Ar. de L.e Hirm.o Luis

2668

requiritur distio logica inter cam essentiam, et essentiam.

Pr: quia distio virtutis non tollit identitatem agentis quia sunt duo res virtutes distinguntur per rationem, semper sunt idem agens, atque ejusdem a se ipso non potest dari actio physica, nec dimittitur, ergo distio virtutis non sufficit, sed requiritur distio realis, si essentiae sunt realis, modalis. si essentiae sunt modalis.

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

BIBLIOTECA
DEPOSITO
LEGAL

SVMMA
IN OCTO LI-
BROS PHY-
SICORVM
ARISTOTELIS
OPERIS NVN-
CVPATIO.

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

Relictis iam senticosis Logæ spinis ad amenissimum Physiologiæ nemus digredimur in quo leniores spirant auræ cristallinæ fontium scatu-

rigines ebulliunt & flores redolent suauissimi qui in fructus uberiores tandem adolescent. & si Mantuani iudicio felix qui potuit rerum cognoscere causas. Felicitores nos qui non solum caducas mortalium rerum causas sed etiam diuina pria altius inuestigabimus: doa sane perutilis & perspicua. Stilum ita attemperabo ut neque breuitate obscurus fiam neque prolixitate fastidium moueam: sed omnia auditorum utilitati inseruiant.

TOTVM OPVS

In sex Tractus distribuit sa=
pientissimus ac in oï sciär
gr̃e argutissimus Pater An=
dreas Cardoso magister me=
us; quod opus anno Dñi
MDCLXIIII die XV oc=
tobris ope sanctissi=
mæ Deiparæ ego
orsus sum ex=
arare

P. Hieronimus Luis Sol.

UNIVERSIDADE LIVRARIA DA

Primus Tractus aget de Principiis & Causis in communi.

Secundus de Materia Prima & Causa Materiali.

Tertius de Forma.

Quartus de Vnione & Composito.

Quintus de causa Efficienti.

Sextus de Fine.

Operis in finis & meta semper exhibit Virgo intaminata, cui oës meos labores & curas ex animo officiosus dedico & uouco gratulabundus.

UNIVERSIDADE LIBRARIA DA

DISPVTATIO

PRÆVIA.

De natura, & obtō Physicæ.

SECTIO. I.

Quid sit Physā, & q̄le illius obtūm

Solent RR magistri in limine huius operis ptes q̄stiões excitare nimirum, Ut Physā sit uā scia? q̄lenam sit illius obtum attribuois et fiāle, sub quo? Ut sit scia pratica ꝑ speculatiua? an sit una in spē infima? q oīa lozonice ꝑstringam utpute q et brivitate et auditoꝝ commodo æquē inuigilo.

Quær. igr 1.º Ut Physā sit uā scia? R affre ita Arist 3.º Phicoꝝ. Cap. 4.º et alii coitr. Pr qa, Physa pcedit p uās cās et suas efficit peculiares demonstrāões: et hoc ostenditr. qa Phisa demonstrat uās ꝓpetes d corpore nāli nimiꝝ ee q̄ntum qa e corporium. ee disile. n pōe ee natr in duobus lij nec penetratum sit ꝯ alio etc. Deinde pcedit ad partes dmonstrāões vg. qd qd ꝯstat ꝯtrariis e curruptibile: sed mixta ꝯstat ꝯtrariis: g.º st curruptilia — atq oīa hæc arguunt uām sciam: g.º Physa e uā scia. g.

Arg. 1.º Physā agit aliqm d pbabilibus: g.º n e uā sciā. R ngd ꝯtiam, qa et Thia et

Et Metha tractant aliqn de rebus probabilibus et tn
sit rigurosae sciae: nulla en scia e q in tota sua lati=
tudine n heat aliqs cloes probales nec ideo tn desinit ee
scia, sigd dnoiatr a potiori pe, idest a cloibus nariis
ut diximus de nostra logica.

Arg. 2o. Phisa tractat de ente Cu=
rruptile. sd hoc e Ogens ut pote disolubile: go n e uia
scia. Pr Otia qa uia scia det here obtum nariium qle n
e ens Corruptile. Ad distgd min: ens nale Curruptile
e Ogens qadexistiam Ocelo. qadessiam Cognexiones et pp=
etates ng min. ead distio applicanda e ad probaoem Ose
quentiae, sigd qd uia scia deat here obtum narium qad
essiam et ppetates n uo qadexistiam.

Arg. 3o. obtum sciae det ee vle: sd
obtum Phisae e single: go n e scia. Ad distgd min: obtum
Phisae diuisim sumptum e single transeat, colectim sum=
ptum ng min: qa lt Phisa agat de hoc no Celo vg. tn
de eo ples ppoes vles demonstrat nempe oes eius pes ee qn
titatiuas, oes ee disibiles n poe sil ee in eod lo etta
Deinde demonstrat oe uiuens moueri ab intrinseco et si
heat Otraria ee Corruptibile atqz plura alia pncipia
vlia.

Quaer. 2o qmo definienda sit Phisa? Ad
sic defiri. — Est cognitio entis nalis Opleti p suas cas
— parla — cognio p cas — ponitr lo generis in q Phi=
sica Ouenit gerice Oaliis sciis. Parla — Entis nalis
Opleti — subrogatr lo driae. Alii addunt dere ee
ens mobile: sed minus bene: qa et Angelus e ens
p se mobile et tn n e obtum 1rium Phisae: go ens det
summi magis Otractum put e corpus nale Oplectum
ut

Ut sit dr̃ia spiritua rũ Physicæ.

De obtõ Phÿsæ.

Quær 3º q̃lenam sit obtũm attribuõis huius Sciæ: R. ẽẽ ens n̄ale cõplectum cõstans m̃a et fr̃a. Ergo oĩa q̃ d Phisa tractantur ultimo diriguntur et ordinantur ad pfectam cognioem corporis nalis: g. hoc e illius obtum attribuõis: Pr̃ cõtia, qa Ut cõstat ex loga — illud e obtum attribuõis alicuius Sciæ ad cuius cognioem cætera oĩa ultẽ referuntur.

Arg. 1º Phisa agit d Deo ut 1º Motore, et ĩa ver; et ẽt tractat d Angelis q̃tenus cælos movent: sed nec Deus nec Angelus cõstant m̃a et fr̃a ut pẽt: g. obtũ Phisæ n' sol ens n̄ale cõstans m̃a et fr̃a. R. distg. ans: agit d Deo et Angelis 1.rio ide cõsiderando eorum essiãs et pprietes, ng: agit d illis 2.rio q̃tenus inseruiunt ad pfectam notitiam corporis nalis, cõcedo ãns. Nam in hoc sũ ẽt loga agit d Deo q̃tenus hẽt cõptus, iudicat, discurrit virtualiter, ~~...~~ e sistter d Angelis et tn' nemo dicit Deum t Angelos ẽẽ obtũm attribuõis logæ: g. st Phisa agat d Deo et Angelis q̃tenus cõcurrunt ad motum corporis n̄alis, n' ideo Deus, t Angeli erunt obtũm attribuõis Phisæ.

Arg. 2º Phisa agit d m̃a fr̃a et motu: sed nullum ex his p se e corpus n̄ale cõplectum: g. male diximus hoc ẽẽ illius obtũm. R. distgd mai, agit d m̃a fr̃a et motu seorsim sumptis et sistendo in eorum cõsideraõe, ng: agit d m̃a fr̃a et motu put ordinantur ad cõstituendum cõpositum n̄ale cõplum cõcedo maj. Nam ẽt loga agit d defioe, Disioe et Argaõe imo d uocibus et entibus raois q̃tenus hæc ultimo ordinantur ad sistum pfectum qd e illius obtũm attribuõis (x.a nostram sn.am) Prius en' dent agnosci pẽs, q̃m cõstituatur totum, et in hoc sũ pẽs erunt obtum

obtum aggregaois, qd ultimo tendit ad obtum attribuois.

Quer 4.º qnam erit obtum frale et sub q Phisica? R. ee scibilitatem intrinsicam passiuam quam ens nale het ut a Phisa consideretur. hoc Pr. explo aliar sciar qa obtum frale sub q logae e dirigilitas passiua intrinsica: obtum frale sub q Methe e scibilitas passiua entis in tota sua lactudine: et sic d reliqs sciis: g.º silr dicendum e d obto Phisicae.

Inst. Corpus nale cplum e obtum attribuois Physae: g.º saltem Nalitas erit obtum frale sub q ipsius Phisicae. R. ngd Ctiam qa nalitas ptinet ad Metham qtenus hac docet qd sit ens nale qles illius ppetes sint et qmo distiguatur ab ente sup nale: at u.º obtum frale sub q det ee peculiare et distintiuum cuiusqz sciae (ut supono ex loga).

SECTIO II.

V Physica sit scia pratica an speculatiua.

Quer 1.º Vt Physa sit scia prata an speculiua? Ante resuloem qstiois psuponendum e ex loga sciam pratam illam ee q dirigit ad opus faciendum. Notitiam u.º speculiuam illam ee q sistit in pura Ctemplaoe obti iam facti: q psuposito.

Resoluo 1.º Phisa potissimum e scia speculatiua Pr. qa Phisica e cognio seu Ctemplao entis nalis iam facti et n dirigit ad illius Cposioem sed eam tm speculatur: g.º regulariter loquendo e scia speculiua.

Resoluo 2.º Physa v e scia pure speculiua Pr. qa het ples cognioes praticas. qd ostenditur 1.º nam Angli p Phisam nalem aprime sciunt qm mam et temperamentum qlitatum requrant Cposa Phisa ut fiant: sd

Sed hæc cognio e' prata qa dirigit ad opus, ut pet: g.o Phisa het aliqs cognioes pratas.

Aduerte oio tn' hoc pcedere in opioe coi q tenet notitiam prätam n' sp ee liberam sed et poe ee nariam, qle e' opus Phisum. Aduerte 2.o hoc et pcedere in opioe S. L. Dalies qs citat Tractu 1.o in Loga Disp. 1.a Sect. 1.a n.o 15. q docent n' oportere opus praticabile fieri semp ab ipso cognoscente et dirigente, sd satis ee poe fieri ab alio q dirigitr.

Ostenditr 2.o qa Phisa docet qmo fiat motus rectus, qmo unum corpus ab alio attrahatr, ut impediat vacuum: q omnia indicant ee sciam prätam. Præterea multa expla congerit qdam indessus Magister in qq ars videtr æmulari nam et ope Phisæ admiranda opera moliri; qles st apes q generantr ex iuuencis recenter occisis et fimo refentis etc: g.o cognio Phisæ q ad hæc et sillia dirigit, e' prata.

Arg. 1.o pla ex istis q docet Phisa n' pount facile ad praxim redduci: g.o sistunt in mera Dtemplaoe sc. expeculaoe. R ad ans n' poe facile ad praxim redduci p accens, t defu instror, t qa n' applicantr oportune actiua passiuis. Nam pla uidemus in nostra etate stupenda opera sc. Horologia, Cartam nauticam, pulverem piram. et alia huius semodi, q tot annos houm industriam latuerunt nec in praxim poe fieri existimabant. et fortace celeberrimus ille lapis Phialis tand aliqn' Dflabitr.

Arg. 2.o Ars sp frustra laborauit dum uerum aurum Dficere intentauit: g.o Phisa q docet uerum aur Dficere sistit in speculaoe et n' pot illud redduci ad praxim ac pns n' e' prata. R 1.o nos n' asserere oia poe fieri

Physæ industria, id tm̄ aliq̄ cc.ª q̄ erit p̄rata.

Ad 2.º Xª. C. C. n̄ implicari veri auri ꝯfectiōem p artem: si en̄ solaris caloris uirtute pot gignitæ aurum in uiceribus telluris, cur et ignei caloris ui n̄ poterit ꝓgenerari? Sed hoc fieri deficulter pōt, l hūnæ ignorantiæ, aut industriæ culpæ, l peculiari autoris næ ꝓuidentia, q hæc mortalibus uoluit occultare: sāt en̄ est qd pla hoīum solertiæ ꝓmiseri q̄ nam uidentr exp̄mire, l adumbrare, dum ꝓ disposiōes ea patrant, q̄ sola nā ꝓ introductiōem frāz efficere ꝯsueuit.

Quær. tand ꝯ Physa sit una in spē infima? R. affre. Pr 1.º qa Physa habet id obtum ꝓmarium in spē idē eand cogniōem corporis nālis ꝯplecti: g.º ē eadem spē in spē. Pr 2.º qa lōga ē una in spē infima lt mālr hēat dirsitem syllōz: g.º ēt Physa erit uña in spē infima, q̄nuis mālr hēat dirsa corpora nālia in spē.

Inst. Physa ꝯtinet sub se uarias pēs spē distas nīz Mundum Cælum Elementa, Meteora, ~~etc~~ g.º ē scia spē dirsa. R. distqd aīs ꝯtinet sub se uarias pēs spē distas malr ꝯcedo. fralr nq aīs qa oīa illa ꝯciderat Physa sub ead frālite corporis nālis. Sicut lōga oēs syllos malr dirsos ꝯficit sub ead dirigilite intrīca.

TRACTVS PRIMVS.

De Principiis, & Cis in cõi.

DISPVTATIO. I.

De Princiis.

SECTIO. I.

Difinitur & diuiditur Princium.

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

Principium satissimè sumptum describitur — id unde aliquid fit, e, aut cognoscitur — q de fio complectitur, tam principia in essendo q̃m in cognoscendo. Principium in essendo, de q hic agimus, defitur ab Arle 5.º Met. Cap. 1.º — primum unde aliquid est — sed hæc difio n'e apta, qa n' comprehendit cãs creatas, q' st pncipia, et tn n' st pmum ex q fiunt effis. qa ipsæ cæ ẽt fuerunt factæ á Deo ut a pmo Auctore et pncipio.

Melius igr' difitur pncipium a D. Th. — id á q aliquid aliq mõ pcedit — unde Principium latius pet q̃m cã. Et en' oĩs cã sit pcipium, n' tn oẽ pncipium e cã: nam Priuão e pncipium generaõis, xª vulgarem opinem, n' tn e cã: Pater Æternus e pncipium filii, cuius n' e cã: Punctum e pncipium lineæ, n' tn cã: et sic de aliis explis.

Altera Prii difio á RR excogitata e, q sic hẽt — id unde aliquid aliq mõ sequtur — ut includant

Priuaõem, ex q̃ tamq̃m ex Principio sall. p accens seqtr gene=
raõ. Obuerte obiter Patrem in Diuinis dici Priüm filii=
um tn̄ n̄ dici priatum, qa Priatum. id sonnat atq̃ factum
At V. Diuinum e genitum n factum ut Istat ex symbolo aposto=
lico.

De condiõib. reqsitis ad Priüm.

Tres Idiões ad rigurosi Prii raõem coitr asignantr. 1.a e
ut Priüm n sit ab alio, in eo gre in q e Prium. at hæc Idio
n subsistit. qa iste n.o ignis e Prium caloris, et tn in eod
gre cæ efficientis fuit pductus ab alio igne ante. 2.a Idio
e — ut Prium antecedat suum Priatum qtenus hoc ab illo
dependet aliq mo. Contra hanc 2am Idiõem

Inst. 1.o fra e Priüm generaõis, et tn n e por
illa, sigd in ipsa generaõe pducitr: q. n oe Prium e por suo pa=
tu. R distgd mai. fra e Prium generaõis in gre cæ fallis Idio,
in gre cæ effiue ng mag. Nos u.o qn dicimus Prium dere per=
suponi ad priatum iligimus in eod gre, et n in diuso: qa bn
pot una res ee por alia in uno gre, posterior u.o in alio. ut
pet in aõe et tio, q in gre cæ spirantis e por, in gre tn cæ effi=
cientis e posterior ipsa aõe.

Inst. 2.o Pater Æternus e Prium filii
et tn n e por illo, ut docet fides Xa Symbolum D. Atan.
ibi — in hac Trinite nihil pus aut posterius: — q.o ~~etc~~ R
ad Min. Patrem Æternum n ee porem filio poritate temporis
t næ. sa tn porite Originis q poritas sufficit ad Priüm.
Diuus Atanasius iligendus e q porite temporis t næ n u.o O=
riginis ut coitr tradunt Thii. I. M. S. in Metha. D. 12. Sec.
1.a n.o 10. Vasques. 1.a pe q 42 Art. 3.o D. 16. Cap 1.o et
aliis qs refert et seqtr S. L. in Physa Trac. 1.o D. 1.a n.o 4.o

Inst. 3.º Pater in Divinis e' Prium Trinitatis et tn' n' e' per illa, aliter eet per se ipso: g.º ~~etc~~ R. Patrem eternum ee Prium Trinitatis in adeqte' qtenus e' Prium filii et Spus Sancti q et Istituunt Trinitatem nam Trinitas adeqte n' het Prium productivum, sd tm' multiplicativu personarum.

Inst. 4.º Pater eternus dicitr a Thiis Prium et fotalis Origo Deitatis: atq n' e' ipsa Deitate per: g.º Prium n' dit antecedere suum Priatum. R. ad maj Patrem dici sol prium coicaois vii nae Dinae, et sol e' prium productois vii generaois Dini Verbi et ex coicaoe et produoe resultat filius: n' tn' dicitr Pater prium productivum nae: at abse e' prium, qa n' suponit aliud ans in nulla Porite: qd n' pot uirificari d' Filio q lt sit comprium pcepsiois Spus Sancti suponit Patrem 1.um Porite Originis.

Ut alia arga solvas adte 1.º in hoc prio inceato sp tibi recurrendum ee ad Poritatem originis quae sat e' ad salvandum raoem prii. Adte 2.º qd lt Pater in Divinis sit relatum ad filium et rela sint sil na et cognioe id eligendum ee d' relis creatis q n' st sil productiua: At Pater in Divinis includit sil raoem producendi et in hac raoe antecedit filium in Porite Originis, ut iam diximus.

Tertia Idio e' ut inr' prium et priatum reperiatr aliq conexio: defu huius Idiois Homerus Pus natus n' e' prium vii Virgilii: nec pmo genitus e' prium vii secundo geniti qa ab illo n' pcedit neque Ideo het ullam connexioem vii sui prii. Contra hanc tn' tertiam Idioem.

Arg. 1.º Pruao e' prium fie introduc

Introducendæ, et tn̄ n̄ hēt conexiōem ꝯ ipsa frā, siqd n̄ existunt sil, et q̄ n̄ coexistunt, n̄ possunt inr̄ se coneti: g° etc. Rondeō pmissa maj, ngd ultimam pēm minoris: ut en̄ hēat aliqd conexiōem ꝯ alio, n̄ ē nāria coexistia utriusq̄, ut pēt in negāōe rū frāe negæ, in pibus susesiuis motus, in peccato et gratia; imo in oibus ꝯtrariis quæ inr̄ se conectuntr, lt sil n̄ coexistant.

Arg. 2° una relao hēt conexiōem ꝯ alia. et tn̄ n̄ ē prium una rū alterius, siqd st sil: g° etc. R. me n̄ dicere qdqd hēt conexiōem ꝯ alio ēē prium illius, nam effus hēt conexiōem ꝯ sua cā, cuius n̄ ē priūm: sd tn̄ assero qdqd ē priūm dere connecti ꝯ suo priali ꝯ u° una relao n̄ antecedat aliam, ind ē qd n̄ sit priūm una rū alterius, lt inr̄ se hēant mutuam connexiōem.

Inf. g° Pater Eternus n̄ ē priūm filii: et pbas ilaōem: qa Pater et filius in Dinis st relata mutua: sd pnos una relāo n̄ ē priūm alterius: g° nec Pater rū Vbi. R. ngd ilaōem: ad pbaōem disqūo mi relao creata n̄ ē prium alterius, ꝯcedo, in Dinis, ng mi. Rao dirsitatis ē qa ut supra notaui relaōes creatæ n̄ st pductiuæ aliarū, maxime u° in Dinis. Imo x.ª ff. pbaliorem opiōem q̄m secutus ē sapientissimus Magister meus in mā Trinitatis, sola relao Paternitis ē prium pductiuum filii, q̄ rāo n̄ militat in relaōbus creatis.

Replicabis: g° V. Dinum ē priātum siqd hēt connexiōem ꝯ Patre tamq̄m ꝯ suo prīo. R. ngd assumptum, qa Thii ꝯsultō abstinent ab hoc uocabulo — Priatum — q̄tenus uidetr̄ innuere id atq̄ — factum — qd n̄ dicitr̄ d Dino Vbo. Si u° — priatum — id ualeat

atq̄

Atq; correlivum Patris a q̄ procedit tanq̄m a prio, tunc id libenter admittam, p̄cipue inr̄ doctos q̄ hæc sciunt distinguere.

Diuiditur Prium.

Prium in cōi distribuitr̄ in prium p se et in prium p accens. Prium p se defitr̄ — id a q̄ aliqd p se seqtr̄ — vg fr̄a equi a mā, lux a sole, calor ab igne. Prium per accens defitr̄ — id a q̄ aliqd seqtr̄ p accens — qd triplicitr̄ pot ɔtingere 1º ordine incohaois et sic sitao partium e prium litis. 2º ordine temporis et sic aurora e prium diei. 3º ordine loci et sic q̄ sedet 1º lō e prium sub sequentium. Sd hæc pria n̄ st huius loci.

Rursus prium p se, d q̄ ppe hic sermo e, disecatr̄ in prium Increatum, et Creatum; Increatum uº partitr̄ in Absum et adextra, q̄lis e oipōa Diña et in Relivum et ad Intra, q̄lia st pria Diñarum personarz. Iterum prium Relivum subdiuiditr̄ in Generans ut e Pater Æternus rū filii, et in Spirans, ut e Pater et filius rū Spūs sancti.

Prium Creatum aliud e posiuum aliud negiuum. Posiuum e illud — qd het influxum posiuū. vg mā rū frē mālis. Prium negiuum e id qd n̄ influit sd tm̄ e ɔdiō seu trus a q̄ aliqd priatr̄, vg puāo rū generāois in cōi Sn̄ª.

Unde Coliges prium pōe tripliciter ɔpare idē ɔsiderare. 1um malr̄ p re ipsa q̄ e prium 2um fralr̄ p uirtute priandi. 1e hæc sit dista 1e n̄. q̄ e pōa productiua sumpta in aū 1º et in aū 2º e ipsa auālis pra septio priati. 3º fralissime p relāe. defio ɔpetit prio put stat sub uirtute producendi, et sub relāe ad priātum.

Quotuplex sit Priüm.

Quaer. 1.º qt sint pria entis mobilis, qd fit p motum? Rondet uulgaris sn.ª eé tria Sc. Mam, frām Priuaõem. ita ꝯ D. Thom. P. Hurt. in Physa Disp. 1.ª a n.º 13. P. Arri. D. 1.ª n.º 5. P. Teles Disp. 21. Sec. 2.ª P. Ouuiedo et alii qs alegat et seqtr S. L. tractu 1.º D. 1.ª Sec. 4.ª n.º 47. Pr 1.º qa ꝯpüm nale resultat ex mā et frā tamqm ex priis insicis, siqd ꝯposio é duorꝫ sil posio: g.º sal hæc duo pria n' pöunt negari.

Pr 2.º spialr d puaõe. qa pria st ꝯtraria ut ait Phus: sd ꝯtrariatas n' uersatr nisi inr duo, et hæc duo st frā et puaõ: g.º puaõ numeranda é inr pria. Deinde ꝯtraria dent here aliqd subtum penes qd ꝯtrarientr et pugnent: sd n' apparet aliud subtum nisi mā: g.º pria st tm tria.

Arg. 1.º frā fit p generaõem: g.º n' é prium ipsius generaõis. Pr frām fieri p generaõem, sd n' ultimate sol en' ꝯpum fit ulte p generaõem et a frā dependet tamqm a ꝯprio ut fiat. Aliter solet explicari hæc soluõ frā fit ut q p generaõem. ꝯpositum u.º ut qd et dependet a frā quemadmüm a mā ~~sicut~~ tamqm a duobꝫ priis ut fiat adæqte. Nos u.º hic loqmur d priis ꝯpositi.

Arg. 2.º mā et ꝯponitr ex pibus: g.º ipsa n' é priüm ꝯposibis aliter eét priüm sui ipsius qtenus et ꝯponitr. Pr distqd ans mā ꝯponitr ex pibus integrantibus, ꝯdo. ex pibus essialibꝫ, qq ans, nos u.º hic agimus d ꝯposiõe essiali ex mā et frā, ex qq essialr ꝯflatr ꝯpüm Pisum. pes u.º integrantes st accidentales. pind qꝫ n' st d ꝯptu qdditatiuo rei. nam absiso capite l pede adhuc manet hõ essialr, q talis n' maneret si toletr mā l frā.

Arg. 3º ideo ḋa ẽ prīum qa ẽ trīus generāōis: Sꝛ ẽt Ipūm ẽt trīus generāōis: gº ẽt Ipūm erit prīum & distīgd ans, ideo ḋa ẽ prīum geperdois qa ẽ trīus absẽ nego: qa ẽ ḋalis trīs. Sꝛo ans. Nam trā pter ḡm gd Sꝛt trīus, ulteriꝰ hēt dare ēe Ipōo, gd Sꝛtituit: aꝛ Ipūm ẽ trīus ultimatus accipiens, et nullum ēe dans. Idem pēt in Ipōis accidentibus, in qḡ ḋa educta accipit suum ēe, et illud ultte ḟstat Ipōito per inherentiam.

Arg. 4º generāō ẽ ab: Sꝛ accedit ab agente: gº agens ēt ẽ prīum. & distīgd Ins: gº agens ẽ prīus Ipōi in fieri: transeat: in facto ēe, nō Ipiam. hic uꝛ Sꝛtum agit ḋ prīes in bricis subiacētibus in facto ēe, ḡlia Sꝛt trā et mā: aō uº ḡ accens se hēt in raōe Ipōitis substantialis, et accidētalis.

Argūa alia soluta.

Arg. adhuc 5º Sꝛt unio Sꝛtituet nouum prīum, sigd negatur ut pars essētialis ad Ipōitem ḡplam subiacētem: gº gtia nō Sꝛt trā tria. & nḡd ans, nam unio ad sumum ẽ Sꝛt prīum ut — quo —, ide prīus ḡ pēt uniuntr et Ipūm prīor. Sicut cālitas ẽ prīum cāns ut — quo — vā essus. ideo ḡ nō Sꝛtituit nouam cām, Sꝛt reducitr ad efficientem, si ẽ aō: et ad Matrem si ẽ pāo: ita unio ptinebit ad mām & ḟām, ḡ nō ab una & ab alia fuerit reducta: maxime in istis opōe, ḡ nō distinguit unionem ab aōe, ḡm postea examinabimus.

Quidam magister nō penitendus admittit unionem ēe nouum prīum ex eo ḟūto gd nō pōet ēsligi Ipōitum sine unione, et ea destructa, et destruatr Ipūm. Sꝛo hoc suntum nō subsistit 1º ḡa ēt nō pōt ēsligi essum sine cālite et tm cālitas nō Sꝛtituit nouum gūs cē: gº ēt neg unio faciet

Nouum priüm, Et illigi nequeat ꝯpüm sine illa. Non sub=
sistit 2º qa ët destructa aöe ꝯseruatiua destruitr ꝯpüm, et
ao ꝯseruatiua n'e nouum priüm: gº neq unio, Et ea destruc=
cta, destruatr ꝯpüm. =

Neq dicas fram et mäm q' st pria
sol ꝯponere ut — quo — qmadmodum ipsa unio. Et en ngd
instiam: qa frä et mä st pria ut — quod — q' componunt
meänte unioe ut prio — quo — sicut cä pduit ut — quod —
effüm meänte aöe ut — quo — q' e' cois acceptio phor. =

Arg. 6º substia e' ët a intrica röe
ꝯposi: gº e' nouum priüm. Et 1º ꝯ ffurt. substiäm ꝯponere
methe ꝯ nä. nostra uº pria dere ëë phyca, a qq pcedit q's=
tio. — Non placet hæc soluo P. S. L. qa (ut ipse
ait) ët subsistia ꝯponit phyce, sigd phyce, et ex na rei dis=
tinguitr a nä. =

Et ꝯ bona uenia S. L. ffurtadus
n' illigit p hanc ꝯposioem methäm, ꝯposioem subsistiæ distæ,
et indistinctæ. Sed tm ꝯposioem næ in gre suppositi, quæ
ad phycam n' spectat, sd ad Metham, ut in hoc loco fate=
tur ipse Suares Lusitanus. et Br clare qa nä denudata
subsistia, adhuc e' ꝯposita phyce essiaff, et pët in natura
huna xpi Dni q' sine subsistia näli e' ꝯposüm phycüm qd
ꝯstat ex mä et frä. et in his tris optime pcedit respontio
Patris ffurtadi. =

Et 2º ꝯ Patre Arriagua et
Ouiedo, Phüm sol hic agere de priis næ, qualia st mä
et frä. n' uº a priis suppositi, qualis e' subsistia. Con=
tra hanc suluoem ët inuehitr Pater S. L. quia phüs (ut
inquit) ët agnouit subsistiäm eam q pprietatem pmæ
subiæ appellauit, et solr D. Thom: et tn tria pria numerarunt.

Velem

Velem ego ut citaretur textus Arlis in q locutus e d substia q n innotuit nisi post misterium Incarnaõis ut e cõe Theologor. Verum fidem adhibeo tanto Auctori, adhuc tn subsistit soluõ P. Arr. qtenus dicit Phum sol hic agere pcise d Cpo Physo ex gre nae, n uo in gre substentis se suppositi: qd euidenter Cfirmo ex ipsa impugnaõe S. L. nam asserit substiam appellare ppetem nae ab Arle: go iam na Cstituta et Cpa e Physe qn emanet illius ppetas nimir subsistia sicut qn emanat resile iam Cpus e essialr hõ.

Rondet Vltimo ad Argum id SL et melius ut ille ait, Pria d qq hic e sermo ee illa, ex qq nario fiunt oia, q transmutantr. hac uo pria n poe ee nisi tria, nimir mam ut subtum, fram et Priuaõem sine qq n pot iligi mutaõ, at mutaõ pot iligi sine substia, q n ptinet ad nam.

Sed hanc soluõem impugno 1o qa xa Arlem citatum ab eod S. L. sect. 4a no 56. — Pria st ea q n ex aliis nec ex alterutris sd ex eis oia fiunt — sd in hac dfioe Arlis n Cphendit Priuaõ, et pet. qa in pductioe Caeli et Terrae n pcessit Priuaõ qa hic n data fuit mutaõ a puaõe ad fram: go Arles in hoc lõ n numerauit tria, sd duo tm pria nimirum Mam et fram, pinde q n locutus e d priis, q Currebant ad Cpum, qd fit p mutaõem, sd ab hoc abstinuit.

Impugno 2o qa uellit nolit ipse S. L. relabitr in soluões Furt. et Arriagae, qtenus dicit poe dari mutaõem nae sine substia q n ptinet ad Cplementum nae, nisi in raõe supõsi: hoc en ipsum affiant oid Act. du Cstendunt substiam nullatenus regri ad Cposioem essialem Physicam in gre nae sd tm in raõe supõsi ac pinde Phum sol hic agere d priis subialibus in raõe nae Physae. qre oes hac

Responsiones facile dissolvuntur si uno verbo dicantur hic solum agi de prioris subiectalibus in gratia naturae, non vero in ratione suppositi, quod compositio proprie pertinet ad Methaphysicam.

Ex hoc etiam capite reiicitur opinio unius vel alterius ingeniosissimi Magistri Recensioris, qui docent substantiam et naturam efficere duo alia prioria diversa Physica, quia nimirum Physice inter se componunt. Reiiciuntur tamen facile quia haec compositio non est compositio corporis naturalis, sed quod hic agit Physicus, sed est compositio suppositi, quae attinet ad Methaphysicam, nam sublata quolibet substantia, datur vera et rigurosa compositio Physica, materiae et formae, sed quod solum est quaestio.

Non nego tamen substantiam esse Physice et a parte rei distinctam a natura, ~~ut~~ in quo latet equivocatio horum RR, sed nego esse prius vero compositi Physici naturalis, aliter dicamus Angelos esse compositos Physice, quod ies patres et Aol negant, quia sic componuntur ex natura et substantia Physice distinctis, quam compositionem Aol vocant Methaphysicam sive suppositi, et non Physicam: quo per compositionem Physicam rigurose intelligenda est compositio materiae et formae Physicae, nisi fiat quaestio de vocabulo.

Deinde hi boni Magistri tenentur dicere dari duplex compositum Physicum in Christo Domino, altum ex natura humana et substantia divina, alterum ex materia et forma quod communiter non dicitur. Insuper debent admittere divinas personas esse composita Physice, quatenus componuntur ex substantiis realibus et natura divina et hoc a parte rei. Si rondeant inter Personalitates et Naturam divinam non intercedere distinctionem ex natura rei, ideo non vocare hanc compositionem Physicam, non tamen satisfaciunt, quia hic invenit distinctio intrinseca virtualis, sed a parte rei independenter a nostro illum: et licet haec compositio sit a parte rei, tamen ab omnibus dicitur Methaphysica non quia pendeat ab illum et non dentur in re, sed quia non est materiae et formae Physice distinctae: quo ad compositionem Physicam Requiritur materia et forma in suo Articulo.

Examinatr̃ defiō Prii tradita ab Arte.

Quar 2o ſit bona defiō prii tradita ab Arte, q̃ ſic
nēt — Pria ſt ea — q̃ nec ex aliis nec ex ſe inuicem
ſt ſet ex ipsis oia — Ad cuius ſtōm dicim⁹ ſt prii eſſialibus
Phyſis. Et q̃ oibus ſ ſolis. prīis Phyſis eſſialibus ſpetit.
ſ hoc oſtendit' q̃ parta — nec ex aliis — indicat pria
n' dēre ēē ex aliis tamē ex pibus eſſialibus nam et mā
ſtia mālis ſtiunt ex aliis tamē ex pibus integrantibus
accidentalibus.

Per eand partam excludit' et ſpōs
ex pibus Metheis. nec en' ſet ſtōmur ad pibus Phyſis, q̃ ſt
mā ſ ſtia rū ſpi. Deinde pria n' dēnt ēē ex aliis, in eod
grē in q̃ ſt pria. nam oīa pōſſunt ēē ex aliis in diuſis grē
q̃ mā e' ad Deū in grē cē efficientis, ſt n' in grē cē mālis
in q̃ ipsa e' prium. ita pēt in ſtia mālali, q̃ ad Deū e' in
grē effiūs, n' en' in grē ſtali in quo e' prium Spi.

Parta — nec ex ſe inuicem — de-
notat pria n' dēre ſtieri ex ſe inuicem in eod grē q̃ ſt
pria. nam ſtia n' ſtit ex mā in grē Prii mālis, in q̃ ipsa
ſtia ſponit ē multo minus mā ſtit ex ſtia in grē cē mā-
lis in q̃ mā ſponit. Tand ꝑ partam — ex ipsis oia —
eligit' oia ipa mālia Phyſica dēre ēē ex prīis idē ex
mā ſ ſtia, tamē ex pibus eſſialibus.

Quar 3o ſit hac diſcio ſueniat et
Priis efficientibus ſ finalibus. Et nēgē. Et ad efficiens
q̃ dicit⁹ in diuſis, n' ē ex parte Dei ad Patre: q̃ parta —
n' ſpetit prīis effiūs. Deinde nec finalibus, q̃ ens
n' ſt ex fine ſ Motiuo, ſed ꝓpter finem ſ Motiuum. nec
obſtat q̃ Ihs Sanctus dicat' ex Patre filio q̃ ſic dat

Procedit, qa hic sol. probat pöe competere alicui Trio effiuo q̃re sol. probé et rigurosé competit mae et frae, ut pibus essialr componentibus.

SECTIO. II.

De Priuaöe.

Diximus supra Tria entis mobilis, qd p motum fit x.a coëm Sn.am, ee tria. ut comprehenderetr priuaö. nam hac sol. e' prium per accens in compositis q' fiunt p mutaöem. qd ostenditr. qa compositio Colorum fuit p veram productioem et tn' in illa n' inuercessit. priuaö. qa sil. producta fuit fra dependenter a' ma sine ulla precedenti mutaöe, et priuaöe. Ex his posis uariae qstioes excitandae st in hac sectione, 1.a e'

Priuaö sit priüm generaois qua generatio est.

Triplicitr pot considerari Generaö; 1.o put e' aö instantanea q̃ producitr fra dependenter a' ma: 2.o put e' conuertio frae antis in subsequentem: 3.o put e' mutaö. Qstio mö precedit in 1.o sü et sc. Generao quá aö instanea e' productiua frae subialis a' ma includat priuaöem ut priüm?

Ad negé ita n' ignobiles RR. Pr qa generaö prise sumpta nihil aliud e' q̃m eductio frae a ma at q hoc pot fieri in eod insti: g.o in insti generaois q̃ generaö e' n' includitr priuao. Pro contiam qa implicat in eod insti reale ee fram et illius priuaöem, sd in insti generaöis datr fra: g.o n' datr priuaö.

Pr 1.o in opioe coi q' tenet Deum initio mundi produxisse, fras rer. sil. cum ma. nam tunc data fuit uera generaö qn daretr priuaö, ut pet. Pr 2.o in opioe eorum q docent pöe compüm male, vg ignem produci ab eterno

In q nulla pcedere puao sd aequé eet generata et educta fra et pra mae. Ar 3º qa generao p. obi e ua generao. et tn in ea n' intruenit realis puao. nisi psisio, ut docuntr Thii, J. P. granado et aliis apud S. L. disp. 1ª sec 4ª nº 50.

Arg. 1º in eod insti reali pot dari poritas et posterioritas: gº in porite instis erit ma puata et in posterite erit sub fra. R. distgd ans in eod insti pot dari poritas et posterioritas realis ng raois Ido ans at naria e poritas realis in q ma Thise et realr sit puata fra et et posterioritas realis in qua dicatr Thyse et realr sub fra, qa hec generao e Thysa realis, et n' dependens a raoe.

Arg. acriter poritas et posterioritas nae et realis: sd istae pount dari in eod insti reali: gº in porite nae erit ma puata et in postioritate nae erit sub fra realr et Thyse. R. ngd Ctiam, qa n' omnis poritas realis, ide q datr a pe rei in depenter ab illu, inseruit ut ma Thyse sit priuata fra et in eod insti reali sit sub fra. Aliter in eod insti reali poet uerificari de sole ee puatum luce et J luce qd e falsum et huius raoe qa poritas nae nihil aliud e qm n' ee subtum dependens a fra et ppete realr a pori sd tm a posteriori. n' uº qd in aliq insti reali poit affrari qd subtum sit puatum fre et fra sit sine subto.

Quod ulterius Cfirmo, nam si poritas nae ad hoc sufficeret seqretr qd in singulis instibus, in qq ma e sub fra diceretr puata fra qd sic pbo. qa in singulis instibus e ma por na, qm fra, qa semp ma e subtum a q fra pendet a pori sp: gº si poritas pmi instis realis sufficiebat ut ma eet puata fra et poritas 2ª instis ad hoc

Sufficeret et sic de reliquis quare dicendum absque quod nario sit aliquod instans reale in quo dicatur — ma e' puata fra — et in insti sequenti dicatur — mia e' sub fra —.

Totam hanc doam stabilio variis exemplis qa si aia Christi Dni sit por. na qm gratia sanctificans accialis n' sequitur, qd aia Christi fuerit in aliq insti priua gratia sanctificante. et qmuis aia Chri sit por na qm illus n' bn' infertur in aliq pori fuisse puam illu. Idem uisitur in explo solis vii lucis et sic in aliis in numeris. Deinde si in eod insti reali poet verificari mam ee puatam fra et sil sub fra propter illam poritem et posterioritatem na sequeretur poe in eod insti reali ee rem in tio a q, et in tio ad quem qd plane implicat.

Replicabis adhuc, fra producitur de sui n' ee ad ee in ma: quo pus precessit puao essendi. impmis hac instia nullam hit uim in opioe qdocet in pma rerum molitione fuisse ilico Celum productum fra; nam in nullo insti fuit verum dicere — fra Celi precessit de n' ee ad ee in ma — qd et dicendum e' in opioe q asserit potuisse Deum ab aeterno producere Ignem etc. in nullo en' insti erat verum affare fram ignis transiisse de n' ee ad ee in ma.

Sed adhuc in generaoibus vulgaribus respondetur directe ad argum distqd ans: fra producitur de sui n' ee ad ee in ma in insti reali anti, Ido. in insti reali generaois. nq ans et rao e' qa hic sumitur generao stricte pot e' ao instanea, ide' put in insti reali educit fram a ma: atq in hoc insti n' pot dici qd ma sit puata fra et sil sub illa. alii daretur sil puao et fra qd implicat quo in insti reali generaois datur sola fra pendens a ma

Et n' Priuaõ. Non nq̃ qd Priuaõ pcedere illam frãm sd hoc fuit in insti immeãte antecedenti. Et put generaõ dicitr mutaõ tunc en' includit et Priuaõem, nam subtum n' mutatr nisi a' Priuaõe ad frãm.

Aliq hoc magis explicant fatendo qd frãm pcedere d sui n' ee ad ee in mã sed addunt hoc nihil facere ut Priuaõ sit Prium generaõis, q̃ generaõ e; nam et ens qd creatr pcedit a' negaõe sui ee ad ee, qa creatio fit ex nihilo et tn' nemo dicit negaõem ee uerum prium creaõis, q̃ creaõ e: g.o silr q̃muis fra pcedat d sui n' ee ad ee in mã n' recte infertr pcessisse a' Priuaõe tamq̃m a' prio frali generaõis. qd explum maximam het uim.

Arg. 2.o generaõ e' dista a' motu: sd motus incipit a' tro a' quo posiuo: g.o generaõ det incipere a' trõ Priuatiuo. R 1.o nqd min. qa ex Cõa CC. n' e' narium qd ois motus incipiat a' trõ posiuo. sicqd illustraõ aeris e' motus et alteraõ, et tn' incipit a' tenebris ut a' trõ a' quo negiuo. R 2.o motum sat disgui a' generaõe p trum ad quem nam mus het p trõ ad quem accens q pducitr p lationem: At u.o generaõ het p trõ ad quem frãm subialem adaqtam. Secunda qstio

V Priuaõ sit prium generaõis q̃ Conuertio est.

R negé. Ctr qa generaõ ut psise Conuertio e' reqrit utrumqd trum posiuum nimirz frãm pexistentem q' Conuertitr et subseqntem, inq̃m Conuertitr: g.o generaõ: q̃ Conuertio e' ex suo Cptu n' dicit trum priuum sd sp posiuum. Adte hic 1.o Conuertioem aliam ee partialem, ut qn' sola fra transit in aliud vg qn' fra ligni Conuertitr in ignem: et ee totalem, ut fit in Eucharistia en' q tota

Subia panis mutatur in Corpus Christi Dni. Ad te 2° me non negare in conuertione et inuenire mutationem sed non esse a priuatione ad formam sed a termino positiuo in alium positiuum subsequentem.

Ad te 3° conuersionem sol. per accens supponere corruptionem formae precedentis ut docet P. Contenus d. 2ª s. 2ª n. 3° et alii. et ideo corruptio non est prium rei conuertionis. Quod Pr. qa bn. pot dari conuersio qn corrumpatur forma ans. nimirum si Deus in signo conseruet eius formam cum forma ignis. et eod. mo. Thandum de priuatione et dicendum non esse prium per se sed per accens rei generationis et quod conuersio est qa Deus pot in eod. insti. producere sil. dispositiones et formam qn in nullo insti. reali anti. sit uerum dicere haec ma. est priuata forma. Insuboritur 3ª quaestio.

V Priuatio sit prium rei generationis qua mutatio est.

Hic loquendum est sub distinctione: si enim sumatur generatio reduplicate quod mutatio est non pot negari quod includat priuationem, sed tamquam conditionem seu terminum a quo. et Pr. euidenter ex definitione generationis quod mutatio est quod sic habet — est transitus de tali non esse ad tale esse. Sed hic transitus non pot fieri sine priuatione ante, ut patet quod etc. Unde colliges in quo sui dixit Aristoteles pria esse contraria. nam ma. et forma quod sunt principia essendi non sunt inter se contraria. sed locutus est de priis fiendi per mutationem. nam priuatio et forma sunt contraria, ut pote quod se mutuo expellunt.

Occasione huius Doc. Quaer. hic in quonam insti. priuatio exerceat rationem prii. Sub huius deficultatis pondere Magnus Athalas M. S. ingemuit. Deficultas in eo consistit qa. priuatio datur in eod. insti. in quo introducitur forma, et hoc non pot esse qa daretur sil. priuatio et forma quod aperte repugnat. priuatio daretur in insti. anti. et hoc et non. qa

Quia ubi 1.um ma e' oio disposita ilico introducitur fra: g.o in nullo insti pot dari pruao, q' heat raoem prii rie generaois.

Rondet Suares pruaoem n' dari posive qn' ma e' oio disposita, dari tn' negive hoc e, tunc daretur si Deus impediret resultantiam fre, l ex alio capite illa n' introduceret. Optima euasio: sd adhuc mens n' gescit. Nam hoc sol pbat dari pruaoem ut prium in aliq cu extraordinario in uulgaribus tn' generaoibus numqm reperiri pruaoem ut prium, qa ubi 1.um ma het ultimam disposioem ilico introducitur fra g.o sol p accens vg Deo impediente fram, l si Agentia nalia aeque disponerent ad introductioem frarum Itrariarum Priuao exerceret raoem prii riguorisi. Deinde ille tus negive n' pbat dari pruaoem sd poe l debere ibi dari nisi introduceretur fra q' n' e nostra qstio nisi ~~l~~ detur l n' detur in aliq insti pruao in generatione.

Quare mihi abse placet mus Chaindi cuiusdam P. R. magistri qui docet pruaoem n' requri ut prium nec ut Idioem p se loquendo, sd oio p accens qtenus poet Itingere aliqs euentus in q daretur pruao, nimirum si Deus impediret introductioem fre l si hoc n' resultaret ex aliq prio in ma ultimo disposa. Et in hoc su illigo Arist q dicunt pruaoem ee prium p accens et interpretor Arist q 1.o Phisorum Cap. 8.o dixit rem nalem fieri p accens ex pruaoe ideo eam inter pria numerauit qa p accens poterat aliqn sostiri raoem raoem prii.

Inst. 1.o disposioes n' fiunt in instanti, sed paulatim g.o ante ultimum instans dantur pruaoes in ma q' Irespondeant his pmis disposioibus. Ad dis=

Ad distgd. Dñs dantr. Quaves in mia n' plene disposita, Dcedo, plene disposita ng. Dtiam. Ista u.o Quaves poiunt uocari inadaqta. d qq n' loqmur, sd d rigurosa illa Quaue q' dēt dari in mia oio disposa, qn' sit uerum dicere — hac mia e' Quata fra. —

Inst. 2.o g.o tollunt d medio Quaoes. Ad ngd instiam: nam impmis illas admitto in rebus q' n' fiant p motum, et regrant disposioes: uerum en' e' dicere in insti anti — hac mia e' Quata fra, et in insti proxime segnti si fra introducatr — hac mia e' subfra —. Deinde admitto Quaves in euentu supra assignato a Suario. —

Deniq dantr Quaves qties fra aliqua debetr subto, sd deffic disposioum eam n' het, sq caecitas rii hōis carentis uisu. Si tn' hac uia alicui displiceat adhaereat Sn.a magistri Suari et ad illud effugium Negiue se recipiat, dicat tn' sp Quavem n' ee' ppum prium, sd trum a q sal nege procedit generao. —

SECTIO III.

De priorite, & nobilitē Prii Increati.

Licet hae qstioes ad Theologiam magis qm ad Phisam spectent, tn' qa a RR hic agitari solent iuuat Dplibus in Sanire: ne mei Alumni d me iure Dqrit point si eos tm' d pcipiis Creatis erudierio. Placet igr Dina humanis commiscere et Thiam Dphya amicare. Sed hac summatim et n' pdignite tractabo. —

Quaer igr 1.o Dina oipoa q' e' pncipium ad Extra si por qm prium ad Intra? Ante resuluoem sciendum e' dari dirsas opoes Cc.a pium ad Intra

UNIVERSIDADE DE LIVRARIA DA

Alii en' illud colocant in Illu f voluntate Dina sol cognotante Deloëm. Alii docent ee sol Illum f voluntem D. et Deloëm in recto. Alii tand asserunt solam Dinam Deloem ee prium productivum ad Intra. His pnotatis.

Resoluo in qlibet ex his opioibus sp prium ad Extra in aü 1.o ide Dina Oipoa e pr qm prium ad Intra in aü 1.o Pr facile qa Dina Oipoa e pratum essiale. Prium u. ad Intra e pratum Notionale: sd prata essialia st in Deo pora Notionalibus x.a coe Theologor. prologum: g.o prium ad Extra est pus prio ad Intra.

Inst. Deus nihil pot producere ad Extra anteqm producat ad Intra: g.o prium ad Intra e pus prio ad Extra. Pr distqd ans Deus nihil pot producere ad Extra ante qm producat ad Intra ex se et ex pe prii ng. ex pe tri Concedo ans. qa Dina Oipoa de se bn pot producere qdqd n' implicat, sd p accens e qd implicet produci triis Creatus ante qm producat trius Dinus ide filius et spus sanctus. bn pot igr Dina Oipoa de se Concipi pus qm prium ad Intra.

Quer 2.o Q prium ad Extra sit nobilius prio ad Intra? Resoluo 1.o in opioe q docet prium ad Intra includere Illum f voluntem) cognotaoe Deloïs hoc prium ad Intra e nobilius prio ad Extra ide Oipoa Diuina: sd hec maior nobilitas e sol qad nos et n' in se. ita) D. Aug. P. Alarcon. P. Rub. P. Thasolus. P. Erici P. Carr. et alii qs seqr S. L. tractu 5.o n.o 25. Pr 1.o qa in Creatis grus illiui et uolitiui st nobiliores ex suo) ptu qm grus poa n' illiua f uolitiua: g.o et in Diuis qn pfec

tiores

Quando perfectiones sumuntur quad nos et per Analogia ad res creatas, gradus illiui et uolitiui, qui includuntur in prio ad intra erunt nobiliores, quam gradus oipoae, qui est prium ad extra.

Pr. 2.o qa oipoa Diuina derigitur ab illu et uolte illis quod subordinatur: ergo sm hanc considerationem excellentior est illus et uoltas Diuina qui dirigunt, quam oipoa qui dirigitur et subordinatur. Pr. 3.o qa non magis repugnat praedictis Diuinis aliquam poras, quam aliquam maior excellentia: sed inter prata Diuina datur poras originis: ergo solum dabitur aliquam maior excellentia et nobilitas quad nos. et haec doa est procedit in opcoe, qui docet prium ad intra includere illum uoltem Diuinam in relatione in recto.

Soluuntur arga oppositae sn.ae

Contrariam sn.am tenent M. J. P. Arrubal. P. Granadus. P. Vasq. et alii in Cardinale Lugo de Incarnatione d. 2.a s. 5.a n.o 79. p. 99. Arg. 1.o oes perfectiones Diuinae postulant aeque idtificare in essia Diuina: ergo sunt aequalis perfectionis. Rx distgd ans oes perfectiones Diuinae postulant aeque idtificari in essia Diuina idtice et radicaliter, ideo, fraliter et quad nos neque ans.

Inst. D. Anselmus ait unum attributum Diuinum non esse maius alio: ergo ~~eius~~. Rx sanctum Doctorem illigendum esse de attributis idtice et in se non uero fraliter et quad nos.

Arg. 2.o attributa diuina mutuo se includunt: ergo non excedunt ad inuicem in perfectione. Rx attributa mutuo se includere radicaliter et quasi Physice, non tamen fraliter et luti Methe, ut alibi ducente Deo ex profeco declarabimus.

Arg. 3.o Diuina attributa sunt infinita: sed unum infinitum non potest esse maius alio: ergo nec una Diuina

Dina pfectio maior alia. Et unum infinitum bn pōe ēe nobilius alio in pfectioe. Sic Angelus infinitus eēt pfectior hōe infinito et sic qadnos illus Dinus infinitus ē nobilior Oipoa Dina infinita.

Inst. oīa Opera Christi st. eqlis ualoris infiniti ppter personam Vbi Dini, q infinite illa dignificat: q. sitr oēs pfectioes Dina erunt eqlis excelentiae. Et ngd Itiam dirsa rāo ē, qa Dina Persona eqtr concurreret ad dignificandum Opera Xpi, ideo erant oēa eqlis ualoris infiniti a Persona Dina illa extrice eqtr dignificante. At u.o Attributa Dina hent suam pfectioem intricam qdlibet in suo gre, ac pinde unum pōt ēē nobilius alio.

Arg. 4.o q. sequeretr qd Deus magis amaret unum Attributum Dinum, qm aliud. Et negd sequelam: qa Deus amat oia Attributa ut st in se radicalr et sic hent eqlem pfectioem et amantr amore eqle infinito. Et 2.o pmittendo seqlam si Attributa sumantr ex pe obtimalis et futi treminatiue. Sicut Deus magis dicitr amare Virginem Sanctissimam qm alium Sanctum.

Inf. 1.o q. una Dina pfectio erit digna maiori cultu, qm alia. Et 1.o negd seqlam qa qlibet pfectio dina d se postulat cultum et adoratioem infinitam, siqd adoratr ut in se ē. Et 2.o pmittendo seqlam si pfectioes sumantr qad nos, et n put in se st idtice.

Inf. 2.o q. una Dina persona erit nobilior alia. Et 1.o negd seqlam si personae sumantr put st a pe rei et idtice rāoem eiusd essiae qm includunt eqtr. Et 2.o admittendo seqlam si sumantr qad nos et sm Iptus expsos ut loquuntr Thii, in q sū Cl. Tasolus, et Recupitus admi=

tant

Admittunt Paternitatem ex suo conceptu esse nobiliorem filiationem et Paternitatem, ac filiationem esse nobiliora Spiratione Passiua. et ratio huius quia prium productiuum ex suo conceptu est nobilius re producta, sub hac precisa ratione producentis et producti. Cum Pater sit improductus sub hac ratione nobilior est filio producto et Pater ac filius nobiliores sunt Spiritu Sancto, quatenus ab illis procedit, et nullam aliam personam producit.

Arg. 5º Divina Oppositio est perfectio simpliciter simplex non uero Illus et Voluntas Divina prout sunt pria ad Intra, sicut sunt perfectiones Notionales et in certo genere: ergo Divina Oppositio est nobilior Illu et Volte Divina. Et perfectionem simpliciter simplicem non esse maiorem aliis perfectionibus sed dicitur perfectior simpliciter sx quia in subiecto melior est ipsa quam non ipsa et non habet oppositionem: Pria uero ad Intra non sunt perfectiones simpliciter simplices quia sunt Relliua, ac proinde habent oppositionem, non ideo tamen sunt minus perfecta.

Quaer. 3º Est in oppositione quod colocat prium productiuum ad Intra in sola Relatione sit nobilius quam prium ad Extra. Et negatur Pr quia Divina Oppositio est pars essentiae Divinae non ita uero Relationes uno sunt extra essentiam: ergo nobilior est Oppositio quam relationes precise sumptae.

Arg. Prium Relliuum ad Intra habet nobiliorem terminum nimirum Verbum Divinum et Spiritum Sanctum Prium uero ad Extra habet terminum Ignobiliorem, nempe Creaturas: ergo Oppositio non potest esse Nobilior relationibus Divinis. Et distinguo Cons: ergo non est nobilior ex parte termini, concedo, ex parte prii, nego Consequentiam. quia Divina Oppositio non desumit suam perfectionem a Creaturis, quod sunt terminus, sed a suo esse infinito, et illimitato prout est pars constitutiua essentiae Divinae, quod non habent relationes Divinae, quae iam supponunt essentiam in suo esse Constitutam.

Adte oio in illa maiori pfectioe qm admitti-
mus inr Diña prita, sp tibi recurrendum ee ad illam distioem
q ad nos, et sm nostros Cptus magis expsos; qa si pfectioes Di-
nae sumant in se et idtice put mutuo postulant idtifari
I ña Diña nullo mo se poiunt excedere in nobilitate: et ideo
haec sol inr uiros doctos st uentilanda.

SECTIO. IIII.
De Vniuocaoe Priorum

Dico 1.o Prium mattr sumptum in tota sua latitudine, n'e uni-
uocum. Pr qa alia pria st posiua, ut ma et fra, alia st
negiua ut Pruao: ad posiuum autem et negiuum nihil pote ee
coe uniuocum, ut fert cois Sn.a: g.o ~~etc~~

Dico 2.o prium mattr spectatum e uni
uocum ad Increatum et Creatum ita RR coitr. Pr 1.o
qa oia haec pria participant aqlr rasem prii posiui. De-
inde hent id nn: g.o oia reqsita uniuocaois in eis reperiuntr.
Pr 2.o qa si aliqd obstaret huic uniuocaoi eet qa aliud
e prium Creatum aliud Increatum. Alterum finitum, In-
finitum alterum. sd hoc totum puenit ex driis Ctrahenti-
bus: g.o rao prii in coi aqlr participatr tam a Deo qm a
Creaturis. Alia funta uidenda st in Metha cum agitr
d uniuocaoe entis ad Increatum, et Creatum.

Arg. 1.o ad posiuum et negiuum
nihil datr uniuocum: g.o nec ad increaum et Creatum. Rr ngd
Ctiam qa prium negiuum n'e prium simplr, sd ad summum
sm qd. maxime u.o in nostra opioe, q tenet priuasem n'ee p-
ium abse, sd tm p accens. at u.o tam pria Increa qm Crea
st posiua, et simplr pria, pinde q3 aqlr participant.

Arg. 2.o prium Creatum dependet ab

ab increato: g° n' pount Ouere Vuoce. R. distg ans: dependet a pe rei Ddo pcisiue, et p illum, ng ans. nam pcipium pcisum e indiferens ad utrumq; et tunc nec dependet nec independet sd abstrahit ab utroq; quemadmum aus illuales dependent a pe rei ab illu et tn Oueniunt Ceod illu in qlite qa sumunt pcisiue, pindeq; n' includunt illam dependentiam in participando.

Inf. 1° g° aliqd finitum, nimirz prium in coi Otrahitr p aliqd infinitum sc. p prium increatum. R. ngd illaem qa prium in coi, neq; e finitum neq; infinitum sd abstrahit ab utroq; finitudo, l infinitudo tota se het ex pe driarz Otrahentium. ut pet explo oium Olium. nam hō in coi nec e Dius nec Plus, sd abstrahit ab his driis, et Otrahitr p Detreitatem et Paulaitem.

Et hinc pet respontio ad aliam instiam qd sc. segretr Deum Oponi ex aliq finito, qle e prium in coi. R. en facile. Prium in coi nec ee finitum nec infinitum nam hoc totum puenit a driis. Quemadmum al in coi nec e roale, neq; irroale, sd hoc uenit a Driis.

Inf. 2° g° dabitr aliqd qd sit pus Ente Diño nempe prium in coi: sd hoc e absurdum: g° et illud ex q segtr. R. distg maj dabitr aliqd qd sit pus Ente Diño a pe rei, ng. p raoem Ddo Maj: hac u° poritas Deo n' rugnat, nam in hoc sū Ocipimus nam Dinam porem Relaoibus, et eand nam porem Atributis Dinis.

Dico 3° Prium Creatum malr sumptum et e uniuocum ad oia pria Creata posiua. Pr qa qmuis alia pria sint subialia ut ma et fra. alia accialia ut illus et Voltas ru suor actuum, oia tn participant eqlr raoem prii positiui sumptr: g° oia Oueniunt uniuoce, et hoc doa recte pcedit in

In opioe admittente uniuocaoem entis ad Subiam et Accens.

Dico 4.º Prium sumptum falsissime p reloe n'e uniuocum. Pr qa alia reloes principiorum st reales ut reloes cae efficientis creatae. alia u.º st raois, vg reloes q fundantr in prio fiali exrico exemplari et finali: ad reale u.º et raois nihil datr uniuocum, qa aliud e ens reatr et simplr, aliud u.º e ens fictum: g.º

Dico ultimo Prium increatum e uniuocum ad prium ad Intra nempe ad Generans et Spirans actiue, et et ad prium ad Extra qlis e Dina Oipoa. Hanc opioem tenent oes q admittunt raoem gris et spei in pratis Dinis, qs sequtr P. Arr. in Logica D. 7. n.º 41. Pr qa oia hec pria participant aqlr raoem prii Dini in coi: g.º in eo Dueniunt uniuoce.

Inst. 1.º alia pria Dina st Reliua nempe Generans et Spirans. Alia st absa nimirum Oipoa: sd ad Reliuum et absum nihil datr uniuocum: g.º ~~etc~~ Rndo min. qa prium in coi abstrahit a Reliuo et abso: sicut Accens in coi et abstrahit ab abso et Reliuo. Ideo accens pratale e uniuocum ad Reliuum et absum xa probabilem sn.am

Inst. 2.º aualis existia e d essia prii Dini: g.º n' pot ab illa abstrahere ac pins ee uuocum. Rndo distgd ans aualis existia e d essia prii Dini, si sumatr in aü exercito Ido in aü signo ng ans: qa et aualis existia e d essia ipsius existiae creatae et tn existia in coi pot ee vlis et uniuoca ad hanc et illam existiam, qa tunc sumitr existia coi et in aü signo: g.º sitr pot summi prium Dinum in coi, sc in aü signo cui n'e essialis existentia in aü Exercito, sd d hoc alibi, Deo auspicante.

DISPVTÄO. II.

De çiis in çöi.

SECTIO. I.

Quid sit çä & quomodó difiniatr.

Quær 1.º qmó defiatr Cä? Et defiri sic — Priüm p se influens ëë in aliud — Parla priüm hët lüm grïs, sigd ois cä é prium, sit n' öë prium sit cä, ut pët in Dinis, ubi Pater é prium filii, et tn' n' é cä illius. Parla — p se — excludit cäs p accens á qq effus n' pendent p se. Parla — influens ëë in aliud — dnotat, cam dëre cöicare ëë dirsüm, et distüm suo effui.

Hæc tn' difio si rigurosé sumatr n' uidetr bona: sigd cä finalis Xª uulgarem opioem, nullum ëë influit in effu, utpote qz sæpe n' existit, vg Canonicatus et dignitas futura q' é cä finalis mei studii, q nullum ëë adhuc influit in aüs meæ uoltis, p qs ego nitor talem dignitem Cparare: g.º n' öis cä é prium influens.

Quare melius defitr Cä in cöi — Prium á q aligd p se dependet per cälitëm — hæc dependia det illigi tamqm á trio: ideo una relao n' é cä alterius, neqz unio est cä extremorz, qa sol dependent tamqm á trö et n' á prëo qa nec relaö é prium alterius, nec unio extremorz, l extrema uniöis. Deinde et in Dinis Pater n' é ca filii, qa inr Patrem et filium n' datr dependia, q é nätia ad räoem cä.

Inst. 1.º ples PP. greci Chrisostomus. Basilius Nansiansenus et alii qs sequuntr aliq PP. ex latinis D. Aug. Hilarius et Hier. admittunt räoem cä in Dinis: et tn' ibi nulla datr dependia: g.º ad räoem cä n' requritr dependia

Ad Sanctos Pp. tam latinos q̃m grecos uti nõie cæ in Divinis lato mõ et n' rigurose, ut impliat dependentiam sed tantum, ut denotat emanaõem et pdiuõem a prio q̃ dat in Divinis.

Inst. 2º. Confirm. hunitas Xpi Dni dependet essialr a D. Vbo et tn' Vbum n' e' cã illius qa nullus effus ad extra cãt spialr ab aliq̃ Diña Persona, sed cõis oibus tribus Personis: g. n' e' bona parla in defive cæ — a quo aliqd p se dependet — Ad distqd maij hũnitas Xpi dependet essialr a Vbo a priori et tamqm a prio, ng. a posteriori et tamqm a tro Scedo maij. Sicut q̃libet alia hũnitas dependet a sua substiã tamq̃m a tro Splente et n' tamq̃m a prio.

Non leuis tn' defultas e' q̃re Diuinum Vbum n' sit cã hunitatis? Relictis aliis solutoibus, illa mihi uidetr' clarior et tutior, qd ad raõem cæ requiratr' qd sit prium et n' sol tñs q̃lis e' Diñum Vbum rũ hũnitis: nam impmis n' e' cã mãlis siqd n' recipit hunitem, alioqn mutaretr' Vbum, si in eo daretr' receptio: deinde n' e' cã fãlis siqd n' hẽt raõem fãe sed puri tri: deinde n' e' cã efficiens, siqd nullum ẽẽ dat tamqm prium influens, tand n' e' cã finalis: g. ex nullo capite põt ẽẽ cã hunitis.

Colliges 1º. õem cãm dere ẽẽ porem suo effũ. Poras u. Physa et a pẽ rei, et q̃ hic loqmur, l e' duraõis q̃ pacto Æneas e' por Ascanio, l e' nã seu in q̃: q̃ raõe Sol e' por luce. l tand originis, siue a quo; et sic Pater in Divinis e' por filio. Colliges 2º. cam dere ẽẽ porem effũ sal porite nã. qa hæc poras nihil aliud e' q̃m qd res pducta dependeat a cã p cãlitem, et sic lux dependet a Sole tamq̃m effũs a cã.

Colliges 3º ideo Patrem Æternum n' ẽẽ porem nã, q̃m filium, qa hic n' dependet p cãlitem

A Patre, sed tm̄ producitur a Patre tamqm a prio originis sine causalitate. Replicabis: filius n' pot ee sine Patre: q. ab illo dependet. Rn ngd Itiam qa hoc sol. het summam conexioem et n' dependiam, aliter dicamus Deum dependere a suo illu et Volte qa n' pot ee sine illis.

Colliges 4o dirsam ee poritem, q reperitur inr' cam et effum ac inr' condioem et ipsum effum nam lt Idio regrati a pori ante effum, calitas tn' n' egreditur ab ipsa Idioe, sed tm' a ca. Nam calefacio n' oritur ab aproximoe ignis, q e' Idio, sed tm' ab ipso igne, q e' ca.

Colliges 5o p accens sol regri poritem temporis ad candum, nam ad pfectam cam satis e' poras nae, ut pot in Sole vu lucis. Coll. 6o cam poe ee porem tempore sua calite ut pet in Patre Creato, q e' por tempore qm calitas, q e' ao generiua, p qm producit filium. Non tn' pot ee ca por na qm calitas, qa ipsa calitas e' poritas nae vu effus et ideo numquam pot existere ca sine calite, neq calitas sine ca, ut cernitur in expto solis vu lucis.

SECTIO. II.

De diuisioe & constituoe cae.

Quer 1o in qt membra diuidatur ca in coi. Rondet vulgaris Ina diuidit in qtuor nempe Efficientem, Malem, Fralem et finalem. Probant aliq 1o qa tot st ca qt gra qstionum ad cas ptinentium: sed haec st tm' qtuor, qd sic ostendunt: nam l qrimus ex q res fiat? et e' Ma: l p qd? et e' Fra: l a q fiat? et e' Efficiens? l ppter qd? et e' finis. Probant 2o qa aut ca influit reali et e' Efficiens; aut intoalr et e' finalis. Aut patiendo Fram et e' Malis, aut actuando Mam, et e' Fralis

Resoluo tn̄ ꝯtra Coem Sn.am cām Phy-
sam diuidi sol in duo membra nimirꝫ, in efficientem
et Mālem. Nec tn̄ hæc opio seuis, aut oio noua alicui
uideatr̄, anteqssimos het Patronos nirꝫ Pitag. et D. Pla-
tonem: imo ēē Coem inr̄ Stoicos Phōs scribit Seneca
Epistola 65 et 89. q̄ de re uidendus e Lypsius in Physi-
ologio Stoicorꝫ Dissertaoe 4.a

Probo hanc Sn.am 1.o qa tot st
cā Physæ, qt st cālites, sd cālites st tn̄ duæ: et pbo hoc
qa l cā influit Physe, p aōem efficiam. et e calitas Effici-
entis, l recipit p aōem passiuam et e cālitas cā Mālis:
atq nulla alia aō physa assignabitr̄: g.o duæ tn̄ st cālites, ac-
pinde duo grā cārum. Probo 2.o qa cā fālis
l infrāt p aōem pductiuam uniois et e calitas Efficientis.
l p aōem receptiuam ipsius uniois et e cālitas Mālis. De-
inde cā finalis ut oēs fatentr̄ sol operatr̄ p aōem effiuā
Methaphorām: g.o optime reduci pōt ad cām efficientem; qa
accessorium nām sequi congruit sui principalis, ut hētr̄
in regula Accessorꝫ, et regulis iuris in 6.o

Probo 3.o qa si admittitr̄ qd cā
finalis ꝯstituat nouum gūs cā, q̄re ēt cā moralis, et Ex-
emplaris n̄ efficiant alia duo membra, appꝯns sex erunt
cārꝫ grā: nam sicut cā finalis n̄ influit Physe, ita ēt
cā Moralis et Exemplaris: sd p aduersarios, cā Explaris
et Moralis reducuntr̄ ad efficientem ppter aōes Methapho-
ras, p q̄s opperantr̄: g.o silr̄ cā finalis ppter easd aōes Me-
thaphorās ad Efficientem reducētr̄.

Notanter dixi — cām Physam — sol
diuidi in duo membra; qa si summatr̄ cā Methaphorice s.e
intentionalr̄ et minus rigurose, n̄ nego pōe diuidi in q̄tuor

Ipse in sex dicit causes earum nempe in efficientem, Materialem, formalem finalem, Exemplarem, & Moralem. Ego vero dico: Est assero et veriorias eas quam operantis per naturales physicas, hoc vero est et dico, nisi ad eas ut iam ostendi.

Quare ad primum dictum Patris dicitur ut ostenus asserebat, ut et eas et gratiam ad eas pertinentium et id et verum et eas quam physice operantis per naturalem quis et efficiens et materialis, aliter erunt sex causa, qua et primus et causa exemplaris per quam explicatur res. fiat, et causa moralis a qua res moraliter fiat. Et propter has interrogues in multiplicant causas: quia neque Deus propter alias quam naturales in fuerunt dorsae ut veia in et in causa finali et gratis.

Ad 2um dictum ostenus dicebat cum et influeret realiter et intencionaliter, et id intelligendum de causa impulsae et facte sumpta: nam causa physice spectata, et realiter influit aut agendo aut recipiendo per actiones. ad illud quod addit nimirum quod et gratia actuat mentem et vestitet causa finalis respondeo et illam actuare per naturalem actionem et per passionem. nam et gratia influit per productionem et per receptionem unionum: Si per productionem reducit ad causam efficientem. Si per receptionem ad causam materialem, et sic non instituit novum genus causae.

Inst adhuc 1o causa finalis licet dicitur causalitem ab efficiente Deus operatur ut existat realiter: quia instituit novum genus causae. Deus non potest operari ut existat realiter: quia instituit novum genus causae. Deus non potest operari ut existat realiter: quia instituit novum genus causae. Deus non potest operari

Dngd ans ga ḟa ꝛ actuat ꝑ aoem effiuam unionis ꝛ sic ptinet ad eam efficientem, ꝛ ꝑ receptiuam ipsius unionis ꝛ sic spectat ad illãsem. Dng. ḟa actuat ꝑ unionem q nec é eã nec ḟão: q. actuat ꝑ diuisam cãlitem Dc. é. ngd ans) ꝓbus. Dc. 2o. dstgd ẽt ans actuat per unioem in subto ée manseat in seri ꝛ stamgm ꝑ calitem ngd ans nos u. hic sol agimus ꝛ cãlitibus in seri, idé ꝑ gi sti ḟiunt. at u. ipse unio ad mam ꝛ ḟẽt ꝑ aoem effiuam ꝛ ꝑ receptiuam ipsius unionis.

Inf. q. ꝛsluunt ã medio-ões cã ḟales, ac ꝑ ons alus ḟales. Dc. dstgd illasem ꝛsluunt ꝛ medio cã ꝛfus ḟales q fiant ꝑ diuisas cãlites, ab efficientibus, ꝛ mãlibus ḟão q nõ fiant ꝑ diuisas cãlites, ngd illasem: nam cã ḟalis dg. absdo si ḟstat suum effuum ḟuum per alligm aoem ꝛ effiuam ex pte agentis ꝛ receptiuam subti: dicit u. cã ḟalis in gntum ꝓ se ipsam ꝓstat denoisem gm alia cã n' pot ꝓstare. ꝛ in hoc su n' negamus cãs ḟales st hic effus ꝛ denominãs n' dant ꝑ aliam calitem distam ab efficiente, ꝛ malis ã q, sol é nostra qstio.

Deplicabis cã ḟalis n' pot supleri a deo. alia u. cã pount: q. st diuisa. Dc. dstgd idatidem st diuisa idé nent diuisa calites ngd. st diuisa iclest nent diuisa denoiases, ḟão illasem. Nam ẽt cã malis in ordine cã mãlis, n' pot a deo supleri ꝛ sn' operati ꝑ aoem distam, q sn' se pot supleri sicut q. libet alia ao effiua. ita q. effus ꝑ st spiciales alligs cis, n' pount supleri qa immeate ab ipso cis emanant. n' sn' inde segt q. stituant diuisum gis cã. ꝛ ḟẽt qa et cã exp. sares ꝛ immeate spiantes nequeunt a deo supleri ꝛ sn' cã ordinariis xa aduersarios, n' sequit diuisum gis cã ab alijs, qa n' habent

Dirsam causalitatem.

Inst. 3º effus frales st dirsi ab aliis effectibus: gº procedunt a dirsis cis. Et distgd ans st dirsi hoc e hent dirsas calites, nq st dirsi hoc e pstant denoioes dirsae ctio ans nam et effus ca exemplaris et moralis st dirsi qa pstant denoioes dirsas ab aliis effibus. et tn n' faciunt cas dirsas a qtuor uulgaribus, sigd n' hent dirsas calites, et hoc e optimum explum.

Inst. 4º Xa Thios Deus e finalis hoim: gº datr ca finalis dirsa ab efficiente. Et ngd Itriam qa Deus qtenus e noster ultimus finis e ca finalis ans effiue nostras aoes et sic reducitr ad eam efficientem. Et soluo qa et Deus e summum exemplar nostrar aoim Xa illud Xpi Dni — Stote pfecti sicut Pater uester Celestis pfectus e — Et tn Deus qtenus ca explaris n' facit dirsum gus ca ab efficiente.

SECTIO. III

Per quid Ostituatr ca in aü 1º et 2º.

Resoluo 1º cis ca in aü 1º Ostituitr p ipsam Entitatem ca in recto et in obliquo per oes Idioes requsitas ad opperandum q hentr ex pe ipsius ca. Et qa ca tunc e in aü 1º qn e proxime potens ad producendum effum. Sd n' e proxime potens si aliq Idio deest: gº ca tunc Ostituitr in aü 1º qn het oes Idioes requsitas ex pe sua ad candum effum.

Dixit — Idioes ee requsitas ex pe ca — ad illam Ostituendum in aü 1º qa remotio impedimenti qd se het ex pe effus n' Ostituit cam in aü 1º nam Ignis Vg et se e in aü 1º ad producendum calorem in Ligno humido et uiridi, Et humidas et ueriditas sunt impedimenta ad calore:

Vnde gr̃ ignis exsiccat et calefacit lignum. Idem ex
it in aqua. Quia ga calorem q̃ e aq̃ 2.us exsiccauit et cale-
fecit lignum, Et n̄ poterat ignis calorem in ligno q̃ aquæ
de sui dispõne ex pte ignis ligni. ⁊

Obj. 1.o gr̃ aqua e in aere dure de
gentis n̄ e potens in aũ l.o ad petendum centrum, ga deest
remotio impedimenti, nimis rupto funis: g. remotio im-
pedimenti Attribuit ⁊ cãm in aũ l.o. Et in eo euentu aqua
dem ee Attributum in aũ l.o ad cadendum. Si ualeat rumpere
funem q̃ Idio het se ex pte ignis lapidis. Si u.o nequeat rumpe-
re funem e in aũ l.o ad ictum Attendum, et postea ad cadẽ-
dum. Sicut ho q̃ uinculis Astrictus e potens in aũ l.o aduin-
cula distendendum, et postea ad ambulandum. ⁊

Sed. g. et ignis si n̄ pot uincere
humiditẽ ligni, n̄ erit potens ex hac ra ad ꝓcurandum calo-
rem in illo. Et ngt Etiãm, ga humidas n̄ se het ex pte
ignis q̃ e ca actiua, sed ex pte ligni quod e cã mallis. et
ideo ignis het ex se oĩa requisita ad cãndum calorem. Sed lig-
num humiditẽ n̄ sit Attributum in aũ l.o ad recipiendum ca-
lorem tamq̃m cã malis. aliter dicendum si ens q̃ssum idẽ
lignum, et ens efficiens, idẽ ignem dett̃ distiã, et aliquod
Obstaculum, q̃ se habet ex pte ce efficientis, ga hoc n̄ erit
Attributa in aũ l.o ad cãndum. ⁊ pro Br: Cum
aindistiã

Obj. 2.o ho dicit in recto Mãm
Etiam et unionem: g. et cãs dicet in recto entitatem ce et Idẽo
requisita ad cãndum. Et ngt Etiam dicta ratio e, ga ho compo-
te Idũm esse ce. quæ ce exprimit mãm Etiam et unionem, q̃
faciunt unum ps: Vnde argenti q̃ sit ho Physice optime res-
pondebit ee mam Etiam et unionem. At u.o Ipa accidentia n̄
ida se hent, nam interroganti q̃ sit album aptẽ respõdẽ

Ille hens albedinem et sic se hēt cā in aū 1º q̄ nihil aliud e q̄m ēntas ipsa cā hens oia reqsita ad candum: Unde ēntas dicitr in recto, et Idioes in oblico.

Resoluo 2º ois cā Istuitr in aū 2º p entatem cā dictam in recto, et p cālitem in oblico. Pr 1º qa cā in aū 2º nihil aliud e q̄m uirtus cā actualr opperans. Sd per cālitem reditr ca actualr operans: g. in recto dicit entitatem cā et in oblico cālitem. Pr 2º qa illus Istuitr in aū 2º p illeōem et uoltas p uolitioem: g. silr cā p cālitatem.

Inst. cālitas pōibilis n' Istituit cām poibilr cāntem in aū 1º: g. ēt callitas aūalis n' Istituet cam in au 2º operantem. R. 1º ngd aūs 7ª pbalem opioem, q̄ asserit cām ēt Istituit in aū 1º p callitem pōibilem, tamqm p Idioem reqsitam. Rondent alii 2º ngd Itiam, qa cā n' pot Istitui in aū 1º p callitem pōibilem, q̄ se hēt ex pē effūs. aliter ēt Istitueretr p effum poibilem, qd n' admititr. Iu. ex pē cā n' reqratr qd āo, l effus sit poibilis, ideo hac Idio n' e reqsita ex pē cā.

Sed ego facilius et coharentius adhererem 1ª respontioi, qd sc. cā in aū 1º e Istuatr p callitem pōibilem nam lt ista āo pōibilis heat se ex pē effūs, ēt callitas aūalis ponitr ex pē effūs, et tn' ca Istuitr in aū 2º p cālitem, q̄ se tenet ex pē effūs: g. silr cā poibilr operans Istuetr p callitem poibilem, lt hac se teneat ex pē effūs: nam in operando ēt callitas se het ex pē cā a cuius uirtute egreditr.

Quer 2º qd determinao illa p q̄m Deus determinat hanc cam ad humcl illum nº effum in parti sit Idio reqsita ad Istuendum cām in aū 1º l in aū 2º hic ego respondendum existimo Idistioe: si en' hac determinao Diua

Consistit in aoe p qm Deus concurrit sit cum cis 2is. Dico hanc determinaoem ee condioem requisitam ad constituendum cam in au 2o. Raõ e clara, qa sicut ca constituitur in aü 2o. p callitem propam ita et p callitem sue aöem Dei, q sit concurrit cum aoe creata imo e ead indisibilis entitas.

Si uo hec determinao consistat in decreto qd Deus het concurrendi et determinandi cas creas, tunc dico hanc determinoem constituere cam potentem operari in aü 1o. Pr qa unum ex requisitis ut ca point operari e decretum Dinum de concurrendo cum ipsis cis, xa coem Doam: go per hanc determinoem Dinam, q se tenet ex pe ca, constituitur sol potens operari in aü 1o.

SECTIO. IIII.

De cälite, & existiä requisita ad cändum

Causalitas id e atq aö, p qm qlibet cä producit, et recipit suum effüm. Quer igr 1o. Et huiusmi aö ponatur ex pe ca producentis, et ex pe effüs producti? Rs poni ex pe effüs. Pr 1o. qa cällitas e dependiä: go det poni ex pe rei dependentis, qlis e effüs. Pr 2o. qa ao sue callitas p qm Deus creat n ponitur ex pe Dei cäntis alioqn mutaretur Deus qties aliqd ad extra producit: go sitr in aliis cis det aö colocari ex pe effüs. Pr qa substia ponitur ex pe rei substentis. Duraõ ex pe rei durantis. Ubicaõ ex pe rei ubicatae ~~etc~~ go sitr cälitas ex pe rei cätae, ide effus.

Contrariam sntam tuentur CC. Heruous, Sonsinas et alii p qq obg. 1o. productio in Dinis ponitur ex pe prii: go et callitas in creatis det poni ex pe ca. Rs ngd Ctiam, dirsa raõ e, qa productio in Dinis n e dependentia

At u° in creatis ꝯ callitas sit dependiā det colocari ex pē rei dependentis, qlis é effūs.

Arg. 2° callitas é pōr effū: g° in isto pori dēt se hēre ex pē cā et n' ex pē effūs q é posterior. R. distgd ans callitas é pōr effū porite in quo, nq. poritate á quo, ꝯdo ans. Explico solucem: prioras in quo é poras sal nā, vg qm hēt sol vū lucis. pot en' assignari aliqd signum in q dicatr — sol é sine luce — at u° poras á q id é atq, ut ca antecedat callitem, sd ita ut nullum detr instans l signum in q poit dici — cā é sine sua cālitate —: ideo hæc poras á quo dicitr originis et é similis illi, q datr in Patre Æterno vū Dini vbi.

Arg. 3° cognio ponitr ex pē cognoscentis et volitio ex pē volentis: g° sitr callitas poni det ex pē cæ pducentis. R. nqd ꝯtiam. dirsa rāo é, qa cognio et volio n' st fralr dependiæ obtorz. ideo n' ponuntr ex pē illorz, sd ꝯ sunt ans vitales et immanentes colocari dent ex pē pōarz vitalium in qq manent qlis é illus et voltas.

De existiā reqsita ad cāndum

Quær 2° q existia reqratr in cīs ad pducendum effūs? Resoluo 1° cā mālis ut operetr logé reqrit existiam. Tr qa ca malis cāt p intrincicam receptioem: g° n' pot recipere effum qn existat. Resoluo 2° in opioe coi admittente eam fralem et hæc logé petit existiam ad candum, pēt qa cā fralis intrincé actuat mām, eam infrando: g° nario det existere ad pstandum hoc munus sibi intrinsicum, siqd unio Physa, n' pot dari nisi unr res existentes.

Resoluo 3° Xa vulgarem snam cā finalis ad candum logé postulat suam extentiam obtiuam sc intensionalem. Tr qa finis cāt mouendo et alliciendo

Ut propter illum aliquid fiat; sed quod non existit sed obtinet repraesentatum, non potest movere nec allicere ad sui amorem: ergo causa finalis loquendo requirit existiam intentionalem sive obtinuam.

Resolvo 4°. causa efficiens et nario requirit existiam, et suam et suae actionis ubi operatur: haec clo habet duas partes: Probatur 1°. quia nullum agens potest operari quin habeat esse actuale: sed actuale esse non disgreditur ab existia actuali: ergo causa efficiens ad operandum nario requirit suam existiam. Probatur 1°. quia nulla actio Physica potest egredi a causa non existente.

Probatur 2ª pars quia Xª probabilem opinionem bene potest una causa efficiens divinitus operari in loco ubi non est per se, sed tamen per suam actionem: v.g. bene potest ignis qui est Conimbricae producere calorem Bracharae, idem potest Deus facere quod haec actio ignis qui est Conimbricae immeate exeat Bracharae et ibi operetur: sed tunc non existit ignis Bracharae, sed tamen illius actio: ergo nario requiritur ad causam efficientem existia et causae et actionis ad operandum. Haec tamen postea Deo dante, latius prosequimur, et egerimus de causa efficiente.

DISPVTÄO. III.

De conexione causae cum effectu.

SECTIO. I.

V. causa creata riät essiätr suos effüs.

Respondeo affirmative ita P. Hurt. in Physica D. 8ª n. 17 et plures PP. Probatur 1°. quia omnis entitas causae est in ordine ad effectus, neque intelligitur nisi per rationem ad illos, adeo enim aliud est ratio nisi ad formas et illius nisi ad actus intelligendi: Probatur 2°. quia si essent impossibiles effectus utique esset impossibilis causa, si enim foret impossibilis actus videndi

ẽt verũ impoſsibile, pña ſuppoſita. Et qa impoſsibilis ẽ Chymera ideo impoſsibile ẽ illius ẽe: q. cũ eſſentia rũ ſuos effs, et ab illis ad poſſeriora dependeat.

Ad 3m ad 1m. Cert qa ſi poſsibile eet ſcia ẽt impoſsibile ſcire hoc mã 1o. Et ostenderet hoc qa tunc temporis n' ſciret mã 2m ens ipſum ſigd n. diceret ordiné ad ſciã q ipſe eſſet ſcia ens ipſum ẽ pratum eſſe alle riã ẽe: q. ſi hoc pñtum ipſi diceret iam maneret impoſsibile hoc mã 2m q. hoc q ẽ illius eſſus eſſentiales, eſſentiales ẽnectitũ Et ſua cũ eſſentia ab illa dependet.

Quãm Inſtam tenet Ex. S. L. tractu 2o in Phiſica Ch. 2e n. 26. Et adhũc q arg. 6o cũ rẽt eſſus Dei ſecundum quãm Idionatum. Et n' abſurdũ ẽſſet ſi poſsibilis ſit eſſus, poſsibile erit cũ et ſi eſſus reddatr impoſsibilis adhuc cũ erit poſsibile: q. n' ſequit rẽt abſre et eſſentr. Ad rnd dñs qa n' datr hic vñs Idionatus qn ẽt ſit abſus. ideo ſcribus n' ſunt rum Idionatum ad audiendum et auriũ ad videndum qa n' poſſunt hoc vñs abſũ. neq datr alij pñs Idionata ad producendum Chymeram, qa n' pot dari pña abſa ad illam producendum.

Præterea ſigd ſequeret entitatem hoc in Deo ẽt pñta Idionatã, ſi illa ſuerint poſsibilia. imo his hoc poam Idionatum ad producendum Congelum et Vtrum Chimum, ſi hi eſſus eſſent poſsibiles. deinde admittamus unum illum q abſe nihil ſit ligat. ſit tñ Idionatus ſi fuerit poſsibilis ideo qd plane videtr reducitur et impoſsibile: q. cũ n' ſit ſunt vñm Idionatum ſit abſus et eſſentiam ad ſuos eſſus.

Arg. 2o. Et caſſor ẽet impoſsibilis adhuc ignotũ eſſet poſsibile: q. ens Ad rnd dñs. qa ſi caſſor n' eet poſsibilis ſit hic Igitur, q ſit facto ſtatr ẽet impoſsibilis. esto poſsibilis

Esset Ignis alterius speciei. Replicabis Ignis vit calorem meante aoe: g.º n' essiatr. R. Ignem viret essiatr calorem, qad pustulantiam, lt qad aualitem illum viat meante aoe. nam et poa vit obtum meante aii, et tn illud vit transidentatr 1e essiatr, qd id e. —

Arg. 3.º nihil positiuum pot essiatr pendere ab alliq negiuo: sd effus in ee poibili nihil e: g.º ca n' pot essiatr ab illo pendere. R. ad may nihil positiuum dependere ab alliq negiuo tamqm a principio influente, sd poe pendere tamqm a no l. Idice regsiue: sic generaõ q mutaõ e dependet essiatr a quaõe ante, q nihil d' positiuu: et oïs fia nega essiatr connectitr 3 sua negoe. Adde qd effus poibilis e alliqd positiuum poibile, lt n' sit alliqd positiuum aiale, ut in Metha Dino auspitio expresso explabimus. —

Arg. 4.º ca n' dependet ab existia effus: g.º nec l a poibilate illius: probus 3tiam, qa existia et poibilas st ia, siqdem n' disgunt. R. ngd 3tiam, et ad probaõem illius dico existiam et poibilitatem rei ee qd diuisum sal raõe status: qa diuisus e stus rei poibilis atq existentis: et pet nam Ignis poibilis n' opperatur physe, maxime u.º ignis extens: go pot ca pendere a poibilate et n' ab existia sui effus: ut pet in poïs, q pendent a poibilite, et n' ab existia auali obtorum. —

Arg. 5.º effus n' pendent essiatr a cis: g.º neq ca ab effibus. R. ngd ans. qa tam ce uuoce quam aequoce essiatr conectunt mutuo 3 suis effibus: Unde implicante ca, et implicat effus et rugnante effu et rugnat dari ca. imo ut aduertit P. Centonus; si implicauerint aus supnales, et implicabunt poe nales, q ad illos 3currunt, n' qd p uirtutem sibi innatam, et nalem, sd eleuatam. —

Colliges 1° cam dependere essialr ab effu a posteriori, qa ca sp det antecedere effum: effum u° dependere a ca a pori. Sed utraq dependia e essialis et dicit relem trancedentalem. Coll. 2° et poam obidientialem dicere rum essialem ad oes effus, qs obedientialr pot pducere: Unde aqua Baptismalis dicit rum essialem ad gratiam. Et illus hunus ad uisioem beatam. Sed de hoc alibi Deo auspice fusius agemus.

SECTIO II.

Dina Oipoa riat essialr poibilia

Hucusq egimus de ca crea. Superest resoluendum ut et ca Increa essialr riat suos effus? Haec qstio e ualde Controuersa. Sed aliqd uidetr here de noie. Suponendum igr e nihil aliud ee rire essialr effus qm cum illis essialr connecti. q connexio pot dari sine dependia, ut pet in Vbo Dino, qd essialr Cnectitr cum Patre qn ab illo dependeat. Si u° haec Cnexio n pot dari in Creaturis sine dependia e ppter deffectibilitem ipsarum Creaturarum.

Quaer igr 1° ut Dina Oipoa sit relum transedens ad Creaturas, ide cum illis essialr connectatr, ita ut implicante qdlibet poibile et implicaret Dina Oipoa? Affre ita M. S. libro 2° de attributis Cap. 25. Cahetanus, Molina, Valencia, Granadus, Ruis, Salas, Cardinalis Lugo, Arr. et ples alii qs refert n tn seqtr P. S. L. tractu 2° D. 5ª n° 462. Pr 1° qa Dina Oipoa e ua ca Creaturarum: q° essialr cum illis Cnectitr ac pcns het rum transedentalem, aliter n eet Oipoa, si n poet oia, atq implicante qdlibet poibili iam n eet poa ad oia: q° deficeret Oipoa deficiente qdlibet possibili.

Pr 2°

Pr 2º qa ēt alia attributa Dina de-
ficerent, si implicarent illorum tri: qº sitr oipoa Dina. Pr
ans. nam si p impoibile Deus negaret præmium iustis pmi-
sum ēēt iniustus, l infedelis, sm dirsas opiões, si diceret
falsum n ēēt uerax. si mentiretr peccaret ~~ei~~: qº Iustitia
Dina. fidelitas. Ueracitas et Sanctitas in Deo deficirent
sub hac ꝯdiõe impoibili: qº sitr si p impoibile implicaret
aliq crēa poibilis, deficeret Dina oipoa.

Pr 1º qa implicante qlibet
obto implicat pōa ad illud: vg. implicante lucido et colora-
to implicaret pōa uisiua: qº sitr implicante obto Dina oi-
pōe ide aliquo poibili, et oipōa implicaret. Pr 2º
qa si hæc oipoa q d facto datr n poet pducere unum poi-
bile, iam n eet hæc, sd altera dirsa, qa n hēbat unum
pratum essiale qd d facto hēt hæc omnipōa: qº Dina oi-
poa connectitr essialr ꝯ oi re poibili.

Pr 3º qa ideo ho n het pōam
ad pducendum Angelum aut Vbum Dinum, qa lt Dinum Vbum
aut Angelus de se n implicent rugnat tn qd pducantr ab
hoc: qº sitr si aliqd poibile rugnat pduci a Dina oipoa, uti-
qua implicat ipsa oipoa, q e ad pducendum oia poibilia.

Contrariam sn.am tenet D. Thom. Sco-
tus, Vasques 1ª pe D. 104. Thasolus, Ripalda, Sfurt. A-
larcon, et alii qs allegat et seqtr S. L. tracta 2º D. 5ª nº
464. p qq Arg. 1º relatum transendens dependet essialr a suo
tro: sd Dina oipoa n dependet a Creaturis: qº n e ad illas re-
latum transens. Pr 1º negd maj qa relatum transens n dicit
dependiam, sd tm conexiõem ꝯ tro, sub raõe pstandi l accipiendi
aliqd, et Dina oipoa pstat ēē Creaturis. Et pr hæc solus
fa sn.am pbalem, q docet Patrem æternum ēē relatum

Transens ad filium et tn' a' illo n' dependet.

R. 2.° Granado hanc dependiam a' Creaturis tamqm a' tro et a' posteriori n' rugnare Dinæ Oipoæ. sol en' illi rugnaret alij dependia a' pori ut a' ca influente. qd pet nam Deus dependet a' suo illu ut illigat et a' Volte ut uellit. Deinde dependet a' re impoibili vg ab alio Deo impoibili ita ut si alius Deus foret poibilis iam n' daret hic Deus: q.° et poterit pendere a' Crea poibili tamqm a' tro, imo addit P. Arr. hanc dependiam arguere pfectioem. Sed 1.a solus mihi uidet uerior et expediior.

Arg. 2.° uidet absurdum qd Dina Oipoa dependeat a' poibilite unius formicæ: q.° n' e' rus transedens ad Creas. R. ngd ans, nam si Dina Oipoa dependet a' Chymera ita ut si hæc foret poibilis iam Dina Oipoa impoibilis foret cur erit inuueniens qd dependeat a' poibilitate formicæ ita ut si hæc redderet impoibilis et Dina Oipoa maneret impoibilis. Præterea n' e' indecens qd Deus dependeat ab impoibilite peccati nam si p impibile Deus pecaret iam n' eet Deus: q.° sitr n' erit indecens qd Deus dependeat a' poibilite unius formicæ imo hæc e' suma pfectio Oipoæ q' ita oia Itinet ut nihil ei sit impoibile. et si aliqd foret impoibile iam ipsa n' eet Oipoa.

Arg. 3.° Si implicarent poibilia adhuc Dina Oipoa illigeret sm' suum Iptum i.rium ide' potens pducere qdqd n' implicat si n' implicet: q.° Dina Oipoa sol rit Creas Idionate et n' abse ac essialr. R. ngd ans: qa Dina Oipoa nihil pot rire Idionate qn et poit rire absolute. qd sic ostendo: qa ideo de facto n' rit pductionem Chymeræ Idionate qa illam n' pot rire abse: q.° si aliqua Crea implicaret heret se rii Oipoæ, sicut d facto se het Chij

Chymera ac pr̄ns illam oipoa n' viret Idionate, sicut mo n' rit Chymeram Idionate. aliter dicamus, qd Pater Æternus viat d facto aliud Vbum Dinum et Vbum Dinum viat aliū Spūm Sanctum Idionate, ide si n' implicent, qd tn' n' e dicendum.

Declaratr ulterius qa ideo ho n' het uirtutem ad pducendum Angelum Idionate, qa abse illum n' pot pducere: alitr dicamus sic: Prus Idionate pot pducere Diuum Michaelem aut Dinum Vbum si hæc pductio n' implicet: et tn' abse Vbum Dinum est pducibile a Patre: g° a fortiori Oipoa Dina n' heret uirtutem ad pducendum poibilia Idionate si illa abse forent impducibilia. Alioqn dicamus Deum d facto here poam Idionatam ad peccandum ad pducendum alium Deum et sillia. si hæc forent poibilia Idionate et n' implicarent.

Arg. 4° Immensitas Dina n' e rūs transens ad oia Spatia, qa si ista implicarent adhuc daretr Dina immensas imo anteqm darentr Spatia ab Æterno data e Immensas Dina: g° silr lt implicarent poibilia adhuc daretr Dina Oipoa. R ad ans, in q latet Æq uocas, Dinam ~~Æq~~ Immensitem et implicare si n' forent poibilia Spatia qq poet Irespondere: aliud en e Correspondere actualr oibus Spatiis qd e Igens Dinæ Immensitati, aliud e poe Irespondere Spatiis poibilibus qd e illi essiale.

Itaqz Æqlr Philosofamus in Dina Immensitate ac in Dina Oipoa: nam sicut Dina oipoa extitit in Deo ab æterno, qn ab æterno pduceret aliqd ad Extra ita silr Dina Immensas data e in Deo, qn ab æterno corresponderet Spatiis aulr. qa pduceret aliqd aualr ad Extra e Igens Oipoæ, sicut Correspondere aualr Spatiis e Igens Immen

Qstio igr tota e' d creatura poibili
vu Diñæ oipoæ ad qm dicimus here vum transentem. sicut et
immensas Dina het vum transedentalem ad spatia poibilia. na
si implicaret poibilas spatii implicaret et in Deo poa ad co=
rrespondendum spatio ac ponde tolleret Dina immensas: sicut
implicaret ubicaõ crea si implicaret spatium cui poet corres=
pondere. et sicut et in Deo implicaret illus si n' eet poibile
obtum illigibile: qd n' e' ctra pfectioem Dini illus. ac pnis
neq e' ctra pfectioem Dina oipoæ qd ipsa implicaret implica=
te aliq tri poibili.

Arg. 5º et efficaciter scia Dina libera
n' e' vus transens ad obtum futurum qd ostendit qa lt nullum
eet futur, adhuc Dina scia maneret ead sm suum ee i vium
et intricum: qº id dicendum d Dina oipoa vu poibilium. Ren=
det 1º D. Arr. n' vallere hoc argum a scia Dina libera ad
oipoam Dinam siqd hoc arcanum sciæ Dinæ liberæ e' nobis
maxime ignotum et n' e' trahendum in exptum ad oipoam
Dinam. Hæc tn solio n' infringit argum. sd e' tm venera=
bilis qa recurrit ad misterium et cas occultas.

Quare milius, nisi me ut sua qmqz
fallit mea opio, Rndeo 2º ngd ctia et divsa raõ e' clara
qa scia Dina libera het obtum cgens qle obtum futur, nam
ois futurio e' abse cgens: Unde nihil mir e' qd scia Dina
n' neat connexioem essialem cobto cgenti: At uº Dina oipoa
het obtum maxime narium qlia sunt poibilia, ideo ad il=
la het vum essialem et transentem.

Imo facile retorquet argum qa si=
cut Dina scia e' vellum transens ad oe obtum scibile qd est
narium ita Dina oipoa e' rus transens ad oe poibile pducile
qd e et maxime narium, et sicut Dina oipoa n' e' relatum

UNIVERSIDADE DE LISBOA BIBLIOTECA

Transens ad creas futuras q' st cogentes, sd tm' ad poibiles q' st
nariæ. ita sitr Diña scia n' e' nis transens ad obta fura, ut pote
libera et cogentia. sd tm' ad obta poibilia et q' st capacia termina=
di Dinam sciam, si implicaret aliqd obtum scibile adhuc
implicaret in Deo scia abse et sic implicante aliquo
posibili, implicaret abse Dina oipoa. =
Aduerte qd si scia libera summatr' reduple et ee' rum transen=
tem ad obtum futur. Verum hæc st mere Philologia et ab huno
captu longe semota: alibi tn' Deo dante lentius st examinan=
da, cogerimus de libertate Diña =

Arg. 6º. Istuatr' gladius in Va=
cuo et rotetr' ab aliq cogente: tunc sic arguis: ille gladius in
Vacuo de se eet aptus ad scindendum, ut p accens et defu alicu=
ius corporis nihil scinderet in Vacuo. Sile explum afertur
in sole q et in Vacuo nihil illuminet, n' qdm defu sui, sd de=
fu alicuius obti qd illuminaret: q. sitr Diña Oipoa in Vacuo
Creaturar adhuc de se eet apta ad producendum, ut n' daretr' ali=
quod producibile. =

Ad ngd stiam et vtrumq explum retorqueo
in aduersarios, qa scindere auatr n' e' de essia gladii, sd tm'
poe scindere. Deind illuminare auatr n' e' de essia solis, sd tm'
poe illuminare. Unde in Vacuo adhuc gladius heret poam scinde=
di et sol illuminandi, qa adhuc n' implicabant obta scisabilia
et lustrabilia, de qq e' qstio: At u. in Vacuo Creaturar, ide im=
plicantibus Creaturis, iam n' daretr' obtum poibile, ac p ons nec
Oipoa ad illud. =

Et sicut si impoibile eet corpus qd poit
scindi implicaret oio gladius, et si rugnaret obtum illuminabile
oio rugnaret sol. Ita sitr si rugnarent poibilia et [illegible]
Oipoa implicaret. et in Vacuo auatr Creaturar, hæc [illegible]

Deus Ideret aliqm Creaturam dabatr Dina Oipoa. qa sol
auctr et p accens n' dabantr Creæ, sd d poibili n' regnabant.
Unde phamur pari passu in explis adductis atq in Dina Oipoa.

Arg. 7.o Oipoa Dina ex suo Iptu 1.rio
n'e ppter Creas sd tm ppter se ipsam et sol 2.rio attendit ad
Creas: atq vellum transcens det 1.rio rire suum trum: g. ~~etc~~
~~R~~ ngd mag qa Dina Oipoa ex suo 1.rio Iptu e ad pducendu
poibilia: sd n'e ad pducendum aliqd Dinum ad intra: g.o e ad
pducendum Creas ad Extra, ac p Ins 1.rius illius Iptus e ad p-
duoem Creaz. in hoc en disquitr Oipoa a Scia Dina, qa
Scia rit obtum ad Intra, qd e Scibile. at uo Oipoa n' rit
trum Dinum ad Intra, qa n'e pducilis ab ipsa Oipoa: g.o
hæc 1.rio ordatr sol ad Creas, ad qs tm pducendum e Oipoa.
Quæro en qre dicitr Oipoa, nisi qa Oia poibilia Crea potest
pducere? —

Non tn ng Deum et illius Oipoam ee pptr se
qa n' het aliam cam a q sumat suum ee: sd hoc n' facit
qd Dina Oipoa n' ordetr ad Creas poibiles tamqm ad effus
et tros suæ opperois. Deinde dato et n' Iccesso qd implican-
tibus poibilibus sol dextrueretr Oipoa qad Iptum 2.rium se
qretr qd sal Iseqnter et dextrueretr qad Iptum 1.rium: sicut
dextructo resili q e Iptus hois 2.rius seqtr qd dextruatr ho I-
secutive qad Iptum 1.rium nempe qad al rovale: g.o sp dextru-
itr Dina Oipoa, l fratr l Isecutive, si implicauerit aliqd
possibile. —

Arg. 8.o vellum transcens n'e magis narium
qm illius trus: sd Dina Oipoa e magis naria qm poibilia:
g.o n'e ad illa vellum transcens. Pr minor qa Creæ st ppter
Deum: sd ppter qd unum qdq tale et illud magis: g.o Dina
Oipoa e magis naria qm Creaturæ. R ngd min qa in raoe

Narii tam narius é Deus q̃m poibilia sicut in raõe ue
ritatis absé loq̃ndum, tantum ueritas é Diña q̃m Creata
sd aliund het Deus maiorem excelliãm, nirum qd si per
impoibile aliqd deficeret ꝑus implicaret poibile Creatum
q̃m Deus. qa Deus é Ens á se et nullam het dependiam q̃m
hent Creæ, q̃ dependent ab ipso Deo.

Ad ꝓloqum rondeo illud n' éé
ꝓbiti uerum, ut ostenditr in loga nam filius é talis ꝓpter
suum Patrem, et tñ Pater n' é magis filio et Creæ st talez
ꝓpter Deum et tñ Deus n' é magis Creã. In nostro tñ euentu
pot dici, qd Deus sit magis narius q̃m poibilia q̃tenus é ma=
gis indepẽns et Ens á se sd absé in raõe poibilitis tam
nãria st poibilia q̃m Deus ipse.

Arg. tand Diña oipoa n' é rũs prã=
talis ad Creãs: q. neq transcẽntalis. R. 1º. ꝯ RR ngd aũs. qa
n' admittimus relões prãtales distas á fũntis, ac ꝑ ꝯns nulla in
Deo arguunt mutaõem ac imꝑfectioem. R. 2º. ꝯ. Coem
sn.am ngd ꝯtiam, Dirsa raõ é qa relões prãtales utpote distæ, et
acciales afferunt Deo imꝑfectioem, sqd reciperet aliq̃ accia d
nouo et ꝑ ꝯns mutaretr. At uº relões transcentales ꝯ sint in=
distæ ab ipsa ẽtate nullam inuoluunt imꝑfectioem, ut ꝓ=
batum é.

SECTIO. III.

Quomõ cã riãt suos effectus.

Quær. 2º. ꝯ cã riãt effus in coi et in spẽ an in parti et Indiũ.
R. illos rire in indiũ. Ita ꝯ Patre Hurt. et Arr. P. S. L.
tractu 2º. D. 1ª. nº. 19. Pr qa cã rit suos effus eo mõ quo
illi st ꝓducibiles. At uº effus n' st ꝓduciles in coi, sd in Indiũ
sqd aõ Physa n' pot terminari, nisi ad existiam singlem.

Q.º cā rit effus in Induō et n' in Spē. Et qa a' pē rei n' disqui-
tr rāo cōis ab induāli: sd cā rit effus a pē rei: q.º attendit ad
rāoem indualem.

Arg. 2.º cā e' una: q.º det rīre effus ut st
unum in cōi. R. ngd Itiām qa sāt e' qd cā rīat effūs ut sunt
unum pducile. sd effus n' st pducibiles nisi ut unum parte: q.º sic
dēnt rēspi a cā in Induō. Arg. 2.º pōa intōālis pg illuz
pot attendere ad rāoem coēm et n' induālem: q.º solr cā Physa. R.
ngd Itiām dirsa rāo e' qa illus I sit pōa intōālis, et abstriua, pōt
cognoscere unam rāoem coēm pcindendo a' rāoe induāli: at u.º cā
physa I opperetr reali physe n' pōt treminare suam āoem ad ra-
oem coēm, qn illam terminet ad induālem et hoc mō rit effūs.

Arg. 3.º Voltās pōt rīre bonum cōe: q.º ēt
cā effūs in cōi. R. ngd Itiām dirsa rāo e' qa uoltas fertr in obtū
put illi pponitr ab illu, pot autem pponi obtum in cōi qa pot
illus sol repsentare rāoem coēm: qd n' accidit in cis physis re-
alibus q opperantr p influxum in effus q influxus n' pot tremi-
ri nisi ad effus induales p āoem singlem.

Arg. 4.º pōa uidendi pg. n' rit hanc al-
bedinem singlem, sd colorem in cōi: q.º ēt cā rīēt effūs in cōi. R.
ngd āns. qa occulus I sit pōa singlis et n' abstriua, n' rit colorem
in cōi, sd singlisatum ad hanc albedinem, et ceteros colores induales.
et rāo ultā huius e' qa pōa uidendi rit obtum meantibus actibus
partibus. qlibet uō aūs rit hunc et illum n.º colorem et n' colorem
in comuni.

Arg. 5.º hic n.º calor n' postulat detrāte pduci
ab hoc igne n.º sd t ab hoc, t ab alio, aut a' Sole t a' Deo:
q.º cā n' respicit detrāte hunc n.º calorem. R. distgd Ins: n' rit
hunc n.º calorem qad auallitem, et existiam, Ido, qad poibilitem
et postulantiam, ng Itiām. uerum qd e' qd existiā, et aualitas

Huius caloris n° sit accialr depens ab hoc igne attamen pöe
here existiam ab hoc igne e qd essiale, et sic connectitr cä ꝯ
suo effu pöibili in induo. =

SECTIO. IIII.

De nobilitate causarum

Quær. 3° q cä sint nobiliores et excedant alias? R sub distiöe
et Dico 1° si cä ꝯparentr inr se qadentatem, Efficiens et fina-
lis st nobiliores. Pr qa Deus e cä Efficiens et finalis n tn e mä-
lis, neq fälis, qa hæ supponunt imꝑfectioem: g° ex gre suo Effici-
ens et finalis st nobiliores. = Dico 2° si cä ꝯparentr inr se
in mö cändi, cä Mälis e ignobilior ceteris. Pr qa cä mälis
cät ꝑ receptiöem, q mus e imꝑfectior aliis, ut pote q supponit va-
cuitatem et indigentiam. =

Si tn cä ꝯparentr in nobilite ꝯ suis
effibus tunc. Dico 3° ꝯpum e nobilius, qm mä et frä diuisim su-
ptæ. Pr qa ꝯpum includit sol mäm et främ: g° nobilius e qm
qlibet pars illud ꝯstituens. nam Totum sp nobilius e qlibet sua
parte diuisim sumpta. = Inst. 1° ꝯpum acciale n e no-
bilius sua cä subiali, ide subtö: g° et etc. R ngd äns qa ꝯpo-
situm acciale ꝑter subtum, et includit fram q e noua ꝑfectio. =

Inst. 2° ꝯpum Inefabile Xpi
Dni n e ꝑfectius subsistia Vbi Dini: g° sal in hoc ꝯpö ualit
clo. R distgd äns n e ꝑfectius intensiue ꝯdo. extensiue. ng
äns, qa illud ꝯposum Xpi Domini, n ꝯstat sola subsistia Vbi sal
et hünite q e aliqua noua ꝑfectio extensiua. Et en Vbum
Dinum utpote infinite ꝑfectum ꝯtineat in se oes ꝑfectiões inten-
siue adhuc tn extensiue pöt ee ꝑfectius ꝑ nouuam unioem ad
humanitatem: sicut ꝯflatum ex Deo et mundo e ꝑfectius ex-
tensiue qm solus Deus xa coem doam. =

Dico 4.º Cptum n' é nobilius q̃m mã et frã sil sumptæ. pet, qa Cpũm nihil aliud é q̃m utraq pars unitam: g.º totam pfectioem desummit á mã et frã sil sumptis ac pdns n' illas excedit in pfectioe. Inst. 1.º aliq̃ prãta Cueniunt Cpõ, q n' Cueniunt pibus, vg ee p se Cple opperari g.º Cpũm é nobilius pibus sil sumptis. R. distgd ans, aliq̃ prata Cueniunt Cpo q n' Cpetunt pibus diuisim, Cdo, pibus unitis et colectim sumptis, ng ans.

Inst. 2.º Cpũm dependet á pibus tamq̃m á cis á qq accipit ee, sd dependere et accipere ee, é qd imperfectius: g.º Cpum é ignobilius suis pibus. R. ad may Cpũm n' dependere realr á pibus sil sumptis, sd uirtualr. qa nihil aliud é Cpum, q̃m pes unitæ et sicut Cposum n' dependet á se. ita n' dependet á pibus unitis. Deind totum ee Cposi Cisistit in pibus sil sumptis ac pinde tanta é pfectio partium q̃nta Cpi. qa in hoc sũ effis n' disguitr realr á sua cã.

De cis externis.

Dico 5.º cã pncipalis uuoca é æqlis in pfectioe Cuo effũ. R. qa cã uuoca é eiusd spei Cuo effũ: g.º het æqlem pfectioem Cillo. qd uo aliq̃ indua pfectius opperent, q̃m alia, id puenit ex dirsa disposioe l á meliori aparatu organor, l ab aliis cis, q̃s referunt C. Libro 2.º physor cap. 7.º qstioe 5.ª

Dico 6.º cã pncipalis efficiens æquoca é nobilior suo effũ. R. qa Ctinet oia prata sui effis, et aliqd amplius, p qd dirsatr ab effũ: sd qd Ctinet aliqd ultra prata sui effis nario dẽt ee nobilius illo: g.º ca pncipalis æquoca excedit effum in nobilite.

Inst. oĩs effus é nobilior q̃libet cã intrica g.º ẽt erit nobilior cis extricis. R. ngd Ctiam dirsa rão é, qa q̃libet cã intrica sol dat ee partiale effũ: Unde effus accipit

Praefectioem maiorem ab utraq; cā sol, q̄m a q̄libet sigilatim. At u° cā efficiens totalis dat totum ēē effui; ideo effus n' pot aliqd amplius ɔtinere q̄m ipsa cā, imo q̄n cā e aequoca ut pote dirsa sp het aliqd pratum amplius, q̄m effus in q̄ supperat ipsum effum.

Dico 7° cā efficiens totalis aequoca pncipalis e nobilior suo effu. Pr' qa essialr ɔtinet oia prāta sui effus, et aliqd amplius in q̄ essialr uincit effum. aliter n' ēēt cā aequoca, et dirsa ab effu. Inst. Sol e cā pncipalis muris vg. et tn' n' e nobilior illo, qa mus het gium uiuentis in q̄ superat solem n' uiuentem. R. Dcōi Solem n' ēē cām pncipalem, sd tm' disposiuam muris, n' nu° hic agimus d cā pncipali.

Dico 8° cā pncipalis efficiens si sit sol partialis poterit ēē ignobilior suo effu. Pr' qa ɔ cā partialis n' det totum ēē effui, pot effus ab alia cā partiali maiorem sortiri nobilitatem in qua superet aliam cām partialem. et hoc pet explo spei illigilis quae e effus phantasmatis, et tn' illud uincit in nobilite spualitis, q̄m accipit ab illu agente, q e altera cā partialis.

Dico ultimo finis aliq̄ndo pot ēē nobilior et aliqn ignobilior suo effu. Pr' qa finis sol mouet intoalr et n' physe: q° n' ɔtinet imminenter pfectioem sui effus. et hoc ostenditr in illo q studet literis ppter dignitem ɔparandam q e ignobilior ipsis literis. Id aliqn pot finis ēē nobilior suo effu. vg beatudo, Deus q e noster finis ultimus etc.

SECTIO. V.

Vtrum cāe sae point se inuicem cāre?

Quer. 1° Vtrum duae cae point se ad inuicem

Care, in eod gre et sm' eand existiam: Et hic Ignis. A. poit pducere Ignem. B. et rursus pduci ab eod igne. B. Imprimis qstio n' pcedit sm' dirsam instia. Clarum en' e' qd hic Ignis. A. poit Conseruari ab Igne. B. in Insti. seqnti q pductus fuit. Qstio igr' sol hic e' Et duae cae in eod gre sm' eand existiam, point se motuo care, qadi.um ee?

Et negé ita d Arle. D. Thom. M. S. Hurt. et alii qs seqtr S. L. tractu 2.o D. 1.a n 62. Pr' qa ca ut pducat effum det supponi existens adeqte ante ipsum effum: q n' pot cari a suo effu. Ctia e' euidens, qa si existia cae dependet ab existia effus, qmo pot ca existere ante ipsum effum, ut sit ca illius? Sunt e' implicao manifesta.

Pr' 1.o qa ca realis det ee por sal na suo effu. q n' pot ee posterior illo, si en' eet ca, et effus, eet por et posterior in eod insti, qd aperte rugnat. Pr' 2.o qa si n' implicat hac mutua calitas seqreti id poe care se ipsum, ac p Ons id poe ee pus et posterius se ipso. si en' n' rugnat unam cam ee porem, et posteriorem suo suo effu, et n' implicabit id ee pus, et posterius se ipso, q qd absurdius?

Arg. 1.o p Scoto Aueroes. C. C. Vasquez, Fon. et aliis. Calor disponit subtum ad raritatem, et raras ad calorem: q hic dat mutua calitas. Et calorem ad qm disponit raritas n' ee eund q disposuit ad ipsam raritem. Sd ee dirsum n.o, acpind n' catr id.

Arg. 2.o duae columnae inuicem innixae mutuo se substentant in eod gre cae malis: q hic dat ad inuicem calitas. Et ngd ans: qa istae duae columnae n' st cae mutuae substentatiois sd tm' st Idioes, ut qlibet illas suum occupet lum: imo qlibet e' impentum alteri, ne decidat: ideo potius hic dat impentum qm calitas.

Eadem sutura applicandum e ad exemplum de fornice ubi uideti dari reciprocam calitatem propter mutuam substentiõem. Rn̄ lapides claudentes fornicem n'ee caz sed ee sibi inuicem cõdiões cõmitantes ut cõseruetur illa fra. Ergebis implicat qd sint cæ mãles inuicem illi lapides: g. et implicabit qd sint mutuæ cõdiões. Rn̄ ngd cõtiam qa ad cãs plus requiritur qm ad cõdiões. et rão huius e qa cæ operantur p influxum qm n'hent cõdiões: deinde ad cãs requiritur poras rũ effũs et n'ad cõdiões: cũ implicet mutuus influxus et mutua poras, inde eqd implicat mutua cãlitas.

Arg. 3º duæ manus frigidæ se ad inuicem calefaciunt in gre cæ efficientis p mutuam cõfricaõem. Rn̄ ngd hoc qa qlibet manus producit in se dirsum motum et hoc meãnte dirsum calorem, siqd motus e cã caloris.

Arg. 4º multæ prunæ accensæ unitæ se mutuo fouent et excitant: g. st cæ ad inuicem. Rn̄ prunas magis calidas agere in minus calidas et si fuerint æq calidæ tunc unitæ fortius opperantur in aere frigidum circumfusũ et in circo minus a frigore impetuntur.

Arg. 5º aũs producit hũm et hũs rursus producit aũm: g. datur mutua cãlitas efficiens. Rn̄ hũm producere qd aũm sit dirsum ab illo a q̃ ipse hũs productus fuit.

Arg. 6º piper calefacit linguam et lingua piper: g. ~~etc~~ Rn̄ piper sol agere in linguam p calorem uirtualem qm cõtinet ipsum piper: at a. lingua calefacit piper p suum calorem formalem ac proinde dirsum. sicut stomacus agit in uinum p calorem formalem et uinum agit in stomacum p calorem uirtualem.

Arg. 7º lapis proiectus producit motum et motus producit impulsum: g. datur mutua cãlitas. Rn̄ motum

Non producere illum impulsum q primo fuit impressus in lapide sed alium valde dirsum. =

Arg. 8.° si qs descernat n' mouere dextram qn moueat sinistram, isti motus mutuo st cae. sigd vero mouendi dextram e motus sinistrae, et e ctra. R. ngd assumptum qa isti motus n' cantr ad inuicem; sigd hoc puenit a principio libero voltis q' noluit mouere dextram qn sil moueret sinistram. =

Arg. 9.° mia e ca finalis frae, et fra mae: g.° hent mutuam calitem. R. 1.° ngd abse ans sigd n' admittimus cam finalem dirsam ab efficiente. R. 2.° fram sol ee finem mae in cpis malibus, n' u.° mam ee finem frae qa sol cpum e finis frae. =

Arg. 10 poa e ppter aum et aus e ppter poa: g.° dat mutua calitas finalis. R. poam ee ppter aum, n' u.° aum ppter poam loqndo in rigore. sigd aus iam supponit suam poam tamqm principium a q efficitr ipse aus. =

Arg. 8and albedo d facto educitr a qntate; et tn qntas dinitus pot educi ab albedine ead: g.° sal dinitus pot dari mutua calitas. R. distgd ans qntas pot educi ab albedine sm' eand existiam qm 1.° habuit, nq. sm dirsam existiam transeat ans. Nam l qntas pexistens erat albedini a q debebat educi l n'? si erat pexistens, qmo poterat educi ab illa sm' eand existiam, in q albedinem antecedebat? si n' erat pexistens: g.° ab illa n' educebatr albedo tamqm a ca. qa ois ca det pcedere suum effum in existia. =

De cis dirsi gris sm eandem existentiam.

Quaer 2.° Ut sal cae dirsi gris point se inuicem care sm' eand existiam? R. negé. R. 1.° qa ois ca det existere por na suo effu

Suo effu: q. si una caret ab alia sm' eand ratem existiam ead cã eet por nã, ut supponitr, et eet posterior, qa eet effus: sd implicat qd ead res sm' eand realem existiam sit por et posterior: q. duæ cæ reales, lt dirsi gris n' pount se ad invicem care sm' eand existiam. =

Pr 2º qa si mã pg. sm' eand existiam foret cã frã et frã mã, seqretr mãm ee porem se ipsa. qd sic ostendo, si frã foret cã mã ipsa frã ee por qm mã, et seqnter oes cæ ipsius frã eent pores qm mã, q e effus frã: sd una ex cis frã eet ipsa mã ut supponitr: q. 3 mã foret por sua cã, foret et por se ipsa qd e maximum absurdum. itaq nulla cã physa realis pot ee posterior suo effu, sd nãrio sp det esse por illo. =

Opposam snam tenent CC. fons. 5º methæ cap. 2º q. 16. Jasq. Toletus et alii. qqq Arg. 1º ao recipitr in trõ tamqm in cã mali. dind efficit ipsum trum: q. ao sm' eand existiam cãt effive trum, et cãtr mali ab ipso trõ. R ngd ans. qa ao n' recipitr in trõ sd in subto: n' ngo qd idtificatr 3 trõ, sd in illo n' recipitr tamqm in subto eductiois pg. ao q' pducit calorem n' recipitr in ipso calore, sd in ligno tamqm in subto mali. =

Replicabis sal ao creativa recipitr in suo trõ sigd n' het subtum in q recipiatr. R ngd assumptum qa ao creativa sol het trum p subto adhæsiois, l denominaõis qd sat e ad salvandum rasem accidentis ac p 3ns numqm ao recipitr mali in suo trõ d q e qstio. =

Arg. 2º ingressus venti p fenestram e cã effiia appertionis fenestræ: apertio vo ipsa e cã malis receptiva talis ingressus: q. in cis dirsi gris datr mutua cãlitas. R ngd 2am pem ãntis, qa apertio fenestræ n' e cã malis ingressus venti sigd

Sigdem hic n' recipitr in apersioe imo neq ingressus uenti e' cā efficiens apertioīs fenestræ. sd sm' impulsus impssus á uento q remouet impentum; sublato u.o impēnto ingreditr uentus. Unde ingressus uenti supponit et n' efficit appersioem fenestræ.

Arg. 3.o Calor introducitr in aquam frigidam. introdūo caloris e' cā expultioīs friguris, et expultio frigoris e' cā malis introdūoīs caloris, sigd expultio frigoris e' Idio tenēs se ex pē aqua ad recipiendum introdūoem caloris. R. ngd hoc qa expultio frigoris n' e' Idio tenens se ex pē aqua anter ad introdūoem caloris, sd e' remotio impentis ꝑ subsequens ꝑ Icommitans. ad raōem u.o cā nariō oīō e' qd se hēat anter ad suum effectum.

Arg. 4.o ultimus grūs caloris q disponit ad frām ignis, efficie' pducitr ab ipsa frā ignis: g.o iste grūs e' por frā q̄tenus disponit in gre cā mālis et e' posterior in gre cā effiēntis q̄tenus pducitr ab ipsa frā. R. ngd ans. qa calor n' pot disponere physe qn' existat. qa ultima disposiō n' pducitr á frā introducenda sd á cā ante aqua alii grus pducuntr.

Colliges 1.o cās reales q' physe opperantr ꝑ influxum n' pōe se ad inuicem cāre sm' eand existiām qa oīs cā dēt supponi existens adæqte et Ipse anter ad suum effūm et effus det ee posterior. Coll. 2.o hoc n' rugnare qn una cā e' physa altera moralis ꝑ finalis, qa Iste cā n' opperentr per influxum, neq requrant existiam realem, und e' qd n' detr inueniens in eo qd ead res sit por et posterior, physe et intoaltr, ꝑ obtiue qa e' iam in dirso gre existiæ.

De cīs dirsi grīs sm' dirsām existiām

Quer tandē cā dirsi grīs point se mutuo cāre sm' dirsas existiās. R. affre Pr 1.o qa Xa coem doām mā e' cā frē, et fra cā mē q̄

Quatenus illam infrāt. Cōr 2.º qa de ambulāo cāt effiue sani-
tatem, et sanās cāt finalr de ambuloem: g.º in dirso gre et sm
dirsas existias pot dari mutua calitas. et hac e dra Arlis,
q̄m apprbat J. L.

Arg. 1.º finis e 1.ª oium cārum: g.º n' pōt
cāri ab alia cā. Ad distgd ans finis e 1.ª oium carum sm ee
obtiuum, Ido sm existiam realem, ng ans: pot igr finis ee pos-
terior cā efficiente sm existiam physam et realem.

Arg. 2.º ex hoc seqr id ee cā sui
ipsius x.ª coe plogum — quod e cā cā e et cati ca — Ad
ngd sequelam et ad plogum rondeo illud sol illigi
de cis eiusd gris et sm eand existiam realem,
n' u.º d cis dirsi gris, et sm dirsas existias,
de qq modo pcedit questio.

finis.

TRACTVS

SECVNDVS.

De mäcpma & cä mäli.

DISPVTÄO. I.

De mäcpma sm̄ se.

SECTIO. I.

De existiä & difiöe mæcpmæ.

Quær. 1° an detur mä 1ª? Sciendum e pr mäm 1am illigi coëm subtüm expers corruptiöis qd inseruit ad oës mutoes subiälez ex q fiunt corpora physa subiälia. Quær. igr 1° ff detur talis mä 1ª? R. affre 3 ca. Pr 1° ab experientia uidemus en corrumpi frām equi et manere fram cadaueris, dextrui frām ligni ac introduci frām ignis manente sp eod coi subto utriq frie, et hæc e mä 1ª.

Pr 2° qa si n daretur aliqd coe subtüm in q fierent hæ mutöes absq dubio sp frie q d nouo aduenient crearentur et q corrumpuntur anichilarentur: et ostenditur hoc qa frie introductæ n educerentur a subto, sd fierent ex nihilo et hoc e creari. Deinde frie q corrumpuntur designerent in nihilo et hoc e anichilari. Sd creäo anichiläo nallr dari n poünt: g° datur aliqd coe subtüm nempe mä 1ª ex q educuntur nouæ frie et in q pereunt antiquæ q st corruptibiles.

Pr 3° qa in morte xpi Dni aliq pars huni=tatis xpi mansit in sepulcro. n fuit animæ röalis q sepa=

separata erat: q. fuit mia pma. et fr 1º qa si in illo triduo mortis xpi aliq sacerdos pferret vba consecraois sup hostiam in ea poneret corpus xpi defuncti ut coiter tradunt Theologi: q. signum e qd ibi mansit aliquod subtum, qd antea informabat p fram ide p aiam rialem xpi dni. — fr 2º expto reliquarum sanctorum qq exhibet cultus qa ibi mansit aliq pars sanctorum n fuit fra: q. e mia pma. —

Has dmostroes contendunt infirmare Cramuell et Bona spes. pqq Arg. 1º sit deti hae transmutoes tn n ind pbati qd subtum manens sit mia 1ª incompta, sd erit subia compta: q. hac dmonstrao nulla e. Rndt ngd ans qa si illud subtum qd manet exit unam fram et completi p aliam euidens argum e qd sit ens incomplum subiale qa nullum ens complum ordatur ad faciendum unum p se cum alio natli. Deinde dato qd admitteret illud subtum coe ee ens complum adhuc bn pcedebat dmonstrao d mia 1ª qa hic n agimus d mia 1ª sit compta l incompta sd an deti l n deti, et dari iam isti Aol fatentur. —

Arg. 2º illa transmutao fit totius subiae destructae in totam subiam d nouo genitam: q. ~~etc~~ Rndt ngd ans ppter expta adducta corporis xpi dni in sepultura et reliquarum sanctorum. Praeterea ignis ut augeatur sp requirit subtum tamqm miam vg lignum. Deind ho ut nutriatur et crescat addit cibum ubi corrupiti fram alimenti et introducitur fra uiuentis qd pet experia. —

Arg. 3º in his transmutoibus et nutrioibus sol manent qtuor elementa et n mia 1ª: q. ~~etc~~ Rndt ngd ans qa l manent elementa penetrata. et hoc n qa natr n pot dari penetrao duorum corporum; l manent dispersa p compum, et hoc et n. qa debebant se mutuo destruere agendo unum in aliud. Deind elementa n st fratr inmistis xª coem snam. Praeterea unum ele-

Elementum aliqn̄ ꝯuertitr in aliud vg aer in ignem et tunc dici nequit, qd elementum maneat tamq̄m coē subtūm.

Arg. 4.º pōt dari nālis generāo et corruptio alicuius frē sine nulla mā et pbas hoc. qa in hostia ꝯsecrata qn̄ generantr uermes. hec generāo n̄ fit ex mā 1.ª sigd ibi nulla datr nisi mā corporis xpi Dni ex q̄ n̄ generantr uermes: g.º n̄ datr mā ad mutuōes subiāles. R. ngd ans et ad illius pbacem dico talem generoem uermium fieri ex mā q̄m ibi tunc Deus pducit miraculose, l ex mā antiqua panis q̄m tunc repducit ipse Deus ad talem generōem, sic rondent C.C. Iurt, et J. Lusitanus.

Difinitr Mā prima.

Quer 2.º q̄mō defiatr mā 1.ª R. sic difiri ab Arte — e pmum cuiusq̄ subtū ex q̄ qdpiam eo fit pacto ut n̄ p accēns insit — q̄ difio sic a C.C. et R.R. acommodatr — mā e id ex q̄ qdpiam fit n̄ p accēns sd p se tamq̄m ex 1.º subto — parla — id — ide subtūm ponitr lo gris, relig u.º hent lūm dria. parla — ex q̄ qdpiam fit — excludit cam effientem, sigd res fit p cam effientem. et n̄ ex illa.

Parla — qdpiam fit dnotat effum positiū realem sc frām et ꝯpūm. sd 1.rio exprimit ꝯpum qd ab Agente 1.rio intenditr. Vnd excluditr 1.º ꝯposio ex q̄re et dria q n̄ e realis sd tm̄ fit p rāōem. Excluditr 2.º ꝯposio ex nā et substiā q magis ptinet ad Metham q̄m ad Physām.

Parla — n̄ p accēns sd p se — reiicit ꝯposiōem ex mā 2.ª ex qua et accidentibus fit unum p accēns vg ex hoe et albedine q̄ntate ~~etc~~ Reiicit et pūāōem q̄ ꝯ sit qdā negāo rū generaōis n̄ pot efficere unum p se ꝯ ente positio, sd p accēns tantum requirit. Parla — tamq̄m ex 1.º subto — excludit mas artefactor vg aurum, lignum ~~etc~~ q̄ iam ex fris

Subialibus facta sit et ex mā 1.ª postea u.º ordinantur tamq̄m mæ 2.ª et 2.ª subta ad alias frās acciales.

Collig. 1.º Mam 1.am ēē subiam, 1.º qa ordinatur ad faciendum unum p se cū fra subiali. 2.º qa 1.um subtum accens u.º n'e 1.um subtum. 3.º qa fra subialis mālis subtatur in mā et ab illa immeate educitur, at u.º nulla subia immeate subtāri pōt, et educi ab accidente.

Coll. 2.º mam ēē subiam incōplam qa ordinatur ad faciendum unum p se cū fra subiali, p q̄m cōplētur. Coll. 3.º mam ēē ens corporeum, qa e adæq̄tum subtum educōis frē corporeæ et radix corporeitis. Coll. 4.º mam 1.am n'ēē generabilem, qa id qd generatur fit ex ante subto; mā u.º e 1.um subtum.

SECTIO II.

Vtrū mā p̄ma hēat ꝓpriam existiām distām ab existiā frē.

Quer. 3.º Vtrū mā 1.ª heat suam peculiarem existiām distam ab existia frē. Et affre ita Scotus in 2.º Sus 12 - q. 1.ª Et Vasques, Hurt. Valencia, Mo. S. Molina. Toletus, Fonc. Arr. Ouu. et plēs alii qs refert et seqtur S. L. tractu 1.º D. 2.ª n. 67. Pr. 1.º qa ma het ꝓpam essiam: g.º et ꝓpam existiam distām ab existia frē. pet cōtia, qa essia ꝓpa et dista petit existiam ꝓpam et distam maxime cū in opioe coi, existia sol uirtualiter disquatur ab essia.

Pr. 2.º qa mā pus nā existit q̄m frā mālis, siquidem mā e ca frē. sed ois ca det existere sal nā ante suum effum: g.º mā het existiam distām ab existia frē. qa qn' opperatur et recipit ipsam fram iam ante illam p̄existit tamq̄m cā. Pr. 3.º qa ma het existiam p creaōem, frā u.º mālis p generōem: g. existia mā e oio distā ab existia frē.

Pr 4º ex doa S. Th. 2º contrahentes Cap 56 qtenus asserit existiam mae in qlibet cpo dere ee malem. q. sall in cpo huno e distincta existia mae ab existia frae. sicut haec e spualis ita u. det ee malis xa. pncia S. Tho. alias pbies adducit P. Aleman et S. L. ex priis S. Tho. q incitato lo uideri pount.

Opposa sna e cois apud Caetanum Caberam Capreolum Cabecudum et reliqs Thomistas. pqq Arg. 1º ma e pura poa: q. excludit oem aum qlis e existia. R distgd ins q. excludit oem aum physum, cdo. oem aum entiuum sc. Methum ng. ciam. Itaq ma e pura poa in gre physo, sd in gre Metho suum aum het ide existiam. sicut fra e aus purus physus subialis in ordine ad mam. et tn e poa ad recipiendum suas ppetes vg illum f uoluntem et sic bn pot una res ee poa et aus in diuso gre.

Arg. 2º in supremo gru entis qlis e Deus dat aus purus excludens oem poalitem: q. et in gru infimo entis qlis e ma 1º dabitr pura poa excludens oem aualitatem sc. existiam. R 1º ngd ans. qa ples admittunt in Deo poalitem Metham sc. raois qtenus Deus pot cponi ex gre et dria, ex na et subsistiis ac attributis.

R 2º ngd ctiam diuersa rao e qa Deus e Ens simplr infinitum excludens in oi gre oem imperfecionem qlis e poalitas: at u. ma n' inuoluit secum oem imperfeoem ac pdns n' excludit aualitem. R sullio qa Deus e summe bonus bonite morali et physa, et tn n' ind seqtr qd detr aliq crea q sit sume mala moraltr et physe: q. sitr lt Deus sit aus sume pfectus in oi gre n' inde seqtr qd detr aliq poa crea quae sit sume imperfecta in oi gre et n' heat aliquem aum.

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

Arg. 3.º ex duobus entibus in aũ n' fit unum p se in gre physo, maxime si sint diversæ raõis: sed ex mã et frã fit unum p se physum: g.º mã n' det ẽẽ ens in aũ p se, idẽ here ppam existiam. R. distgd may, ex duobus entibus in aũ cplo n' fit unum p se cdo. ex duobus entibus in aũ incomplecto ng may: qa unum ens pot compleri p aliud qn unum hũerit raõem poæ s.e mæ, et aliud raõem frã s.e aũs qa hoc cplentum n' fit in raõe existendi, sed in raõe cpi physi ex mã et frã.

Arg. 4.º existia frã immeate coicatr mæ: g.º facit mam extentem acpund n' indiget alia existia. R. ngd cstiam, qa ẽt frã coicatr immeate mæ et tn illam n' facit frãm. Spualtas aiæ raalis coicatr immeate mæ. et tn n' reddit illam spualem. Deus coicatr immeate creatis et tn n' facit illos Deos: g.º lt existia frã coicetr immeate mæ n' illam faciet extentem sicut lt ipsa ma coicetr immeate aiæ roalli n' facit illam mãlem.

Arg. 5.º ex auctoritate Arlis et D. Tho. qtenus uocant mam puram poam et n' ens aũ: g.º iudicant mãm n' here aualitem pphæ existiæ. R. ngd ans nam Arles et D. Tho. sol uolunt mam ẽẽ puram poãm in gre physo in q cponit cum frã, n' uo in gre Methõ existiæ. Deinde asserunt n' ẽẽ ens in aũ cplo simplr et ultimate qa det ultimo cpleri p ipsam frãm. sicut a contrario sũ frã ẽ ens in aũ qtenus cponit cum mã, et tn ẽ poã qtenus recipit suas pprietes: bn pot igr mã ẽẽ pura poã physa, in orde ad frãm et ẽẽ ens in aũ p ordem ad suam existiam nam ois essia distincta uendicat distam existiam ut diximus.

SECTIO. III.

De dependiã mæ á forma

Quær 4.º Ut mã natlr poit existere separata ab oi frã. R. affre ita Scotus in 2.º dist. 2.ª q. 1.ª Henr. Quodlibeto 1.º q. 10. C.

P. Oviedo in Physica Tr. 2a p. 7. P. Cont. et alii R. R.
nec multum dicenti P. Arr. Pr 1o qa ma sine oi frä adhuc
existit, et subsistit. Deinde n' requirit fram ad expellendum contra-
ria qa cum sit subiä n' het contraria. Praeterea cum mä sit creä n'
indiget frä ut existat et opperetur. qa qd fit per creäsem n' eget
dispositionibus ad essendum, et opperandum: go mater pot manere sine
oi fra conservando suam essiam. — Pr qa fra spualis utpote
indepens a' mä et facto existit separata a' mä: go et ut poibi-
li mä pot nattr existere sine oi frä, sicqd e' indpens ab illa. —

Pr 2o qa ut fatetur Arr. et S. L. n' e' dictu
facile qmo' pbetur mam n' poe existere sine oi frä nattr? imo et
facto stitisse sine oi frä existimant ptes ad illa vba Genesios
1o — terra autem erat inanis et vacua —. qq fauet D. Aug.
D. Amb. Crisostomus, et Eucherius: go si nulla rao efficax adu-
ci pot ad pbandum mäm n' poe existere nattr sine frä, multo
pbabilior e' nostra opio. —

Opposa Sn.a e' coir apud D. Tho. M. S.
Sfurt. et alios qs sequtur S. L. tractu 1o D. 2a no 84. p qq Arg.
2o mä sine frä n' operetur: go maneret otiosa, sed na aborret
otio: go ~~eug~~ Pr 1o mam adhuc opperari suam substiam et qntita-
tem, ac pons sine frä n' maneret otiosa. Pr 2o et frä sine mä
otiari qad opperiois cpi, et tn hoc nullum reputatur inconveniens: go
sitr in mä qn' eet sine frä. —

Arg. 2o Cessante fine, cessat res q' diri-
gitur ad finem: sed finis mae e' subcipere främ: go si mä careat
oi frä, nario cessabit ipsa mä. Pr distinct. min finis mae e' subci-
pere fram avattr, nq aptudinattr ido min. Nos uo n' negamus
poe adhuc mäm recipere fräs et hic e' illius finis, et n' subceptio
aualis frärum: sicut finis frae e' poe infrare mäm, et n' aualis
infräo. —

Arg. 3º mä n' pot natr ee sine oi frä acciali: g. nec sine oi frä subiäli. Rondent aliq 1º ngd ans. Rondent alii 2º ngd Itiam dirsa rao e qa ma det ee alicubi durare et fieri a Deo: g. n' pöt ee sine ubi, Durare et Aöe: at uº n' e d essia mæ qd auatr heat aliqm fram subialem. Sicut fra rationalis pöt natr existere sine oi mä, et tn' n' ind seqtr qd pöit ee sine öi accidente, siqd det here ubi, Aoem et Duröem.

Arg. 4º nulla uis agentium nalium pöt denudare mäm oi fra: g. ma n' pöt natr existere sine oi frä. Rd ngd Itiam, q' n' seqtr. nam ët mä xª cöe apetit natr fras iam admissas, et tn' nulla uis agentium nalium eas pot iter introducere: g. lt nulla ui poet spoliari mam oi frä tn' natr d se pot existere sine illa, et dis aduerteuere in hac æquocöe, aliud en' e poe mäm natr existere sine oi frä, aliud e pöe agentia nalia eam öi fra spoliare.

Arg. 5º frä e qsi uita mæ: sd res n' pot natr existere sine sua uita: g. ~~eus~~ Rd 1º mäm ppe n' uiuere p frām qa mä n' e capax uitæ sd tn' Ipum e qd ppe uiuit. Rd 2º illud uiuere id ee atq Ipleri p frām. sd ipsa frä et Ipleti p mä. et tn' pot existere sine illa, nam existere n' e id atq uiuere, aliter nec dinitus pöet extire mä sine öi frä.

Arg. 6º Mä sine oi frä e qsi uacua sd uacuum n' admittit natr: g. nec mä spoliata öi frä. Rd ad mäy mäm ee incplam et in hoc sü uacuam sine frä, sd hoc nullum e inueniens: nam et frä e incpla, et uacua sine mä et tn' natr pöt existere sine illa, hoc en uacuum n' abhoret nä, qa n' e ad sui dextruöem. nam mä adhuc manet I sua essia, et ppetibus, si spolietr öi frä.

V mä spoliata öi frä ɔseruaretr per eandem aöem, q erat sub frä.

Ad arg. Cū ga ꝑs recedente ḡā nihil recedit a ḡ dependeat aō Nerbatiua mēe: Cūgit manet idē thus, nemge eadē mā: g. et eadē aō Nerbatiua. Cū ga paries sine oi albēdē manet Ideadē aōe Nerbatiua ḡ antea erat sub albēdē: Nic de aliis exptis: g. sic mā sine oi ḡā manebit Ideadē aōe Nerbatiua, ḡ antea erat sub ḡā. ad

Arg. 1. mā dependet a ḡā ut a ca finali: g. n̄ pōt Nerbari ꝑ eandē aēm sine ḡā ḡ Nerbabit sub ḡā. Sed qđ: Etiam ga bn pōt una res Nerbari sub eadē aōe ꝑpria & uariet fini. pōt exptio: ga ille ḡ deambulat ꝓpter sanitēm Cēhante hoc fine pōt ꝑ eandē aēm deambulare ꝓpter uanam gloriam: ga ꝺ fini sit extrinsecus n̄ uariat aōem ꝑpriam. ad

Arg. 2o aō ꝑ gām Nerbati accens in subto é diuisa ab illa ḡ Nerbati extra subtām: g. sic in mā ꝺ qđ Etiam diuisa mā é ga aō ḡ accens Nerbati in subto het tām diuisam, idē inhaeriam, gām n̄ het extra subtām. & sic extra subtum é creatiua et in subto é eductiua g. sit essentialiter diuisē: Cōt 1o aō ḡ mā Nerbati sine oi ḡā het ꝑ eandē tām, idē eandē mām ḡ in sua ꝓduce et Nerbe, é ois indepens a ḡā, aliqs ꝑ é eadē aō creatiua. ad

Replicabis: et mā ꝺ ḡā het unionem sicut accens in subto het inhaeriam: g. eōd mo ꝓtundum é. Sed aēm Nerbatiuam mē n̄ terminat ad unionem ꝺ ḡā, sicut terminat aō Nerbatiua accentis in subto ḡ ao nātio é eductiua aliqs dependens ab inhaeria in subto; 1o ao Nerbatiua mē sit Creatiua é totalr indepens ab unione ad ḡām. ad

Eadem solutio applicanda é et ad 2am mām sem, g. n̄ Nerbaret extra mām ꝑ eandē aēm, ḡ in mā Nerbati sicgdem hoc ao é eductiua ꝺ dependens a mā tamqm a subto. Sed 1o aō esset Creatiua et a mā ois indepens, ꝛc. ut dicit. ad

Arg. 3º illa ao q̃ mia Sternaret ine ẽi
ſũ ẽẽt miraculoſa ac ſnt ſupnaſis: q̃ ẽẽt diriũ. & hinſq̃
ãns illa ao ecꝯ ſupnaſis q̃d mũm tranſeat q̃d ẽntatem ng aiis
q̃ ſũ abſe ꝺ in ſua entãte é poibilis illi mia ſtt á Deo mi-
raculoſé impedirí q̃d aiim: attamen illa aiã in ſe é nãlis
q̃ ſeuerat eaꝺ ꝺ eoꝺ tũ ꝺle mia: ſtt á Deo impediat ſũ
in q̃ ꝺſtitit miraculum; ꝺ ideo hec ſuſpentio ſꝑ ẽtm miis
ꝓligiosus tũ aiis. Vide L. ſtructu 2ª Q. 2ª nº 100—

SECTIO. IIII.

Quomõ mia riat formas.

Quear 1º q̃ mia riat ſnas ſub Ipſu gerico ſtũm aí ſub Ipſo
ime ꝺ induali ſtallum ſtũ? R. eſſas rire ſub Ipſu ſpſo ꝺ induante.
R 1º qꝛ ca rit hus eſſes in indiũ: ſtt mia é cã ſtũ: q̃ illas rit ſub
Ipſu induali. — R 2º qꝛ hicus é phſus ꝺ á pe rei: ſtt phſe ꝺ
a pe rei grus gericas n̄ diſtinguit á ſpſo ꝺ induãte: q̃ n̄ pot mia
rire ſtũ ſub Ipſu gerico, q̃ illas riat ſub induante. —

R 1º qꝛ vugnante ẽſi bet ſũ in indiũ
ẽt vugnaret mia. — R 2º qꝛ mia rit ſtũ eo mo q̃ ꝺdlis efficit
unum q̃ ſe: ſtt n̄ facit unum q̃ ſe ſm̃ grũm gericum, ſtt ſm̃ in-
duantem: q̃ ſm̃ grũm induantem rit ſtũ. R minor qꝛ unio
phſa n̄ termināt ad grũm gericum coẽm, ꝺ abſtractum, ſtt ſtra-
ctum ad ſtriam induantem. —

Contrariam ſnt. tenet R. Rub. tractu
1º ꝺ mia. q. 7ª qm̃ ſequi P. L. q̃ gloriat ſe hanc opinem docui-
ſe in academia Conimbricenſi q̃q Arg. 1º ſi in aia vnali ge-
ti arg. n̄ daret vas ſpũs ꝺ petriſti q̃d hec aia viret á ma ſti
q̃ mia rit ſtũ ſtt ſub Ipſu gerico ſtũ ſubiatis. —

R ngo 1am pem ãntia qꝛ ma n̄ viret ſtũm
ſti ſi in ea n̄ daret vas induatis ſtallis ſpũs. ꝺ vas

go

fil- Pa hæc receptio ~~fijt~~ p unioem realem physam, q n potest trari nisi ad raoem indualem et extentem a pe rei, sed ma det vire fram eo mo q illa pot uniri: atq n pot uniri physe, nisi ad fram indualem: g° sic illam vit. —

Confirmo hanc solusem ex doa eiusdem S. L. q asserit cam in coi viret effus in Induo, et n sub Cptu gerico. et rao illi e qa ca det vire effus eo mo q illos pot pducere: sed n pot illos pducere nisi in Induo p aoem physam: g° illos vit in induo. Eod mo dico ego d ma, et sic argumentor: Ma n pot uniri fræ nisi in Induo p unioem physam, sed ma det vire fram eo mo q illi pot uniri: g° in Induo det illam vire. Sane defficilime assignaret dirsam raoem S. L. q hoc lo debat ee memor huius suæ doæ qm in eod tractu tradiderat. —

Arg. 2° poa illiua, l pductiua sol viunt aia voalem sub Cptu gerico pducibilis l illigibilis. et n sub Cptu spus, l pecrestatis partis: g° sitr ma sol viet fram sub Cptu gerico fræ. Rs imprimis ad explum d poa illiua ee dirsam raoem qa poa illiua utpote cognosciua et intoalis abstrahit ac pins pot cognoscere unum grum coem, relicto alio parti, quod n accidit in ma, q opperatr physe et n intoalr ac abstiue. —

Ad explum d poa pductiua rondeo pari passu et vire aiam q e illius effus sub Cptu induali et n gerico et uehementer admiror S. L. adducere tale argum, cum ipse plane fateatr oem cam pducentem vire suum effum sub Cptu pducibilis indualr et n gerice. et sic nos Coheventius phamus, tam in ca pducente qm in ma recipiente. —

Arg. 3° ex hoc seqretr mam n vire aqlr oes fras, sed plus fras nobiliores et minus fras ignobiliores, quod e Ctra Arlem. Rondent aliq Idendo totum et explicant Arlem dicen=

Dicendo illud — aequaliter — non dere illigi sm̄ nobilitem, sed sm̄ rium mā ad oēs frās aequaliter ita ut si quilibet frā implicaret, et implicaret mā. Ego facilius ronderem ngd sequelam. qa hic rius in mā n' e cognosciuus, sed tm̄ innatus, ac proinde n' disguit inter frās nobiliores et ignobiliores. —

V mā riat oēs frās simul?

Quaer 2º. Et mā riāt frās colectiue an' singulas disiue? R. rire oēs colectiue, sed n' habendas sil, ac sucessiue. Pr qa mā e capax oium frār: g.º n' rit magis hanc qm̄ illam qa n' dat maior rāo cur potius ad hanc qm̄ ad illam frām dicat rium ꝯ oēs sint aequaliter frae, et point uniri mā. —

Arg. 1º. pōa dēt proportionari actibus: sed aūs n' poūnt ee sil, ide frae: g.º neq pōa ad illos. R. distgd ꝯns: g.º neq pōa ad illos sil habendos ꝯcedo. ad illos sussiue hēndos ng ꝯtiā. et hoc pēt explo pōae liberae q' e capax amoris et odii subsiue. et tn' amor et odium n' ꝯpatiuntur sil. Silr duae frae n' ꝯpatiuntur sil natr in ead mā et tn' mā illas pōt recipere pdirso tempore, ac pꝯns hēre pōam ad illas. —

Arg. 2º. pōa rit aūs eo mō q illos pōt habere: sed n' pōt illos hēre sil, sed subsiue: g.º illos n' rit colectiue, sed subsiue. R. distgd may. pōa rit aūs eo mō qd illos pōt hēre eminenter et uirtute, ꝯd q illos pōt hēre fratr ng māy. Explico suluoē. Pōa ex se et sua uirtute e capax hēndi oēs illos aūs, et n' magis hunc qm̄ illum: g.º sub hac eminentia et uirtute illos oēs rit sil: fratr u.º sil e capax unius. et sic fratr rit illum partem, qm̄ hēt, sed eminenter et uirtualr oēs qs pōt hēre. —

SECTIO V.

Quomō mā appetat formas?

Appetitus in coi defitr — Propentio alicuius rei in suum bonum —

Bonum — deuiditur in Actum et Elicitum. Apetitus in Actus é quidam inclinaõ nãlis rei in suum bonum. Vg qn lapis apetit Centrum et Ignis tendere sursum. Apetitus Elicitus é quidam ꝓpentio alicuius pöæ apetiuæ in suum bonum vg. apetitus in Bruto comedendi et in volte huna amandi obtum. Rursus apetitus Elicitus ꝑ é gaudii, s.e. ꝯplacentiæ et é de bono ꝑsenti: ꝑ é Desiderii, q é de bono absenti. et sic suo mõ datur sillis apetitus in Actus in mã 1.a

Quær igr 1.o ꝯ mã apetat æqlr oes frãs? Ꝑ absé affre ita Ꝑ Rub. Ꝑ Arr. et S. L. ꝯ alliis. Ꝑ qa mã é subtum cõe capax 1.rio et essialr ordinatum ad bonum cõe Vniuersi: sd bonum cõe Vniuersi ꝯsistit in uicissitudine et uarietate generãõum: q.o mã 1.a de se n magis ꝓpendet ad unam frãm qm ad aliam, sd tam ad aiam roalem qm ad fram mãlem; qa seqtr postulantiam cuiuscumq frãe partis cui pot uniri.

Scio n ignobilem magistrum inuexisse qndam distioem d ꝯptu 1.rio et 2.rio mã: docet q mãm sm ꝯptum 1.rium apetere oes fras indiscriminatim. at sm ꝯptum 2.rium ꝓ apetere nobiliores qa st maius bonum. Ego ꝯ bona uenia tanti magistri n aꝓbo hanc distioem qa mã 1.a ꝯ n sit cognoscitiua n disqui inr nobilitem vel ignobilitem frãr, ut magis feratr in hanc qm in illam. Sicut lapis n magis apetit Centrum nobilius qm ignobilius sd ferri deorsum. Verum hæc erit qstio d noie, illud unum ꝯstat mãm essialr et de se inclinare æqlr in oës fras.

Adte tn qn dicimus mãm apetere æqlr oës fras Collectiue illigendum eé d mã sm se sumpta et n d mã ꝓut iam é disposãm ad unam frãm deuãtam vg ad aiam roalem ꝑ ad frãm leonis, nam ꝓut sic Clarum é magis apetere hanc frãm ad qm é disposa qm alias frãs ad qs n hẽt disposiões.

Quaer 2º ꝯ hic apetitus sit desiderii an complasentiae. R. hunc apetitum ee simplicis amoris, sc. complacentiae put abstrahit ab absentia et presentia. Et R. qa hic apetitus nihil aliud e, qm intrica et essialis propentio, qm het mia ad fras, tamqm ad suum bonum poibile, sd haec propentio n' magis vit absentiam qm presentiam frar; go e qdam sx complacentia et amor ru frar qn attendat ad presentiam l absentiam sd absē ad fras.

Quomo mia appetat fras praesentes?

Quaer 3º qmo mia apetat fras presentes? R. illas appetere apetitu gaudii, sc. complasentiae. R. qa fra qndiu e iuncta mia e illius bonum d presenti possessum: sd apetitus gaudii e ad bonum presens: go ~~eua~~. R. qa voltas het apetitum gaudii cca bonum presens: go et mia cca fras presentes.

Arg. 1º apetitus gaudii e id ꝯ mia: go sp e id apetitus tam rii frar absentium qm presentium. R. distgd ans apetitus gaudii e ipsem ꝯ mia sm rectum, ꝯdo. sm oblicum, nij ans. qa sm id qd dicit in oblico cognotat fram presentem: in hoc en disquitr gaudium a desiderio qa desiderium e d bono absenti gaudium uo d presenti.

Arg. 2º oii apetitus suponit absentiam et carentiam boni, qd apetit: sd fra e presens mia: go hac n' pot illa apetere, siqd nemo apetit id qd het. R. absē ngd ans: qa appetitus gaudii fruitr bono qd het d presenti. Sicut beati sp appetunt Deo qm presentem hent: et nostra voltas appetit et bonum q d presenti fruitr. sd hic appetitus e gaudii et complasentiae, appetitus uo desiderii supponit absentiam et carentiam boni, qd d futuro desiderat.

Quomo mia appetat fras absentes.

R. illas appetere appetitu desiderii. R. qa fra absens adhuc e bonum poibile mia: go adhuc appetitr ab ipsa materia.

Sigd ōe bonum pōibile é capax ut appetat'. — Ad 2°: ga mia é subtūm cōe ad ōes ḡas et absentes: g° ad illos het appetitū desiderii. Deōte ōn' mām ut é sub una ḡa by vasalli n' appetere g̃tum here sit alīam ḡam, sd altā illam appetit here sub ratione ḡ tempore debito. —

Arg. 1°. Si mia appetit ōes ḡas pōibiles sequit here appetitū infinitum sigd ḡa poibiles sit infinita: g° ens. Dnegd sequela, ga ēt noster ictus vult infinitos aūs gs pōt here d'n' het universum infinitum: ga dbūm. Et ita dicendum d ḡis. Sit extrinsecum n' redundet in pram mam p̄fectionem entitatiuā, ḡ numerū, sit tm' geometricē ḡ portionalē. —

Arg. 2°. Mia sub una ḡa é ipsta ḡ iacta: g° n' appetit alias. Et dirḡt ans: é ipsta ḡ unum ex suis actibus subalternis sto: é ipsta ḡ oēs aūs subalternos gs got here ḡ aūs. Sitr dirḡo ans: g° n' appetit alias ḡas heindas sit ista heindas subtiue ḡ istam. ga te mia sub una ḡa sit ipsta ēt ōn' ipsta ḡ unionē aūm, ḡ hoc n' tollit qd minus pōt ḡ appetat ipsteri ḡ alios aūs. Sicut testas te sit ipsta ḡ unum aūm adhuc ōn' appetit ḡ desiderat ipsteri ḡ alios, quod é capax. —

Arg. 3°. mia n' appetit here ḡas absentes ḡ hac ḡm het ḡ p̄sentē. Deind ēt n' appetit ḡam absentem ḡ destruōe istius p̄sentis, aliqn appetere destruōem sui boni: g° nullo modo appetit ḡas absentes. Et mam 1°. ḡ directe sit appetere ipsteri ḡ ḡas poibiles. 2°. ḡ indirecte appetere destruōem istius ḡe p̄sentis q n' ipsatis natr ḡ alios. ḡ in hoc nullum dat' inconueniens: sicut ēm ut in vōlte det aūs amoris det destrui aūs dii. Sic ut in ma det una ḡa det destrui alia. Sed ēt absurdum appetere 1°. ḡ directe destruōem sua ḡe p̄sentis. —

Arg. 4°. mia sub ḡa vasalli é sciata, sigd het ḡam p̄fectiam: g° n' appetit alias formas. Et dirḡ aūs

R. distinguendo aiis; e satiata intensive, transeat. e satiata extensive, ng ans: qa ꝯ aliæ fræ et sint bonum mæ illas sp appetit. Sicut voltas satiata p aum pfectissum amoris, adhuc appetit here aliis aiis minus nobiles, qst pfectioes ipsius voltis.

Arg. 5.º si ma sub una frä adhuc appeteret alias, segretr qd pateretr violentiam sub ipsa frä: sicut na huna ꝯ substia Vbi Dini patitr violentiam, siqd e pvata sua pfa et nali subsistia qm ~~hiet~~ appetit. R. ngd assumptu et pboem illius: nam neq mæ e violentata sub una frä qnqd e p illam ꝯpla in statu nali, nec hunas patitr violentiam ꝯ subsistiam Vbi Dini siqd hæc utpote pfectissima suplet oem pfectioem subsistiæ creatæ, mo excellentiori. Neque mæ pot pati violentiam lt appetat alias fräs. nam et voltas sub uno aii appetit alios et tn nemo dicet voltem pati violentiam qndiu hiet aliqm aum.

Arg. 6.º lt illus heat sciam pfectissimam, qlis e supnalis si tn n heat sciam nalem patitr violiam: qo et ma lt heat fram pfectissimam nempe räoalem si n heat malem patietr violentiam siqd adhuc appetit malem. R. ngd ꝯtiam dirsa räo e qa scia supnalis n excludit nalem acpns si illus ilam n heat patietr violiam. At vo una frä nalr expellit aliam acpns mæ sub una frä n e violentata, siqd n pot here aliam sil ꝯ ista.

SECTIO VI.

V mä appetat fräs præteritas & separatas.

Quar 1.º lt mä fram appetat vg räalem iam separatam et fram Eqnam iam corruptam. R. affre ita P. Sfurs. Rubio Quiedo

Pr 1.° qa appetitus mae n' disquitr ab ipsa: sd mia spe ead, lt fra corrumpatr, l separetr: g.° sp datr id appetitus in ma p ordinem ad fras amissas. Pr 2.° qa illae frae st bonum mae: sd ma appetit oe suum bonum: g.° appetit fras amissas. Pr 1.° qa post resurreoem dt fieri unum p se ex mia et fra vaali q erat separata g.° adhuc e appetibilis in ordem ad mam. = Pr 2.° qa hic appetitus e rus transeens ad fras: g.° sp pseuerat in mia, siqd recurrit ad illius essia. =

Opposam sn.am tenet P. Arr. in phys. p. 2.a n.° 44. pq Arg. 1.° appetitus e in ordine ad bonum nalr poibile. sd fra corruptae, et separatae st nalr impoibiles ru mae: g.° n' datr ad illas appetitus. Rdistqd may appetitus e in orde ad bonu nalr poibile qad substantiam, ido. in orde ad bonu nalr poibile qadmum nq may, sufficit en qd illae frae qad subiam sint poibiles mae ut ab illa appetantr. lt p accens et qadmum ide qad nalem unioem illae frae n' sint poibiles. sic caecus het appetitum nalem ad uisum pditum lt hic n' poit naturalr qadmum restitui nisi p uirtem supnalem silr lt frae amissae n' poit nalr uniri mae qa tn' abse et in entate st poibiles ipsi mae ad illas het appetitum. =

Arg. 2.° Appetus elicitus n' tendit in rem cognitam ut impoibilem lt sol p accens sit impoibilis: g.° silr appetus innatus mae n' tendit in bonum nalr impoibile et p accens. Rdo 1.° ngd ans. qa uoltas caeci appetit uisum lt illi repsentetr impoibilis p accens, et p uirtutem nalem. =

Rdo 2.° ngd ctiam dirsa rao e. qa appetus elicitus fertr in obtum pria cognioe, ido cognoscat rem impoibilem n' pot illam efficaciter appetere: at u.° appetitus innatus fertr in bonum nali qdam impetu, et sol tendit

In suum bonum abse et sm se et n' subordinatione poibilis et impo=
sibilis p accens. Et lt hic appetitus sit inefficax, hoc nihil
facit contra nostram resultoem.

Arg. 3.o hic apetitus mae ad fras ami=
ssas n' pot ee nalis qa e ad trum nalr impoibilem: Deinde
n' e supnalis qa aliter ma n' faceret unum p se cum fra ad qm
nalr n' ordinatr: q.o n' datr appetitus in ma ad fras amissas.
Rndo 1.am pem antis qa ille appetitus e nalis sicut fra in en=
titate e nalis lt qa mum sit supnalis, ide n' poit p uir
tutem nalem reddire: cum u.o abse illa fra sit in se nalis ad il=
lam het ma nalem appetitum. Sicut ho caecus het appetitum
ad uisum q in se abse e nalis, lt vel miraculose poit restitui.

DISPVTAO. II.

De necessitate & praefectione materiae.

SECTIO. I.

Vma Caelestis & sublunaris sit spe dirsae.

Aduertendum 1.o e Caelum ee cptum ex ma et fra ut tenet cois
sn.a. Aduertendum 2.o Caelum ee corruptibile, qd pet ab expe=
rientia et recentibus obseruaoibus Mathematicis: nam in Caelo
fiunt uaria generaoes de nouo ac pns et corruptiones Cometarum
et Metheororum ut ad libros Deo auspice dicemus. His positis

Quaer 1.o Vtrum ma Caelestis et Sublu=
naris sint eiusd spei? Rn affre id q tam in opione q docet Caelos
ee corruptiles qm in ea q asserit illos ee incorruptiles. Ita
S. Th. in Physica tractu 1.o D. 2.a n.o 162. q p hac sn.a allegat
decem et nouem Act. Cr 1.o qa entitates n' st multiplica=
da et dirsificanda absq necessitate, sed nulla da[illegible] nece

Necessitas multiplicandi et dirsifandi mām Cælestem et Sublunarem: g° st eiusd spei.

Ad 2° qa x.a probaliorem sn.am Composa Cælestia st Corruptibilia sicut Sublunaria: g° signum est qd eorum mā infrēt separabiliter: sicut infrāt mā Sublunaris. Et st admittatur qd Corpora Cælestia infrēnt inseparabiliter, id n' pvenit raōe mā dirsæ, sd raōe uniōis magis insepabilis inr mām et frām: qd pēt explo corporū et Sublunarium. nam frā auri ferri Marmoris et Adamantis magis insepabiliter infrānt mām qm alliæ frā. Et n' ind seqr qd detur dirsitas spīfa inr mās Sublunares.

Contrariam sn.am tenent Ch. Tho. Cactanus Capreolus M. S. et alii. p qq corrg. 1a mā Cælestis infrāt inseparabiliter mā u° Sublunaris separabiliter. Sed infrari separabiliter et inseparabiliter arguit discrimen spīfum. Et pbas hoc qa mā Cælestis sol rit frās Cælestes a qq e inseparabilis. mā u° Sublunaris sol rit frās Sublunares: g° mā Cælestis et Sublunaris st spē dirsæ.

Ad 1° ngd māy qa mā Cælestis n' infrāt inseparabiliter imo separabiliter et Corruptibiliter, ut pēt ex recentibus observāoibus Mathematicis ex pductione novorū Siderum et Cometarum et ex Corruptiōe aliorū. Ad 2° distgd eand māy infrāt inseparabiliter ab intrico et p se ng. ab extrico et p accēns Ido māy. Nam sol ab extrico et raōe maioris firmitatis et adhesiōis inter frām et mām Cælestem et ppter defum Contrariorū e hæc infrāo inseparabilis. Ut pēt explo frā auri Marmoris Adamantis ~~etc~~ qrum mā infrāt magis inseparabiliter sd p accēns et ab extrico.

Inst. x.a Arlem Cæli st incorruptiles. idq pbat 1° qa Cæli n' st capaces Contrariorū, et qd e incapax Contrariorū n' pōt subire Corruptiōem. 2° qa Cælum ut inquit Arles

Arles — est lis Deor — ad immortale v.º sed immortale et incorruptile e aptum. 3.º ab experia qa nemo unqm vidit Celos mutatos. Ad hec loca Arlis — a Cuius sn.ª in mia Celesti recedere placet — Ad 1.um dico Celos ee capaces contrarior, imo illa de facto admittere propter novas generaoes et corruptioes q aeperitissimis Methematicis observantur pertim a Thyco Brahe Astronomorum facile principe et p hac sn.ª Citat J. L. viginti duos Ad.

Pondet id J. L. et admissa hac incorruptilite Celor illam n' pvenire raoe mia q e eiusd spei cum sublunari, sed raoe fra q talis nae et condioes e ut repellat oes contrarium qd poit corrumpere illud cpum Celestem, sicut de facto fra Adamantis talis condioes e ut reiiciat oe contrarium qd poit destruere ipsum cpum Adamantis. Itaq hec incorruptilitas n' oritur a mia sed tm a fris. et sic bn poit stare incorruptilitas Celor cum eo qd mia eior sit eiusd spei cum sublumnari qa tota inseperalitas pvenit a fra et n' a mia.

Ad Secundum Arlis lum Rphum ibi locutum fuisse de Empyreo qd e beator sedes fortunatissima, sed nec de Empyreo e raoe Arlis sufficiens. nam hec incorruptilitas satis e qd pveniat ex pe fra et n' ex pe mia. Ad tertium de Experia Rp iam cpertum fuisse experia resentior Maticor Celos ee corruptioi obnoxios: qd si nos ad has generoes et corruptioes n' videmus e propter maximam distiam q interiacet. nam et si aliqs ho colocaret in globo lunae n' videret corruptioes q fiunt in terra propter nimiam distiam obti et imbecilitatem poe videndi.

Arg. 2.º fra nobilior postulat nobiliorem mam: sed fra Celestis e nobilior sublunaribus: q.º postulat nobiliorem mam et dursam sublunari. R. 1.º ngd may qa nobi[illegible]

Sic vniuersa, quæ mala et in ꝑpetuum duratura. Et quæ
bona, quæ hæc Celestis nō et nobiliora q̄libus sublunaribus: nam
ea mala et hæc mala uiuentes et nobiliores his Celestibus uiuentibus.

Ex hoc. 3ª. Quinta e ꝓa q̄ nunq̄m det recipi ad
aūm: sit ia Celestis nunq̄m det introire q̄ sibi sublunares: q̄ nō
pot ad illas dicere viam, aeris nō e eiusd spei q̄ia sublunari.
Et hinc may frustra e ꝓa q̄ nunq̄m det recipi ad aūm q̄ de fo-
q̄ aceiēs et mōe alicuius impedimenti nō may. Exemplum sit in ma-
teria 1ª. qa hæc ma 2ª. et facta nō det recipere oēs fias possibiles
ales. et hinc nō segt qd nō sint ꝓa aūm ad istas: qa q aceiens e qd istas
oēs nō sit receptiua. Sic ia Celestis et q aceiens mōe maioris
unionis et his Celestibus, nunq̄m sit receptiua fias sublunares ad
istas hinc dicit ordem: qa et ma sua istas pot recipere. Sicut
ia Ignis dicit viam ad q̄m rationem, et eam nunq̄m sit recep-
tiua.

Deinde ingro ab aduersarijs an ne ma Solis hy
sit eiusd spei q ma Lunæ. Rndent affe. et hinc ia Solis
q indiget indeuoto nunq̄m det recipere q̄m Luna (et sic di-
cendum e ab oibus affirm. ꝓxis Celestibus) et hinc nō segt
qd istæ mæ sint ꝓpe diste. colligendaremus nō hoc qd
Celestes spei christas: q̄ istæ tres ꝓxis mōe Celestis nunq̄m sit in-
formanda q dns sublunaret, nō erit diuina spe. qa hoc e q
aceiens et mōe loci, et mōe qlis, q nō admittunt strania ad co-
rruptionem.

Hinc colligo 1º. et ultimatam Celestem ee ei-
eiusd spei q sublunari, qa ultas e ꝓpetas mē: q 2º. ma sit eiusd
spei et illius ꝓpetas det ee eadē in spe. 2ª. oēs mæ Ce-
lestes ee eiusdem spei et sic in corporibus Celestibus dent diuisa
ꝓpet. ista eruntē a diuitate q̄lis, et nō a mā q e eiusd spei.

Vomnes mæ sublunares sint eiusdem spei.

Rx affre. Pr qa oës mæ st capaces earund frar et subeunt dirsas generaoes: g° oes st eiusd spei. ans pet ab experientia: videmus en ex hoe fieri cadaver ex cadavere terram, ex Terra arborem ex Arbore pomum, ex pomo Al etta. Deinde n dat und hæ mæ desumere point dirsitatem spifam. Sigd hent ead prata essialia et easd ppetes: g° oës mæ sublunares st eiusd spei infimæ.

Arg. 1° frae sublunares st dirsæ spei: g° et mæ. Rngd Itiam: dirsa raõ e qa frae sublunares hent dirsas opperaoes et ppetes ut pet experia: at u° oës mæ hent easd ppetes qa st capaces earund frar. Praeterea Iposa disgunt inr se: g° dent disgui p fras q st aus, qa aus ~~dent~~ est qui disguit Iposum.

Arg. 2° ma araneæ vg. n e capax frae Elephanti: g° e dirsa spe. Rx distgd ans: n e capax p se, rg n e capax p accens. et defu disposioum Ido ans. Nam lt illa ma exigua araneæ dum e in illo stu n poit infrari p fram Elephantis, si tn augeatr p nutrioem optime illam pot recipere. Itaq oes ma ex na sua e capax oium frar si adsint disposioes et reqsita ad fras.

Arg. 3° poibiles st mæ spe dirsæ: g° cur defacto n erunt aliquæ spe dirsæ? Rngd Itiam. 1° qa n hemus argum ut dicamus de facto mas ee spe dirsas. 2° qa Iuenientius fuit qd oës mæ eent eiusd spei. Sigd debuit dari aliqd coe subtum in orde ad Iposa sublunaria ne multiplicentr entates absq ulla necitate.

Arg. 4° si oës mæ st eiusd spei q tr qd oia Iposa sint eiusd spei, sigd includunt pem essialem eiusd spei.

UNIVERSIDADE LIVRARIA DA

Sed ē mā. Ad ḡd negam. qđ ḡa sit ḡd principalē dat ē ḡd hoc dicitur ut totum ipsum abscīdat dirum. ḡa ḡa tangm aīa dat diffinem. ē perfectiōm compō.

Vtpoībilis sit mā spē dirsa.

Ad arē dicō. Ad 1m. ḡa in hoc nulla cernit implicantia. Ad 2m. ga n repugnat mā ḡ sit sit capax dear mālium. ē n aīe vilis. Ad 3m. ga n implicat mā ḡ pertulsat alias 1as. ḡtum ḡsiter dirsas spē ab his ḡ a facto dant, aeqđs ut pertulsaret alias ḡās sic dirsas ab his ḡ a facto dant. ē heret dirum mum ingrandi.

Ad rām ḡm. am tenent mares. Vbi Durandus. Scot. ē alii recti. ad 1m. Ad 1m. mā ē eius actum imperfectissimum: ḡ. n pot dari alia dirsa in spē. Ad 2m. negđ aīs mā 1m. ē Ens actum imperfectissima. separative ad ḡas Scō. separatiue ad alias mās poībiles negāns. ga sit mā 1m. ipā entia subsunaria subsalia ḡ de facto dant sit ignobilior hoc eligendum ē. ii separet Deus ḡ ex suo opere sit nobiliores. Hoc tn negđ. qđ hec mā 2m. ḡ sit nobilior alia poībilis ga hec ḡ a facto data ē capax plum ḡārum. alia ut poībilis sit ēet capax altiorum. aeqđ maneret ignobilior.

Ad 2m. impoībilis ē ḡntas dirsa spei, ab hac ḡ a facto data: ḡ. ēt ma 1a dirsa spei. Ad negđ aīs. ga ḡntas sit capax mā. Sicut poībilis ē mā dirsa, ita ēt erit poībilis dirsa ḡntas in spē. Scio aliqs rondere negđ Stiam ē assignare dirsam rasēm ga ḡntas ip hēt eum effusum spiritum nimirum extendere se vsq ad sum replendum. aeqđs n pot dari alius effus dirsus in ḡnte: At ut mā 1m. post here dirsa prāta spiritalia. aeqđ ēe dirsa. Hec solutio n mihi placet. ga ē hoc ipsō hēt assignari major mā. ē sic adhaerendum ē 1a Stiōi.

Ad 3m. n pot dari alius ens perfectius ḡm Deus. ḡ nec alia mā imperfectior ḡm hec ḡ a facto data.

Ad ngd. Item dirsa rao e, qa. Deus sit ens infinite pfectum in oi gre, n' pot dari aliud pfectius, qa tunc iam Deus n' eet pfectissimus in oi gre qd plane implicat: Ut u. Dma 2. n' sit impfecta in oi gre, pot dari alia, q' l sit impfectior in aliq gre, l magis pfecta, qm hec in mo infrandi, et sic erit dirsa spe.

Arg. 4. aus e q disguit: Id ma nullum het aum: g. n' pot ee dista spe. Ad disgd min, ma nullum het aum physum Ido, nullum aum Methum ng min: qa ma het suam driam spifam q e aus methus et p hunc dirsificatr ad aliis entibus, et sic illa ma poibilis heret dirsum aum methum. ide dirsam driam p qm disguaretr ab hac ma q d facto datr.

Vpoibilis sit ma capax unius tm fra corruptibilis.

Ad affre Dr. Arr. et J. L. Et qa in admittenda talli ma n' cernitr ulla implicao magnifesta: g. e poibilis. Explicatr ans. qa lt fra eet p se corruptilis, tn p accens et raoe disposioum tallis ma, nunqm fra corrumperetr, ac p ins nunqm ma maneret denudata oi fra.

Arg. 1. p M. J. si tallis ma sol eet capax recipiendi unam tm fram corruptilem seqretr qd destructa ista fra, nalr maneret illa ma spoliata oi fra: Id hoc n' e dicendum: g. ~~etc.~~ Rondet 1. Arr. Dendo totum qa si deficile pbatr qd hec ma q de facto datr n' poit manere manere nalr sine oi fra, cur illa ma d poibili hoc n' hebit? Unde ma duraret sine fra sicut d facto aia roalis durat sine ma.

Ad 2. et melius illam fram lt ex na sua ee corruptilis p accens tn nunqm foret corrumpendam qa n' admitteret disposioes Dtrarias isti fra, si en fra Adamantis de facto n' corrumpitr, cur etiam d poibili illa fra n' sp pmaneret incorrupta, lt d se foret corruptibilis: eo mo q ptes

Hoc admittunt in fris celestibus.

Arg. 2º illa mia eet capax qtuor pmarum qlitatum: qº meantibus his disponeret ad corruptionem. R. 1º ngd ans qa talis mia eet dirsæ spei ab hac q d facto dat ac pint et here alias qlites dirsas q n disponerent ad corruptioem. R. 2º talem mam ita ee disposam ad suam ppam fram ut nullatenus admitteret disposioes ad aliam fram ac p ins ppetuo retinerent suam fram sigd n eet capax disposioum contrariar q illam corrumperent.

Coll. hinc et poibilem ee mam capacem unius tm fre incorruptibilis qa si d facto hoc admittit a plibus in ma celesti cur de poibili ragnabit. Inst. ma det ee subtum coe: qº n pot ee aligata uni tm fre R. ans diligendum ee d mia q d facto dat q e cois plibus fris ad uarietatem generaoum: illa 1º ma poibilis adhuc heretoia prata essialia mæ et non heret hanc uarietem et subcessioem frar qd n e d essia mæ, sd ad sumum vic huius q d facto dat.

SECTIO. II.

De poalitate & nobilitate mæ.

Quær. Et mia q het maiorem poalitem ide q e capax recipiendi plles fras sit nobilior illa q n e capax recipiendi tantas? R. affre Arr. in physa d. 2ª nº 170 et R. R. Ctr qa abse illa ca e pfectior q continet plles effus et hoc ostendit in ca efficiente q eo pfectior e q plles effus pducere pot, sigd hoc supponit maiorem uirtutem et continentiam in ca actiua: qº sllr in mia q e ca passiua eo maior erit nobilas q plles fras poit recipere. sigd hoc arguit maiorem uirtutem et continentiam passiuam.

R. 1º qa n pot negari qd ois operaõ sit pfec-

Præfectio rii causæ — : g.º opperatio passiua e' pfectio rii cæ realis: g.º quo amplior fuerit opperatio eo amplior erit pfectio. — Pr 2.º qa sicut frã ɔtinetr actiue in agente ita et ɔtinetr passiue in mã: g.º si illa maior ɔtinentia actiua indicat maiorem nobilitem, cur et maior ɔtinentia passiua maiorem pfectioem n' inducet? — Pr 3.º qa illa pöalas passiua e aliqd positiuum: g.º dicit pfectioem; qa oïs entas positiua e' pfectio. —

Contrariam sn.am tenet S. L. tractu 1.º n.º 185 et p se allegat M. S. in metha D. 13. S. 12 n.º 15 p qq Arg. 1.º pöalitas passiua in gre phiso e' impfectio: g.º illa ma erit impfectior q plus habuerit pöalitatis. Pr distqd ans pöalas passiua e' impfectio ɔpariue ad aïcalitem, ɔdo. sumpta in se nq ans. — Verum qd e' qd pöalitas passiua si ɔparetr ɔ actiuitate cæ efficientis sit ignobilior illa. Sed ex hoc n' seqtr qd in se sit impfectio. Sicut illud humus ɔparatus ɔ Angelico e' impfectus. et tn si in se sumatr abse n' dicit impfectioem: g.º lt pöalas mæ ɔparata ɔ aïcalite frã l cæ effiue, sit impfecta tn abse in se dicit suam parlem pfectioem qa het suam parlem entitatem physam, et oïs entas het p pfecte aliqm pfectioem physam. —

Arg. 2.º ex eo Deus e' ens pfectissim qa nullam admittit pöalitem, sed aïs purissimus: g.º pöalitas d se e' impfectio. Pr ngd ɔtiam; qa in Deo nulla det admitti impfectio realis nec ɔpariue, ideo oïs pöalas realis a Deo exulat qa eet impfectio realis rii Dei. At n' ideo seqtr qd poalas in mã sit impfectio. nam et in Deo eet impfectio si foret Crea l lemitatus ~~eius~~. et tn in Angelo n' e' impfectio ee Crea lemitatum ~~eius~~ nisi sumatr ɔporatiue g.º lt in Deo si impfectio pöalas realis n' erit tn in mã 1.ª: sicut si Deus eet Al p impoibile, foret

Imperfectio. et tn n' e' imperfectio in hoc ee' atl. imo e' illius essia.

Coll. 1.o mam 1.am d se sp ee' ignobiliorem qlibet fra subiali lt minima. qa ma sp het raoem pure poe, q d se e' ignobilior qm aus. qm sp includit fra qntumuis ignobilissima. Coll. 2.o mam 1.am sp ee' nobiliorem qlibet fra accialia. qa ma includit sp raoem existendi p se, q grus abse superat oe accens qd e' defectile et sp existit in alio. lt alioqn heat alias pfecioes maiores. Coll. 3.o essiam alicuius rei d imperfectissam sp dicere abse pfectioem rii ipsius rei. sic Venenum q e' magis psens in gre ueneni, eo nobilius e'. et sic poalitas q e' d essia ma q fuerit maior eo erit pfectior.

SECTIO. III.

Vpoibilis sit ma spma spualis.

Rr. affre ita P. Oui. in physa Introuertia 5.a p 3.o. P. Arr. d aia d. 1.a n.o 168 et plres RR. Cr 1.o qa in hoc n' apparet ulla rugnia. Cr 2.o qa d facto datr Cpum Istans ma Corporea et fra spuali: g.o d poibili Cur rugnabit Cpum Istans fra Corporea et ma spuali, dane deficilis erit maior raio. Cr 3.o qa d facto datr unum p se ex ma Corporea et subsistia spuali: g.o et d poibili fiet unum p se ex fra corporea et ma spuali.

Opposam sn.am acriter defendit S. L. tractu 1.o d. 2.a n.o 191 ubi allegat molinam, D. Tho. Ml. S. Vasq. et alios. Pqq Arg. 1.o ma in tantum e' poibilis in qntum e' poibilis fra q ad illam essialr ordetr: sd impoibilis e' aliq fra q ordetr ad mam 1.am spualem. et ostendis hoc qa impmis fra corporea n' poet ordari ad mam spualem qa in illa n' poet exercere suas opperoes. Deinde et fra spualis n' ordaretr ad hanc mam spualem qa fra spualis sol ordatr ad mam Corpoream ut [illegible] exerceat aliqs operoes Corporeas qs n' poet exercere in ma

In mā spuali: g° ex oi capite vugnat mā spualis. —

Ꝑ ngd min nam inpmis poet ee frā spualis et facere unum p se ꝯ mā 1ª spuali, in q̄ obiret suas opperoes spuales. Et lt ad eas exercendas n' sit naria mā, naria tn' eet ad ꝯplendū fram in rāe ꝯposi et faciendum ꝯ illa unum p se. Sicut in meliori opīoe subsistia n' e' naria nīe ad opperandum, sā tm' ad eam ꝯplendum in rāe supposi et faciendum unum p se ꝯ illa. —

Si tn' hac uia tibi n' placeat, dic illā fram foret corpoream et facere unum p se ꝯ mā 1ª spuali. Sicut d' facto mā corporea efficit unum p se ꝯ frā spuali. Et sicut frā spualis pstat suas opperoes in ma corporea, cur frā corporea n' obiret suas in mā spuali? Certe tanta imppportio e' in uno eventu, atque in alio. —

Praeterea n' eet narium qd tale ꝯpūm eet opperatiuum nec uitale sā tm' qd frā corporea efficeret unum p se ꝯplendo mām spualem. Et si ꝯpūm eet opperiuum tota opperāo adeqte pueniret a frā, et n' a mā, q' sol inseruiret ad ꝯplendū fram in gre ꝯposi, sicut substiā sol inseruit ad ꝯplendum nām in gre supposi. Deinde mā spuallis optime poet inseruire ad opperōes corporeas, sicut d' facto mā corporea inseruit frā ad opperoes spuales. —

Arg. 2° n' apparet unde illa frā corporea ꝯsummeret mallitem, qa n' a mā siqd ut supponitur erat spualis: n' poet illam sumere aliunde: g° ~~ella~~ Ꝑ ngd ans, qa illa frā impmis poet sumere rāem corporis mallis a disilite partium, q̄s herit. 2° poet illam sumere a conexioe ꝯ q̄nte. 3° ab impenetrabilitate, qa in q̄libet ex his opionibus illigitur rāo corporis sm' diuersas sn.as q̄s in Metha Deo dante lentius examinabimus. —

Arg. 3° n' e' poibilis q̄ntas spualis: g° nec mā 1ª spualis. hoc argo nimis triumphat. Ꝑ. [illegible]

Ille RR. festiuè insultat, et ab illis quærit. Cur et n' admittent sotilissimum quendam pedem Scani et truncum spualem? Partius ista, n' st adeo ebetes phi moderni, ut ista dicant: Cratior plane e' hæc instia d trunco spuali. =

Dicitur facile ngd Itiam dirsa rao e' clara qa Xa ipsum S. L. essia qntis Isistit in aptudali repletioe loci: g. n' pot dari qntas, q n' heat pes corporeas qq poit replere lum: alliter eet, et n' eet qntas. At uo essia mæ (ut fatetr id Autor) n' Isistit in eo qd heat pes repletiuas li: imo ens spuale pot here pes frales, et disibiles ut e' opio plurimorum ductante sole phi losophiæ et Thiologiæ Magistro suario, q fortasse n' debat ee rudior nostro S. L. et tn' admisit pes in ente spuali, qn Iseqnter admitteret aliqm sotilissimum pedem Scani, l truncum spuale. Vides qm' facile stantes pede in uno truncamus hanc instantiam d pede Scani et Trunco spuali. =

Inferes: g. Angeli st Iposi ex ma et fra. et ostendis illaoem qa ex eo P. P. docent, Anglos n' ee Ipos ex ma qa iudicarunt ee impoibilem mam spualem, ex q Iponi deberent. Dicitur ngd illaoem et illius pboem, qa ppter solam autoritem Patrum denegamus hanc Iposiem ex ma e fra in Anglis. nec e' bona illatio d facto n' agnouerunt P. P. mam spualem in Anglis g. iudicarunt mam spualem impoibilem —: nam pla n' dant d facto, q tn' st poibilia ut Isideranti facile patebit. =

Coll. essiam ma absé n' Isistere in eo qd sit Corporea. Sd tn' qd sit 2um subtum frar subtilium. qd pratum heret illa ma 1a spualis. Qd si hæc ma d facto e' corporea id illi puenit a conexioe qm het Iqnte. ex q conexioe d sumit rao corporis Im pballiorem Sn.am = Si tn aliq uellint ludere in uerbis asserentes hoc uocabulum — ma pma — p se[illegible] deferre mallitem et raoem corporis. tunc in hac accep=

Acceptione est impossibilis ma 1.a spualis. sed hoc magis est iocari, qm philosophari.

DISPVTAO. III.

De aliis quæ pertinent ad mam

SECTIO. I.

Vma pma sit subia, & diuisibilis.

Quer 1.o Vtrum ma 1.a sit subia? Resp. affre. e cois. Pr 1.o qa ma e 1.um subtum: g.o n existit in alio subto, ac pns e p se extens, q e defio subiæ. Pr 2.o qa ma substentat fram subialem: sed nullum accens substentat subiam: g.o ma e subia. Pr 3.o qa ma facit unum p se cum fra subiali, qd n faceret si eet accens.

Quer 2.o Vtrum ma sit subia incpla? Resp. affre. Pr qa ens incplum e illud, qd ordinatur ad faciendum unum p se cum alio: sed ma e ordinata ad faciendum unum p se cum fra subiali: g.o e subia incpla. Pr qa fra e ens incplum: g.o et ma.

Quer 3.o Vtrum ma denudata qnte maneat adhuc desibilis et cpa pibus, an sit entas sx? Resoluo 1.o ma e ens sx simplicite phisa, ide n e cposa ex ma et fra. rao e clara, qa si ma eet cposa ex alia ma, ista et eet cpa ex alia, et alia ex alia. et sic in infinitum. qa n daretur maior rao cur una ma constaret alia ma, et alia et n constaret alia, cum oes eent eqlr mæ.

Resoluo 2.o ma e cpa ex pibus integralibus ita RR. cum Ouiedo et J. L. Pr 1.o qa si ma n constaret pibus, nec p diuinam oipoam poet diuidi: sed ma qn diuiditur eius qntas et diuiditur ut constat ab experia: g.o e disibilis, et het pes integrantes in se.

Cr° Do. ga si Deus auferret ẽntem a loco de-
no Jane mã Oceani n' reduceret ad puntum in inſti. ga in
ſiti n' pot dari motus: gᵒ adhue manerent pes mã exta pes
ac p:ns ẽnt diſtes ſatt metre. —

Cartuaria Jnᵒ e cas inſt Thomas. Jgg
Cog. 1.° Cortes dicet mãm ſubſata ẽnte n' ee diſibilem: g'etto-
R cortem ibi ſequi ad diſtes ẽntia et plura, ẽm n' het mã
1.m ſine ẽntes inſti ſequi ad diſtes ẽntia et quetia p. ſeparati
tatem pti a pe, q' ſatt a Deo fieri pot in mã. —

Cog. 2° Si mã d ſe ẽet extenſa, et di-
ſibilis Jgᵒ ſua ẽet ẽntas ut mã extenderet, et diuideret: g'etto:
R mãm ee Nr extenſam in orde ad totum ut diximus in Loga
n' u.° in orde ad ſuũ replendum, ẽm extiõem Nr ẽntas het et iſ-
lam pſtat mã in orde ad occupandum ſuũ. Et ſic deinceps plure
et ẽntiue. —

Cog. 3.° Si mã d ſe eſſet extenſa, et ſe peteret
ubicaõem diſibilem, ac p:ns nec finitus poſſet poni in indiſibili, gd
e Jſta miſterium ſacrae euchariſtiae, in q mã Xpi Dñi e ſub mõ
d ſentia indiſibili: g.° mã d ſe n. e extenſa nec diſibilis. —

Et ad aũs mam d ſe poſtulare ubicaõem
diſibilem, n' ideo ſ' ſequi gd eam natã het auatis: ſicut hõ
d ſe poſtulat aũm videndi et ſp' n' ideo ibum het natũ aũatis:
et ſpecia euchariſtica poſtulant d ſe exiſtere in ſubco et ſp aũa-
lis in illo n' exiſtunt: g.° Nr et mã Xpi Dñi in Euchariſtia ſit
auatis, et ubicaõem indiſibilem, n' ſ' ind ſequi, gd d ſe n' poſtulet
diſibilitem imo retorqueri arguũm: ga ẽntes Xpi Dñi e d ſe
indiſibiles, quod n' poſſunt negare ipſi Thomiſti et ſ' in ſacra
Euchariſtia e ſub mo indiſibili auatis: g.° et mã ſit poſita
in diſibiles, gad aũm, adhue d ſe eſt diſibilis quo ad poſſe-
care. —

Coll. 1.º mām sublata q̄nte pōe extendi, fundare distantiam ꝯqlitem, et comensuriēm n' qd phisam et q̄ntiuam, sd methām, et entiuam. = Coll. 2.º sol extentioe q̄ntiuam ēē replectiuam loci p ubi circumsptiuum, et ab hoc ubi, l ab impenetrabilite ēt p uenire exclusioem alterius corporis ab eod lō: qd n' hēret mā p̄sisa q̄nte, qa n' ēēt impenetrabilis: sd sol hēret pēs extra pēs entiue, qd sat ē ad ꝯposioem integrallem. =

SECTIO. II.

V mā sit grābilis uel corruptibilis.

Rx negē. Ut qa illud qd generatr, supponit aliqd subtūm a q̄ generetr. sd mā ē 1.um subtūm: g.º n' pōt supponere aliud ans, a q̄ ipsa generetr alliqn iam mā n' ēēt 1.um subtūm. Deinde qd corrumpitr resolutr in mām p̄iacentem: sd mā cōin hēt aliam mām ante se, in q̄m resoluatr: g.º n' pōt corrumpi. Unde infers: mām ēē creatam a Deo, et ab illo posse anichilari, n' tn corrumpi p̄pe loquendo. =

Arg. 1.º Arles ait mām sm se corrumpi, q̄tenus ē subtūm p̄uāois: g.º ~~eu~~. Rx Arlem ibi loqui d mā unita fīe, et sic corrumpitr illa unio, q̄ datr inr mām, et fām ac p̄ind late dicitr corrumpi mā, q̄tenus ipsum ꝯpūm corrumpitr, cuius ē pars essialis ipsa mā, in se tn numq̄m corrumpitr. =

Arg. 2.º id phūs docet mām rerum infior ēē generabillem, et mām rer superior ēē ingrābillem: g.º ~~eu~~. Rx D. Thoma Arlem ibi n' loqui d mā 1.ª sd sol d mā 2.ª, hoc ē d toto ꝯpō infiori, et sublunari, qd ē grābille et corruptille, et ꝯpūm cœleste ē incorruptibille in opioe ipsius Arlis, ideo uocauit illius mām ingrābillem hoc ē totum ꝯpum cœleste et mām sublunarem grābillem, idē totum ꝯpūm sublunare sublunare. =

Arg. 3º. Xª eund Arlem mia é cã toti us corruptiois: gº in se é corruptibilis. pet Itia, qa ppter qd unũ qdque tale, et illud magis. R. ngd Itiam: nam ma é ca frae et tn n é frã. é cã Iposi et tn n é Ipum. Deus é cã motus et tn n é motus, et sic d plibus explis: gº sitr lt mia sit cã corruptiois ipsa in se n erit corruptibilis. Illud pfogum ppter qd unum qdqz tale ~~etc~~ n sp uallet ut iam diximus in logia.

Arg. 4º. Si mia é incorruptibilis et Ipũ dnoiabitr incorruptibile ac pns ho erit incorruptibilis: sd hoc é falsum: gº et illud [illegible] q sequitr. R. ngd maior: nam denoião Iposi fratr n defumitr a mia sd ab unioe, q Isit corruptibilis in hoe ideo Ipum hũnum absé dnoiatr corruptibile.

Inst. gº ẽt mia dicetr corruptibilis, qa het unioes corruptibiles: R. ngd illaõem qa istae pẽs mae Isint integrales et acciales, ac pns lt perdantr unioes inr pẽs acciales mia adhuc manet tota essia mae q fit p creatioem: At uº unio in Iposo hũno sq é inr pẽs essiales Iposi, idé inr mãm et frãm, et destructa hac unioe destruitr essia totius Iposi, ac pns manet corruptibile.

Arg. 5º dantr disposioes ad corruptioem frae, l uniois: gº ẽt dabuntr ad corruptioem mae. R. ngd Itiam qa corruptio semp dẽt fieri in aliq subto, in q recipiantr ipsae dis posioes: gº Iunio et frã phissa heãnt subtũm, idé mãm in q recipiantr disposioes ad corruptioem, ideo corrumpuntr. at uº mia Isit ium subtum n pot here aliud subtũ penes qd recipiantr disposioes ad corruptioem.

Arg. 6º poũnt impediri oes frae sal Dinitus: gº in hoc eventu corrumpetr mia sine oi frã. R. ngd Itiam qa existia mae n dependet ab existia frae ut iam diximus: gº lt perdant frae adhuc mia pmanebit in sua existia, qm accepit

Deo p creaoem q eam et poterit anichilare sed n corrumpere. qa corruptio dēt fieri penes aliqd subtum. et mā s sit ipsum subtum n pōt hēre aliud subtum ans penes qd dent contraria ad corruptioem.

Arg. 7º Deus pōt corrumpere oēs unioes mā: q tunc mā corrumpetr. Pr. ngd ctiam, qa sequor opioem Zenonistar q cponunt ctinuum ex indivisibilibus finitis, et sic st Deus corrumpat oēs unioes mā, sp manet aliqd indivisibile in q cservatr essia mā q e — ee ipsum subtum —. Si vo Deus et dextruat hoc indivisibile, tunc illud anichilabit sed n corrumpet, qd e valde dirsum.

SECTIO III.

Vmā sit pura poā passiua

Impertinens sane qstio et captu deficillima. Oēs en qd ut conveniunt in eo, qd mā sit pura poā passiua: sed oēs frustra laborant ad explicandum, in q cstat rāo huiusmi poe? P. Hurt. et P. Cont. docent illam ee poam passiuam q ab alio accipit denoiaoem. Sed n placet hac sn. 1º, qa vbum Dinum accipit denioem ab unioe hypostatica, a q denoiatr unitum huniti, et tn vbum Dinum n e subtum passiuum rū unioīs hypostaticae. Non placet 2º qa n magis denoiatr mā frata a frā, qm fra mata a mā. Non placet 3º qa denoiaoes n pertinent ad physam, sd ad logam.

P. Quiedo asserit illam ee poam passiuam q p aliud pficitr. Displicet tn 1º hac opio. qa hunitas xpi Dni pficitr p subsistiam vbi Dni, et tn n e poa passiua rū illius. Displet 2º qa et fra pficitr p mām, et tn frā n recipit passiue mām.

P. Arr. Existimat poam passiuam ee illam q se hēt anter ad aliud supueniens, et sic se hēt mā rū forma.

Reiicitur tamen quia haec antecedentia debet esse temporis sed naturae: non temporis, quia materia et forma caeli fuerunt productae sub tempore, et tamen materia caeli est potentia passiva rei suae formae. Non est est antecedentia naturae, quia verbum divinum antecessit unionem hypostaticam, et haec a verbo dependeat, et tamen divinum verbum non est potentia receptiva unionis hypostaticae.

Et S. L. dicit potentiam passivam esse illam in qua aliud immediate inest, et ubi materia non insit formae sed forma insit materiae ideo materia est potentia passiva et non forma. Displicet tamen hic modus 1º quia non datur maior ratio cur forma insit materiae et materia non insit formae. Displicet 2º quia humanitas inest divino verbo cui advenit Christo Deo ipsius S. L. et tamen verbum divinum non habet rationem potentiae passivae per rei humanitatis.

Tamen alia R. R. docent Deum passivam esse basim et fundamentum [illegible] coincidit cum opinione S. L. et non sit nisi [illegible] impugnari igitur facile eodem modo quia non assignabitur diversa ratio cur materia sit basis formae et forma non sit basis materiae. Deinde verbum divinum est basis et fundamentum a quo substentatur humanitas (ut loquuntur Thomistae) et tamen verbum non est potentia passiva humanitatis.

Quid igitur in hac re dicendum superest? facile est aliorum sententias redarguere, sed deficile aliquam propriam stabilire. Ego tamen in hac quaestione dicendum arbitror, potentiam passivam esse illam, quae ex natura sua postulat pati aliquam formam et ad hoc est 1º ordinata. Dico a simili quia potentia activa (Christo esse) consistit in eo quod potest agere: quo et potentia passiva consistet in eo quod potest pati.

Dico quia pati aualiter consistit in aualiter passione: quo et pati potentialiter consistet in passione potentiali. Et sic licet materia aualiter non recipiat animam realem recipit tamen unionem physicam, quantum est alia accidentia: et sic se postulat recipere quamlibet aliam formam substantialem quae ab ea educatur. imo (Christo opinionem multorum) et habet potentiam satis obedientialem ut ab ea possit educi anima rationalis. haec via mihi videtur clarior et securior si tibi displicuerit edoce me aliam ex

Expeditiorem et amabo.

Vtrum materia recipiat formam per aliquid a se distinctum.

Pro negatione. Et in hoc cois S. Th. Ms. Ill. C. C. Sfurt. Avr. et aliis, qs sequitur C. S. tractatu 1o. no. 127. Pro 1o. qa materia per suam essentiam est primum subiectum formarum: ergo per suam essentiam illas potest recipere. Pro 2o. qa si materia esset potentia passiva per aliquid a se distinctum, et hoc distinctum esset potentia passiva per aliud superadditum et sic in infinitum. Pro 3o. qa forma per suam essentiam est potens immediate informare materiam: ergo et materia per suam essentiam est potens recipere formam.

Pro 1o. qa si materia esset receptiva per aliquid accidentale superadditum, non faceret unum per se cum forma subiecti, siquidem ex accidente et subiecto non fit unum per se. Pro 2o. ex Aristotele qui vocat materiam potentiam passivam in abstracto: ergo signum est quod per suam essentiam sit receptiva formarum, aliter vocaret eam passivam potentem in concreto, si concrescere cum aliquo accidente per quod esset potens recipere formas.

Opposita [illegible] tenet Averroes Simara et Zabarella cum aliquibus [illegible] quia [illegible] efficiens agit per potentias distinctas: ergo et causa materialis recipit per potentiam [illegible] Ratio [illegible] causae efficientes opperantur per potentias indistinctas, ut est [illegible] Deus. Deinde et in creatis rebus subiecta producit suas proprietates sine potentia distincta: et probabilius est quod potentiae nostrae animae ab ea non distinguantur, ut postea Deo adiuvante dicemus.

Pro 2o. et dato ante, nego consequentiam dicta ratio est, qa causae efficientes aliquando opperantur, ubi non sunt immediate per se, ut ignis calefacit in magna distantia: ergo [illegible] dicit esse [illegible] per suam potentiam et virtutem distinctam, quae est calor: ut vero materia semper recipit intrinsece et immediate formam et non agit extra se, ac proinde non eget potentia distincta ad recipiendum formam.

Arg. 2o. materia [illegible] habet potentiam [illegible]

3 virtualē dicīam: q. etc. — Ad ngd ars: qa illa gīa virtualē dis-
tinxa ēēt [illegible] ēēt [illegible] gīm ipse met mā
3 hēīt eand ebīam ꝺ gīa ꝑ ip̄m mā ꝑ se ꝑt recipere ad q
ēēt nāīa illa gīa virtualē dicta. — Ad 2m q. hui agit. ꝺ gīa
ꝑ ipsa realē dicta ꝺ q ꝺ metha ꝑ virtualē. —

Arg. 3o mā meante paīe recipit gīam.
ꝺ tm n facit 3 gīa unum ꝑ accēs: q. ꝑt recipere gīam meante
alīq gīa accidentali n faceret 3 gīa unum ꝑ accens. Ad ngd mai.
qa mā n facit unum ꝑ se meante paīe ꝑt meante unīe ꝑ ipsa
subīali. ꝺ pōt in mā vī aīa rōnalī ad gīm n hēt paīem ꝺ tm
facit 3 gīa unum ꝑ se: nam pāīs n ē nāīa, nisi ad eductionem
n q̄ ad ꝺpōsitōem phīam. Sicut gīa n unīt meante gritate
ꝺ alīs accidentibus, adhuc ꝑ faceret unum ꝑ accens 3 gīa. —

Arg. 4o mā indiget gīte ad recipiendum dis
positōes ad gīam: q. ēēt agebile gīa ꝑ ipsam dicta ad recipiendum gīam.
Ad 2m ngd aīa qa ꝑ ꝑticulārem ꝺpōem ad dispositōes recipiunt mā meante
vī mā ꝺ n gīte. — Ad 2o ngd. Ītiam qa mā in esi opiōe
n pōt recipere in se dispositōes nisi meante gīte: at u. mā ē ꝺ
se apta ad recipiendum gīam. ꝺ q facit unum ꝑ se: qa ꝑt nu-
lle dārent dispositōes adhuc mā efficere unum ꝑ se 3 gīa. —

Dōbē 3o q mā n recipit gīam meante
gīte, nec meantibus dispositōibus. qa 3 gīte ꝺ dispositōibus facit
unum q accens: at u. 3 gīa subīali facit unum ꝑ se: q. ibī ad
recipiendum gīas accidentales eget gīte q meante 3 eis unīt
ꝑ inhārentiam ut ē cōis ōn. —

Arg. 5o mā n ē magis ꝺterīata ad hanc
gīm ad illam gīam: q. deb dicī ꝑ gīam supadditam. Ad ngd Ītiam,
qa ibī ē q dicīt ꝑ dispositōes, q magis ad hanc gīm ad illam gīam
disponunt. Nam ꝺ illa gīa supaddita rediret ead q̄stio. q. en
debebat illam dedūcere ad unam gīam potius, gīm ad aliam. —

Coll. hinc mām et hēre aliqm n' rugniam ad frās q fundatr in ipsa entate mā, q p suam essiām postulat frās recipere. =

DISPVTÄO. IV.

De Causa mali.

SECTIO. I.

Quid sit cā mālis & V detur.

Duplex e cā mālis. alia dicitr 1a. alia 2a. Causa 1a malis est sola mā 1a q ordātr ad frās subiāles. Cā 2a malis e q ordātr ad frās acciales, q qq ponit unum p accēns. et sic sumitr sol in orde ad ppōsa acciālia. =

Quar igr 1o. ut detr uā cā malis? R affre q sna coissima. R 1o ab experia q. ppertim e. plēs frās subiales et acciales n' poe ssernari nec existere sine subto: go dependent ab illo tamqm a cā mali. R 2tia, qa ex eo qd ad posioem cā effiuā pducitr effūs. Colligimus dari cām efficientem et n' ee sol ndioem: go et ex eo qd ad posiōem cā passiuā pducatr et sserueti effus inferemus dari cām mālem et n' ee sol ndiōem. =

R 2o qa mā hēt se dirso mo vii aiā rialis ac vii frāz mālium. Sigd istā ab illa dependent ut a subto Eductiois. frā uo rāoalis sol ut ab subto infrāois: go vii frāz mālium e cā mālis. R 3o, qa n' datr maior rāo cur āo put Egreditr ab Agente ssituat cām efficientem et put dependet a recipiente frām n' ssituat uām cām mālem. qa sicut effūs mālis psuponit priūm effiuum, ita et dēt psuponere priūm receptiuum. =

Oppām snam tenuit P. Lessius a q n' [illegible] P. Arr. in physa q. 8a sec. 1a no 3o. pqq Argues primo

BIBLIOTECA DA UNIVERSIDADE

Continere calorem p suam frām sed tm in mā cui n'e contrarius calor, sed in ipsa mā exercet contrarietatem tamqm in subto. =

Definitr cā mālis.

Quaer 2º qmó defiatr cā malis? R sic difiri ab Arlei — id ex quo insito aliqd fit — parla — id — e gerica. Reliq hent uicem driae. Et parlam — ex quo — reiicitr ca efficiens, effus en n' dicitr ex efficiente, sed ab efficiente. parla — insito — denotat oē id qd fit ex mā, dere illi inesse p paōem. Ad ego iudico hanc parlam superfluam, qa n'e maior rāo cur cpum insit mae n' uº frae. Et ideo sāt e dicere in difioe — cā malis e illa ex q tamqm subto aliqd fit. =

Arg. 1º hac difiō et cpetit frae, qa ex illa tamqm ex aliq insito fit cpūm: gº etc. R ngd ans. qa cpūm n' fit ex frā, tanqm ex subto, sed tanqm ex cplemento infuante. =

Arg 2º frā n' fit ex mā insita, sed tm cpūm: g. n' bn defitr cā malis. R ēt frām fieri ex mā, tanqm ex subto, lt n' fiat ultie, qd en ultie fit e sol cpūm. =

SECTIO. II.

De effectibus cae materialis.

Quaer 1º Et mā sit ca frae malis? R affre. ita cois Sno. Cl. S. fonc. C. C. et aliis. Et qa frā mālis dependet a mā tanqm a subto eductiois in fieri et cseruari: gº mā e cā mālis frae. Et qa in eo disquitr creao aiae rōalis ab eductioe frae malis qd aia rōalis n' dependeat a mā ut a subto eductiois, frā uº malis maxime. =

Hinc pēt sulūo ad argūm Auicenae et Alberti magni qtenus cntendunt mām n' ee cām mālem frā qa (ut aiunt) n'e ca malis aiae rōalis: gº nec aliae [illegible]

R. n facile nqd ꝯtiam. qa aia rationalis e indepens a subto eductiois, siqdem creatr a Deo. Ceteræ uo fræ males st dependentes a mia ut a subto eductiois, siqt ubi desinunt substari a mia, illico pereunt. =

Quær 2o Et mia sit ca ꝯposi? R. affre ꝯ coi. Arga ꝯpum fit ex mia, ut p se pet: g. mia e ca illius. = Quær 3o Et mia sit et ca ꝯposi huni? R. ꝯ distioe, et Dico 1o aia roalis nullo mo catr a mia, siqt aia e crea a Deo. Dico 2o ꝯpositum hunum sm ee unitum pot dici cari a mia. R. qa ꝯpum hunum dependet a mia sm unioem maxime in opioe q tenet unionem ꝯposi huni educi a mia salt partialr: g. sm hoc ee unitiuum catr a mia. =

Arg. ꝯpum hunum immeate n recipitr in mia: g. n catr ab illa. R. distqd ans: n recipitr sm fram, ꝯcedo. n recipitr sm unioem nq ans. et hoc sat e, ut absé causetr ꝯpositum qtenus catr illius pars essialis in raoe ꝯposi qlis e unio. Aduerte me n dicere, unioem ee calitem, sd unioem cari a mia p paoem salt partialr.

V Quantas immiate cetr a mia.

Quæres 4o Et qntas immeate recipiatr a mia. R. affre ꝯ plibus qs refert et seqtr S. L. tracta 2o n. 94. R. 1o qa qntas in ꝯposo huno recipitr im meate in mia siqd aia e spualis et qntas mialis: g. et in aliis ꝯposis det recipi immeate in mia, ꝯ mia hois et aliorum ꝯposor sint eiusd spei infimæ. =

R. 2o qa ead qntas manet in subto corrupto et generato, ut pet experia: g. signum e qd qntas recipiatr in sola mia. aliter dicemus accens poe nalr mutare subtum. =

R. 3o qa qntas e disposio: g. antecedit ipsam fram ac p ꝯns iam het subtum immeatum nimirum mam qm disponit ad fram. Nec dici pot qntem ee porem fra, qtenus ad illam disponit, et pos

Et posteriorem ẽtentus in ea recipiti: qa n' pot dari hac mutua
cãlitas sm eam existiam ut supra diximus. =

Opposa 3m. é eoꝝ unꝰ Thomistꝰ ḡs legit
Vasq. 3ª ḡe Tomo 2º d. 129. n. 30. Bub. lib. 1. c. Generãe Cap.
4. 999. Arg 1º q eadem ꝑia n' é gd, nec ẽtum nec gle nec
alind eiusmi: g. eam & 1. eadem sot uelle miam n' ee ẽtam
g de sot g alligd sugadsitum. & 2º Quim dixisse miam n' ee ẽ-
tam, sicut dixit n' ee gd ide g n' here ee ultimatum & addictum
in alligd spe Iota. =

Arg. 2º mia é pura poa: g. n' pot here alligm
aum, glis é ẽntas. & ad ams mam ee puram poam sot in orde
ad siam subitilem, g é ultimus ams subialis & n in orde ad ac-
cia glis é ẽntas. =

Arg. 3º mia unitꝰ ꝑtis sue, ẽm ẽnti: g. n' re-
cipit hanc immeate. & distgd ams: ma unitꝰ ꝑtis sue ẽm ẽn-
ti orde dignitis & intenzionis Sto. orde exeuois ng ams. qa ma
tusẽm recipiat dispsitones iam rec[illegible] siam orde intentiois: at ue.
ẽn exeuse ꝑtis det recipere ẽntem & alias dispsitones ut redat
apta ad recipiendum siam subialem. =

Arg. 4º sia malis ẽt diciꝰ ẽnta & exten-
sa: g. in illa recipit immeate ẽntas. & ng Stiam, qa ẽt ca-
lor dicitꝰ extensus & ẽntus & tñ in eo n' recipit ẽntas. & idem
dicendum ẽt aliis accidentibus malibus. = sia malis n' dici-
tꝰ ẽnta nec extensa raõe sui sot tñ raõe mie, g ppe é ẽnta & ideo
resultat hec denoõ in sia malis. =

Just. ẽntas determinat totum Spum ẽntum:
g. in toto Spo recipit. & ng Stiam, qa sot é gd grauis recipi-
atꝰ in ma, g é pars sptialis Sposi ut totum Sposum dicatꝰ
ẽntum: nam calor frigus, albedo et alia accia malia ẽt
dicuntꝰ ẽnta, & tñ ẽntas in eis n' recipit. =

Contra 5° si pñs Spus recipit gntam q̃ est actõis legis q̃ n̄ faciat unionẽ q̃ de p̃na subiacet, ligitem illam recipit meãnte aliq̃ accidente ide gnte. Q̃ mãm n̄ recipere p̃am subiacem meãnte gnte ut trõ unionis phice, sic tm̄ ut condiõe regista et dispõe ad p̃am. Et sic dicendum e̅ de aliis dispõsitis q̃ sic pregrite ad p̃am, et pus recipiunt in mã. ista en̄ sic sic pdiõis, et n̄ sic trõ unionis mẽ ad p̃am. nam et pão in cõi opõe e̅ pregsito, ut p̃a malis recipiat, et tñ oes patent adhuc p̃am facere unum q̃ de p̃ma, qa in illa n̄ recipit meãnte pãse ut trõ unionis phice, sic dañm pdiõe, et calite regsita. ⇀

Contra 6° gntas e̅ q̃etas totius Spus: q̃ n̄ legit ipsam mãm. Q̃ ngo ãis qa gntas e̅ specialis q̃etas mẽ cui solꝰ q̃etit. qa ois p̃a dat here aliq̃m q̃etem. Et n̄ appꝛet alia q̃ sic q̃etas mẽ, nisi sic gntas. Sicut ẽtus et vestis sic q̃etes aiã vãsalis. ⇀

Inferes. 1° q̃ gntas e̅ ingrãbilis et incorruptilis. Q̃ tendit ista ꝛõem qa motus e̅ ad gntem, sic ad unionem partium spiꝰ gntis: sicut motus in alteratiõe mẽ e̅ ad unionẽ partium mẽ et n̄ ad ipsam mãm. ⇀

Inferes. 2° q̃ gntas debeat totum Spum ingrabile et incorruptile. Q̃ ngo ista ꝛõem qa ingrãbile et incorruptibile sic gnta negiua ad gnd malignantis mã et negant ois Spus Spum here q̃ aliq̃m pẽm corruptilem et grãbilem inde e̅ q̃ debẽ n̄ posit dnoiari incorruptile et ingrãbile: q̃ n̄ stingit in gntis affirãs q̃ possint affiari de toto, sic sit sit neant ista ꝛõ in una pẽ sposite. ⇀

Hinc colliges. Cur ho dnoiet corpus debẽ et n̄ dnoiet Spus, sic inducat mãm spualem. qa nos Spus explicat q̃ deus negatus ide q̃ negõem partium sui mẽ: Corpus uꝰ explicat q̃ nos partes. sic alibi deo auspice dicemus. ⇀

Arg. tanō mā n' e' prīum effectum: g. n' pot ꝓduce-
re ēntem. Ad 1ūm Jns n' pot ꝓducere ēntem ꝑ vrtutes aoes tan-
ꝙ at ꝑ emanaoes. ng Jtiam. qa ois effectus e' ꝓducta a suo subto ꝑ
emanaoes tangm a sua radice et prīo. ℣ Sine dl. et ois alias
. glites malas et dispsitões n' recipi in gā, st Sequi mām: Ar e' spialis
dignitas

V Qualitēs māles recipiant' in mā immeāte?

Pr. arte ita Scut. Lectius. Conr. et Ctrr. d. 5a. n. 37. Jaslus QQ.
Pl. 1o. ex auctoritate Concilii Constantiensis Sess. 8a. in q. docent accia
panis manere sine subto in Eucharistia: g. supponit Concilium
ēia accia subiectari in mā sine q tangm subto manent in Eu-
charistia. ℣ Sēo adversarios dicere hoc fre Concilii intigen-
da ee. d subto vīs n' ut. ꝛ subto ꝓximo q̄lit e' ēntas. Sed re
uera Concilium loqt arte et ꝓpm subtum e' mā. ℣

Ad 2um qa n' apparet alīq rō sufficiens q ꝑ-
ber accia subturi immeāte in ēnte n' ut. in mā. nam qd ēntas
p'cedat alia accia n' arguit qd sit subtum illor. Sigt omus grās
Calleris antecedit 2um et tn n' e' subtum illius et 1i. q̄lites pa-
cedunt 2as et tn 2i n' recipiunt in ēnte nam munus 2rum
gntis n' e' recipere accia sd tn disponere mām ad qām subiectam
qn ysa qā recipiat in ēnte: g. sēr pot disponere ad q̄lites qn
illas recipiat tangm subtum. Ad 3um qa q̄lites n' disponunt
ēntem, sd tn mām ad qām subiectam: g. in ysa ma qn disponū-
dent immeāte recipi. ℣

Contrariam tenet d. Tho. d. bona vent.
Henrig. et alii qi segnt Lugo de Eucharistia. d. 20 n. 7o. qa
Arg. 1o accia in sacra Eucharistia, ubi destruit subia panis
Euini immeāte subtanti in ēnte sigt mouente Jacendo ēntem
panis, ēia alia accia mouenti: g. accia n' subtanti immeate in mā

Et ad ans destructe subia panis et vini ōia alia accia penetrari ꝺ ẽnte et n recepi in illa tanꝝ in subō et ꝺ sint penetrata phyce - ideo ad motum ẽntis ōia accia mouentꝛ: sicut si deus hōiē ẽnt se diuinitus penetrent, ad motum unius et alter mouebit: et tn unus ho n recipit in alio ut in subō. =

Obꝯ. 2o Segreꝺ gꝺ stāoia accia in Eucharistia et sine subō multiplicare ut aꝺes creaturas, igt et ẽlites ap= Dns multiplicare pta miracula. gꝺ euitatꝛ si alia accia recipiantꝛ immeate in ẽnte et hāc sūt ponatꝛ extra nam ꝑ aꝺem miraculosam. Et Extendo Seqlam: nec mirum é gꝺ multiplicent miracula in eo misterio in q — memoriam fecit mirabilium suoꝝ misericors et miserator Dominus. — q igr pta miracula Deꝺeant nos magis Diuinam ꝑiam et amorem in Eius sacro magnificamus. =

Onferes: gꝺ in Eucharistia n ꝺatꝛ ꝓ Sbum oꝺoribile, sapidum etc Saltm albo Odor et sapor ꝺ hāc accia n sint in Deresꝺ ꝺ subō. sꝺ extra illud. Et ngꝺ Seqlam sūt ens é gꝺ hāc accidentia sint penetrata ꝺ ẽnte hostie Deicate ut ꝺicatꝛ hostia alba Odoratꝛ etc gꝺ Deꝛmo ga ꝛo fidem ẽntis Eucharistice é extra subtiū ꝺ sūt adhuc hostia ꝺicitꝛ ẽnte ꝑ nn Deꝛetum. gꝺ sūt ꝺicetꝛ alba ꝑ nn Deꝛetum et albedo sūt extra subtiū. =

Obꝯ. 3o Siccitas et humiditas nalꝫ intercurrent in ẽnte hostie Deicte: gꝺ n sit ꝑ aꝺem miraculosam, sꝺ nalꝫ in ẽnte. Et ꝺigꝺ ans nalꝫ intercurrent in ẽnte hostie tanꝝ in subō nꝫ tanꝝ in ꝑte cui uniunꝛ transeat ans. ga et humiꝺas et Calor uniunꝛ albedini hostie et tn nemo ꝺicit gꝺ humiꝺas et Calor subtenꝛ immeare in albedine. =

Sꝺ et sunta utriusq In. ꝑbatꝛ: Sigs ens ꝓ Suerit mediam tenere uiam ꝺicat ẽlites nalꝫ in aꝺeꝛte recipi in ma ꝺ in aꝺeꝛte in ẽnte, sꝺ in utraq immeate: sint

Sicut aïs illus et uoltis immeate recipiuntur in pois distis, et in aïa et immeate. Et sic euitantur arga utriusq. sn.ae et facile inter se consiliantur, ita ut qntas sit quo immeatum et mia subtum qd et immeatum. ut dicitur d pois, et aïa rii aüum.

SECTIO. III.

De rebus creatis quae pount exercere raoem cae malis.

Quaer 1.o Et una subia pot care aliam malr? Dico 1.o una subia realis incompla pot care aliam et incomplam malr, ita ut cum illa efficiat unum per se. Et facile qa fre malles subiales, malr cantur et dependent a mia ut a subto eductiois, et faciunt unum per se: g.o ~~etc.~~

Dico 2.o nulla subia realis t compla t incompla pot care aliam malr, ita ut cum illa efficiat unum per accens. Et qa nulla subia pot malr inhaerere cum sit extra raoem subiae malr sumptae, sed nihil aliud e inhaerere qm efficere unum per accens cum subto a q datur dependia malis: g.o nulla subia malr pot aliam care ad efficiendum unum per accens.

Et Et spialr per pes. qa imprimis una fra physa n pot malr care aliam fram physam. Siqd ex duobus actibus physis resultat unum per accens. Deinde ~~illa~~ una mia etiam malr n cat aliam mam physam. qa ois ma e 1.um subtu: g.o n pot here aliud subtum ans, a q malr causetur. alioqn iam n eet 1.um subtum. Tant una subia compla n pot malr care aliam complam, siqd ex duobus entibus complectis fit unum per accens.

Dico 3.o ois subia realis pot care malr accia tam realia, qm modalia. Et qa ois subia realis het suas proprietes reales qs ~~ipsa~~ recipit in se malr. Deind het suum ubi, duraoem, ~~etc~~, q st accia modalia x.a coem sn.am g.o subia

Realis cat mat̃r tam accia realia, q̃m modalia. =

Inst. subia pot ubicari p ubi indistum et sol̃r durare p duraoem indistam: g° sal̃ hæc subia n' caret mat̃r accia dista. R 1° illam subiam adhuc foret capacem ubicandi p ubi alienum distum qd in se reciperet. R 2° et melius nos hic sol̃ agere d hoc orde nulli subiar, n' u° d aliis poibilibus, d qq agemus in Metha Deo auspice. =

Vunum accens pöit care mal̃r aliud?

Resoluo 1° accens reale pöt mat̃r care aliud tam reale q̃m modale. Pr qad 1am pem qa pse cant mat̃r suos aüs habitus et spes memorativas q oia st accia realia. Pr qad 2am pem: qa accens reale cat mat̃r suam ubicaoem, reloem et duraoem q st accia modalia, xa vulgarem sn.am =

Resoluo 2° oes mi acciales pöunt care mat̃r alios mos acciales. Pr qa oes mi acciales hent suam ubicoem reloem, duroem, q et st entes modales. Adde tn oio unam ubicoem n' care aliam distam nat̃r qa e frat̃r ubicao et n' indiget alia. sd care sal̃ mat̃r reloem et duroem. idem d porportioem d aliis mis acciallibus, q cant mat̃r alios a se dirsos. =

Resoluo 3° oes pené mi subiales pöunt care mat̃r alios mos subiales. Pr qa subsistiæ partiales mæ et fræ hent unioem physam inr se, q et e mus, qm mat̃r cant ipsæ subsistiæ q et st modalites. idem dicendum d unionibus ru suarum subsistiar: g° unus mus subialis pöt ab alio mat̃r care. =

Resoluo 4° accens modale n' pöt nat̃r care accens reale. Pr qa accens modale e minime entitatis: g° n' pot nat̃r substentare accens reale. Inst ma q e ignobilior substentat fram nobiliorem: g° et accens modale ignobilius subs.

Substentabit accens reale nobilior. R. ngd. Itiam dirsa rão é, qa ma lt ignobilior é substiã realis, sicut frã: At uo in nostro euentu accens qd debat substentare, é mus; ac p. Ins substentare nequit realitem. =

Consulto dixit — Naturalr — qa dinitus n' uideo ullam rugñiam, cur mus acciãlis n' poit cãre accens reale. 1o qa mus absé pot ee subtum, ut pet in ubicõe rũ suæ relõis. 2o qa mus het poam obidientialem: go pot eleuari, ut substentet accens reale. Contra hanc tn' resulõem. =

Inst. 1o si mus cãret accens reale hoc inhæreret in mo p uniõem meatam: go periret nam Modi R. ngd. Itiam qa ille mus adhuc maneret mus rũ suæ ppa realitatis cui immeate uniretr, lt aliud accens reale uniretr mo p unioem distãm: vg si ex ubicãõe educeretr albedo, adhuc ubicão maneret mus rũ qntis, cui immeate unitr. =

Inst. 2o mus sp é frã rũ suæ realitis: go nequit ee ma rũ alterius realitis. R. ngd. Itiam, qa et aia rõalis é frã rũ mæ 1æ, et tn' é ma rũ suarũ poarum qs recipit: go bn pot mus ee frã rũ suæ realitis, et ee ma rũ alterius accidentis realis, qd recipit. =

N accens reale poit cãri malr ut modale.

Quær 2o Et accens reale poit cãri malr sine unioe distinta instar accidentis modalis. R. negé Icoi. Pr qa tale accens eet et n' eet reale: eet, qa ita supponitr; n' eet, qa heret nam mi, hocé univi immeate. Pr qa n' e poibilis mus, q uniatr meate suæ realiti: go et n' erit poibilis realas acciãlis, q uniatr immeate. =

Arg. 1o bn pot una unio (q é mus) uniri meante alia: vg. [illegible] unitr [illegible] Dinum meante unioe [illegible]: go et accens reale bn poterit

Uniri immeate. Et ngd ctiam, qa illa unio sp manet mus rū sui extremi, cui immeate sp unitr. =

Declaro hoc. qa unio physa mæ et fræ xpi dni sp e mus rū eiusd mæ et fræ qq immeate unitr. Deind unio ipostatica q assummit illam unioem physam et e mus immeatus rū ipsius unionis physæ. et lt et idtificetr unio ipostatica cū mā et frā physa mēate n e tn mus rū mæ et fræ physæ, sd sol rū unioīs physæ qm immeate assummit. At uo accens reale sp det uniri meante aliq unioe distā qm n heret si immeate uniretr, ac pns maneret mus et n realas. =

Arg. 2o. pot dari subiā cū subsistia indistinta: q et accens reale cū inhærentia indistinta. Et ngd ctiam, dirsa rāo e qa abse n e ctra rāoem subiæ here subsistiam uirtualiter distām, ut pet in nā dina, q sol uirtualr disguitr a subsistentiis. At uo accens reale ct se postulat inhæriām distām. qa in hoc disguitr accens reale a modali, qd modale postulet uniri immediate realiti, accens uo reale postulet uniri meante inhæriā distincta. =

Arg. 3o. pla disguntr realr et tn n pount existere sine eo a q realr disgūntr, ut pet in ubicaoe, q realr disguitr ab spatio, et sins eo n pōt existere. et tn aōe rū suiūtri q. lt accens reale disguatr realr a subto, n erit inconueniens qd negat existere separatum a subto. Et ad ans ubicoem n ex eo qd disguatr realr ab spāo n poe ab eo existere separatam, sd ppter conexioem qm het res ubicata cū spāo, a q nequit sepparari. At uo accens abse ex eo qd e reale rū subti ab eo pōt existere separatum. aliter n eet accens reale, sd modale. =

SECTIO. IIII.

Vaccens spuales pōit recipi in subtō corporeo

ant

Aut é Contra

Quaer. Et accens poit subtari in subto ꝓportionato, vg. Et accens corporeum recipi poit in subto spuali. Et accens spuale in subto corporeo. Et affre ita D. Tho. C. C. Rupalda, Caet. Sonsinas, Albertinus, P. Feles Aegidius Lusitanus, Hurt. Cont. Oui. Arriaga, Cæteris. Et 1º qa in hoc nulla cernitr magnifesta implicantia. Et 2º qa res disiliis, qle é corpus xpi Dni pot poni in spão indisili in Eucharistia: qº ēt accens spuale poterit colocari in subto corporeo. = Et 3º qa in qlet entitate datr pōa obedientialis ad pducendum effiue tam accens spuale qm corporeum: qº ēt dabitr pōa passiua obedientialis ad recipiendum tam accens corporeum, qm spuale. = Et 4º qa vbum Dinum potuit uniri mā: qº ēt accens spuale subto corporeo. Et qa xª uulgarem snam sensatioenes males recipiuntr in aia spuali. =

Contrariam snam tenet M. S. Vasq. Valentia Sotus, Durandus, Martinon, Rubius, qs sitat et seqtr S. C. tractu 2º d aia nº 49, qa p hac opioe acriter pugnat. p quo spialr Arg. 1º Accens spuale vg. illus n' pot ferri extra suum obtum: qº ēt accens spuale n' poterit ferri extra suum subtum. Et distqd ans accens spuale n' pot ferri extra suum obtum, uitalr Cdo, n' uitalr, ng ans. Et silr disqūo Cns: qº accens spuale n' pot ferri extra suum subtum conalr, Cedo. n' Cnalr, ng Ctiam. =

Itaq eod mo phamur in utroq euentu: qa illus vg nunqm pot uitalr audire; at obedientialr eleuatus pot pducere auditionem sed n' uitalr, ita silr albo, l qntas Cnalr n' subtatr in Angelo at obedientialr eleuata in eo pot recipi; sicut noster illus conalr n' pot pducere nec recipere uisioem Beatam maxime uº obidientialr eleuatus. Et sic n' opperatr Cnali mo. =

Duplex igr̃ e obtum nr̃i ītellꝰ aliud
coniale ⁊ uitale. gd e öe ītigibile. aliud uꝰ obediētiale
gd e öe ꝓducibile. ⁊ gn̄ ꝓducit audiēm ꝙ ferꝫ extra suum
obtum uitale ⁊ cōnale n̄ tn̄ extra obtūm obediētiale. ita
ſ̄t duplex e subtum accidentis ſpualis. alias Bñale, gd e sub-
tum ſpuale. aliud obediētiale, gd e öe subtum capax recipi-
endi. Juꝰ subtum corporeum et ſit capax recipiendi n̄ ferꝫ ex-
tra suum subtum obediētiale gn̄ in eo recipit accens ſpuale
verbi cā gratia in lapide.

Inst. ītellꝰ ꝙ. numq̄m ꝓt summi in ordē ad obꝫ-
tum audite nec gerē: gꝰ ſ̄t accens ſpuale in ordē ad subtū
corporeum. Rñdt Itām dicta rāo e, ga obtūm e cā ſpiālis
immeate ⁊ effialis. ac pīnd nec gerē ꝓt ꝓa uariare obtūm: at
uꝰ subtum cum n̄ recipiat effialē ꝓt recipere in se qd libet accens
ga hoc receptū n̄ e immeata nec effialis, ſicut terminus obti e
ſp effialis: gꝰ plus requirꝫ ad terminanda in vase obti q̄m ad re
cipiendum in vase subti. qd Itrmo ex doa ipsius ſ. q. ga
Deus ꝙ ꝓt recipere Iptum ſ̄q̄m fiat Angelus ⁊ Deꝰ in vase sub-
ti, ⁊ tn̄ n̄ ꝓt terminare talem Iptum in vase obti.

Arg. 2º acta accēs corporeum ponit in subtō
ſpiali ſ̄t Deus elevare subtum ⁊ ipsam Itām accidentem. ſ̄t Deus
n̄ ꝓt Iacere in gre cē mātis ⁊ frētes. gꝰ etc. Rñdt may
dēt Deus elevare subtum ⁊ Itām accidentem in gre cē frētis ⁊
mātis, ꝑq̄. in gre cē efficientis. Sto may. ga Deus elevat cās ſ̄
suum Iptum extrinsecum in gre cē efficientis. Sīgt öes tā in hoc
gre effūs ⁊ Deꝰ subtū ſ̄t elevari cū qd̄ qd n̄ implicat, ⁊ sic ele-
vat Deus nr̄um illum mātem at in se recipiat uīsem. Bꝫ. ſup-
ponit n̄ qdem in gre cē mātis ſ̄t in gre cē efficientis.

Arg. 3º Deus n̄ ꝓt uariare rebus suum mūm
conalem. ⁊ cōnalis mūs accentis corporei, e qd inhēret subtum cor

Corporeum, et accentis spualis, qd infrēt subtum spuale: q° nullum accēns pōt recipi in subto imporportionato. R. distqd mäy n' pot Deus uariare mūm coñalem essialem ꝯdo. modum conalem, ꝯgentem et aüalem. nq may; nam et modus conalis nostri illus ē cognoscere obtā ñalia; et tn' Deus pōt illum eleuare ad cognoscendum obtūm supñale. =

Addo qd Deus n' tollit postulantiam ab accidente corporeo (siqd ois postulantia radicalis ē essialis) ut postulet infrari subtūm corporeum sl tm aualitem q' ē ꝯgens. Sicut qn in sacra Eucharistia Deus ponit accīa extra subtūm, n' aufert postulantiam qm hēnt ad subtūm, sl tm inhaeriam aüalem q' ē ꝯgens. =

Arg. 4° qdqd recipitr det ēē ad modum recipientis: q° accēns corporeum n' pōt recipi in subto spuali, nec ē ꝯtra. R. ngd ans; qa nostra aīa ē spūalis et tn' unitr mae corporeae, Punctum ē indisile et n' recipitr in pibus disilibus x.a loem sn.am et sensatioes males recipiuntr in aīa spuali ut ēt ē pbabile. =

Arg. 5° si accens corporeum infrāret subtūm spūale pderet suam sensibilitem q' ē illi essialis. et si accens spūale reciperetr in subto corporeo ēt amitteret suam insensabilitem essialem: q° etc. R. ngd ans: qa albedo si infrāret Angelum adhuc ēēt sensibilis qadpostulantiam. et gratia sanctificans si reciperetr in lapide adhuc ēēt insensillis et qadpostulantiam q' ē rāo essialis. et n' sensibilas, l insensibilas aüalis q' ē ꝯgens. =

Arg. 6° Deus n' pōt recipere accīa ex eo qd sit subtūm imporportionatū ad illa: q° sitr Angelus n' poterit recipere albedinem siqd ē imporportionatus ad illam. R. ad ans Deum n' pōe recipere accīa qa ē incapax cuiusqz mutatiōis. Arg. diceretr Deus hēns mutaōem et n' mutatus. R. ēt ha[illegible] ēē

Esse indignum Deo — apud quem non est transmutatio nec vicissitudinis obumbratio — ut loquitur Jacobus Apostolus.

Quaer. 2º quinam effus coicet accens spuale subto corporeo aut est contra accens corporeum subto spuali? R. sol coicare effus valde gericos et nunquam effum spifum cuius non fuerit capax subtum. Vg. albedo posita in Anglo, sol denoiat Anglum hentem albedem et non album. Ratio est quia Anglus consistit quantus nec extensus non est capax ut denoietur albus; quia ad hanc denoiem et effum spifum naria est extentio quantiua ex coi usu et acceptione phorum. Idem dicendum est gratia sanctificante posita in lapide, quem non reddit gratum nec amicum Dei et filium adoptiuum; quia ad hos effus est naria nia roalis, sed tamen reddit lapidem hentem gratiam quae est effus valde gericus. Et sic phandum est in aliis accentibus in proportione.

Quidam magister satis ingenosus et nouitatis unice amans contendit et coicare aliquos effus spifos in subtis improportionatis: vg. Verbum Dinum non sol reddit mam 1.am sanguinem et alios humores hentes subsistiam Dinam, sed et substentes, sanctos et dignos ueneratione: quo solum gratia sanctificans non sol reddit lapidem hentem gratiam, sed et pulcrum calefacatum per gratiam et sanctum ide dignum ueneratione.

Ego in hac doa quam optimus hic magister uocat singlem nihil singlem inuenio nisi mera uba. Oes enim fatemur coicandos ee effus, quorum est capax subtum. Et sic dicitur lapis hens gratiam recipiens substentans et calefacatum quod est uba sinonima. Ad illud quod addit ee pulcrum et non rugnat lapidi henti gratiam dici pulcrum nisi detur aequocatio quod dicatur pulcrum et placens Dinis occulis, hoc enim est falsum: Deinde ee dignum ueneratione non nisi hoc in eo sui in quo sancta crux insensibilis est digna ueneratione, Claui, lantia etc. Imo et

Patteno Calix et Silr. qd q° hoc ctinet nouitatis. Vnum illud inqrimus et hic lapis hens gratia poet dici gratus Sanctus Sanctitate intrica Amicus Dei et filius adoptiuus q st effus frales ppi Diuinae gratiae.

Inst. tn 1° Sensatioes males poiunt pstare suum effum fralem Spifum aiae Spuali: q° Silr accens Corporeu vg. albedo poterit denoiare angelum album Spifice. R. ngd cqns, qa aia rōalis, utpote q e et sensiua, e capax huius effus sentiendi: at u° Angelus q n e qntus, nec extensus n e capax huius effus et denoiaois — albi — Siqdem ex coi usu phorum ad hunc effum e naria qntitas, sicut ut subtum dicatr gratum e naria nā rōalis.

Inst. 2° unum indisile qntis dicitr album et tn n e extensum: q° Silr angelus dicetr albus, lt n sit extensus. R. 1° ngd qns cmultis. qa ut detr album det dari extentio fralis, qm n het unum indisile, sd re uā ego existimo illud indisile foret album qa si eleuaretr occulus ad illud uidendum sane uideret obtum album qre. R. 2° ngd ctiam dirsa rāo e qa abse illud indisibile e qntum et corporeum, ac pns capax huius effus albi, qd n het Angelus q n e qntus.

Fr hac soluo, qa illud indisile pot tangi sed dinitus qa e obtum sensile: q° et pot reddi albam. At uero Angelus numqm pot tangi sensibilr: q° nec pot reddi albus: alioqn dicamus et Angelum ee tactibilem l sensilem, qd cseqnter dent admittere aduersari si fatentr poe ee album, neq en e dispar rāo in utroq euentu.

SECTIO. V.

Vtrum Deus poit exercere raoem causae malis.

Quaer 1° Vtrum Deus ad extra currat in gre cae malis. R. nege cōi. R. 1° qa cā malis ex suo cptu dicit receptioem q e imperfecta positiua

Comparatiue ad aum: sed in Deo nulla e admittenda imperfectio positiua: g° nec ratio cae malis. Et 2° qa ca malis perficitur per fram q̃ caret. Sed Deus nec perficitur per aliquid superadditum creatum, nec caret ulla perfectioe: g° nequit ee ca malis. Et 3° qa Deus nec recipere pot nec pati physice aliqn mutaretur.

Arg. 1° Et albedo ponatur in Angelo iste n' dicitur albus qa n' e capax huius effus; sed tm dicitur hens albedinem g° Et in Deo ponatur receptio, Deus n' dicetur recipiens qa n' e capax huius effus. Sed tm dicetur hens receptioem. Rngd Itiam qa Deus n' e capax hendi ullam mutoem nec in abstracto at u° Angelus e capax hendi albedinem adde qd Et per impossibile in Deo admitteretur receptio, Itn n' sit subtum capax recipiendi nunqm here effum spifum cae malis. Sicut Angelus Et heat albedinem n' albus qa e effus spifus albedinis.

Arg. 2° Et libertas arguat uarietatem in creatis, in Deo tn dicit perfectioem: g° et Et receptio in creatis dicat mutoem in Deo tn n' arguet imperfectioem. Rngd Itiam diversa rao e qa libertas ex suo Iptu e perfectio simplr simplex, ac p Ins melior e ipsa qm n' ipsa in Deo: At u° receptio d se dicit imperfectioem et carentiam frae q imperfectio nunqm pot in Deo reperiri. Praeterea libertas d se n' dicit mutaoem, ut Istat ex illius defio.

Arg. 3° Deus Icurrit effice ad aum malum. et tn malitia n' denoiat Deum, siqd n' e capax huius denoiaois: g° et poterit Deus Icurrere in gre ca malis. et tn receptio s° mutao n' denoiaret Deum mutatum ut pote in capacem huius denoiaois.

Rngd Itiam diversa rao e qa nulla creatura pot opperari sine Icursu Dei effiuo q sol permittit et n' approbat aum malum ad qm Icurrit ut ca ulis. At u° creatura pot opperari sine Icursu Dei passiuo: et Deus sol supleret hunc

Con=

Concursum passivum in gre cā efficientis q̄ de se nō dicit ens q̄ gestionem, sicut illam dicit cā mālis p̄ter receptionē. =

Dōte q̄ si q̄s dicat Deum posse supplere concursum cē mālis in gre cā efficientis, nō ideo dicere Deum cāre mālis, qa ad eandem mālr dicebat Deus aliqa recipere passiua, aliter nō in se cā mālis, d̄ q̄ é gstio. =

UNIVERSITÄTS BIBLIOTHEK LIVRARIA DE

V Uerbum Dinum çauset mālr hunitatem Xpi Dni.

Quar 2o d̄ Supponitum Dinum exerceat vāsem cē mālis erga hunitem Xpi Dni? Et nēge ita utr, Soarez q̄ asq; fasolus et alii cōtr. Et 1o qa si Verbum Dinum cāret mālr hunitem illam recuperet ac q̄ nō mutaretr q̄ in deo nō é admittendum. Et 2o qa hunitas stat ex mā et fā, é utriaq; é creata: sed si Verbum cāret mālr hunitem tam mā 1a grā qa recuillēs fovent educta. et extendo hoc. qa educerent mālr á Verbo tamq̄m á subto: sed hoc repugnat cōi cōcm 3a q̄ ēt illud ex q̄ segtr. =

Et 3o qa ex hoc segtr q̄ hunitas mālr inhæreret, et ostendo hoc qa hunitas dependeret a Verbo tamq̄m á subto unsportionato et Dpto: sed ex duobus entibus Dpletis q̄ alterum nō het rōem tōi fit unum p accēns: q̄ si hunitas educeret á Dino Verbo tamq̄m á subto et eo efficere unum p accēns et inhæreret q̄ ist é. et qa Verbum Dinum sed unitr hunitati vīs, et nō ut subtum et cā mālis: q̄d ulterius declarabr qa Verbum Dinum sed suplet subsistiam cream in rōne tōi, sed hæc subsistia nō é subtum nu hunitis, nec illam cāt mālr: q̄ á fortiori Dinum Verbum nō cābit mālr ipsam hunitem. =

Pro Ista Sn̄a Doctus Stat P. Wadingus d. Incarnāōe d. 4. á nō 55. et q̄ obry 1o Sancti Ecclesiæ hunitem inexistere Dino Verbo: q̄ ab illo tamq̄m á subto sustentari. Et ngt Istam, qa dicit é q̄d Dinum Verbum hēret [illegible]

Puri tri ad substentandum hunitem et eam complendum, Unde si subsistia creata denoiat rem perfecte existentem qn riat ipsam rem cur Dinum Vbum n' denoiabit hunitem perfecte existentem qn illa recipiat? Sit igr' e ut illam compleat tamqm trius. =

Arg. 2º Vbum Dinum Xa. D. Hilarium et alios patres substentat hunitem sed nequit illam substentare ut triis sed ut subtum: g. e ca malis ipsius hunitis. R. ngd min. qa Vbum Dinum e talis triis ut sil sit supposum Dinum, ideo optime pot substentare hunitem, qn illam recipiat tamqm subtum. =

Inst. na huna n' substentatr a ppa subsistia: g. neq et a subsistia Dini Vbi R. ngd Ctiam. dirsa rao e qa ppa subsistia sit creata et mus minime entatis, potius det substentari ab ipsa na: At u. Dinum Vbum e supposum reale et infinitum, ideo e capax substentandi nam hunam. =

Arg. 3º hunitas p unioem ipostaticam facta e ppa Dini Vbi, ut loqtr D. Cyrilus: sed id qd tratr n' dicitr fieri ppum sui tri, imo e Ctra triis dicitr fieri ppus rei terminatae: g. ~~etc~~. R. distgd min: id qd tratr n' dicitr fieri ppum sui tri, si triis n' sit supposum, Ccedo. si triis sit sil supposum, ng min: qa denoiaoes st suppositorum, ut e coe Phorum axioma. =

Arg. 4º Dinum Vbum e ca fralis Cposi Xpi Dni sigd C hunite Cponit tamqm pars fralis: g. et erit ca malis. R. Ctia qa n' magis rugnat Deo ee cam fralem qm malem. R. ngd ans: qa Dinum Vbum nullum ee dirsum influit Cposo inefabili Xpi Dni. qa nec cat unioem effiue, neq eam recipit passiue: itaq Vbum Dinum, neq e ca hunitis, nec uniois, qd erat narium, ut eet ua causa. =

Ex hac soluoe q e S. L. et cois inr Acc. Infero ego euidenter n' dari cam fralem dirsam ab efficiente f mali: sigd ad rasem. ue ca fralis requrunt hi DD. qd causet aliqm trium

Per eadem essiuam ꝙ passem dn̄ sit e gd gratia ponat ut ponit Verbum vñm: g. vis cū gratia ꝙ cāt ꝙ eadem essiuam dr̄ e efficiens. ꝙ ꝙ passem receptiuam dr̄ e malis ut supra ostendi: g. cū gratia physice n̄ e diuina ab efficiente ꝙ malli. —

Arg. adhuc 8. Vt Verbum substentet mathr humitem nullum segni apparet n̄ en segni opere Trinitatis ad extra ee diuinū ipsi personar. Vt Verbum sit Incarnet mathr ad humitem. mum dn̄ per una dona sit Incarnare ꝙ spem ad hi ut sidem. gn Incarnant alie Diuine Persone. Ngt assumptum gd er mains absurdum ee pot gn admittere mutadem intricam in Dno Vbo, g. sit ꝙ receptivem mallem. — Pe Incarnatia spiritus sancti Diuine Persona, gn Incarnant alie, gigt sit it eo ga nihil facit ad Inconuenientiam mutuam, g e maxim̄ inconueniens. —

Arg. 6. n̄ e imperfectio in deo vti cū efficienti. g. nec vti cū malli; Ngt Istam diuisa vti e, ga ca efficiens dicit ee ac pōns suppositi perfectionem in ea: qt ca mathr recipit ee ac pōns suppositi mutuam & carentiam illius perfectionis, qm recipit, g mutuas & carentia in deo nullatenus admitti det. —

Arg. 7. Vt mā i. & dia vitalis acciatur educant adhuc possunt Seruare suam speciem: g. et Vt Verbum dicit mathr dam vitalem & mum adhuc seruabit suam immutabilitatem essentialem. Ad i. ngt ans. Ad 2. negt Istam ga seruꝙ seruet alig mutuo accidentis in Dno Vbo, g in illo admitti negnt: nam recipere & mutari e gd indignum & insepabile. —

Arg. sand Vt Verbum dicit intrice humitem, th in vase dri n̄ mutatur: g. et Vt intrice recipit ut subsum humitem, th in vase subti n̄ mutabiti. Ad i. D. bona Ventura Lorca & Lecio qq adhaerent Lugo & Incar. d. 11 n. 82 & segni S. L. in Metha tract. 2 n. 160, Verbum Diuinum n uniri humiti ꝙ unionem intricam, sigt in ipso Vbo n̄ recipi

eo

Cum eo idtificatur unio Ipostatica / q dna si uā e / nullam het uim argum. =

Ad 2.° Cum M. S. et Coi Theologorum ngd Itiam qa lt unio Ipostatica sit intrica Dino obo ut tro, n sequitur qd in illo recipiatur, qd erat narium ad mutoem: At uo si obum Dinum eet subtum nario debat recipere malr unioem, ac pns mutari, qa ad mutoem requirit intrica pāo, sc receptio. =

Scio hanc responsionem adhuc pati suas instiās: qa uidetur n assignari dursam roem, cur trus intricus n mutetur subtum uo maxime: sd hoc det accipi ex coi acceptione phōrum, et ex dursa nā subti ac termini: nam triis d se n e narium qd recipiat, l recipiatur, sd tm qd Ipleat: ut pet in Functo triio, qd n recipitur nec recipit pes qntis, sd tm illas Iplet tamqm trus. Adde qd hoc e maxima defultas in misterio incarnaois / ut fatetur M. S. / qrno sc. poit Dinum obum uniri intrice nā hūnā, et n mutari. =

Vin Deo ad Intra admittatur rāo cā mālis.

Quaer 3.° qd in Deo ad Intra admittenda sit aliq cā mālis ita ut na Dina vu Attributorum, l Personalitatum poit dici cā mālis uirtualr? Sfac qstio meo iudicio multum het d nōie: qre precedendum e Idistiōe. et sic. Resoluo 1.° si receptio uirtualis d se dicit aliqm imperfectioem uirtualem posiuam in Deo ad Intra n e admittenda rāo cā mālis. Et facile qa in Deo nulla imperfectio e Isideranda. et sic neq in rāoe Trii, nec in rāoe cā in Deo e admittenda receptio uirtualis. =

Si tn hac receptio uirtualis / ut probabilius iudico / nullam dicat imperfectioem, tunc Resoluo 2.° in Deo ad Intra admitti pot rāo cā uirtualis: et fortace in hoc sū Pp. Graeci, et plres ex Latinis admiserunt rāoem cā in Diuinis.

Quod u.º hæc receptio uirtualis n' inuoluat imperfectioem sic ostendo 1.º qa Cpositio Metha ex gre et dria n' dicit in Deo imperfectioem ut fert cois opio, lt in Creatis arguat imperfectioem et pialitem: g.º Sili receptio uirtualis n' dicet imperfectioem in Deo, lt in Creatis arguat pialitem et mutaoem.

Secundo 2.º qa ideo in Creatis receptio arguit imperfectioem, qa mutatur subtum ad aliud ee extraneum et indiget fra qm in se n' het: Sed p receptioem uirtualem, neq Deus mutatur ad aliud ee, siqd recipit suum met ee, ide suas pfectioes Diuas neq caret ulla fra dista sed tm Cipitr in orde ad suas pfectioes indistas: g.º lt Diua essia recipiat uirtualis Personalites et Attributa n' ideo hebit mutaoem, neq ullam imperfectioem.

Tr qa lt discursus realis arguat ignoriam et imperfeoem realem in Creatis, in Deo tn discursus uirtualis dicit pfectioem ut Cplibus tenet P. S. L. de aia tractu 3.º n.º 132: g.º et lt receptio realis arguat imperfectioem in Creatis, receptio tn uirtualis n' illam arguet in Deo.

Inst: receptio d se dicit imperfeoem: g.º n' pot dari in Deo. R ngd ans: Sed en receptio realis dicit imperfeoem qa supponit uacuitem in subto et indigentiam alicuius fre distæ: At u.º receptio uirtualis n' dicit uacuitem, neq indigentiam alicuius fre distæ: nam qd na Diua indigeat suis Personalibus et Diuis Atributis n' e indigentia sd fecunditas.

Urg. receptio realis dicit imperfectioem realem: g.º et receptio uirtualis dicit imperfectioem uirtualem. R ngd Ctiam. qa receptio realis abse supponit carentiam fræ extraneæ p qm subtum d nouo pficiatr et mutetr: At u.º receptio uirtualis n' supponit carentiam fræ extraneæ, sd ppæ p qm subtum n' mutatr. Sicut discursus realis supponit abse imperfectioem et ignorantiam realem: At u.º discursus uirtualis n' ideo

su=

supponit ignoriam, et imperfectioem uirtualem. Idem dicendum est de distioe reali, q absé dicit imperfeoem realem, qa tollit simplicitem: At uo distio uirtualis n ideo dicit imperfectioem uirtualem. =

SECTIO. VI.

Quæ sit cälitas mäe erga främ, & opüm

Quæres 1o. p qd ma causet främ in fieri? ante resoluoem pnotandum e dupliciter cäri främ á mä, et in fieri, idé qad aöem, p qm pducitr ipsa frä. Et in facto ee idé qad ipsam met entatem fræ pductæ, q e träs aöis. Rr igr ad qstioem främ in fieri cäri immeate á mä. Pr 1o. qa frä in fieri nihil aliud e nisi äo, p qm frä recipitr in mä: sd hæc äo e immeata: go immeate cätr á mä, alioqn daretr pcessus in infinitum. Pr 2o. qa äo effiua e immeata cæ effienti: go et äo receptiua e immeata cæ mäli. = Pr 3o. qa oïs alius mus eet supfluus: go frä in fieri immeate cätr á mä. =

Quær. 2o. p qd cëtr fra in facto ee á mä? Rr cäri p aoem receptiuam in ipsa mä. Ita P. Sturt. P. Amicus. P. Sallax, qs sitat et seqtr P. S. L. tractu 2o. no. 113. Pr 1o. qa frä cätr ab efficiente meante äoe generiua, put hæc dependet ab ipso efficiente: go ët cätr á mä p ipsam aoem generiuam put recipitr in mä. Pr 2o. qa oïs cälitas det immeate pendere á cä. sd äo receptiua dependet immeate á mä: go hæc sola e cälitas mæ erga främ. Deinde effüs det pendere meante cälite: sd frä dependet á mä p aoem passiuam: go hæc e illius cälitas. =

Opposäm sn.am tenet M. J. Murtia. P. Rubius. P. Teles. d. 25. Jes. 1a et alii p qq Arg. 1o. frä pendet á mä p unioem go n p paoem. Rr ngd ans, qa frä n dependet nisi p depen=

Per dependiam fralem q̃ ẽ pao, et n̄ unio, q̃ sol̃ het p effu unire, et n̄ facere frām dependentem. =

Arg. 2º inr mām et frām mediat unio: g.º hæc ẽ cālitas mæ erga frām. R distgd ans inr mam et frām mediat unio tamq̃m uinculum, Ido: tamq̃m fralis dependentia, nq̃ ans: nam sola pao, q̃ mediat inr fram et mam ẽ dependiā fralis, p q̃m frā malr cātr á mā. =

Arg. 3º posa sola unioe et sublata q̃cumque paoe dicitr fra depens á mā: g.º sola unio ẽ cālitas mæ ad fram. R ngd ans: nam posa sola unioe, dicitr frā unita et n̄ depens á mā. ut pet in aia raoali, q̃ ppter unioem ẽ sol̃ unita mæ, et n̄ depens ab illa. qa deest pao, p q̃m frālr fra fit depens á mā. =

Arg. 4º transacta aoe agentis, etiam n̄ manet pao: et tn̄ adhuc manet frā depens á mā: g.º ppter solam unioem ẽ depens. R distgd māy transacta aoe agentis et n̄ manet ead pao, Icedo. n̄ manet alia pao, nq̃ māy. qa Deus ut autor mæ suplet illam aoem per alliam ut Iseruetr fra in mā, et hæc ao put recipitr in mā ẽ pao, ac p Ins sp dependet fra et in Iseruari p paoem. =

Arg. 5º pao n̄ pot ẽẽ immeata dependiā frē á mā, neq in fieri neq in facto ẽẽ, sigd n̄ ẽ unio: g.º n̄ dependet immeate. R ngd ans. qa illa pao ẽ unio sui ipsius, sicut oes alii mi, q̃ st immeate dependiæ, et n̄ egent unioe distincta. =

Inst. Clao ẽ mus frē: sl̃ fra n̄ pendet immeate á mā: g.º neq pao. R ngd Itiam, qa ẽt unio ẽ mus frē. et tn̄ frā n̄ immeate unitr mæ, sl̃ meante ipsa unioe; ita sltr frā dependet á mā meante ipsa paoe

Quæ sit cālitas mæ erga compositum?

Quær. 3º p q̃l mæ cēt Iposum tam in fieri, q̃m in facto ee

Ré cant pœm. Si mã summas ut cã. Ego mã in tantum cat Ipm, in ĝntm cat ḡam ℔ unicem ad Ipm: sñ cat hm ℔ unicem ℔ pasem, ut iam ℔atum é: g. et cat Ipm ℔ eand pœm. Ego cã efficiens cat Ipm ℔ asem efficam ℔ ℔ unitis. g. et cã malis cat Ipm ℔ pasem receptivam ℔ ℔ unionis ad ĝsum Ipositum.

Pro Istaria Nr. Stat ℳS J. Ch. Dñs. Pl. Fel. Ch. Hurt. Quis. Ferriaga Salii. Ego Ang. 1. cãlitas Ipsi é Ipsio: sñ unio é Ipsio ℔ n' pœ: g. sola unio é cãlitas Ipi. Ego mãy ge Ipsio é pars Intrinsa Ipsi, cat u. dependia e cãlitas ĝsius Ipsi ℔ sola pœ é gratis dependia. Stat Ipm pot dupliciter Iderari. 1. pot cadescit ex pibus gratis illud Iponentibus ℔ sic unio é istius pars gratis Iponens. 2. pot Iderari Ipm ut cãtum ℔ depẽns ℔ in hoc sñ casu ℔ dependet ℔ solam pœm sigd unio é trius calitis ℔ n' ipsa gratis cãlitas, sive dependia, g. é sola pœ.

Arg. 2. inv calitem ℔ effum nihil det mediare: sñ inv pasem ℔ Ipm mediat hã: g. pœ n' é cãlitas Ipsi. Cõfirm may nihil det mediare gd sit effus ut — quo — idé gd sit dependia Ito. gd sit effus ut — quo — idé gd sit pars principalis talis effus ng mãy. At u. inv pasem ℔ Ipm n' mediat ulla alia dependia ita tm hæ ℔ unio g. sit effus deducti ut — quod — ℔ pos efficiãt Intuentes Ipm: Digd neg unio neg hæ sint gratles dependiæ on inferetur sot pœm éé calitem.

Arg. 3. posa sola unione ℔ sublato g. Ipsa alio iligitt Ipm: g. sñ unio é calitas Ipsi. Cõfirm ans, posita sola unione iligitt Ipm in rase uniti Ito. in rase cãti ng ans. nos u. hic n' agimus d gratli Ipsione Ipi hoc en é sola unio. Sñ en d Cam. Ipsione ĝsius Ipsi g. é sola pas ℔ ipm cant ipsa unig ℔ hæ si sheris nihil ℔ depẽns. ℔ in hoc maxime aduertendum é Scili

Scilicet aliud ee ꝯpum in rāe Uniti, fratr et aliud in rāe Causati 1e dependentis, qa effus uniti ꝓuenit ab Unitate effus uo cati 1e dependentis oritr a sola pāe, qe calitas et dependiā fralis.

SECTIO. VII.

De conditionibus requisitis ad cām mālem

Quaer. 1o Ut ad cāndum mallr requirat qntas in mā. Rr requri tamqm ꝯdioem phisām et n logam. Rr pma pars qa ut fra cētr mallr et phise requrit oes disposioes: sd una ex pcipuis dispoibus e qntas, imo oes aliae disposioes (xa caem sn.am) in qnte recipiuntr: go qntas e ꝯdio phise requsita in mā ad cāndum mallr.

Rr 2a pars (qd sc. qntas n sit ꝯdio logae requsita) qa mā denudata qnte pot dinitus cāre mallr et recipere oēm frām mālem. sigd cālitas mālis in suo ꝯptu et frallite n requrit qntem. ut pēt in sua malli, qae mallr cāt suas poās et aūs sine ulla qnte: go qntas n e ꝯdio logé requsita ad cām mālem.

Quaer. 2o Ut existia sit ꝯdio logé requsita ad cāndum mallr. Rr affre ꝯ coi. Rr 1o qa mā n pot cāre mallr, nisi sit ꝓducta a Deo: sd ꝓductio trātr ad existiām: go ut cēt mallr loge requrit existiam. Rr 2o qa mā cāt ut subtum frae reallr existens: nam impoibile e qd mā n existens in se reallr et phise recipiat frām. Rr 3o qa cā efficiens ut ꝓducat ꝑ aōem actiuam requrit loge existiam: go ēt cā mālis ut recipiat ꝑ pāem.

Sub in qres hic Ut existia dicenda sit ꝯdio an potius rāo ꝯstiuo et fralis cāndi mallr. Rr ꝯ M. J. et coi J. F. Sn. existiām ee rāoem fralem cāndi mallr et Rr qa existentia est indista ab essia rei: sd oīs ꝯdio e dista ab essia: go existia e rāo fralis cāndi mallr, et n sd mera ꝯdio. In opioe uo Thomistarū q disgunt ex nā rei existiām ab essia, [illegible] existia

Condio sol. et n' rão frialis cãndi malr. =

Arg. 1.º cã malis pot cãre ante sui existiam, et ostendit qa mã avalis cat a mã poibili x.ª illud p. loqum — Ens in aũ, fit ex ipso in pia — Deinde cpum poibile cat et a mã poibili: g.º ~~etc~~. Pr. ngd ans. et ad pbaoem illius rondẽ, mam avalem fieri a poibili n' tamqm a cã influente, sed ut a mera n' rugniat: nam Ens mere poibile n' pot here aves physas ad operandum. Alii dicendum d' cposo poibili, fieri sc. a mã poibili n' tamqm a cã avali, quae phise operetr, sed tanqm a cã poibili, cui n' rugnat operari. =

Arg. 2.º ut res dicatr cognita, et amata n' requirit existiam sui realem physam: g.º et ut mã dicatr causans n' requiret existiam physam. Pr. negd cstiam. dirsa rão e qa cognio et amor n' recipiuntr realr et phise in obtis, sed tm intoalr, et trivé, ideo sufficit existia obtiua: at u.º frã et unio recipiuntr physé et realr in mã, ideo hac requirit realem existiam, ut recipiat malr suos trõs. =

De Indistiã siue Proximitate.

Quar 3.º Qd proximitas, sc. indistiã loge requratr ad cãm malem? Pr. affre cõi sn.ª Ctr qa cã malis cat p receptioem physam; sed receptio physa n' eligitr cdistiã, qnis en pot qs recipere in se physe aliqm effum, si fuerit distans ab illo: g.º indistia e oio requsita ad cãm malem. Non tn nego poe aliqd recipi moralr, qnuis sit distans qa ego Bracharae poum acceptare donatioem mihi factam Conimbricae. Atamen hic loqmur d receptioe physa p paoem, qlis datr in cã mali. =

Arg. 1.º indistia n' requritr loge ad cãm efficientem: siqd cã efficiens vg Ignis existens Romae pot elevari a Deo ad Cremandum Olisiponé ubi n' e: g.º id dicendum d cã mali. Pr. ngd cstiam. qa cã efficiens agit extra se et n' recipit in se effum: g.º n' requirit indistiam ab illo: At u.º cã malis agit p receptioem physam, recipiendo in se intrice effum: g.º n' pot ee distans ab illo, qnis

Quomodo en pot in se recipere phise illud qd e distans?

Arg. 2º ut ma[illegible] indis[illegible] a fra dēt fra p[illegible]poni iam existens nihil [illegible] indis[illegible] eo q n ex istit: sd fra n pot p[illegible]poni existens qa cat ab ipsa mā: qº indis= tantia n regr[illegible] loge in mā [illegible] cāndum frām [illegible] indistantiam n nario supponere existiam frā ante sd tm comitanter ide frā qn cāt a mā dēt ee indistans ab ipsa mā.

finis

TRACTVS TERTIVS: De Forma.

DISPVTAÕ. I.

De frã frẽ se.

SECTIO. I.

Vtrum detur frã subiãlis & quid sit?

Frã ē subiãlis & accialis. Subiãlis ē in orde ad mãm 1.am
q̃ constituit cõpũm subiãle. Frã Accialis ē in orde ad mãm
2.am idē ad subtũm q̃ facit cõpũm acciãle. Quaer. igr 1.o
Vtrum ita detur frã subiãlis? Affrẽ hac asertio cõgruit n̄ sol ũa
phiæ, sed et priis fidei nam in Concilio Vienenci sub Clemente
quinto et in Concilio lateranense sub Leo decimo desitr aiãm
rasallem ēē frãm mãe. Praeterea Aristoteles. Pitagoras, Plato
et alii antiq Phi agnouerunt frãs subiãles qq subscribit D.
Tho. M. J. Vasq. C. Joncequa. Hurt. Arr. Ouiedo, et
ples alii apud S. L. tractu 1.o D. 4.a n.o 221.

Pr 1.o ex cõtinua dirsite et mutaõe rerũ
uidemus en hoem mori et manere cadauer et leonem et peri=
re manente illius cadauere. Sed hic n̄ mutatr mã, sigd manet oio
eãd ut ipsi oculi testantr: g.o sol mutatr noua frã subiãlis.
Dices hic n̄ mutari aliqd subiãle, sd tm̄ acciãle. Sd contra qa
hõ et Leo n̄ sol differunt acciãlr sd subiãlr. g.o datr aliqua
frã subiãlis dirsa in spẽ. Aliter Petrus albus et Plus niger ēēt
spẽ dirsi ꝓpter accia dirsa.

Pr 2.o ex dirsis ꝓpetibus q̃ a cõposis oriuntr: Vg

Calor ab igne, frigus ab aqua: Sed hæ ppetes n' pueniunt á mia q' é ead in spe et cöe subtum: g° diriuantur á dirsis fris subialibus. Pr 3° qa aliqn oia cposa physa eet eiusd spei, sigd mia é ead in spe. Pr 4° qa mia é ens subiale incpletum: g° é in orde ad fram subiälem et incplam cq facit unum p se. Pr 5° qa n' pot negari qd hö cstet frä subiali, idé aia voali ut é definitum de fide: g° sitr alia cpa frs subialibus cstabunt.

Pr tand qa uidimus p experiam aquam calidam ad pstinum frigus se reducere, et ferrum ignitum ad anticum temperamentum reddire p se: g° aliqd dat in his subtis qd d se postulet suum ppum statum: Sed hoc n' puenit á mia q' é subtum aqle et cöe tam ad frigus, qm ad calorem: g° puenit á solis frs subialibus q' exigunt has peculiares ppetes.

Instabis ctra hanc pbaoem: In sacra Eucharistia uinum calefactum reducitr ad suum natiuum frigus: et tn hoc n' oritr á frä uini, sigd ibi iam n' datr talis fra: g° et in aqua illa reductio ad suum ppum frigus n' pueniet á fra subiali aquæ. Pr ngd ctiam, dirsa raö é qa Deus in Eucharistia suplet frs subiales panis et uini: et ideo illa reductio ad antiquum statum puenit á Deo suplente fram subialem ut é cöe Theologor. Cum u° in aqua sit ppa frä subialis, n' é cur recurramus ad aliam eam.

Contrariam sn.am tenuerunt aliq ex antiquis ut Portius. Philoponus. Gallenus lib. 1° d Elementis, et Empedocles citati á M. J. in Metha. D. 15. Sess. 1.a pq Arg. 1.° öis mutao fit á ctrario in ctrarium, ut docet Arles: sed subiæ n' hent ctrarium: g° ad saluandum mutöes n' é naria frä subialis. Pr Arlem sol uellet signifäre mutoem fieri inr oppösa et subiæ et st oppösæ lt in rigore n' sint ctrariæ. Præterea lt ctrariatas frales sol detr inr accia, opposi[illegible] n ra-

Rasiales ꝙuenit a ꝺis subialibus ꝓpter diuinas disposiões ꝙ secu[illegible] agerent. ⁊

Arg. 2º Demeritu ꝺponunt essentiales ex solis ꝙlitatibus accidentalibus: ꝙ ẽt oia alia ꝺpona phue-alpns n ẽ meria da subialis. ⁊ ngd ains: qꝛ illæ ꝙlitates in elementis sũt ut ꝺicit accidentales, ꝙ ꝙueniunt a subialibus, nec aliud ꝺcreuit obiles. ⁊ Arg. 3º accia immeante oriunt a ꝙlitatibus: ꝙ n a ꝺis subialibus. ⁊ accia oriri ꝙ immeãte a ꝺis accidentalibus sũt meate ẽt radicalr ꝙuenire a ꝺis subialibus. ⁊

Diruunt sunta Maignan

Hanc eand opinem tenebrꝛ iam antiqtus damnatam in lucẽ uoluit nouissime renouare ꝺam Maignan Tolosates. Prouincialis Minimoꝝ. ⁊t maximus heri uoluit Phus. hic igr auctor in sua Cursu Philosophico Thomo 1º C. 1º Disputõe 1ª nº 24 ꝺtendit nullam dari ꝺam realem eductam a nia p uires agentium naliũ ꝓpriis Maignan quã pote Catholicus ⁊ uir Religiosus n ausus denegare ꝺam realem. ⁊t nihil iam sũt sub Sole nouum hæc opio n ꝺam noua, ꝺm inouata ẽ ⁊ ab anticoꝝ ꝺcibus eructa, ⁊t eiꝰ falsa cõtamen ostiũ ⁊ ꝺmonstroes, ut ipse Maignan Ptidentissime uocat, diluamus. ⁊

Arguit igr 1º ꝙ nam ꝺmonstrem agentia nalia n ꝺsent uim efficiendi ꝺam realem ex nia, ergo nia nihil ꝺtinet hæ: ꝙ hæ n ꝺsunt ex nia. O euidentem ꝺmonstrõem: uicisti Maignan succumbimus iam huic argo demonstrõi. ⁊ in fauorẽ ngis ains, qꝛ ⁊t nia in se ꝺfecta nihil ꝺtineat ꝺcre ꝺtinet ⁊ eminenter multa ꝺam. Sicut agentia actiua n ꝺtinent ꝺfecta in se essia, ⁊ in ꝺant eꝰ effectibus qꝛ eos ꝺtinent eminenter, nam sicut dati ꝺtientia immanentialis actiua, cui et n ꝺbili cõtinentia eminentialis passiua.

Sed urget ꝺfortiter Maignam in dicto Cõma-

Mälis ponitur parla — Ex q fit frä — Sed illa parla — Ex — denotat dëre fram ee aliqd fratr ex ipsa mia: q. etc. Cn hët Reuerendissime Pater tam cito ab demonstrationibus scientificis, pueriliter impingis in gramaticam et sol d ppoe — Ex — e nobis tota controuertia, qsi cum Donato, Despauterio, Valla, Pretiano, et Nebrica nobis ee decertandum. —

Quaero a te bone Maignan qn te catholico uenero, credis ex scymbolo apostolico Spum sanctum procedere ex Patre et filio, et audebis dicere Spum sanctum ee aliqd Paternitatis et filiaois Dina qd heat eand oio nam certissimum e, sd Spus sanctus n procedit ex nia Dina, sd ex Patre et filio. Cn nihil contineat relaois Patris et filii: q. Sitr lt frä nihil sit mie fratr, pot tn procedere ex mia. Saluus e Clipeus mi Maignan, et salua e ppositio — Ex — e

Sed ne mihi succenseas qd recurro ad Dina cum simus in qstione physa ex ipsis composis nalibus tibi explum magnifestum obiicio. Non ne mixta fiunt ex Elementis? n negabis, q chimicum te profiteris; et tn elementa fratr n continentur in mixtis, ut e doa coissima: q. parla — Ex — n tam rigurose accipienda e. Non ne tu ex plibus suffragiis creatus e dignissimus Prouincialis? et tn n conteneris in suffragiis fratr: q. ne tuam electioem minus frale et canonicam cauilemus, illa parla — ex — mitius e interpretanda. Sed dices hoc explum ee morale, optime

Aliud explum physum subiicio. Accia fiunt ex subia tanqm ex cä mäli, et tn accia nihil continent subiae, neq subia aliqd accidentis. Sed adeo libere phätr Maignam ut oia accia pertinaciter neget nec accia sacrae Eucharistiae admittat. Fortace n negabit gratiam sanctificantem, Viem Beatam, fidem, Spem, et Caritatem, in qq accidentibus fit

fit id Argum. qd si oes has fras acciales et deneget grat alios ꝯ qq disputet: ego en ut Phus Christianus hac accia supnalia libens agnosco et venerabundus subspicio. =

Arguit 2.o et ad hoem: x.a difioem Arlis. mā e ex q insito aliqd fit: atq mā n inest frē tamqm suo cāto sigt mā n e aliqd frē, neq frā e aliqd mā: g.o ~~etc~~ o bella demonstrāo. Certe sapientissime Maignan debellasti phiae pncipem Arlem; excibilandus iam erit a scolis, et Maignam p Arle in posterum citandus erit. =

R tn facile illam defioem Arlis recte pcedere. qa frā ine mā tamqm aūs subialis et ex ma fit frā tamqm ex subto. et n e narium qd frā ꝯtineat fralr in ipsa mā l qd sit aliqd mā, ut expla supra adducta plene ꝯfirmant. =

Arguit 3.o p ultimam demonstroem. qa ex eo ꝯpum generatr ex mā x.a defioem generōis qa mā e aliqd ꝯposi: sd frā nihil e mā: g.o ex ea n generatr. Agite demus manus huic ultimae demostraoi qm tamqm tellum inevitabile ad extremum reseruabit Maignan in suo armamentario philosofico. =

R tn ꝯtra ipsum Maignan: ꝯpūm n sol generatr ex mā sd ēt ex frā qa ꝯtinet aliqd frē: g.o iam datr frā subialis. Si en agnoscis ꝯpūm subiale (optime phia) ꝯpum n pot coalescere ex sola mā: g.o det ꝯstare alia pē subiali ꝯponente, qm nos uocamus frā et hanc sal negas in ꝯpōso hūno. hoc argū uocarem ego ad hoem. =

R tn ad argūm ꝯpum fieri ex mā qa ex ea ꝯponitr in rāoe ꝯpōsi, n qd illud ꝯtineatr in mā fralr, ut uult Maignan. itaq totae demonstroes huius autoris ꝯsistunt in aequocōe p posioīs — Ex q ut iam ostendimus optime pot stare qn subtum heat aliqd frē l frā aliqd subti fralr ut cōiter intrptantr oes phi qs n latuit hoc noua

Phiä Maignam q' antiqssima apud Portium Alexandrum Afroricaum Philiponum et Galeno citatos a M. S. in Metha. D. 15. Sec. 1.ª n.º 4.º Imo addit P. Cortonus fram fuisse ignotam Phis antiquis. =

Diffinitr frä subiälis.

Quaer. 2.º qmo difiatr frä subialis? R. sic difiri ꝯ utroq Soares — Est subiä realis simplex et incompla, q' ut aüs ꝯstituit essiäm subiae corporeae — Parla — subiä — hēt lum grīs: reliq ponunt lō driae. Parla — realis — excludit frās modales. Parla — simplex — excludit ꝯposioem physam n' u.º ꝯposioem Metham et integralem. Parla — incompla — reiicit subias ꝯplas, qlis é Deus, Angelus ~~etc~~: Per ultimam parlam — ut aüs — disgüitr frä á mä, qa hec é pura pöa in gre Phijco, frä u.º é purus aüs. =

Sub ingres tr hic ~~et~~ sicut mä é pura pöa, ita ēt frä sit purus aüs in grē phijco? R. affre. Pr qa sicut mä é pura pöa in grē phijco, eo qd é in orde ad ultimum aüm subialem, ita ēt frä é purus aüs, qa tota é in orde ad actuandum mäm in gre phijco: praeterea frä n' recipit alium aüm phijcum subialem: g.º in hoc sü é purus aüs phycus subialis. =

Inst. 1.º frä recipit physé pla accia: g.º n' é purus aüs in gre phijco. R. ngd ꝯtiam qa ꝯ frä n' recipiat alium aüm subialem n' dicitr pöa phijca; sigt sol d hac poallitate é nostra qstio: qd u.º recipiat accia, nihil facit ut n' sit purus aus phycus subialis in orde ad mäm subialem. =

Inst. 2.º solus Deus é aüs purus: g.º hoc n' pot dici d frä subiali. R. sol Deum ēē aum purum in oi gre: frä u.º é sol aus purus in certo grē phijco subiali. =

V frä sit tota quidditas compositi.

R. negé ꝯ D. Aug. D. Tho. Boecio, Scoto, et aliis qs refert et seqtr S. L. tractu 1.º n.º 233. Pr qa in ꝯpo aeqlr in[illegible] mä et

Et quē sīgō utriq; ē pars ē essētiālis: q. n' sōl quē sōl mīa sīmīlit̄ ꝓ-
ductam spūi phyci. Ostendit aūs qa si sōl dā dicerēt ā qlt̄
a spūo, ē mīa īn ēt cognōtatō uera eet hac ꝓpō — ho ē ānīma nos-
tēs cognōtans mām — sōl hac ꝓpō ē falsa: q. n' sōl qa sōl ēt mīa
dicūnt aqua ē ā qlt̄ ꝑ spūs phūs. —

Et 1º qa si āia rōnālis vg. īnfūāret man spē
dīrām, resultaret hō dursus spē n nōe qđ rōnālis q ē cūiꝰ spēi: q. nōe
mīa: q. signum ē qđ ēt mīa gratīa. Īstītuat spūm. — Et 2º qa hō
ē essētiā corpus: q. essētiā īncludēt mām. — Et 3º qa si ho vg.
sōl qlt̄ īncluderet dām rōnālem, sīt hac sīt equalis, īmmortalis etc.:
ho talis denōiaret, qđ ē falsum. —

Contrariam Arr.am tenent Plato et Ueruoes Jen-
dunus, et alii, qa arg. 1º spūa nālia sōl dīrsi dantr ꝑ qās: q. sōla
qđ ē essētia spūi. Et negō ītām. qa et spūa sōl dīrsi fendī ꝑ qđ
q. sīt sūi dīrsa phyca. n' th negrī qđ sōl īstituant essētiā ꝑ qđ in rōne
spūoꝝ: et ostendit hoc. qa ho ē leg sōl dīrsificarē ꝑ rōnālē et īra-
tāle et th' n' negrī qđ hō n' īpōnatī essētiā ex alīs tangīm ma et grū
gerico. —

Ista sīt spūa phūa in rōne spūoꝝ īncludunt essētiā
mām. Tuti generice q ē cīuūs spēi in cibus spūoꝝ et in rōne spūa īn-
cludunt dīrsas qās ꝑ qđ tangīm ꝑ dīrsas phūas cōiūgūt, q. sīt. Et mīa īs-
tituunt essētiā spūm. Sicut rōnāle et alī īstituit essētiā hoēm spūm
Methe. —

Arg. 2º in spūis accīalibus sola qā e tota qđitas:
q. ēt in spūis essētialibus. Et alīe negō aūs qa in rōne spūi accīalis
totum essētiā vegrīt tam qā, qm subtum, qa album totum q dicit
essētiā et albedinem et subtum. Sīc alīter respondēri a Ex. Sī-
q. tenīt assignare dīrsam rōnem unī spūm subtiale et accīale. Sed pa-
tit plēi instās. et ideo adhærendum ē nrīs responsiōi q ē uerior
et tutior. —

Arg. 3° Ista ḡa e adeqāta radix ꝓpterea: ḡ Ista ḡa e tota ḡdās Ipsi. Dnḡ āns ḡa Ista ḡa adeqāta radix oīum ꝓpterearum, Ist alligānum: nam ēt aūs ēligendi et ustendi dependent aliquo mo á mā, ꝓtenus āia vocalis in hac uita n ꝓt ēligere neq uste nisi dependenter ab operāse phāsmatum mālium. Preterea pūe corporeæ, et illaꝝ aūs recipiunt ēt immēiate in mā, ut e cōis ḡio, et hoc sufficit ut mā dicat, prium Ist receptiuum.

Arg. 4° Si ma e á essia hois segt hoēm Senem differre Ipe á se ipso puero. Sīgt ꝑ continuam nutritiōem et augmentiōem, deperdit ista ꝓmigenea, et totum corpus mutat: ḡ Si mutat mā ḡ e pars essiālis, differt ho Senex essiatr et Ipecie á se ipso puero.

Obiig rōndent ī. hdie argo / qd Sane n e Senex mamenti / mam ꝓmigeneam idē illam ḡm Infans ꝓmo accepit in utere matris, ꝑ Manuari et numḡm mutari. Ist hac responti one aduertenda ḡa segrēt ex hoc Deum ꝑ Itinuum miraculum ꝑ tenere illam ꝓmam mam ne eam depascat et absummat Calor natis. qđ qui legium Ist Ihesum fuit huniti Xpi Dni ut Manare eam eam oio mam ḡm ab utero Sanctissīe Virginis gestauit.

Quare Ad 2m hoēm Senem n differre essiatr a se ipso puero: qa et mutent pēs physse mā ꝑ th centetr ꝑseuerare eund hoem Ist moralr et Itinuase, dicut ꝑa reputatr īd fluuius hodierna die q hesterna die erat. tr pēs n sent iam eos Ist ꝑ Itinuum mūm uorrenti; qa hoc mō res fluentes dicunt here ꝑ suum mām, q ēt fluxa e.

Arg. 4° Segt ex hoc n futuz ēe id hoem post resurrēōem q erat ante resurrēōem, qa mā fuit in ꝓtibus hoīs subtile: Ad hoc e Ista textum exꝑsum Job 19 — ḡm uisurus Ego ipse et n alius: ḡ & hoēm resurrecturum ēe eum qe Ie n resurgat? Oi mā ḡm in uita hēbat, Ist resurget? Ima ante

Illius mæ q̃m habuit, et resurget id ꝯtinoe, et moraliter, sicut de fluuio supra dictum e.

Qstio tn̄ hic ee poterit si duo hoēs ꝑ subciue moriantur ꝯ eadem oio mā nō q̃lis ex his hoibus det resurgere ꝯ illa mā? Rondent Thii in eo euentu mam ee aq̃lr distribuendam a Deo et partim dandam uni, et partim alteri, qd defuerit mæ suplendum ee ab ipso Deo.

Sed maius dubium adhuc e si unus ex illis hoibus decedat in gratia et saluetur alter uo moriatur in peccato et damnetur q̃mo diuidenda e illa mā? an ne partim saluabitur et partim damnabitur, et tota aiæ Beatæ an tota ma aiæ damnati relinquetur? n̄ uidi hoc dubium apud aliqm Autorem excitum. Sed rondeo illam mām dandam ee ex integro illi hoi q ultimo mortuus e, si in pecato tota mā damnabitur, si in gratia tota saluabitur et alteri hoi suplenda a Deo aliunde mā, q illius aiam comitetur.

Arg. tand ex hoc qd Xpus Dnus, neq in Eucharistia sacra neq in Cruce, obtulerit eand nō carnem, q̃m ex Utero Sanctissimæ Deiparæ traxit, ꝯ illa sacrosancta caro fuerit mutata ꝑ ꝯtinuam notricioem triginta trium annorum. Rngd seqlam qa in Xpo Dno fuit spiale priuilegium qd ꝯseuaret sp illam pmigeniam mām quam traxit ex Sanctissa uirgine ut aduerti M. Soares ꝯ coi Theologorum. Adde qd ꝯ Xpus Dnus fuerit optimi temperamenti parum et nihil illius mæ poterat deperdi.

Sectio. II.
De eductione formæ a mā.

Quer 1o qd sit eductio? Rsi difiri — Est ꝓductio ex aliq — ide ex psuposio subtō. ideo Eductio disguitur a Creaoe in eo quod Creao sit — ꝓductio ex nihilo — hoc e ex nihilo subti: at uo Eductio sp fit ex aliq subto piacente, et a cā mālli substentante.

Quare igr 2º dr öis ḟrä mälis hëat degen=
diäm a mia p eductionem? Et dr. Et ga ḟrä mäles st corruptēles:
g. dependent a mia in fieri & Mennari. Et Iam ga si ista n de=
penderent a mia Mennarent sine illa. Et ḟrä mäles separatä a mia
istis corrumpunt & pereunt: g. dependent ab ipsa ma in fieri
& Mennari. ⁊

Unde colliges öm ḟrm mälem sive subiallem
se acciallem ëë eductam a mia. Et ga öis eductio é p̄ductio ex subtō,
ut a cä mäli, st öis ḟrä mälis tam subialis ḟm acciālis p̄ducit ex mia
tamḟm ex subtō: g. öis é educta. ⁊ Et ga öis ḟrä acciālis extra subtām
matr perit, deinde ët öis ḟrä subialis malis sine ma tamḟm subto matr
n Mennari, ut testatr experiä, nam ḟrä equum separata a mia statim
perit. si en n̄ periret maneret in obligō, ac ḟ̄ns sentiretr, ḟ̄ é ista
experiäm. ⁊

Inst. 1º aia mälis separata a mia adhuc durat,
& n̄ sentiatr: g. ët st ista equi separata a ma n̄ sentiatr adhuc dura=
bit. Et negt. Iam ga aia mälis ḟ sit spūalis nō é sensibilis neq
palpabilis, ac ḟ̄ns n̄ é operiua alicuius ḟ̄litis sensibilis: at nō ḟrä
equi é sensibilis & operiua ḟ̄litis sensibilis: Unde si maneret ex=
tra mam debat sperari sensibile in obligō. Quare in aia mälis
n̄ goatr ab experiä, ḟ̄ Mennatr extra mäm. st a priis fidei &
a nia vox, q̄ dicunt q̄ creäbem, q̄ d n̄ sint dependentes a subto, ḟcunt si=
ne illo Mennari. ⁊

Inst 2º ista mälis ët ḟit ex nihilo: g. é cre=
ata & n̄ educta. Et distgo äiā, fidei ex nihilo sui, Deo, ḟit ex
nihilo subti ng äiā. At q̄ creäbo abne é ex nihilo subto. ⁊
Replicabō ex nihilo nihil ḟit q̄ virtutem agentis mälis. st ista
mälis ḟiant ex nihilo: g. creanti a Deo, & n̄ educunt q̄ vires agen=
tium nalium. Et distgo q̄ loqum: ex nihilo ḟam sui, ḟm subti ni=
hil ḟit, Ita, ex nihilo ḟm sui, & n̄ subto, nihil ḟit, ng q̄ loqum.

Quia agentia naliā hent virtutes ut ex p̄supposito subō aliqd efficiant: aliqm nō ḡ artificiales educerent, qā ē ibi experiām. —

Ad 1ᵐ. Quam mallem generari ⁊ educi ut quo. totum uᵗ ipsum generari et educi ut — qd —. Ad 2ᵐ. Quam n̄ ē aīa in mā, ut ab illa educatur. Sed in impā matīa p̄ē ⁊ p̄ātīa stinent ḡa in materia ut ab illa aīa educat. Secut et alii effus n̄ stinent aīa, ⁊ qualīa, sed tm̄ qualīa ⁊ imminenter in suis ēt effūt. —

Quid sit subtum male eduōis.

Quar 2ᵒ qd sit ḡre ē subtum male eductōis. nam aīa vīalis et ē in mā ⁊ tm̄ ab illa n̄ dependet tanḡm a subto eductōis. qd ḡr ē ḡre subtum eductōis? Prima Inᵃ q ē C. docet subtum eductōis dicere mām n̄ ḡlis ḡ mō sumptam sed p̄scripsit Ideā: 1ᵃ ē ut mā a cuius ḡre educit ḡra habeat capacitem nalem ad recipiendum ipsam ḡām. Sed hac Idea n̄ subsistit, qa accia hyperalia | aut infra dicemus | educunt ⁊ ḡm obedientiali subtoz nāliū. ⁊ tm̄ hac subta n̄ habet ḡām nālem ad recipiendum ipsa accia hyperalia. —

Secunda Idea ē ut ḡra educta pendeat in fieri ⁊ seruari a mā ut a subto et ideo aīa vīalis n̄ educit qa n. dependet in fieri ⁊ seruari a ma. Hanc Ideam libenter admito. 3ᵃ Idea ē ut pcedat in mā ḡuām ḡre educenda. hac tm̄ Idea n̄ mihi placet: sīḡ ad ūam eductionem n̄ ē nāria ḡuām: nam ḡra elementaria ⁊ celestes in mundi exordio quere ulteo educte ⁊ ḡā mē ⁊ tm̄ ibi n̄ incepit ḡuām. Deinde grātis Deus fiat in instī. Deus fiat in instī pot stim introduci ḡra ubi ḡmum creatt ma ⁊ sic n̄ ē nāria ḡuāo ḡre subsequentī. —

Secunda Inᵃ ē Ill. Soarī q ēt regrit duas Ideas: 1ᵃ ē ut ḡra dependeat in fieri ⁊ seruari a ma tanḡm a subto. ⁊ hac Idea ēt mihi placet ut supra dixi. 2ᵃ Idea ē ut subtum a cui. ora ḡre educit p̄signatī iam factum p̄ctam aām sepa-

separabilem et naturaliter divisibilem ab ea per quam fra fit. Sed haec
conclusio mihi non placet quia fra caelestes et Elementares in 1a rerum
structura fuerunt simul productae cum materia et tamen ab ea fuerunt eductae,
ut est opinio multorum.

Tertia tandem sententia et coior apud P. Vasq.
Hurt. Rub. et Arriaga citatos a S. L. statuit ad rationem
subiecti materialis solum requiri quod fra dependet a materia in fieri et conservari.
Et probatur a priori, 1o quia illud est subiectum materiale a quo fra ita dependet ut
sine eo neque fieri possit, neque conservari. Et probatur quia iis alia conclusio est su-
perflua. Probatur 2o quia illud quod creatur non dependet a subiecto nec in
fieri neque in conservari, ideo anima realis creatur: quo simul illud quod educitur
dependet a subiecto materiali in fieri et conservari.

Colliges 1o fram quae educitur a materia non contineri
in illa quadaualem existiam neque quadam essiam in aliquo gradu specifico,
ut male existimauit Aureolus. Col. 2o est fram subiectalem
non contineri in materia quadam esse incoatum ipsius fre ut opinatus est Al-
bertus Magnus. Col. 3o fram solum pexistere in materia quadam possibilitem
et uirtutem materialem ipsius materiae. Et probatur quia sicut effectus continentur in uir-
tute possibili causae efficiuae ita et continentur in uirtute materiali possibili causae ma-
terialis, prout ab illa educuntur, et dependent.

SECTIO. III.

De eductione frarum Caelestium, et Elementarium ac Accium supernalium

Quaer. 1o Utrum in mundi exordio fre caelestes et Elementares fuerint
creatae an eductae ut possibilia materiae? Et fuisse eductas ita cum Scoto Vasquez,
Rubius, Hurt. Arr. et alii apud S. L. tractu 1o no. 250. Probatur quia Edu-
ctio nihil aliud est quam productio ex subiecto: sed illae fre caelestes et Ele-
mentares fuerunt productae ex materia tamquam ex subiecto: quo ab ea dependent
in fieri et conservari ac per consequens eductae sunt. Probatur quia fre caelestes et Ele-

Elementares si separentur a mia dent perire: q.o ab ea dependent tanqm a subto mali. =

Opposam sn.am tenent M. S. C. C. P. Fonseca et Molina pqq Arg. 1.o Sacer Textus Genesios 1.o ait. — in prio creauit Deus Cælum et Terram —: q.o fræ Cælestes et Elementares fuerunt Creatæ et n eductæ: R. in hoc Textu Vbum — Creo — sumi late put id signifat, atq — Produco — qd e indiciens tam ad Creaoem qm ad eductioem. Sr Soluo qa eod vbo utitur Sacra Pagina in fraoe hois ibi — Creauit Deus hoem d limo terræ — et tn homo dicitur eductus qad uniöem. =

Arg. 2.o Cælum fuit pductum p unicam aöem totalem et inseparabilem q nata fuit sil ad mam et fram: sd hæc aö qad utramq pem nario dit ee Creatiua et Ostendis hoc qa illa aö totalis e Creatiua: q.o et illius fralites dent ee Creatiuæ: ac p.ns tam put [illegible] ad mam qm ad fram e aö Creatiua. R. nqd may Sopioe magis pbali q Istituit Cæles Corruptiles ac p ind fræ Cælestes fuere pductæ p aoem totalem et separalem ab aöe p qm pducta fuit mia Cælestis. =

De fris Intöalibus & Artifialibus.

Quar 2.o Et fræ intöales vg spis lux et siles q fiunt sine corruptioe subtorum educantur. R. nfre. Sr 1.o qa hæ fræ n fiunt ex nihilo, siqd pducuntur ab Agente [illegible]: q.o st eductæ. Sr 2.o qa dependent a subtis in fieri et conservari: q.o cantur mali. =

Arg. 1.o fræ intöales pducuntur in instti sine alteraöe anti subtoz: sd hæc regritur ad uam eductioem: q.o fræ intöales n educuntur. R. ng min. qa illa alterao 1.e mutatio præuia n regritur ad uam eductioem. 1.o qa n inuenitur talis parta in difioe eductiois. 2.o qa fræ Cælestes fuerunt uere eductæ a mia (ut pxime diximus) et tn n data fuit ulla alterao antecedens in mia nec corruptio alicuius fræ piacentis. =

Arg. 2.o

Arg. 2° tales ğlites ẽt dantᵈ in Celo: ſꝛ in Celo n' datᵈ eductiõ Jigẽ n' datᵈ mutatiõ: g° ğlites initiales n' educunt a Subtis. Dr negõ min: q opioe cõi Resentiæ, q in Celo admittunt nouas generatiões et corruptiões, aq ꝓs eductioem ğaꝝ stant Subialium, ğm accialium. =

Arg. 3° ğa q eductᵈ pot Jeruari in Subtõ et ablata cã efficiente: ſꝛ ğa initiales n' ꝓsunt Jeruari sine cã efficiente: g° n' educunt. Dr distgt maj ğa q eductᵈ pot Jeruari in Subto et ablata cã efficiente, Dr nẽg: aliqñ Jto mãj. et ꝑ exꝑo anum uictalium, q stant q eductioem ab ẽntib ꝓs uictalibus et tñ n' ꝓsunt ꝓsistere sine cã efficiente, ide sine ẽntib ꝓs tamẽ cã effiũs. =

De ſꝛis Artificialibus.

Quar 3° ſꝛ ğa artificiales ẽt educantᵈ. Dr negõ. ſꝛ 1° ga ğa artificiales dependent a Subto in fieri et Jeruari, q ẽ ratõ eductᵈ sit. ſꝛ 2° ga in Subto dantᵈ sat ꝓa dispositiales imo ꝑ aiũ ẽt sone. hæc ꝓa ẽ tuti ꝑales ad recipiendum has ğas, Jigẽ ẽ q ordem ad ẽntem ꝑale gẽ educit has ğas ex Subto. =

Arg. 1° in Subto ſc in ꝑa 2ª n' datᵈ ꝓa ꝓsitiua, ſꝛ tñ n' negatiua ad recipiendum has artificiales: g° n' educuntᵈ. Dr dato ãnte negat Jtiãm. q eductio n' ꝓstulet gẽ ꝓa Subti sit ꝓsitiua q negatiua, ſꝛ tñ ğa ğa educuntᵈ ꝑ ꝓa ẽntis Subti a q dependeat in fieri et Jeruari. =

Arg. 2° ğa artificialis n' intendit q se ad ẽntẽ fice, Jigẽ ẽntifex q se n' attingit ğm, ſꝛ ſꝛ effine producit motum totalem q ẽm Jeindit mãm et ex hac Jeisione resultat hæc et illa ğa: g° ğa artificialis n' educit ab ẽntente. Dr negõ Jtiãm ga ẽt ğa artificialis n' intendat q se ad ẽntẽ ad id q tñ educit ꝓduci dependenter a ꝑa. Sicut ẽt monstrum n' intendit ab ẽntente, ğa tñ monstr dicit educi ab ẽntente: g° ad eductioem

Iterum refert gā intendacr ꝑ n intendat ꝺꝛā Ist m gat educatr
ꝑ uires agentis nālis deperiter a subto. =

De frīs supernātibus.

Quæres 4o. ꝑ ꝺꝛa Supnales sc sint subiales gēs é unio hipostica
sc accialis gēs é Gratia Sanctificans ꝙ Beata tides Dina ea
educatr matr ꝺ gēs subtr. & alr. ꝺ Ch ga hent ide
sitte ad eduem nrīpe dependere a subtis in fieri ꝺ Iternari, q
é trta nas eductiis. =

ꝓ ga ad eūdem n é nārium gō subtum
dicat posiūm poām é inclinaem ad ꝺꝛas recipiendum: q. ꝑ ā
ꝙ n dicat posiam inclinem. ꝺ poam nālem ad recipiendum gra-
tiam. Supnalem Sufficit ꝺ pōa obedientialis sc n rugnia ad eam
recipiendum. ut ue dicatr Educi Gratia: gō Corroboratr expto
ꝺꝛa artificiar, q sere dicuntr educi a subtis ꝑ subta heānt
ꝑ n rugniam ad ipsas ꝺꝛas artificiales. =

Cōtra 2m C. subtum n pet poam nā-
lem ad ꝺꝛas supnales: q. ꝺꝛe n educuntr ab illo. ꝓ ngo ītiam:
ga sufficit sola pōa obedienialis ad recipiendum ītum ꝙ eductr.
ꝓ a Silli ga ab ō ꝙ gm ponitr gntas Eucharistica extra subtum
é ūa creāo. ꝺ n gntas n portullat éé extra subtum imo in sub-
iecto: q. ꝑ pōa nālis n pōit natr recipere ꝺꝛas Supnales sallt
é gr illi n rugnet hāc receptio obdientialr ut dicatr ūa edu-
tio. =

Cōtra 2m ꝺꝛa q educitr det Itineri in uirtute
ꝺ pōa subti a quo educitr. sed ꝺꝛa Supnales n Itinenr in uir-
tute ꝺ pōa subtr nalium: q. ab illis n educuntr. ꝓ distgr
min: n Itinenr in uirtute ꝺ pōa nalli subtr nalium, sed
in pōa uirtute sociali ꝙ min. ꝺ hoc sat é ad nam eūdem gō
ꝺ Itineant illa ꝺꝛa Supnales in uirtute ꝺ pōa sociali subtr
nālium. =

Arg. 3º Gratia et alia bona supernalia infunduntur a Deo: ergo non educuntur ab aëia. Respondeo negando consequentiam, quia licet a Deo infundantur, infunduntur tamen cum dependentia ab aëia tamquam a subiecto in quo recipiuntur. Nam Gratia et alia bona supernalia non creantur: ergo producuntur a Deo dependenter a subiecto ac proinde educuntur: nam quidquid in creatis producitur vel creatur vel educitur.

DISPVTÄO. II.

De Creaöe & Edüoe pöibili aliquarum frärum

SECTIO. I.

Vtræ Mäles & Modi poïnt dinitus creari.

Quær 1º Vtræ fræ mäles quæ naturaliter educuntur, point dinitus creari? Respondeo affirmative ita M. S. Sfurt, Arr. et alii coïter. Ratio a priori, quia fræ mäles educuntur et dependent a subtis per passionem distam et cogentem: sed hæc tolli pöt, et lö illius subrogari ao creativa: ergo oes fræ mäles poünt creari. Minor e evidens in misterio Sacræ Eucharistiæ, in quo accia Eucharistica sit independia a subto per aoem creativam, quæ subcedit lö aöis eductivæ.

Quær hic 2º Vtræ fræ mäles extra subtum conserventur per eandem aoem quæ erant in subto, an per diversam? Respondeo conservari per diversam aöem spe. Ratio quia ao per quam hæ fræ conservabantur in subto erat eductiva: aö vero per quam colocantur extra subtum e creativa et supernalis: ergo e spe diversa ab eductiva.

Nota ao per quam ma conservatur cum fra vel sine illa e ead in spe: ergo sicut aö per quam fra conservatur in subto vel extra illud erit ead in spe. Respondeo negando consequentiam, diversa raö e, quia ao per quam ma conservatur sine cum fra, sine fra sp e aö creativa mæ ac proinde ead in spe: At vero ao per quam fra ponitur extra mam est

Est creatiua et ao p qm conseruatr in ma e eductiua, ac p ons dirsa in spe, ut pet. =

V Modi point creari.

Quar. 3o. Qt Modi dinitus point creari? Rs affre ita Coiter Cont. Ouied. et S. L. Cri qa modi dependent a subiecto meante paoe dista: go hac pao auferri pot et lo illius poniao creatiua p qm mi fiant indepentes ab subto ac p ons creentr. Sr qa ex ea fre males et accia realia point creari qa dependent a subtis p paoem distam: sd mi et dependent, et generantr a subtis p paoem distam: go et creari point. =

Limitant tn Ad hanc doam qad paoem qa ut aiunt, Cont hac sit fallis dependia fieri n pot indepens p creaoem, xa illud Celebre plogum — qd e fallr talle n pot fieri n talle —. Ego tn existimo et claoem poe dinitus creari p aoem creatiuam acciallr supaddam. qd n rugnat essiae claois ut infra ostendam, Cont egero d poibilitate eductiois aiae realis, ubi plene expendam illud plogicum, et dicam in q sii est inrpretandum. =

Arg. tn 1o. Contra creaoem modoz: Ois mus e essialis dependia subti: go n pot fieri indepens a subto p creaoem. Rs distgd ans e essialis dependia a subto tamqm a realite et tro, cui immeate unitr Cdo. e essialis dependia a subto, ut a ca malli. nq ans, Unde hoc oio tibi aduertendum est oem mum here duplicem dependiam a suo extremo, Alteram immeatam et essialem in raoe tri, se realitis cui immeate et p se ipsum unitr sine inhaeria dista, hec uo dependia nullo mo tolli pot. Altera dependia e a subto tamqm a ca malli a q mus educitr et dependet meante paoe dista, hec uo Cont sit Cgens tolli pot a Modo, ac p ons lo illius pot poni ao creatiua, p qm mus fiat indepens a subto eductiois, et n a realite in roe uniti. =

Arg. 2º Mus essialr dependet á subto, ut ab ante: gº creari n' pöt. R nq Itiam; qa ët accens reale dependet á subto, ut ab ante et tn' creari pöt. Et solüo qa dependia q' á Deo supletr é illa generao sc. päo Igens, q' tolli pot. Et hoc ostenditr ab exptis, qa lt illa dependia qm het aus illigendi ab obto, tamqm á ca spirante á Deo supleri nequeat, qa é immeata, dependia tn qm het ipse aus illigendi in gre cæ essentis idé illa spes p qm obtum Icurrit ad aüm illigendi pöt á Deo supleri xª coem snᵃᵐ. Et sic Thandum é in illa duplici dependia, qm hët mus á subto.

V Modi point dinitus existere separati á realitatibus.

Hæc qstio fuit olim valde agitata in Academia Conimbricensi, et q' ingentem strepitum inr' Magistros R R excitauit. Ego q' potero breuite et pspicuite ab illa me expediam. Quær igr 4º Mus poit dinitus existere separatus á sua realite? R nege. Ctr 1º qa Mus p suam essiam unitr immeate suæ realite: gº n' pot ab illa separatus existere. Pbo Itiam qa ut mus existeret separatus, debebat dari aliq unio inr' media, et dista inr' mum, et realitem, q' unio solui pöet. Sed n' datr hec unio meata siqd Mus essialr, et immeate unitr suæ realiti: gº ab illa nequit existere separatus.

Ctr 2º qa ex eo qd cognio vg immeate repret suum obtum, nec dinitus pot fieri, qd cognio existat, qn repret obtum: gº ët ex eo qd Mus immeate uniatr suæ realiti, n' pot Deus facere, qd existat mus, qn sit immeate unitus ipsi realiti.

Ctr 3º qa si Mus existeret separatus á realite, segretr ëë et n' ëë Mum. ëë qa ita suponitr, n' ëë qa uniretr meate, et ostendo hoc, qa xª aduersarios, hoc qd é existere realitem,

et Mum e qd distum et separabile ab eo qd e existere unitum Mum et realitem: g° rao uniti inter utrumq e qd ab utroq distum ac p Ens iam mus uniretur p aliqd distum, et sic pdere essiam modi, q consistit in affixioe immeata ad realitem. =

Ad 4° a R. qa aliter unde nobis constabit quantem Sacra Eucharistiae ee potius accens reale qm Mum. Pondebis ee realitem qa postulat uniri subto meante inhaerentia dista. Cn e: et unde constat qntem Eucharisticam postulare uniri meante unioe dista et n immeate? Certe n hemus aliud funtum ut dicamus ee realitem, nisi qa pot existere separata et hinc colligimus uniri meate subto: g° cum Mus n uniatur meante unioe dista sed immeate, fateri debemus n poe existere separatum a sua reallite. Cr tand qa n illigitur qmo poit mus existere separatus. =

Opposam sn.am tenasiter defendunt aliq. [illegible] p qa Arg. 1° qd e fratr tale pot dinitus fieri n tale accialr et ideo aia realis q e essialr indepens pot fieri accialr depens. Pro q e fralis et essialis dependentia pot accialr creari et fieri indepens: et sic d aliis explis: g° sitr Modus qa e essialis et immeata unio sui ad realitem pot accialr existere separatus. =

Ad pmissa ante (d q infra) negd ctiam. dirsa rao e qa aia realis ex eo qd poit educi n recipit aliqd pratum ctra suam essiam, q consistit in essialli independia a subto qm sp conseruat cum eductioe accialli qa dependia accialis n opponitur independia essialli, at vero Mus si separetur a reallite admittit pratum destructiuum suae essiae qa Mus (ut suponitur) e immiata unitio sui ad realitem: g° si separetur iam fit unitio meata, ac p Ens perdit suam essentiam. =

Replicabis Mus sp postulabit essia-
lr uniri immeate, lt acciallr uniatr meate; sicut aia roa-
lis e essiallr indepens, lt acciallr fiat ~~in~~depens. Rp essiam Mi
n' consistere in postulantia immeate unitionis, sd in ipsa uniti-
one aiali immeate: g° qmo pot, nec acciallr ee immeata et
meata unio aiallis? Sane hoc intelligile e ee et n' ee unitum
auallr sua realite. At u° aia raoallis adhuc conseruat suam
fralem et essiallem independiam et sol illi cgenter additr
qdam ao eductiua, q acciallr facit ipsam aiam depentem.
nihil tn pot addit Modo, qd illum faciat separatum a
subto, c sit p se immeata afixio ipsi subto tamquam
sua realitati. =

Arg. 2° lt uisio occulti pendeat imme-
ate infieri ab obto existente hac tn uisio pot conseruari sine
obto existente: g° lt unio pq. q e mus dependeat essiallr et im
meate ab utroq extremo existente poterit tn ~~sepa~~ conseruari ab
illis separata. Rp 1° ngdo ans.

Rp 2° dato ante ngot ctiam dirsa
rao e qa uisio c sit aus intoallr pot ferri in obtum sol apa-
rens, ac pinde conseruari c sola aparentia obti. At u° unio, c sit
aus phycus et phice ac immeate uniat extrema realr intrice;
n' pot conseruari n' uniendo immeate extra. in hoc en consistit
illius essia. Adde qd uisio e dista realr ab obto et Unio
sol ~~intoallr~~ modallr: Unde n' fit bonum argum a uisione
ad unionem. =

SECTIO. II.

Vaia roalis poit diuitus educi?

En Celeberrima qstio p tot annos discussa, ad examen to
ties reuocata, tot impetita argis, tot raoibus hendicata

LIVRARIA DA UNIVER

Et adhuc sub iudice lis e tand seuere nobis cautum a reuendo Patre Generali nostro Francisco Pecolominio, ne pars affirua in Scolis Societatis Iesu propugnaretur: qm legem Ego imprimis ueneror et subspicio. Qre in hac qstione media uia mihi tenenda e ne relegionis preceptum temerarius violem uel raões pes includens offendam.

Dico igr 1.o implicat moraliter eductio aiae roalis. In hoc sũ sequor D. Tho. Aureolum M. S. Vasq. Schurt. et alios qq adhaeret S. L. tractu 1.o Sect. 5.a n.o 268. Pr ex Conc. Lateranense Sub Leone 10. Sess. 8.a ibi — Damnamus oes asserentes aiam illiuam mortalem ee — et infra — cum illa n sol uie per se et essialiter huni corporis fra existat, uerum et immortalis ex qq uerbis aperte colligitur aiam roalem per se ee immortale, ac per ins nullo modo poe educi, et dici mortalem nec acciatur. Accedit autoras Cois PP. q hunc Tum Conc. ita inrptantur, et sic moraliter n pot substineri contraria opio. —

Itaq tota raõ ob qm haec opio defenditur e fundata in autoritate Conc. Lateranensis et PP. et in negaoe essiali mortalitis qm het aia roalis: Si en sal acciatur aia roalis eet educta et depens a mo et acciatur eet mortalis et expsse iretur contra mentem Conc. et PP. et contra illud testimonium sacrae Paginae — aiam autem n pount occidere — qm textum refert et Conc. Later. Cu.o in hac re sit tam grauis momenti Conc. et Cois PP. suis ideo moraliter implicat haec eductio aiae roalis. Et sic placet aliqbus PP. —

Dico 2.o Methe loqndo n implicat eductio aiae roalis ita P. Teoph. Rainaurus. P. Vocadingus. D. 4.a de Incarnaoe n.o 61. Bona Spes, et alii Resentiores. Pr 1.o

Pr 1.º qa n' e denegandum Diuinæ Oipoæ illud qd n' inuoluit manifestam rugniam. Sd eductio aiæ roallis nullam inuoluit rugniam: et ostenditr hoc. qa rugnia ꝑ eet ex pe cæ 1.æ, ꝑ ex pe effus, ꝑ ex pe influxus ꝑ ex pe mæ. =

Sed impmis n' rugnat ex pe cæ 1.æ qa sicut Deus pot creare illud qd conatr postulat educi, ita et poterit educere qd conatr postulat creari. Deinde n' rugnat ex pe effus .i. ex pe aiæ roallis. qa sicut fra malis educta natr pot dinitus creari, ita et aia natr creata poterit dinitus educi. =

Præterea n' implicat ex pe influxus qa sicut ao creatiua pot trari ad fram conatr eductam, ita et ao eductiua trari poterit ad aiam roallem conatr creatam. Tand n' rugnat ex pe mæ, qa e subtum coe, et capax candi matr tam natr, qm obiatr oem fram in illa receptam. =

Pr 2.º qa ex eo implicaret hæc eductio aiæ roallis qa illa e ꝑ se fratr et essiatr indepens: sd hæc rao nulla e et ꝓbo hoc, qa tunc dextrueretr hæc essialis et fralis independia, qn poneretr in aia essialis et fralis dependia q dextrueret independiam essialem: sd eductio se dependia accialis n' tulit neq dextruit independiam essialem: q. bn pot aia roallis conseruare suam independiam essialem cum eductioe se dependia acciali. et hæc rao si bn ponderetr e ualde eficax: na qd e essiale n' dextruitr ꝑ prætum contrarium acciale, qa contradio det ee in eod gre. =

Pr 3.º qa Vbum Diuinum qd e essiatr et fratr spus acciatr factum e corpus: q. et aia roallis q e essiatr indepens, pot acciatr fieri depens: ꝓbr contia qa tm rugnat rao spus cum raoe corporis, qntum independia cum dependia: sd corpus cogens n' dextruit raoem essialem spus:

q. et dependia ꝯgens n' destruit independiam essialem. Sane frustra laborat P. S. L. et alia in assignanda diversa rae, sed re ua nullam apponunt q' soluat argum.

Inst. tn' ꝯtra hoc exptum Vbum Dinum n' factum e' intrice Corpus, at u°. aia roalis debet fieri intrice educta: g°. exptum Dini Vbi qd factum e' accidentaliter Corpus n' e' pars ad aiam roalem accialr eductam. Rondeo ad ans Vbum Dinum x.a coe theologor. ꝯ M. S. factum fuisse intrice Corpus in rae tri, sicut intrice unitum fuit Corpori: n' u°. in rae subti qa n' e' Capax recipiendi Corpus ꝓpter suam Dinam inmutabilitem: at uo aia roalis e' Capax recipiendi eductioem. Si u°. ꝯtendas illam eductioem n' recipi in aia tamqm in subto, sed illi uniri intrice in rae tri, n' multum rugnabo. unum illud ꝯstet eductioem sc. dependiam accialem n' rugnare independiae essiali, sicut Corpus acciale n' rugnat spui essiali. =

R. 1°. qa fra mallis q' ex na sua postulat educi pot creari: g°. et aia roalis q' postulat creari, poterit educi. R. 2°. qa accia sacrae Eucharistia pount ee independia auatr, lt postulent sp dependere aptudinatr: g°. et aia roalis ex na sua sp postulabit. auatr independere, lt acciatr, et ꝯgenter dependeat. =

Dices tn' ee qd diversum in accidentibus, q' dependent a subto meante rae dista, q' pot tolli sed ꝯtra qa x.a ꝓbalis opioes et aia roalis e' indepens a subto, ꝗ ꝑ aoem creatiuam ꝗ ꝑ subsistiam, q' st fre diste, ac ꝓinde tolli pount: g°. sal in his opionibus negari n' poterit eductio aiae roalis. =

Opposa sn.a e' cois psertim apud antiquos eam Morelicus defendit P. S. L. ꝯ pluribus tratu 1°. n 272 — Pbat sn.a Arg. 1°. — qd e' fratr tale nec dinitus pot

fieri n' tale: sd aia roalis e fratr et essialr indepens a subto eductioi: g.o nec dinitus pot fieri accialr depens. En capitale funtum S. Lusitani. =

R. tn distgd may qd e fratr tale nec dinitus pot fieri n' tale essialr et nege Ido accialr et posiue nig may: I u.o aia roalis sol accialr p eductioem Igentr et posiuam sup additam fiat depens bn Iseruat suam fralem et essialem independiam a subto: nam dependia posiua Igens n' destruit independiam essialem. Sicut unio posiua Igens ad corpus in Ito Dno n' destruit raoem fralem, et essialem spus. =

Replicabis ho n' pot fieri Igenter irroalis: g.o neq aia Igenter depens. R. ngd ans: nam si hö Igenter assumat näm equi, Igenter dicetr irroalis. = Oddte tn oio sp nobis loquendum ee p trum posiuum tam in accialli dependia aie roalis, qm in irraoali Igenti rü höis: numqm en' dicendum e aiam n' ee indepentem accialr, et hoem n' ee roalem neq Igenter, qa I negao sit mallignantis nie absé negat oia. Qre sic loquendum e — aia roalis e essialr indepens p se et accialr depens p eductioem Igenter supaddam —: — hö est essialr roalis p se et accialr irroalis p unioem Igentem ad Brutum. Unde in aia roalli independia essialis I sit loga tolli n' pöt, independia u.o accialis I sit physa tolli pöt. =

Inst. ho neq Igenter pot fieri n' hö. et spus neq Igenter pot fieri n' spus: g.o sitr aia roalis essialr indepens neq Igenter pot fieri n' indepens. R. Im hos tros Idendo totum: qa ut iam aduerti, negao I sit mallignantis nie, absé negat oia, ac p Ins negat essiam rei. =

Quare ee et n' ee hoem implicat sicut ee, et n' ee spum, et sitr ee et n' ee indepens, qa st Iraditoria:

sed

Sed hoc n' det ita summi p' trōs negiuos: nam sicut Vbum Dinum, qd e' essiatr Spūs, factum e' ꝯgenter Corpus, qn desineret ee essiatr Spūs, ita sitr aīa rōalis p' posiuam dependiam ꝯgentem pot fieri acciatr depēns et manere essiatr et fratr indepēns. Vnde sicut d' Vbo Dino acciatr facto corpore n' pot dici p' negaoem, qd sit n' Spus neq acciatr, sed tm' qd sit acciatr Corpus, ita et d' aīa rōalli facta depēnte ꝯgenter p' eductioem superaddam, n' pot dici p' negoēm qd nec acciatr sit n' indepēns, sd tm' qd sit acciatr depens p' dependiām ꝯgentem posiuam. =

Arg. 2º id qd e' essiatr immortalle neq acciatr pōt fieri mortalle: gº aīa rōalis n' pot fieri acciatr depēns e' mortalis. R ad ans. si illud — mortalle — uallet id atq depens, nq. si uallet id atq postulans mori ꝯdo ans. et rao huius e' qa educi l' n' educi p' eo ipso infert immortalitem l' mortalitem ꝑpe' loqndo, nam fra mallis pot creari, et tn' p' creaoem n' fit immortalis: gº ēt lt aīa roalis educatr p' eductioem n' fiet mortalis. Si tn' uelis qd fiat mortalis denoiatiue eo su q' Vbum Dinum essiatr immortalle unitum fuit ad humanitem mortalem tunc id libenter admittam, neq e' indecens aīa rōali, sicut neq Vbo Dino. =

Arg. 3º Subia n' pot dinitus inhaerere ꝯ sit essiatr et fratr p' se existens: gº neq aīa roalis educi. R ngd ans. qa inhaerere acciatr bn' ꝯpatitr ꝯ partietate frali et essiali subiae, cui n' opponitr inhaeria acciālis. =

Vrg. Si aīa roalis educi pot nequit illius immortalitas nalli lumine demonstrari. R ngd assumptum, qa lt fra equi poit creari, pot adhuc illius mortalitas demonstrari: gº lt aīa roalis educatr pot adhuc illius immortalitas nalli lumine demonstrari. et rao huius e' qa sicut in fra equi nunquam

p

Per creaõem ꝯgentem tollitur mortalitas radicalis et essialis, ita et in aia rationali per eductioem ꝯgentem nunquam tollitur fralis, et essialis immortalitas. =

Arg. 4º. Si aia roalis educeretur, sequeretur quod fralis independia fieret fralis dependiã: sed hoc implicat: ergo et illud ex quo sequitur. Dr. nego maj. quia sol. sequeretur quod res essialiter et fraliter independens fieret accialiter dependens, quod non involuit ꝯtradioem: nam ut detur ꝯtradio det unum ꝯtradictorium opponi alteri in eodem gre: sed dependia accialis non opponitur independiae essiali, siquidem est in diverso gre: ergo nulla hic datur ꝯtradio. Sicut nulla sequitur ꝯtradio in eo quod Divinum Verbum essialiter Spus fiat ꝯgenter Corpus, quod ꝯtradio sequeretur si fraliter et essialiter fieret Corpus. =

Arg. 5º. rugnat mutari essiam rei, et ꝯgenter: sed si aia roalis fieret dependens, saltem ꝯgenter muteretur illius essia quod ꝯsistit in essiali independia a subto: ergo ~~etc~~ Dr. nego min. quia accialis dependia neque accialiter destruit fralem et essialem independiam quia ꝯ illa non pugnat, sicut Corpus acciale neque accialiter destruit essiam Spus in Divino Verbo, quia Corpus ꝯgens non pugnat ꝯ Spu essiali. =

Arg. 6º. Creaõ est nobilior quam eductio: sed minus nobilior non pot supleri per ignobiliorem: ergo aia roalis quae est creata non pot educi. Dr. et data minori, nego ꝯtiam: quia nos non asserimus creaoem supleri per eductioem, sed tm dicimus quod retenta aoe creativa poit ꝯgenter advenire aiae roali ao eductiva, et sic non supletur creao per eductioem. Sed datur sit creaõ et eductio, quod nullum est inconveniens in diverso gre, et sub diversa frallitate, ut pet in ꝯpis Caelestis et Elementis quorum ma fuit creata, et fra sit educta ꝯxa probalem sn.am =

Arg. 7º. Conc. Later. damnat hanc opinionem

De eductioe aiæ roalis: g. neq methe defendi pot. Ad ngd ans, 1.o qa Conc. sol loqr d facto et n d poibili, nam ad Concilia n ptinent qstioes Methæ, sed tm moralles. 2.o qa Conc. dicit illud qd aia het p se et ex na sua ide qd sit essialr immortalis qd nos n negamus. n tn definit Conc. qd aia accialr educi nequeat. qa hæc accialis eductio n rugnat immortalitati essiali aiæ, ut iam demonstraui. =

Præterea Conc. eo in lo eqlr docet aiam ee p se fram. corporis et tn oes cedunt aiam infrare corpus aualr p unioem q e aliqd distum, et cgens aiæ: g. sicut optime saluantr vba Concilii cum hac infraoe aualli cgenti, ita et optime poterunt saluari cum illa eductioe aualli cgenti. Adde qd Conc. Lator. ibidem et difinit aiam roalem ee in nominibus multiplicem, et n unicam in oibus. et tn S. L. cum coi defendit eand, et unicam aiam roalem poe infrare ptes mas de poibili: g. Conc. in hoc lo sol loqr d facto et n d poibili. =

Arg. tand Anglus p ma 1.a n pount educi neq acciatr: g. neq aia roalis. Rndent aliq 1.o ngd ans. Ad tn 2.o negd ctiam dirsa rao e qa Anglus et ma 1.a cum n sunt fræ n st educibiles neq acciatr. Sigd ma 1.a e 1.um subtum ac p cns n pot here aliud 1.um subtum ex q educatr in eod gre. aliqn ee et n ee 1.um subtum in eod gre phijco, et Anglus cum sit subia cpta et n heat raoem fræ et nullo mo pot educi tamqm fra, ad q sol nobis hic e qstio. =

Colliges 1.o aiam roalem ctineri in uirtute obedientiali ma et non in illius uirtute nalli. = Col. 2.o n seq qd aia roalis faciat unum p accens cum ma a q dinitus educatr, nam educi n e id atq facere unum p accens, ut pet infra mali q educitr et tn facit unum p se cum ma. Adde tn qd in opioe q et e pbatis q asserit subiam poe inhærere tunc nullu

Nullum ee inveniens, qd et aia faciat unum p accens ꝯ
mia prima. =

Colliges 3º Coherenter nobis dicen=
dum ee pavem dinitus poe creari et creavem educi, unam aõ=
em poe fieri p aliam et unam ubicavem p aliam ubicari ~~et~~
sed hæc oia acciatr et ꝯgenter. — Coll. tand hanc opiem sol
defendi a nobis ppter ravem metham. nam ppter ravem mora
lem Concilii et Cl. abse tenendum e aiam roalem neq dinitus
poe educi, ut supra docuimus. =

Vt eadem frã põit sit creari, & educi?

Et affre pcipue si pcedat qstio p dirsas aões totales, et in orde
ad dirsum lum. Cr qa n implicat qd Deus Bracharo educat
fram ignis dependentem a ma et Conimbricæ illam creet inde=
pentem a subto. Deind et qadeund lum n implicant hæ dir=
sæ aões p ordem ad eand frãm: et Cr qa ead frã pot trare p
educioem et creavem sub dirsa frallite in eod lõ: sicut ꝯtradio sol
daretr, si ru eiusd frallitis eet sit fra creata et educta. qa
sicut ead res p dirso tempore, pe et lõ põt ee callida, et frigida
cur et n poterit ee creata et educta rũ dirsarũ aõum et frãlitum.

Maius dubius tn e Et ead aõ
totalis poit ee creao, et eductio. Et affre rũ tn dirsarũ frarũ
seu trõrũ. Cr qa n implicat qd Deus p eand aoem creat qntem
in mia et ab ead qnte educat albedem: et ostendit qa creaõ
et eductio pount sol ꝯpati in ead ente mali aois sub dirsis tn
frallitibus. =

Quod amplius declarat ab exptis qa sicut
n involuit ꝯtradioem in eod aũ scia et opio ꝯ formidine intrica
fides et scia p ordem ad dirsa media ita et n dicit ꝯtradioem cre=
atio et eductio p ordem ad dirsas frãs: n en magis pugnat creao
et eductio qm scia et opio, scia et fides. =

Ñ qa 4.ª opiõem pbalem q̃ docet in 1.ª vez molliõe fram Cœli fuisse eductam á mã q̃ é Creata in q̃ euentu eãd ao totalis erat sit Creatiua in ordem ad mãm, et eductiua rũ fra Ipi Cœlestis. Adote tñ hanc dependiam et independiam in eãd entãte aõis ñ dere summi p tros negiuos; qa negao é malignantis na ac pinde negat oia: sd dere summi p tros posiuos sicut assũs et dissus, fides et scia in eod aũ, ut aiter docent Autores.

Arg. 1.º talis aõ eet sit dependia et independia: sd hoc implicat: q.ª eua. R. illam aõem ee independiam et dependiam rũ dirsoꝝ, qd nullam ꝯtinet implicoem. Sicut fra mallis si crearetr eet sit indepens et depens, sd rũ dirsorum. Et d facto accia Sacra Eucharistiæ st sit independia á subto aualtr p aõem Creatiuam et dependia aptudinalr: qd ꝯ sit rũ dirsoꝝ troꝝ et fralitum nullam inuoluit implicantiam.

Arg. 2.º eãd aõ ñ pot sit ee et ñ ee in subto: sd eductio é in subto, Creao u.º ñ é in subto: q.º implicat qd eãd aõ sit sit eductio et Creao. R. distgd maij rũ eiusd, ꝯdo, rũ dirsoꝝ troꝝ, ñg maij. Sicut eãd fra mallis si creetr, é et ñ é depens a subto posiue p dirsas aões. Et qnadmũm hoc rugnat rũ dirsaꝝ aõum: ita et ñ rugnabit eãd aõ depens et indepens rũ dirsoꝝ troꝝ: nam qlibet dirsitas tollit oem ꝯtradicoem.

SECTIO. III.

Vna fra pöit infrare ples materiam?

Imprimis Certum d fide é ñ dari unicam aiam roalem in oibus hoibus. Sic definitum é in Conc. Later. Sess. 8.ª in aliis u.º ꝯpositis malibus id et ita stabellitum é ut á nemine (qm sciam) in dubium reuocetr. Qd Ꝑ, nam si unica fra eet in Cuntis uiuentibus, sequretr 1.º qd uulnerato uno equo Ceteri equi dolerent, sequeretr

Segretr 2º gñ pereunte una uiuente ẽt ꝺia perirent. Segretr 3º gꝺ ꝺa Caſſis ſe ipſam occidere in Cepare q ꝺia manifeſtam dicunt ung̃licantiam, & ſt ꝺna experiam. Hij pñs.

Quar 1º ꝺ una ꝺa poſt natꝰ inſtare ꝓtes mäs? Reſpñdeo 1º ead aïa räłis pot ſubſtiñé inſtare ꝓtes mäs ſatt partiales. Pꝛ ga ead aia indiſibilis ꝓdit & adquirit nouas pẽs me ij ſubſtiñé inſtat ut uidetr in nutrice & augmentate nãm: nec tñ ſtt ꝓcedit ꝺum aia é aliqua corꝑi. ga ubi ſ. a Cꝑe ſoluit iam n̄ het pñam räłem ad inſtãndum alias mäs, hoc en̄ fuit deſirium Pitagorim & tranſfuſione aie räłis ex uno ad aliu Cꝑa, q̃ error ꝺamnatus é ab Eccleſia.

Reſpñdeo 2º ead ꝺa mälis n̄ pot natꝰ ſubtiñé inſtare ꝓtes mäs. Pꝛ ga ẏ. Cõm ſtam. ꝺa malis é diſtans & q̃libet pars ꝺe dependet a q̃libet pe me ſintieri & ꝑſeuari: q̃ ſicut accia malis [illegible] ſubtum, ſic et ꝺa ſubtialis n̄ pot mutr uariare ſuum ſubtum dẽ q̃ dependet as ꝓ ſicut partes me deſtruunt & acquunt de nouo ita ſtt. ꝓtes ꝺa mälis, q̃ ꝓtes ꝓtibus me correſpondent.

Reſpñdeo 3º. ead nº ꝺa n̄ pot natꝰ inſtare ſtt duas mäs totalles diſcontinuatas & totaliꝰ & partialiꝰ inꝛ ſe diuiſas. Pꝛ 1º ga idẽ me ſt ſupꝑflua nu uniꝰ ꝺe: ſtt ria aborret ſuꝑfluum: q̃ [illegible]. Pꝛ 2º ga una ꝺa natꝰ ẽe nequit in duꝑſti ſo: q̃ neq in duꝑſti ſubo. Sicut et unum accens reale intricum n̄ pot ẽe natꝰ in duobus ſubtis. Pꝛ 3º ga unus ang̃lus n̄ pot natꝰ ẽe in ꝑtibus ſpatiꝰ diſcretis & diſcontinuatis, q̃ neq una ꝺa in ꝑtibus miſſ diſcretis ſ. diſcontinuatis.

Arg. 1º ead ꝺa pot inſtare ſtt ꝓtes ꝑs me ſimiles ſi ꝺeant diſpoſitiones: q̃ et poterit inſtare ꝓtes ꝑs diſcretas mẽ ſi in eis ꝺent diſpoſitiones. Rñdet

Quod Jterum qa Jtinuates in ma ẽ varia ad cementium Jgium
vitalium ⁊ aliũm in uiuentibus. Qmõ en̄ pōt animari mã
g n̄ ẽ Jtinua, Jd oĩa separata a ĩa? Ideo aĩe vndis, g ẽ in-
divisũ infert totum suam mãm Jtinuam: qe u. malles uiuen-
tium in qrãnt divisũr idest gẽbet pars qe gñtibet pem
mæ cui Correspondet: ideo nungm̄ pars qe mutat suam pēm
mã, g ẽ Subtum. Sed pereunte hac pē mã et perit pars qe: g
n̄ post hãc pars infrare aliam mãm intrãe g n̄ ẽ Subtum illius.

Si u. qedat gñtio ⁊ fris di-
visibus n̄ uidentium vg ⁊ ore lapidis g fractus in duas pēs manent
duo lapides gẽbet? Imo da dista, hoc n̄ ẽ infrare eand qum duas
mas distas, qa tunc manent duo lapides totaliũ duro ⁊ sic gẽbet
illoz het suam mam ⁊ qam adeqte distam. nungm̄ tñ eadem
fã infrat mas diãs, ⁊ discuntinuatas: Jd dista qe ẽ Jnt suam
et mãm n. dorsam.

Alia arga soluta.

Arg. 2. in manu absisa hois qeuenat aĩa vndis Jd p̄ breue
tempus: g ⁊ aĩa Jt invisibilis infrat pes mã discontinuatas ⁊
divisas. ⁊ qod ãs: qa Jt nobis videatr qd manus hoĩs absisa
monstret aliqd Jgnum vitæ p̄ motum qm edit, hoc n̄ quenit
ab aĩa vndi, g iam ibi n̄ ẽ. Jd ab Spiritibus vitalibus, g adhuc
in tempus in manu absisa qeuenant.

Arg. 3. Si qenant ⁊ deo duæ ma
totales Jd penetrãte in eod loco, ĩa vndis utramq mãm natã
infrabit. ⁊ n̄ detr maior rõ cur potius unam qm aliam infret.
Suppono en̄ utramq ee dñm dispũm ad qãm hois: g. etc. ⁊
qod assumptum, qa in eo euentu Jd dñr aĩa vndis natã infrare
unam mãm: ⁊ ad deum pertinebit detrãre potius unam mam
qm aliam g infrãt ⁊ aĩam vndem, ut euitetr Jnconuenies g
natã dari n̄ pot.

Arg. 4º Et duo ignes sunt cæ totales
possunt tn uniri naturaliter inter se ad producendum eundem calorem: ergo et
duæ mæ totales poterunt unire inter se ad recipiendum naturaliter
eandem formam. Resp. nego consequentiam dicta ratio est quia ignes sunt causæ
efficientes, ac proinde [illegible] possunt [illegible] uniri, ut producant
calorem, quia [illegible] superfluitates, [illegible] sunt pes intrice
componentes, duæ totales essent omnino superfluæ, et sufficeret unica ad
compositum. Praesertim cum materia faciat unum per se nario cum forma substantiali quod
non facit causa efficiens cum suo effectu. =

Vead frã poït dinitus infrare ples mãs

Resp. affirmative cum communi. Probatur 1º quia in hoc nulla uisitur manifesta implicantia: ergo non est denegandum Divinæ Omnipotentiæ. Probatur 2º quia eadem materia potest recipere plures formas ut mox dicemus: ergo et eadem forma potest infrare plures mãs. Probatur 3º quia dinitus id effectus potest pendere a duplici causa totali: ergo et eadem forma potest pendere a duplici materia totali: quia superfluitas uincitur a Divina Omnipotentia. =

Inst. 1º Deus non potest uariare in forma connãlem mũm infrãndi: sed connãlis mus formæ est infrare unicam mãm: ergo neque dinitus potest infrare plures. Resp. distinguo maior Deus non potest uariare in forma connalem mum infrandi essentialem. Concedo. accidentalem, nego maior. At uero connalis mũs infrandi unicam mãm est solum accidentalis et non essentialis: et patet ab exemplo quia et connalis mũs in forma est infrare mãm plene disposãm et tamen Deus potest facere quod forma introducatur in mã sine principiis dispositionibus. =

Inst. 2º Conc. Later. docet aiam rõalem nõe multiplicatam per multiplicatam materiam: ergo solum unica aia rõalis non potest infrare plures mãs, sed quilibet aia debet infrare suam unicam mãm. Resp. cum S. L. Conc. ibi loqui solum de facto, non uero de possibili. Gratulor hanc solutionem Patri S. L. ex qua contra ipsum [illegible] c. Infero

Infero: q° et gn ist Cre Hazer in cad Sch docet aiam rōalem cē
immortalem, Ergo ei dicto ē n ei poīstī ac q°ns pot aia rō=
lis diuinus ociatē educi, ꝑ cē degēns, ut Supra dixi.=

SECTIO. iiii

Vead mā poīt recipere ꝓtes ſras.

Arte rōis huoēm gſtioīs. Arte 1° gſticem gerere ꝑ gſtibus ſis
ſubialibus. ꝑ n ꝑ acciālibus. Arte 2° et gſticem excitari
ꝑ gſtibus ſris diſparatis, ꝑ n inv se ſubordinatis. Arte 3°
gſticem poe [illegible] poīt ingſ=
re eand mam ſm diuſas pēs. 2us ſūs ē poīt in ſtāre
ꝓtes ſtē eand mam ſm eand pem ꝑ eand ſtām. 3us ſūs ē
poīt ingere eand pem mē Aſſiriam Chriſtus in diuīs pēs. ꝑ
gd attinet ad ſtām ſum gſtioīs. ⁊ Quer 1°

Vtes ſra poīt, nath ſnſtare eandem mām ſm diuſas pēs?

Ad arte ꝑ Sch°. Ca. Et vulgari ⁊ Celeberrimo ſdo exſto virga, q
partim het viriditatem, ⁊ partim ſiccitatem, ꝑ mā ſgntas ſit
cad, ut pēt experia; ⁊ ſic ſm gem viridem het ſtam viuentis
vegiue ⁊ ſm aſtam pem het ſtām n viuentis q ſt dura ut ꝑ ſe
pēt. ⁊ ex arte q dixit — gdam ſt q mā ſtinua ⁊ n ſtē
ſubiali ſunt unum —: q° pot mā cē cad, ⁊ ſtē ſubiales diuſe.=
Arg. 1° Ex eadem ra q n ſt
unum n poīnt here mām ſtinuam eand: ſā ſtē n poīnt ſtti=
tuere unum. Nec ſtām: q° n poīnt ingrare eand mam ſtinuam.
Et ſic ſd may: n poīnt here eand mām ſmam ide cad diſpoſitiōes
dcto: n poīnt here eand mam rotam, nq maj ⁊ ſic vtigendus ēſt
Arſtot, q Lourius fuit ⁊ cad mā ſluma. ⁊ Clarum ē ſtēs diuſas
poſſe diuſas diſpoſitiōes; poīnt tn here eandam materiam ꝑ
motam.=

Arg. 2º ex prologum Chor. — Eaq. diferunt spē n' pount eē ɔtinua: sed duæ frē diferunt spē: g. nequeunt here eandem mām ɔtinuam. Rp. distgd prologum, ea q. diferunt spē n' pount eē ɔtinua adæqte, ɔdo; inadæqte nq prologum, et illa composita erant ɔtinua inadæquate ratione eiusdem materiæ continuæ. =

Inst. frā e ca ɔtinuaōis: g. si dantr ptes frē, dent dari ptes mē disɔtinuatæ. Rp. frām eē cām ɔtinuōis. i. n' pōe eandem frām infrāre natr ptes mās disɔtinuatas n' tn seqtr qd ptes frē n' poīnt infrāre eand mām ɔtinuam secundum dīrsas pēs. =

Arg. 3º ex hoc seqtr eand superficiem infrāri duabus frīs spē dīrsis; et ostendis hoc. nam illa superficies inr media inr pēs qntis uirgæ uiuentis, et pēm uirgæ n' uiuentis recipitr sit in subīa uiuente et n' uiuente. ɔ n' detr maior rāo cur potius in una, qm in alia subiectetr: g. infratr p fras dīrsæ spēi. Rp. ngd seqlam, et ad pbaoem illius dico illam superficiem mediam inr utramq pēm mē infrari p frām ualentiorem, q. impedit disposiōes alterius frē minus potentis. = Rondent aliq 2º ad Deum ptinere in hoc euentu detrāre p qm frām ex illis duabus deat infrari hæc superficies utriq pī mæ cōis. =

Arg. 2º Eadem mā nº n' pōt ptinere ad ɔposa dīrsa in spē: sed in illa uirga darentr duo ɔpa dīrsa in spē: g. ēt daretr ma dīrsa. Rp. distgd may: ead mā nº et sm eand pēm n' pot ptinere ad ɔpa dīrsa in spē. ɔdo. ead mā nº sm dīrsas pēs nq may. = Sr solūō qa eadē mā in spē pot ptinere ad ɔposa spē dīrsa, vg ad hoēm et Leōēm: g. etiam ead mā nº sm dīrsas pēs poterit ɔstituere ɔpōsa dīrsæ spei. =

N ptes frē poīnt nātr infrāre eandem mām sm eandem pēm

Quar 2º ẽt sm̃ eand̃ pẽm point ptes frãe infrãre eand̃ mãm. Et negẽ ꝯ M. S. in Metha Disp 15 Sec. 10 nº 62, et ibi refert D. Thom. Tonsinam Capreolum, Farrer. Greg. Girium, et Hereum: qq accedunt Hurt. Fell. et S. L. Cfr 1º qa ẽ istæ ptes frãe eent eiusd̃ spẽi, ẽ dirsæ, si eiusd̃ spei daretr superfluitas q̃m nã abhorret: si eent dirsæ spei, mutuo se destruerent ꝓpter disposiões ꝯtrarias: gº natr̃ n̄ poũnt ptes frãe infrare eand̃ mãm sm̃ eand̃ pẽm. =

Cfr 2º qa mã ꝯunica frã facit unam ꝯposiũm: gº n̄ ẽ naria alia ad id ꝯposiũm, qa prĩa Artis nã n̄ operatr nisi unicum ꝯpũm phijcum, qd ex unica frã sp̃ resultat. Cfr qa mã ẽ lemitata: gº sol natr̃ admittit unam frãm. Adte tn̄ oio qstioem ꝓcedere d̃ frĩs totalibus et inr se disparatis, n̄ uº d̃ frĩs inadæq̃tis, et inr se sub ordinatis. =

Arg. 1º aliq frãe disparatæ n̄ requrũt inr se disposiões ꝯtrarias: et ꝓbas hoc. qa aqua calida vg. postulat here calorem, deinde et postulat here frigus: gº hæ duæ frãe ꝯtrariæ sit ꝯpatiuntr in ead̃ ma aquæ nali. Et negd aĩs: ad ꝓbaoem illius dico aquam n̄ postulare ex nã sua illum calorem, sd per suam frãm postulare sp̃ frigus natr̃: ille en̄ calor n̄ ẽ frã subialis, sd tm̃ qdam ascens ꝓductum ab igne, qd ꝑ accens ꝓducitr in aqua et n̄ rugnat ꝯ frã subiali aquæ, quæ sp̃ d̃ se radicaltr postulat frigus. =

Arg. 2º in ead̃ mã sm̃ eand̃ pẽm dantr ptes frãe acciales: gº ẽt dari poũnt duæ frãe subiales. Et ngd ꝯtiã dirsa rao ẽ 1º qa frãe acciales ordinantr ad faciendum unum per accens; frãe uº subiales ordinantr ad faciendum unum ꝑ se ꝯ ma 1ª et ad dandum distioem ꝯpõ, superflua uº ẽ duplex frã subialis, qa sat ꝑ unicam disquitr ꝯpũm q̃m distioem n̄ ꝓstat frãe acciales. Præterea si frãe subiales sunt eiusd̃ spẽi, duæ st superfluæ si dirsæ spẽi, postulant disposiões ꝯtrarias, acꝑ=

Accipiunt se mutuo expellunt; quod non habent formae accidentales, ut patet experientia, quae rerum magistra. =

Arg. 3.º in ferro candenti est simul forma ferri, et forma ignis: ergo in eadem materia naturaliter datur duplex forma. Respondeo negando consequentiam, quia in ferro ignito est forma ferri in sua propria materia. et forma ignis et habet suam peculiarem materiam intra poros ipsius ferri: quia cum ignis sit subtilissimus permeat cum sua materia per poros ferri, et intra illos conservatur. Et dic intra poros ferri esse aerem et aliam materiam quae potest concipere et retinere formam ignis. =

Subingres hic Ut possunt dari duae formae totales quae unum se subordinentur ad informandum eandem materiam? Respondeo negando. et Dicitur quia istae duae formae (ut suppono) esset totales, et adaequatae. ac proinde quilibet ex illis sufficere ad faciendum unum compositum aliter non essent totales et adaequatae: ergo si istae duae univerentur in una materia, iam compositum non esset unum, sed duplex, ac proinde una ex illis esset superflua. =

Vtrum formae possint informare naturaliter eandem materiam replicatam dimitus in diversis locis.

Haec quaestio habet maiorem difficultatem ante cuius resolutionem supponendum est, Deum posse constituere eandem materiam (et quodlibet aliud subiectum in diversis locis. Sed per actionem adductivam sed reproductivam. et hoc de facto ita contigisse testantur Sacri Annales, praesertim de D. Ant. totius Lusitaniae Splendore et Seraphici ordinis singuli ornamento, qui dupli in loco prodigiose apparere visus est. Id patet in corpore Christi Domini, quod in Caelo, et in Sacra Eucharistia realiter existit. hoc posito

Quaer 3.º Ut haec materia dimitus ita constituta in dupli loco possit in uno naturaliter recipere formam equi et in alio formam Leonis? Respondeo affirmo cum M. S. tomo 3.º in 3.am

Tertiam pem Disp. 48, et S. L. tractu 1.° D. 4.ª n.° 329. Pr 1.° qa mā in uno lō pot here disposioes ad fram equi et in alio disposioes ad fram Leonis: g.° in uno lō recipiet fram equi ad qm e dispōsa, et in alio fram Leonis ad qm et het disposiōes. Pr 2.° qa tota rugnia in mā ut recipiat ptes fras in eod lō e ppter diversitem et ctrarietem dispositum. Sed hac ctrariatas tollitr p diversum lum, qa ctraria sol pugnant vū eiusd loci: g.° in diverso lō pōt ead mā recipere diversas fras. =

Pr 3.° qa si ead stupa vg. ponatr Bracharæ et sit Conimbricæ si Bracharæ illi applicetr ignis cremabitr: si u.° Conimbricæ sit aquis submersa n. cburetr: g.° ead mā Bracharæ hebit fram ignis et Conimbricæ fram stupæ: neq en credibile e qd ignis applicatus ad stupam Bracharæ eam n. cremet, neq qd submersam aquis Conimbricæ cremare possit. =

Contraria Sn.ª defenditr a P. Fonc. Hurt Arr. et Cardinali Hugo de Eucharistia D. 5.ª Sec. 2.ª n.° 53 pp qq Arg. 1.° capacitas mæ n. augetr p replicoem in diversis lis: sed in eod loco n. pot mā natr recipere ptes fras: g.° neq in diversis. Pr 1.° distgd maq capacitas mæ in diversis lis n. augetr intencive dcto n. augetr extencive, ng maq. Nam illa diversitas locoq expedit illam virtutem mæ et tollit ctradioem qm in uno lō hebat: sicut en diversitas temporis extrici tollit ctradioem ita et diversitas loci extrici: nam illa mā lt sit ead in re, tn in diverso lō e tuti duplex eqpolenter. =

Pr 2.° S. L. mām here se semp eand capacitem ad recipiendum ptes, et sit, et subsive tam in eod qm in diverso lō, qa hæc capacitas n. disquitr ab ente mæ, ac pind sp e ead: sed n. pōt mā in uno lō recipere ptes fras, n. qd deffu capacitatis, sed ppter supfluitem, si fræ sunt eiusd spei. Et ppter dispositiones ctrarias et inr se rugnantes, si fræ sunt diversæ spei, quæ

Quae incomoda euitantur in diuerso lõ, siquidem superfluitas, et contraria tas sol. sit vn eiusdem loci. =

Arg. 2º mia ex ui constitutionis in diuerso lõ, sol. accipit plures ubicaones, q n' augent capacitem in mia ad recipiendum plures frias: g.º si in uno lo n' pot natur recipere plures frias neq et in diuersis. Rp ad ares ubicões in diuersis lis n' augere capacitem mae, sol. illam expedire et tollere contradicionem, sicut diuersitas temporis n' auget capacitem, mae et tn nemo dubitat qd p diuerso tempore ma poit accipere plures frias, qa tollitur contradiõ: ita sol. diuersa ubicaones lt n' augeant uirtutem intricam mae, illam tn expediunt, et tollunt contradicionem p diuersitate lõrum; g.º eod mo phandum e in diuersis duradibus temporis extrici, atq in diuersis ubicaoibus li extrici. =

Arg. 3º Agens nale n' pot introducere natur unam fram nisi expellendo aliam: sed ignis ig n' pot expellere frãm stupae in tam magna distiã, qa n' extendit suam spheram, nisi ad unum lum: g.º ma n' pot in dupli lõ recipere plures frias. Rp ad min. Igem q e agens dere ee in lõ, ubi e stupa disposita. et et alium ignem n.º diuersum dere ee in lõ, ubi stupa n' e disposa, ac pdns nunqm id ignis n.º operatur natur, nisi in lõ ubi e, et si inuenit disposiões in mia introducit suam frãm. Si u.º eas n' inuenit, n' introducit frãm. =

Arg. 4º ex hoc sequtr eund hoem Bracharae ee frigidum, et Conimbricae calidum, hic poe occidi, et alibi uiuere; imo in uno lõ poe peccare, in alio mærere ac pdns in uno lo poe decedere in gratiam, et saluari et in alio lo mori in peccato et damnari, sed hae seqlae st absurdae: g.º et illud ex q sequuntur. =

Rp Concedendo has oes seqlas methe loquendo et ex nia rei, qa frae operantur, et introducuntur natur x.ª disposiões

Quas reperiunt in ma. At uo moralr loqndo det negari illa ultima sequla. nam ad Dinam pvidentiam ptinebat in eo eventu expectare qd alter hō. Itereret et poneretr in gratia, ut utrobiq saluaretr. Et uice uersa ut ut utrobiq damnaretr: ne seqtr illud absurdum. Sed d his allibi Deo dante explicatius disseremus.

Vples frae point dinitus infrare eand mam in eodem loco.

Rafre I M. S. Fonc. Hurt. Arr. et aliis qs allegat et seqtr S. L. tractu 1o. D. 4a. no. 332. Ar 1o. qa in hoc nulla datr rugnia. nam Et rugnaret ex pe mae. et hoc n, qa ma e d se indiferens ad frias et het poam nallem ut eas recipiat subsive. Cur igr implicabit ut Deus ponat illas frias sll. Et rugnaret ex pe disposioum, et hoc et n obstat, qa hec pugna e sol Itrarior, q a Deo uinci pot. Non tand rugnaret ex pe frae, qa una fra n het rugniam I alia, nisi raoe disposioum, q rugnia I sit sol Itraria, a Deo facile uinci pot.

Opposam Sn.am docet Vasq. I aliis. pq Arg. 1o. Et ma reciperet ples fras p poam nalr sumptam et hoc n, qa aliter et eas poet sll recipere nalr. Et illas reciperet p uirtutem passiuam eleuatam, et hoc et n, qa uirtus passiua n pot eleuari, siqd Deus n pot Icurrere in gre cae mallis: go. etc.

Rhanc uirtutem in ma ut recipiat ples fras ee qd nallem et essiallem, sol expeditam et eleuatam a Deo cui obiatr subtatr ma ad recipiendum qdqd n implicat: et sic eleuatr hec uirtus passiua ma, n qd Deus Icurrat in gre cae mallis sol in gre cae efficientis pducit Deus ples fras sll in ma q pductio e indebita mo ordinario recipiendi mae, q sol d facto recipit ples frae subsiuae, et n simultanie.

Arg. 2º poa obiallis e sol in ordine ad effus supnales, sed tales effus, idē illa ptes fre st nales: gº n' datr ad illas poa obiallis in mia. Rs ngd mag; et pet in poa obiali, qm het subtum ad recipiendum sol duo contraria in gradibus intensis vg calorem et frigus. et tn tam frigus qm calor st effus in se nales. unde sol illa coniunctio utriusq contrarii e supernalis et ad hanc datr poa obiallis, q ad mum recipiendi, st effus q ad entatem sint nales.

Arg. 3º ead subsistia creata, neq dinitus pot trare duplem nam: gº neq ma recipere ptes fras. Rs 1º ngd ans. Rs 2º pmisso ante ngd contiam dirsa rao e qa subsistia consit mus e magis lemitata, ac pind n' pot extendere suum effum fralem nisi ad unicam nam: ma uº e realitas, ac pcons het maiorem capacitem ad recipiendum ptes fras tam subsive quam sol. qd n' het subsistia creata q neq subsive pot trare duas naturas.

Arg. 4º ex oibus illis fris n' poet resultare unum p se contia: gº n' e capax plurium fraz. Rs ad ans ex qlibet illaz fraz dere resultare unum p se contia qa ma n' debebat uniri uni fre meantibus aliis sed cuilibet immé et sic contia qlibet faciebat unum p se. Neq e nouum qd unio phyca tretr ad unam fram et n' ad aliam in eod subto: nam in misterio Incarnaois unio hipostatica trata fuit immé ad subsistiam Dini Vbi et n' ad nam Dinam indistam: gº a fortiori poet unio mae trari ad unam fram et n' ad aliam realr distam.

Quer hic 1º Vt fra q iam erat in ma conseruaretr p fortiorem concursum Dei qn' aduenit alia fra q sol contia spatitr ad infrandum mam. Rs illam fram pcedentem n' indigere maiori concursu ad suam conseruaoem [illegible]

Pr. qa Deus pöt p suam voltem conservare eund. concursum physicum conservativum istius frae precedentis: Sed conservato sp hoc concursu nº n' pöt haec frä precedens expelli: gº p eund. concursum ordinarium pöet conservari haec frä preexistens, addito sol. decreto voltis Dinae et conservando illo concursu ordinario. =

Replicabis frä supveniens postulat nallr corruptioem precedentis: gº naricum e qd Deus adhibeat potiorem concursum ad conservandum frām preexistentem. Pr. ngd. Ctiam; qa ad hoc sät e voltas Dina, q decernat conservare sp hunc nº concursu: et lt Agens nale n' poit introducere unam frām, nisi destruendo aliam, hoc provenit ex limitaöe agentis creati qd n' potest alio mo introducere frām nisi cum expultioe alterius: At vº Deus pöt p suam liberam voltem conservare frām precedentem cum subsequenti, qa e supmus Dominus. =

Vrg. paries n' pot ee albus p solam voltem Dinam: gº et illa frä n' pot conservari cum alia p sol. decretum Dinae voltis. Pr. ngd. Ctiam dirsa räo e qa voltas Dina n' pot suplere cām frälem, qlis e albo vu parietis, qa cä frälis immé p se pstat suam denoiäoem: At vº haec conserväo frar e p aoem distām in gre cae efficientis, q optime a Deo pot supleri. Nam si p sol. decretum voltis Dinae (ut e aliquor opio) productum fuit Caelum Terra Elementa ~~etc~~ cur et p id decretum Dinum n' poterunt conservari duae frae sol. in ead mä. Gre hic concursus conservativus e nallis qadentatem aois, et sol. supnalis, q ad mum. =

Quer 2º. Pt tam frä preexistens qm alia q supveneriit existant miraculose in mä? Pr. utramq existere miraculose qad mum; qa utraq vugnat sil ee in ead mä nallr, nam introductio unius e nallr corruptio alterius. Et sic concursus ex pe mae, e miraculosus q ad mum, tam ad

Ad retentioem 1.ae q̃m ad receptionem 2.ae. Sicut unio inr duo ɔtraria in eod subtõ sp e miraculosa, tam qad ɔseruaoem unius ɔ alio, q̃m qad receptioem utriusq. =

Inst. mã hẽt d se uirtutem nallem ad recipiendum utramq fram: g.o n illas recipit miraculose neq qad mum. Pr distgd ans het uirtutem nallem ad recipiendum utranq fram sil et colectiue, ng. diuisim et subsiue, ɔdo ans sicut subtum het capacitem ad recipiendũ duo ɔtraria subsiue, n uo sil et colectiue. =

SECTIO.V.

V ples frã point uniri eidem mãe p unam uniõem?

Rasioe pcedentis foe insurgit n leue dubium. Pr sc. illae ples frã unirentr eid mae p unicam an p ples unioes? Pr poe uniri p unicam unioem, l hac ponatr ex pe mae l ex pe frarũ. Pr 1.a pars, qd sc. poit ee unica unio posa ex pe mae. Pr inquam 1.o qa ead ao pot pendere a dupli prco ut e cõe: g.o et ead unio a plibus extremis. =

Pr 2.o qa unio e uinculum duorum extremorũ: g.o unica unio pot unire 1.am 2.am et 3.am fram ~~eta~~ eid mae. sigt sp manet uinculum duorũ; nam qlibet fra ɔ hac mae ɔstituit unicum ɔpũm, ac p ɔns st duo extrema. Pr 3.o qa id ɔptus pot pendere a plibus obtis p mum unius: g.o et ead unio a plibus extremis unius ɔpositi. =

Pr et 2.a pars | q ɔtra s. h. | qd sc. poit ee unica unio l hac ponatr ex pe frarũ. Pr inqm qa sicut unio pot idtificare ɔ mã et frã quae st realr inr se distae | ut e opio multorũ ɔ Ctrr. | ita et poterit identificari ɔ plibus fris realr distis: qa id mus bn pot modificare duas realites; ut pet in paõe, q immé inest in mã, tamqm in subto

Et in fra tamqm in trō et e mus utriusq immeatus qa ab utraq neq dinitus pot seperari: q. sitr unio pōt ēē mus plurium fraz. =

Arg. 1º Contra hanc 2am pēm. q st eadem in uno 3º uirtualr tm distō st id inter se: qº ēt q st eād in uno 3º modalr tm disto erunt id modalr inr se: sd fre eent id in illa unioe q e mus: qº eent modalr tm distae inr se. Et Cl. Arr. illud plogum sol ualere in rebus q st oio id a pē rei et sol hent uirtualem disticem p illum. n uº in rebus q disguntr ex na rei q n st simpliciter id imo st a pe rei simpliciter dirsae. =

Arg. 2º Ergo [illegible] ex eo qd duo nullam heant dirsitem in uno 3º seqtr n ēē dirsae inr se: qº ēt ex eo qd duo heant exiguam dirsitem (idē modalem) in uno 3º seqtur here hanc exiguam dirsitem inr se. Et ad min, in ea supponi falso qd dirsitas modalis sit exigua nam e dirsitas simplr ex na rei. Imo addunt aliq Rr maiorem ee dirsitatem modalem qm modalem qd sic pbant qa duae res conueniunt in entate reali tamqm in gre pximo. mus uº et realitas n conueniunt in gre pximo sd roto: qº n e exigua dirsitas modalis. = Pr solio qa unio hypostica e mus rū hunitis in q e tamqm in subto et et e mus rū Dini in raoe tri. et tn Dinum et humanas n st id modalr inr se. =

Arg. 2º ut aliqd sit mus dēt ēē sp intricus realiti tamqm subto et n sol tanqm trō: sed unio n e intrica utriq extremo tanqm subto: qº n e mus rū utriusq extremi. Et ngd maj 1º qa ao e mus rū sui effus et tn n ine in effu tanqm in subto, sd tamqm in trō. 2º qa si unio creaturae adhuc eet mus rū suae realitis et tn n eet in ea tanqm in subto. sigd erat creata et indepens a subto: qº n e

Q.º n'é narium qd mus sp educatr á sua realite; sd sät é qd imme illi uniatr q é rao ɔstitutiua, et distintiua mi. =

Vex dupli frã in eadem mã fiat unum, an duplex compũm

Do fieri duplex ɔpum. ita cois sn.ª ɔ plibus apud S. L. tractu 1.º n.º 344. Pr 1.º qa uariata q̃libet pe essiale ɔpositi totum ɔpum uariatr: sd fra é pars essialis imo distintiua ɔpi: g.º hac multiplicata et multiplicatr ɔpũm. Pr 2.º qa qn duæ fræ vg hõis et equi infrant subsiué eand mam resultat duplex ɔpum hũnum et equinum: g.º sitr qn istæ duæ fræ sit infrãuerint eand mãm resultabit duplex ɔpum. =

Pr 3.º qa multiplicata dupli fra acciali in eod subto fit duplex ɔpũm acciale: g.º et multiplicata dupli fra subiali fiet duplex ɔpum subiale. Si tn qras ꝑ hæc ɔpõsa physé sumpta sint adæq̃te dirsa? Do neg̃é. Pr qa deficit multiplicao unius pis essialis nirum mæ, ut ɔposum sit physé adæq̃te dirsum. =

Arg. l.º diex duplici frã vg ex aĩa Petri et Pauli in eadt mã resultaret duplex homo sequetr qd unus prãretr d alio et eet uerz dicere — Prus é Plus — sicut dicitr — dulce é album et album é dulce — qn in eod subtõ datr duplex fra accialis idé dulcedo et albedo: sed illa pdicao eet falsa: g.º ẽt illud ex q̃ seqtr. Do ngd may: qa ad uerificoem ppõis narium é qd rectum prãti sit id ɔ recto subti et in illo eventu rectum prãti n' erat id ɔ recto subti. Siqd ho physé sumptus dicit in recto tam mãm q̃m frãm: ɔ uero fræ ẽent dirsæ idé duæ aĩæ, iam absé manebat rectum dirsum, ac pind Prus n' erat subtũm Pli, neq Plus pratum Petri, qa hebant dirsum rectum, idé dirsam formam. =

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

Hinc deduces diversam rationem ad illam praedicationem accidentale — dulce est album album est dulce — nam rectum praedicati est id quod recto subiecti in utraque praedicatione: siquidem subiectum est quod solum dicitur in recto accidentis quod subiectum esset id quod utriusque forma, idest albedinis, et dulcedinis; ideo semper propositio manebat vera quia facit hunc sensum — subiectum albedinis est subiectum dulcedinis; et subiectum dulcedinis est subiectum albedinis — quod est verissimum. =

Arg. 2º ex pluribus essentiis quae eadem subsistentia resultat unicum suppositum: ergo et ex pluribus formis in eadem materia resultabit unicum compositum. Respondeo negando consequentiam diversa ratio est quia hoc concretum — suppositum — solum deducitur a subsistentia: ergo quae hoc sit unica unicum debet esse semper suppositum sed natura sit duplex, ut patet in Christo Domino: At vero hoc concretum compositum aequaliter dicit tam formam quam materiam: ergo ubi primum multiplicatur quilibet ex his pluribus principalibus statim multiplicatur totum compositum. =

Hinc colliges ex dupli humanitate in eadem subsistentia resultare duplicem hominem physice in ratione compositi, quia multiplicatur humanitas quae est constituta ex materia et forma: At vero in ratione personae sive suppositi est unicum quia unica tantum datur subsistentia sive personalitas. Quare in concretis accidentalibus ut — Album — dicitur aequaliter 1º tam albo quae est forma quam subiectum in ratione compositi. Et ideo ex dupli albedine in unico subiecto fit absque duplex concretum sive compositum accidentale, quia compositum quantitate dicit utrumque. =

Arg. 3º non datur maior ratio cur hoc compositum ex dupli forma in unica materia dicatur duplex propter duplicem formam et non dicatur unicum propter unicam materiam. Respondeo negando assumptum diversa ratio est quia — unum — dicit negationem multiplicitatis, siquidem — unum — consistit in negatione; et negatio consistit malignantis non negat [illegible] ac proinde negaret esse in illo composito duplicem formam.

At

Ait u.º hic trus — Duplex — e posiuus et ideo dicit absē
ēē duplex ꝯpum ꝓpter duplem fram, qn neget ēē ibi unicā
mām. —

Arg. 4.º multiplicata unioe n multipli-
catr ꝯpūm: g.º ēt multiplicata frā n multiplicabitr ꝯpūm. Sed
ngd ꝯtiam dirsa rāo, qa sol mā et frā st extrema et pēs frā-
les ꝯposi: At u.º unio e ipsa ꝯposio s.e uinculum partium ꝯpo-
nentium: g.º sit multiplex unio n multiplicabitr ꝯpum, sd tm
ꝯposito. Sicut sit multiplex [illegible] n multipli-
catr ipsius. —

DISPVTAO. III.

De causa frāli.

SECTIO. I.

V frā sit causa mā uel ꝯpositi.

[illegible] magnificatio [illegible] arguet [illegible]
[illegible] supra negaui [illegible]
[illegible] in q. [illegible] frālem:
nam ego absē n nego [illegible] cām frālem [illegible] n ꝯstituere
membrum distūm cā, ut supra approbaui et infra efficatius ꝯfor-
mabo ex coi doa plurimoꝝ. Aliter ēt ego morabor illos, q agūt
d cā morali et explari, ꝯ tn negent has cās ꝯstituere dirsam cla-
ssem ab illis q̄tuor, q̄s vulgariter admittunt. Hoc supōso

Quer 1.º ꝯ frā sit rigurosa cā
mā. in hac q̄stioe ꝓcedit C. S. T. ꝯ distiōe. asserit en in mā dari
duplex ēē, alterum pōale, actuale alterum. et x.ª hanc distiōem
docet fram n ēē cām mā, q ad ēē pōale et inchoatum. ēē u.º cām
q ad ēē āuale s.e detrātum ipsius mā. Ego p duas cl. se-
qntes explicabo resoluōem huius q̄stioīs. —

Prima Eo: ḡa n' é cā mīa ḡad illud
cē ḡāle ⁊ inchoatum. Pr ga mīa / ut supra ostendimus / é vera
cā ḡr mallis: g. ḡa n' ḡot cē cā ḡsius mīa ḡad illud cē ḡāle
⁊ inchoatum. Sīgt n' ḡōt dari hāc mutua cāllitas in eōd īnstī hm
eand existiām. alliter cēt eād ḡa ḡor ⁊ posterior se ipsa. Ḡor
ḡtenus cā mīa ⁊ posterior ḡtenus effūs ipsius mīa, ḡt plane
negnat. —

Ont. 1o Salt aīa rōalis erit cā mīa, sīgt n' é
effūs ipsius mīa ac inde cessat illud inducens ḡd cēt cā ⁊ effūs
ḡor ⁊ posterior se ipsa hm eand existiām. Negd assumptum; ga
mīa salt é [illegible] aīa rōalis, ac inde [illegible] Deus n' creat aīam
rōallem nisi [illegible] ⁊ organisata ad sub-
tentandam ipsam aīam [illegible] ḡ existens aīe rōali
ḡm set subtentare. Subtentaculum cn se pōtigit ad rem sub-
tentandam. —

Ont. 2o mīa dependet a ḡr ut a rollato tē-
dente: g. ḡa é cā illius. Negd Stiam: ga rollata tendenti-
tia n' negrunt existiam reallem tēr; ut pet in Ipsu ḡm ego ser-
mo ⁊ Antechristo n' existente: Ad 2o Ca ghīca ut operena
negrunt existiam reallem: ⁊ dent influere in effūs; ga influxum
n' het ḡa vi mīa neq ghysnitr existens ad ipsam mām, quod
erat narcum ut cēt cā illius. —

Secunda Eo ḡa n' é cā vigurtia
mīa g ad cē āuale, ⁊ detractum ipsius mīa. Hac resolu e Dra ⁊ H.
⁊ alios. Ad 1m ga cē āuale ⁊ pōale mīa n' negunt in re ⁊ ghycē.
Sīt 2a ipsum ⁊ ḡa n' é cā mīa g ad cē pōale: g. neg gad esse āuale.
Ad 2o ga illud cē āuale ⁊ detractum ipsius mīa n' dependet ab aliquo
influxu ⁊ cāllite ḡra ⁊ ostendo hoc, ga hic influxus neq é p aōem
neq p pōem sīgt ḡa neq agit in mām neq illam rēspit: g.
n' é cā illius g ad cē detractum ⁊ āuale. —

Dices tn illud ee auale et detratum mae pueniré ab ee infriuo et unitiuo ipsius fre ad mam: g° ꝯ illa unio sit distincta, fra hēt cālitem distām. Ad imprimis hoc n' poe dici in opinioe S. L. q. docet cālitem fre erga mām n' ꝯsistere in unioe neq in fieri neq in facto ee: sd in generāoe passiua, ac pꝯns illud ee detriuum sc auale n' pot pueniré ab unioe tamqm a cālite. =

Deinde ꝯfirmo ulterius hanc sn.am: qd sc unio n' poit ee cālitas cae frālis. qa mūs e cā frālis rū suae realitis, sq. ubi rū subti, unio rū sui extremi qd afficit. et tn n' hēnt uniōem distām, siqd modalitas immé se ipsis uniuntr suis subtis: g° euidens signum e qd ista cālitas cae frālis n' ꝯsistat in unioe, ac pꝯns qd fra n' sit cā mae sm suum ee detratum et unitiuum. et miror P. S. L. q acriter defendit cālitem cae frālis n' ꝯsistere in unioe, adhuc tn dicere fram ee cam mae sm hoc ee unitiuum sc detratum. =

Ad 2° adhuc admissa illa illa opioe (qm mox negabo) qd cālitas fre ꝯsistat in unioe n' poe dici fram cam mae qad illud ee unitiuum et detratum. et ostendo hoc; qa uniri n' e id atq care. ut uidetr in hūnite q unitr ubo Diño et tn n' e cā illius: et ubum et unitr huniti qm n' cāt. Deinde una pars integrans unitr alei et tn n' e cā ipsius. =

Praeterea ois cā det psupponi in aliq pori ans ad suum effum. sd fra numqm e ans ad mām et qn illi unitr, imo e sit ꝯ mā: g° n' pot ee cā illius. sd potius e effus ipsius mae qtenus fra fuit cāta ab illa si e mālis. Et substentatr in ipsa mā si fra e rōalis: g° d pmo ad ultimum sp ma antecedit fram et fra nunqm antecedit mām, ac pꝯns nequit ee cā illius. =

N fra sit rigurosa cā compositi.

Quaer 2° Ad sd fra sit uera et rigura cā rū ꝯpositi. Ad

Et negé ita P. Arr. Oviedo et Cont. ꝯ pl̄ibus R. R. Et qa cā rigurosa coicat aliquod ēē dirsum effui p influxum a se distum: sed fra in raoe cae fralis nullum ēē dirsum coicat ꝯpo p influxum distum: et ostendo hoc qa imprimis nullum ēē coicat mae ut iam probauimus; pterea nullum ēē coicat sibi ipsi; dnd neq et unioi: sed ꝯpum nihil ē nisi mā, frā, et unio: g° si fra nullum ēē coicat neq mae neq frae, neq unioni, ēt nullum ēē coicat toti ꝯposi. =

Probo spiali qd fra in raoe cae fralis nullum ēē dirsum coicat unioi (et q̄ sol pot ēē aliqd dubium) et pbo sic, qa si fra cat unioem, t ē illam producendo effiue, et tunc ē ca efficiens t illam recipiendo mallr et sic ē cā mallis atq hoc mō n ē cā fralis, sed t ē actiua t passiua se mallis: g° in nullo sū fra pōt ēē rigurosa cā phyca rū ꝯposi, sigd n hēt cālitem frālem, q̄m exerceat erga ipsum ꝯposum. =

Arg. 1° fra ē pars ꝯstituens ꝯpūm: g° in hoc gre ē cā fralis illius. Et ngd ꝯtiām, qa ēt una pars integrans ē pars ꝯtituens totum integrale: et tn n ē ca illius; qa n coicat aliqd ēē dirsum p influxum frale distum. aliud en ē ꝯponere et aliud ēē cām fralem, nam Vbum Dinum ꝯponit ꝯ hunite et humanas ꝯ Vbo Dino ꝯstituunt ꝯpum inefabile xpi Dni, et tn neq Dinum Vbum ē ca ru hunitis, neq humanas ru Dni Vbi, t totius ꝯposi inefabilis xpi Dni. =

Arg. 2° unio ē calitas fra ad mām: g° iam datr calitas frālis, ac pꝯns cā fralis distā. Et ngd ans ꝯ SL nam unio potius ē effus calitis, q̄m cālitas, sigd calitas det ēē uia ad trūm. At u° unio n ē uia, sed trus cālitis. Praeterea unio fralr sol ē uinculum et n calitas: et sic ē fralis ꝯposio extremoꝝ, et n calitas alicuius: Sicut mā q̄tenus extremum ꝯponens, n ē cā, et pet euidenter in ꝯposo huno, in q

In q̃ mã n' ẽ cã frã ꝯ q̃ ꝯponit: g° dirsum qd ẽ ẽẽ pem ꝯponentem, et ẽẽ cãm, ut dixi.

Arg. 3° Conc. Trid. sess. 6ª appellat iustitiam inhærentem cãm nostrẽ iustificaõis frãlem: g° n' ẽ absẽ deneganda cã frãlis. Ad ad ꝯtiam me n' negare cãm frãlem absẽ: sed assero n' ꝯstituere membrum distum a cã efficientis, et mãli. Sicut aduersarii n' negant absẽ cãm morallem, et exemplarem. Sed n' ꝯstituere cãm dirsam docent ab illis q̃tuor cis, qa n' hẽnt dirsas cãlites: sed ẽt frãlis n' hẽt dirsam cãlitem ab efficiente, et mãli: g° n' ꝯstituit dirsum membrum cã.

Adte et me n' negare effũs frãles ꝓuenientes a cis frãlibus. sed dico hos effus n' resultare phyce ꝑ dirsas cãlites, a mali, et efficiente. Sicut aduersarii n' negant absẽ effũs morales et exemplares ꝓuenientibus a cis moralibus, et exemplaribus. sed asserunt hos effus n' resultare ꝑ dirsas cãlites ab aliis q̃tuor q̃s admittunt.

Præterea hi effus frãles potius st denoiãoes resultantes a ꝯposiõe frãr ꝯ subtis, q̃m effus phyci ꝓuenientes ab alia cãlite phyca, q sit dista ab actioe, et paõe. Nam unio, ut iam ostendimus neq ẽ cãlites, sed uinculum extremorũ: imo ẽ trũs alicuius cãlitis, et aõis actiuæ q̃nus ꝓducitr, et paõis subti q̃nus recipitr. et si hæ maturẽ ponderentr ueritem oio collimant, et ex ipsis priis sl. q nobis aduersatr q̃us n' assignat aliam cãlitem frãlem distam, nisi tm̃ actiuam et passiuam, q' st cãlites cæ efficientis et mãlis, et n' frãlis.

SECTIO. II.

De constituõe cæ frãlis in aũ ꝑmo & 2°.

Resoluo 1° cã frãlis in aũ 1° ꝯstituitr ꝑ suam entãtem,

Et n' p aliqd a se distum neq accialle neq subialle. Pr qd n' ɔstituatr p aliqm poam distam subialem. 1º qa ma n' ɔstituitr in aü 1º p aliqd a se distum subialle: gº neque fra pertim in nostra opioe q reducit cam frallem ad mallem dum recipit unioem. Pr 2º qa qlibet poa subialis dista e supflua, ɔ ipsa met entas fre subialis poet p se facere qdqd pstare pot illa poa subialis dista. =

Pr et qd n' ɔstituatr ca frallis in aü 1º p aliqd accialle distum. Pr inqm 1º qa et ma n' ɔstituitr in aü 1º p aliqd a se distum, sd tm p capacitem indistam recip : gº sitr n' ɔstituetr p aliqd distum, sed p capacitem indistam infrandi. Pr 2º qa fra n' infrat subialr mam meante aliq accente, aliter faceret unu p accens ɔ ma: gº sol ɔstituitr potens in aü 1º p suam entitatem indistam. =

Subingres hic qs ɔdioes postullet fra ad candum. Ds postullare tres ɔdioes. 1ª e auallis existia qa fra sol cat phyce infrando et recipiendo unioem ad mam: gº n' pot aualr et phyce infrare qn existat aualr. et hec existia n' e ɔdio dista, sd pratum essiale. Siqd in nostra opinione existia n' disguitr ab essia rei: At uº ois ɔdio e sp dista, et supaddita essia ipsius rei. =

Secunda ɔdio e indistia. Pr qa fra n' infrat nisi p unioem phycam. sd extrema ut uniantr phyce dent ee indistia: gº fra ad infrandum reqrit indistiam. = Pr qa ma n' pot recipere fram nisi indistans: gº et fra n' pot infrare mam nisi indistans. Hec ɔdio e loge reqsita tam in fra subiali qm in fra acciali intrica subto. =

Tertia ɔdio e ut ma sit phyce disposa et extensa. Pr qa fra n' infrat mam nalr, nisi ma sit plene dis=

Disposa: g° hæ dispositiones requiruntur physice, ut forma naturalis infrat materiam. Dixi — physice — quia sat dimittus potest infrare materiam non disposam, et carentem quantitate: g° istæ dispositiones sunt physice et non logice requiruntur, ut forma actuet materiam. =

De constitutione causæ formalis in actu secundo.

Resolutio 2° causa formalis constituitur in actu 2° per generationem unionis quæ immediate dependet ab ipsa forma. Ita P. S. L. tractatu 2° n° 195. Pr 1° quia in hac generatione unionis quæ immediate dependet dependet a forma inveniuntur duæ conditiones requisitæ ad callitatem, nempe dependentia immediata a forma et ipsa mediante dependentia unionis quæ est effectus istius callitatis. Pr 2° quia unio non est callitas, sed potius effectus callitatis: dicendum non apparet alia callitas formæ quam in sola generatione unionis quæ immediate dependet a forma consistit callitas causæ formalis. =

Maximas habeo gratias Patri S. quod his fundamentis optime mixtus defendit callitatem formæ consistere in hac generatione passiva unionis, quam ego libenter adhæreo. Sed ex illis evidenter infero causam formalem non constituere membrum distinctum a causa efficiente, et materiali, quod sic ostendo. —

Causæ dirigantur physice per diversas callitates, sed callitas causæ formalis non est diversa a callitate efficientis causæ, et materialis. Et probo hoc: quia illa generatio unionis et est efficiens, quatenus dependet ab agente generante unionem, et sic est callitas causæ efficientis: et est passiva quatenus unio recipitur in forma et est callitas causæ materialis; sed P. S. L. non assignat aliam callitatem causæ formalis nisi hanc generationem unionis quæ et est activa et passiva: g° causa formalis physice loquendo reducitur et ad causam materialem, et ad efficientem. =

Dices tamen illa generatio est per ordinem ad unionem mediante quæ forma infrat materiam: g° cum illa generatio includat unionem, habet aliquid amplius, quam callitas activa et passiva. Respondeo ergo contra: quia illa callitas includit unionem,

tanqm̄ tum productum et receptum et n' tamqm̄ calitem ut fatetur id. R. sed cæ n' dirsi fantur nisi p dirsas cālites: q° d' unio nullo mō sit cālitas, n' pōt facere cām frālem dirsam ab efficiente et mālī. =

Præterea unio, qn̄ ponitur ex pē mā n' dicitur qd mā p illam unioem cēt fram, sed tm̄ p pāoem: q° solū qn̄ unio ponitur ex pē fræ n' dicetur fram care mam per illam unioem, sed tm̄ p generoem passiuam. et ultima rāo huius e' qa effus uniendi e' oio dirsus ab effu cāndi. unio en' solū fralr dicit unire duo extrema et n' illa cāre, qd n' hēt ao et pāo, q' ex suo cptu sp sit fralr cālites. =

De rugnia frar inr se

Celebre e' inr phos illud axioma — introductio unius e' corruptio alterius — et ideo nalr duæ fræ subiales n' cpatiuntur in eod subto sm̄ eand pem ut supra ostendimus. Quæres igr qmō fræ rugnent inr se? Resoluo 1° una fra subialis n' rugnat cō alia directe. neq postulat d se corruptioem alterius, sed tm̄ rugnant rāoe incapacitatis subti. =

Pr facile in dextruoe cposi hūni ubi n' corrumpitur aīa roalis, sd tm̄ unio ad illam, et introducitur fra cadaueris sine corruptioe fræ roalis. Idem argū pōt fieri in frā mālī, si a Deo cseruetur p aoem creatiuam qn̄ introducitur alia: qre una fra subialis solū nalr postulat expellere aliam a subto, et n' postulat, qd alia corrumpatur, et pereat in rer nā. Unde

Resoluo 2° una frā subialis solū postulat destruoem unioīs alterius fræ ad id subtum, et eand illius pēm, et unio sit creata et educta. Pr qa una frā intendit se introducere in subto acp cns expellere aliam cō q n' cpatitur sit: q° solū intendit destruoem, se n' ēē unioīs alterius frā, et sic frā 1rio et di=

Et directe intendit suam conservationem, et 2.^{rio} ac indirecte destructionem alterius in eod subto ~~alteri~~.

Resolutio 3.º una fra n' destruit alliam, neq illius unionem phyce, et directe, sed tm moraliter et indirecte. Pr 1.^a pars; qa una fra phyca n' het influxum phycum in alliam, neq in illius unionem: nam fra Cadaueris n' influit in aiam realem, neq in illius unionem, ut pet. Pr 2.^a pars qa una fra p suam psentiam postulat qd agens se dinum se Creatum ponat disposiones ad ipsam met fra, ac pons destruat disposiones contrarias, et qd immé destruat unionem alterius fre, aut suspendat concursum ad illam: g.^o una fra sol moraliter, et indirecte petit destructionem alterius fre se unionis, q destructio det fieri directe ab alliq agente phyco.

Resolutio 4.º in eod insti reali, q introducitur una fra expellitur allia. Pr qa in eod insti nalr n' compatiuntur sil due fre in eod subto, et sm eand pem: aliter poet ee sil caler et frigus ut octo: Gratia et peccium ~~etc~~: et daretur aliqd instans reale in q mä eet sine oi fra; qd ostenditur, nam si n' destruitur fra in eod insti q allia introducitur, destruetur in insti anti, et hoc n' qa daretur aliqd instans intermedium in q neq mä heret fram precedentem, neq subsequentem, ac pons eet sine oi fra. Si u.^o dicas qd fra corrumpatur in insti sequnti: q in eod instic datur duplex fra in ead ma, ide fra ans, et fra subsequns; qd plane rugnat.

Arg. 1.º ut detur pugna, det dari existia sil utriusq pugnantis: g.^o due fre ut pugnent, dent existere sil. Et absé ngd ans, n' en' sp requiritur coexistia utriusq extremi rugnantis. imo illa q magis rugnant, n' pount sil coexistere. qa ita sibi aduersantur, ut n' point ee sil psentia vg. negäo, et fra negata. Caler, et frigus ut octo. Gratia et

Et Recatum ~~etc~~ hoc en' n' tam e' pugnare p aoes phycas qm. rugnare qad sultaneam existiam, et n' poe Cpati in eod subto. =

Arg. 2o. inr fras posiuas vg inr frigus et Calorem datr pugna phyca: g. hae duae frae Ctrariae, ut mutuo se expellant dent existere sil in eod insti. Rs distgd ans datr pugnat phyca effiua et p mutuas aoes, nq. datr pugna fralis et p mutuam vagniam; Cdo ans. qa Agentia, q' pducunt illas fras Ctrarias, st q' pugnant effiue inr se; vg Ignis pugnat p aoem effiuam Cqua, qtenus in illius frigus agit et illum debilitare Ctendit: Aqua et pugnat phyce reagendo in calorem Ignis, et pducendo suum frigus Calori Ctrarium: at uo Calor et frigus sol fralr pugnant n' se Cpatiendo sil in eod subto: Sicut duo Corpora mutuo se expellunt ab eod lo effiue, Vbiqoes uo sol fralr, n' se Cpatiendo sil in eod lo. =

Hinc Colliges 1o qmo se expellant ad inuicem duae frae acciales, hoc en' fit in gre ca fralis, nam expultio frigoris e tuti effus introduois Caloris; nam ideo Corrumpitr frigus, qa introducitr Calor, et n' e Ctra ideo introducitr Calor qa frigus Corrumpitr. Fr qa generao unius e Corruptio alterius ppe Lognao, et non Corruptio unius e generao alterius. =

Colliges 2o. eod mo et introduci et expellit fras subiales. nam pus iligitr applicare ignis Ligni, et ind pducuntr disposioes ad fram ignis. mox destruuntr disposioes frae Ligni, et introducitr fra ignis, et ultimo perit fra Ligni: sd haec fiunt in eod insti reali p dirsis signis. Certe haec introductio et expultio frar in eod insti e nodus maxime deficilis. sd n' melius explicatr ab Autoribus. =

Finis.

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

TRACTVS

QVARTVS

De Vnione & Composito.

DISPVTAO. I.

De Vnione Compositi physici.

SECTIO. I.

Quid sit Vnio, & Vtrum distinguatr ab extremis.

Quær 1º qd sit unio? Et sic difiri — Est uinculum duorum extremorum —. Diuiditr Vnio in Nalem, et Arteficialem. Vnio Nalis, e q intenditr a nã, et datr inr cõposita phyca nãlia. Vnio Arteficialis e q fit p artem, et datr in cõpositis arteficalibus. Ad te uniõem Hypostticam ẽt dici nãlem, n qd intendatr ab Agente nãli, sd qa n e artificialis, neq inducitr ab arte. =

Quær 2º Vt Vnio sit aliqd distum sal modaltr ab extremis? Et affre. Ita cõ D. Thom. M. S. P. Vasq. Gran. Hurt. Rub. Arr. Cont. Lugo et alii qs citando Sequtr P. S. L. tractu 1º D. 5ª nº 357. Pr 1º qa mã et frã pount existere sine unioe, ut pẽt experiã in cõposito huño: dinde Accia Eucharistica ẽt existunt sine unioe acciale ad subtum: gº unio e dista ex nã rei ab extremis, n qd realtr, sd sol modaltr, hac en distio sufficit. =

Pr 2º qa cõpum hunum uere generatr et corrumpitr, sd n generatr ma neq fa. Sqd utraq creatr: gº sol generatr unio dista, et et corrumpitr ipsa unio

Quae e trus aois generatiua. oïs en aõ dẽt hũc suum trũm: sed generiua n' dẽtur ad mam neq ad fram hõis: g. tratr ad solam unioem distãm. =

Pr 3º qa n' pot fieri transitus de contradictorio in contradictorium phyce sine noua ente supaddita: sed mã et frã d n' unitis trasiunt ad unitas phyce: g. hoc fit p nouam entatem supaddãm, q̃lis e unio. Pr 4º qa haec denoiao Uniti pot puenire a ipsis existremis, pot en utrũque existere qn sint unita: g. haec denoiao Uniti puenit ab aliq̃ ente dista ab ipsis extremis. =

Oppositum sn tenent absẽ Aureolus Greg. Ramus, Caet. et Pa. Vallentia tomo 4º p. 1ª q̃tione 2ª et aliis: Pro qq. Arg. 1º xª Arlem mã et frã uniuntr se ipsis: g. n' meante aliq̃ unioe. Et Arlem sol dicere mãm et frã n' unire meante aliq̃ reallite supaddita. sed tm meante aliq̃ Mõ q̃lis e unio. et ideo phus inuehitr in Platonem, et alios, q asserebant mãm et frãm uniri p aliq̃m reallitem distam, tanq̃m p gluten, et clauum: nam ad hoc sufficit mus, qm n' negauit Arles. =

Arg. 2º ille mus supadditus e qd accialer: g. n' e unio subialis. Et ngd ans, et pet generaoe cpi huni in q̃ n' generatr aliqd acciale sed subiale, ac pns unio q̃ sola in hoe generatr e subialis: nam hõ dicitr generari et corrumpi q̃ ad subiam phycam. =

Arg. 3º trus q generatr in hoe e totum cpositum: g. n' e sola unio. Et distgd ans, e totum cpum q̃ad denoiaoem, cdo. q̃ad entẽm phycam, ng ans. Verum qd e qd totum cpum hunum dicitr generatum denoiaiue, sed realr et phyce sola unio in hoe generatr. Inst: Aõ generiua tratr ad subsistiãm: g. n' ad unioem. Et ngd ans, nam subsistia

fratr n' generatr generao u.º sol fratr fit inr mam et fram tanqm pes phycas. et pet in hunite xpi Dni q uere fuit generata, et tn n' habuit subsistiam creatam.

Alia arga soluta

Aliq opinati st unioem sol consistere in locali indistia piüm, alli addunt consistere sol in disposicibus cum hac indistia locali. pqq Arg. 1.º ee unitum nihil aliud e qm ee sol utrumq extremum: q.º superflua e alia unio superaddita. Rndt ans: qa ee unitum addit aliqd supra coexistiam utriusq extremi, nam bn pot utrumque existere et tn n' ee unitum ut pet in mä et aia roalli separata, nam utraq existit sol, et tn n' st unitæ.

Dices: sal qn mä et fra fuerint indistantes in eod lo tunc dabitr uera unio. Rndt asumptum, qa hæc indistia e contiguitas et n' e unio, pount en duæ res ee ualde coniunta et contiguæ et tn n' unitæ: nam si Deus ponat in eod lo aiam roallem cum mä et tollat uniöem, sane mä et fra erunt contiguæ et indistantes n' u.º unitæ qa deest unio, q e uinculum fraale composi. Præterea Deus e maxime indistans a nobis, et tn n' e unitus nobis: id pet in Dinis Personis: q.º ee indistans, s.º contiguum e qd distum ab unioe.

Arg. 2.º ee unitum nihil aliud e, qm ee mäm cum fra et fram cum mä: q.º n' datr unio distä. Rndt ans: qa si ee unitum nihil aliud eet, qm ee fram in mä, et mäm in fra immé, segretr qd mä et fra neq dinitus poënt existere separatæ, siqd illa q phyca immé inr se uniuntur, neq dinitus pount existere separata: sd mä et fra, ut pet experia, inuicem existunt separatæ: q.º inr se uniuntr p aliqd distintum.

Arg. 3.º spiciatr p P. Vuadingo, sal unio nihil aliud erit nisi ma et fra indistantes sol cum disposicibus et

Et ostendis hoc, qa ubi primum mä illigitr plene disposa é unita
frä, et frä mä: g° superfluus é alius mus unioïs distinctus. Ad
ngd ans. 1° qa bn pot mä ëë ultimó disposa et tn Deus impedire
unioem ad frām, qd n pot facere, posa unit, qa eo ipso debebat
uniri utrumq extremum =

Secundo qa Deus pot unire frām mä
absq antibus disposioibus ullis: ut ptes docent d fris Cælestibus
et Elementaribus in 1° mundi exordio: et tn n pot Deus unire
mäm et frām sine unioe: g° disposioes st qd dirsum ab unioe. 3°
qa ex eo hunitas Xpi Dni é unita Dino Vbo, et n Patri Æterno
qa data fuit unio ad Vbum et n ad Patrem: nam disposioes et
indistia in hünitate æqlr erant rü Patris, ac rü Dini Vbi:
g° propter solam unioem distam et superaddam datus é hic effus
uniti rü Vbi Dini, et n ob solam indistiam et disposiöes. =

Subingres hic Et unio sit realitas, an
sol Mus? Ad ëë Mum. Pr 1° qa realites n st multiplicandæ
absq necessitate: sd ad effum uniendi sufficit qd unio sit
tm modalitas: g° n é realitas. Pr 2° qa unio é immëata
afixio rü extremor, et nequit ab illis existere separata; si-
qdem é aualis unitio utriusq extremi: sd hæc é na modi, et
n realitis: g° unio é mus et n realtas. =

Arg. 1° unio p se et immé unitr ex-
tremis et extrema unioni: g° ët ipsa extrema immé unientr
inr se. Ad ngd Itiam. Dirsa räo é, qa ëë unitum é pratum
distum á mä et frä, siqd pot utraq sit existere, et tn n ëë
unitam: At u° unio n pot existere qn uniat extrema et il-
lis uniatr immé, né detr pcessus in infinitum si fuerit naria
alia unio, ut ipsa met unio extremis uniatr. Ergo en sit äu-
alis unio extremor, et é fralis unio sui ipsius: sicut al-
bö n eget alia, ut sit talis rü sui et subti, qd facit album.

Repli

Deplicabit mā, ꝺ ſũ et uniunt̃ ſine
ipſ̃ unionē ꝺ th̃ poſſunt exiſtere ſine unitate: ꝺ et unio pote-
rit exiſtere ſine extremis, ut ſũ mē unitas. Cui mājo-
rem ꝺ maiꝰ n ꝺce unire quod ſigt mā ſine qđ n ſit. Quod
unitas qđ poſſunt ee unite, ſ̃ unita ſũt: ꝰ unio ſ̃ unite ſine
eulum extremis, ac ꝺnō n poſſ exiſtere qđ uniat ꝺ uniatur:
Vez qđ é qđ unr extrema ꝺ unigem nihil medeat p̃ideat
gressus in infinitum: qđ unio ē dulis unis extrem, ꝺ et é
unio duꝝ ad ipſa extrema, ꝺ ſic unit ꝺ ſignam ut ego ꝺ
extrema ut — Quod — é

Arg 2ꝰ Omnis albedo ē albi. Sed
albedo ē pariem ſubiti tri angli. Ergo ꝺdicem: qđ ē ſpa ſimi-
lis ſubi ꝺ ſolum pariem ſubi ſine mea ſine tua. Dicto.
Qđ dicit ante qđ ſtiam dicam, ꝺ qđ ee ſolum ſubm ſibi ſimile in
albedine, nō ſit aliud ꝺ ſpa ee, ꝺ ſolum album, ſine qđ
ꝺdicit ſubiti tudo: nam qđ exiſtit ultima extrema ꝺ ſũ
neq ꝺeus poſt impedire illam ſubiti tudem. Ad ꝰ ee unitum ꝺ
qđ dirum ab exiſtia mā ꝺ ſpā, nam poſt uttag exiſtere ꝺ
trā unirī ut poſſ mā ꝺ ſpā exiſtere. —

Arg 3ꝰ Si ſ̃ unita diſtinguit ex nos
rei ab extremis ſequit qđ extrema n uniant unitas ſũ. Se-
quit ſequela, qđ extrema ante dicunt unire unitē qđ unio
unitatem adſigat, qđ ſus unitatē ſũ extrema unita. Ho
ſũ unitꝰ ut — ꝺ unit extrema ut — qđ dicit.
Cuius unitē dicit videre ſtium ꝺ illud videat meante
tua unitate, qđ ſũ videantur — qđ ſũ — qđ
ſubſtat ſpā mā ꝺ ſpā uniantur ſine ꝺ meā unitate, ꝺ uniuntur
ut qđ unitē dicat eſſe ſit unitē ab exigente ut ſ̃ qđ
ſt ſiat meante ꝺce. —

Hinc colliges Unitum n ee ut

Unio ... ga ... unionis ... ga ... unio ... ga ... unio ... ga ... unio

Arg. 1.º Et n' oïs unio sit generaõ, tn' é ctra oïs generaõ é unio: g.º n' disgüntr inr se. R. 1.º iam ccedi ab aduersariis unioem q' n' sit generaõ. et hoc sufficit ad saluandum nostram resuluöem. R. 2.º n' oëm generaõem passiuam ëë unioem. qa pot fra recipi, et dependere p paöem á mia, et tn' n' illi uniri nimiz si Deus impediat unioem, ita ut illa sit recepta p paöem et n' unita p unioem. Præterea hoc clare cuincitr in modis vg in ubicaõe q' recipitr in subto p paöem et tn' n' hët unioem distam p qm uniatr ipsi subto, tamqm realitati: g.º é qd ualde dirsüm recipi p paöem, et uniri p unionem.

Replicabis: destructa unioe fra mialis ad mam, ët destruitr aõ cseruatiua ipsius fra: g.º aõ et unio n' disgüntr. R. ngd ctiam, qa ët destructa dispoſioe, destruitr aõ cseruatiua fra, et tn' dispoſio et aõ st quid dirsum, Xa aduersarios: illa destrüo é cseçutiua et n' fralis. nam eo ipso qd destruitr hæc unio ad fram mialem, et dependentem cseçutiué dët destrui ipsa aõ cseruatiua q' est dependiä.

Arg. 2.º n' st multiplicandæ entitates absque necessite: sd nulla necessäs cogit admittere unioem distam ab aöe: g.º ~~etc~~. R. ngd min, qa dirsi effus et separales postulant dirsas fras, á qq pcedant: sed effus dependentis, et creati é dirsus ab effu Vniti: g.º dirsa é unio, atq aõ, ac pcns n' multiplicantr hæ entates sine necessite.

Inst: motus é id cõaõe, et paoe: g.º ët unio. R. ngd ctiam, dirsa raõ é, qa unio sol cõmitanter defert aoem p paöem, sigd effus uniendi é ualde dirsus ab effü agendi, p recipiendi: At u.º motus fralr includit aoem et paöem, ita ut neq p Dinam Ipsam poit dari motus sine aoe, et paoe: unio tn' pot dari

Sine generaoe passiua, ut iam supra aduerti.—

Arg. 3º ma recipit unioem, et ea mediante et recipit fram mallem: gº unio n' e dista a paoe. Ad ans mam recipere qd unioem, sd meante paoe dista: deinde ma n' recipit fram mallem meante unioe, sed meante paoe: et hoc uidetr clare, qa ma unitr aie roalli p unioem, et tn n' recipit ipsam aiam: gº receptio n' fit p unioem, sd sol p paoem cuius effus e facere dependentem fram, et n' unitam, q effus sol oritr ab unioe.—

Arg. 4º xª Sanctos PP. unio hypostica e id ꝯ aoe productiua hunitis dependenter a Dino Vbo: gº et aliae unioes sunt id ꝯ aoibus eductiuis. Ostendis ans, ex Epistola 11. D. Leonis ad Iulianum ubi sic ait — Natura nostra n' sic assumpta e, ut pus creata postea assumeretr — gº sentit D. Leo nam hunam p eand aoem fuisse productam et sol unitam Vbo Dino. Ad ngd ans: et ad pbaoem illius dico S. Leonem et alios PP. n' asserere unioem hypostica ee id ꝯ aoe productiua hunitis: sd tm docent, nam hunam in nullo insti extitisse productam qn fuisse unita Dino Vbo. sd fuit producta p aoem, et unita sol Vbo Dino p unioem hypostica distam ab aoe.—

Inf: gº sequtr Batissimam Virginem n' genuisse hoem Deum ac pinde n' ee matrem Dei; et pbas illaoem: qa si unio hypostica disquitr ab pduoe extremoꝝ, supponit iam ipsa extrema producta: sd in illo Pori in q Sanctissima Virgo produxit hunitem, adhuc ille ho n' erat Deus: gº Sanctissima Virgo n' genuit Deum hoem, sed tm hunitem, q postea unita e Deo, ac pins dicitr mater Dei.—

Ad ngd illaoem et ad illius pbaoem dico, Sanctissimam uirginem adhuc ee et dici ue matrem Dei;

Quia sufficit ad hanc denoiaoem qd in eod instti in q Deipara produxit humitem, hec fuisse unita Deo: Duo denoiaoes tribuantr suppositis et sanctissima Virgo fuerit mater ollius supposi qd est Deus, inde e qd uere denoietr mater Dei. Praeterea hoc argum tm nos urget qntum contrarios, q lt n disguant aoem ab unioe, tn sol dicunt sanctissimam Deiparam produxisse unioem phycam inr pes humitis, et n unioem hypostticam ad Dinum Vbum. et sic eod mo tenentr soluere argum recurrendo ad denoiaoes q st suppositor.

Colliges 1o aoem p qm dependet frmalis a ma ee dirsam ab unioe ppter dirsus effus dependendi et uniendi: Ao en eductiua sol facit dependere, unio uo reddit extrema unita. Colliges 2o aoem eductiuam accidentis a subto, et ee dirsam ab inhaerentia q e frallis unio ipsius accidentis. nam lt accens eo ipso qd sit depens, et uniatr subto, id fit consecutiue ppter inhaerentiam sp nalr annexam ipsi aoi eductiue: nam si Deus uellit poterit sol conseruare aoem et auferre inhaerentiam, et sic manebit accens depens, sd n unitum subto. = Colliges 3o d poibili n rugnare aoem eductiuam ee id c unioe, qa n implicat qd hae duae frallites reperiantr in una eadem q entate phyca d poibili. =

SECTIO. II.

Vin compolo phyco detr unica unio?

Quaer 1o Qr in qdlibet composo nalli nario inrcedat duplex unio, una ex pe mae, alia ex pe frae: an sufficiat una colocata ex pe unius extremi? Ad sufficere unicam, ita utrumq phia et Thia luminare maxima M. S. et Vasq. P. Molina C. Arr. Ouiedo Cont. Delles, et alii RR. Pr 1o qa unica unio sufficit ad uinculandum duo extrema, ut pet ex illius defioe — Est uinculum

duorum extremorum — g.o superflua e duplex. Pr 2.o qa unica unio hypostica colocata ex pe hunitis sufficit ad constituendum compositum inefabile Xpi Dni: g.o et sufficiet unica ad alia composita physica Pr qa unica visio sufficit ad uniendum intrinsecus duo inter se nimirum poam et obtum: g.o et unica unio ad uniendum physice duo extrema physica inter se. =

Contrariam sententiam tuetur P. Hurt. in physica D. 5.a § 63 Dico igitur, qm sequitur P. S. L. tractatu 1.o D. 5.a 377, sed nititur diversis fundamentis. Arg igr 1.o P. Hurt. Unio debet perficere tam mam qm fram: g.o debet ee duplex, altera colocata ex pe mae, altera ex pe frae. Pr 1.o poe perfici tam mia qm fra per unicam unioem. ita ut eadem subtetur in mia et in fra. Sicut ead aio eductiva perficit agens et patiens. Pr 2.o et melius sat ee qd unio perficiat unum extremum in q subtetur et alterum treminetur. qd pet exemplo unionis hypostica q e perfectissima unio et tn sol subtatur, et perficit hunitem, et n Dinum sbum ad qd tratur. =

Arg. 2.o Unio ex pe mae e malisaio, et ex pe frae e infraio: g.o diversa det ee unio ex pe mae, atq ex pe frae. Pr ngd Itiam, qa ead unio sm diversas fralites pot ee malisaio ex pe mae, et luti infraio ex pe frae: sicut ead aio e eductio ex pe agentis et receptio ex pe subiecti: Ead visio denoiat poam videntem et obtum visum. et sic d aliis explis. Unde ead unio cum diversite sol virtuali e malisaio ex pe mae, et infraio ex pe frae. =

Arg. 3.o haec unio physica totalis conflatur ex duabus partialibus partim posita ex pe mae, et pim ex pe frae. Pr ngd hoc: ut cernitur in variis exemplis; nam ead e virtus solis ad illustrandum et ad caleficiendum; et ead e virtus Ignis ad eluminandum et comburendum. ead

Eadē ē aō ad educendum, et recipiendum; eadē uirtus illius ad apprehendum, iudicandum et discurrendum: g° si n' admittimus diversas uirtutes partiales in his exemplis, sd unicam, cur et n' admittemus eandē et unicam unioem ad uinculandum mām et fram, pertim ꝯ unio defiatr — uinculum duorꝫ extremorꝫ —, sicut ao denoiat agens et effum, uisio poām et obtum.

Arg. 4° in opioe admittente relaoes ex nā rei distas á funtis datr duplex relāo, altera funti ad trum, altera tri ad funtum: g° ēt dabitr duplex, altera mæ ad fram, altera fræ ad mām. Ꝛ 1° mē n' admittere relaoes distas, ut alibi Deo fauente ex professo aperiam. Ꝛ 2° admisso ante, ngd ꝯtiām diversa rāo ē petenda a defioe relaois q' ē — ordo immé ad aliud —: g° funtum det ordinari ad trum p unicam relaoem et trus ad funtum p aliam: at u° unio — est uinculum duorꝫ extremorꝫ — g° duo extrema optime pount uinculari p unicam unioem; Et ꝯfirmo suluoem in unioe hypostica, q' ꝯ sit unica pot uinculare duo extrema: ꝯ tn' humitas heat unam relaoem ad Dinum Vbum, et Dinum Vbum heat relaoem raois ad humanitem: g° unica unio pot uinculare duo extrema, et una relao n' pot referre ipsa duo extrema xa defioem ipsius relatiois. =

Soluuntr' alia argüa.

Hactenus respondimus Argis Patris Hurtadi, restat soluere obiectioes P. Sh. p q. Arg. adhuc 1° Vnio ē uinculum duorꝫ extremorꝫ gō ex ui istius defiois n' magis se tenet unio ex pē unius, qm ex ex pē alterius extremi: g° dēt partialr colocari in uno, et partialr in alio. Ꝛ ngd ꝯtiām qa bn' pot unio ēē uinculum duorꝫ extremorꝫ et tn' sol poni, et subtari in uno extremo: sic uirtus Magnetis uinculat duo inr se, nimirꝫ ferrum et magnetem, et tn' sol ponitr ex pē magnetis; id explum ē in Aletro. Deinde

Deinde inharia ẽt unit duo extrema idẽ accens ꝺ subtum, ꝺ tñ ſ̃ inharia. Colocatr ex pẽ accentis xpi cõm ſri.am.

Tertia unio hypoſtica ẽ pfectiſſima unio ut ẽ unio ghyce unr nam ꝺ Ioan. Sicut ꝺſtat ex ſimbolo ꝺ athan. ibi — Sicut aia rõalis ẽ caro unus ẽ ho, ita ꝺeus ꝺ hõ unus ẽ xpus — ẽ tñ unio hypoſtica ſ̃ colocatr ex pẽ humanit: gr optima ſalvatr rõ unionis pria ſ̃ ex pẽ unius extremi. Sicut unio hypoſtica gr ita unit duo extrema pria ſ̃ ex pẽ unius, ide humanit.

Reſpic. ꝺ ſ. ſola humanitas dicit unitẽ cum vbo n̄ tñ vbum cinum unitum humanit. Certẽ maior hui rõnum phandi mõm ſ. quia ẽt fide ẽ vbum cinum ẽ unitum hoem. at gr ẽt unitum humanit: nam nec ẽpore ẽ falſa — vbum cinum ẽ ſeparatum ab humte gr ſilius oppoſita ẽ vera — vbum cinum ẽ unitum humanit — neſcis en gr medium poterit inperare unr has duas ẽpoſs — ẽ unitum ẽt n̄ ẽ unitum — ● Dices ſ̃ dicit unitum vbus extremum in q̃ ſubstatr unio: ſed unio hypoſtica n̄ ſubstatr in vbo: gr n̄ dicit unitum humanit, ſed humanitas vbo.

Ne negt may ẽpus a Suario ℟. si vlla unio hypoſtica ẽſſet, dicer adhuc humanitas unita vbo. n̄ hoc negabit ſ. ℟. ẽt tñ hec unio vel ſuppoſitalis n̄ ſubstabit in humte ſicut erit creata ẽt indepẽns: gr ſubstari ℈ n̄ ſubstare in ſubto n̄ facit effectum uniendi, ſed ſ̃ hẽre ℈ n̄ hẽre unicem, qr ẽ ꝺatr unicultum.

Urg. Unio hypoſtica negatr in humte, ẽt n̄ in cinio vbo: gr ẽ unio humanit ad vbum ℈ n̄ vbi ad humtem. Reſpic. adhuc Unio hypoſtica ẽ extrica cinio vbo: gr illud, unit humanit. Ne negt illius: nam vlla unio ghyce ẽ intrice attingit ſubstantiam cinii vbi, n̄ qd in ratõe ſubti, ſ̃ in ratõe sri intrici. aliter cinum vbum n̄ ẽt magis unitum humanit, qm ſubtum qrē

Quod é dictum nam n̄ pōt negari q̄ Verbum sit unitum ḡnice
q̄ humāte, et n̄ intendit tm̄ p̄ Lege. Sicut igr̄ ḡāo est unitca
bro, q̄n in illo recipiat, ita et unio hypostica é unitca Verbo
Verbo in nāe sūi. Et n̄ in illo recipit in nāe subti: et sane hāc é cōis
cōia Theologor̄ S. Th. S. et P. Hurt. de Incarnāe D. 1. a. nō. 4.
gdqd in Stratum sentiat S. é ita allegans D. Thom. q. 1. ia
n̄ dicit unionem hypostican̄ ēe essentiam Verbo Verbo in nāe sūi
sed tm̄ in nāe subti; q̄d n̄ōt asserimus. —

Inst. Unio hypostica é assumptio
ad subsistiam: sed sola ria huma dicit assumpta: g. hāc sed dicit uni-
ta. Et retorqndo argum: Unio hypostica é assumptio sed sed Verbum
assumpsit humanitem: g. sed Verbum Unum é humāti unitum. Dices
n̄ valere hanc Stiam. q̄a Verbum é assumens activē, et humanitas assum-
pta passivē. Sit infero: g. Verbum é activē unitum et hu-
manitas passivē unita, at p̄ns habemus intentum, q̄d tam humanitas
q̄m Unum Verbum mutuo uniantur: humanitas in nāe subti passivē
ria unionis, et Unum Verbum in nāe sūi entitica uniti humāti. Unde
n̄ é id ēe unitum aīa ēe assumptum, nam Verbum Unum. Et sed ad-
dicis ordinis n̄ dicitur assumptum sed unitum q̄a nec nihil detra-
hit excellentia Unii Vi. —

Neg. 2ª relāo n̄ dicit ria duas ex-
tremor̄, q̄a Ag é sed in uno extremo: g. et unio n̄ dicet vinculum
duor̄ extremor̄; si tm̄ identificata 2 uno extremo. Et l. Doctr.
et albi unidem subtilitatis extrema. Et 2ª et melius
relāem n̄ dicit rium duor̄ extremor̄, q̄a n̄ sed duo extrema mutuo
referunt. Sicut allegā dat relāo ex pte unius extremi, et n̄ re-
pondet ex pte alterius: ut pōt in relationibus n̄ mutuis: g. relāo
n̄ ōn̄ definiretur — riis duor̄ extremor̄: sed unius ad aliud. —
Sed 3ª unio Ag é vinculum duor̄, q̄a n̄ pōt unum uniri q̄n
uniatur alteri: g. Ag é vinculum duor̄, cui p̄ns bona é illatio.

Deinde n' ualet argum. a' relationibus ad unioes, qa relationes sunt qd logicum n' attingentes intrice' trium: at uo unio e' qd phyce intrice afficiens utrumq extremum alterum p mium subti, alterum per mium tri in nostra opione, et in Sna Pe Arriaga ꝯ plibus utrumque extremum affecit in ratione subti, sed e' sp eadem unio ꝯ sola uirtuali distione, sicut aõ et pão rũ agentis et patientis.

Colliges, pari mõ phandum ee in ꝯpõ integrali, in q et admittenda e' unica unio, et hoc tam in opione ꝯponente ꝯtinuum ex solis indiuisibilibus, qm in Sna q' illud ꝯponit ex pibus diuisibilibus. et ratio huius e' qa hac unio et e' uinculum duorum extremorum: go unica pot copulare et unire inr' se duo indiuisibilia, et duas pes disiles ad faciendum totum integrale.

Instabis: n' datur maior ratio cur hac unio ponatur ex pe unius, qm ex pe alterius indiuisibilis: go det dari duplex unio una q' se heat ex pe unius et alia q' se het ex pe alterius indiuisibilis. Ad 1o in opione Pe Arriaga eandem unioem colocari in utroq indiuisibili, ac pinde n' het uim argumentum. Ad 2o ad Deum ptinere detreminare ex q pe deat colocari illa unio, nam sicut ad Deum spectat ut Autor nae detrare cam 2am q ad induum, sic ad Deum ut autor nae e' spectabit detrare pem ꝯtinui, in q det poni unio ut uinculet illa duo extrema.

SECTIO. III.

Ex q pe deat colocari unio in compo phyco.

Quar 1o in qnam extremo deat subtari unio in ꝯpõ phyco, in ma an in fia? Ad colocandam ee in fia tamqm in subto et tandem trandam ee ad mam. ita spresse Sol S. et Pe Vasq. ꝯ aliis. Pr qa agens in generatione pncipalius intendit educere fiam qm curet unire mae: go unio ponitur ex pe ipsius fie, sicut eductio etiam ex

Ex pē hīa colligat. Ergo in hērīa q̄ē unio accidentalis ponit ex pte hīe ⁊ nō subti: g̃. et unio subiallis.

Contra. Eorum dn̄am tenent Ric. Rubius Ric. Auiedus. Sententia 4ta. q. 3ª. n.º 3º. ⁊ qq. Ens q̄ mā ē subtū receptiū: g̃. dēt in se recipere unionem. Ad 1m dicīt ans mā ē subtum receptiū vt hīa subiallis. Ido. vt unionis ng ans: ⁊ huius diuīa rō ē. q̄ agens intendit educere hām ā mā in qua tangīm in subto recipiat ⁊ ideo eductio ponit ex pē ei⁹dem hīe. Preterea hīa nō hēt aliud subtum in q̄ recipiat nisi in mā: g̃. ē eius subtum: at uº. ⁊ agens intendat unire hām mā potius subtanda ē unio in hīe q̄m in mā. Sicut hīa ē q̄ principalius intenditur ab agente.

Contra. Ergo ex pte huīus agens nō intendit hām q̄ē subiallis: g̃. dēt in pte huīus unionis. Dēt poni ex pē mā. Ad 1m dicīt ans: agens nō intendit aiam realem q̄ ad entitatem. Ido. q̄ad unionem. Ng ans: nam ⁊ agens huīus intendit unire hām mā ⁊ actus ē q̄ nō potit attingere ipsam hām. Sicut ē creata ⁊ indepēns: at uº. intendit unionem q̄ ⁊ recipit in ipsa aīa rōnli.

Contra 3º. Ipiatis ⁊ Ric. ubi. Unio phīca ultificat in utroq extremo: g̃. nō abstrait sed ex pē hīe. Ad ngd ans. q̄ de facto nō petimus tantum ad ultificandum indicē unicum mūm ⁊ dūpli realiter: q̄a optime possumus dicere modum uniendi colocandum ipsam unionem ex pē unius extremi ⁊ trāse ad alium: ut pēt exēplo unionis hypostice q̄ē unio p̄fectissima ⁊ p̄fectibile unit utrumq extremum Verbi ineffabiliter q̄ Dei. Ad 2m dicīt in humite ⁊ trāsit ad Deum: g̃. dicit phanēum ē in Xpō phīco mūli. Non ē nego ⁊ pōbili pōe eam unionem recipi in utroq extremo ut supra iam indicauī ⁊ ego ⁊ unione plurium hīarū ad eandem materiam.

Diges. Ipso

Coll. 1.º in Ꝯpo phyco n' dari partiales unioes alteram ex pe mæ et alteram ex pe fræ q' coalescant in unam totalem. Colliges 2.º in Ꝯpo inefabili xpi Dni dari partiales unioes hypostticas, alteram ex pe mæ ad Denum Vbum, et alteram ex pe fræ ad ipsum Vbum. et rao huius e' qa hæ unioes existerunt separatæ in triduo mortis xpi Dni, qn illius aia separata fuit a' ma: g.º si potuerunt existere separata, signum e' qd sint dirsæ. et ꝓpter eand raoem hæ unioes hypostticæ uniuntr meante alia unioe dista, siqd st duo extrema, q' realr separantr: ꝯ u.º hoc n' inueniatr in unioibus phycis, ideo neq st partiales, neq uniuntr meante alia unio dista.

SECTIO IIII.

Agitur de Unioe aiæ raoalis.

Egimus d' Vnioe in coi, supest ut spialr d' unioe aiæ roalis aliq' uintilemus. Quær igr 1.º ꝟ in Ꝯpo hüno detr unio spualis collocata ex parte aiæ. Ꝟ affre tta ꝯ Suario et Vasq. Alarconio tractu 6.º D. 5.º C. 9. Ꝟr qa in hoc nulla uidetr implicaõ, n' ex pe agentis, qd ꝯ heat aiam spualem pot ꝓducere unioem spualem. n' ex pe subti, ide aiæ, q' ꝯ sit spualis pot recipere unioem spualem. n' ex pe ipsius uniois q' pot unire unum extremum spuale, et aliud corporeum, sicut unio hypostica uinculat unum extremum nale et aliud supnale: g.º ~~etc~~.

Arg 1.º illa unio eet et n' eet spualis; eet qa subteretr in aia spuali, n' eet qa dependeret a' ma corporea: sd hoc implicat: g.º ~~etc~~ Ꝟ nqd ans, qa illa unio tota eet spualis siqd educebatr et pendebat a' subto spuali, ide aia et sol dependebat a' ma tamqm a' tro s.º extremo, qd n' tollit spualitem uniois. sicut ꝯptus lapidis e' spualis, et tn' dependet a' lapide

Corporeo, tamq̃m á trõ. =

Arg. 2º Vnio hypostica colocatr sol ex pe hunitis minus nobilis: gº ẽt unio ꝯpi hũni colocabitr ex pe mæ, q́ é ignobilior. Pro ngd ꝯtiam. dirsa rao é, qa vbum Diuinum ń é capax recipiendi unioem ꝓpter suam immutalitem: at uº aia roalis é capax recipiendi unioem phycam, q̃m agens intendit ad uniendam ipsam aiam mæ. =

Arg. 3º illa unio ń pot ẽẽ spualis, et ostenditr hoc qa ꝓducitr á generante ꝑ pöam generiuam corpoream, et hæc ꝓducere nequit rem spualem sigd illam ń ꝯtinet. Ocasioe huius argi desidenda é hoc lõ grauis illa difultas. =

Vnio spüalis composi hũni ꝓducatr á grãnte?

Raõ huius difultatis ꝯstat ex argo superiori, nam cum pöa generantis sit mãlis, et corporea uidetr ń pöe ꝓducere unioem spüallem. q́ subtẽtr in aia roali. rondeo, nihilominus unioem aiæ roalis ad corpus ꝓduci á generante. Ita M. S. Vasq. Molina, C. Arr. Ouiedo et alii qs sitat et seqtr S. L. nº 396. Pr 1º qa generans sm aiam é spualis: gº optime pot ꝓducere unioem spüallem. et sic refutatr illud funtum d pöa generiua corporea iam en damus pum spualle nempe aia generantis, a q́ unio spualis ꝓduci pöit. =

Pr 2º qa aia roalis nihil ꝓducit in corpus ꝓut illi sol asistens é, sd ꝓut infrans: at uº aia ante unioem ń é infrans, sd tm asistens corpori. Pr 3º qa aõ ꝓductiua unioĩs é generão totius ꝯpõi. sd aia roalis ń generat totũ ꝯpũm: gº hæc aõ, se generão unioĩs ꝓuenit á parentibus generantibus: aliter ipsa aia Petri geniti diceretr generare se ipsam qn generat unioem, et totum ꝯpũm in q́ ipsa aia formaliter includitr. =

Quærit tñ hic spiallr S. L. Ut hæc generaõ unioĩs pcedat ab utroque parente? Rõndet pcedere immé ab aĩa matris, et mẽate ab aĩa Patris. et pbat utrumq, qa aĩa matris e immeate, et pximata proli. n' uo aĩa Patris, q sol pducit disposioes qq meantibus resultat unio. =

Inst: tñ si mater generat unioem Cpi, seqtr Beatissimam Virg. ẽẽ cam Cpi inefabilis xpi Dñi, ac pinde añter se hẽre ad ipsum Cpsum xpi Dñi: sol hoc n' e dicendum et pbat hanc minorem, qa Thi et PP docent xpum Dnum puisum in ẽẽ existiæ meruisse existiam sanctissæ virginis, et impetrasse a Deo gratiam, ut Virgo Deipara eet mater ipsius xpi: g.o ꝫ Beata Virgo n' fuit cã xpi Dñi, ꝫ xpus Dñus n' fuit ca ipsius maternitis sanctissimæ Virginis. =

Omissis aliis soluoibus Cardinalis de Lugo, et P. Arr. qs refert S. L. rondeo C M. S. de incarnoe D. 10. xpum Dnum qtenus puisum existentem in ordine intentioĩs fuisse cãm Pulligior, et Gratiæ Cessæ sanct. Deiparæ, ut mereretr Dinam maternitem. At uo fuisse cãtum et genitum ab ipsa Virgine sanctissimæ in orde execuoĩs. n' implicat uo unam rem ẽẽ porem alia in orde intentioĩs et ẽẽ posteriorem in orde executionis: Sicut sanitas in orde intentioĩs e por deambulõe et in orde executioĩs e posterior ipsa deambulãoe. et regulariter loqndo finis e por mediis in orde intentioĩs, et e posterior illis in orde executioĩs. =

Pro sn.a tñ opposa, q' Cendit unionem n' pduci a generante, Arg.o Unio q' in notritione fit ad nouas pes mæ, n' pducitr a generante, sol ab ipsa aĩa Cposi generati: g.o ẽt 1.a unio q' fit in generõe pducetr ab ipsa aĩa geniti, et n' a generante. Et dato añte, ngd Ctiam, dirsa rao e qa hæc 2.a unio q' fit in augmentaoe nouar partium mæ n'

Non intedit á generante. 1ª uª unio á generante intendit.
Praeterea 1ª illa unio é generãs totius Ipsi: gª det guenire á generante; at uª illa unioes q̃ fiunt in nutritiõe n̄ st generes totius Ipsi sed partium. —

Inst: ista unioes q̃ adgruunt p nutritiõem st eiusd Ipsi ? 1ª q̃ fit in generãe; sed 1ª p̄ducitur á generante: gª ẽt alie, aut ẽ ista. Ad p̄miss ante ngd Itiam, qa st oẽs illae unioes sunt eiusd Ipsi ? 1ª, sicd nemt ead existentia p̄sita Itinuãõe nimiꝝ mãm ? quãm in illa 1ª unio dẽt p̄duci a disponente mãm at uª ãia genitti n̄ disponit ipsam mãm, sicd adhuc in illa n̄ é introducta, sed gª generans introduxit has dispoões ad q̃s p̄duxit id̃m unionem, ad q̃m disponit. at uª nouae unioes q̃ adgruunt p nutritiõem p̃iunt iam p̄duci ab ipsa ãia Ipsi qa iam ista é introducta in mãm ? pot p̄duere dispoões ad illas unioes subseqntes, q̃ fiunt p nutritiõem et augmentatiõem nouaꝝ partium mãe. —

Arg. 2º. oẽs Ipsi homogenei vp p̃es aquae q̃ unt se uniunt p̄ducunt has unioes: gª ẽt unio phisica dẽt p̄duci ab ipsis p̃ibus Ipsi phyci, idẽ ab ãia ? a mã. Ad dato, ? n̄ Iesso ante ngd Itiam. diria rãõ é clara, qa n̄ dat generans á q̃ poit p̄duci unio unt p̃es aquae: gª dẽt p̄duci ab ipsis p̃ibus: at uª in Ipõ phyco dat generans á q̃ unio ẽtime p̄duci poit. Praeterea pro argum et p̃mit aduersarios q̃ asserunt unionem Ipsi phyci malle p̄duci á generante. ? n̄ admittunt unioes compositi integralis n̄ p̄duci ab generante, sed ab ipsis met p̃ibus integrantibus. —

Arg. 3º. aia rationis p̄duxit suam subsistiam: gª et suam unionem ad mãm. Ad 1º ngd ans ? p̃ibus Ad 2º ngd Itiam, qa subsstiã é p̃petua ipsius aiae, q̃libet uª edita p̄duxit suas p̃petes, at uª unio n̄ é magis p̃petua aiae q̃m mãe. De=

Deinde unio intenditr á generante, substia u.º ab eo n' intenditr.=

SECTIO. V.

V unio aïæ roälis sit fratr diuisibilis?

Hæc qstio fuit valde ɔtrouersa inr M. S. et P. Vasq. ut tn' clarius pcedamus nariumi duco apperire tros huius qstionis. Asserit igr M. S. hanc unioem spiialem q' subtatr in aia roalli here pës frales, et disilles. ita ut illa pars uniois q' unit aiam roalem capiti ëë dursam ab illa, q' unit ipsam aiam pedi, ac pind illam unioem here tot pës qt het mæ cui unio correspondet.= Ɔtra u.º docet Vasq. illam unioem ëë prsus indisilis, ac pind ëë eand oio in capite et in pede ~~...~~. et qd inde seqtr qties deperditr alliq pars mæ deperdi totam unioem spualem et qties adqritr noua pars mæ adqrit nouam ët unionem phycam, qa ɔ sit indisillis, tota sit perit, et tota sit adqritr. his ita explicatis

Ad qstioem, unioem aiæ roallis here pës fratr disilles. ita M. S. in Metha. D. 30, et Lib. 4.º de Ang. C. 1.º P. Olvr. P. Buballus, et acriter P. Cont. ɔ plibus R. R. Pr 1.º qa unio aiæ roallis é talis ɔdiois, ut pars perdi poit, et pars ɔseruari, et hoc ostenditr qa si Petro absindatr brachium tota aia roallis manet unita aliis pibus, et tota desinit in frare petri brachium abscisu. q.º aia pot pdere unioem ad unam pëm et adhuc illam ɔseruare ad alias, ac pɔns é disillis, et sectilis.=

Pr 2.º in notritioe qn' sc. nouæ pës mæ adqruntr, et aliæ depduntr, nam' aia roallis in hoc euentu ɔseruat unioem ad pës mæ pmanentis, et pdit unioem ad pës mæ pereuntis: dicunt aduersarii totam unioem perire. Sd contra Qro ab his autoribus qsnam corrumpit illam unioem ad pes mæ pmanentis? Certe n' facile rondebunt, qd corrumpatr unio

Ad pēs mīe g̃ destruit hō illigit. Sigt g̃ dispōnes ꝑtiales destruunt pēs mīe ac ꝑs unio ad illas. Sed si alie pēs mīe ꝑseuerant unite, ḡmō illaꝝ unio corrumpet?

Preterea ut fiat nutritio, pariū é ut aīa illigat unite pibus mīe ꝑseuerāti. Sigt aīa é priūm nutritiōis; ḡmō igr pot ee ḡum nutritiōis, nisi illigat unita mīe ꝑ Istituens hōem ḡ nutrit: ḡ illa unio n̄ perit tota. Sed manet pars unionis ḡ ḡm aīa é unita pibus āntibus, ꝑ destruit illa pars ad destructem priūm mīe, g̃ corrumpit, ac ꝑs et adgrit nōua pars unionis ad acquisitem nouaꝝ priūm, g̃ augent ꝑ Sic optime illigitur nutritio, ḡmō aīa sit ḡum ḡsitiū nutritiōis.

Deinde nutritio é aō uitalis: ḡ dēt fieri ab aīa unita corpori: ꝑ sic tota unio perit, ḡmō é aīa unita corpori, ut uitaliter agat nutritiōem? pariū igr é ut aīa sit adhuc unita, ḡn aliqua pēs deperdunt, ꝑ alia adgrunt, ad hoc ut sit ḡum uitale nutritiōis, si enī n̄ é unita n̄ pot uitaliter operari.

Dodi gt si unio in nutritiōe totaliter amittat, ꝑ alia totaliter adgrat, gt dest Itinua mors ꝑ resurrectio uitalis, ꝑ sbo hoc, ga mors Distit in resolutōe totalis unionis, ꝑ resurrectio in acquisitōe totalis noue unionis. Sed in opione aduersariorum in nutritiōe perit totaliter unio ꝑ adgrit ei totaliter altera unio: ḡ dant Itinua mors ꝑ resurrectio uitalis.

Neque dici pōt gt ut pereat totalis unio adhuc maneant dispōnes ad aīam uegetem ꝑ sic adhuc seruari uitam. hoc enī é falsum ga ho n̄ uiuit ꝑ dispōnes sed ꝑ unionem aīe ad corpus. ꝑ ostendo hoc euidenter, ga ꝑ dentes dies dispōnes si dñs Deus impediat unionem aīe hō n̄ uiuet. ꝑ si Deus auferat unionem ꝑ relinquat dispōnes, hō morietur: ḡ in amissiōe totalis unionis Distit mors ꝑ acquisitōe totalis unionis Distit uita.

Rondebis adhuc ꝺ Sſert. ꝺ Sꝛ. ꝓ ſto Petri a-
dhuc aïa é unita corpori ꝑ alteram unionem partialem q̃ ponit
ex pte mte, ꝺ hoc ſufficit ad nutritionem. Sed hæc reſpontio n̄
ſatisfacit qa in Sn.ti hoc auctr é falſa unio partialis ex pte mtis n̄
ſufficit ut ꝺſtituat ꝺpum viuens. Sꝫ nutritio é aõ uitalis: q.ꝰ ꝺ
ꝺpum nutriatr, ꝺbet here illam ſuplem unionem ut dicatr nutritio
ꝓcedere á pncio uitali. ꝺ ꝺ qa ſi ꝺ ſta unione ex pte mtis n̄
ſtigit ꝺpum Chriſtum, et ꝺ hac ſta unione n̄ ſtigit ꝺpũ uitale
ſtigãt illi deeſſet unio ex pte aïe uitalis, ac ꝑ ꝺns ſi tota unio
ex pte aïe periit, n̄ pot nutritio fieri uitalis. ⇀

Oppono Sn.am á unione ꝺbitis tuetr
Ꝑ. Vaſq. 1.ª pte ꝺ. 168 á nº. 5º. Ꝑ. Villarcon ꝺ Sꝛ. tractu 1.º ꝺ. 5.ª
nº. 405 ꝑ qa Vaſq. 1.º é contra rationem ſpũs here pes extenſiuas
ꝺ rectiſ diſtites: q.ꝰ unio ſpualis n̄ pot ee diſtes. Cõtra ꝓbr añs 1.º
qa n̄ é ꝺta rõnem ſpũs here pes intenſiuas, ut aduerſarii fatentur:
q.ꝰ neq ẽt here pes extenſiuas. 2º qa n̄ é ꝺta rationem rei ſpũalis
here pes integrales in ordine ad tempus ſtigãt admittitr lumen glo-
riæ ſubſtantiæ: q.ꝰ ẽt admitetr res ſpũalis extenſa in ordine ad lũm.
n̄ qñ ꝺ ungẽtes habiliſte. hæc en é rõnis diſtinctiua rei corporeæ, ut
poſtea Deo auſpice dicemus. ⇀

Cõtra 2º. Si admittitr unio aïæ diſ-
bilis ẽt ipſa aïa erit diſtilis, ſtigãt ẽt correſpondet pibus diſtilibus
mtis: Sꝫ hoc n̄ é ſtendum: q.ꝰ ~~ctet~~. Cõtra ꝓbr maj, qa unio é ſtia-
lis, ꝺ aïalis aſſixio pibus mtis diſtibilis. qñ n̄ hẽt aïa q̃ neq
mẽate, neq ĩmeate ꝺpendet á mtis. ⇀

Inſt unio hẽt pes diſtites: q.ꝰ coicat
hanc diſtilitem aïæ in q̃ ĩmeatẽ ſubtatr. Cõtra ꝓbr ſtiam, qa
ẽt gratia hẽt pes ſ.m gras intenſiuis diſtites, ꝺ tñ n̄ coicat hanc
diſtilitem grãalem aïæ in q̃ recipitr: q.ꝰ ẽt ſ.m unio heat pes ex
tenſiuis diſtibiles n̄ illas coicabit aïæ in q̃ ſubtatr. ⇀

Cõtra 3º.

Arg. 3º Cptus obti disillis é indisillis in se: gº ét unio mæ disillis, erit indisillis in se. Rñ 1º Cl. Arr. ngd añs. qa Cptus correspondens pibus obti disillis et é disillis, et hanc doãm approbat et seqtr Cl. Cont. Rñ Cl. aliis R. R. ngd Cticam et assignando diversam raoem. 1º qa Cptus hét se tm intoãlr ad obtum, et Cl. illo phycé n' commensuratr. at uº unio phycé immé Cmensuratr Cl. pibus mæ disillis, a qq summit disillitem. 2º qa unio modus rũ mæ, mus uº magis accomodatr suæ realiti: Et uº Cptus é reallas, qt immé pendeat ab obtõ: gº n' participabit illius disillitem, sicut aia roalis, q' é reallas rũ mæ n' participat illius disillitatem. =

Alia maior raõ ét assignare solet nimirũ qa ex indisillite Cptus n' oriuntr alliq inconvenientia in obto. at uº ex indisillite unioñs pla sequuntr inconveñia, idé mors Ctinua, et Ctinua resurreptio, et dari aoem uitalem, q̃lis é nutritio sine prio uitali. Præterea Cptus pot repsentare pla obtã posa in diversis lis, et unio n' pot unire mãm et frãm in diversis locis posis: gº magis det participare unio a ma cui immé affigitr phyce q̃m Cptus ab obtõ, cui sol unitr intoãlr. hæc doa ét applicanda é ad ubicoem Angelicam, ad Spatium disille, q' ppter disillitem spatii ét é disillis, ut latius in Metha Deo annuente psequemur. =

DISPVTÃO. II.
De Composito.
SECTIO. I
Quid sit compũm, & qmodo distinguatr á pibus?

Quær 1º Qt Cpum includat essialr unioem? Rñ affre. Pr qa unio é fralis Cposio: sol Cpum n' pot uligi sine frali Cposioe

Q.º unio essialr includitr in ꝯposo: Sed Q.res 2.º ꝑ n' sol in raoe ꝯposi. Sed ēt in raoe talis ꝯposi vg hoīs, equi ~~eius~~ includatr essialr unio? Dr affre et Cr. qa ho phijce essialr includit mām et frām unitas aliter n' eēt hō: q.º adhuc in raoe talis ꝯposi huni essialr includitr unio.

Quer 3.º ꝑ pter mām, frām et vnioem includat ꝯpūm aliqd amplius? Dr negé ꝯ coi. Cr 1.º qa poīa mā fra, et unioe statim resultat, et illigitr ꝯpūm: q.º nihil ulterius requiritr. Cr 2.º qa ꝯpūm acciale (xa ipsos aduersarios) nihil aliud includit pter subtūm, frām et unioem: q.º sollr ꝯpūm subiāle: Cr 3.º qa ēt ꝯpōsa subiālia n' uiuentia nihil aliud includunt supadditum ultra mām, frām et unioem: q.º neq ꝯpa subiālia uiuentia.

Opposām Sn.am tenet Vasq. ꝑ q. Arg. 1.º in hoe vg n' sol mā substentat frām, sed ab illa uiuificatr ita ut mā sentiat, uiuat, uideat ~~etc~~ qa n' sol frā uiuit, sed ēt totus hō dicitr uiuens: q.º aliqd ēē peculiare subiāle coicatr a frā dirsum ab ipsa frā. Dr ngd ꝯtiām qa iste effūs animandi, faciendi, uiuere, sentire e indistūm ab ipsa frā: q.º nihil dirsū a se subiale coicat. Sicut fra acciallis vg albedo coicat subtri ēē infriūum, q̄lificatiuum, et effūm dealbandi, qn sit aliquid dirsum ab ipsa albedine: q.º sollr dicendum in fra subiāli.

Arg. 2.º aia roallis n' sol coicat mā ēē detrātum hoīs, sed ēt ēē alis, uiuentis, et corporis: q.º aliquid includit hō subiāle pter mām, frām et unioem. Dr ngd ꝯtiā, qa illud ēē alis, uiuentis, corporis ~~etc~~ nihil aliud e qm ipsa mā organisata, frā et unioe. Et vbi 2.um ponuntr hāc tria sublato qcumq alio subiāli bn illigitr ho uiuens corporeus ~~etc~~ Vnde fra subiālles organica q' denoiant corpus n' pcedunt a frā roali, sed a mā disposa, et organisata, q' se het aīter ad unioem aiae.

Arg. 3º hõ é uiuens, Corruptile: Ad hac uita Corruptibilis n̄ pot ꝙuenire ab aïa rali incorruptili: g̃ dato aliqd subiale dictum, á q̃ ꝙueniat hæc uita Corruptilis. Et ad maj hiem èe uiuens Corruptile n̄ qad aïam. Ad tm qad unicem q̃ é Corruptilis, ꝛ sic separata aïa incorruptibilis n̄ uº ꝑpum humium uiuens Corruptile, qa ellius uita pot separi, ꝛ Corrumpi unico ꝑm hẽt ad aïam uiuentem. =

Arg. 4º hõ é vrabilis ꝛ n̄ aïa xº ꝑtem: g̃ aliqd coiat aïa mia ꝑter se ipsam, illud tm qd ipsa mia ẽt inasciti. Et ꝛgd ꝛtiam: qa denoiaes totius ꝑsoniti ꝙueniunt á diunctioe ꝛ mia: Inde resultant denoiaes totius, ꝛ hæ denoiaes n̄ st aliqd dictum ab ipsa ꝛ mia; ut pet in ꝑsona, nihil en aliud é èe album, nisi albedo unita subo albo. =

Obiges hæc arja Vasquii ad Summum ꝓcedes in ꝑsonis subialibus uiuentibus, ꝑ uº in n̄ uiuentibus; Ad ꝛ hæc ct sunt ꝑsona phica, n̄ dant diuisa uia sur in uoce ꝑsoni, uiuentia includant aliqd amplius ꝑter mam ꝛam, ꝛ unicem, n̄ uº n̄ uiuentia: ꝛ si hæc ꝛº Doam Vasq. nihil amplius includunt, sic dicendum e de uiuentibus in uoce ꝑsonum. =

V compum diguatr á suis ꝑbus?

Arg. 4º Qd totum se ꝑpm diguatr á suis pibus Ad sumptis. Et nege ꝛ Q. Thoma, M. J. Soncr, Soto, ꝛ alijs. Ad 1º qa ꝑpm Ad ꝛtat suis ꝑbus unitis: g̃ ab illis n̄ diguit, qd en aliud é totum, nisi ꝑs Ad sumptæ ꝛ unitæ. Ad 2º qa illud qd fingit dictum é pars ipsius ꝑsoni ꝛ n: Si é pars, g̃ includit in ipso toto, ac ꝑm totum n̄ é dictum ab hac ꝑte: Si n̄ é pars: g̃ é aliud totum, á q̃ n̄ e gitis; in unico en ꝑsõ n̄ dant nisi unum totum, ꝛ q̃ qrimus an diguatr ab oibus suis ꝑbus, q̃s includit in uoce totius. =

Contrariam sn.am tenent CC. Caet. Scotus, Herb. Liquetus, Capreolus et alii apud Sil. S. in Metha. q. 36 sec. 3.a: p. qq. Arg. 1.o cä adaeqta disquitr ab effu: sed pës sil sumptae st cä adaeqta ꝯposi: g.o disguntr á ꝯpöso. Ad distgd Maj cä adaeqta extrica disquitr ab effu ꝯdo. cä adaeqta intrica. nego Maj: räo dirsitis é, qa ca extrica influit ee p aliqd á se realiter distum et in effum realr á se distum: at u.o cä intrica adaeqta qlis é ma fra et unio n influunt ee p aliqd á se realr distum, neq in effum distum realr. =

Instabis adhuc ma influit ee in ꝯposo p päoem ex nä rei distäm: g.o ~~eno~~. Ad ngd ans. qa ma n influit in ꝯpüm, aliter influeret in se ipsam, q é pars ꝯposi, sed tm influit p päoem ee in främ, si é mallis. et in hoc maxime aduertendum é, qd si pes sumantr colective n ee ppé cäs ꝯposi sed ee tm pës ꝯstituentes ipsum ꝯpum: si u.o sumantr distributiue eetr cäs ipsius ꝯposi, qtenus una influit ee in aliam pem distam et p calitem distäm. =

Arg. 2.o ꝯpum é unum, et unam trät pducem, atq pës st plles, et trant dirsas pduoes: g.o ꝯpum é distum á suis pibus. Ad distgd ans: ꝯpum é unum sx ng; é unum ꝯflatum ex pibus ꝯdo ans: et sic in rade ꝯpi, n hët nisi unicam tm pducem et unicam unioem rade cuius dnoiatr totum ꝯpum unitum. n tn ng si pës sumantr distributiue qd trent dirsas äoes, sed tunc n sumuntr in räde ꝯposi, sc. piüm unitar. =

Arg. 3.o ex autorite Arlis. qtenus dicit hoc ꝯflatum — Ba — n ee has literas — B et A —: et in alio textu docet bis tria n ee sex: g.o sentit Arles ꝯpum disqui á pibus et sil sumptis. Ad hos textus Arlis ad 1.um qtenus dicit hanc silibam — Ba n ee — B et A — eligendum ee,

Si n' dett unio gramaticalis, nam clarum ē n' ē B et A si n' uniantr hæc duæ literæ inr se. Ad 2um rondeo eod mō bis tria n' ēē sex, si n' uniantr. Si uō uniantr extricē, ɔstituere sex, neq hoc negauit Artes. =

Arg. 4o ptes denoiaoes dicuntr d toto ɔposo, q n' affantr d pibus: vg d toto ɔposo huno dicitur generari et corrumpi ~~etc~~ qd n' dicitr d mā et frā hōis: g° ɔpūm disquitr a pibus. Rs ngd ɔtiām qa lt hæ denoiaoes n' ɔueniant pibus diuisim sumptis, ɔpetunt tn ipsis pibus collectim: nam multæ denoiaoes n' cadunt in pes seorsim q raoe unioīs affantr d toto: nam qlibet pars p se n' ē ho et tn pes unitæ ɔstituunt hoem, et sic d aliis denoiaoibus. =

Arg. 5o Quiedo pes unitæ n' dicunt unioem in recto sd in oblico g° totum inquitr sol ab unioe dicta in oblico. Rs ngd ans: qa hoc ɔcretum totum nihil aliud est in recto nisi mā, frā, et unio in raoe ɔcreti, se ɔpōsi d q pcedit nostra qstio. =

Inst. Totum acciale, vg album sol dicit in recto subtū et in oblico albedinem: g° ēt totum subiale sol dicit in recto mam, et frām in oblico uo unioem. Rs ad ans. hoc ɔcretum album in raoe ɔposi dicere in recto subtum inhæriam, et albedinem, lt ad prāoes logās sol sumatr in recto subtum: At uo sumptum q ɔcretum se composum ē, utrumq dicit in recto. et sic æqlr phāmur in ɔposo subiali, ac in acciali. =

Adde qd in ɔcretis accialibus datr specialis rao ppter uerificoem ppoum: nam si qras qd sit album? recte rondebitr ēē subtūm hens albedinem. Si uo qras qd sit ho phycē? n' bn rondebitr ēē mām et frām hēntes unioem, sd ēē mam et fram unitas inr se nisi fiat qstio d uocabulo. Aliter possum ego pro libito dicere: ɔpum subiale — ē unio ɔ mā et frā — et sic iam

Materia et fra manent in oblico, et sola unio dicitr in recto. Deinde n' multum curandum e d' his acceptioibus qa in nostra sn.a nullum rectum e' fixum, sd uariatr p dirsa hoium acceptione, et p uarietate prati, et subti. =

Dices isti cptus — Mä e' unita fræ. fra e' unita mæ. mä fra et unio — disgüntr realr: g.o pës unitæ et Totum et realr disgüntr. Pr illos cptus disgui qd realr sm' id qd dicant in recto et p dirsa aceptioe obtor: n' u.o si sumantr obtiue et malr sm' id qd includit Totum a' pe rei; nam a' pe rei Totum nihil distum e' a' suis pibus collectiue sumptis, Et signifetr his et illis nominibus dirsis, qd magis ptinent ad Logam, qm ad phycam, d' q agimus. =

SECTIO. II.

De Creaçoe, & eductione Composi.

Quær 1.o Et cpum phycum sit eductum? d' cposo mali n' e' qstio; Clarum en' e' ee eductum, sigd illius fra et Unio educuntr. Tota ctrouertia e' d' cpo huno? Et tn dicendum ee eductum. Pr qa qd creatr fit ex nihilo: At u.o cpum raoale n' pot dici qd n' fiat ex aliq. cunio q' e' pars essialis cposi fiat ex subto; et huius ultima rao e' qa negao e' malignantis næ et negat oia: g.o si cpum dicitr n' eductum negat ët unioem ee eductam, qd e' falsum. =

Huic funto plurimum fidit P. S. Z. et alii R. R. Sd ego illud ualde debile iudico. Nam pot facile retorqri in eod cpo huno hoc mo: si cpum hunum dicitr n' creatum, cnegao sit malignantis næ, seqtr qd ët nulla pars cposi huni sit creata, qd e' oio falsum; sigd mä et fra roalis creantr: g.o id inueniens cernitr in eo qd hoc cpum dicatr n' creatum, vel n' eductum

Quare ad usum et coem modum loqndi phoꝝ in hac re nobis recurrendum e qa in hanc denoiaoem Educti et Corruptilis — ab unioe desumere ꝯsueuerunt: ideo ꝯ unio sit educta totum ꝯpum abse dicendum e eductum; et ꝯ unio sit corruptibilis et totum ꝯpüm corruptile abse dnoiabitr. =

Scio tn hanc doäm ët pati instantiam, sigd unio in nostra opioe e spualis, et tn ꝯpum hunum n denoiatr spuale. Sed rondeo me n dicere p regulam generalem oes denoiaoes desumendas ëë ab unioe, sd tm aliqs in qq philosophi ꝯuenere. Nam et in opioe q ꝯstituit unioem ꝯposi huni pim malem ex pe mae, et pim spualem ex pë aia, n dicitr ꝯpositum pim spuale et pim corporeum, sd abse corporeum. Rondebunt denoiaoem desumi a deteriori pe: sitr rondebo ego et denoiaoem desumi ab inferiori pe nimiꝝ a ma, q e corporea. abse igitr dicendum e n poe assignari regulam certam et generalem in deniaoibus, q sol ex usu et cos acceptioe phoꝝ st usurpandae. =

Argua Soluta

Arg. tn 1º ꝯpum inefabile xpi Dni dicitr supnale et infinitum; et tn includit aliqd nale et finitum i. hunitem: gº ët ꝯpum hunum dicetr creatum lt includat aliqd eductum nempe unioem. Dingd ꝯtiam qa finitum e illud qd n hët infinitam uirtutem: et nale e illud qd n e supra exigentiam et debitum nae: ꝯ uº ꝯpum xpi Dni includat sm aliqm sui pëm Oipoam et subsistiam infinitã et supra exigentiam nae, ind e qd abse illud ꝯpüm n poit dici finitum, ꝑ nale: At uº creatum e id qd n fit ex aliq; ꝯ tn ꝯpum hunum includat unioem, q fit ex subto, n pot abse dici creatum, se n eductum qd idem e. =

Sic rondent RR huic argo: et iam n psistunt in suo funto d denoiaoe desumpta ab unioe, sigdem unio hypostica e finita, et tn ab hac finitudine unioꝝ n pue

Provenit denoiäo finiti in ꝯpo inefabili. Recurrendum igr̃ é in hoc argo ad coem acceptioem phor: nam illa maior räo facile impunatr sic: Infinitum é qd n̄ het finem, et Supernale é qd n̄ ꝯtinetr intra uires nae: et tn̄ ꝯpum inefabile Xpi Dni sm̄ alliqm̄ sui pem, idé humanitem het finem; et ꝯtinetr intra uires nae: g. cur n̄ dēt denoiäri finitum, et nale. Vides in difioibus finiti, et infiniti; Nalis et supnalis includit negaoes q̄ st malignantis nae q̄ igr maior rao hic asignanda é. Certe nulla alia nisi cōis acceptio, et phor usus qm penes arbitrium é, et ius et norma loqndi.

Arg. 2º Mä dicitr creata, et tn̄ illius unioes st eductae: g. ꝯ unio ꝯpi sit educta, ꝯpum tn̄ dicetr creatum. Rngd ꝯtiam, dirsa rao é qa qdlibet indisile ma é essialr mä, acqind n̄ includit essialr unioem ad aliud indisile, ꝯ q̄ ꝯponit ꝯtinuum. et ideo nihil curat d unioibus ad raoem essialem mä: at uº ꝯpum essialr includit unioem, et ꝯ hac sit educta, ēt denoiao educti resultat in ꝯpōio ex coi acceptioe phor.

Arg. 3º qn̄ Accens ponitr extra subtum, absé dicitr creatum ꝓpter aoem creatiuam, ꝯt alliqn et ipsum accēns sit eductum: g. et ꝯpum dicetr ceatum, qa aliq̄ eius pars creatr, vg mä, ꝯt alia pars educatr, idé unio. Rondet S Z ngd ꝯtiam dirsa räo illi é, qa accens creatum nullo mō in suo ꝯptu includit eductioem, qa eductio n̄ é pars accēntis creati; sed qdqd accens creatum ꝯtinet é creatum: At uº unio é pars ꝯpositi, et ꝯ sit educta, et facta ex aliq̄, et ꝯpum dici det eductum.

Hac tn̄ rao Suarii Z facile impugnatr sic, qa et ma é pars essialis ꝯposi sicut unio: g. sicut ꝓpter unam pem essialem eductam, dicitr ꝯpum eductum, cur ꝓpter aliam

Item essialem creatam, ꝯpum n' dicetr et creatum? Rondebis, qa creaõ resoluitr in tros negiuos, et ꝯ negaõ sit malignantis nae supponit totum ꝯpum n' ee factum ex aliq. at ꝯpum sal sm' unioem, e eductum, et factum ex aliq. Sed ꝯtra qa in hoc sũ et eductio resoluitr in trõs negiuos, et supponit totum composum n' ee creatum. et ꝯ negaõ sit malignantis nae, negat ꝯpũm ee creatum sm' aliqm sui pem: At uo ꝯpũm e creatum sm' mãm, et ꝯpũm hũnum sm' mãm et frãm. Rendendum igr e ut supra diximus recurrendum ad coem acceptioem et usum phoz qa hanc denoiaoem Educti voluerunt spialr desumere ab unione q' e educta; denoiaoes en' maxime pendent a' uolte et usu hoĩum.

Replic: Si ꝓpter unioem eductam phi denoiant ꝯpũm eductum, et ꝓpter unioem spũalem denoiabunt ꝯpũm hũnum spũale. Rndo ngd assumptum, qa in usu et acceptioe libera hoĩum, n' bn' arguitr a' sili. ꝯ igr hae imposioes, sc denoiaoes sunt arbitrariae, et dependeant ab usu, voluerunt phi ꝓpter unioem eductam dici ꝯpum eductum, et noluerunt denoiare ꝯpum spuale ꝓpter unioem spualem. Aliter si denoiaoes dent generalr summi ab unioe et ꝯpum ineffabile xpi Dñi dicetr finitum ꝓpter unioem hypostaticam finitam entitative qd tn' e falsum.

Arg. 4o Angelus dicitr creatus, Et illius subsistia sit educta: go et ꝯpũm dicetr creatum. Et illius unio sit educta. Rndo coiter ngd ꝯtiam, dirsa raõ e, qa subsistia n' e pars essialis, sd ꝓpetas Angelli in raõe nã, et ꝯ abse tota nã Angelli sit creata, ideo abse Angelus dicitr creatus: At uo unio e pars essialis ꝯposi, ideo ꝯ una pars essialis sit educta, abse det dici ꝯpum eductum.

Sfac respontio ples patitr instantias, 1a e qd et mã et frã st pes essiales ꝯposi, et tn' st creatae in ꝯposito hũno, n' ideo tn' dicitr creatum ꝯpum hunum ꝓpter pes essiales

Creatas: g. neq propter unioem essialem eductam dicetr Cpum eductu.
2a instia e qd Angelus pot summi in rave supposi et in hoc sii includit essialr subsistiam, q e educta. et tn simplr Angelus sp dicitr Creatus, Et ~~parte~~ pars essialis illius supposi sit educta.
Tertia tand instia e qa in pbali opive Anglus dicit in recto subsistiam, sicut Cpum dicit mam fram et Unioem. et tn neq in hac sna Angelus dicitr eductus, sd sp Creatus: g. neq sitr dicetr Cpum hunum eductum propter unioem eductam dictam in recto. Gre sp Cfugiendum e ad nostram sulluoem et coi acceptioe, et usu phor in his denoiaoibus, in qq n pot pscribit regula certa, et generalis.
Hinc colliges cur hō abse dicatr Corporeus, et n Spualis, denoietr raoalis et n irraoalis, Et sm animam sit Spualis, et sm Corpus sit irraoalis. nam istae denominoes ut dixi dependent a libera acceptioe et coi usu phor. nam illa rao q coiter assignatr sc qd Spus dicat negaoem extentionis et psum d se, et Cho sit extensus, et heat pes n pot denominari Spus: hac (inquam) rao n subsistit: nam et Corpus dicit negaoem indisilitus et immallatus et tn hō sm aiam n e disilis, neq malis: g. utrobiq militat eadem rao. et sic hae denoiaoes qa st d noie desumendae st a coi mo loqndi et inrptandi phorum. et hac uobis sit regula generalis usus sc et cois acceptio phor; qa oes aliae regulae mille fallentias Ctinent.

Cpolum phycum poit creari?

Rx affe Cpoi sna et Cr qa Cpum phycum nihil aliud e nisi ma fra et Unio: sd hae oia pount creari. et ostenditr p pes qa imprmis ma et fra in Cposo huno st creatae. Deind fra mallis et pot creari, ut iam ostendimus. pterea unio et pot ee creata qa oes modi creari pount, ut supra pualimus: g. abse totum Cpum pot creari.

Inst. Unio e essialis dependia a subto: g° n' pot creari. Et distingd ans, e essialis dependia tamqm ab extremo, ido, tamqm a subto, nq ans: nam unio dependet a subto meante pae dista q e Ogens, et tolli pot, ac p Ins lo illius poni ao creativa, p qm unio fiat independens.

Subingres hic et si fra esset educta, et unio creata, dicendum ee Opum eductum, an creatum? Et dicendum ee creatum. Ita Sfurt. et Arriag. Et qa ex coi acceptioe et usu phor denoiao creati et educti in Oposo. Summitr ab unioe, et n a fra, et hoc ostenditr in Oposo huno in q lt fra sit creata, abse tn dicitr eductum Opum ppter solam unioem eductam.

Inst. p Cl. S. L. illud Opum abse fiebat ex aliq sm fram: g° abse erat eductum. Et nqd Otiam, qa Xa coem usum phor denoiao creati et educti desumitr pcipue ab unioe: Sd illa unio n' fiebat ex aliq sigd erat creata: g° abse n' erat dicendum illud Opum eductum, sed creatum ppter unioe creatam: sicut Opum hunum abse dicitr eductum ppter solam unioem eductam.

DISPVTÄO. III.

De Natura & Arte.

SECTIO. I.

Quid sit Natura, & Opositum nale.

Egimus d Oposo nali, superest tractandum d Artificiali. Sd pus videndum e quid sit et qmo defiatr Nä q opponitr Arti. Multiplr usurpari solet Nä. 1° p Deo rer oium Autore. et sic appellatr Deus nä increata, Nä creatrix, nä nans ulis. nam aliae res creatae st nae partes rii Dei.

Secundo accipitur Na pro essia rei; unde essia alicuius rei id est atque na ipsius. 3° sumitur na pro collectione omnium causarum secundarum; ideo dicimus Ens supernale esse supra vires omnium causarum secundarum. 4° ponitur pro solis causis naturalibus, et sic dicimus Nam nihil frustra opperari, idest pro causis naturales. 5° pro complexione cuiusque viventis. 6° pro genio, et indole alicuius. 7° pro eo quod opponitur violento. 8° pro ut oppinitur artificiali. Tandem sumitur Na pro ut disquitur ab essia et est principium opperationum, et generatio viventium, et sic dicitur Na a nascendo. =

Quaeres igitur 1° quomodo definiatur Na? Et sic difiri ab Aristotele — Est principium et causa motus, et quietis eius in quo est primum et per se, et non secundum accidens — haec difinitio comprehendit causas entis naturalis pro ut sunt principia generationis, et motus. Sed explicemus singulas definitionis partes. =

Partes — principium et causa — excludit Principium quod licet in aliquam opinione sit principium non est tamen causa generationis, sicque nullum habet influxum physicum. Partes Motus dicit summi late pro quocumque mutatione, et temporali ut est augmentatio, et instantanea, ut sunt actus istius et voluntatis hic est comprehenditur motus localis. Partes Motus et quietis dicit accipi disiunctive, quia terra quiescit et non movetur. Et [illegible] Calum movetur et non quiescit. Dicitur igitur Na esse principium motus, et quietis. =

Illa partes Quietis — non dicit summi stricte ita ut denotet plenam cessationem, sed significat tantum aliquem positivum acquisitum per motum, et motus sit localis, et sit physicus. Unde quies non dicit esse in termino — a quo — sed in termino ad quem: quia Na non sistit et quiescit in termino — a quo — (nisi impediatur) sed semper tendit, ut quiescat in termino — ad quem — =

Partes eius in quo est excludit causas extrinsecas. Qualis est Deus, et Angelus vel ru effusum, quae extra se opperantur

Et fra ignis rii, qm in aqua pducit. Deinde qn corpora gra=
uia dicuntr moueri a pgenitore, hic n appellatr na, qa n est
prium intricum motus, sicut e ma et fra, q ppe st pria e=
ius in q insunt. =

Praeterea additr illa parla — eius in q e —
ut cognoscatr dria inr entia nalia et artificialia, nam ar=
tefecialia n hent in se priüm motus sm id qd participant
ab arte sd sol sm id qd hent a na: qa globus aeneus vg n
tendit deorsum sm id qd e factus ab arte, sd qa aes nalr
e graue, et ex na sua descendit. Parla — p se — excludit
cas p accens. =

Parla — Primum — reiicit cas motus q
n st pma, qlis e grauitas vu lapidis et leuitas vu ignis, qtenus
stant ma et talibus fris subiallibus. Unde accia in hoc su n
st Na, qa iam adueniunt ipsi Na in suo ee stitutae. Imo neq
subsistia e Na, sigd iam supponit ipsam nam et sol e illius pp=
etas emanans. =

Hinc colliges 1o tres sdioes regri ad rigu=
rosam raoem nae. 1a e qd realr influat et cet motum, ut qd
ideo effus n e na vu aois, qa n catr ab aoe nisi ut — quo —. 2a
sdio e ut na insit rei in q motum cat, tanqm pars essialis, lt
n recipiat talem rem, sed en e qd in illam influat. 3a sdio
ut 1rio insit sposo. =

Colliges 2o mam ee nam, qa ma e
prium subceptiuum motus q fit a fra. Unde et p mam dis=
guntr sposa nalia ab artefecialibus, qa dirso mo se het in
nalibus, atq in artefecialibus. =

Inst. Si ma e na, qtenus e pn=
cipium receptiuum, sequtr qd oes motus, et uiolenti sint nales mae, q=
tenus in illa recipiuntr. At oes motus ee qd nales vu mae, n uo vu spi

Unde motus uiolentus n' e' talis rū mæ p̄cise sumpto. sed ru mæ sub tali fra; vg impulsus deorsum rū ignis, q leuitatrae fræ, et motus sursum ru lapidis, q ex nā sua grauitat. =

Colliges 3.° fram et dici nām, q̄tenus e p̄ncipium actiuum qa ꝯpōsis nallibus, tam nāle e agere q̄m pati. Praterea generatio n' sol e' in nā sd a nā. Deinde fra uiuens et e' nā, qa censatio et acretio x.ª Arlem st motus nalles. imo et aia roallis e' nā, q̄tenus e' prium actiuum ileois, et uolitiois et mallium censatiōum, ut p̄ballis fert opio: p̄terea aia roallis et e' prium motus corporis. =

Colliges 4.° p̄pe loqndo ꝯpum n' ēē nām. Pr 1.° ex defiōe; qa nā det ēē qd p̄mum. sd ꝯpūm n' e' p̄mum. qa p̄ores st pōs ide mā et frā ex qq resultat ꝯpum: g.° regurose loqndo ꝯpum n' e' Nā, sed qd nāle. Pr 2.° ex autorite Arlis q̄tenus ait — ꝯpūm na qd n' e' — Unde lt ꝯpūm ꝯstet nā, ide mā et frā, n' e' dicendum Nā, sed qd nale. =

Dices p Arle, illud e' nā qd ꝯstat ma et fa: sd ꝯpum illis ꝯstat: g.° e' Nā. R Arlem ibi locutā fuisse late, et usum ēē uocabulo Nā p. Nalli. et hinc deduces neq hūitem, neq hōem p̄pe dici nām. sd dici ꝯposa nālia. qa sol ꝯstant nā, q' e' mā et frā qq tota difio næ p̄pe ꝯpetit. =

Colliges 5.° in hoc riguroso sū, neq Deum neq Angelos ēē p̄pe nām: qa n' hent mām et fram ex qq tamq̄m ex nā ꝯponantr. et lt coiter dicatr nā Dīna et nā Angelica, id n' e' illigendum in hoc riguroso sū nāe x.ª defioem Arlicam: nam ibi nā Dīna et Angelica id ualet atq essia: et sic dicimus Angelum ꝯponi ex nā et subsistia, ide ex essia et subsistia. =

Inst. Deus et Angeli st pria motus nalis: g.° illis ꝯpetit difio næ. R ngd ꝯtiām, qa n' sāt e' ēē prium mo=

Motus ut sit nā. Sed ulterius requiritur qd motus proveniat ab aliq̄ pē q̄ p se 1º insit in re mobili. qd n' het Deus, neq Angeli; qa n' insunt in rebus mobilibus, neq in se hent pēs.

SECTIO II.

De Arte & Opposito artefiali.

Quaeres 1º qd sit ars? Et sic difiri — e' facultas cum rāe factiua — Adte hic defiri artem p ordem ad opus externum et fram arteficialem introducendam. — Inst. in Loga tractu 1º praemialium, difiniuimus artem alio mo: q° pens difiō n' e' substinenda. Et illam difioem artis traditam in loga ee expsiorem, et prout pcipue cōphendit artes illuales. hanc uº qm mō inculcamus, magis extendi ad artem externam et illius exercitium: in re tamen utraq difio coincidit. Clar en' e' nihil pōe artificem operari sine aū, t hū illuali, q eum dirigat ad opus faciendum p artem. —

Ars diuiditur in Diñam, et hūnam. Ars Dina st ideae q̄s Deus in mente hēt, et p q̄s dirigitur ad producendas Creaturas. Ars hūna q' rigurose dicitur ars, e' ille hus sc aūs, p qm artifex dirigitur ad aliqd arteficiose opperandum: vg pictor qa ab aū repsentante imaginem S. Petri dirigitur ad illam depingendum. Ois igr ars intendit illam fram arteficialem, sc figām, q' resultat ex arteficio. —

Quaeres igr 2º in qnam consistat figa, sc fra arteficialis? 1º Sn. docet figām consistere in illa supficie externa artefacti. Sed facile impugnatur qa manente eād supficie externa pōt mutari figa. ut pet in eād sera q' sine mutaoe supficiei pot duci in circulum, t in triangulum.

Secunda opiō tenet figam nihil

Aliud ee nisi ubicaões illas partiales, qq pes x.a se inuicem ponuntr. Hanc sn.am defendit P. Sfurt. et Arr. et pbant qa pictura q nihil aliud e nisi illi colores deliniati ꝯ tali, et tali pportioe se ubicoe et statua nihil aliud e nisi pes ligni et marmoris ita et ita ubicat: Oia n alia entas e supfluam ad ꝯstuendum figam.

Hac tn opio bn impugnatr a P. S. L. qa ex hac dia seqtr qties mutatr pictura ex uno ad alium lum mutari illam imaginem essialr qa adqrit nouas ubicoes acqrind nouam fram artefialem. Et Arriagna mutari qd phyce sed n moralr. Sicut uariata nia p notricioem, mutatr ꝯpum n moralr sed phyce.

Hac respontio Arr. n e leuis momenti pertum in priis S. L. q appbat illam doam et mutoe ꝯpi n phyce sd moralr. Verz qd ptinet ad figam n uidetr recte pcedere Arriagua, qa nostra qstio et illa figa quae resultat realr, et phyce ex opperaoe artificis. hac uo n mutatr p mutaoem ubicaois picturae, nam si ex India deferatr pictura in Lusitaniam seqtr uenire in ꝯtinua mutaoe essiali qtenus mutat ubicoes: imo ut bn addit S. L. si Calix, et ornamenta sacerdotalia ex Roma adsportentr in Lusitaniam seqtr indigere noua ꝯsecraoe, qa ꝯsecrao seqtr fram artefficialem, et hac p ꝯtinuam uarietem ubicaoum iam erat mutata. Sed ad hac oia facile pot rondere Arriagua ꝯ illa sua distioe. sc. Censeri eand figam ꝯtinuaoe et moralr et sit dirsa phyce. Sicut et ꝯposio et et fluuio in sili euentu supra diximus.

Pater S. L. reiecta hac opioe Sfurt, et Arr. asserit figam, se fram artefficialem ee modum resultantem ex traoe pium qntis ita et ita ab artifice dispositae

Et sic distinguit duplem figam. alteram Mathematicam, sc. situalem, q̃m á situ n̄ distinguit. Alteram Organicam, sc. Physicam q̃m uocat p ordem ad totum in q̃nte, et in hac figa colocat fram artificialem. =

Sed hæc opio absé n̄ mihi placet, q̃tenus uocat hanc frãm artificialem mũm distũm ab ipsis p̃ibus seriatim disposis. nam sicut illa figa situalis x.a ipsum S. L. n̄ é distã á situ, ita et illa figa organica n̄ é dista á p̃ibus disposis. Q̃re cohæreo ꝯ S. L. in eo qd dicit fram artificialem sive figam nihil aliud ee nisi p ordem ad totum ita ꝑ ita disposita. et hæc é expsa sn.a P. Contoni. Sed discrepo á S. L. in eo qd dicat hunc mũm ee distum. Siqd hæc distio é oio superflua. =

Unde in hac sn.a bn̄ illigitr q̃mó figa n̄ mutetr p mutaoem ubicãoum. qa lt mutentr ubicãoes, adhuc tn̄ p̃seuerat figa organica. Deinde in hac opioe euitantr illa inꝯuinientia, q̃ ex sn.a Hurt et Arr. oriuntr. Præterea sic optime illigitr q̃mó Xpus Dnus adhuc ꝯseruet figam in sacra Eucharistia, qn̄ p̃es q̃ntis Xpi Dni st penetratæ et redatæ ad puntum, qa lt ibi n̄ detr figa situalis adhuc tn̄ datr figa Organica et illa disposio p̃ium in orde ad totum. ita ut Colum sit immeãtum humeris, humeri brachiis ~~etc~~, et sic postulat hẽre figam situalem si extendatr. =

Hinc deduces qd sit ꝯpũm nãle, et in q̃ dirsifetr ab artificiali? nam ꝯpum nãle é illud qd ꝯstat mã 1.a et fra subiali. ꝯpũm u.o artificiale é illud qd ꝯstat mã 2.a et frã artificiali. Mã 2.a id atq ꝯpũm factum iam ex mã 1.a et fra subiali, vg hõ, Leo, Lapis, lignum ~~etc~~, et ex his resultant ꝯposa artificialia. =

SECTIO. III.

Vars æmuletr̃ naturam?

Coïter dici solet: — ars imitatr nãm — Vnde nã æmullat, et altera q̃si nã vocari solet. Quæres igr 1.º ff ars et Nã inr se ꝯueniant? Rs artem et Naturam inr se ꝯuenire in aliqq et in plibus diferre. Conueniunt 1.º in eo qd tam artis q̃m næ opera certum et ꝺtratum heant ordem, et tuti methodum, vnde ortum é illud axioma — opus næ é opus illigentiæ — ꝺ

Secundo ꝯueniunt in eo qd ars et nã certant ꝓducere effum sitem. 3.º qa utraq ꝓcedit ab imꝓfectioribus ad ꝓfectiora. 4.º qa utraq supponit mãm. ars mãm 2.am Nã u.º mãm 1.am. 5.º qa tam in na q̃m in arte eueniunt aliqt monstra, q́ deuiant ab regullis artis et ab intentiõe nãe. —

Diferunt tñ 1.º qa na é ipsa subia rer, ars u.º é qd acciale: ideo nã é prium executiuum, ars u.º é tm̃ directiuum. 2.º qa in nã datr priũm intricum, in arte u.º extricum. 3.º qa nã fiat effiis nãles, ars u.º fucatos, et artificiales. 4.º diferunt qa mã artis é totum ꝯpum, vg lignum, aurum, lapis ~~eus~~: mã u.º nãe é tantum ma 1.a inꝯpla. 5.º qa in arte fra é accialis, et ꝺnoiatiua, in nã u.º fra é subialis phijca. =

Vnde n é dubium qd nã sit excellentior arte 1.º qa ars é accens idé hiis l aiis illus. nã u.º é subiã. 2.º qa nã veré et realr opperatr effiis, ars u.º sol directiue. 3.º qa nã é magistra artis. 4.º qa ars nãm imitatr: g.º ꝓfectior é nã ut pote explar artis. Inst. ars ꝓficit nãm: g.º é nobilior nã. Rs distqt ans: ꝓficit accialr et sm̃ qd ꝯdo simplr et subialr, nq ans. nam et accia ꝓficiunt subiam

Et tñ subia illis nobilior e. =

Quaeres 2º. Vt ars poit efficere operas nae? Rñ 1º. n' poe immeate, et ostenditr qa ars e accens: go n' pot uirtute ppa pducere effus subiales, qles st effus nae. Rñ 2º. poe meate artem efficere aliq opera nae, ide applicando actiua passiuis. et Pr ab experia qa generantr apes ex iuuencor reces obsisor intestinis fimo refertis. Deinde calore ignis artefici- altr puli gallinacei ex ouis excluduntr. et alia huius semodi admiranda ab arte ppetrantr. et sic ait D. Aug. Daemonis arte fieri plex effus nales, et pter nales, q maximam incutiunt admiraoem. =

Arg. 1º. p artem confecta e Archytae columba huc illuc discurres, et Dedali statuae se mouentes. Praeterea Carolo 5º Imperati Maximo oblata e aquila aenea motu ppo uolans: et triremis argentea, q remis et argenteis agebatr et p se retro ferebatr: et multa alia huiusmodi ostenta ab autoribus referuntr: go ars imme operatr opera

Rñ oes hos effus ee Magiae et Chyromantiae: nam f diluduntr occuli, et spes confunduntr ad uidendum haec oia q talia a pe rei n' st: f ars adiuatr ab instromentis nae, ut hos motus efficiat, psertim ope argenti uiui sulfuris et magnetis, q hent qlites nales ad impellendum aliq corpora, et sic haec pdigia fiunt a uirte nali applicata tempestiue p artem. =

Arg. 2º. ars uidetr supperare nam in aliqq effibus et ostenditr hoc in capite aeneo Alberti Magi qd artefitio humano locutum fuisse phibetr. Rñ ngd assumptu et illius explum qd aut re uã e oio falsum: aut si accidit, n' hoium arte, sd Daemonis ope locutum fuit caput illud. id dicendum d aliis explis in qq faemina morbis medentur, cer

Certis uerbis, q̃ pacto Dæmonis proferunt. =

Quær hic 3.º ꝟ serpentes illi ꝯfecti á Magis Regis Pharonis in Ægipto ueri fuerint, an sol apparentes? Rondet P. Telles fuisse ueros: et rãs é qa hi serpentes hũere cãs ñales productiuas, et sol artis industriá applicata fuerunt oportuné actiua passiuis ꝯcurrente et uirtute Diña ad finem utilem ab ipso Deo intentum. =

Quær. 4.º ꝟ artis industria uerũ aurum et lapis ille celeberrimus phãlis ꝯfici poit? qd attine ad ueri auri ꝯfectioem, D. Thom. et C.C. hoc n̄ iudicant abse impoibile si recte et oportuné applicentr actiua passiuis, idé si cõmisceatr sulfur ꝯ argento uiuo et applicetr ignis ꝯ calore debito. Sed re uã hoc aurũ numq̃m irradiabitr, Et Chymici illud sepius uenditarent: At qd illucebat aurũ uerum n̄ erat, sd fucatum. Idem dicendum d lapide phalli. =

Illud n̄ mihi placet ꝯ P. Cont. hanc ꝯfectioem auri ueri p artem eé impoibilem moralr, n̄ uº phyce. é impoibilis moralr qa nunq̃m instra reqsita ita pount tempestiue pparari ut uerum aurũ gigni poit sicut experia ꝯpertum e? Sd n̄ é impoibilis phyce. qa sal Angelli optime noscut auri temperamentum et oia q̃ pount ꝯcurre ad illius ꝯfectioem: qº sal ab Angellis p artem pöt ꝯfeci genuinum et legitimum aurũ, ead doa applicanda é ad lapidem phallem. —

finis.

TRACTVS QVINTVS.

De causa Efficiente.

DISPVTÄO.I.

De causa efficiente in cõi.

SECTIO.I

Difinitr & diuiditr cä Efficiens.

Quær 1º qd sit cä efficiens? Ad sic difini — é prium p se extricum, á q 1º é äo — parla — prium p se — hët lum generis, et reiicit cäs p accens. Parla — extricum — excludit cäs intricas ꝯpositi, idé mäm et främ. Parla — á quo — reiicit cäm pt finalem, siqdem á fine n fit ppe äo, sd ppter finem. p parlam — 1º é äo — eligitr in executioe qa in intentioe pus fit á fine, siqdem ao pus intenditr ab aliq fine qm ab Agente exeqtr. hæc difio ꝯphendit tam cäm efficientem creantem qm educentem. —

Quær. 2º qmõ diuidam cä efficiens? Ad diuidi 1º in cam efficientem p se et p accens. Causa efficiens p se é illa, q sm suam näm aliqd efficit: vg Ignis vñ caloris. Causa efficiens p accens é illa, q n ex se, sd sm aliqd accens, qd hët operatr. vg Apelles vñ picturæ, q n ex nä sua, sd sm artem accialem é pictor. hæc cä p accens ꝫ pot ee ex pë ipsius cæ, ꝫ ex pë effus, qn ꝫ cæ, ꝫ effui adiungatr aliqd per accens. —

Diuiditr 2º cä efficiens in Phycam et Moralem

Physica e illa q influit ee in effum, ut ignis in calorem, Deus in creaturas eius. Causa Moralis e illa cui imputatur effus, et illum n influat: q Rex imputans occidentium, prohibens valorem monetae, Praeterea e ca moralis q consulit, suadet et n impedit, et ponit aliqm effum.

De ca Principali & Instrali.

Diuiditur 3o ca efficiens in Principalem et Instralem, qd uo sit ca principalis et qd Instralis n e leuis controuertia inter DD. qrum opiones hic referant et eligant q mihi probabilior uideatur. Prima Sna e Magistri S. in Metha D. 17 sec. 2a q docet causam principalem ee illam q e aeque et magis nobilis qm effus et het uirtutem nalem ad illum producendum: cam uo Instralem ee illam q e ignobilior suo effu et et sit aeque nobilis, n het uirtutem nalem ad illum producendum.

Non placet haec Sna 1o qa ex hoc sequitur oem cam q habuerit uirtutem nalem ad producendum effum, si fuerit ignobilior illo ee instralem. qd tn n e dicendum. 2o qa gratia hualis e nobilior aliis operaoibus supnalibus qa est radix, et futi na rii illarum, et ad eas producendum het uirtutem nalem. et tn gratia e ca Instralis rii ipsarum operaoum supernaturalium. 3o qa humanas Xpi Dni sanctificata per Dinum Verbum erat nobilior uisioe restituta caecis, et aliis prodigiis q Xpus operabatur. et tn humanitas erat ca instralis rii illorum.

Secunda Sna e P. Sferici qa asserit cam instralem ee illam q et puie disponit mam et aliqd producit narium ad effum per se intentum a ca principali. Reiicitur tn haec opio. qa calamus vg e instrum rii scribentis, et tn nihil praeuium producit: et id cernitur in aliis instromentis cuiusq artificii vg in Serra Malleo etc q nihil producunt antecedenter, neq maltr neq effiue.

Tertia sn.a e P. Hurt. q ait illam ee cam instralem a q effus dependet ita tn ut fralitas effus tribuatr ipsi cae ex mo ocurrendi: et sic subsitao et alia miracula instralr pcedebant ab hunite xpi Dni. Sltr instra artis sic efficiunt fram artificialem in q nulla fralitas instri reperitur. Hac tn sn.a facile impugnatr, qa in oi effu sal datr fralitas entis q et reperitr in ca instrali: ac pdns ex hac sn.a segtr nullam dari cam instralem. Sigd in oi effu datr aliq fralitas q datr in ca.

Quarta opio e P. Oui. q ostendit illam ee cam instralem q iuncta o alia ocausa e ignobilior illa, eam uo ee cam pncipalem q e nobilior alia ocausa. Displicet tn hac sn.a 1o qa in opo huno vg tam ma qm fra st ocausae aeque pncipales. et tn fra e nobilior ma. 2o qa qn duae pmissae ocurrunt ad cloem vg una d fide et altera pbalis ambae st cae pncipales clois, et tn pmissa pbalis e ignobilior.

Quinta sn.a e P. Vasquii q tenet cam pncipalem ee illam cui in effu correspondet aliq fralitas ipsius cae. Cam uo instralem ee eam qn in effu nulla correspondet fralitas ipsius cae. et in hoc su illus hunus e ca pncipalis uisiois beatae, sicut et lumen gloriae qa in effu ide uioe beata correspondet uitalitas q tribuitr illui et correspondet supnalitas, q tribuitr lumeni gloriae supnali. Excluditr tn hac opio qa si Deus assumat unum Angelum ut instrum ad pducendum alium eiusd spei certe Angelus pducens erit ca instralis et tn in effu pducto dabitr pratum eiusd spei correspondens suae cae, ide ead na Angelica.

Sexta opio e P. S. L. q docet cam pncipalem ee illam q in agendo subordinat sibi aliam et agit ut — qd — e ostra uo cam instralem ee eam q in agendo alteri

Subordinatur et agit ut — q —. Haec sn.a facile defendi pot: Sed adhuc n' placet 1.o qa ex hoc sequitur oem cam Creatam ee instralem. et ostendo hoc; qa oia ca Creata subordinatur Deo, ac pcons sol ca creata operatur ut — q — et Deus ut — qd —: sicut ultimo denoiatur operans: qd tn coiter n' admititur. —

Non placet 2.o haec sn.a qa ex illa sequitur sol cpum ee cam pncipalem effuum n' u.o fram; sed hanc ee cam instralem. et ostendo hoc, qa x.a ipsum P. S. L. sol cpum denoiatur agens ultimo et ut — qd — fra u.o dicitur tm operans ut — q —: q.o fra n' e ca pncipalis sed instralis. qd tn e ctra coem sn.am et doam ipsius S. L. —

Septima tand sn.a tenet cP Teles cam Principalem ee illam q' ppa uirtute attingit effum, et in hoc sn n' sol ca 1.a sed et 2.a pount ee pncipales: e ctra u.o cam instralem ee eam, q' n' attingit effum uirtute ppa, sed uirtute alterius ca pncipalis: et ita se hent accia in pductioe subia, Phasma expsum in pductioe spei cligilis. Voltas rii aum supnalium. Si tn q'ras qd sit agere uirtute ppa et n' uirtute ppa: Dondet id autor illas cas agere uirtute ppa q' n' egent eleuaoe et nali et supnali. et illas n' agere uirtute ppa q' indigent tali eleuaoe ad operandum. —

Haec sn.a abse mihi placet, sed eget maiori cplicaoe, qm tradit Benafiel D. 10. q. 1.a sub sec. ultima n.o 64. Asserit igr hic autor cam instralem ee eam q' fralissime operatur ex ui poe obidientialis cru ad eleuaoem ca pncipalis. Pr haec sn.a qa nulla asignabitur causa instralis, q' n' dicat hunc rum obialem ad cam pncipalem. — et sic Calor e instrum ad pducendum ignem. qa subiicitur igni tamqm ca pncipali et ab igne eleuatur ad pducendum alium ignem:

Praeterea oia instra subtantr manui artificis ad operandum artificialr. Tand sacra q st instra supnalia et subtantr Deo, ut cae pncipali ad pducendum effus supnaturales. =

Inf: q° segtr oes cas 2as ee instrales, et pbas illaoem, qa oes cae 2ae Deo subtantr, tamquam cae pncipali ut operentr. Rs 1° idendo seqlam ꝯ D. Thoma Caet. et aliis q centiunt oes cas creatas ee instrales ru Dei Rs 2° ngd seqlam, qa hic n loqmur st pox obedienciali, qm hent creaturae ru Dei, ut ca vlis e, sd ut ca partis: et in hoc su sol creaturae st cae instrales qn subiiciuntr Deo, ut ca parti, et ab eo eleuantr t ab aliq alio agente parti. =

De causa Totali & Partiali.

Diuiditr 4a ca efficiens in Totalem se adaqtam et Partialem se inadaqtam. Quaeres tn hic qd sit ca Totalis et Partialis? 1a sn.a ꝯ P. Vasq. et Hurt. docet cam Totalem ee illam q fratr t eminenter in se ꝯtinet oes fralites et prata q st in effu: e ꝯtra cam Partialem ee illam, cui sol correspondet aliq fralitas, q e in effu. =

Hac tn doa n mihi placet, qa Deus e ca partialis ꝯcurrens ꝯ nostro illu ad visioem Beatam: et tn Deus ꝯtinet in se eminenter oes fralites et prata visiois Beatae. Praeterea Pater et Mater in creatis st cae partiales ru filii, et tn nulla fralitas e in filio q et n sit in Patre in raxe nae genitae. =

Secunda sn.a e P. J. L. q tenet cam totalem ee illam, q ad pducendum n eget ꝯsortio alterius cae eiusd gris, se ordinis: nam lt indigeat ꝯsortio alterius cae dirsi gris, n ideo desinit ee ca totalis. et pet, qa ca totalis efficiens indiget ꝯsortio cae malis et finalis. et tn adhuc e ca totalis, qa in suo gre n eget alia ca efficienti partiali. et lt indigeat ꝯsortio cae 1ae, hac e dirsi ordinis, et ꝯcurrit ut ca vlis. =

Tres tn̄ assignat regulas id P. S. L. ad dignoscendum cam Totalem et Partialem. 1ª regula e: q̄ties una cā n̄ ɔtinet aliqd pratum, qd relucet in effu indiget alia partiali ad illum pducendum, et ideo illus indiget spe impssa ad pducendum aūm repuūm, qa illus in se n̄ ɔtinet repsentaoem obti. et sitr indiget lumine gloriæ supnali ad pducendum uisioem Beatam supnalem qa hoc prātum supnālitatis n̄ ɔtinetr in nostro illu.

Secunda regula e: Ca indiget alia partiali q̄ties effus e nobilior ipsa cā: ideo calor n̄ e ca adeq̄ta Ignis qa ignis utpote subialis e nobilior calore acciali. et Phasma expssum indiget illu agente, l aia eleuante qa e ignobilius spe illigili spuali. 3ª regula e. Ca n̄ eget alia partiali q̄ties continet oīa prāta sui effus, et q̄ties efus n̄ e nobilior ipsa cā.

Hæc sn̄ª n̄ mihi displicet: attamen magis arbo illam q̄m seqtr P. Cont. q̄tenus asserit nullam regulam generalem et infabilem poe assignari ad discernendum cam Partialem et Totalem. sd hoc pendere a prudenti houm arbitrio et acceptioe, dum tribuunt aliqm effum adeq̄te l inadeq̄te alicui cæ in parti.

Restabat dicere d ultima disioe cæ efficientis in Uniuocam et Æquocam et d nobilite ac dirsite hur cāz ru suoz effuum. Sed d hoc iam desseruimus supra agendo d cis in coi tractu 1º D. 3ª sec. 4ª d nobilite cāz. Ideo n̄ e opus ea denuo hic repetere.

SECTIO. II.

De existiā cāz Efficientis.

Quæres tt cā efficiens ad operandum phyce reqrat existiam

UNIVERSIDADE LIVRARIA

Rt affre ita M. S. P. Hurt. Arr. Oui. et alii. Pr 1º qa aõ phyce n' pot egredi a' prio n' existente. aliter dicamus filium poe generari a' Patre mortuo, et lignum poe cremari ab igne extinto, q̃ qd absurdius. Pr 2º qa pus e' ee rei, q̃m eius operari: gº ad operandum requrit ee auale, se existiã. Pr 3º ex illo prio Arlis: — effus in aũ requrit cam in aũ —. et ex illo Vulgari plogo — nemo dat qd n' het —: gº si ca n' het existiam, q̃mõ illam pot pstare effui. =

Opposam Sn.am tenet Sotus. P. Fonsequa, Capolus. P. Valencia, C.C. et alii, p qq Arg. 1º ut cã efficiens operetr n' requrit existiam in eod lõ ꝯ suo effu: gº ẽt n' requret existiam in eod tempore. Rõ ngd ꝯtiam, dirsa rãõ e' qa lt cã n' penetretr cum effũ in eod lõ, adhuc tn' hẽt uirtutem ad pducendum ipsum effũm: at uº si cã n' existat in rer nã, iam n' het ee qd tribuat suo effũi; neq pot elicere aoem ad pducendum ipsum effũm. =

Replicabis Arbor post sui corruptioem generat aliam arborem: gº n' e' naria existia ad pducendũ. Rõ ad ans, arborem corruptam generare aliam p uirtutem sui seminis qd existit. et sic in rigore semen e' qd pducit arborem phyce. Lt denoiaiue et rõte ẽt arbor corrupta dicatr pducens aliam, q̃tenus pduxit semen, a' q̃ alia arbor immẽ generatr. =

Arg. 2º pot dari unio reallis inr pẽs n' existentes: gº ẽt callitas reallis, lt cã n' existat. Ostendis ans in pibus temporis, et motus, q̃ uniuntr inr se. et tn' n' existũt sul. Rõ 1º abse ngd ans. et ad illius pbaoem rondes ꝯ Sn.a Arlis in motu et tempore n' dari pẽs certas, q̃ sul existant sd incertas. Rõ 2º pẽs motus et temporis n' uniri rãoe sui, sd rãoe partium tri, l subti. l rãoe piũm spatii, q̃ sul uniuntr, et ꝯtinuantr phyce. =

Arg. 3º res n' existens pot phyce mutari: gº ẽt operari. Pr ans: qa uiuens post mortem mutatr,

Sigd in insti, q uiuens moritr, uerz é dicere — uiuens moritr sᵉ mutatr —: gᵒ sitr ca opperabitr lt n existat. Rᵒ ngd ans: et explicando illius pbaoem: nam illa pposio sumenda é in hoc sü — qd immé antea erat uiuens, mortuum nunc é sᵉ mutatum. — nam re uä post mortem uiuens potius corrumpitr, qm mutatur sigd mutao supponit transitum d uno stu ad alium. et hic transitus n datr post mortem, sd á uita ad mortem. =

Arg. 4º ca finalis pot opperari qn existat: gᵒ et cä efficiens. Rᵒ distgd ans: ca finalis pöt opperari, qn existat phyce, ꝯdo. qn existat intoalr, et obtiue, nig ans: nam cä finalis si n existat obtiue, et in intentioe opperantis, n pot allicere ad sui amorem: et sic hoc argüm retorqtr in aduersarios. qa sicut cä finalis ad opperandum sp reqrit existiam obtiuam. ita ët cä efficiens sp postulat existiam phycam. = Inst: Cä finalis n reqrit existiam phycam, et realem: gᵒ neq efficiens. Rᵒ ngd ꝯtiam. dirsa räo é qa cä efficiens opperatr phyce et realr pᵒ aoem phycam. at uᵒ cä finalis sol opperatr intoalr, et obtiue alliciendo. ideo sät illi é existia intoalis et obtiua. =

V saltem dinitus pöit cä Efficiens operari quin existat?

Rᵒ nëgé ꝯ snᵃ coi. Rᵒ 1º qa qd nihil é aü neq dinitus opperari pöt aliqd: sigd nihil eleuatr á deo ad agendum nisi qd het aliqd ee: sed cä efficiens anteqm existat nihil é aualle: gᵒ neq dinitus eleuari pot ad opperandum. Rᵒ 2º qa ao é immiata dependia ab Agente: gᵒ immé dët egredi ab illo existente. nam sicut n pöt dari ao sine trö cui immeate unitr, ita neq sine agente á quo immé et essialr dependet. =

Rᵒ 3º qa unio neq dinitus pot unire n existens: gᵒ neq ao agere qn existat: sd äo ut existat reqrit prium existens: gᵒ cä efficiens nequit opperari non existens. Rᵒ

Pr 4º qa ho n' pōt uligere sine illu, & uidere sine pōa uidendi ~~etc~~ g.º neq poterit dari ulla opperāo phyca. sine existiā pōe opperandi, q' e' cā efficiens. = Non tn' nego poe ꝯseruari aliq̄m aōem ab alio agente: sd dico hanc aōem, si tribuitr huic agenti, dēre ab illo existente ellici: alioqn Antechristus n' existens iam nunc uidebit, ambulabit ~~etc~~, qd aperte implicat. =

Arg. 1º cā efficiens pōt opperari in lō ubi n' e': g.º ēt poterit opperari, qn existat. R. distqd ans: pot opperari ubi n' e' & p se, & p suam uirtutem, nq; pot opperari ubi n' e' immé p se, ꝯcto ans. et rāo huius e', qa ꝯ q'libet cā creata hēat pōam obiālem, et subtām Deo, pōt ab ipso eleuari ut pducat suam aōem in lō ubi n' e' immé p se, et ibi opperabitr p suam uirtutem existentem in aū. 2º q' e' aō. =

Inst: Deus pot suplere hanc indistiam á passo: g.º et poterit suplere absé existiam cā. R. ngd ꝯtiā dirsa rāo e' qa, ca sit sit distans, pot illa uirtus in aū 2º, se aō poni á Deo in alio lō, ac p ꝯns absé ista cā opperatr ibi p suam uirtutem existentem: imo adhuc natr cā distans opperatr, vg sol in uiceribus Terrae generat aurum, et ignis distans pducit longé calorem, qa extenditr illa uirtus, idé aō calefactiua. At uº si cā absé n' existit, q̄mō pot pbere suam uirtutem phycam, & ellicere aliq̄m aōem p q̄m opperetr: nam Pater mortuus n' pot aliqd agere, neq ignis extinctus lucere, & cremare. =

Arg. 2º Sacra nouae legis pducunt gratiam phyce. et tn' qn' illam pducunt, iam n' existunt. et ostendis hoc: qa vba q' st frā Sacri Baptismi vg pferuntr p motum successiuum á ministro baptisante — Ego te baptiso ~~etc~~ — sed gratia n' pducitr in aia baptisati nisi post ultimum vbum, et qn' iam alia antecedentia vba n' existunt: g.º hae cānt gratiam qn' existant: g.º cā efficiens phyce pot opperari, qn existat. =

Do 1º ꝺ Ric. Vasq. ⁊ aliis Thois negt mãy ga Sacra nova legis ñ ꝑducunt gratiam phyce, sᵗ tñ moraliter ide ad illoꝝ ꝓsentiam Deus phyce ꝓduxit gratiam. = Do 2º ꝺ M. J. ⁊ cõiori Theogr. Inº admissa maiori, ⁊ dicendo Sacra ꝓducere gt phyce gratiam. Sed hoc faciunt ꝑ ultimum sui indivisle Iº: Ipsementum, gt phyce existit, qñ ꝓducit gratia. ⁊ sic hoc indivisle estenatr ā Deo ad ꝓducendum gratiam in virtute et verboꝝ antecedentium. ga hꝫ é modus ordinarius ꝓducendi in rebus successivis ⁊ q̃ fiunt ꝑ motum, scil eñ é qd opperetr phyce ꝑ ultimum sui indivisle ⁊ Ipsementum. =

Inst: ⁊ illa ubi antecedentia ꝓducunt gratiam phyce ⁊ ñ: si ꝓducunt: gº opperantr phyce, qn existant: si ñ ꝓducunt: gº nihil opperantr gratia, aeqlis ñ sᵗ abse naria ad Sacra. ⁊ illa ubi ꝓducere gt phyce gratiam, sᵗ ꝑ ultimum sui Ipsementum, sc indivisle, ga hꝫ é modus opperandi rez succisiuar, ⁊ q̃ fiunt ꝑ motum; ñ eñ deseiandr talles nisi in ultimo Ipsemento tri. =

Ex dicendo hoz magnifeste. ga qñ Pñs ambulat vg dicit moveri ꝑ 1.um instans in q̃ relingt termi num ā — q̃ — ⁊ tñ qñ dicit esse motus Pri, iam periit illud ꝑmum instans in q̃ relictus fuit trus ā — q̃ —. ⁊ sᵗ dicit instans in q̃ adgrit trus ad — qm — ⁊ sic motus q̃ é essialr successius dicit talles ꝑ ultimum sui Ipsementum. ⁊ tñ integratr phyce ab illo inisti, q̃ iam ñ existit ⁊ pri q̃ relictus fuit trus ā — q̃ —. =

Potẽ tñ dari aliqm dicam inw motum ⁊ Sacra; 1º ga motus dicit existere qñ é ꝑm in fieri ⁊ ꝑm in facto ee: at uº Sacra ñ dicunt existere qñ sᵗ sᵗ in fieri, sed qñ iam sᵗ in facto ee. 2º ga motus ñ dicit existere in inisti: at uº Sacra dicunt existere in inisti. sᵗ abse tota Sacra dicunt operari phyce ꝑ suam ultimam ꝑm ⁊ indivisle; sicut Pñs totus dicitur

Videre, q̃tenus uidit p suam poam et totus dicitr scribere, q̃te nus scribit p digitos tamqm sui pes. =

Replicabis 3 C. Vasq: Globus n̄ dicitr tangere planum p ultimum indisile, si reliquæ pes globi iam n̄ existant: g° et fra Sacri n̄ dicitr operari p ultimum sui indisile, si reliquæ pes, idē alia vba iam n̄ existunt. Et ngt 3tiam dirsa rāo ē qa Globus ē qd pmanens et res pmanentes n̄ solent operare p sol ultimum sui indisile, qa 3 oēs pēs sint 3tinuæ pmanenter, ut operentr, dēnt oēs sol existere: at u° fra Sacri ē successiua, et pducitr p motum. res u° successiuæ n̄ pount alio mō operantes denoiari nisi q̃tenus operantr p ultimam sui pēm; sigt oes pēs 3tinui successiui n̄ poūnt sol coexistere ad operandum. =

Arg. 3° hūnas xpi Dni anteq̃m existeret phyce, iam pducebat gratiam in antiqs Patriarchis: g° cā efficiens pot operare qn̄ existat. Et distgt ans hunitas xpi Dni pducebat gratiam in antiqs Patriarchis moraltr, 3do phyce, ng ans: neq en̄ hunitas xpi Dni q̄ tunc n̄ existebat poterat 3currere phyce ad gratiam pducendam, sd ad puisioem ipsius hunitatis et xpi meritoꝝ, Deus pducebat phyce illam gratiam in antiqs Patribus. =

SECTIO. III.

De distioe inter Agens & effum.

Quæres 1° Et inr cām efficientem et illius effum reqratr distio ex nā rei, idē inr cām et effum realem reqratr distio realis. et inr cām et effum modalem distio tm̄ modalis? Et affre 3coi. Pr facile 1° qa eiusd ad se ipsum n̄ datr aō phyca realis: g° inr cam et effum nario reqritr distio ex nā rei. Pr 2° qa id n̄ pot ēē ca sui ipsius realtr, alioqn eet pus et posterius se ipso

Quod agente implicat.

Quæv 2º ⁊ id ſatt dinitus poſt ſe ꝓ-ducere. Dº negº. Et 1º ga aïs realiſ det egredi a prio reatu exiſtente: ſꝺ id n̄ pot exiſtere ante ſe ipſum, ut pet: gº neg effice-re acem ꝙ ſe ipſum ꝓducat. Et 2º ga ois ca det èè for ſuo effu: ſꝺ id n̄ pot èè ſuus ſe ipſo: gº id n̄ pot èè cā ſui ipſius a-ſſign id èè ſuus ⁊ poſterius ſe ipſo realiſ. Et ga n̄ pot dari mutua cauſalitas in eod gne: gº a ſortiẽ n̄ poterit dari mutua ſoras ⁊ poſteriõras inr id ẽtenus cam ⁊ ſe ipſum ẽtenus effum-

Inſt: id aïs pot èè cā ſtiũa ſui ipſius: gº et cā effiua. Cet ans in ꝺptu reflexu ꝙ ſe ipſum cognoſ-cit, ac ẽnꝺ é cā ſtiũa ſui ipſius. Dº 1º ꝺ S. T. aum qm ſe het ꝙ ſtiũ, iam ſupponere ſui exiſtiam antẽm: ad aº cā ꝙ ſe 1º ꝓduce-ret nullum ſui èè ſupponere anter acq̃ns ꝓduceretr a ſui n̄ èè qđ implicat: nam id quod qđ n̄ é ẽns pot operari phice ⁊ realr? Dº 2º Ipſum ẽtenus ſe het ꝙ ſtiũ ꝺ aliis ꝺptibus, ſe ſtiũ diſtin-ctum a ſe ipſo, ẽtenus é ꝓtiue ꝺptus ſaltem ꝙ diſtinctem exclu-dentiũ ab excluſo. Sed maior defuſtas é

Videm poſſit ſe dinitus reproducere?

Hæc q̃ſtio ⁊ a grauiſſimis ꝺ. excitata, meo iudicio, multum videtr hẽre a nõie: ponam ẽr illius tres ⁊ aperiam qđ cõ. illam ſententiam. Status igr q̃tionis é ⁊ ꝑ̃us vg iam ꝓductus poſt ſatt ꝺ Deo ſe ipſum 2º ꝓducere ⁊ reꝓducere qđ ita é ita ut ex ꝑe cā reꝓducentis ſit Iſſactum ex Deo et Ero ⁊ ex ꝑe effus ſit Iſt Ero reꝓductus? Ad is ita ꝺſtinguẽdi ſtinguendum é ⁊ aliq̃ diſtiõe

Reſpõꝺ igr 1º Iſſatum ex Deo et Ero abſe pot reꝓducere Iſt Erum. Ita M. S. T. Fel. ⁊ C. Herr. ⁊ alios ꝺ. Et 1º ga abſe inr Iſſatum ex Deo et Ero datr diſtio ex nã rei a Iſto Ero: gº ex defu diſtionis n̄ implicat qđ idem Iſſatum ſit cā Petri.

Et 2º

Et 2º ex coissa dña q̃ docet mãm ee cãm Ipi
gitenus Jc. e ta ꝑe ℈ unionis, et tñ ipsa mã includit in Ipõo.
neq e dista a se ipsa, sit sit e gt sit dista a ꝑa gñ cãt, ut dí-
cari abte ee cã totius Ipõi et ad hoc hẽnt sufficientem distiõem:
gº et Chus ℈ Deo erit ca Solius Verbi et hebit sufficientem dis-
tiõem illud Dflatum a Solo Petro Et Chus a se ipso n̄ disguatr.=

Et 3º qa eius põt elevari ad reducen-
dum suam cãm ut é cte: gº et poterit elevari ad reducendum se ipsum,
sigt Set distinctem gñ sumit Sctt ℈ Deo. Et 4º et efficaciter, qa
in Chõis datr realis ꝺductio, Et prium adagtum movendi n̄ sit
adagte dictum a ꝺducto: nam prium — qa in Chõis vñ filei Vg
e relatio Paternitatis ℈ nã Chma | X̃ eandem mãm |: sit nã Chma
n̄ disguit a Persona filii ꝺducta, sit sola relatio paternitatis:
gº Sctt Et Chus n̄ disguatr a se ipso qa ibi prium adagtum, ni-
mis ℈ flatum ex Deo et Deo disguit ideo abte põt dari realis
ꝺuctio, et sufficiens distio ad re reducendum.=

Et 3º ex auctore S. Cypriani,
q docet xgum xtnum se ipsum creare in Eucharistia, ac quod se
reducere, nam illa ad transubtiõ. Et qa ist põt se ipsum re-
ducere moraliter, nam ut e cõis Trã. Theologor xgus Chus me-
ruit suam resurrectiõem, et ut existens in uno tempore meruit
suam existiam in alio. Praeterea ad q é Chus in uno lõ
si in alio reducatr põt ipe se Sctituere servum sui. et sic
ad alios explis ca moralis: gº Sctt poterit ist se ipsum physice
reducere. Haec Et Confirma Junta huius Trã.

Resolua tñ 2º in rigore
loquendo ist n̄ põt se ipsum reducere sta ut denotat reducentem
et reductu cadat sub ra, eund met Rectum Vg. Vide Vligo
D. Thom. Et Vasq, Conc. Valentiam, Card. de Lugo, Gus. et alios
ꝛ apud P. Mautu 2º n̄ 250. Et 4º qa eiusd ad se ipsu

Non datr ao phyca: g° neq reproductio q in aõe phyca consistit.
Pr 2° qa inr id, et se ipsum posse sumptum n datr distiõ: sed
oĩs cã realis requirit distiõem ex nã rei ab effũ: g° id n pot ẽe cã
reproductiua sui ipsius. Pr 3° qa ca defitr — prium influens
in aliud — g° sed effũs dẽt ẽe aliud á cã ac pind distus =

Dices tñ id dari sufficientem disti=
oem inr cãm reproducentem, et effũm reproductum. qa cã reproducens
é Prus sit Deo, et effus reproductus é solus Prus q sãt disguitr
á se ipso sit Deo. Rñ me n negare inr Cflatum ex Deo
et Pro dari distioem á solo Prõ: sd tunc n reproduci Prũm se ipsum
sed Cflatum qd disguitr reproducit Prũm. et in hoc latet aequo=
catio, et qstio d noie ut in prio aduerti: nam aliud é Cflatum
disgui á solo Pro et illum poe reproducere. aliud Prũm põe se ipsũ
reproducere. et sic t dẽt dari implicãõ in tris in hac qstioe
t dẽt iligi in hoc sũ, in q ego eam explico. —

Et ostendo hoc clarius qa in
hac qstioe inqrimus ꝟ id poit se ipsum reproducere? Id autores q
asserunt hoc poe fieri dicunt dari distioem inr reproducens, et rep=
ductum idé inr Cflatum ex Petro et Deo, et sol Prũm: g° si
dant hanc distioem, iam id n reproducit se ipsum, siqd id n pot
disgui á se ipso. Qd Cfirmo dupli optimo explo. 1° in
Dinis. qa nemo dicit nãm Dinam q é in Patre producere se ipsam
in filio siqd é indistã, et tñ illud Cflatum ex na Dina, et Pa=
ternite é prium productiuum filii, q é distus á Paternite, et n
á nã Dina. —

Inst: Contra hoc explũ. Nã Dina n pot produci
qa é essialr improducta et ingenerabilis: g° Et na Dina n sit
capax huius denoiaois qd producatr: Prus tñ qa é capax illius di=
cetr reproduci á se ipso. Rñ retorqndo instiam: Nã Dina ideo
n dicitr produci in filio, qa n é capax ut producatr: g° é Prus

Non dicetur reproductus a se ipso, quia est incapax ut a se ipso reproducatur propter indistintionem. Itaque natura divina est incapax produci ab hoc titulo, quod sit improducibilis. Et Petrus est incapax reproduci a se ipso ex hoc titulo, quod sit indistus a se.

Secundum explum in creatis: nam xa. coissam dominam materia est causa composi. Et tamen nullus dicit quod materia sit causa sui ipsius licet includatur in composito, siquidem materia est indista a se ipsa: quo solum licet Petrus includatur in illo conflato, non erit causa sui ipsius reproducti, siquidem a se ipso est indistus.

Quare hic non agimus, ut illud conflatum ex Deo, et Petro possit reproducere solum Petrum. Hoc enim iam libenter admisimus, siquidem datur distio inter causam et effectum: sed tamen quaerimus hic ut id omnino possit se ipsum reproducere, ita ut denoiatio causae et effectus reproducti cadat supra eundem omnino Petrum. Et hoc constanter negamus propter indistioem, quae datur inter id et se ipsum.

Replicabis illa actio quae egreditur a conflato reproducente non solum egreditur a Deo sed et a Petro deinde haec actio tractatur et ad Petrum reproductum: quo id se ipsum reproducit. Ad distinguendum ans: illa actio egreditur a Petro physice, neque denoiative concedo ans. quia eiusdem ad se ipsum non potest dari actio physica ut ipsi adversarii fatentur.

Et sic quaero ego ab illis: illa actio per quam materia cat compositum egreditur physice ab ipsa materia, et tractatur physice ad se ipsam quatenus includitur in compositum. Sine dubio respondebunt tractari ad se ipsam solum denoiative, quatenus est pars composi, non vero physice, quia materia non cat physice se ipsam: sic ego respondeo ad illam actionem conflati, quae solum denoiative egreditur a Petro, et tractatur ad eundem Petrum non quidem physice, nam physice a solo Deo egreditur, et tractatur ad Petrum reproductum distinctum.

Quare sic bene consiliatur utraque sententia asserendo illud conflatum posse reproducere solum Petrum, siquidem datur distio sufficiens ex

Ex na rei inr cam, et effum: Sed dico hanc denoiaoem reproducendi n' cadere supra Crum phyce. qa eiusd ad se ipsum n' datr aõ neq distio. Et sp dis here p oculis illud exptum d' nia q' e cã cposi a q disquitr, n' tn' sui ipsius qa a se n' disquitr. Et sic utriusq opois arga facile soluuntr et qstio in suo germano sũ accipitr. Si uo hac alicui uideatr qstio d' noie, id ego n' negabo: sd hac uia mihi uidetr expeditior et in re uerior. =

Superest ut soluamus illud fundum, qd pot ee unicum ctra hunc dicendi modum: nimirũ id pot ee cã morallis sui ipsius: go ẽt cã phyca reproductiua sui. Rõ tn' facile ngd ctiam. dirsa ras e qa ca morallis n' operatr p aõem phycam realem: go n' reqrit tantam distioem. Praeterea cã morallis ut operetr n' postullat existiam phycam qm maxime reqrit cã efficiens phyca: go n' bn' arguitr a cã morali ad efficientem phycam. =

SECTIO. IIII.

De indistia inr agens & passum.

Duplex datr indistia, altera e in mediaoe supposi altera in mediaoe uirtutis. 1a e qn' inr agens, et Passum n' datr ullum Corpus inrmedium vg qn' ignis calefacit aerem sibi pximum. 2a e qn' datr aliqd Corpus inriacens sd ita ut p illud Corpus poit pmeare uirtus agentis usq ad passum, et pducere in eo suum effum: vg Sol q penetrando Cetera Corpora inrmedia p suam uirtutem et calorem in uiceribus terre generat aur argentum ~~etc~~ Et hac 2a indistia pcedit nostra quistio, et 1o inqrimus

Vagens creatum nãtr agat in rotũm quin agat prius in ppinquum?

Rõ nege cõi dd. Sn. Cr 1o qa ex eo Sol vg n' illuminat lũm tenebrosum qa obstat paries vg p aliud Corpus densum, qd impedit penetraoem radiorũ, et ideo n' pot ctinuare suam aõem,

Et uirtutem illuminandi, qn' datr aliqd impedimentum, quod obstet huic uirtuti, in qd proxime det agere Sol. Deinde id Sol calefacere pot illum lum tenebrosum qa uirtus calefactiua pot penetrare ipsum lum: g° sp Sol pus agit in corpus ppincum, qm operetr in remotu. =

Pr 2° qa ex eo na tantopere abhorret Vacuum, qa si hoc daretr, n' poet Celi influxus ad creaturas sublunares puadere; sd si agens pot agere in rotu qn agat in ppincuum, poet Celum influere in oes res sublunares, Et daretr Vacuum inr medium: qa Celum ageret in creaturas rotas, qn curaret d Vacuo ppinco: g° ne admittatr hoc inconueniens, dicendum e sp agens pus operari in ppincum, qm in rotum. =

Pr 3° qa aliter n' heret qlibet agens uirtem limitatam et certam sphaeram sua actiuitatis. sd poet agere in qmcumq distiam: et hoc ostenditr, qa ex eo cognio pot trari ad obtum in qcq distia, qa n' ctinuatr p medium: g° si agens et illius uirtus n' ctinuatr p medium, agendo pus in proximum, poterit extendere suam uirtutem, et aoem ad qmcque distiam. =

Opposam sn.am tenet Scot. Gabriel, Ocha. et alii: p qq Arg. 1° maior approximaõ e cdio, ut agens facilius operetr: g° poterit ee tanta distia, ut nihil oio operetr agens. Pr mayorem approximaoem ee qd cdioem, ut agens melius operetr, et hoc puenire ab eo qd ao transeat p medium, et q magis proximum hierit passum eo intentius in illud operabitr: si u° distia fuerit maxima nihil poterit operari, qa aõ deficiet in medio. et hoc pet in lapide, q piectus grauiter imprimitur in subtum proximum. et si e magna distia, nihil oio operatur in passum distans, qa deficit impulsus et remititr aõ, q cdumitr

In spatio intermedio. =

Arg. 2º. Et agens creatum heat sphæram lemitatam; pot tn agere in rotum qn agat in ppincum: et ostendis hoc, qa oe agens creatum e lemitatæ uirtutis, et het certam sphæram, qm n pot excedere, sd intra hanc sphæram poterit agere in pes remotiores qn agat in ppinqores. Rndo assumptum, qa ex eo agens nale creatum het lemitatam sphæram suæ actiuitatis, qa dum agit p medium, uires paulatim minuuntr, et ulterius agere n pot: gº signum euidens e, qd agens pus det agere in ppinquum, et in eo uires consumere, quam pueniat ad rotum: aliter si uirtus maneret integra, et n debilitaretr in medio, poet in qcumq distia operari qa sp heret uirtutem integram, et n consumptam in spatio intermedio. =

Arg. 3º. a uariis experientiis, 1ª magnetis ferrum attrahentis. 2ª succini pallias eleuantis. 3ª de torpedine brachium piscatoris stupeficienti 4ª de visu lupino raucedine incutiente: 5ª de Basilisco aspectu suo hoem inrficiente: et tn hæc oia nihil agunt in spatio intermedio: gº pot agens operari in rotum, qn agat in ppinquum. =

Rndo ad oes has speriās, agens sp pus pducere suas qlites in subtum ppinquum qm in rotum; sd p accens e qd n inueniant disposioes in subtis ppinquis, ut in illis pstent suum effum spiritum. et qa in subtis rotis dantr disposioes, ideo in illis efficiunt hæ cæ suos effus. nam arundo et linea piscatoris, cum n sint animatæ, et uiuentes, n st capaces torporis, ideo torpedo eas n stupefacit sd tm manum piscatoris animatam. et sic rondendum e ad oia alia expla. =

Arg. 4º. Phansia apphenso obto immeate alterat apetitum distantem, et residentem in corde: gº agit in rotum, qn agat in ppinquum. Rndo 1º. cum P. Sfurtado

Hanc excitaoem appetitus fieri p alteraoem humorꝫ, ac d=
fusioem spirituum uitalium, et sic p nalem q̃ndam sympathi=
am moueri appetitum á phasia, ac p ꝯns hæc nunq̃m agit in re=
motum, qn ꝑus agat in pës uiciniores. =

R 2º ꝯ P. S. L. Phasiam raõe
eiusd suppositi in q̃ radicatr, n̄ senceri distantem ab appetitu,
sd ꝯtinuaoe ꝓximam. R 3º et melius phasiam et appe=
titum residere in eod cerebro, ac p̃inde n̄ ẽẽ distantes q̃ad lum.
Præterea motus reliq̃rum pium in hõe fit ab aïa, q̃ é indistans
ab ipsis pibus, nam aïa é q̃ mouet totum corpus. =

Arg. 5º aqua in fundo lebetis
é frigidior illa, q̃ é in ore ipsius lebetis æstuantis; et tn̄ hæc
é magis rõta ab igne, q̃m illa: gº ignis agit in rotum, qn̄ ꝑus
operetr in ꝓpinquum. R 1º ꝯ P. Arr. negd abse talem experi=
entiam: et sane hoc uidetr magis ꝯforme ueritati. =

R 2º admissa illa experia ꝯ
P. Ouiedo, q gloriatr eam á se factam / n̄ eqdem inuideo, miror
magis / R inq̃m hic ꝓuenire ex eo qd aqua q̃ erat in fundo
lebetis raõe caloris rarifiet et pes tenuiores ascendant, et cratio=
res descendant, ac succedant in fundo, q̃ ꝯ frigidiores et cratio=
res sint impediunt ꝓductioem caloris intensi in fundo ipsius le=
betis. id dicendum qn̄ papyrus impletr oleo et ignis subiicitr
feruet oleum qn papyrus uratr, qa præ illa humidite, et crassi=
tudine olei q̃ é in fundo, resistitr igni. =

Arg. 6º sanguis hois occisi uisus é
ebulire ad p̃sentiam homicidæ: gº datr aõ in rotũm, qn detr in ꝓpin=
quum. R 1º negd ans, qa talis experia falsa oĩo reputatr. R 2º
admisso ante ꝯ P. Delrio. et dicendo hoc fieri p q̃ndam q̃litatem
malignam, q̃ paulatim defunditr ab oculis homicidæ, et p q̃ndam
antipathiam agit in sanguine occisi, illum q̃ facit ebulire. -

Alii rondent hoc ee qd miraculosum. =

Arg tand duae Cytharae aeqtr attempe=
ratae inuicem sonant, qn una sol pulsatr a Sytharedo: go datr
ao in rotum qn sit in ppinquum. Et ngd ctiam; qa ille sonus,
q editr a Cythara n pulsata, puenit ex eo qd Chordae Cytharae
uicinae moueant aerem, q et mouet, et impellit Cordas alterius
Cytharae ut sonum redat, et ideo nario e qd sint ualde ppinquae.
Alii dicunt hanc experiam ee oio falsam.

Quid dicendum rü passi distantis, sed coniunctim?

Doam, qm hatenus tradimus limitandam ee censet Cl. Soares,
Cl. Arr; Ouie; Cont; ... S. L. et aliis, qn sc. passum distans fuerit
ciunctum. qa tunc datr sufficiens aproximao, si agens sal sm ali=
quam sui pem attinguat passum. Et pbant, qa agens n sol ope=
ratr in passum sm suam ultimam supficiem, sd et sm pes interio=
res, sc remotiores: sd pes remotiores ignis vg n agunt in passo pes
proximiores, sigd agens n agit in sibi sile: go pes remotiores in
hoc euentu agunt in rotum, qn agant in ppinquum. =

Hoc melius declaratr ab experia, po=
natr vg lucerna accensa in fenestra huius domus, lux defunditr
in aliq distia extra domum: postea accendantr ples aliae lucer=
nae, et faces intra hanc ipsam domum, pcul dubio in maori dis=
tia difundetr lux extra domum, qm antea, qn erat una sol lu=
cernae: go istae lucernae, et faces interiores operantr in rotum, quin
agant in lucem ppinquam, q e in fenestra. =

Et Cr manifeste hac ctia, qa istae lu=
cernae, q st intra hanc domum n agunt in lucernam q e in fenes=
tra, sigd agens n pot agere in sibi sile: go difundunt lucem et
agunt in rotum, qn operentr in ppinquum. Eadem speria cerni=
tr in magna sylua ardenti, nam arbores interiores accensae n

Non agunt in exteriores sibi silles in calore sed agunt in rotum aerem frigidum, qn agant in ppinquum iam calidum p arbores exteriores. =

Alia experia adduci solet: ponatr ingens globus aeneus sup planum certe istae globus plus grauitabit, qm si poneretr unum sol punctum globi: sed una pars superior n' grauitat in aliam pem inferiorem: ꝯ sile n' agat in sibi simile: g° pes superiores globi agunt in planum rotum, qn agant in alias pes ppinquas. Et huius raõ e' qa tam pes superiores qm inferiores agunt p eand indisilem aõem p mum unius prii, ac pns sufficit qd oes sil sumptae sint passo apximata. –

Inst. 1° pes superiores globi pducunt impulsum maiorem in pes inferiores: g° st desiles in impulsu ac pind pount agere unae in alias. Rn ngd ans, qa qlibet pars het impulsum aqlem alteri: g° oes aeque grauitant, ac pns n' st disiles et ideo n' pount superiores agere in inferiores, et inferiores in planum: sed pes superiores grauitant supra planum, qn grauitent supra alias ne agens agat in sibi sile. =

Inst. 2° illa ultima supficies e' tam calida et lucida ut st oes aliae supficies interiores: g° sola ultima operatr et n' aliae. Rn ngd ctiam, nam p experiam uidemus et supficies interiores operari: qa in maiori distia pducitr lux et calor, qm qn sola haec ultima supficies operatr. Deind oe agens nalle adiuuatur ab alio, n' sol qad intentioem, q e' aqles in qlibet supficie sed et iuuatr ab extentioe, et ciunctioe ꝯ aliis; et sic duo hoes q hent aqles uires mouent pondus, qd unus sol n' pot mouere. =

Replicabis: Aõ e' unio inr agens et passum: g° n' pot agere in passum distans. Rn aoem n' ee unioem phycam et rigurosam inr agens et passum, sed tm methaphoram: alioqn sol n' poet p aõem pducere aliqd in uiceribus terrae, sicut unio phyca n' pot unire unum extremum qd sit in Cello,

Et alterum in Terra. Nam ët cognïo é unio ïnr poäm, et obtüm; et tn pöt unire obtum distans á pöa. =

Inst. 3º. Si oës pës agentis ɔiunti agunt, seqtr qd si qs mitat manum in oceanum centiet frigiditem totius oceani, et qd totus aer nós summé humectabit: sd hoc é ɔtra experiäm: gº et illud ex q seqtr. Rº 1º ɔ Bona Spe ngd ɔtiäm; qa aqua n frigefacit corpora, nisi p suam humectäoe at uº n humectat nisi illa corpora, q st illi immeata in mediäoe supposi: et ɔ pës remotiores oceani n attingant immé illam manum ideo eam n humectant, ac pɔns n frigefaciunt. Idem dicendum é d aere. Rº 2º ɔ P. S. L tam frigus aqua qm humiditem Aeris retardari á calore solis, et á multis aliis ɔtrariis, né summé agant. Rº 3º neque humiditem, neq frigiditem ée tam activas, ut é calor ignis, et ideo calor centitr, n uº humiditas, aut frigiditas. =

Inst. 4º. Agens ɔiunctum pöt operari in rotüm, qn agat in ppinquum: gº lt n sit ɔiunctum, poterit ët in rötum agere qn in ppinquum operetr: qd en magis addit illa ɔiunctio? Rº ngd ɔtiäm: qa hoc solt ppter experiam defenditr, et ab ea ɔprobatr: uidemus en agens ɔiunctum longius defundere suam uirtutem, et ɔ n poit unum agens in aliud sile operari, dicendum é operari in rotüm, qn agat in ppinquum. =

Hæc st q cca hanc qstiöem tradit eois doä: uerz ego (ut ingenue fatear tarditem ingenii mei) numqm illi potuit acqescere: 1º qa illa ao q operatr in rotum qn agat in ppinquum, lt é eleuata ut egrediatr in lüm rotüm ab agente lt n: si n é eleuata, qmo potuit agens distans illam pducere in lüm rotüm? qs en dedit agenti hanc uirtutem, q certe é nalis, et istud agens nalr operatr, ut fa=

Ut fatentur adversarii; coniunctio enim alterius agentis non potuit ampleare vires istius, ut immitteret aoem in lo ubi non est. hoc enim requirit virtutem supernalem. Si aō est elevata: ergo istud agens non operatur naturaliter et est contra suppositionem quaestionis in qua quaerimus, quod agens potest naturaliter operari in rotum, quin agat in propinquum.

Displicet mihi 2.o haec opinio, quia Actus illius fundantur potissimum in illa ratione, quod non potest agens operari in sibi simile, et ideo dicere agere in rotum quin agat in propinquum propter experiās adductas. Sed contra, maior est saltem aequalis difficultas datur in eo quod agens agat in rotum et non in propinquum, quam quod agat in sibi simile: quare ergo potius dicendum est, quod agens operetur naturaliter in rotum et non in propinquum, quam quod agat in sibi simile? Certe non est evitandum unum inconveniens, ut sequatur aliud maius, et aequale.=

Quare in hac quaestione duo mihi certa videntur. 1.um est agens non posse propria virtute naturali agere in rotum, quin aliquid operetur in propinquum: et hoc patet, quia ut iam dixi, virtus naturalis non potest se extendere ad operandum in lum rotum quin transeat per medium: ergo licet agens sit coniunctum cum alio, non potest aō physica per virtutem naturalem repente prosilire in rotum, quin transeat per medium et aliquid agat saltem gerice in lo propinquo: Siquidem ut Actus coiter stabiliunt, agens sit elevatum a Deo potest mittere aoem in lum rotum, quin transeat per medium.=

Ideo qui voluerit substinere illam opinionem propter experiās relatas debet cohaerenter dicere, quod Deus tamquam causa partis elevet illam aoem ad lum rotum, quin detur transitus per medium ita ut illa aō non habeat suam ubicaoem in lo in quo est agens, sed quod per dinam virtutem elevata exeat in lum rotum, et ibi operetur effectum, cum dependentia tamen immeata a suo agente in quocumque lo fuerit.=

Secundum quod mihi magis probabile

Videtur e dicere qd agens natr sp operetur aliqd in ppinquum, et deinde in rotum: sed contra hac dria, qd in passo ppinquo, si inueniat illud sibi oio sile, nihil operetur qad effum spisum, in q assimilatur passo, sed sol agat sm effum genericum cuius conque agentis nalis natr operantis, ide qad transitum p medium. —

Et hoc pbatur euidenter contra aduersarios ab exptis coisse receptis: nam ex eo magnes n attrahit aerem et aliud corpus sibi ppinquum, qd n sit ferrum qa n inuenit in aere, et in alio corpore ppinquo (excepto ferro) disposiues ad attrahendum: go et ex eo qd ignis inueniat iam aerem et aliud passum ppinquum sibi oio sile, n ibi calefaciet, qa ibi n inuenit disposiues, sed calefaciet subtum rotum dispitum et sicut ao magnetis n psilit repente in ferrum rotum, qn transeat p medium, ita et ao ignis n psiliet in rotum, qn transeat p medium ppinquum. —

Idem dicendum e de sole, qui creat aurum in cauernis terrae et tn illius ao transit p medium, qn in illo pducat aurum ob deffum disposicium. Sed pet exptio sper, q transeunt p medium aerem qm n redunt cognoscentem sed sol poam, quae e capax huius effus: et sic de ptibus aliis exptis: go sitr agens, qn inuenerit passum ppinquum sibi oio sile defundet meante illo suam aoem, sed sol operabitur in lo, ubi inuenerit disposiues, et n aget in ipso medio sibi sile qa medium n e capax, ut magis calefiat, et illustretur ut supponitur. —

Et sic optime rondebis ad experias p pe contraria adductas, ad 1am de lucerna accensa in fenestra domus q n imittit tantam lucem foras qntam aliae lucernae et faces accensae intra domum rondeo id puenire ex eo qd adunetur lux et extensiue defundatur, ac magis in loca remotiora. Idem

Idem dicendum é de calore, qm emittunt arbores interiores, q coniuntus cum alio calore arborum exteriorum, extenditur ët ad maius spatium, siqd uirtus unita fortius, et distantius agit. =

Et eod mo respondendum é ad exptum de Globo aeneo, cuius pes superiores adunantur cum inferioribus, et sic magis grauitant sup planum. Quare in his oibus exptis sp ao transit p medium sd in medio n operatur q ad effum spitum, qa n inuenit subtum capax illius propter omnimodam sollitudem. sd sol operatur in subto rotr in quo inuenit disposiões. et hoc sn abse mihi placet. Si quis tn uoluerit defendere coem doam recurrat ad illas experientias, q sp hent uim aliqlem. =

SECTIO. V.

Vdinitus pöit agens operari in rotüm quin agat in propinquum?

Quaestio é ut Deus poit eleuare aöem Petri, q é Bracharae, et eam ponere Conimbricae, ita ut Petrus q é Bracharae aliqd operetur Conimbricae p suam aöem ibi posam supnatr? Ex affre ita M. S. Bellarminus, Caet. Nega, Scot. Ouie. et alii. Cr qa aö é dista realr ab agente, dinde n het dependiam essialem ab hoc lö, sd á trö: go Deus pot illam ponere in lö ubi n é agens, et ibi operari, ac pns ignis q é Bracharae pot dinitus durare stupam Conimbricae. =

Pr 1o qa unum corpus pöt dinitus poni in duobus lis: go ët una aö pöt dinitus egredi in lö ubi n é agens. Pr 2o qa Xa coe Theologorum signis inferni torquet phyce daemones circumcursantes p hunc mundum. Pr 3o qa sol operatur ubi n é p se. sd cm p suam uirtutem diffusam: go

Q.º sitr agens operabitr in lõ, ubi n' é immé p se, sd p su=
am aõem posam á Deo. Pr 4.º qa xpus Dnus operabatr
phyce miracula in lis, ubi non existebat. =

Contrariam sn.am tenét P. molina.
P. vasq. Rubius et alii, p qq Arg. 1.º ignis n' existens
n' pot eleuari á Deo ad operandum: q.º et ignis q é Bracha=
ræ n' pot eleuari ad operandum Conimbricæ, ubi n' existit.
Pr ɔtia, qa sicut se het agens n' existens vu universi spatii,
ita se het agens existens Bracharæ vũ Conimbricæ, in q̃ n'
existit. Dx negd ɔtiam et illus pbaõem. dirsa raõ é, qa
Agens n' existens absé n' hét ẽẽ qd eleuetr á Deo ad ope=
randum alicubi: At u.º ignis vg existens Bracharæ het
ẽẽ actuale qd eleuetr á Deo et pducat Conimbricæ suam aõẽ,
et sic iam existit p suam uirtutem eleuatam in lo ubi ope
ratr. =

Inferes: q.º ẽt ma 1.ª poterit eleuari á Deo, ut
uniatr fra subiali in lõ distanti. Dx ngd illaõem, qa mã
unitr phyce et intrice ɔ frã p unioem phycam intricam: q.º
n' pot ẽẽ distans mã á frã, ut ɔ illa intricé uniatr: At u.º
agens é extricum vũ effus et operatr p aõem transeuntem, ac
distam, q pot eleuari á Deo, et poni in lõ, ubi n' é agens. =

Arg. 2.º aõ dependet p se ab
approximaõe ad passum: q.º Deus n' pot eficere quod agens pdu=
cat aliqd ubi n' é. Dx distgd ãns: aõ dependet ab approxi=
maõe et passu phyce et natr ɔdo, logé et supnatr ng ãns.
Vnde ut agens operetr nãli mõ regrit approximaõem ad passum
tanqm ɔdioem phycam n' u.º logam: qa Deus pot eleuare il=
lud agens ut pducat suam aõem in lum distantem, sigd
Deus pot suplere distiam in gre efficio. =

Arg. 3.º ut ignis operetr hic det aõ

Procedere ubi é agens: g.º et ut operetr Conimbricæ, det agens ëë Conimbricæ ubi egreditr aõ. Ꝛ ngd ꝯtiam, qa ut aõ operetr hic suum effum, det hic egredi: et ut operetr suum effum Conimbricæ det ët egredi conimbricæ. qa Deus pöt dare ubicoëm huic aõi Conimbricæ. Sd n é narium qd agens ibi existat ubi ꝓducitr effus. et pët explo Solis q in Cælo manens ꝓducit suos effus in uiceribus telluris ꝑ uirtutem diffusam: g.º si ~~[illegible]~~ illa uirtus solaris utpote dista pot nalr ꝑmeare ad loca remotissima ita ët poterit Deus ponere illam aoem in lam rotum idó ꝑ suam Dinam uirtutem poterit eleuare agens nalr ut immeate ꝓducat aoem in lo ubi n é. =

Arg. 4.º aõ é immeata dependia ab agente: Sd agens é Bracharæ et aõ Conimbricæ: g.º hæc aõ n pot ëë immeata dependia ab agente distante. Ꝛ ngd ꝯtiam. qa illa ao q á Deo ponitr Conimbricæ sꝑ é ꝯ immeata dependia ab agente qd é Bracharæ. Sicut ao Solis q operatr in uiceribus terræ sꝑ é immeata dependia á Sole q in Cælo residet. =

Vnde oio tibi aduertendum é aoem q operatr Conimbricæ n egredi instar sagittæ á Bracharæ in Conimbricam. Sd egredi immé Conimbricæ ꝯ essiali et immeata dependia ab agente qd é Bracharæ qa hæc ao n egreditr 1.º Bracharæ et postea ponitr Conimbricæ neq het ubicaoem Bracharæ et deinde adqrit aliam Conimbricæ. Sed immé egreditr Conimbricæ in q̃ ꝓducit suum effum aliter si 1.º eet Bracharæ daretr ao sine trõ, qd n é dicendum. =

Arg. 5.º ꝑ illa ao Conimbricæ egreditr ab agente Creato ꝑ ab Increato. n a Creato siqd n existit Conimbricæ; n ab agente Increato, siqd Deus suplere n pot alicuius aois ꝓncipium, á q ipsa immé et essialr

Dependet: q. illa ao n' pot operari in rotum, qn agat in propinquum. Et illam aoem egredi ab agente creato, sd p elevaoem a Deo, ut pducat illam aoem Conimbricae p ubi miraculoso: ac pinet hac operao et e miracula, p q ad entem, p q ad mum, qd examinare n' e huius loci. =

Arg. 6.o ao n' pot ee separata a tro. q. neq a prio. Et pqd 3tiam, dirsa rao e qa ao realr disquirit a suo prio, et sol dnoiat illud, ideo ab eo pot existere separata: at 4.o ao sol modallr disquirit a tro 3 q illtificatr: q. ab eo neqt existere separata, qa modus n' pot existere separatus a sua realite, ut iam supra ostendimus. =

Arg. 7.o d extremo ad extremum n' datur transitus nisi p medium: q. agens qd e Brachara n' pot operari Conimbricae, nisi aõ transeat p medium. Et distqd ans, n' transitus nisi p medium localr 3do, n' localr, nq ans: nam sicut fit transitus intoalis ab extremo ad extremum, qn transeat p medium, sq qn cognosco Prum in lo distanti. ita solr sal dinitus pot agens pducere aoem in rotum, qn detr transitus p medium. quod explicari solet explo spez Angellor, qs Deus elevat ut infrent Angelum alium distantem, qn transeant p medium (ut alibi Dina ope dicemus) ita et illa ao pot dinitus egredi Conimbricae 3 dependia immeata ab agente qd e Brachara. =

Coll: 1.o illam aõem q egreditr Conimbricae, ubi n' e agens sp ee aualem et immeatam dependiam ab agente, qd e Brachara. et rao huius e qa hac ao n' egreditr meante alio prio, sd sol Deus fecit, qd ignis sq q e Brachara, elevatus ab ipso Deo pducat imme aoem

Conim=

Conimbricæ: et sic numquam ista aõ e sine tro, qa ao n depen-
det ab hoc lõ in q existit agens, neq in eo cuentu egreditur
pus in ipso lõ, et postea ponitr a Deo Conimbricæ. Sed im-
meate probatur Conimbricæ ꝯ dependia tn essiali et immeata
ab agente qd existit Brachanæ. Coll. 2º n implica-
care d poibili creaturam q ex nã sua operetr in rotum,
qn agat in propinquum: qa pot illi pstare hanc uirtutem
Dinã Oipoã.

SECTIO. VI.

Vtrum ex Diuina operaõe in aliquo loco arguatr infalibiliter Dei pſentia in ipso loco?

Hæc qstio sub aliis tris solet excitari. Et sc. si p
impossibile Deus n eet in aliq lõ, adhuc ibi poet operari.
Et affre ita ꝯ Scoto, Zumel, Valen, Fasolo, Vasq. et plu-
ribus ex antiqs Dr Iturt, Arr et Oui. Pr 1º qa ut
hactenus diximus ex pſsa operaõe n colligitr infalibilr eius p-
sentia in lõ, ubi operatr: qo et ex operaõe agentis in creati
n colligitr eius pſentia infalibilr, et p lum intrinsecum. Præte-
rea ut agens creatum operetr, sat est qd sit pſens lõ in mediõe
uirtutis, et n in mediaõe suppositi: qo solr dicendum erit d
agente in creato.

Pr 2º qa ex eo cã creata n pot nalr
operari ubi n e qa illius uirtus e lemitata, et dependet a me-
dio p qd det transire: sed Deus in suppositione q procedimus, et
n heret immensitem adhuc heret Oipoam infinitam q n d-
pendet a medio: qo adhuc poet operari p suam uirtutem in-
finitam in lo ubi n eet p suam pſentiam.

Pr qa

Dr qa facta hac suppositione impossibili. qd Deus n' eet psens in aliq lo maior pfectio eet si adhuc in eo poet operari qm si n' poet: go hac pfectio illi tribuenda e. Adde tn oio hanc suppositoem Et supponat impoibilem ee in Deo immensitem se psentiam infinitam in oibus spatiis n' supponere tn impoibilem ee oipoam Dinam imo adhuc Deus p suam oipsam eet psens in operandum oibus creaturis aliter tollitr qstio; q si tibi uideatr impoibilis Et aliqntulum impertinens id ego libens fateor.

Opposam sam tenet P. S. L. tractu 2o no 286. et p hac sitat 38 PP. p qq Arg. 1o Et cā creata poit operari ubi n' e, cā tn increata id n' potest; et ostendis hoc. qa cā creata operatr p uirtutem distām, q pot poni in lo ubi n' e ipsa cā: At uo Deus operatr p uirtutem indistām a sua psentia, ac p ons n' pot poni hac uirtus operiua in lo ubi Deus ipse n' sit psens.

Et uirtutem operiuam Dei in aū 1o n' disqui ab illius essia et psentia, disqui uo uirtutem in au 2o ide aoem, et hac in illa suppositoe poni poterat ubi Deus n' eet; sicut aō cā creatae qa e distā pot colocari ubi n' e ipsa cā creata. Deind ista suppositio qstiois pcedit in eo euentu in q p impoibile poet ee uirtus operiua Dei in loco ubi n' eet ipse Deus psens. et sic dicimus in hac suposioe impoibili, adhuc Deum poe ibi operari.

Replicabis ex eo cā creata pōt operari in lo ubi n' e psens qa pot eleuari a Deo, ut alibi pducat aoem operiuam: sed n' datr aliqd prium, qd poit eleuare Deum ad operandum in lo ubi n' eet psens: go ~~etc~~ Et cām creatam indigere hac eleuāoe, qa d se n' het uirtēm infinitam sd lemitatam ad certam sphaeram: at uo Deus

In eo euentu adhuc heret uirtem infinitam in operando: q. p hanc uirtem infinitam poet ponere suam aoem in oi loco, et Deus p impoibile in illo n' eet p suam immensitem: hac en' e supposio qstiois, qd sol tolleret immensas Dina et n' oipoa, q et e uirtus, et pratum infinitum, ut diffundat suam aoem ubicumq uelit. -

Urg: hac supposio implicat in tris, et ostendis hoc, qa si tollitr immensas Dina, et det tolli Dina oipoa, ac p 3ns si Deus n' poet extendi ad oem spatium p suam Dinam psentiam et n' poet extendi p suam oipoam. Rs nos oes admittere hanc supposioem impoibilem, ut aduersarii fateri dent: nam ad qd excitamus hanc qstioem et ex Dina operaoe colligatr p lum intrinsicum eius psentia. Si optime scimus impoibile ee Deum operari in aliq lo qn ibi si psens p suam Dinam immensitem: q a Deo numquam pot auferri. = Si igr aduersarii ipsi mouent hanc qstioem, et dent et fateri illam ee implicatoriam, et poe in eo euentu impoibili manere Dinam oipoam, qn maneat Dina immensas ut assistat oi loco, et admittere aliqs supposioes impoibiles e coe in phia ad inqrendum aliqm ueritem. =

Arg. 2o. Deus het pfectissimum mum operandi, sicut het pfectissum mum eendi: sl pfectissimus mus operandi det fieri p intimam psentiam cae ad effum: sicut pfectissimus mus eendi e p intimam psentiam rebus: q. ut Deus heat pfectissum mum operandi, det esse intime praesens rebus. ac p 3ns n pot operari ubi p impoibile n' extiterit. Rs 1o ngo min: nam maior pfectio agentis phyci eet operari, ubi n' existere psens, qm ubi sol existere sicut maior pfectio et poa ostenditr in agente morali operari ubi n' e psens, qm sol ubi e: Vg maior poa e regis, q pot

Operari in India, et Basilia, quam pro Clientis, qui sol operatur ubi est per suam presentiam.

Et 2º hoc solum probare quod de facto et in hoc ordine rerum sit maior perfectio, quod Deus operetur per intimam presentiam quam habet cum rebus: At vero non ita esset in illa suppositione impossibili, nam maior perfectio et potentia argueretur in Deo si operaretur adhuc ubi per impossibile non erat, quam si opereretur solum ubi erat: sicut maior perfectio et activitas est in sole, qui potest operari in viceribus terrae, ubi non est immediate presens per suam essentiam, quam cuiusdam lucernae, qui operatur in exigua distantia.

Inst: Si per impossibile Deus non haberet scientiam de secretis cordis nostri, et non haberet de illis opinionem, quia hic modus cognoscendi per opinionem est imperfectior quam modus cognoscendi per scientiam: quod etiam si Deus per impossibile non haberet intimam presentiam cum omnibus spatiis non haberet et operationem in rotum, quia hic modus operandi in rotum est imperfectus. Et ad contrariam in ea supponi falsum, quod modus operandi in rotum absolute sit imperfectus, imo esset maxima perfectio, et argueret maiorem potentiam: at vero opinio absolute sumpta de se est imperfectio, quia est incertitudo et vacillatio de obiecto, quae neque absolute, neque comparative potest unquam esse perfectio, et ideo in Deo admitti nequit.

Scio aliquis non vereri concedere Deo in illo eventu opinionem et coniecturam de illis secretis cordis, supposito quod per impossibile de illis non haberet Deus scientiam, quia in ea suppositione esset absolute maior perfectio haberet aliquam notitiam saltem coniecturalem de secretis cordis quam nullam omnino habere: sicut in Angelis de facto est maior perfectio habere hanc coniecturam de secretis cordis, quam nullam de illis formare coniecturam. Et confirmant hanc sententiam quia aliqui ex Thomistis de facto admittunt in Deo solum cognitionem coniecturalem circa futura contingentia conditionata. Sed meo iudicio

Adhaerendum e illi subluvi, qm Pus inculcavimus. =

Arg. 3º ex D. Paulo Actor 17. ibi — n' longe e ab unoqque nostrum in ipso en' vivimus, movemur, et sumus — ex hoc en' textu evidenter colligitr Deum ex eo in nobis oia operari, qa e nobis intime psens: gº ex operaoe Dina colligit D. Paulus eius psentiam, et ex psentia illius operaoe. Ad 3 Cl. Vasq. et Lorino, D. Paulum in hoc lo n' agere d psentia reali, et phyca Dei, sd tm d intrali, et obtiua, qa intendebat convincere Athenienses qd Aram sacrarent ignoto Deo. et sic pbavit D. Paulus Deum n' ee ignotum, sigd n' poterat ee longe a cognioe ipsor Athenientium, q in se ipsis videbant et palpabant effus unius Dei Creatoris oium rer: ac pdns. d hac psentia obtiua vu cognois, et n' d psentia reali phyca loqbatr hic D. Paulus. =

Contra hanc expositoem (qm vere sd diminutam fatetr) sic instat Cl. S. L. D. Paulus n' sd arguit Atenienses ignorantia vu dei sd et alterius erroris. qd sc. crederent Deum egere templis manu factis ad habitandum: ibi — Deus Cali et Terre, cum sit Dominus oium n' in manufactis templis habitat —: gº D. Paulus ut tolleret hunc errorem, usus e argo psentia Dina ut colligeret p lum intricum operatioem ipsius Dei. Ad ex hac ipsa instia S. L. bn' inferri D. Paulum n' loq d psentia reali, et phyca Dei sigd n' habitat in templis manufactis — gº Apostolus sd voluit indicare psentiam obtiuam, et arguere ignoriam Athenientium, q Deum ignotum ee affirmabant. =

Arg. 4º ex Autorite Psalmi 138 ubi David ostendit Deum ee oi lo psentem — ibi si asendero in Celum, tu illic e, si descendero in Infernum ades — et statim apponit rasem huius Sue Clois ibidem — etenim illuc manus

Tua deducet me et tenebit me dextera tua —: g° ex p̄sentia Dina colligit illius operaōem et ex operaōe p̄sentiam. Et ꝯ D. Chisostomo et Hieronimo p̄fectam hic p manum Dei n' ili gere illius p̄sentiam realem et phycam, sed operaōem et p̄uidentiam Diniam, p q̄m oia gubernat, ubicumq illa fuerint, ut exponit Genebrardus et Belarminus: qd ulterius ꝯfirmatr ex eo qd ille Psalmus uariis in lis agatr Dina scia et p̄uidentia. —

SECTIO. VII.

De dissilitudo inr agens & passum.

Quer. 1° An inr agens et passum regratr sillitudo, an potius dissilitudo? Ante resolubem q̄stioīs adtendum e dari duplicem sillitudem. 1ª dicitr subiālis q̄m hent duo ignes et duo hōes in eadē frā subiali. 2ª sillitudo dicitr accialis q' datr inr subtā hentia eand q̄litem in spē, vg inr duos parietes albos p̄pter eand albedinem spifām. —

Hec sillitudo accialis adhuc duplex e, altera q̄ad spem, q' datr inr unum et alium calorem abse sumptum. altera q̄ad spem et sil q̄ad grūs, vg illa q' reperitr inr duos calores hentes eosd grūs intentioīs, expli gratia ut q̄tuur et sex ~~etc~~ Potest igr dari hec sillido accialis q̄ad spem tm et n q̄ad grūs. et e ꝯtra q̄ad grūs et n q̄ad spem. — His p̄notatis

Resoluo 1° Agens nāle n' pōt agere in passum sibi sile sm' frām subiālem, ita coīs sn̄ª. Pr qa passum n' e capax natr duar frar subialium sil: g° si iam het unam, raōe cuius e sile suo agenti n' pōt recipere aliam natr. — Resoluo 2° Agens nāle pōt agere in passum sibi sile sm' frām accialem spifām. Pr qa calidum intensum ut sex pot agere in calidum intensum ut duo: et

Et sic experimur aquam tepidam magis calefieri a maiori igne applicato. =

Inst: duae q̃litates eiusd̃ speiñ st inr se ɔtrariae: g° n' pöt una agere in aliam. Et distgd̃ ans: n' st ɔtrariae q̃ad spem ɔdo. q̃ad intentioem grüum, ng ans: qa q̃litas intensa e' tuti ɔtraria q̃litati remissae, et sic haec patitr ab illa. =

Resoluo 3° Agens minus intensum n' pöt agere in passum magis intensum. Pr qa ao sp dit ee a uincente: g° ~~eus~~. = Dices: Aqua ɔgelatr ab aere, et tn' aer e' minus frigidus q̃m aqua: g° agens minus intensum agit in passum magis intensum. Et ngd̃ ans qa aqua n' ɔgelatr ab aere minus frigido, sd̃ ab influxu ~~[illegible]~~ sydereum, q' st magis frigida, q̃m aqua. Addo qd̃ sm̃ pbalem opioem aer e' magis frigidus q̃m aqua: et sic in hoc eventu Agens e' magis intensum q̃m passum. =

Resoluo 4° Agens pöt agere in sibi sille p aöem aequocam, ide p q̃litem spē diversam ab ea sm̃ q̃m e' passo sille. Pr qa oculus Petri pg pducit spem in oculum Pli et ~~ex~~ manus dextra humectat sinistram aeque calidam. et sic n' e' q̃stio d̃ hac silitude q̃ad spem. Tota igr ɔtrouertia ~~tt~~ agens öio sille in gribus poit agere in aliud sibi sille et in eisd̃ gribus? pg ~~tt~~ calidum ut octo poit agere in calidum aliud et ut octo? =

Resoluo igr 5° Agens aeqlr intensum, et extensum n' pöt agere in passum sibi öio sille in intentioe et extentioe. Ita ɔ coi M. S. Hurt. Arr. Oui. et alii qs refert et seqtr S. L. tractu 2° n° 305. Pr 1° qa Agens intendit asillare sibi passum: sd̃ passum e' iam sille Agenti: g° cessat finis intensus ab Agente, ac pind̃ n' pöt agere. =

Pr 2°

Pr 2º ex Arte docente nihil pati á sili: et rao huius é qa n' datr maior rao, cur agens agat in passum sile, et passu et n' agat in ipsum agens sile, ꝯ sint oqlia in uiribus. =

Pr qa si agens et passum silia mutuo agerent, et paterentr, sequretr 1º qd duo calida ut qtuor se mutuo intenderent usq ad summum, ac pind pducerent ignem: et duae lucernae oqles intenderent lucem usqad sumum, ac p ꝯns defunderent lucem pene infinitam, qd é ꝯtra experiam. Sequretr 2º qd Agens intenderet se ipsum sm dirsas pës usq ad sumum. et sic calidum ut duo poet se intendere usqad octo grus caloris, idé agendo 1us grus in 2um et 2us in 1um usqad supmam intentioem, qd plane rugnat. =

Argä Soluta.

Arg. 1º in reflexioe lucis unus radius solis intendit alium: gº sile pot agere in sibi sile. Rndt ans. qa in reflexione lucis radii solis n' se intendunt ad inuicem, sd inr se coadunantr et in hac coadunäoe ꝯsistit reflexio, qa uirtus unita fortius operatr. =

Arg. 2º unum speculum recipiendo spem ab alio, illam reflectit in ipsum met speculum, á q eam accepit: gº agit in sibi sile. Rndt illum 1um speculum qd misit spem in aliud ~~agere~~ agere in passum sibi disile, sigd agebat in speculum carens spe illa: et qn istud 2um p reflexionem pduxit spem, misit iam aliam dirsam, ab illa qm acceperat á 1º speculo. et sic sp agens agebat in sibi disimile: in reflexioe autem adunantr spës, et sic magis intenditr lux, ut pöa eficatius moueatr. =

Arg. 3º si in bilanse ponatr una libra ferri grauabit bilansem sol ut una libra: si tn huic libra imponatr alia, hac 2am grauabit 1am eod pondere.

Omnino sili, et sic una libra agit in aliam librem silem ac p̄ons agens aget in sibi sile. Huic argo vindet P. Arr. illam 2am libram nihil grauitatis addere 1ae libræ, sed tm̄ utramq libram grauare immé bilancem, et sic una libra n' agit in aliam, sed utraq immé in bilancem. Sed uidebitr alicubi incredibile, qd unum pondus impositum alii, n' illud redat grauius. =

Sed in gratiam P. Arr. hoc suadetr ab experiā, q si in tromitas manuum in anforam simiplenam aqua, et posteat impleatr usq ad sumum nullum maius grauamen sentias q̄m antea: g° una aqua sup aliam n' redit aliam magis grauidam. Sic q natant n' sentiunt grauare sup terga. g° silr 2a libra n' grauat 1am sed utraq bilancem immé. =

Et pēt clarius qa si extendantr illæ duæ libræ in uirgam oblongam ferri æq̄liter grauabunt bilancem atq antea qn' una erat alteri supimposa: g° signum é qd una n' grauet aliam qn' é sup illam sed tm̄ bilancem. Sed ut in hac re dicam qd sentio, illa 2a libra n' agit in aliam q̄ ad suum effum spifum redendi illam grauem. Sed utraq libra adunatr, ut magis grauent bilancem. Sicut duo hoēs æq fortes qn' mouent aliqd pondus n' agit unus in uires alterius silis sed mutuo iuuantr, et adunatr illa uirtus ut fortius operetr. =

Arg. 4° Supponamus dari uiuens cuius pēs sint oiō siles, et heant q̄lites æq intensas: sed hoc uiuens notriretr, et augmentaretr: g° p notrioem agerent pes siles in sibi siles. Ponderi pot 1° tale uiuens ita p̄fectum ée impoibile. Ponderi pot 2° in eo euentu n' dere fieri notrioem ut mō fit, p mutuam aōem unius q̄litis in aliam, et p amissiōem unius, et acqsioem alterius pīs, sed fieri alio mō spiali, lt nobis occulto q ptineret ad Autorem næ, q tale ꝯpum fabricauerat. =

Ad 3.º et melius adhuc illas pes et q̃lites habituras ee aliqd pratum disile, p qd inr se ɔtrarierentr et mutuo in se agerent; Unde lt eent siles in grii, adhuc abse inr se ɔtrarierentr et sic n' eent oio siles. Sicut lt calor nalis et humidum radicale sint aeq intensa, adhuc inr se ɔtrariantur ppter dirsitem spifam. =

Arg. 5.º si dentr duo corpora uitrea oio silia et unum ɔ alio colidatr mutuo frangentr: go unum uitrum aget in alio sibi sile. Ad ngd ɔtiam, qa in hoc euentu unum uitrum n' introducit in aliud fram in q̃ e illi sile, et quo e q̃stio; nam illa fratio q' fit ab agente e sm duritiem et impenetrabilitem, in q̃ illa duo corpora uitrea st disilia sm fraxioem. =

Arg. 6.º Diis pot pducere unam spem uisualem vg in ea pe aeris in q̃ illus iam pduceret aliam: g.º Argens operabitr in sibi sile. Ad ngd ɔtiam qa illae spes erant dirsae, et n' oio siles. =

Arg. 7.º actus ut q̃tuor intendit suum hum iam intensum ut q̃tuor: g.º agit in sibi sile. Ad aum ee cam aequocam sui hus et ideo e dirsus ab illo, ac pind iam n' agit in sibi oio sile, qa det utrumq ee eiusd oio raois, et agere p aoem ueram. =

Arg. 8.º duae manus aeq calidae mutuo se calefaciunt intendendo calorem: g.º una agit in aliam silem. Ad ngd ans qd si p mutuam ɔfricaoem manuum sentitr maior calor, l e ab aere inr medio q n' erat aeq calidus, et p motum magis calefit, l qa p mutuam ɔiunctionem manus se inuicem fouentes magis repellunt frigus ɔtrarium, et sic numqm directe in se agunt pducendo calorem una in aliam. sd directe agunt in frigus ɔtrarium. Id dicendum d calido ut q̃tuor, qd ɔseruat aliud calidum ut q̃tuor. =

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DI LIVORNO

Corp. g°: id ℔ antiperistasim agit in se ipsum. ℔ ostendit hoc. qa aqua puteales ℔ fontana in estate frigescunt, ℔ sũ intendunt suum frigus: g° si ℔ ipsum frigus á se ipso intendit, a fortiori agens põt agere in sibi ipse. Dõ ngõ ans: qa in illo eventu unum contrarium intendit ad ptentiam alterius: idẽ aqua ut resistat calori externo fouet ℔ emanavem suam ℔ petem naturam, q̃ ẽ frigus: hac uº fouctio ℔ emanavem tribuit externo agenti ℔ sũ iam id nõ agit in se ipsum. =

Vt ꝺca alia argia soluas, illud tibi maxime aduertendum ẽ 1º. qd gn agens principale ꝺcurrit ꝺ agente instrali, ℔ detr aliq̃ solitudo in passo ꝺ agente instrali, q̃ deseri debet solitudem rii agentis principalis. ℔ hoc sufficit ut nõ ꝺicatr agere ad se in sibi ipse: ℔ sũ in reflexione spẽi ℔ lucis sõ q̃ ea principalis q̃ ẽ dispositio aeris, ℔ ea instrales sint soles passo. Præterea numq̃m unus radius solis intendit alteri, neq una spes aliam, sõ adunanti, ℔ sũ adunata fortius operantr. =

Aduertendum ẽ 2º. qd gn duo numerata ad intensa sõt ꝺcurrunt põt gdere lucem magis intensam ℔ adunatam in subto. qa q̃ agens illud totale ẽ dispositio passo: id cernitr in duobus bobus ad fortibus q̃ moueant pondus, qd unus solus nõ poterat mouere ℔ in duabus clamantibus ꝺ aegle uoces q̃ longius exaudiantr, in his en eventibus nõ agit ipse in sibi ipse, sõ adunatis uiribꝰ ℔ uocib. ℔ sũ fortius operantur. =

Inst: tñ si ponatr una lucerna xª aliam ꝺ aegle luce intendunt ad inuicem: ℔ probus sit, qa ꝺ una lucerna nõ poterat in certa distia legere epistolam, ℔ posita alia lucerna xª 2ª iam legit epistolam: q° signum est qd illa 2ª egit in 1ª lucernam, ℔ intendit illius lucem.

Pngt assumptum et ad probaõem illius dico qd qn ponuntur duæ lucernæ iunctæ uniuntur radii lucis et multiplicantur in eadem pe passi illuminati, et sic fortius agunt, et efficatius mouent poam ad uidendum obtum, qd antea n uidebat. n qd unus radius agat in alio, sd qd uterq mutuo iuuetur p adunatioem.

Vrg: Vna lucerna q p lineam rectam ponitur ante aliam, uidetur p lucem alterius lucernæ: go illa lucerna q e magis rota agit in lucem istius magis ppinquæ. Et illam lucernam remotiorem uideri qd ppter suam ppam lucem et et ppter lucem alterius, sicqd utraq lux adunatur ad hanc uisioem, n qd una agat in aliam, sed qa diffunditur lux lucernæ remotioris nihil operando illuminaois in illa lucerna proxima, neq in aere ibi ppinq, et iam illuminato, qa n e subtu capax, sed illuminando aerem magis rotum, q e capax huius effus, ut supra dixi.

Vnde numqm agens operatur in subtum sibi sile in sua fra acciali, sd transit p illud medium, in q tn n pstat suum effum spifum qa inuenit subtum capax illius ppter omnimodam sillitudem: sd facit suum effum ubi 1um inuenit disposioes in subto. et sic utraq lucerna nihil agit magis intensiue, sd extensiue qa uirtus unita sal magis extenditur, pcipue in luminosis.

V agens æque intensum poit agere in passum magis uel minus extensum.

Resoluo 1o Agens æqlr intensum in gribus pot agere in passum sile, si hoc fuerit inæqle in extentioe. Et 1o qa iam passum e dissile in extensioe: go agens pot in illud operari, sicqd iam cessat illud inconueniens qd agens n intenderet assimilare sibi passum: sufficit igr hæc dissilitudo in extensioe

Et absq; agens sit distite ꝓpo, ac ꝓns iam agens n̄ ageret vñ sibi ꝑio stte. —

Et 2º ab exꝑia, ga duæ manus hentes calorem ut lex ꝑ eãd intentiõe & extentiõe n̄ agent mutuõ in se neq; ꝑducent ad inuicem calorem: si in totus calor unius manus ꝑfluat in digitum, ubi sit magis unitus, si hic digitus tangat ab altera manu hentẽ illem calorem, sit magis ꝯpertum, sine dubio manus sentiet maiorem calorem illius digiti: gº agens minus extensum aget in ꝓximum magis extensum. —

Resoluo 2º agens potest agere in ꝓximum sibi stte ag extensum, si ꝑa ibi adunet, n̄ gd ꝓpriũ effm ꝓpriũm, sd ꝙd effm gerũm: ꝙ lucerna ag intensa & extensa pot adunari ꝑ alia, ut longius diffundat lux, & sic n̄ agit unum agens in ꝓximum sibi stte illius intendendo, sd tm adunat ꝑ illo ut extensiue ꝑducant. & sic duæ lucernæ magis diffundunt lucem ꝯn una stã. duo boes ãgli clamantes longius exaudiuntr: duo hentes ãgles uires attollunt ꝓnus, quod unus stã n̄ ꝓet mouere. Sic in his euentibus n̄ operatr agens in sibi stte, sd mutuõ adunantr atq; ita fortius operantr. Et hæc sufficiant ꝙ hac impertinenti glõe. —

Quænam sit calitas cã efficientis?

Quæt tand in ql̃nam ꝓsistat calitas cã efficientis? Ge ꝓsistere vñ in aõe: si ga illa calitas ql̃mmẽ pendet a cã, & meante ql̃ dependet effus, sic aõ ql̃mmẽ dependet ab cã efficiente & meante aõe dependet effus ab agente: gº in aõe ꝓsistit calitas efficientis. Quia illa calitas efficientis ql̃ produxit ipsam eãm a ꝓne ad aum: sic aõ. reduxit eam efficientem ad aum: gº ẽ calitas efficientis. —

Cont: 1º calitas n̄ det ẽe effus agentis: sed aõ ẽ effus agentis: gº n̄ ẽ illius calitas. & distgt min: aõ ẽ effus agentis ut — ql̃ — ꝺto. sit effus agentis ut — ql̃ — nego min. Probe

Unde calitas procedit ab agente ut — q — et tamquam uia, meante q̃ producitur effus ultimè, et ut — qd —.

Inst. 2º calitas é illa p q̃m cã talis denoiatr: sed cã efficiens n' denoiatr talis p aoem. et ostendis hoc, qa pereunte aõe, adhuc efficiens denoiatr ca: gº ao n' é illius calitas. Rñ ngd min; et distgd illius p aoem: pereunte aoe adhuc efficiens denoiatr cã in pöa, ꝯdo, adhuc denoiatr cã in äu, nq̃ min: calitas uº sol denoiat cam cantem in äu 2º, et in ipso exercitio cãndi, et in hoc sũ é illius calitas.

Replicabis: Pater adhuc denoiatr causa filii transacta aõe generiua: gº cã efficiens adhuc pot denoiari äualr talis sine aõe. Rñ ad ans Patrem transacta aoe generiua n' denoiari cãns filii actualr phyce et in au 2º: sed adhuc denoiatr Pater p relaoem q̃m aualr hẽt q̃ relicta fuit ab aõe generiua. Et sic denoiatr Pater reliue, et n' phyce in äu 2º; hoc en' sol habuit p aoem generiuam. Et dic adhuc manere aõem ꝯseruatiuam, q̃ é eiusd spei, ꝯ aoe 1º productiua, et sic p illam aoem denoiatr Pater et filius, q̃diu uterq ꝯseruatr.

DISPVTÃO. II.

De Efficiente Diño.

SECTIO. I.

De existiã cã 1ª & dependiã creaturarum ab illa.

Certum et fide é dari cam 1am efficientem oium rerũ, et in se impductam, ut ꝯstat ex illis Ioanis 1º — Oia p ipsum facta st, et sine ipso factũ é nihil. et pẽt ex symbolo fidei — ibi Creatorem Cæli et Terræ uisibilium oium, et inuisibilium —. Tota igr difultas é et nali lumine raois demonstrari poit dari hanc

Hanc cam 1.am efficientem.

Resoluo 1.o n' pot demonstrari à priori dari cam 1.am ita coiter Teologi apud M. S. et Pr. facile, qa demonstrao à priori procedit p cas: sed Deus n' het ullam cam antecedentem et priorem sua prima existia: g.o ~~eua~~. Resoluo 2.o pot nali lumine demonstrari à posteriori dari unam cam 1.am efficientem. p hac sn.a coissa citat S. L. 39. Act.

Demonstratr hac ueras 1.o qa res creatæ, et productæ, et producuntr à se, et ab alio: n' à se, qa oīs cā dēt ēē ante suum effūm ac p'ns nemo pōt ēē cā sui ipsius, si producuntr ab alio, hoc aliud à q' producitr: si ab alio redit ead qstio et hoc aliud à q' producitr: et sic itr in infinitum: g.o nario de uiniendum e' ad aliqm cam q' sit productiua aliarū rerū et ipsa in se sit improducta et indepens et hac e cā 1.a. Hanc ueritem et gentiles phij nali lumine ducti agnouerunt.

Dices tn 1.o admittatr ille processus in infinitum nullum en' ind seqtr inconueniens. esto: sed qro ille numerus et colectio infinitarū rerū erat creata et depens, et n' n' pot dici qd n' sit depens et creata, qa ut supponimus st creaturæ productæ et qlqd producitr ab alio producitr: g.o sic adhuc illa infinita entia st creata et dependia, ab aliq cā creantr, et dependent, q' in se sit indepens, et creata.

Dices 2.o illam colectioem crearū diuisim sumptam ēē productam et depēntem: n' u.o si sumatr tota colectiue, qa ut sic e' inr se indepēns. ut pōt in circulo, cuius pes diuisim sumptæ st inr se conexæ: at u.o totus circulus n' e' conexus ꝯ alio, sed tm secum. Poes illas creaturas, tam sigillatim qm colectiue sumptas sp dependere ab alia cā eas producente, quia tam disim quam colectim sp st creaturæ et dependentes.

Ad exemplum

Ad explum d circulo e longe dirsa rao qa pës circuli n mutuo producuntr, neq cantr unae ab aliis, sd sol vnr se uniuntr, et iam supponuntr productae ac dependentes ab aliq cä: at uo creaturae tam disim qm collectim sumptae sp producuntr ab aliq cä p ueram dependiam: go n poiunt dependere a se ipsis, aliter eent pores, et posteriores se ipsis, et existerent ante se ipsas, qd ostendo manifeste, qa oïs ca e por, et existit ante suum effum: sd illae creaturae eent cae sui (ut supponunt aduersarii): go ante se ipsas existerent q e magnifesta rugnia, et Atheos aperte conuincit.

Demonstratr 2o. se amplius declaratr contra Athios, q ad illum processum infinitum uolunt recurrere, et declaratr sic: nihil a se ipso pot fieri et rao e euidens. qa illud qd e ca productiua alterius det ee pus suo effu: sd nihil pot ee pus se ipso: go neq pot ee cä sui ipsius, aliter segretr incredibile absurdum nimir qd id eet pus se, qtenus eä et posterius se realr qtenus effus: go sistendum e in aliq ca 1a rer oium efficiente, et q a nullo efficiatr, neq dependeat.

De dependiä creürarum á Deo.

De fide catholica e oes creäs pendere a Deo qad suam productioëm ut pet ex illo Ioannis 1o. — oia p ipsum facta st, et sine ipso factu e nihil. — deind et e d fide creäs a Deo pendere q ad suam conseruaoem xa illud Sapientiae 11. — qmo piet aliqd pmanere nisi tu uoluisses. aut qd a te uocatum n eet conseruaretr? — et haec e coïs sna PP. et SS. qs allegat P. S. L. tractu 2o. a no 333. ubi ab autoritate sacre Paginae, et snis Sanctor PP. hanc ueritem erudite corroborat.

Deind et pr raoe 1o, qa d essia rei creatae e qd dependeat a suo creatore tam in fieri qm in conseruari, aliter poent creaturae fieri a se ipsis, l conseruari sine suo Autore

quod

Quod aperte rugnat. Pr 2º qa n' magis dependet lux a sole, qm creaturæ a Deo; sed lux dependet a sole in suo fieri et conseruari: gº et creaturæ a Deo. Pr 3º qa Deus het pfectissimum dominium supra creas utpote supmus Dominus: g ab illo dependent n' sol qad ee, sd et q ad conseruaoem.

Adte tn' aliqs creas conseruari a solo Deo, ut st res q fiunt p creaoem vg Angelus, Anima realis, et mia pma: alias uº conseruari sil a ca 1ª et 2ª nimirum illas q et dependent in suo fieri et conseruari assialr a cis 2is vg lux a sole; aus vitales a pois vitalibus. Præterea st aliq effus, q in fieri dependent tam a ca 1ª qm a 2ª: at uº in conseruari pendent a solo Deo vg fra Leonis, mortuo parente.

Dices 1º statua vg sol pendet in fieri ab artifice, et n' in conseruari: gº solr creæ a Deo. Rs negd ctiam; dirsa ratio e qa statua sol pendet ab artifice q ad suum 1um fieri, nam' het aliam cam supmam, nempe Deum, a q conseruetr: At uº creaturæ n' hent aliam cam, a q conseruentr, nisi ipsum Deum a q fuerunt pducta.

Dices 2º creæ intendunt suam conseruoem et pptuitatem: gº p se ipsas conseruantr. Rs creas postulare qd suam conseruoem, sd hanc postulant here ab aliq ca conseruatiua, qlis e Deus. qa creaturæ a se st defectiles, et nisi a Deo substentarentr in nihilum abirent.

An creuræ saltem in adæqte a ipsis se conseruentur?

Difultas tn' spialis e, ff creæ a Deo tatalr conseruentr an' ne et partialr a se ipsis? Rs creas a Deo tatalr conseruari. Pr 1º qa nulla creatura pot se pducere: gº neq se ipsam conseruare, neq inadæqte. Pr ctia qa sicut e naria aõ phyca, et realis ad pductioem, ita et ad conseruoem; nam pductio, et conseruaõ st aões reales: gº si eiusd creæ ad se ipsam neqt dari ao realis ad pductioem,

Ita ēt neq ad conseruaōem. =

Pr 2º. a S. L. qa res in insti quo dicitr se conseruare, ꝑ het existiam, ꝑ n: si n hēt existiām, q̄mo pōt se conseruare, res en̄ ꝑus illigitr existens, q̄m dicatr se conseruare: qa qd nihil e aū, n pōt se aū conseruare ꝑ aōem: si uo res iam het existiam ꝑ eo insti het oia reqsita ad sui existiām, ac ꝑ ons ad sui conseruaoem: g.º Deus q illi dedit existiam ꝑ eo insti, et dedit conseruaoem, ac ꝑ ons n eget alia conseruaoe ꝑ eo insti. =

Replic. tn conseruaō supponit 1.um instans existia et in 2º insti res conseruatr. Ꝑ illam conseruoem ꝑ dere egredi a re in 1º insti existia ad se conseruandum in 2º insti. et hoc n pot fieri qa aō conseruatiua operatr in eod insti in q e, et n in segnti. sicut aō ꝑductiua ꝑducit in insti in q e, et n in alio: ꝑ illa conseruao egreditr a re in 2º insti sue existia. et hoc et n pot dici. qa res in 1º insti iam het oia reqsita ad sui existiam. ad qd g.º reqritr qd se conseruet. =

Arg. tn 1º res facilius conseruatr q̄m 1º ꝑducitr. g.º ꝑt res n poit a se ꝑduci, poterit tn a se conseruari. Ꝑ absē ngd ans, si loq̄mur ā conseruoe directa. nam ut ait D. Grisosthomus — n minus e ōtinere mundum, q̄m fecisse — et ideo tn reqritr uirtutis ad ꝑducendum, qntum ad conseruandum directe aliquam rem, sicut Deus conseruat creas. =

Arg. 2º lux recedente sole statim perit, calor uº sublato igne adhuc ꝑseuerat: g.º saltē calor inadeqte conseruatr a se ipso. Ꝑ ngd ōtiām, qa lux sicut in momento tota ꝑducitr, ita et in momento tota perit: at uº calor perit paulatim et succiue, qa succiue ꝑducitr, et hac dirsitas ꝑuenit ex dirsis rer nis: sicut fra equi sublato unioe perit, et n fra reallis: igr lux a sole dependet in fieri, et conseruari

Propter suam peculiarem at u° calor pendet sol in fieri ab igne, et n' in conservari. &c.

Inf: g° si calor n' conservatur ab igne conservatur a se ipso, et n' videamus aliam cam conservativam caloris. Et ngd illaõem, qa ille calor a Deo conservatur; quod tt n' videamus oculis corporeis hanc cam conservativam, illam tn agnoscimus p lumen raõis; et et iam demonstratum sit, nihil a se põe pduci: ita et sequtur n' põe a se conservari, nam conservaõ e' continuum fieri rerum. Accedit autoras D. Pauli — in ipo en' vivimus, movemur et sumus —: g° tota existia et conservaõ creaturarum a Deo pendet.

Arg. 3° Creæ a se ipsis operantur et solo generali Dei concursu: g° et a se ipsis conservantur et solo concursu generali Dei. Et ngd etiam, qa res creæ heat libertatem, et indiriam ad operandum, et n' operandum, et illis tribuitur meritum et demeritum: g° sat e' concursus generalis Dei, ut creæ spialiter operentur. At u° ut creaturæ a se ipsis conserventur, datur spialis rugnia, qa eiusd ad se ipsum n' pot dari ao realis phyca, qlis e' conservativa: pterea nulla res pot illigi sibi pexistens in insti, q conservatur, qd erat narium, ut se in illo conservaret. &c.

Replic: rebus creatis inest appetitus ad sui conservoem: g° hic appetitus pvenit ab ipsis creaturis, ac pcons et conservaõ ipsarum. Et rebus creatis inee appetitum ut conserventur a Deo et n' a se ipsis, sigd rugnat, qd a se conserventur, ut iam diximus: et nulla res pot here appetitum ad aliqd, qd involvat contradictioem. &c.

Arg. 4° ex hac doa sequtur, qd Deus concurrat spialiter ad conservandum hiis erroneos, imo et vitiosos: sed hoc dedecet Deum: g° et illud ex q sequtur. Et Deum concurrere ad hanc conservaõem, ut autor nõe e, et cã illis. et sic n' e' absurdum

Quod concurrat ad productionem ipsorum huiusmodi, ut causa illis, ita neque dedecet quod concurrat ad conservationem illorum; quia hoc est munus autoris naturae, et vitium non illi imputatur, quod est causa illis, sed voluntati quae est causa partis productiva, et conservativa ipsorum huiusmodi.

Arg. ultimo ex illo Genesis 2° ibi — requievit Deus die septimo ab omni opere quod patrarat — : ergo cessavit a conservatione rerum, ac proinde iam illas non conservat. Et neque contra, quia hic Textus intelligitur quod Deus cessaverit a productione novarum specierum: non tamen cessavit ab illarum conservatione, quas produxit, ut communiter interpretantur PP. et TT.

Utrum creaturae dependeant a Deo in operando?

Resp. affirm. Pr. 1° ex autoritate Scripturae 1ª ad Chorinthios 12 — Deus operatur omnia in omnibus — et ex aliis locis, quae communiter adducunt PP. et TT. ad stabiliendum hanc veritatem quae videri possunt apud Vl. Pr. 2° ratione, quia creaturae pendent a Deo in essendo: ergo et in operando. Patet contra, quia sicut Deus potest destruere creaturas suspendendo actionem, per quam eas produxit, et conservat, ita potest substrahere concursum, quem praestat, et sic impedire illarum operationem.

Pr. 3° quia perfectissimus modus operandi Deo tribuendus est: sed perfectissimus modus operandi in creaturis est concursus immediatus Dei in illis. Et ostendo hoc, quia sic melius intelligitur quomodo Deus possit anichilare effectus creaturarum immediate. Et hic modus anichilandi immediatus est perfectissimus, ut quod pertinet ad dominium absolutissimum Dei. Praeterea sic melius intelligitur quomodo Deus possit suspendere operationes creaturarum, ut de facto suspendit ignem in fornace Babilonis, non combureret pueros Hebraeos.

Inst: 1° haec suspentio operationum in creaturis potest provenire solum a decreto divinae voluntatis, ut a conditione et non ab immediata suspentione concursus Dei. Et neque assumptum,

Quia in creaturis dēt admitti omnimoda dependia á Deo, maior u.º dependia é á Deo tamq̄m á cōpr̄io, q̄m sol tamq̄m á cōditioe; qa sic melius illigitr pfectissimum dominium, qd Deus hēt in creās, et maior dependia, q̄m ipsa hēnt á suo autore. =

Inst: 2.º hic mūs cōcurrendi cō creaturis dicit in Deo in pfectioem. et Ebas hoc, qa Deus ut sic cōcurrit tamq̄m ca partialis: sd hic mūs cōcurrendi é impfectus: g.º ~~eno~~. Rngt min, qa hic concursus partialis n'é impfectio in Deo; imo maximam dicit pfectioem, et ostentat absolutissimum dominium in creās, q̄ nequnt operari sine sua ca illi partialr cōcurrente. Pterea Deus n'é dicendus absé cā partialis, qa cā partialis x.ª superius dicta é illa q̄ ad operandum indiget cōsortio alterius eiusd gris, et ordinis: Deus autem é superioris ordinis, q̄m sit cā creata. =

Inst: 3.º Deus n' cōcurrit cō cīs passiuis immé: g. neq cō effiuis. Rō distgt ans: Deus n' cōcurrit cō passiuis cīs immé in grē cā malis. cōdo. in grē cā efficientis, nq ans. et sic iste cōcursus ex pē Dei n'é in gre mali, ut pote impfecto, sd in grē effiuo, et pfecto. =

Inst: 4.º ca partialis creata idē cā principalis creata se sola cōtinet oēm pfectioem effūs: g.º n' indiget cā 1.ª ad illum pducendum. Rō 1.º cas creatas n' ee pncipales, sd instrales. ut é dōa D. Thomæ, et Caetani. Rō 2.º cas creatas pncipales cōtinere qdem oem pfectioem effus, sd depēnter á ca 1.ª qa hoc pertinet ad pfectissimum dominium Dei: nam sicut existia é oio depens á Deo, ita et operao creaturar. =

Inst: 5.º si tam ca 1.ª q̄m 2.ª cōcurrunt immé ad eund effum, seqtr qd t una sit superflua, t utraque pducat mo impfecto. si en una sufficit, altera n'é naria, t utraq pducit effum mo indebito; sigd mus debitus et pfectus est qd una ca pducat se sola qn cōtinet effum adaq̄te

Dñ negd Segsam nam q̃libet ex vtra cã sufficit ad effm in suo gr̃e Deus in gre cã vtr̃, a q̃ oes Creã pendent tam in essendo, q̃m in operando: Creã u.o in gre cã 2ã partis, q̃ dicit essentialem dependiam a cã 1.o ⁊

Inst adhuc 6.o ⁊ durando ⁊rmachano Doneto Tulouiẽ, a Dsta q̃ opponam Inn.m n̄ sine temeritate defendunt. Inst engm 6o: Si Deus immne Dcurrat ad oes actus creaturar, Segtr q̃ et Dcurrat immne ad peccatum, ac pnd quod sit cã peccati: Dt hoc n̄ é dicendum: g.o neg illud ex q̃ Segtr. ⁊ 1.o Deum n̄ ée cãm moralem peccati Segd illud n̄ cipit, neq Inadaet. ⁊ Dnulit: ⁊ in hoc Stitit ⁊ hoc demeritum, ⁊ peccatum ex pte cã moralis cooperantis: at u.o q̃ Deus operetr Dt ex munere cã vtr̃, illi n̄ é imputandum peccatum, Dt tm cã 2ã partis, q̃ liberé Se determinat ad illud. ⁊

2.o q̃ mulţis Stetit Deum ée q̃d eam physicam, Dt vltem actus entitatis peccati: neq en hoc é Dsta Scotica Secta, ⁊ Secutores ⁊c: nam Caietan ⁊ Scotici Dt negant Deum ée eam physicam impellentem, ⁊ instigantem ad peccatum, ⁊ prædiantem physice, aut efficientem entitatem actus peccati. Non tm negant Deum influere physice ⁊ immé in actum peccati, sicut in alias operões Dt q̃ Dcursum generalem, ⁊ indriẽtem ex officio cã vtr̃, q̃ tenetr Dcurrere Stter q̃ suis creaturis. ⁊ hæc ⁊ est dña in 1.a ⁊ Thome 1.ã 2ã q̃stoe 79. art. 2.o ubi ait Deum ée eam actus peccati qa Se. sicut a Deo procedit, n̄ é malus, Dt sic q̃cedit ab hoc ⁊ a Diabolo. ⁊

Ostendum tm é ⁊c. Dtoro Se respondẽ ée in hac mã q̃ magna cautela. ⁊ Dt absq Dcedamus Deum Dcurrere physice ⁊ immé ad illam entitatem peccati Se tm Diligendum ée, q̃d Dt Dcurrat ad illam mãlitiem, ⁊ n̄ ad fãlitatem peccati, seu — q̃d ita est — q̃d Dcurrat ad illud ée physicum, ⁊ n̄ ad ée morale

ad

Hoc malitiam peccati. Sed numquam praedeterminando, aut praedefiniendo peccatum, at solum concurrendo ut causa universalis est ad illam actionem physicam, quia ex munere supremi dominii et causae universalis obligatur ad concurrendum cum omnibus actionibus creaturarum.

Inst. 7.º Conc. Tridentinum sess. 6.ª Canone 6.º sic ait — Siquis dixerit mala opera, ita ut bona Deum operari, non permissive, sed etiam proprie et per se anathema sit —: quo sentit Conc. Deum solum concurrere immediate ad bona opera, mediate vero ad mala. Imprimis hoc argumentum Concilii facile retorquetur in adversarios, nam concilium solum asserit Deum concurrere ad bona opera per se et immediate: quo iam Deus concurrit immediate cum cunctis creatis solum ad actiones bonas, quod ipsi adversarii negant, quatenus docent Deum non concurrere immediate cum cunctis 2.is

Respondeo tamen directe ad argumentum negando contiam, et explicando Concilium quod ita intelligendum est, Deum sic concurrere spiritualiter ad bona opera, quatenus per inspirationes suadet illa facienda, et bonos praemiis invitat ad actus bonos, ac supplicii a malis operibus deterret. Et in hoc sensu interpretantur Actus verba concilii contra hereticos, siquidem concilium non negat Deum concurrere ut causam universalem ad mala opera, sed permissive tantum non suadendo neque in illis complacendo. Et ideo diverso modo concurrit ad bona opera, quia ad haec concurrit ut causa partialis et spiritualis auxilio, ac suasione: at vero ad mala solum concurrit ex officio debito causae universalis, non quod per voluntatem approbativam et complacentiae, sed tantum per puram permissionem, et concurrendo immediate et physice, tamquam causa universalis.

Deus potest delegare suum immediatum concursum alicui creaturae?

Sensus quaestionis est, Deus de potentia absoluta potest sibi substituere aliquam creaturam, ita ut haec immediate concurrat loco ipsius Dei cum aliis cunctis 2.is? Respondeo negative ita communiter Auctores. Probatur 1.º ex auctoritate

Ex autorite PP. et SS. q in hanc sn.am unanimi consensu inclinant, et graviter castigant temeritem durandi, q ausus contrariam opinionem amplecti. Pr 2.o ratione, qa a solo conceptu cõe 1.e e concurrere immé cum 2.is, hoc en prätum pertinet ad sol. Deum: g.o hic concursus immeatus n pot coicari alicui creae, aliter haec eet Deus.

Pr 3.o qa a conceptu et ratione creae e qd immé sit subtã Deo qad suas operiões, nam hic concursus immeatus in creas spectat ad perfectissimum Dei dominium. Sic en optime ulligitr qmo poe perfectissimo mõ anichylare creas immé: at q Deus n pot cedere hoc dominio, sicut n pot cedere aliis suis attributis, idé Oipoa, Scia, etc: g.o nulli creae pot delegare hunc immeatum concursum in alias. Dices Deus delegauit Moysi hoc dominium, qn illum constituit Deum Pharaonis. Et Deum n se privasse dominio et concursu immeato in Pharoëm, sed Moysi dedisse poam ad operandum miracula in uirtute ipsius Dei, sed cum dependia sp ab illo tamqm a supmo dno.

Arg. 1.o Et Deus cognoscatr immeate a Beatis, tn pot cognosci meante spe impssa: g.o et Et Deus concurrat immé in ratione prii cum cis 2.is, poterit tn concurrere meante aliq crea, q agat uices Dei concurrendo immé. Et ngd contiam, dirsa ratio e qa qd Deus cognoscatr meante spe n arguit in illo imperfectioem, sicut in hac uita cognoscitr per speculum in aenigmate: at u.o fieri dnum meätum et n immeatum arguit in Deo imperfectioem et dominium et diminutum.

Arg. 2.o Deus n pot se solo producere aliqs aoes, qs sol produxit cum cis 2.is, et tn hoc n derogat perfectissimo dominio Dei: g.o et Et n concurrat immé cum creaturis, n arguet hoc imperfectioem in dominio Dei. Et ngd contiam, qa illae aões vg uitales n st a Deo producibiles, sed requrunt oio prium uitale:

At u.º concursus immeatus sp pot pstare a Deo et indicat illius absolutissimum dominium: q.º si Deus illud n' heret utique carere hac pfectioe, et eet imperfectus in mo concurrendi cum Creaturis. =

Arg. 3.º Deus pot alicui creae committere uices suae oipoae, ut pncipalr creat: q.º et poterit cedere suo concursu immeato, ita ut crea immeate concurrat cum aliis. Rondent aliq 1.º ngd ans. Ad 2.º ngd ctiam dirsa rao e, qa Deus adhuc imme et pncipalr crearet, et et crea pncipalr eet creans: at u.º si crea concurreret imme, Deus in eo euentu n' concurreret imme ac pind abdicaret a se suum pfectissum Dominium, qd consistit in immeato concursu in creas, et dependia illar immeata ab ipso Deo. =

SECTIO. II.

Quomo Deus concurrat cum causis creatis?

Suppono iam ut certum Deum concurrere cum creaturis tam in au 1.º qm in au 2.º et tam cum cis liberis, tam cum nariis. Quaer tn 1.º p qd constuatr Dei concursus in au 1.º Haec qstio e sat difficilis in pois liberis. et sic referam sn.as Autor in hac ma, et eligam illam, q mihi pbalior uideatr. =

Prima sn.a e P. Vasq. cum multis q docet Dei concursum in au 1.º constitui p uoltem, q Deus applicat suam oipoam uolti creatae ad operandum, et hoc decretum ee efficax, qa Deus abse uult effum qm certissime uidet futur. Displicet haec opio, qa hoc decretum Dinum e efficax et ans libertatem creatam: q.º dextruit liberum arbitrium, cum n' sit in manu creae, ut hoc decretum ponatr, et tollatr nec cum illo poit abse coniungere negaoem consensus, neq in sui diuiso. =

Dices tn p Vasquio Deum

Deum adhuc p hoc decretum efficax ꝑ uelle aüm creatum fieri libere à volte. Et abse ngd hoc, qa Deus n' pöet uelle qd hic aus fieret libere in au exercito, sigd Deus ponebat suum decretum efficax aüs ꝯsensum uoltis nostræ, qd oio tollit libertatem cream. =

Secunda opio e M. S. ꝯ plibus q docet decretum, qd Deus applicat suam oipoam cæ libere ad operandum ee ꝯdionatum et subordinatum ipsi uolti creatæ: qd sic declaratr, ita ut dicat Deus Pro: uolo tecum ꝯcurrere ad aüm ꝯtrictiois, si ꝯtrioem uolueris ellicere; sin' uo ad odium te determinaueris, tecum ad odium ꝯcurram. Hæc opio reiici solet ex eo qd illud decretum uideatr irrisorium, qa ꝯ Dei concursus et ꝯcursus creæ sunt id à pe rei uidetr Deus dicere: — uolo tuum ꝯcursum si tu ponis tuum, et uolo meum si ponatr meus. qa tuus et meus st id oio —. At uo ois ꝯdio det ee distã à re, cuius e ꝯdio; nihil en e ꝯdio sui ipsius. =

Tertia sn.a e P. Ouiedo, q asserit illum aüm uoltis, qd Deus applicat oipoam uolti creatæ ee qd absum, sed inefficacem et indrientem, ꝑ ad aum, ꝑ ad negoem illius, ita ut Deus sit paratus ad ꝯcurrendum ad meum aum ꝯtrictiois, qm expse rit, ut obtum ꝯplacentiæ et ꝯ rii ad pmium: sd et e paratus ad ꝯcurrendum ad pecatum, ut obtum displicentiæ, et ꝯ rii ad suplitium. =

Hac uia et graditr P. Cont; qtenus dicit illud decretum Dei ee uirtualr tm ꝯdionatum ita ut applicet suam oipoam sub ꝯdioe libero arbitrio, ut illa poit uti, ꝑ n' uti p libito; et sic saluatr libertas creæ, et dantr oiã reqsita ad operandum. Utraq hæc sn.a e pbalis ꝑ uideantr in re coincidere ꝯ opioe Mag. S. et in uerbis sol discrepent. =

Ultima sn.a et q uidetr magis pbalis,

Est P. Arr. q tenet ꝯcursum Dei in au 1º ꝯstitui ꝑ decretum ineficax ꝯcurrendi ꝯ creā, et applicandi suam oꝑoam, sd disiuntiue aut sit ad aum uirtutis aut ad aüm uitii; ꝯ hac tn dirsite qd aum uirtutis qntum e ex se desideret, et ad illum ꝯcurrat ꝯplacendo; At uº aüm uitii n amet; imo in illo displiceat, sd ꝯ instet officium cē ulis, det ꝑstare suum generalem ꝯcursum creē. =

Explicat hoc P. Arr explo mercatoris, q qn nauigat het duplem aum uoltis, alterum ꝯplacentiæ retinendi merces, alterum displicenciæ ꝓiiciendi eas merces in mare, si detr periculum uitæ. = Replicabis: si Deus het displicentiam pecati, qmo ꝑparat ꝯcursum ad illud, in q displicet? Et ꝑparare ꝯcursum ꝯ inuitus, sd ꝯteneatr ex munere cē ulis, n pot deeē suæ creæ ꝯ hoc ꝯcursu, licet alioqn heat displicentiam d au malo: sicut mercator displicet in au ꝓiiciendi in mare suas merces, et tn ad hunc aüm ꝑparat ꝯcursu. =

Hoc igr decretum Dinum, q ꝑparatr ꝯcursus in aü 1º n e ꝯdionatum, sd absüm, qa n fit ꝑ ꝯdionalem — si — sd ꝑ parlam — Qndo — hoc e: qn uoltas se detrauerit ꝯcurram ꝯ illa, se ad aüm bonum, se ad malum, qn ei faciam uiolentiam. Et hoc decretum e fratr absum, sd uirtualr ꝯdionatum. =

Inst. 1º hoc decretum e ꝯdionatum fratr, siqd dependet a detraöe meæ uoltis, tamqm a ꝯdiöe: qº ~~etta~~ Et ngd aüs, qa illa ꝯdio n tollit decretum absum; et ostenditr ab explo; nam aüs q ego uolo dare eleomosinam e simplr absus, et tn dependet ab illa ꝯdiöe si Deus mecum ꝯcurrat et n impediet: ita et e absa illa uoltas Dina, q dicit: uolo ꝯcurrere ꝯ Prö, si ille se detrauerit et n posuerit impeñtum: nam istæ ꝯdiöes generales n faciunt aüs fratr, et mere ꝯdionatos. =

Inst: 2º hoc decretum Dinum concurrendi contra e ineficax: gº aüs n' sortietur effum, ac pons illud decretum det ee efficax, ut seqtr effus. Et illud decretum ee ineficax ex pe Dei, qa illa operao n' dependet a solo Deo, sd et a detraoe et consensu creae q' reddit decrium efficax; nam crea e q' libere se detrat ad aum. et sic istud decrium rii voltis creatae e inefficax, sd rii effus e efficax, qa iam Deus applicat suam oipoam ubi pmum se detrat voltas crea. et sic pot vocari hoc decrum fratr ineficax, dum n' infert violentiam sd virtualiter efficax, dum applicat oipoam ex vi consensus et detraois voltis creatae. =

Inst 3º hoc decrum e condionatum in q dicit Deus, volo amorem si n' detr odium et volo odium si n' detr amor: sd hac voltas irrisoria: gº ~~etc~~ Et hoc decrium voltis Dinae n' ee irrisorium qa n' e sicut aliud: volo meum consensum si detr meus, et volo tuum si ponatr tuus; in q eventu n' disquitr condio ab ipsa re cuius e condio: at vº qn Deus disiunctive dicit: volo tuum amorem si n' ponatr odium, et volo odium si n' ponatr amor, hic disquitr condio. qa datr medium inr odium et amorem, ide si crea subspendat aum et nullum adhibeat concursum. =

Praeterea e qd valde dirsum decrum disiunctivum a condionato. ut pet in illo decro qd Deus in lege veteri pcipiebat offerri sibi par tuturr, aut duos pullos columbar; nam hoc decretum erat disiunctivum, n' tn condionatum, lt inrptative oe decrium disiunctivum sit et condionatu. sd fratr et expse, e qd absum: =

Inst 4º seqtr ex hoc qd ao creae sit indepens a Deo, et aö, se concursus Dei sit depens a creatura qtenus illius volti accomodatr et tuti subtatr. sd hac subiectio e indigna Deo, et derogat pfectissum illius dominiu:

g.° ~~eus~~. Et in hac attemperatione concursus Divini nullam dari dependentiam Dei a creatura, imo in hoc relucere libertatem, et magnificentiam Divinam; nemo enim cogit Deum ad temperandum suum concursum libero arbitrio creato, quia Deus ita praestat creaturae concursum, ut pro suo libito in singulis instibus possit illum subspendere.

Unde velle Deum concurrere x.ª exigentiam et naturam liberi arbitrii, non est here ab illo ullam dependiam, sed tantum fovere postulantias rerum: si enim causa 1.ª x.ª eorum sententiam expectat determinationem causae 2.ae quae ad speciem, et tamen in hoc nulla visitur dependentia, cur dabitur ulla dependentia in eo quod Deus expectet determinationem causae liberae ad adhibendum Divinum suum concursum.

Inst. 5.° ex hoc sequitur quod Deus prius sit ista volitio, scilicet determinatio voluntatis creatae quam praestetur ille concursus Divinus; sed implicat quod voluntas creata velit aliquid, quin Deus concurrat ad talem volitionem: g.° ~~eus~~. Et negando maiorem, quia hic actus voluntatis creatae fit per actionem, ad quam Deus praebet concursum: sed adhuc bene intelligitur quomodo determinetur Deus ad creaturam, licet concursus creaturae non sit prior, sed sit concursus Divinus: nam et hic determinat solem ad concurrendum: licet sit sit utriusque concursus: deinde et causa activa determinat passivam, licet actio et passio sint idem a parte rei. Et sic non est prius ad voluntatem creatam sed determinare, quam praeberi concursum a Deo; sed sit voluntas vult, et a Deo confertur concursus, et illa actio sit egreditur a Deo, et a voluntate creata.

De concursu Dei in actu 2.°

Quaer. 2.° per quid constituatur concursus Dei in actu 2.°? Et constitui per actionem, quae est eadem prout egreditur a causa 1.ª et 2.ª. Et quia illa actio per quam operatur causa 2.ª est creata: g.° immediate dependet a Deo, aliquid actio est immeata dependentia, et non dependet naturaliter meante alia actione, nec Deus processus in infinitum. Replicabis actio creatae dependebit ab actione Dei, non immediate, sed tamquam a principio concomitante. Et negatur hoc, quia de ratione omnis creatae dependere a Deo immediate tamquam a sua

tamq̃m á sua cã, et sic illa aõ utpote creã dẽt á Deo tamq̃m á sua ca dependere: et ꝯ alioqn aõ sit immeata dependia, immẽ det á Deo egredi: aliter daret creã ad q̃m Deus immẽ n' ꝯcurreret. =

Inst. 1º illa aõ creæ dependebit et á Deo; sd dabitr alia aõ Dei, q á solo Deo dependeat, et á q̃ dependat aõ creæ. Et hanc 2am aõem ẽẽ sup fluam. qa illa 1a sufficit ad effũm ꝓducendum. = Præterea tolleret libertas creæ in operando, qa illa aõ Dei eet prium ãns aõem creæ ac ꝑ ꝯns inferret illi necessitem ad ponendum effum; qa ꝯis ꝯdio ãns hẽns se ex pe Dei tollit libertatem creatam. =

Inst. 2º eaõ aõ neqt pendere á dupli prio immeato: qº aõ Dei et creæ n' pot ẽẽ eaõ. Et distqd ãns, eaõ aõ neqt pendere á dupli prio immeato, si pria sunt disparata ꝯdo; si sunt inr se subordinata, nq ãns. et hoc pet ab exptis nam eaõ volitio ꝓcedit immẽ ab hũ et á volte: eadem intellectio ꝓducitr immẽ ab aia et illu xa coem sn.am, qa sunt pria subordinata inr se. =

Inst. 3º eaõ aõ n' pot ẽẽ immanens et transiens. sd illa aõ rũ Dei sp e trasiens, qa numq̃m immanet in Deo, et aliqn e immanens rũ cæ creæ, qa in ea recipitr: qº n' pot ẽẽ eaõ. Et distqd ans eaõ aõ n' pot ẽẽ immanens et trasiens, ru eiusd, transeat: rũ dirsor, nq ãns: nam illa aõ rũ ꝓncipii unius e transiens, ru alterius e immanens, ut e volitio ru voltis in q̃ recipitr, et n' rũ hũs, in q̃ n' immanet. =

Quær 3º Et ille simultaneus ꝯcursus cæ 1æ disquatr sub virtualr á ꝯcursu cæ 2æ. Et n' disqui virtualr intricé. et Ds qa eaõ aõ q' exit á ca 2a n' pot neq ꝑ illum ꝯcipi qn exeat á cã 1a. = Inst. tñ pot hæc aõ ꝯcipi sm dirsa cõnotata, i mõ in orde ad cãm 1am et iterũ ru cæ 2æ: qº virtualr disquitr. Et nqd ꝯtiam,

Quia distio n' e uirtualis intrica ex pe obti sed tm extrica ex pe aüs illus in orde ad dirsa conotata qd nos n' negamus. =

Quer 4.º ff aö cæ 2.ª exeat a prma n' sol in mediäde uirtutis sed ët in mediäde suppositi? Ex affre. Pr qa aö cæ 2.ª immé egreditr a Diña Oipoa q' é uirtus intrica Deo: et ꝯ Deus in mediade supposi sit ꝯ Creaturis et illius Oipoa indistincta é immeata ipsis Creaturis. =

Replicabis ca 1.ª agit meante 2.ª q' é supposüm: g.º cä 1.ª n' operatr immé in mediäde suppösi. Ex Deum sp operari immeate effum cæ 2.ª, et si sit operatr meantibus cis 2.is hoc n' tollit ꝯcursum immeatum ipsius Dei in effus Creatos: nam bn' pot influere immé in effus et ët meantibus cis 2.is =

V concursus cæ 1.ª & 2.ª sint sit nä?

Ex affre ꝯ sn.ª coi. Pr qa aö indisibilis é q' pcedit a cä 1.ª et 2.ª, ac essiatr dependet ab utraq: g.º in nullo pori pot pus ab una egredi qm ab alia cä: aliter in aliq pori ꝯciperetr hæc aö sine sua essia. = Pr 1.º qa aö q' pducitr uolitio n' pot in aliq pori egredi a cä 1.ª qn egrediatr a 2.ª; aliter iam p illo pori foret illa aö uolitiua Creaturæ: implicat autem qd sit aö uolitiua Creæ qn egrediatur a uolte ipsius Creæ. Deind n' pot pus egredi a uolte Creata qa illa aö in eo pori é essiatr Creatura: g.º essiatr pendet a Deo p illo pori. =

Pr 2.º qa intellectio n' pus egreditr ab illu qm ab hü: sed ab utroq sit. Deind uisio Beata n' pus pducitr ab illu qm a lumine gloriæ. Præterea uisio oculi n' pus pcedit a pra uisiua qm ab spe impsta: g.º sitr ille ꝯcursus in aü 2.º n' pus egreditr a Deo quam a Creatura. =

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

Inst. 1º fabri ferrarei impulsus é por q̃m impulsus malei, q é instrũm: sd Crea st instrum Dei: gº por é Concursus Dei, q̃m Creaturar. Ad ngd Ctiam, dirsa rao é qa impulsus fabri é distus ab impulsu malei. Pus en faber imp̃mit impulsum in maleum et deind malus imp̃mit impulsũ in ferr: At uº Deus et Crea immé, et p eand indisibilem aõem operantr effũm. =

Qod mo rondendum é ad exp̃lum d Sole, cuius Concursus in generõe hũna, é por quam Concursus parentum: sd hoc pvenit ex eo qd semen hũnũm pus recipit Concursum et uirtutem solis: et tunc utraq uirtus in semine immé Concurrit ad plem: At uº Crea n pus recipit, et expectat Concursum Dei: sd p eand indisibilem aõem immé Concurrit Deo ad effũm pducendũ. =

Inst. 2º ca 2ª dependet a 1ª in operando: gº et Concursus cæ 2ª dependebit a Concursu cæ 1ª ac pind unus erit por allio. Ad ngd Ctiam, qa ille Concursus é indiuisibilis aõ: gº q̃mó pot unus éé por allio? Unde in hac aõe n pöt reperiri poras in — q — neq poras — a q —: qa id n pöt éé pus se ipso: sd ille Concursus ex pë Crea é id Concursu Dei: gº q̃mó pot unus éé por allio, Cum sint ead entas indisibilis a pë rei. =

Inst. 3º hæc cãlis é uã — ideo cã 1ª pstat Concursum, qa 2ª se detrãt —: gº hic datr aliq poras nõe. Ad ngd Ctiam; qa ẽt illa cãlis é uã — ideo ca 2ª se detrat, qa Deus Concurrit —: et tn n é dicendum, qd detr mutua poras et posterioras in his Concursibus. = Quare dicendum é illam parlam — Ideo — in hoc euentu n éé rigurosé cãlem, ita ut significet aliqd ãns, et Cõns: sd aliqd simultaneum et Comitas: ita ut Concursus Dei sit Comitas Concursum Crea, et uice uersa: nã si ao é ead indisibilis q̃mó pot here se anter, et Cseqnter ad sé ipsam. =

Adte

Adte tn' in aliq su poë dici porem concursum creæ, q̃m Dei, idē p mūm ɔtiæ: qd sic declaro: ab operaoe creaturæ bn' infertur ɔcursus Dei hoc mō — ɔcurrit et operatr creā: g° et operatr, et ɔcurrit Deus — n' tn' ualet e ɔtra — ɔcurrit, et operatr Deus: g° et operatr, et ɔcurrit creā — qa Deus pot se ipso pla facere sine creā, n' tn' creā sine Deo: sd hoc n' e ēē porem t posteriorem ɔcursum creæ q̃m Dei: sigd in eād aoe indisili p q̃m Deus et crea sit ɔcurrit, n' pot fieri illa ultima ɔtia: sd sp ualet utraq hoc mō — ɔcurrit crea: g° ɔcurrit Deus: ɔcurrit Deus: g° ɔcurrit crea — qa hic loqmur d illo ɔcursu, et aoē indiuisili p q̃m Deus ɔcurrit ɔ cis creatis. =

SECTIO III.

V præter simultaneum ɔcursum Dei requratr aliq puia motio q pdetret cam 2.am ad operandum.

Hæc e celeberrima illa ɔtrouertio inr sapientissimos PP Dominicanos et Autores Societatis Iesu, q Lusitania in finibus orta autore ac duce P Cro foncequa, totius orbis plasum et admiraoem ɔcitauit. Quam supmum Clementis octaui iuditiū derimere optauit; sed posquam raōum momenta, q pro nostra sna ualissima allata st hausit eam indesisam reliquit. At oës pene religiosæ familiæ (una t altera excepta) oes fere Academiæ, et Doctores in nostram opioem coi uoto amice ɔspirant. Sed iam apperiamus stum qstiois. =

Asserunt igr sapientissimi Thomistæ, pter simultaneum ɔcursum ie 1.a ɔ 2.a, requri et q̃ndm puiam motioem antem, p q̃m cā creā detretr, et moueatr ad operandum. Hanc uocant aliq ex his autoribus prodetraoem phycam, alii promotioem, alii imptioem; alii q̃litem uitalē;

Et alii mortuam. Sane si ꝑ in nõie huius q̃litis tm̃ dis=
crepat, in realitem illius n̄ multum ꝯsentient. =

Ꝯtra 11º Universa Scola Societatis
Jesu talem ꝑdetrãõem ut pote superfluam, et destructiuam liber=
tatis creatæ ꝯstantissimé negat. Præterea qa hæc ꝑdetrão n̄ pot
stare ꝯ auxilio sufficienti Dinæ gratiæ, et facit Deum autorem
pecati: rugnat Patrum et ꝯciliorꝫ Doæ, q̃ oia late ꝓseq n̄ e ins=
tituti nostri. Sd ad Thiam remittimus plenam huius q̃stiois trac=
taõem: interim q̃ ad phos spectant laconicé ꝑstringemus. =

Primum funtum ꝑ nostra Sn.ª

Pr igr 1º n̄ põe stare libertatem uoltis creatæ ꝯ tali q̃litate
ꝑdetreminante. Pr inquam 1º qa põa libera é illa, q̃ posis oi=
bus reqsitis é indiferens ad operandum ꝑ n̄ operandum ꝑ ad ope=
randum aum ꝯtrarium: Sed põa illa ꝑdetrãõe phyca uoltas n̄
manet indiferens, sd necisitata ad operandum. et ostendo hoc
qa xª aduersarios illa q̃las ꝑdetrat poam, et ꝑ illam cogit ad
operandum: gº talis ꝑdetrão dextruit oĩo liberꝫ arbitrium uol=
tis creæ. Huius argi ui ꝯpssi thomistæ, miꝫ é qd sese
in faties uertant, ut illius uim efugiant: sd frustra labo=
rant; Et dirsos rondendi mõs ꝯmenti fuerint. =

Pondet 1º Banhes uoltem ꝯ ꝑde=
trãõe phyca in su disõ põe n̄ operari, Et in su ꝯptu n̄ põit
n̄ operari: Sicut Prus currens in su diso currendi pot n̄ cur=
rere; sd in su ꝯposõ, idé q̃tenus Curvit, n̄ pot n̄ Currere. =
Sed ꝯtra 1º qa ut uoltas sit libera in su disõ dét posis oibus
reqsitis adhuc éé indriens, ut eliceat aum amoris, ꝑ illius
negoem aut aum odii opposũm; Sicut ut Prus libere cur=
rat dét éé indriens, ut ponat aum currendi ꝑ illius negoem:
Sed uoltas posis oibus reqsitis (q̃rum unum é illa ꝑdetrão phyca
in Snª Thomistaꝫ) n̄ manet indriens ad ponendum aum, ꝑ

Vel illius negoem, sed nario positura e hunc aum ad qm pdetratr: g.o ꝯ illa pdetrãoe phyca neq in su diso manet liberao. =

Contra 2.o qa si libertas uoltis ꝯsistit in eo, quod poit n poni illa pdetrão phyca, seqtr ex hoc 1.o qd beatim point Deum libere amare in su diso. i. si tollatr uisio beati: seqtr 2.o poe xpum Dnum libere pecare nimirz si auferatr unio hypostica hunitis ad Vbum Dinum. =

Contra 3.o qa x.a Conc. Tredin, Sess 3.a Cap. 1.o ibi — liberz arbitrium ab Deo motum et excitatum, pot disentire si uellit — sed poe disentire auxilio gratia Dei efficacis, e poe disentire, et n operari in su ꝯposo ipsius gratiae. et ostendo hoc qa nemo discentit nisi alicui rei q detr: g.o ut uoltas disentiat gratiae efficaci, det dari ipsa gratia: sicut nullus dicitr resistere pcepto n poso, s.e n existenti, et hoc e Doa C. Lyncei. =

Rondet 2.o bonus Cabecudo et Didacus aluares illam pdetraoem n tollere libertatem; qa adhuc manet iudicium indriens qd pponit obtum indrienter in utramq pem, ad illud amplectendum, et respuendum. Sed hac soluio e aperte falsa ut iam fatentr aliq ex ipsis Thistis. qa libertas n ꝯsistit in sola indria iudicii, sed in indria uoltis imo ꝯ iuditio indrienti pot aliqn stare necessas in uolte. et pet, qa poso iudicio indrienti pot Deus necessitare uoltem creatam, nimirz si illi n pstet ꝯcursum indrientem in utranq pem. = Sr soluio, qa ho q e catenis uinctus het iudicium indriens ad fugiendum p hanc et illam uiam, qm uidet et tn n het libertatem expedictam ad fugiendum p hanc et illam, qa deest ꝯcursus. =

Rondet iterz id Cabecudo uoltem ꝯ pdetraoe phyca sp manere liberam ab intrico et ab extrico dicatr detrata et necessitata. Sed contra 1.o qa

UNIVERSIDADE LIVRARIA DA

Qa si Deus pstet uolti ꝯcursum detratum sol ad amorem uoltas manebit necessita ad aum amoris sol ad extricum qa ab intrico sp e libera, et tn in eo euentu tollitr libertas ut pet: g° solr ~~eue~~. Contra 2° qa et in hoc su possumus dicere qd uoltas Beatrꝫ amet Deum libere, qa e libera ab intrico, lt ab extrico rase uisois Beatæ sit necessitata, sd hoc n dicitr: g° neq illud ex q seqtr. =

Rondent alii ꝯ Aluares Deum sic operari, ut attingat a fine usq ad finem fortiter, et disponat oia suauiter, et sic fortiter operatr pdetrando efficaciter uoltem. disponit suauiter, ꝯseruando illius libertatem. Sed hæc soluo e magnifeste implicatoria. qa Deus n pot sol necessitare uoltem et ꝯseruare illius libertem, qa operari libere et nario st ꝯtradictria, q Deus n pot ꝯiungere. Aliter dicamus Beatos sol libere et nario amare Deum, qa Deus operatr fortiter et disponit suauiter. =

Præcipuum ꝯtrarioꝝ efugium eluditr.

Rondent alii tand ꝯ Cabrera uoltem ꝯ pdetrase phyca adhuc manere liberam, qa in su ꝯposo pdetrasis, adhuc d se pot desentire et hunc aum n elicere, ꝫ elicere opposum. attamen infalibiliter ee operaturam libere. = Sed hæc soluo et n subsistit: qa ꝫ illud operari infalibiltr pueniet a pdetrase phyca tamqm a ca et ꝯdise ante ꝫ n. si n pueniet, ad qd e naria pdetrão si pueniet: g° tollitr libertas. et ostendo hoc: qa oīs ꝯdio efficax aīs hēns se ex pē cā operantis aufert libertem, et pet expto uisois Beatæ, q ideo tollit libertem, qa e ꝯdio, et ꝯplementum aīs hēns se efficaciter ex pe ca operantis: sd illa pdetrão phyca het se ex pē cā, et e ꝯdio efficax aīs ꝯsensum liberꝫ: g° si postulat operari effum infalibiltr, oio necessitat uoltem creatam

Ad ponendum consensum.

Replicabis 1º voltas creata ex eo qd Deus praeviderit illius aum infallibiliter e operatura. et tn posita hac praevisione divina adhuc operatur libere sed infallibiliter: go et posita illa praedetraõe adhuc voltas operabitur libere sed infallibiliter. Et ngd contiam, dirsa rao e clara, qa praevisio divina e subsequens ad consensum liberum voltis creatae; nam voltas n ideo operatur, qa Deus praevidet illius operaoem, sed ideo Deus praevidet illius operoem, qa voltas libere se ad illam detrahit: At vº praedetrao physica e condio ans consensum, qa e unum ex requisitis anter ex pe ca operantis ipsum consensum. et ideo ille aus sequitur qa praedetratur a Deo, et n e contra: go si praedetrao e ans, et infallibiliter cogit ad consensum, tollit libertem, sicut visio Beata rũ voltis Beatorum.

Replicabis 2º hõ confirmatus in gratia infallibiliter n peccabit. et tn conservat libertem: go et voltas praedetrata infallibiliter operabitur, et conservabit libertatem. Et ngd contiam. qa ho confirmatus in gratia adhuc de se het poam proxime expeditam ad peccandum, sed p accens, et ab extrico n peccaturus sit. Et propter divinam assistiam, q evitat ocasioes peccandi, Et propter uberiora et frequentiora auxilia, q illi hoi praestat, con qq bn compatitur libertas. qa poa e proxime sp expedita ad peccandum: At vº poa sine praevia motioe n e proxime expedita, sicut deficit illi unum requisitum intricum, et prium ad operandum: go con hoc prium ponat infallibiliter consensum, necessitat voltem.

Replic: 3º gratia efficax e unum ex requisitis ut voltas operetur: et tn posa gratia efficaci n pot voltas n operari, et adhuc conservat libertem: go et sed posa praedetraoe physica n poit voltas n operari adhuc con illa conservabit libertem. Et ngd min: qa voltas con auxilio efficaci Dei, adhuc manet indriem

Ad assentiendum, & dissentiendum: nam efficatia auxilii complet per consensum ipsius voluntatis. verum quod est quod posito auxilio efficaci deat seq effectus, sed hoc est ex suppositione, et necessitate consequenti, non vero necessitate antecedenti. =

Declaratur haec solutio: necessitas cons est illa quae oritur ex suppositione consequenti; nam ex suppositione quod mea voluntas iam libere se detraverit ad consentiendum huic auxilio, eo posito non potest illi dissentiri ex suppositione quod iam se detraverit. et haec necessitas cons quae non tollit libertatem. Necessitas ans est illa, quae oritur ex suppositione, et conditione ante, neque supponit meum consensum, sed illum praecedit et ideo tollit libertatem: cum vero auxilium efficax sit cons ad meum consensum conditionatum, et illum supponat ideo relinquit voluntatem liberam et indrientem: et cum praedetratio physica non supponat imo antecedat meum consensum, ideo aufert mihi libertatem, quia cogit meum consensum tamquam conditio ans. =

Urgebis: et auxilium efficax antecedit meum consensum liberum: ergo est conditio ans, et tollit libertatem. Dicitur distinguo ans, auxilium efficax antecedit meum consensum absolute; concedo. antecedit meum consensum conditionatum, nego ans. quia Deus per sciam Mediam praevidet meum consensum liberum conditionatum, hoc est me positum in tali & tali circunstantia debere libere assentiri huic auxilio, et elicere actum contrictionis. et sic confert mihi illud auxilium ex suppositione quod praevidit me illi esse libere concessurum, quod non praevidet in praedetratione physica, quia haec non est obtum sciae Mediae. =

Soluuntur alia arga.

Arg. adhuc 1.o per Thomistis voluntas in eo pori in quo est per se ipsam detratam ad hunc potius actum, quam ad illum conservat libertatem: ergo et in eo pori in quo est praedetrata per praeviam mo=

Motioem conseruabit libertem. Et ngd ctiam, qa uoltas in eo pori e libera, et indriens ab intrico ad eligendum potius hunc actum amoris in spe, qm illum aum odii, et negaoem illius: go optime conseruat libertem, qa in illius arbitrio e eligere potius amorem, qm odium, et carentiam amoris: At uo posa illa qlite pdetrata uoltas ita p illam detratr ad amorem vg, ut neq in su diso, neq in su cposo poit ponere odium et carentiam amoris: go e necessitata p hanc pdetraoem tanqm p cdioem et prium intricum.

Arg. 2o pdefio dina n tollit libertatem; go et puia motio n destruet libertatem. Et 1o ngd ans c vasq. et aliis. Et 2o ngd ctiam, dirsa rao e qa pdefio dina nihil ponit ex pe aois uoltis neq ad illam ccurrit tamqm prium et cdio ans. sed e cdio subseqns ad csensum cdionatum uoltis et in hoc csensu innititr: At uo pdetrao phyca e cdio ans csensum absum, et cdionatum; et e prium oio reqsitum anter ad aum, neq innititr in scia cdionata: go tollit libertem, sicut uisio Beata ru amoris Beatifici, et unio hypostica ru carentiae peccati.

Adde qd pdefio dina descernit illum aum amoris vg p media libera, ide p illa met auxilia efficatia, q Deus puidet n noscere liberti creatae, et c nihil ponat in mediis qd necessitet anter voltem, sed ea relinqt libera, ideo n destruit libertatem: At uo pdetrao phyca e unum ex mediis anter reqsitis ad operandum et c ita: cogat uoltem, ut illa n poit resistere, ideo tollit libertem.

Arg. 3o et Deus ante qm cferat hanc pdetraoem uolti creatae puidet uoltem libere se pdetraturam ad aum c illa qualitate: go qn tribuit hanc pdetraoem, n leuit libertem. Et illam pdetraoem here se anter ad sciam futuror xa Thistar Doam, et ideo hoc decretum conferendi

Prædetraoem phycam e ans ad puisioem consensus liberi, siqd illa pdetrao e unum requisitum ex pe voltis ad operandum ipsum consensum liber. Præterea si Deus ante qm descernat conferre illam pdetraoem, puidet voltem creatam libere se detrãturam: go illa pdetrão n e naria ad operandum. Siqd Deus puidet creaturam se libere poe detrãre sine tali qlitate pdetrante. =

Arg. 4o videat Deus p sciam mediam voltem creatam libere operaturam cum pdetraoe phyca, sicut videt p eand sciam voltem cum tali et tali ocasioe posam ee operaturam dato auxilio Dei. Et Thistas negare hanc sciam mediam, et ideo n pöe conponere suam pdetraoem cum scia condionata, qm n admittunt et qmuis aliq R.R. Thistæ veritate convicti hanc sciam iam admittant adhuc tn p illam n pöt Deus puidere voltam creatam libere operaturam cum puia motioe. =

Et rao huius e, qa Deus n pot puidere aliqm aum libere futur, qn ad ipsum aum concurrit aliq condio efficax ans, q oio cogit ad ponendum ipsum aum: et ostendo hoc manifeste, qa ex eo Deus n pot puidere p sciam Mediam D. Prum cum visioe Beata libere elecitur ee actum amoris Dei, qa visio Beata e condio ans et efficax cogens ad amorem Beatificum: sed et illa puia motio e condio efficax et ans ad aum voltis creatæ: go qmo pot Deus puidere p sciam condionatam fur aum liber ex vi istius condiois efficacis, et anter necessitantis voltem creatam. =

Quod n euenit qn Deus puidet voltem cream consensuram libere hunc auxilium, qa tunc iam puidetr consensus liber p qm redditr auxilium efficax: et sic n ponitr aliq condio ans consensum liber condionatum voltis. Qre qn Deus in stu condionato offert volti auxilium

Et sc ꝺ indria ⁊ subordinase ad ꝺsium ꝺsum ꝺm sc=
cdat ⁊ illius ꝺtrasem liberam. At uꝰ illa ꝑdetras dat
in ſtiꝫ abſo ſine subordinase ad ꝺsum libez, qa se hiet
anter ad illum. ſicut uisio beata e ãns ad amorem bea=
tificum. Cobiter uideat deus ⁊ illam mediam, qꝫ uisio
beata poſt ꝺcurrere ad amorem libez. qꝫ expſum est
magni momenti in hac re.=

Nostra ſn̄a aliis fundis stabilitr.

Ad 2ꝰ n̄ dari talem ꝓiam motionem, qa hac e oio subſtia
ad detrandum cas 2as ut operentr ⁊ emanent ea naria ex su=
a intrica na ſt detiata ad operandum talem effum, usi omnum
ꝺna ogna het ꝺcursum ꝓparatum ad ꝺcurrendum ꝺ illis: qꝰ ea
naria n̄ indigent alia ꝑdetrase subaddita ut operentr. adqꝫ
en eget ignis ꝑdetrase phyca ut ꝺburat lignum: ⁊ lapis
ut petat centrum; ſt hoc hent ex sua intrica nā.=

Ad deind hanc ꝑdetrãdem phycam
n̄ ee nariam ut ea libere operentr: qa ea libera sunt ex=
me ꝓstens ad operandum, qn̄ hens hia requisita ex pte sua e
indriens ad operandum, ⁊ n̄ operandum: ſtꝫ ad efficiendum
amorem, ⁊ illius negasem, aut aum ꝺtrarium, i. odium: in
hoc en ſtit libertas uoluntis, qꝫ posis ꝯibus requisitis, adhuc poit
uoluntas libere exercere, ⁊ n̄ exercere illum actum. Ita pter ꝓiam
motione, iam uoluntas n̄ manet indriens, imo necessitata ad ope=
randum talem effum: qꝰ hac ꝓia motio e subſtia, ꝺ uoluntas
poit se ipsam detrãre sine illa.=

Et declarari amplius hac ꝺra
qa illa ꝓia motio, ut uoluntas detiet sc̄ poit regi ex du=
plici titulo. Imo qa uoluntas ⁊ indigeret hac ꝑdetrase ut at
traheret ꝙad ſpem, ⁊ ꝙad exercitium actus: ſd n̄ e naria hac

Hæc pdetrao ut uoltas se detret q̃ad spem, neq q̃ad exercitium; et ostendo hoc qa pōaqe cpta ad aus dirsos: et subiectatr imperio uoltis pot detrari ab ipsa uolte tam q̃ad spem, qm q̃ ad exercitium: qd pet in pōa motiua, q̃ detratr a uolte, ut efficiat hunc motum, et opposum, et subspendat ipsum motum: g° a fortiori uoltas pot se ipsam detrare q̃ad spem et exercitium, siqd het uirtutem cpltam ad suos aus, et maius dominium in illos, qm in aus pōe motiue. =

Potest reqri illa pūia motio ex 2° titulo, qa nimirū uoltas n̄ solū dēt detrari q̃ad spem et exercitium, sed et q̃ad induum, i. q̃ad hunc n° aūm, sed uoltas ut detretr q̃ad induum n̄ reqritr pūia motio. et ostendo hoc qa ca 2ª detratr q̃ad spem sine pūia motioe: g° et sine pūia motioe detrabitr q̃ad induum sit a Deo. Nam optime uligitr qmo creata cā detretr a Deo in au 1° p suum cursum pparatum et indriēntem ad hunc n° aūm, et ad opposū cō subordinaoe ad cōsensum uoltis creatæ: et in au 2° p sultaneum Dei cursum ad hunc ēt effum n° ex supposioe quod uoltas libere se detraūrit ad aūm huius spei: g° ex nullo titulo reqritr pūia motio ut cæ liberæ operentr. =

Pr 3° ex duobus absurdis q̃ seqrentr ex hac pūia motio: nam seqretr 1um Deum ēe autorem peccati, qd sic ostendo; qa illa pūia motio n̄ solū reqriretr ad aus bonos, sit et ad aus malos, qs uoltas libere agit: sed hoc pōio Deus eet autor peccati; et pbo hoc qa ille dicitr autor peccati q̃ alium cogit et suadet ad peccandum: g° a fortiori Deus diceretr autor peccati qa pstat uolti hanc pdetraōem q̃ oio cogit illam ad pecandum. siqd uoltas non manet indriēns, cō hac pdetraoe, sit oio detrata ad peccandum.

Certe si ille é autor peccati, q sol suadet ad peccandum, et adhuc manet indriens voltas alterius ad peccandum, et n' peccandum. multo magis erit Deus autor peccati, si oio detiet voltem ad peccatum, et n' illam relinquat indrientem ad n' peccandum. =

Huic argo rondent adversarii voltem sol detrari á Deo qad entatem phycam peccati, n' v.o qad malitiam moralem, qa hanc sol Deus pmitit: sd contra, qa ut alicui impetetr peccatum, sat é qd intendat efficaciter entatem phycam aüs mali, pvidendo malitiam illius: sed Deus pvidet malitiam peccati, et tn' pdetiat voltem ad illam entatem peccati anter ad consensum voltis: g.o é autor peccati. =

Occurrunt adversarii: in opione Societatis, et coi, qn' Deus concurrit p eand met aoem c Creatura ad peccatum n' dicitr autor peccati: g.o sitr qn' pdetiat ad aum malum, n' dicetr autor peccati. Rngd contra diversa rao é, qa in nostra sn.a qn' Deus concurrit ad aum malum voltas é q' libere se detrat ad illum et trahit Deum qd admodo reluctantem, et invitum ut illi pstet concursum ile, qm tamqm autor nae, et cä ilis ex obligaoe officii tenetr pstare suis Creaturis: At v.o in sn.a Thistar Deus é q tamqm causa partis p illam pviam motioem detrat efficaciter voltem Creatam, ut operetr aüm malum, ideo Deo tribuendum é illud peccatum. =

Ex hac et sn.a Thistar segretr 2.um absurdum, sc. n' dari á Deo repbis auxilium sufficiens ad bn' operandum et ostendo hoc, qa illud é auxilium sufficiens, q pöso voltas, si se detiare, operari poët, de facto tn' n' operabitr, qa n' se detrabit: sd voltas c solo auxilio sufficiente n' pdetrante n' pot operari, siqdem deficit illi unum prium ad operandum, idé pdetrao phyca

Q. ꝺ solo auxilio efficaci ꝑdeterant ꝛi ꝑot ultras operari: q. ꝺ solo ad medio auxilium sufficiens qđ e ꝺcta Cõclusio. Catum, & Theologi Sn.am. Hoc argumẽ e ineuitabile, ut ꝑtes ex ipsis aduersarii fatentur.

Obig tr sic rõdent: in hac Sn.a ꝑdeterãis physica adhuc dari auxilium sufficiens distum ab efficaci; qa auxilium efficax ꝑstat ultri oẽ illud qđ e naturam, ut actualiter operetur; & auxilium sufficiens ꝑstat id qđ e naturam, ut ultras sit potens ad operandum. Sed ꝺcta, qa põs auxilio sufficiente hoc ultras ꝺcta regista ex pẽ Dei, ut ꝑoit operari: Sed in Sn.a Thistas adhuc deest unum primum ex pẽ Dei i ꝑdeterãis physica: q. ꝺ solo auxilio sufficiente n e ultras potens ad operandum: q. in hac opõe tlr auxilium sufficiens, qđ e illud ꝺ quo ultras ꝑot operari: & aduersarii fateri dent ꝺ solo auxilio sufficienti n põe ultra operari qa deficit ꝑdeterãis, qđ e regis tum, & ꝺmentum ut ultras ꝑoit operari.

Diluunt aliqua argã contraria Sn.a

Obrg. tr adhuc 1.o ꝺ Thistas ꝺcursus cõ 2.e essentr dependet a ꝺcursu cõ 1.e: q. hic dat cee Dei in cando, ac ꝺns ꝑdeterat actum ultis. Et distgt ans, ꝺcursus ca 2.e dependet essentr a ꝺcursu ca 1.e intrico i. a ꝺina Oipoa. Sdo: a ꝺcursu extrico, hoc e ab aõe Dei, nõ ans. & ratio huius e qa ille ꝺcursus extricus, se aõ Dei, n dicitur ab aõe Creã. Sicꝺ ut supra dixemus e eas indis tis entias: & ubi n datur distio, ibi n datur dependia: ideo qñ dicitr asem Creã dependere ab aõe Dei, dicitr ab aõe Dei intrica hoc e a tota ꝺina applicante Oipoam.

Obrg. 2.o ca 2.e applicantr a Deo ad operandum: q. recipiunt aliqua ꝑdeterãns & qđ operentr. Et cas 2.as nanias applicari a Deo & suam diuinam Sciam, et ꝓuidentiam,

Quatenus ita res disponit, ut agens applicetur passo, et dentur cetera requisita, ut ea operentur. Deinde causae libere et applicantur a Deo, non per aliquid intricum impressum in ipsa voluntate quod eam praedeterminet, sed per praeviam cognitionem indrientem, quae posita voluntas in unam partem magis se determinat, quam aliam. =

Inst. Omnis causa libera est indeterminata et indriens: ergo per aliquid est determinanda; sed non apparet aliud, nisi praeviam motio: ergo ista requiritur. Et causam 2am liberam se ipsam determinare, tamquam ad spem, tamquam ad exercitium; aliter non esset causa libera si ab alio praedeterminaretur. Unde illius proponit obiectum, et voluntas eliciendo amorem, et odium se ipsam determinat in actu 2o, quia in actu 1o est indriens, et indeterminata, ut utramque partem eligat. =

Replicabis Deus determinat causam 2am in Indiuo, i. ad hunc potius non actum, quam ad illum; ergo hoc facit per praeviam motionem. Et neque contra, quia voluntas libere se determinat ad exercitium actus, sicut elicere actum amoris, vel non provenit a Deo, sed ab libertate creata: quod vero eliceat hanc, et illam actum non id oritur a Deo. quia creatura non cognoscat omnes actus possibiles, non potest magis eligere hunc, quam illum. Et ideo narium est quod a Deo determinetur ad hunc potius, quam ad illum non. Sed ad hoc non est naria praeviam motio, sicut non est naria quin voluntas determinatur quoad spem, et exercitium. =

Urgebis: Voluntas Deus det determinari, quam operetur: ergo determinatur per praeviam motionem. Et neque antecedens, quia in actu 2o per ipsam met actum quam elici, determinatur voluntas: aliter ante actum amoris vel eliceret alium actum se determinandi, quod est falsum: quod enim aliud est illa determinatio actualis voluntatis, nisi ipsum exercitium actus, quam elicit? per illam enim actum quam efficit formaliter determinatur in actu 2o. quia in actu 1o est indriens, et indeterminata. in hoc enim consistit libertas, quod voluntas indriens se ipsam determinat per suam actum, quam libere ponit. =

Arg. 3o. Deus si non determinaret causam 2am

In operando n' ageret prudenter, qa subordinaret concursum suae Oi=
poae, incertus an' voltas agere, et n' agere cum illo. Sed hoc e contra
Divinam sciam, et infallibilem cognitionem: q.o Deus dêt praedeterminare cam
2.am in operando. Ex ngd may: qa Deus per sciam mediam optime
agnoscit an' voltas sit consensura an' dissensura: et sic post hanc
sciam et meo consensu applicat concursum suae Divinae oppoa, certissi=
mus me ee positur aum amoris, et odii, qd praevidit per sciam me=
diam in meo consensu condionato: itaq ille concursus Divinae oppoae e
ans ad meum consensum absum, sed e subsequens ad meum consensum
condionatum, et sic conservatur libertas illaesa, et reditur efficax au=
xilium Divinae gratiae.

Arg. 4.o Auxilium efficax intrice et
essialiter e efficax: q.o intrice et physice e praedeterans voltem. Et osten=
dis ans 1.o qa collatio auxilii efficacis e maius beneficium qm
auxilii inefficacis: sed si auxilium efficax n' eet intrice et essi=
aliter efficax n' mihi praestaret Deus maius beneficium tribuendo au=
xilium efficax, qm inefficax: q.o efficatia Divini auxilii provenit
a qlite physice, et intrice praedeterminante ad consensum.

Ex ngd ans, et ad probaonem illius rondeo
ngd min. qa ad hoc ut auxilium efficax sit maius beneficium qm
inefficax, scit e qd Deus mihi tribuat auxilium in tali occasi=
one, et circumstantia in q praevidit per sciam mediam me ee coope=
ratur et posituum aum contrictionis vg: et si praestaret hoc auxi=
lio in hac occasione, in q praevidit me n' ee elicitur aum contricti=
onis, certe hoc auxilium eet inefficax, et minus beneficium mi=
hi conferret Deus, praestando tale auxilium, cum q praevidit me n' ee opera=
tur, neq proinde consecuturum gratiam sanctificantem. Itaq auxi=
lium efficax in recto dicit illam entatem Divinae gratiae et
in oblico cognotat meum consensum futur; auxilium v.o inefficax di=
cit eand entatem gratiae in recto, sed cognotat in oblico negaonem

Mei consensus, in q sat unum auxilium disquitur ab alio. =

Ostendis 2º illud ans qd sc. auxilium efficax sit phyce, et intrice pdetrans. qa si hoc auxilium non foret intrice pdetrans, certe cum duobus auxiliis entiue æqlibus poterit unus hō conuerti, et alius n: ac pcns unus hō poterit a alio se discernere contra illud testimonium D. Pauli — qs. e q te discernit? qd hēs, qd n accipistis? — Et Deum ee q nos pncipalius discernit, sigt Deus gratuitr et absq ullo nostro pcedente confert nobis auxilium qd p sciam Mediam puidet efficax, et cui nos debeamus consentire, ac pinde nos operari nostram conuertioem, et nos met ipsos a reprobis discerneret, sd minus pncipaliter, qtenus reddimus illud auxilium efficax p nostrum consensum, qd reprobi sua culpa n pstant. =

Arg. 5º ex uariis scripturæ lis Isaiæ 26. — oia opera nostra operatus es in nobis — et Joannis 5º — Pater meus usq mō operatr et ego opero — et Geremiæ 18 — sicut lutum in manu figuli, ita uos in manu mea filii israel. — Et tn facile in nullo ex his testimoniis fieri mentioem puiæ motioīs, sd sol sultanei concursus Dei cum creaturis q sine Deo nequnt operari. et hoc mō explicanda st alia sanctorum PP loca, q p sua sna adducunt aduersarii. sol en locuntr d concursu Dei cum creaturis, et d dominio supmo qd Deus in illas het, et d aōe, q eas conseruat q oia nōs n negamus nihil tn d puia motioe docuerunt. =

Arg. 6º ex Arte q uariis in lis docet cam 2am ee motam a 1a qo sentit Artes cream pus recipere motioem a Deo et postea operari xa illud plogum — oporte agens creatum motum mouere. Et 1º Artem eligendum ee d concursu sultaneo Dei, nam si 1a cā n concurrat, n poūnt 2a p solam uirtutem suam concurre ad aūm, et ideo oīs cā creata pendet a Dino concursu, n

Non qd illum ḡus in se recipiat sed qa sōl ꝑ illa cooperetur. =

Q. 2o. ēt hac loca ōnibus optime pōe
ligi in hoc sū. sc. qd ōia ca creata sit ḡnata a 1o. ꝑ ides ut 2a
ḡducat suos effus, ḡus deꝛe recipere suam existiam a cā 1a. q
sola e indepens ab oi alia cā qad suam ḡnem, et existiam. Et
eod mō st investranda oia testimonia S. Thomæ, q sq logtr et hoc
ꝑcursu scꝛiptaneo ca 1a. ꝑ 2a. Et dependia ḡm oi creata het a
Deo, sine q nā pōt existere neq operari. =

Quaꝛes hic qd sōl pōt admitti ꝑdetrao
moralis ad operandum? R. negē. hec rōnis e qa ꝑ illa
Ledesmam, q ductus nōnis angis deseruit uiam eōm ꝑdetraoꝝ
phyca. Et deseruit ee sōl moralem, et sistere in ḡdam elevaōe
ex pte illius, et inspiraōe ex pte ultis ex qi cuius voltas morali-
ter ꝑdetrat ad ḡdum. = Sed hac opio et facile reiicit, qa
illa ꝑdetrao moralis dcit ex se nēre connexionem moralem insta-
libilem ꝑ effu: at elevaō 1e illuminaō illius, et inspiraō ultis
nō hent infallibilem connexionem ꝑ effu; nam Deꝰ illis resistimus.
Unde in nobis illa illuminaō inspiraō sōl st moraliter cooperan-
tes, dcit nō ꝑdetrantes, qd e valde dictum. =

Vtrū de pōbili pōt admitti ꝑdetrao phyca?

Quaꝛit qd sōl et pōbili admittenda sit phyca ꝑdetrāo? R. negē.
et ex qa impōbile e qd voltas sit, et nō sit libera ad operandū.
Sit ꝑ hanc ꝑdetrao phyca voltas nō manet libera ad operandum ut
supra ostendimus: q. neq; ergo pōbili admittenda e talis ꝑdetrao. =

Et 1o. qa Deus nō pōt ē sciam Mediam ꝓui-
dere voltem operaturū ee ut liberam ꝑ hac ꝑdetrao phyca: et
rō e illa ḡm supra attigimus, qa hac ꝑdetrao e ḡus et ōdio
oio aīs ad liber ꝑcensum et efficaꝛem ꝑdetrans voltem, ita ut
velit nolit, deat ponere illum aūm, ad qm ꝑdeterminat: q.

q.

g.º Deus n' pot p̄uidere uoltem operaturam ee libere ꝯ una ꝯditioe, q' inducit necessitem antem. =

Ir 2.º qa Deus n' pot p̄uidere p sciam Mediam uoltem Petri ee libere operaturam, dando illi Deus uisioem Beatam, qa hac e ꝯdio añs, et oio cogens ad ꝯsensum. Idem exp̄lum e d' Unioe hypostica rii negaois peccati, qa ēt e ꝯdio añs: g.º sitr Deus n' pot p̄uidere p sciam Mediam uoltem libere ꝯsensuram ꝯ p̄detraoe phyca, q' e ꝯdio añs, et oio inducens ꝯsensum. =

Quero hac p̄detrao si sol p̄detraret ad subiam aüs et relinqret libertatem ad electioem motiue intentione aüs, et Circunstantias temporis poet ꝯpati ꝯ scia Media, et liberte operantis. Est q̄stio mera Thia q' spectat ad mam d' meritr et Libertate Xpi Dni, q̄m latissime p̄secuntr aliq Thii, p̄cipue solellissimus Magister meus Joannes Lopes, et ideo ab hac q̄stioe hic p̄rsus abstinendum e. =

Quar' tand ꝯ poibillis sit aliq q̄litas q' p̄detret cās narias q̄ad Induum. Ex afre: Dr qa nulla datr rugnia in eo q̄d admittatr una q̄litas, q' heat Connexioem ꝯ uno tm effu in Indüo ut diximus d' mā 1.º q' sol eet capax recipiendi unam tm frām: g.º sitr poet dari una q̄litas, q' sol detrāret cām nariam ad unicum effum p̄ducendum. =

Inst. 1.º si e poibilis hac q̄litas p̄detrans cur n' dabitr ꝯ facto? Et ngd instiam qa hac q̄litas ꝯ facto e superflua (ut diximus) at superfluās pot cunci Dinitus et sic n' implicaret d' poibilli. =

Inst. 2.º n' e p̄oibilis poa q' respiciat unum tm obtum: g.º ēt n' erit poibilis una q̄litas, q' detret ad unicum tm effum induālem. Et ngd ans qa n' implicat una poa, q' sit detrata ad unum tm obtum, sicut n'

Sicut n̄ ruynat una ma q̄ respiciat

Inst 3º. Si hæc q̄las poneretr in plibus cis iam detraret ad ptes effus: qº n̄ eet sol detriua unius effis. Rndt ans, qa illa q̄litas sp detraret ad unicum tm̄ effum pducendum: et tunc t una ca illum pduceret t alia, nam utraq sol n̄ poterat, ꝯ n̄ eet maior rao, cur una pducere illum effum q̄m alia. =

SECTIO. IIII.

Quomó ca 2ª detrēt 1ᵃᵐ & ab illa detrētur?

Prer 1º qmó ca 2ª detret 1ᵃᵐ ad operandum? Ante resoluoem supponendum é dari duplem detraoem alteram q̄ad spem effus, alteram q̄ad induum. Detrao q̄ad spem é qn̄ una ca q̄ é indriens ad pducendum effus dirsæ spei detratr ab alia ad pducendum effus unius spei, et n̄ alterius. Secunda detrāo é q̄ ad induū qn̄ sc. cā, q̄ d se é indriens in aū 1º ad pducendum hunc t illum effum nº inter eandem spem detratr ab alia cā ad pducendum potius hunc effum nº q̄m illum. Hoc pōso

Resoluo 1º cā 2ª detrat 1ᵃᵐ q̄ad spēm. ita cois sn̄ª. Pr qa ca 1ª ꝯcurrit ꝯ 2ª, ut ca vlis ꝯ parti. sit ca partis detrat vlem ad hanc potius spe effus q̄m ad aliam: et hoc ostenditr in calore solis q̄ é veluti ca vlis, q ab hoc detratr ad generandum spem hois, á Leone ad generandum Leonem, á sole ad pducendum aurum, et sic d ceteris. Pr 2º qa cā 1ª tenetr ex munere suo accomodare se ad postantias caꝝ secundaꝝ xª illaꝝ nās partes. Pr 3º qa ex eo Deus ꝯcurrit ꝯ igne ad pducendum potius calorem, q̄m frigus, qa ignis ex nā sua postulat potius pducere spem caloris quam frigoris. =

Opposam 1nam tenent Medesma Banhes et alii, quia Arg. 1o. ca 1a. detrat 2am quad induum: go n' pot detrari ab illa quad spem. Et 3tia, qa si mutuo detraventur forent illarum concursus invicem priores et posteriores, qd implicat. Et ngd 3tiam et ad illius proboem dico cam 2am n' detrare 1am producendo aliqd in illa, sed tm postulando, ut Deus illi se accomodet ad producendum potius per hanc spem aois qm per aliam dirsam: Deinde ca 1a et nihil producit in 2am sed efficienter concurrit sed ad hunc potius effum no qm ad illum, et in hoc nulla cernitur implicantia, cum detraxes sint adeo dirsq. =

Arg. 2o. Deus libere concurrit cum cis 2is: go n' pot detrari ab illis quad spem. Et ngd 3tiam, qa sit Deus concurrat libere cum cis 2is libere vult se accomodare illarum exigentias, qa cum sit ca vlis, det concurrere cum partibus xa illarum peculiarum postulantias et ideo cum aqua det concurrere ad frigus, et cum igne ad calorem producendum: qa in hoc ipso cernitur maior libertas et dominium Dei, qd cum oibus cis libere concurrat, at sm exigentias cuiuslibet illarum, et si in hoc datur aliqua necessas, e ex supposioe, et n' abse. =

Arg. 3o. illa ca detrat aliam quad spem effus, q principaliter tribuit grum spifum. Sed hoc sol pstat ca 1a et n' 2a. go ~~etc~~ Et ngd maj. qa sol illa ca dicitur detrare aliam quad spem, q detrat cam vlem ut concurrat potius ad hanc spem effus qm ad aliam. qd sol facit ca 2a partis rii ca 1a vlis. - Praeterea ca 2a et tribuit grum spificum suo effui, tamqm ca principalis; qa tam ca 1a qm 2a concurrunt sol ad existiam effus, altera ut ca vlis, altera ut partis. =

Arg. 4o. spes includitur in induo: go si ca 1a detrat 2am quad induum et illam detrabit quad spem. Et tam cam 1am qm 2am concurrere phyce per aoem ad spem effectus con=

Contractam in Indiuo; sed de hoc n' e nostra qstio, n' en' qrimus hic de concursu causæ; sed de detraõe, quod sic explico, ca 2.a e constituta in sua parti spe, et n' in alia, vg ignis e constitutus in hac detrata spe calefactiua, et n' in spe frigefactiua: g.o detrat Deum idem postulat ut Deus tamqm ca vlis concurrat cum ipso igne ad hanc spem producendi calorem et n' frigus. Sed cum intra hanc spem sint innumerabiles calores, quos in indiuo n' attingit ignis, ideo Deus detrat ad hunc potius calorem n.o qm ad illum: sed tam Deus, qm ignis phyce et indisibiliter producunt hanc spem caloris contractam ad hunc n.o calorem: qa spes in aubstrato n' e producibilis, neq pot trari aoem phycam. =

Aduerte in hac detraõe n' dari supposiõem concursus Dini ad creatum, neq uice uersa; qa p eand indiuisibilem entatem aois concurrit sil ca 1.a et 2.a. neq en' ca 2.a recipit in se concursum ca 1.a, sed utraq ca sil concurrit ad effum producendum; cum hac tn' dria, qd ca 1.a debeat concurrere x.a exigentiam nia ca 2.a, et ca 2.a deat concurrere detrata qad Induum a 1.a, qa ca 2.a n' cognoscit oes aoes, qs in indiuo pot elicere; hoc en' sol ptinet ad cam 1.am. =

Quomo ca 1.a detret 2.am;

Quar 2.o ~~pp~~ ca 1.a detret 2.am q ad Induum. R affre. Br qa ca 2.a e de se indetrata ad ptes effus intra suam spem; sed n' datr aliquod prium, qd detret cam 2.am ad hunc potius effum n.o qm ad illum: g.o ~~etc~~ Ostenditr minor in ca libera (de q maius pot ee dubium) qa uoltas n' magis postulat amare p hanc n.o aoem, qm p aliam silem: cum en' n' cognoscat in Induo oes aus amoris poibiles, n' pot magis eligere hunc qm illum: g.o n' pot magis detrari ad hunc qm ad illum: g.o a Deo tamqm a ca vli e detranda ad hanc aoem amoris in Induo. =

Neq dici pōt qd circcunstantiæ tempo=
ris & loci detrent cām 2.am ad aūs in indūo. nam neq hic lūs
neq hoc tempus postulat detrate á cis 2.is ut operentr. aliter
Prius q productus é ante Plum postularet ex na sua produci ante
illum; et Ioannes q natus é Bracharæ n' pōet nasci Conimbricæ.
sicqd postulabat in illo loco produci indetrate, qd é falsum. De=
inde n' assignabitr alia circunstiā q' detret cas in induo ad ope
randum: g.o circunstiæ n' st q' detrānt cās ad aūs in indūo. =

Ostenditr ēt eād minor in cis na=
riis, qa hic ignis vg applicatus huic ligno n' magis postulat
producere hunc n.o calorem in hoc ligno, qm alium calorem huic
oīo silem. nam neq hæc entās ignis, neq hic lūs, neq hoc tem=
pus, neq hæc figa, & hoc lignum postulant magis hanc n.o ao=
em calefactiuam qm illam: g.o qs detrat ignem ad hanc n.o
aoem et n' ad illam? Certe sol cā 1.a. = Si tn' qras in
qnam dsistat hæc detrao qad induum? R. dsistere in decre=
to Dinæ uoltis, q' sicut uult se accomodare cæ 2.æ operanti
in his circunstantiis, ita vult hanc n.o aoem detrāte. =

Opposām sn.am tenent P. Vasq. et
P. Arr. p qq Arg. 1.o si cā 2.a libera se n' detrat q' ad in=
duūm sed expectat hanc detraoēm á cā 1.a sequtr qd tollatr li=
bertas creata. et ostendis hoc qa Prius vg n' sol é liber ad
amandum in spē sd ēt é liber in ordē ad hunc n.o aūm amo=
ris, p qm meretr. Deind n' sol é liber ad odium in spē, sed
et ad hunc n.o aum odii, p qm peccat: sd Deus é q detrat
ad hos n.o aūs in induo: g.o Petrus neq posuit libere hunc n.o
aum amoris, & hunc aum odii in induo; ac p ons neq p hunc
amorem meretr, neq p hoc odium demeretr. =

R. ngd assumptum et ad illius p=
baoem Dico n' sol dari libertem q' ad spem, sd et q' ad ex

Quo ad exercitium et induum: nam Petrus vg uoluit ponere aliqm aum in induo, a q cessaret poet si uellet. et lt ad hunc n.o aum se n detrãret, e qa hunc detrãte n nouit, si en illum agnoscere, hunc procul dubio poneret; igr Deus n necessitauit Petrum ad ponendum hunc n.o aum amoris, qa Petrus hunc n.o libere uolebat, sd sol illi deerat cognio istius. et ideo n magis ad hunc, qm ad alium solem huic se poterat detrare: attamen Petrus intra hanc spem amoris libere uolebat ponere unum aum in induo, et hunc qm Deus ei designauit, et uolebat Petrus, qa sol propter defum cognioīs hunc n.o n elegit prae aliis. =

Praeterea in hoc argo latet ingens aequocão, qa exercitium huius aus e liberum ru uoltis, siqd uoltas poterat n elicere talem aum et se quare exercitio illius. Nec qd e qd electio huius aois prae alia n sit libera uolti creatae, sd soli Deo, q hanc n.o aoem uoluit detrare cã 2.ae. sd hoc et admittitr ab aduersariis q fatentr cãm 2.am in his circunstantiis ee oio detratam ad hanc n.o aoem, neq poe aliam ponere: g.o si uoltas necessitatr ad hanc aoem ob circunstiis, et tn adhuc e libera qad exercitium: solr lt uoltas detretr a Deo ad hanc n.o aoem, adhuc erit libera qad exercitium illius. =

Inst. ꝯ P. Arr. cae 2.ae operante in his circunstantiis pdefinita, e hec n.o aõ, et n alia: g.o ꝯ se detrãt in his circunstantiis, in induo se detrãt, siqd n het aliam aoem paratam a Deo nisi istam. Et cãm 2.am se detrãre qad exercitium qd operandum p hanc aoem detratam, n ab ipsa uolta, sd a Deo; qa ꝯ uoltas sit indriens ad oes illas aões, qs n agnoscit, libere utitr una, q illi a Deo detrãtr. =

Quod explicat P. S. L. hoc explo: filius vg e indriens ad eqtandum in qlibet ex plibus eqs, qs Pater het;

Tunc Pater filio detrat unum equum p aliis, in q eqtet, Igenter filius se detrat ad eqtandum et se detrat ad eqtandum in hoc n° equo detrato, n' a se, sed a Patre, attamen sp libere, qa poterat n' uti hoc ad eqtandum: q° sol cā 2.ª Ī heat pene infinitas aōes q̄s poit elicere cā 1.ª illi detrat hanc in Induo, et Ī cā 2.ª se detrat ad operandum, sol se detrat ad operandum p hanc, et per aliam.

Et declarat amplius hec dōa qa ad pfectam libertem et meritum sat e qd voltas se detret ad unum ex plibus actibus in induo et hunc in parti n' agnoscat ad eum eliciendum: qd fr explo illius q vult erogare unum aureum eleomosinae ex duobus millibus, q' het. et tm meritum het, qn erogat unum n° q̄m alium ex duobus millibus sic voltas q' se detrat ad ponendum unum ex plibus actibus Ītriōis meretr et q' se detrat ad eliciendum unum ex multis actibus odii peccat, et sicut si aliqs detret Prum ad erogandum potius unum aureum ex illis q̄m alium, n' illi ademit libertem, neq meritum ita et qn voltas detratr a Deo ad unam potius aōem q̄m ad aliam n' pcuatr sua liberte et merito.

Arg. 2° sal n' detrabit Deus voltem q' ad aum malum in Induo. et ostendis hoc qa sequetr Deum ee cām et autorem peccati Ī ad illud in Induo detret voltem. Rngd assumptum, qa ut Deus eet cā peccati debat ad illud Īcurrere suadendo, et Īsulendo, ut cā partis; atqui Deus n' ita detrat sd tm ex munere cae vlis: q° n' e cā peccati. Sicut en Īcurrendo Deus Ī creatura p eand aōem ad aum peccati X.ª adversarios, n' e cā peccati, qa sol Īcurrit ut cā vlis. ita et detrando q ad Induo ad aum peccati, n' det dici autor illius qa sol detrat ex officio causae vlis, et ideo si Petrus detrat Plum ad aliqd peccatum Petrus peccabit, qa detrat et suadet tamq̄m cā partis.

Arg. 3.º cä 2.ª hic, et nunc n'é indriëns ad plles aüs, aliter poet producere infinitos, ac p̄ons heret infinitam uirtutem, qd n'é dicendum. Et cäm 2.am éé indriëntē ad producendum plles aüs n'sit colectiue, sed succiue, hoc é unum post alium. Sicut mä het capacitem ad recipiendum plles fräs, n'qd sit, et colectiue, sd diuisiue; neq ex hoc seqtr qd cä hëat infinitam uirtutem ut ma illa n'hët, qa tunc eët infinita uirtus, qn sit poent produci á cä oes illi aüs. =

SECTIO. V.

De Creatura instrātr, & pncipalr creante.

Quer 1.º Ut Deus poit ꝯdere Creaturam q, ex nä sua instrātr, sd obiatr Creat? Et affré. Pr qa in hoc nulla cernitr implicantia. Pr 2.º qa Deus d facto eleuat nostrum illum ad producendum uisioem Beatam instrātr, et aquam baptismalem tanqm instrüm ad producendum gratiam supnalem: g.º ët poterit eleuare Creaturam, tamqm instrüm obidialem ad creandum aliam. =

Dices 1.º illam Creaturam adhuc habere uirtutem finitam, et lemitam, sd ad creandū reqritr uirtus infinita: g.º nqd mīn; nam ad creandum absé n'reqritr uirtus infinita, sd sit ad creandum á se, et indepenter ut Deus creat, et in hoc sensu creare é solius Dei. = Dices 2.º Creäo supponit uirtutem creatiuam in aü 1.º, sd nulla creatura pöt here uirtutem creiuam: g.º nulla pot creäre. Et nullam creaturam pöe hëre uirtutem creatiuam indepëntem, poe illam u.º hëre depëntem: Sicut nullus intellectus pöt hëre uirtutem ad producendum uisioem beatam indepenter, sd depenter á Deo ꝯcurrente. =

Quer 2.º Ut poit eleuari aliq creatura ad creandum, ut instrüm conatle? Et affré. Pr 1.º ex illo generali fuñto qa n'apparet in hoc ulla repugnantia. Pr 2.º

Pr 2º qa maior ꝑ sat aeqlis distiā uidetr intercedere inr intellectum creatum et Deum in raoe obti, qm inr Deum creantem et creaturam: sd datr d facto instrūm conalle ad uisioem Beām qle e lumen gloriae: gº d poibili dabitr creatura, q tamqm instrūm conalle poit creare. =

Pposam Sn.am tenent D. Thomas May. S. Vasq. Molina et alii ꝑ qq. Arg. 1º Instrūm conalle e ꝓpetas cā, ac eiusd ordinis, et raōis ꝯ cā, q utitr tali instrō. Sed creatura n' pot ee eiusd raōis ꝯ Deo: gº neq ee instrum conalle creandi. Ꝓ ngd May. qa instrūm n' e narium qd sit eiusd ordinis ꝯ sua cā prialle; et pēt explo solis cuius calor neq e ꝓpetas hois neq eiusd ordinis ꝯ illo, et tn calor solis e instrum meante quo unus ho grāt alium, xª illud ꝓlogum — sol et ho generant hoem. =

Arg. 2º instrūm sp ꝓducit aliqd puium, et dispositiuum ad cām prialem: sd ad creaōem nihil pot puium, et dispositiuum, ꝯ creāo fiat ex nihilo: gº nulla creatura pot ee instrūm creandi conalle. Ꝓ ngd May, nam calamus e instrūm ad scribendum, et nihil puium ꝓducit in manu q e ca priālis. = Deinde lumen gloriae nihil puium operatr, sd sit ꝯ illu ꝓducit uisioem Beām. Praeterea Phasma expssum e instrum conalle ad spēm illigilem, et nihil puium ad illam ꝓducit. =

Arg. 3º ois cā instrālis nalis e ēt ꝓncipalis, sed creatura eet cā instralis conalis creandi: gº ēt eet ꝓncipalis. Ꝓ 1º ꝯdendo totum (ut mox dicemus). Ꝓ 2º negd ꝯtiam, qa n' e narium qd oe instrūm conalle sit ca ꝓncipalis ut pēt in Phasmate expsso, qd e instrūm conalle spei illigilis, et tn n' e illius causa principalis, et in pōa generatiua, qua licet conaturaliter postulet generare, non est cā ꝓncipalis generaōis. =

Vpoibilis sit creatura priatr creans?

Affre P. Arr. in Phyca Disp. 2a. n.o 99. Pr 1.o qa in hac creatura admittenda nulla cernitr magnifesta implicantia ut patebit ex sulluoe argiu. Pr q.a auctiaa Patr in hac nia sol loqtr d facto, et n d poibili qa hac qstiones d poibili (ut inquit Arr.) neq in mentem Patribus uenerunt. =

Pr 1.o qa xples ex aduersariis, Deus pot cdere creaturam suaeuidentem nia Deum, et q postulat gratiam sanctificantem ~~eu~~: sd n minor e rugnia in admittendis istis creaturis, qm in creatura pncipalr creante: g.o ~~eu~~. Pr 2.o qa n minus e distia ad uidendum Deum qm ad creandum unum hoem: sd d facto eleuatr aia, ut tamqm ca pncipalis (xa S. L. et alios) ocurrat ad uidendum Deum: g.o et poterit dari una creatura, q ex nia sua pncipalr creet. =

Contraria sna e coissima et p ea citat P. S. L. 19 Autores p qq Arg. 1.o si talis creatura eet poibilis d facto daretr et ostendit hoc M. S. qa ad pfectioem Vniuersi ptinet, qd in eo dentr oes grus et spes creaturarum: g.o si illa e poibilis d facto daretr in rer nia. Miror tale argum adductum ee a sapientissimo M. S. nam ipse met admittit poibile ee corpus phyce simplex et tn hoc n datr d facto. Vnde Deus n tenetr d facto pducere in rer nia qdqd ctinet in Thesauris sua Dina pipoa. =

Arg. 2.o talis creatura q pncipalr crearet, eet spualis, ac pons et heret uoltem spualem q e accens: sd n poet creare aliqs creas, q st subias p uoltem q eet accens, siqd accens nequit attingere subiam: g.o implicabat talis creatura pncipalr creans. Et talem cream poe here uoltem indistam ac pinn n eet accens. Sicut d facto uoltas Angelica e indista ab Angelo xa pbalem snam imo et uoltas huna n disquitr ab aia

Et sic ista Creatura n' Crearet aliam p poam accialem, sd subia-
lem. = Adde qd voltas e' q' applicat poam executiuam ad cre-
andum, et n' e' ipsa fialr creans. =

Arg. 3.° nullum agens pot operari ma-
gis indepens extra se qm intra se: sd nullum agens pot intra se
creare, et pducere aliqd indepens a subto: g.° neq extra se. R.
ngd may, et pet explo fre malis subialis q extra se pducit ali-
am fram subialem realem et intra se pducit fram accialem
et modalem q' e' magis depens: ac p ons extra se pducit aliqd
magis nobile, et indepens, et intra se magis depens pducit. =

Arg. 4.° modus operandi accomodatr
mo essendi: sd nulla Creatura e', q' n' heat ɔposioem p aliqm
eductioem: g.° nulla Creatura pot operari p Creaoem, q neq e'
subtum neq facit ɔposioem ɔ subto. R. et Creaoem facere
ɔposioem ɔ suo trō, n' qd p eductioem, sd p intimam adhesioem,
et affectioem: nam ad ueram ɔposioem n' sp reqritr eductio, na
si unio ɔposi huni Creeretr adhuc daretr uera ɔposio et tn nu-
lla ibi eet eductio. =

Arg. 5.° n' pot dari Creatura q' operetr
immanenter nisi p aoem receptam in ipsa Creatura: g.° et n' pot
dari Creatura q' operetr transeunter, nisi p aoem receptam in ali-
quo subto. R. ngd ɔtiam. qa d ɔptu, et raoe aois transeuntis
n' e' qd recipiatr in aliq subto, nisi qn et detr ca malis: nam
et psisa raoe aois transeuntis sol e' operari extra se, lt postea
heat trum eductum, et Creatum. =

Arg. 6.° n' e' poibilis Creatura q'
n' heat in se aliqd eductum: g.° et n' poterit pstare Creaoem al-
teri Creaturae. R. 1.° ngd ans, qa in pbali sn.° pot dari Creatura
expers totius composioīs accialis. = R. 2.° ngd ɔtiam, qa
lt Creao sit ɔposa ɔ sua ubicaoe, relaoe, ~~...~~ q' educuntur, pot

Pot tñ pstare effum creaois suo tro, á q ipsa n̄ educitr: g.º lt illa creatura heret aliqd eductum, poet pstare creaoem effui indepenti, et n̄ educto. =

Arg. 7.º spialr p. C. S. L. ad creandum requirit uirtus infinita, et ostendis hoc qa inr Ens et nihil reperitr infinita distia: g.º ad reducendum illud nihil ad ee, requirit poa infinita q sol datr in Deo, et n̄ in creatura. Et nqt ans, et ad illius pbaoem Dico et in eductioe fieri fram ex nihilo sui; et n̄ requirit uirtus infinita ad educendum, sc̄ extrahendum illam fram ex nihilo sui: g.º ēt lt creao fiat ex nihilo sui, et sbti, n̄ requirit uirtus infinita ad creandū. et lt inr fram, educendam et pbaoem illius detr distia infinita tñ agens nale pōt pncipalr uincere hanc distiam infinitam: g.º lt inr Ens creandum et illius negaoem, sc̄ aventiam detr distia infinita, poterit superari á creatura. =

Praeterea lt inr Deum, et creaturam in raoe sbti detr distia infinita, pot hac distia uinci p lumen gloriae qd é in se finitum: g.º lt inr Ens, et nihil intercedat distia infinita poterit aliqua creatura uincere hanc distiam. Et huius raō e qa trus pducendus é finitus, lt trus á quo distet infinite. Sicut qa uisio beata é aus finitus, pot pduci ab illu et lumine gloriae finitis, lt trum ad qm sc̄ obtum sit infinitum: g.º ēt lt distia tri á quo sit infinita, qa tñ trus ad qm é finitus, poterit abse pduci á creatura. Adde qd lt creatura á Deo infinite distet, Deus tñ illam creat p aoem finitam: g.º n̄ é narium qd applicetr uirtus infinita ad creandum. =

Arg. 8.º mus operandi seqtr mum essendi: sd n̄ é poibilis creatura, q in essendo n̄ ostet poa passiua: g.º ēt n̄ erit poibilis creatura, q in operando n̄ supponat aliquam

Poam passiuam subti. Et illud prologum n' ee vliter uerum nam aliqn fallit, et psertim in hoc euentu, qa Deus n' hēt poam passiuam, imo neq e capax illius; et tn qn operatr p eductionem, supponit sp poam passiuam subti: g° e ctra bn poet dari creatura, q in se heat poam passiuam, et tn operetr indepenter a subto p creaoem: et sic mus operandi n' sp imitatr mūm essendi.

Arg. 9° n' e poibilis creatura pncipaltr operans miracula: g° neq pncipaltr creans. Respondent aliq 1° ngd ans. Et tn 2° ngd ctiam; dirsa rao e qa operari miracula pncipaltr e inuertere ordem nae, quod solt ptinet ad autorem ipsius nae: at u° creare e qd nāle. nam creao Angeli et aiae roalis st ualde nales: g° poūnt cpetere creaturae. Praeterea operari pncipaltr miracula, adducitr in argum Diuinitatis xa coem exposioem Patrum: qd tn n' e adeo expssum in creaoe.

Arg. tand ex autorite Patr; et 1° ex D. Athanasio ctra Arrio ibi — administrare creaz, et seruoz e: cdere autem et creare solius Dei eius q ibi — 2° ex D. Cyrilo in Iulianum ibi — in hac cessa nae st ea q ppe st solius, et oium summae subiae, qrum unum ee dicimus efficaciter pducere poēt ut creatorem —. Et c Arr. Patres solt loqui d facto, et ru haz creaz existentium, n' u° rū poibilium, neq en Patres d qstioibus poibilibus curarunt. Vel dic creare indepenter et a se ee ppum solius Dei, n' u° creare depenter et ab alio, ut crearet illa creatura. Nam creatura sāt disguitr a Deo in eo qd sit finita, creata, dependens ~~etc~~, qd Deus n' hēt.

SECTIO VI.

De Oīpoā circa trūm Infinitum.

Supponendum 1º Infinitum sic difiri — id qd caret fine — qd sic explicatr a PP: Infinitum consistit in eo qd incipiendo ab uno tro numerando, pcurrendo, et demendo succive n' poit pueniri ad ultimum. Unde poterit Infinitum Claudi inr duos tros certos: qre n' negamus finem et trum obse infinito, sd talem finem, et trum, q pcurri poit succive tempore finito. =

Supponendum 2º unum Infinitum poe ee maius alio, qa si Deus pducat infinitos hoes maior infinitas erit occulor, et capillor, qm houm. = Supponendum 3º uni Infinito poe addi aliqd amplius et tunc erit maius Infinitum qm antea. = Supponendum 4º si aliqd addatr nº finitor maximo, tunc resultare numer infinitum fratr, qa antea poterat pcurri succive tempore finito, postea uº p additionem ultimam iam n' poterat pcurri finito tempore. = Sfis psupositis —

Quer Ut Deus poit pducere Infinitum actum tam in multitudine, qm in magnitude et et in intioe? Rg affre. Ita Platone et Gabriele, P. Vasq, P. Fasolus, P. Furt, P. Arr, Oui, Cont. et alii, qs citat n' tn' Segtr P. Sl tractu 4º nº 180. Pr 1º qa in pductioe cuiusque infiniti n' apparet ulla rugnia, ut patebit ex sulluoe argor: gº a Deo pduci pöt. =

Pr 2º spiatr d Infinito in multitudine, qa infiniti lapides poibiles st simplr entia realia, sd oe ens reale pot existere: gº infiniti lapides pount sil existere. Ostenditr maior, qa unus lapis e unum ens reale pducibile: gº infiniti lapides st infinita entia realia pducibilia; et eod mo phandum e d Infinito in magnitudine et intensioe: qa poibiles st infinita pes mia, et linea stans infinitis palmis:

g.º si istæ pes producantur unitæ resultabit infinitum in magnitudine: et si infiniti grius caloris producantur uniti resultabit calor infinitus in intentione. =

Inst: assensus et dissensus cc.ª id obtum st entia realia positiua: et tn n' pount sit existere in eod illu: g.º ēt lt illi lapides infiniti sunt entia realia positiua n' poterunt sit produci. Ad ngd ɔtiam, dursa rao ē, qa inr assensum et dissensum datr ɔtractio et ideo sit n' pount ɔpati: at u.º in produce infiniti nulla reperitr ɔtractio, et ideo infiniti lapides pount sit produci. =

Pr 3.º qa si darentr infiniti ignes vg poent producere infinitos calores: sd Dina Oipoa ē infinita: g.º poterit producere infinitos effus aūatr. = Pr 4.º qa scia Dina pot cognoscere obtum infinitum: g.º ēt Dina oipoa pōt producere trum infinitum ɔ n' minorem hēat uirtem oipoa qm scia Dina.

Soluuntr ɔtraria argā.

Contrariam Sn.am tenet Arles, D. Thom. Scotus, CC. 6.º phycorum capite 8.º, M. S. in Metha, Teles, et alii, qs refert, et seqtr S. L. n.º 184. Pr qq Arg. 1.º si Deus pōet producere infinitum aū, et poet producere qdqd ē producile. et ostendis hoc, qa n' maior rugnia daretr in infinito aū producendo qm in oi alio producili: sd Deus n' pōt producere qdqd ē producile, siqd exhauriretr Dina oipoa: g.º ~~eur~~ =

Ad ngd min. qa scia Dina cognoscendo oia poibilia n' exauritr in cognoscendo: g.º sitr Dina oipoa producendo oia poibilia n' exhauriretr in operando, sd tantum adæqretr suo trō. Pr optimo explo, qa poa generiua æterni Patris n' dicitr exhauriri p generaoem Dini vbi, lt ulterius n' pōit producere aliud vbum: g.º sitr Dina oipoa n' diceretr exhauriri

Quando ꝺucerent [illegible] ꝺem ꝺrum ꝓbilem, & alterius nihil ꝓ
ſet ꝺucere. = Vnde ꝙ ꝺma ꝓpoſ. adhuc reſtaret in ꝺ̃er=
uandis his ꝓbilibus infinitis ꝺuctis. =

Cor. 2o. Si daretr infinitum aũ hẽre ter=
minum & finem auctr: ſt infinitum e id ꝙ caret ꝓ & fine:
g. n ꝓt ꝺduci a deo. Do cõtra aũ. Infinitum e id ꝙ ca=
ret fine & to attingendo ſucciue tempore finito. Ita. e ꝙ ca=
ret fine & ꝺ abſ, nõ ꝺuc. Sic infinitum ꝙ hõum Mittit
in eo ꝙ incipiendo a ꝺmo & numerando ſucciue, numq̃ ꝓt
alligi tempore finito attingere ultimum hoẽm. Idem dicendum
e & Linea ſtante infinitis palmis, & a Calore hẽnte infinitis
gꝝs intenſion. =

Exiſtentibꝫ ꝺi tent infiniti hoes & oẽs
ſt diuidant ꝓlam lineam ꝙ palmos eam diuident tempore fini=
to: g. illa Linea n e infinita. & c. nga aũs ꝙ illa linea
ꝓt palmos here infinitos infinitis, & tunc n ꝓt diuidi tempo=
re finito ab illis hoibus infinitis, ꝙa illud infinitum Linea
e maius q̃m infinitum houm. = 2o. nego ꝓam,
ꝙa ut ibi linea alte e infinita, ſat e ꝙt ab uno ꝓe finito
non ꝓt ſucciue diuidi tempore finito n ut ab infinito nõ ho=
minum, ꝙa tunc unum infinitum e adhuc alterꝫ. =

Cor. 3o. Si darent infiniti hoes & ſinguli
herent ſum annulum, eos ꝓt mitarent in aſeruum herent
infiniti annuli in illo aſeruo. ex ꝙ ꝓt ꝙlibet ex illis hoibus
infinitis ſumere decem annulos & n ꝓt illos ſumere; ꝓt
ꝙa annuli erant infiniti & infinitum numq̃ exhauirt. n
ꝓt ꝙa n erent maiꝫ annuli q̃m hoes. = & in eo euentu
q̃mlibet ex illis hoibus infinitis deret ꝓt ſt ſumere unum an=
nulum. neq obſtat, ꝙ tunc infinitum annulos exhauiret ab
alio infinito houm, ꝙa hoc poſſet e adagi quam exhauiri: ſt

Sed implicaret qd illud infinitum annulorum exhauriretur ab aliquo finito. =

Arg. 4º. Si Deus poet producere infinitos lapides rg. segretr n' poe addere illi nº infinito lapidum decem grana Tritici. Ds negd assumptum, qa uni infinito pount addit aliae unites q' reddant maius infinitum. = Inferes: gº numerus finitus additus infinito facit maius infinitum. Ds Idendo illaoem qa infinitum abse consistit in eo qd tempore finito succive percurrit n' poit: sed n' implacat unum infinitum ee maius alio, ut pet in infinito capillorum ru numeri infiniti houm, q' doa e M. S. et Hurt. =

Arg. 5º. Supponamus dari infinitos hoes in illa multudine houm assignari pot numerus maximus finitorum, tunc sic arguis. Ille ho segns post numerum finitorum maximum ꝫ facere infinitum, ꝫ n' qd faciat infinitum e incredibile, sigd unum finitum additum alteri finito, n' facit infinitum, qd uº n' faciat infinitum et dici n' pot, qa ille numerus houm erat maximus finitorum, ut supponimus: gº p additioem alterius hois iam manet infinitus: sd haec e magnifesta implicantia: gº implicat produci infinitum au. =

P. Arr ingenue fatetr se ignorare soluoem huius argi, et sic Disp 17 nº 46. inquit. Malo fateri me n' uidere soluoem, qm dare aliqm, quam neq ego, neq ullus alius intelligat. Non possum n' admirari demitioem animi sapientissimi uiri. Sd in magis deficultatibus ꝫ et Aqlina ingenia secutiunt aliqn'. Ds

Ds tn' illum numerum finitorum maximum p additioem alterius numeri ~~fieri~~ fieri infinitum, qa iam tunc n' pot succive numerari, ꝫ percurrit tem

Tempore finito. Neq mirū e qd unum finitum additum maximo finito faciat infinitum. nam Xa Doam ipsius Arr. unum indisibile additum alteri indisibili facit maius et disibile, et unus numerus additus nono facit decem, ꝯ neq nouem neque unus singilatim sunt decem: go sitr, lt nullus ex illis numeris sit infinitus diuisim, tn ꝯiunctim faciunt infinitum, et pr expto cognitois Dinæ d infinitis poibilibus in q infinitate uidet Deus numerū finitorū maximum et cognoscendo ulterius aliud poibile finitum redditr hæc cognio d obto infinito.

Replic: ille numerus finitorū maximus pot pcurri tempore finito. Deinde illa unas supaddita et pot pcurri tempore finito: go n faciunt infinitum. R distqd Ins: go n faciunt infinitum diuisim, ꝯdo ꝯiunctim nq ꝯtiam. qa ille numerus finitorū maxius et illa unas supaddita si sumantr separatim tempore finito pcurri pount. n uo si sumantr ꝯiunctim put faciunt infinitum. Unde illa unas supaddita sol facit infinitum fratr, et ꝯple, n uo matr, sicut numerus decimus additus nono facit decem fratr.

Inf: go si occidatr ille ultimus ho peribit infinitum, sigd iam manet numerus finitus. R distqd illaoem peribit infinitum fratr, et qad ꝯplementum. ꝯdo peribit infinitum matr, nq illaoem. Sicut si his ex decem hoibus unus occidatr n pereunt decem hoes sd ille tantum q faciebat numerū decimum. Qre n perit illud infinitum matr p ablatioem illius ultimi, sd tm perit fratr, et q ad suum ꝯplentum.

Arg 6o si dentr infiniti hoes ibi erunt infinitæ unites, infiniti binarii, Decades ~~etc~~ tunc si auferas ex illo no infinitos binarios, seqtr illum numerū remanentem n ee maiorem sua pe, qa illi infiniti binarii

qui ablati sunt adhuc manent infiniti, ac proinde aequales suo toti. Et negatur sequelam, quia adhuc in toto manent binarii infinities infiniti, ac proinde istud infinitum est maius quam sua pars infinita, sicque ut iam dicimus unum infinitum potest esse maius alio. =

Replicabis implicat quod a Deo cognoscatur infinitum aut vel hominum: ergo et implicat quod producatur. Et negatur ans. quia non datur ulla rugnia, imo maxima convenia in eo quod Deus cognoscat omnes homines possibiles. = Dices Deum non cognoscere infinitos homines aut, sed in potentia, idest non tot, quin plures. Et negatur assumptum, quia Deus in tota illa collectione hominum possibilium attingit ultimum: ergo potest ponere extra causas omnes illos homines possibiles usque ad ultimum, ita ut tempore finito numerari non possint, in hoc enim consistit ratio infiniti ut iam supra advertimus. =

Diruuntur alia argumenta contra Infinitum in extentione et intentione.

Arg. 3.º Corpus infinite extensum non est possibile sicque non potest moveri: ergo non potest produci. Et distinguo ans: Corpus infinite extensum non potest moveri in spatio finito, concedo. in spatio infinito, nego ans. quia si produceretur tale corpus infinitum, et daretur spatium infinitum in quo posset moveri. Praeterea nullum esset inconveniens quod non posset moveri, nam de ratione corporis possibilis non est moveri sed moveri aut. =

Arg. 4.º nullum quis potest existere nisi contractum per differentias certas et finitas: ergo et nullum corpus extensum potest existere, nisi detractum ad certam et finitam mensuram. Et 1.º negatur ans, quia Ens in communi x.ª probabilem sententiam est quis ad Deum, et creaturas. et tamen existit in Deo contractum per differentiam infinitam. Et 2.º negatur contiam diversa ratio est, quia quis non potest existere in rerum natura, nisi prout trahat actionem physicam productivam, quae non trahitur nisi ad certum, et singulare inductum: At 4.º corpus, in quo

Extentiue, et mensura existeret, ipse eet single potens trare ao=
em productiuam. =

Inst: here mensuram e poe mensurari: sed
illud corpus infinitum n poet mensurari: g° n heret propetem corpo=
ris q e poe mensurari. Rondent aliq 1° poe mensurari sed
ee propetem corporis finiti. Et n 2° illud corpus poe adhuc
mensurari ꝯ alio infinito, nam poibilis erat linea infinita bi=
cubita, sexcubita, ~~etc~~ ii

Arg. 9° extendatr infinita linea cc.a
Orientem, q ꝯstet infinitis palmis albis, unr posis palmis ni
gris; ita ut unus palmus niger seqtr post alium palmum al=
bum in infinitum: hoc poso: anichylentr illi palmi nigri, in
hoc euentu et palmi albi relicti occupant totum spatium circa
Orientem, et n.c qd n occupent e magnifestum, siqd manebant
uacuitates palmor nigror: si uc° n occupant totum illud spati=
um: g° palmi albi n st infiniti. =

Ra si tam palmi albi, qm palmi
nigri erant infiniti, adhuc palmos albos relictos occupaturos ee
spatium infinitum, et n occuparent totum qa ut suppono
spatium erat maius infinitum, qm palmi albi infiniti: et
ut palmi sint abse infiniti sufficit qd percurri n point succi
ue tempore finito. Unde uacuites relictæ a palmis ~~al~~ nigris
infinitis erant infinitæ, et spatium plenum palmis albis
et erat infinitum. =

Arg. 10 Si deus ꝯtrahat oes pes lineæ infinitæ
facient globum infinitum uersus oes pes loci, et n facient glo=
bum infinitum. facient infinitum, q st infinitæ: n facient
globum infinitum qa illæ pes lineæ anteá n occupabant spati=
um infinitum circa latera: g° neq posteá. Rondent 1° C.C.
ngt illum globum fore finitum, et dicunt pes lineæ infinitas

Contractas in globum occupaturas spatium infinitum versus omnes loci arias, qd antea n occupabant: et huius rae e, qa herent dirsum situm, qm antea hebant. Rondent alii 2o illum globum habitur qd pes infinitas, n tn occupatur ee spatium infinitum p accens rae dirsae ubicaois: q n extendebat pes in infinitum cca latera. Sicut Corpus Xpi Dni stans septem palmis ig p accens n occupat in sacra Eucharistia spatium septem palmor ppter dirsam ubicoem. = Rondent alii 3o rugnare istam stractionem Lineae infinitae in globum. =

Urgebis si Deus produceret hoem infinite extensum, nunqm cibus deveniret ad stomachum: go iste ho n poet nutriri, ac pons neq uiuere. R 1o illum hoem poe n ee infinitum ab ore usq ad stomachum. R 2o illum hoem sol duratur p breue tempus, et ideo poet in hoc insti creari, et insti segnti anichilari: Unde n eet narium qd nutriretr. R 3o poe dari aliqm rugniam in hoc hoe infinito, q n daretr in lapide et in Linea infinite extensis. =

Arg. 11. Producat Deus piramidam infinite longam, ita ut duae lineae coleterales, et et lineae basis sint infinitae: incipiamus igr mittere lineas a cuspide ex latere in latus, certe descendendo uiniemus ad lineam finitar maxam: in hoc eventu haec linea finitar maxa cui sol unu puntum adhaeretr eet infinita, qa iam uincit aliam finitar maxam in eo puncto. Deind n eet infinita, qa unum punctum finitum additum lineae finitae, uidetr n poe stituere infinitum: go ~~eus~~ =

R illam lineam post finitar maximam fore infinitam, qa ppter illud punctum, qd addebatr iam n poterat pcurri succiui tempore finito. Quod

Quod u.º clauderetr inr duos tros, de inr duo puncta nullum e inconueniens ut iam aduerti: qa infinitum n' caret trō absē sd trō et fine, q pcurri poit succiue tempore finito. Vnde qn philosophi asserunt in infinito n' dari ultimum, neq trum, illigendi st, d trō q tempore finito pcurri poit. =

Arg. 12. Si detr infinita grauitas poterit mouere lapidem in insti: sd n' pot dari motus in insti: g.º neq infinita grauitas. R. ngd may qa lt uirtus sit infinita n' pot operari effum impoibile qlis e motus in insti. qre lt darentr infiti Angli, et herent uires infinitas n' poent mouere lapidem in instanti. =

Arg. 13. Si daretr uisio beata infinite intensa, eet cphensiua Dei: sd impoibilis e notitia cphensiua Dei: g.º ēt e impoibilis uisio Beata infinite intensa. R. 1.º ngd may qa illa uisio poet ēē infinite intensa rū unius attributi Dini et n' rū oium, qd requritr ad cphentioem. R. 2.º illam uisioem adhuc n' fore cphensiuam qa n' heret aeqlitatem cō obto cphenso qd aliq requrunt ad exactam cphentioē. R. 3.º bn poē admitti infinitum aūm in intentioe qn admittatr hec uisio Beata infite intensa qa ex admissioe unius infiniti n' seqtr qd admittantr oia. =

Arg. 14. Supponamus qd detr albo heni infinitos grūs intentiois. Praeterea dentr infiniti lapides, et ponat Deus duos grūs albedinis in qlibet lapide; in eo euentu, ꝫ oēs lapides dealbarentr ꝫ n'. R. in eo euentu n' ēē dealbandos oēs lapides, sd sol dimidietatem illorum qa ut suppono, tot erant lapides infiniti, quot grūs albedinis infiniti. =

Quaer 2.º ꝑ detr d facto infinitum aū, se cathegorematicum? R. dari d facto infinitum au negiuū;

Idest infinitæ negoës. Pr qa poibiles st infiniti hoes aü, ut supra dixi; sd in hoc lapide dantr infinite negoes, q negant oes illos hoës poibiles infinitos: go d facto datr infinitum aü negiuüm. Adte tn n dari infinitum aü posiuüm, qa et in opioe Aristis, q ponit ctinuum ex pibus infinitis, hæ pës n st au infinitæ, sd sol pöa, ide n tot qn ples

SECTIO. VII.

V Deus poit producere creüram oiüm maxäm, uel oiüm infimam.

Resoluo 1.o pot Deus pducere cream oium pfectissimam, ita ut nulla alia pfectior dari poit. Ita ꝯ Durando, Scoto, Aureolo et aliis. P. Arr in phica Disp. 13. Sec. 3.a Pr 1.o qa in pductioe talis creæ nulla datr rugnia, ut patebit ex soluöe argoꝝ. Pr 2.o qa in colectioe oiüm creaꝝ pöibilium det assignari aliqua ita excedens alias creäs, ut a nulla excedatr, et ostendo hoc, qa in hac colectioe demus deuinire ad aliquam cream, q ita sit pductiua aliaꝝ, ut ipsa a nulla alia pducatr, sd a solo Deo: go et deuinire demus ad aliqm creäm, q ita excedat alias, ut ipsa ab illis n excedatr, sd a solo Deo. alioqn daretr mutuus excessus in creaturis: go hæc creä eet oium pfectissima, ac pdns poet pduci a Deo.

Pr 3.o qa Deus pot pducere creäm summe pfectam, qm pöt, q pposio uidetr identica: pducat go illam creäm, tunc sic rogo: ista creä e oium pfectissima. si e hemus intentum: si n e: go pot Deus aliam pfectiorem pducere, et iam illa alia n erat summe pfecta qm Deus poterat pducere. Pr 1.o qa Deus incipiendo ab hoe sg. cognoscit illam spem, q excedit hoem, et et cognoscit aliam q excedit illam

Speciem excedentem hoem; et sic pgrediendo attingit aliqm spem q ita excedat oes ut a nulla alia excedatr: g. hac e oium pfectissima, et a Deo pduci pot. =

Replic: In Deus n cognoscit detrate aliqm spem excedentem oes sd indetrate. Ngt assumptum, qa cognitio Dina n het obtum indetratum sd detratum, et certum, qa sicut cognoscit detrate hoem, q excedit equum et detrate agnoscit Angelum q excedit hoem, ita ascendendo ad supmu grum creae attingit detrate aliam, q ita uincat alias in pfectioe, ut a nulla superetr: g. o hac sit cognoscibilis, et a Deo pducibilis e. =

Pr 2o. qa inr Deum et colectioem creaꝝ inruenit summa ppinqtas, q dari pot inr creas et Deum: sd hac summa ppinqtas n ruenit toti colectioi creaꝝ raoe oium, hoc e imperfectioꝝ n en sume accedunt ad Deum: g. sol e raoe alicuius pfectissima creae q a Deo pduci pot. = Pr 3o. qa xa Sna aliqrum spes seraphim e pfectissima oium poibilium: g. intra ipsam spem cognoscit Deus seraphinum pfectissimum, qm pot pducere. =

Soluuntr contraria arga.

Opposam Snam tenet D. Thom. Herueus, P. Recupitus, P. Fasolus, Ouiedo. Rubius, Amicus, Teles, et aliqs seqr P. S. tractu 4o. no. 218 pqq Arg. 1o. Ois creae infinite distat a Deo: g. n pot pduci aliq ita pfecta ut n maneat Deus adhuc in infinitum immitabilis: g. adhuc pot immitari a creae pfectiori ac pdns n pot dari ulla tam pfecta aii ut n sit alia pfectior in infinitum, aliter limitaretr illa uirtus Dei infinita. =

Rpoia illa creae pfectissima n maneret Deum immitabilem ab alia creatura, n qdem

Defectu uirtutis Diuinæ sed defectu creæ, q' impoibilis e'. Neq obstat illa distia infinita inter illam cream et Deum, qa et inter Diuinam sciam et cream poibilem pfectissimam datur illa distia infinita et tn pot cognosci a Deo: q° sit detur distia infinita inter cream pfectissimam et Oipoam, poterit tn ab ipsa Oipoa pduci. =

Adde qd et in opione aduersariorum illa collectio creaturarum infinite distat a Deo. et tn Deus pot pducere creas in infinitum, ide n' tot qn plures, qn Oipoa et uirtus Diuina desinat ee infinita: q° sitr sit Deus infinite distet ab illa crea oium maxa adhuc tn conseruatur uirtus Oipoæ infinita, q' consistit in eo qd poit pducere oe pducibile, qualis erat illa creä. =

Inferes: q° exhauriretur Diuina Oipoa siqd n' poterat ulterius pducere aliam cream pfectiorem. Et distqd illaoem exhauriretur, ide adæqretur suo tro, transeat. exhauriretur ide heret uirtutem lemitatam, nq illaoem. Imo abse n' exhauriretur Diuina Oipoa: qa poa tunc sol exhauritur, qn n' pot operari cc.as aliqd obtum sibi poibile: At u° in eo euentu n' erat poibilis alia creä pfectior. Et pet expto sciæ Diuinæ q' n' exhauritur ex eo qd n' cognoscat obtum n' cognoscitur; q° sitr Diuina Oipoa n' exhauriretur ex eo qd n' pducat tum impducibilem. =

Arg. 2°. Impoibilis crea n' hens sibi æqlem in pfectioe intra eand spem, et sol in alia spe: q°. impoibilis e' crea oium maxima et q' excedat oes in pfectione. Et pmisso ante, disqd ins: q° impoibilis e' crea q' excedat oes positiue transeat, q' excedat oes nege nq ctiam. qre Deus poet pducere plres creas supmas intra eand spem, ide talles q' n' haberent supra se alias pfectiores posiue. =

Arg. 3°

Arg. 3.º illa Crea oium maxa ex cederet infinitas pfectioes: g.º eet infinita essiatr. Pondent aliq RR 1.º Idendo totum, neq en inde segretr qd talis Crea eet Deus, qa n erat infinita essiatr in oi grē, et independenter, qd solus Deus het. Pondent alii 2.º ngd Itiam qa ut aliqd sit infinitum in essia n sufficit qd excedat infinitas pfectioes, sd det includere oem pfectioem poibilem et excludere oem impfectioem: At u.º illa Creatura adhuc includeret impfectioem dependiæ, ac pcns n eet essiatr infinita. =

Replicabis ut detr infinitum in multitudine n e narium, qd includat oēs numeros infinitos: g.º ēt ut illa Crea eet infinita essiatr n e narium qd includat oes pfectioes poibiles. Rx ngd Itiam. qa infinitudo in multitudine x.ª nostram In.am sol Isistit in eo qd incipiendo a 1.º n.º n poit succiue numerari tempore finito. qd u.º includat oēs numeros, & n, hoc n ptinet abse ad Infinitum nisi ad maxum infinitor in multitude: At u.º ee infinitum essiatr includit oem pfectioem et excludit oem impfectioem x.ª coem acceptioem phor: poterit tn illa Crea dici infinita sm qd, ide maxima in grē Creaturæ. =

Arg. 4.º impoibilis e numerus oium maximus: g.º ēt Crea oium maxa. Rx ngd ans, qa Deus optime agnoscit Colectioem oium numeror poibilium ita ut nihil aliud poit addi ulterius, et hoc sat e ad poibilitatem numeri oium maxi. Si u.º detr aliqd inveniens in pductioe istius numeri extra cās erit ex alio capite, qa res succiuæ essiatr n pount sol existere. qd inveniens n cernitr in Crea oium maxa, q eet pmanens. =

V. Deus pöit condere creäm oiüm infimam

Resoluo 2º pöt Deus producere creäm oium infimam. Pr propter eäd funta, q nuper assignauimus in productioe creæ oium maxæ. qa sicut Deus in colectioe oium poibilium attingit cream perfectiorem et excedentem oës, ita et in eäd colectioe agnoscit creäm infimam et q ab oibus exceditr. Pr qa inr entia subialia d facto datr oiüm infimum, q lis é mä 1ª xª cöe: gº ët d poibili dabitr creä oium infima.

Arg. 1º ex eo qd Deus uideat infinitas pës in ɔtinuo, n sequtr qd deueniat ad aliqm pëm ita minimam ut ulterius n poit diuidi: gº ët ex eo qd uideat illam colectioem creäꝝ n sequtr qd uideat aliqm q sit infima ex oibus. Rs 1º negd ans qa in ɔtinuo n dantr pës infinitæ, sd sol indiuisibilia finita, et ideo Deus uidet ultimum indisile cuiusɔque ɔtinui. Rs 2º in Sna Arlis admittente pes in ɔtinuo, ngd ɔtiam. qa illa pars minima é impoibilis. qa si é pars adhuc ulterius pot partiri. illa uº creä infima n eet partibilis in alias, et ideo cognosci poterat.

Arg. 2º n implicat qd Deus producat aliqd infimum infrá hanc cream minimam: gº ~~etc~~ Rs ngd ans, qa implicat qd infrá creäm minimam poit alia produci. sicut suprá creäm maxam assignatr aliq maior producibilis.

Inferes: gº reliq creæ n eent infinitæ cyncathegorematicé siqd herent illas duas p tris. Rs ngd illaoem qa et spes Arlium st infinitæ et tn hënt hoëm p supmo trõ. Adte hic Dinam Oipoam adhuc pöe occupari in ɔseruanda illa creä et in ea milies reproducenda, ac pinde n exhauriebatr uirtus Oipoæ ccª talem creaturam.

Disp.

DISPVTÃO. III.

De efficiente proximo idest creato tam naturaliter quam obiãtr operante.

SECTIO. I.

De prio proximo agentis creati circa produoem subiæ & accium.

Supponendum é totum suppositum dici prium rotum et ultimatum fra subialis: qa totum denoiatr producens. Siqdem aoes st suppositor. Gre ignis ug é prium ultimatum alterius ignis et Leo alterius Leonis, et sic d ceteris. Tota uo difultas consistit in prio proximo et immeato producendi.=

Quar. igr 1o. ~~st~~ prium proximum q una subia producit aliam sit subia an accens. Et éé fram subialem efficientis. Ita d Scoto Durando, Rubio, Oui. et aliis Cl. Clrr. in Phyca Disp. 11. no. 27. Pr 1o. qa sola subia pot recipere aliam immeate: go sola subia pot aliam immé producere. Pr 2o. qa unum accens é immé productiuum alterius: go et una subia é proximé productiua alterius.=

Pr. 3o. qa accens n pot immé producere subiam: nam si illam produceret p se sol, et hoc n. qa d sit ignobilius n pot ctinere in sua uirtute subiam nobiliorem, nemo en dat qd n hët: si accens producere subiam sit d concursu alterius subiæ; et hoc ët n qa superfluus éét iste concursus siltaneus accentis. Si en unum accens é adæqtum prium alterius accentis: ug unus calor rii alterius caloris. Cur ët una subia n erit prium adæqtum alterius subiæ, ug unus ignis rii alterius ignis.=

Contrariam Sn.am tenent D. Thom. Simplitius P. Vasq. P. Fonc. P. Valen. C.C. et alii p qq. Arg. 1.o fia subialis n' pot pducere immé aliqd accens: g.o neq aliam subiam. Et 1.o ngd ans, qa aia pducit suas ppetes accialis, idé suas pöas p emanaöes. Praeterea in Sn.a ~~dis~~ n' disquente pöas ab aia adhuc ipsa aia pducit immé aoes uitales, q' st acciä. Et 2.o ngd Itiam, dirsa rao é, qa subia n' pot spifari per aum accialem, sigd aus, et poa st in eod gre. pot tn' spifari p aum subialem. Sed 1.a responsio est clarior et expediur. =

Replic: eiusd agentis e pducere ultimam disposiöem ad fram, et ipsam met fram: sed calor accialis pducit ultimam disposiöem in passum: g.o ët pducit främ ignis. Et ngd may, et pet exemplo generantis hoem q pducit ultimam disposiöem ad aiam roalem, et tn' n' pducit ipsam aiam, q' sol fit a Deo p creäöem. = Praeterea frä celestes pducunt ultimam disposiöem ad främ uiuentium, n' tn' pducunt ipsam främ; qd en' n' é uiuens n' pot pducere fram uiuentis. =

Arg. 2.o si subia spolietr accentibus, n' poterit pducere aliam subiam, vg si ignis n' heat calorem n' pducet alium ignem: g.o subia n' pducit aliam immé. Et ngd Itiam, qa ut ignis pducat alium ignem reqrit qd pus disponat subtum meante calorem et aliis accentibus; et ubi 1.um passum é disposum accentibus nariis, statim fra ignis immé pducit aliam fram ignis. =

Arg. 3.o absente imo aliqn' n' existente frä subiäli, generatr effus subialis ad solam psentiam acciüm. ut pët in Sole q absens pducit aurum in uiceribus Terrae p qlites qs diffundit usq ad uicera ipsius Terrae; et hoc mo pducit et Ranas, Mures Culices, et alia

Et alia animantia id gris. Praeterea semina animantium et arborum n' existibus saepe uiuentibus a qq difulxerunt producunt immé alia uiuentia: q° in his euentibus sola accia producunt frãs subiales uiuentium. Et ngd ɔtiam, qa qn agentia subialia n' existunt, et st absentia tunc accia solt producunt disposiões ad frãm: Deus u° ut autor nõe suplet hunc defum cã 2ª, et se solo producit fram subialem. =

Inf: q° fra subialis uiuentis numqm producitur ab alia frã subiãli uiuentis, sd a solo Deo. et ostendis hoc, qa frã uiuentis genita sp producitr in absentia generantis, q sol assistit p uirtutem accidentariam, q relicta fuit in semine. Et ngd illaoem et ad illius pbaoem, dico frãm plis genitae poë salt produci a fra subiali matris, q semp assistit psens generaoi, et ad illam effiue ɔcurrit, ut pbabilior fert opio. =

De prio proximo accidentium.

Aduertendum 1° unum accens poe producere aliud immé, ut pët in ɔllu rũ suor aũm, et in calore rũ alterius caloris. Adtendum 2° in subia dari prium effiuum accidentium, q meante ipsa subia rote et ultimate producit accia. Vg. aia meante ɔllu producit aum iligendi. Aqua meante frigore producit aliud frigus, et in hac resuloe oes feré autores ɔueniunt. =

Tota difultas é ꝑ subia poit ẽẽ prium immeatum effuum accialium. Hac qstio et pot pcedere d productioe ppetum accialium p emanaoes et d productione alior accium p rigurosas aões. = Resoluo igr 1° subia immé producit suas ppetes accialles ita cois sn° ɔ utroq soario

Pr 1º qa sicut ma 1ª é prium passivum, ita qa subialis é prium activum: sit ma 1ª q̃ se ipsam immé recipit suas qbetes ideñtem eis: q. ét qa subialis immé ducit suas qbetes. Pr 2º qa si una subiã immé ꝺ̃ucereꝰ accia ꝺ̃ oia ꝺ̃ucerenturꝰ a deo et hoc n é narium. ꝺ̃ subia ꝺ̃ucereꝰ talia accia meantibus aliis accidentibus. et sic ageretꝰ ꝓcessus in infinitum.

Arg. 1º si subia immé ꝺ̃ucereꝰ suas qbetes ignis ꝺ̃ucereꝰ suum calorem: sed calor ignis ꝺ̃ucti debet ꝺ̃duci ab externo agente et ostendit hoc. qa cum calor sit ultima dispoio ꝓ quam ignis introducendam antecedit ipsum ignem: q. n ꝓt [illegible] ab externo agente. Subiam debet ꝺ̃ducere suas qbetes qn ipsa qbetes n ꝓt dispoiones ad ꝺ̃ductionem qa subialis q̃ sit calor vi ignis et ideo tunc ꝺ̃ duci debet ab externo agente: At vº illas et ultras alia q qbetes q n disponunt. sed secundꝰ qas ꝓcedunt ab illis immé emanare.

2º si calor et illas dispoiones n ꝺ̃ducantꝰ immé a qa subiali ad q̃m disponunt. Remanerꝰ n immé ab illa q̃ qua ꝺ̃ducta é. et si forte pereant ha qbetes a nouo producunꝰ ab ipsa subiã. ut pet in aqua cuius frigus lege extinguitꝰ a Mauris et restituitꝰ ab ipsa qa subiali aqua.

Arg. 2º generans ꝺ̃ducit subiam in stũ ꝓfectꝰ. sed ad ꝓfectum stum subia ptinent qbetes: q. generans illas ꝺ̃ducit. Ꝺ generantem ꝺ̃ducere subiam ꝺ̃ virtute ad producendas illas qbetes accialeꝰ. et hoc é ꝺ̃ducere subiam in stũ ꝓfectꝰ.

Replicabis dña n ꝺ̃ducit unionem sui ad mãm: q. neq qbetes. Contra istam qa ꝺ̃ generans ꝺ̃ponit ꝺ̃ stat in unione alicui ꝺ̃ducere externum agens ut dicatꝰ generans. sed n ꝺ̃ducit mãr 1ª. cum neq aiam mãrem: q. ꝺ̃ ducere unionem. Deinde qa si ꝺ̃ducereꝰ unionem ꝺ̃ponitꝰ q é generatio ipsius ꝺ̃ponitꝰ dicereꝰ generare se ipsam, q ét inclusiꝰ in ꝺ̃posito q includiꝰ

Non sequitur ex eo quod producat suas proprietates. Praeterea anima nihil potest producere in materia, nisi postquam illam infrigidat, et non est infrigidans materiam, nisi potentia unive. =

Inst: nulla res potest producere immediate principium suae operationis: sed potentia est principium operationis: ergo non producuntur immediate ab anima. Et distinguo maior nulla res potest producere immediate principium suae operationis si principium non fuerit proprietas, transeat; si principium operationis fuerit proprietas, nego maior: quia omnis proprietas tam supponit suam essentiam constitutam, et ideo potest ab illa emanare. =

SECTIO. II.

Videm effectus potest produci a duplici efficienti totali?

Quaeres 1.º id est n.º effectus potest naturaliter pendere a duplici efficiente totali. Et negatur ita M. S. in Metha. D. 26. Sec. 4.ª 3 P. Fonc. P. Hurt; P. Arr. et alii communiter quos citat et sequitur S. L. tractu 2.º n.º 547. Per quia natura abhorret superfluitatem: sed ad productionem illius effectus sufficit una causa totalis: ergo naturaliter id effectus non postulat plures causas totales. Unde eadem forma non potest naturaliter dependere a duplici materia, neque eadem materia trahi duplici subsistentia totali ~~eius~~. =

Arg. 1.º id effectus potest pendere naturaliter a duplici fine totali: ergo et a duplici causa efficiente totali. Et neque consequentiam diversa ratio est 1.º quia intendere duos fines per unam actionem non est superfluitas, sed compendium, idem fit una actione, quod potest fieri duabus: at facere duplici actione effectum, quod poterat fieri una sola eodem tempore est superfluitas, ut patet. = 2.º quia fines extrinseci sunt liberi, et consequenter subiacent imperio voluntatis, quod per unicam actionem potest intendere plures fines: at unicae actiones sunt naturae rerum principii et effectus: ergo unica actio sufficit, ut unum principium producat unum effectum et

Et q̃libet alia ẽ suppositum.

Ppe qđ n̄ bñ arguit̃ a suppositare in rebus physicis ad suppositum in rebus intellectualibus: sicđ ꝺcꝺ ꝺcꝺunt n̄ pōe natr ẽe in unico subito duas ḡntes ẽ substãs totales; ẽ tñ ꝑsunt dari duæ ꝺfectiones, duæ ꝺstitiones, etc., qꝫ ut ingt Ex. Torr. aꝺ efficientiã ꝑcise requirit̃ ut existat effus; et ideo ꝺ sufficiat unas ad totalẽ suppositum ẽ alia: at uꝝ aũs uoluit̃ n̄ fiunt ꝑcise, ut effus existant, sꝫ ꝑter exercitium libertatis, ẽ ꝑfectionẽ q̃m tribuunt subito uitali: ideo uꝝ id obtum externum ꝑsunt dari ꝑtes aus ustis sine ulla suppositate ẽ ꝺsignor ꝑsunt fieri ꝑter ꝑtes ſtinct.

Obꝫ. 2º duo Sacerdotes ꝑünt simul ꝺficere id Sacramentum, ẽ tñ q̃libet illor ẽ ea totalis: gº id effus natr pendet a duplici ea totali. Dñ ngđ ſtiam qꝫ illi Sacerdotes n̄ st ea institutæ a nõ ad ꝺficiendum Sacrũm, sꝫ st ea Sanctæ ẽ instituta a ꝺo. qstio uꝝ nostra pcedit aũ eis institutis a nõ, qꝫ odit suppositũ.

Inst: ea 1ª ẽ 2ª st totales ẽ tñ natr ꝺcurrunt ad eund n.º effum: gº id effus ꝑt pendere a duplici efficiente totali. Dñ caim 2am subordinari 1ª ea cꝝ. qꝫ operari n̄ ꝑt sine illa tamq̃m ea vti ẽ qstio n̄ pcedit nisi a eis 2is totalibus ẽ n̄ subordinatis, q̃ operant̃ ꝑ ꝺuersas aões; at ea 1ª operatr ꝺ 2is ꝑ eand indivisibilem aõem.

Obꝫ. 3º duo ignes applicati ad id lignum illud cremant, ẽ tñ q̃libet ignis ẽ ea totalis: gº id effus natr pendet a duplici efficiente totali. Dñ illos duos ignes ee sꝫ eas totales in aõe 1º, at uꝝ in aõe 2º ee partiales. q̃libet enim impeditus ab alio attemperat suum ꝺcursum, ne ꝺducat efficatiorem.

Explicabis: id effus in aõe 1º ꝺtinetr in

In plibus cis totalibus: g.º ab illis pduci pot in au 2.º Et ngd
ctiam, dirsa rao e, qa illa ctinentia eiusd effus in plibus causis
n' arguit supfluitem, sit ostendit eand uirtutem poe coicari
plibus, qd e pfectio, imo et necessäs, ne dextructo uno agente
impoibilis reddatr effus. At u.º pduci eund effum plibus äoibus
totalibus arguit supfluitem. =

Arg. 4.º monstra st supflua
et tn dantr in rer nä: g.º lt ille duae aoes sint supflua, debun-
tr tn. Et ngd may, qa monstra st naria ad pulcretinem, et ua-
rietem Vniuersi. = Vrg. id effus pot cseruari succiue
c plibus cis totalibus: g.º et ab eis sit pduci pöt. Et ngd
ctiam dirsa räo e, qa in cseruaoe succiua n' datr supfluäs
imo necessäs, sicut datr in eo qd nä heat ples fräs succiue:
At u.º in multiplicäoe äoum sit datr supfluas, ut p se pët. =

Vsaltem dinitus pöit idem effus pendere a dupli effiente totali?

Raffre ita c M. S. Jonc. Valen. Hurt. Arr. Teles. D. 63.
sec. 6.ª Et qa in hoc n' datr implicantia: g.º ~~eua~~. Et qa n' re-
pugnat qd unum corpus in dirsis lis et duo corpora in eod lö
sit, neq et ragnat eand mäm infrari plibus fris: g.º et n' im-
plicabit eund n.º effum pendere sit a dupli efficiente totali.
Qre una ex illis aoibus eet supflua attento orde nali, n' u.º spe-
ctata Dina Oipoa, qa eet naria ad manifestandam Dinam
uirtutem, q uincit oem supfluitem. =

Contrariam Sn.am defendit Scotus
Cursus cplutensis, P. Vasq. P. Albertinus, et alii p qq Arg. 1.º
ead ao n' pot pendere a dupli efficienti totali: g.º neq id effus.
Et aliq 1.º ngd ans. Et tn 2.º ngd ctiam, dirsa rao e, qa
aö e immeata et essialis dependia a suo prio, ac pind nec di-
uinitus illud pot uariere, et cseqnter rugnat, qd pendeat to-

Totaliter ab uno et totaliter ab alio, aliter deficiente quodlibet principio, poet adhuc eadem actio permanere; effus tamen non est immeata dependentia a suo principio, sed dependet meate actione dista. Unde haec actio bene potest variari perseverante ~~ad~~ eadem entitate effus, quia effus non pendet immediate ab actione, sed per actionem dependet a principio. =

Arg. 2º talis effus penderet, et non penderet a duplici illo efficiente; penderet quia ita supponitur; non penderet quia illud pendet in suo esse ab alio, quod sublato corrumpit. talis vero effus sublata una ex illis actionibus, non corrumperetur. Praeterea ille effus vel unius efficientis foret posterior quia ab eo penderet, et non foret quia ab eo non penderet. Et effum in eo eventu pendere ab utraque causa, quia ab utraque habet suum esse. Ad illud quod dicitur quod aliquid solum pendet in suo esse ab alio, quod sublato corrumpitur. Et hoc solum habere lum in ordine naturali, in quo id effus non potest a duobus efficientibus pendere, non vero in ordine supernaturali, de quo procedit quaestio. =

Quare nulla ex illis duabus causis aum ageret; sed utraque simul produceret effum, quod ab utraque aequaliter penderet. Si vero una causa sit post aliam, et post effum iam productum, nihil producet ulterius, sed tamen conservabit effum, neque enim omnis actio est productiva de novo, sed satis est quod sit conservativa. =

Replicabis ex parte causarum daretur nova virtus productiva: ergo etiam ex parte effus rondeeret aliquid amplius, ac per consequens non esset idem effus. Et distinguo ans, daretur nova virtus extensiva, idem plures actiones, concedo: daretur nova virtus intensiva, nego ans. Quare semper esset idem effus, licet dupliciter factus. Sicut si fra uniretur iidem materiae per duplem unionem totalem, fieret idem compositum seu unitum, licet dupliciter unitum, et compositum. =

Arg. 3º actio essentialiter ordinatur ad supplendum indigentiam effus, quae a se ipso esse non potest: sed 1ª actio vincit hanc indigentiam: ergo nihil facit 2ª actio. Et

Rx 1º aoem n' ee ad suplendam indigentiam effus, sd solum ad pduoem illius. Rx 2º hanc indigiam supleri p utranque aoem. qa utraq ocurrit sit, et tm pducit una, qntum alia. qa nulla ex illis detrate e q' requirit ad suplendum indigentiam effus. sd qlibet ex illis, qn ocurrit sola pot uincere hanc indigiam, qn uº utraq ocurrit, utraq uincit indigiam effus. =

Arg. 4º id effus fralis nec dinitus pot puenire a dupli fra: qº neq id effus a dupli efficiente. Rx 1º ngd ans. Vnde ples albedines in lapide positae p duas unioes facerent unicum effum fralem, ide unum album adiectiue / lt sit multiplex substiue / Rx 2º ngd ttiam diuersa rao e. qa ca fralis cat p se ipsam imme se coicando. et ideo si ples st fra, dat multiplex opum frale, sal inadeqte: at uº ca efficientes pducunt p aliqd distum, qd n' ostituit effum intrice sd extrince tm ad illum tiatr. n' tn rugnat qd ead res tiet multos rus extricos. =

Colliges 1º cam totalem n' ee illam, q' n' admitti osortium alterius, sd q' n' indiget alia in eod orde lt hoc uinci poit a Deo. = Coll. 2º effum in eo euentu dependere p se ab utraq ca efficiente. Coll. 3º illas aoes fore nales in entate qa trus eet nalis. qmuis eent supnales q' ad mum coexistendi sit. qa ppter supfluitem, qlibet ex illis aoibus natr sufficeret, et diceret negoem alterius. =

SECTIO. III.

De Ca efficiente Obiali.

Suppono ut certum dari poam obialem, tam actiuam qm passiuam. Hac e cois Dotor Sn. otra Caluinum et Luter, ut uidere e apud Patrem Dipaldam d Ente supnali. Disp. 29; C.

Deles. d. 27. sec. 4. Qui ex autoritate Patrum et Concilium hanc veritatem late probant. Ostenditur spialiter ex Conc. Trid. sess. 8. Canone 4. ibi — Siquis dixerit liberum hominis arbitrium a Deo motum et excitatum innanimé quod nihil omnino agere mere quod passive se habere anathema sit. —

Unde sic conficitur argumentum voluntas operatur aus supernales. Sed non agit per potentiam mere naturalem siquidem aus nales non possunt egredi a potentia naturaliter operante: ergo efficiuntur a potentia obiali et subiecta Deo. Et quia in Creaturis datur potentia ad operandum miracula, quae sunt effectus supra vires naturae, ut patuit in Moyse et pluribus aliis qui multa prodigia ediderunt: ergo ad hos effectus datur potentia obedientialis, siquidem non continetur intra vires potentiae naturalis. —

Quaeres 1.o in quo consistat potentia obialis? Respondeo consistere in ipsa entitate Creaturarum dicta in recto, et in obliquo cognotat in actu 1.o cam supernalem elevantem, et in actu 2.o ipsam actionem supernalem. Et quia ipsa met entitas Creaturae operatur aus supernales, ut statuitur in Tridentino: ergo in recto dicit entitas rei operantis, sed cum non possit per virtutem propriam agere effectus supernales cognotat cam supernalem elevantem ad producendum ipsos effectus: quare potentia obialis sic definitur — aptitudo positiva entis Creati ad producendum divina virtute quodquod non implicat —. —

Quaer 2.o Utrum potentia haec positiva obialis sit aliquid distinctum a Creatura? Respondeo negé cum Vasq. Valen. Molina. Tanero, Ricardo, Scoto et aliis. Et quia talis entitas positiva distincta est superflua cum optime obligatur potentia obialis consistens in ipsa entitate Creaturae in recto, et cum cognotatione ad cam elevantem supernalem. Et quia in probabili opinione illius et aliae potentiae nales spuales non distinguuntur ab anima: ergo neque potentia obialis ab entitate Creaturae. —

Opposa Sn.ª defenditr a M. S. Albertino granado et aliis p qq Arg. 1º Crea pot illigi in orde ad effus nales et n' ad supnales: sd pia obialis e in orde ad effus supnales: g.º ~~ens~~ R. Cream si sumatr adeqte in raoe Creæ dere ɔcipi ɔ suis pratis essialibus, sd unum ex illis e obia et subiectio cæ 1ª, qd en magis includitr in raoe Creæ qm obia Deo: g.º si Crea cognoscatr adeqte sp dēt ɔcipi ɔ poa obiali. Sicut ipsa Crea ēt pot ɔcipi sm suam essiam p'cindendo a uirtute nali operiua, et tn uirtus nalis operiua, e d ɔptu essiali cuiuslibet cæ Creatæ. =

Arg. 2º aqua baptismalis pōt sumi in raoe Creæ, qn dicat ordem ad pducendum gratiam: g.º qn sumitr sub poa obiali, het aliqd distum. R. aquam baptismalem n' poet sumi in raoe Creæ ɔple, qn dicat ordinem ad obediendum Deo, hoc en pratum e imbibitum in raoe Creæ. Ver qd e qd in raoe specifica aquæ n' dicat magis ordem ad pducendum gratiam qm qlibet alia Creatura, qa sol in raoe gerica Creæ het hunc rum: nam sicut eleuatr aqua ad gratiam pducendum, ita poterat eleuari qlibet alia Crea. =

Unde Colliges driam q' datr cnr illum rū uisiois Beatæ et aquæ baptismalem rū gratiæ pducendæ, qa illus n' sol sm grum gericum Creæ, sd ēt sm grum spifum talis Creæ uitalis dicit ordem ad uisioem Beatam: At uº aqua baptismalis sol sm grum gericum Creæ dicit rūm ad gratiam. et raō huius driæ e, qa ɔ uisio Beata sit aūs uitalis postulat detrate pduci a poa uitali: ɔ uº gratia n' sit aus uitalis sol postulat pduci a qɔque Crea subiecta Deo. =

Inst: ēt uisio Beata pot pduci a lapide

Non uitalis. q.º n̄ ꝓtulat desiate ꝓduci ad actū. Dis-
tgd sm̄ viis Beata ꝓt ꝓduci ad Tagide n̄ uitalis eſt-
ue transeat. ꝓt ꝓduci uitalis ng ans. nam uirro Beata
Sōs ꝓtulat ꝓduci uitalis q̄ ꝑa uitalis operante. =

Cor 3.º g Thistis ꝓa obialis e
gdam q̄las accialis Inpabita: q.º n̄ e indita a creatura
de ngt ans. 1.º ga ☞ Tridentinum liber arbitrium e gd
operat aus Inpnales: q.º n̄ indiget alia ꝑa obiali data
ut operetr. 2.º ga si nostra uolntas ng emme recipit il-
lam q̄ item obialem ad agendum, cur et n̄ recipiet emme
ipsos aus Inpnales. =

Arg. 4.º ꝑa obialis e Sōs gdam non
ngnia Inpabita Creæ: q.º n̄ Distit in positivo, sd Sōs in negtivo. g
ngt ans: ga ꝑa obialis e illa, q̄ influit positive in aus Inpnales ut
dicet Conc. Trid: at uº negoes n̄ hent influxum in aus. Deinde
Sōbata q̄umq negare optime diligit Creā Sōbā Deo ad ꝓducen-
dum gd̄ n̄ implicat, ac p̄dm n̄ in negāe, sd in positiua en-
titate Creā Distit ꝑa obialis. =

V ꝑa obialis sit vus transcens ad effus supernales.

Dabit ita P. Vasq. P. Lent. et Oviedo. Et 1.º ga si daret
aqua nālis q̄ n̄ eet elevabilis ad ꝓducendum gratiam, foret dis-
ta Agei ab hac q̄ ut facto datr: q.º vus ad ꝓducendum gratiam
Inpnalem e obialis in aqua baptismali ac p̄dm n̄ oī alia
Creā datr vus obialis ad operandum obialr effus Inpnales. Et
2.º ga ꝑa obialis n̄ pot diligi, nisi in ordine ad effus Inpnales sal
in Deus cognitus: q.º ad illos dicit vum obialem. Et ga
Potia Divina e vus transcens ad oes effus poibiles ut tam docui-
mus: q.º et ꝑa obialis ad effus Inpnales: ga implicante q̄libet
effe Inpnali poibili vu ꝑa obialis, oī implicaret ꝑa ipsa obialis. =

Opposam sn.am tenet Ripalda ꝯ M. I. Conc. et aliis qs sequtr C. I. Z tractu 2.o disp. 7.a n.o 592 ꝑ qq Arg. 1.o si pöa obialis foret rüs transcens ad effus supnales illi poe deberentr natr ꝯpria ad ipsos effus supnales ꝓducendum sed n' debentr pöe obiali illa ꝯpria, siqd sit supnalia et poa obialis e nalis: g.o n' e rus transcens. Et ngd mäy. qa ꝯpria sol debentr qn debentr ipsi aus sd aus supnales n' debentr poe obiali: g.o neq ꝯpria ad illos: sol en' illui vg ad aus nales deintr ꝯpria nalia. =

Replic. illui natr sumpto sp dentr ꝯpria ad aüs nales: g.o si pöe obiali n' debentr ꝯpria ad aüs supnales, n' e ad illos rüs transcens. Et ngd ꝯtiam qa ad relatum transcens n' e narium qd illi debeantr natr ꝯpria ad effus qs pöt ꝓducere: sät en' e qd obialr riät ipsos effus et ꝯpria ad illos: nam poa obialis n' e uirtus ꝯpla et adeqta ad aus supnales sd tm incoata et imperfecta, et ideo n' pot ꝓducere aliqd sine ꝯprio supernali eleuante. =

Quare poa obialis n' connectitr de state ꝯ effibus reduple q supnalibus, sd conectitr ꝯ illis qui non implicant et in hac raoe est relatum transcens. qa si implicarent illi effus utiq implicaret obia in hac Crea ad illos ꝓducendum, ac ꝓind implicaret hac ipsa Crea qa deficeret illi unum pratum essiale nimirr obia Deo ad ꝓducendum qdqd n' implicat. =

Arg. 2.o ex hoc sequetr poe angelum naturalr demonstrare poibilitem effuum supnalium et ostendis hoc qa Angelus cognoscit poam obialem q' e indistincta ab ipsa entate mali Creae. deind hac poa het conexioem infallibilem ꝯ effectibus supnalibus: g.o Angelus cognoscendo hunc rüm transcentalem in poa obiali et agnoscit poibi-

Poibilitem effuum supnalium qd e contra coe Theologor. =

Et ngd seqlam, et ad probaoem illius Dico poam obialem lt sm rectum n disquatr ab entate mali creae attamen sm oblicum disqui ab illa, qa in oblico conotat priium supnale eleuans qd utiq Angelus n pot cognoscere. Qre Angelus cognoscendo sol entatem creae cognoscit illam ee subtam Deo ad producendum qdqd n implicat sl in confuso et qad anest, n uo clare et qad qd est, ide qtenus effus st supnales. =

Inst: effus poibiles ctinentr in eis: go si poa obialis e ca effuum supnalium poibilium, poterit Angelus demonstrare effuum supnalium poibilitatem. Et effus n ctineri in uirtute ca instralis sl pncipalis, et ideo lt cognoscatr poa obialis sm entatem malem, qa tn non cognoscitr ab Angelo ca prialis, nimir eleuao supnalis in q ctinentr effus supnales, ideo cognita sola poa obialis sm rectum, n attinguntr effus supnales. Nam xa aduersarios uitalas auum supnalium ctinetr in pois uitalibus nalibus, et tn cognitis pois n cognoscuntr effus totales supnales. =

Arg 3o uidetr impoibile, qd qlibet crea sit depens a poibilite oium rer, qs pot producere obialr. Et ngd assumptum, qa n implicat qd illus sit depens nalr ab oi obiecto illigili et uoltas ab oi obto amabili: go solr n implicabit qd qlibet crea sit depens ab oi tro producibili. in hoc en ostenditur obia, et omnimoda subiectio creae dinae oipcae. =

Inf: go Angelus vg cognoscens qditaue Prum cognoscit oia poibilia, q ipse obialr pot producere. Et ngd illaoem, nam sat e ut Prus cognoscatr qdatiue ab Angelo qd attingat illius essiam, et pfectes pncipales, et n e narium, qd in parti cognoscat oes rus, qs ipse Prus het, sol en cognoscet Angelus Prum ee cream subiectam Deo ad producendum obialr qdqd n implicat lt n cognoscat oes effus produciles in parti. Sicut

Sicut beati attingenẽ gratiã beatam Dei vidã, cognoscunt eam
ee potentem ipsum ee gl̃a n̄ implicat. Et n̄ agnoscant oes ha-
bitudines & emminentias in patrẽ ingitas, & oes effus ipsius
vibles in Indiuo, ad hoc en̄ regnũ ꝑfectissima ꝑfectissima.

Quomõ poa Obiatis influat in suos effus

Secundo 1o poa obiatis immẽ influit in suos effus. Ista cois
Sna Chr 1o ex auctorite Cyp. & Cath. q̄ asserunt nostrũ liberũ ar-
bitrium operari immẽ aus Jugnales. Chr 2o rãone qa aus Jnc-
tiõ hr é vitalis et liber: Sz usitas é poa vitalis et libera: g̃o
immẽ influit suam vitalitem et libertatem in illum aũm Jug-
nalem. et Nr qa Conc. Trid. docet liberũ hois arbitrium age-
re aus Jugnales g̃o illa aõ immẽ egredit a poa, aliter n̄ operare-
tur illa effus Jugnales, et hoc dett Stra doam Concilia.

Chr 1o poa é nalis. aus 2o Sz Jugen-
nales: g̃o n̄ possunt immẽ egredi a poa nali. Et dicitr Jns: n̄ possunt
immẽ egredi a poa nali sumpta nalr, Jdo. sumpta & elevate-
rig Striam: nam illa vitalitas n̄ pvenit ab hũ et prio elevante
sicr sus n̄ hoc vitalitem Sz imo poa. Vez q̄ é q̄ illa vitalitas
elevata a prio Jugnali, ad hoc ut evadat illa aus Jugnalis, Sz ex
hoc n̄ segr q̄ illi aus vitales n̄ egrediantr immẽ a poa nali
vitali, Sz q̄ Jugnales fiunt a prio elevante et immẽ: sicut
aũs nales immẽ egrediuntr a poa et ab hũ nali facilitante.

Chr 2o aus Jugnales Sz Jdmentes ad vi-
tam eternam: g̃o n̄ possunt fieri a virtute nali. Et hoc aus fieri
a virtute nali elevata, et sic debent ad vitam eternam: nam ex
prio Jugnali elevante et poa nali. Fiat una ca integra et adẽqta
et q̄ procedunt illi aus Jugnales ꝑtales, et vitales Jugnales.

Inferes 1o q̄ poa nalis het conexionem
d effu Jugnali. Et virtutem nalem here conexionem d effu Jugnali,

Quatenus illa uirtus é obialis, et n' mere nalis, siqd postulat eleuari á Deo, et producere effus supnales:

Inf. 2º q.º formica vg het infinitam poam obialem, qa pot producere infinitos effus q n' implicant. Dnqd illaoem, qa illa poa obialis in recto é finita, sicut ipsa entas formicæ. Ver qd é qd sm oblicum poit producere n' tot qn ples effus. siqd isti n' implicant. et iis crea é subtã Deo ad producendum qdqd n' implicat. Sicut poa nalis illius vg pot producere pene infinitos aus uligendi qa isti n' rugnant. at hoc infinitum n' cathegorematicum, sd syncatheromaticum. Sicut d facto admittuntr in ɔtinuo pes infinitæ, n' aũ, sd poa, idé n' tot qn ples =

Resoluo 2º poa obialis influit in suos effus tanqm cã instralis. Pr qa illa é ca instralis q influit in effum uirtute alterius cæ, et p eleuaoem: sd poa obialis operatur effus in uirtute Dinæ sipoæ eleuantis: q.º é cã instralis. Pr qa ex illo D. Pauli ad Corinthios — Duo p gratiam Dei q data é mihi — ubi intreptatr Theoretus — Dei instrũm sum. —

Replicabis xª Conc. Trid. nostr liber arbitrium n' operatr nostram salutem ut instrũm: q.º n' é cã instralis auum supnalium. Dr Conc. sd dicere nostrum liberum arbitrium n' operari nostram salutem ut instrũm inanimé, vg ut baculus, et calamus insensibilis sd mouere se, et ɔcurrere uitalr ad illos aus, at p eleuaoem supnalem, et in hoc ɔsistit ca instralis q n' é id ɔ instrũ: nam pot ée ca instralis et tn n' ée mer instrũm inanime, et passiuum, sd nostr liber arbitrium é instrum actiuum =

Scio aliqs dicere ɔ S. L. nostram aiam ée cam pncipalem ru auum supnalium in raoe uitalitatis et libertatis qa nostra aia operatr ut — qd — tales aus uitales et liberos. Ver iam supra reiecimus hanc doam, et ideo nobis magis placet

Illa solus, q̃m nuper assignauimus, dicendo inter instrum inanime, et mere passiuum, et instrum̃ actiuum, sc. cam instralem, q̃lis e nostra aia ru auum supnalium. =

In qq subtis reperiatr poa obialis.

Quer 1.º ꝑ poa obialis detr in oi crea nalr actiua. Et affre ista D. Thom. M. S. P. Molina, P. Ripalda, et alii qs sequtr. S. L. tractu 2.º n.º 598. Pr qa Deus pot facere ꝯ creaturis qdqd n̄ implicat. sd n̄ implicat eleuari res creas ad pducendum aliqm effum supnalem: g.º in oibus creaturis datr poa obialis, ut eleuentr ad aliqs effus supnales operandum. =

Pr 2.º qa x.ª aduersarios ꝯflatum ex subia et accenti pot eleuari ad pduoem subiae: g.º et qlibet crea lt accialis ꝯiuncta Deo eleuabitr ad pduoem sal alterius accentis supnalis. Adte tn̄ et in entate supnali dari poam obialem vg in gratia sanctificante ad pducendum Angelum. =

Contrariam sn.am tuetr P. Vasq. P. Rabusa, Salas, Praepositus, Oui, et alii p qq Arg. 1.º Cā tunc pot influere in effum qn̄ in illo respondet aliq̃ fralitas, raoe cuius petit effus influxum talis ca. sd in effibus supnalibus n̄ uitalibus n̄ reperitr talis fralitas: g.º in cis n̄ datr poa obialis ad tales effus. Et maij sol ad summum ee uām in ca nali, et n̄ in obiali. et huius rao e, qa poa obialis sumitr p ordem ad oipoam Dinam absam, q e infinita, et eminenter ꝯtinet oes effus cār secundar. =

Arg. 2.º si nā poet operari effus supnales n̄ uitales poet operari infinitos, ac pꝯns heret uirtutem infinitam. sd crea n̄ pot here uirtutem infinitam: g.º ~~eua~~ Et distqd maij poa obialis heret uirtutem infinitam extensiue, ide extendi poet ad effus n̄ tot qn ptes ꝯ Dina oipoa, ꝯdo, heret uirtutem in=

Infinitam intensive nq may. Unde n' e' Ctra rationem creae qd extendi poet ad effus n' tot, qn plures, qa haec uirtus et datr in poiis nalibus. =

Quaer 2.o Ut poa obialis reperiatr in oi entate creata, q' n' e' natr activa, vg. in ma 1.a qnte. relloe ~~etc~~. Et affre Sta Albertinus, Tanerus, Arr. Teles, et alii. Et qa oes creae st subtae Deo: g.o oes pount elevari p Dinam uirtutem ad producendum qd qd n' implicat. Et qa activitas nalis nihil Cducit ad effus supnales: qd en' refert qd aqua sit activa frigoris ad producendum gratiam obialr: g.o lt creae n' sint activae natr pount obialr agere effus supnales. =

Adte tn' hanc poam obialem sol dari in creaturis ad effus q n' implicaverint, neq en' in Cro datr poa obialis ad se 1.o producendu, neq in ma 1.a, ut n' sit 1.um subtum ~~etc~~. qa Deus qn' Cocurrit Cn creaturis ad effus supnales n' aufert postulantias, et ppetes logas rer, et ideo poa obialis sol e' ad effus n' implicantes. =

Arg. Ctra activas in aü 2.o supponit essialr activitem in aü 1.o. Sicut uitalas in aü 2.o supponit uitalitem in aü 1.o: sd uitalas in aü 2.o n' pot egredi a prio, qd n' sit uitale in aü 1.o: g.o et activas in aü 2.o n' pot egredi nisi a prio natr activo in aü 1.o. Et distqd may activas in aü 2.o supponit essialr activitem in au 1.o t nalem, t obialem, Cdo, supponit sp activitem nalem, nq may. Unde activas nalis in au 2.o essialr supponit activitem nalem in aü 1.o. activas u.o obialis in aü 2.o, sol supponit obialem in aü 1.o. Neq explum d uitalitate nos urget, nam oiis uitalas e' nalis, siqd e' prium motus ab intrinsico: g.o oiis uitalas in aü 2.o sp dit supponere uitalitatem nalem in au 1.o, qa n' datr uitalas obialis, sicut datr activitas obialis. =

Quaer tand Ut d poa Dei absa poibilis sit

Crëa carens pöa obiali, ut eleuetr? Resoluo 1.º impoibis é Crëa quæ ex nä sua careat absé pöa obiäli. Pr qa ois Crëa é essi=alr subta Deo: q.º het pöam obialem ut eleuetr ad pducendum qdqd n' implicat. = Resoluo 2.º poibilis é Crea q ex suppo=sioe et ex decreto Dei extrico n' sit eleuabilis ad pducendum effus supnalles. Pr qa Deus utpote Supmus Dominus pot des=cernere numqm' ꝯcurrere ꝯ aliq Crea ad aliqd supnalr pdu=cendum: q.º hæc Crëa careret pöa obiali sol ex supposioe, et ex decreto libero Dei. =

finis

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

TRACTVS SEXTVS.

De cã Finali, & Exemplari.

DISPVTÃO. I.

De cã Finali, & eius effectibus.

SECTIO. I

Quid sit Finis, & Vdetur?

Quær 1.º qd sit finis? R. sic difiri — id cuius gratia alliqd fit seu ppter qd aliqd fit — Vnde finis in eo differt á medio, qd finis amatr ppter se, medium uº ppter finem. Amari ppter se é here in se rãoem motiuam amoris, ut se het uolitas ipsius finis q ppter sui pfectioem amatr, et rãoe sui mouet uoltem: at uolitas medii n amatr ppter se, neq rãoe sui, sd sol rãoe finis, ad qm dirigit ut infra dicemus.=

Quær 2.º R. boñas finis sit adæqtum obtũm motiuum uoltis? R. affré ita Ill. S. Arr. tomo de Beatudine disp. 46. sec. 4.ª Ar. 1.º ex authorite Arlis asserentis bonum et finem id eé. Ar. 2.º qa media n amantr ppter se sd ppter finem: q.º sola boñas finis q amatr ppter se é ppe obtum motiuum uoltis. Vnde uoltas n pot ferri in obtum, qd n sit finis l medium; at n sistit in medio, sd in sola bonite finis.=

Quidqd igr uoltas amat, l illud amat ppter se, idé sistendo in illius bonite, et é finis, l illud amat

Propter aliud, idé ordinando unum ad aliud, et é medium. Præterea qd amatr á uolte, aut é bonum utile, et hëmus Medium. aut é bonum honestum, et delectabile et utrumq pot éé finis: qa medium q̈ medium é n' pöt finalisare aüs uoltis, ut infra dicemus. Ergo tn qd lt á Medio et fine poit abstrahi rão boni (Xa Scotum) illud tn bonum amari n' poet nisi et sub raõe finis, et sub raõe Medii: nam bonum indetraté n' amatr á uolte, nisi sub aliq̈ raõe motiua. =

Quær 3o. qmõ diuidatr finis? Et diuidi 1o in finem — Cui — et in finem — Cuius — finis — Cui — defitr — id cui alter finis procuratr — vg. Priüs Cui procurat medicus sanitatem. finis — Cuius — defitr — id Cuius assequndi gratia operamur — ita se hët sanitas propter qm medicamenta sumimus. Unde sanitas é finis — Cuius — Priüs uo. sanandus é finis — Cui — =

Itaq lt n' possimus amare finem — Cuius — nisi et amemus finem — Cui — nam bonum é essialtr respectiuum, neq pot illigi qd sit bonum alicui et lt possimus bonum amare amore benouolentiæ. idé illud n' concupiscendo, narró tn demus illud amare in orde ad aliqd subtum cui bonum éé cognoscimus: et sic n' pot dari unus finis sine alio, ꝯ ex utroq ꝯfletr finis adæqtus. =

Fateor qd qd tam finis — Cuius — qm finis — Cui — sit uerus finis: Vterq en' pot propter necessitare uoltem qn' en' aliqs procurat sanitatem mouetr tum ab amore propo sui ipsius, tum ab amore sanitatis (qd n' hent media) Et igr hi duo fines partiales et integrant unum totalem finem. finis en' é ille in q̈ uoltas sistit, et tamq̈m in aliq̈ assequndo et hemus finem — Cuius — et tamq̈m in aliq̈ magis dilecto nobis, et hemus finem — Cui — =

Arg. 1o

Arg. 1º finis é ille, in q̃ consistit intentio operantis, sed intentio solũ sistit in fine Cui. g.º finis Cuius n' é uerus finis. Et distgd mãy in q̃ intentio sistit oĩo ñgo, in q̃ intentio sistit ẽt ꝯdo may. nam intentio sistit in utroq̃ fine, sed oĩo sistit in fine Cui, utpote principaliori nobis. et in hoc disguitr finis Cuius á medio nam medium ꝯ medicamentum, n' amatr immé ꝓpter se, sed ꝓpter sanitatem tamq̃m finem qm intendit.

Neq ex eo qd finis Cuius subordinetr Fini Cui pdit ueram raoem finis. sicut solũ ex eo qd subordetr alteri efficienti idé Deo n' pdit raoem uaca efficientis. Adte qd qn' Rhus dixit finem ẽẽ ꝓpter qm oĩa appetuntr, locutus fuit d solo fine simplr ultimo, ad qm alia referuntr, n' tñ eligendus é d oĩ fine absé.

Arg. 2º finis é id Cuius gratia aliqd fit, sed qd fit solũ fit gratia finis Cuius: g.º finis Cui n' é finis uerus. Et distgd may, sistendo oĩo in eo Cuius gratia aliqd fit ñg. n' sistendo ꝯdo may. Unde ꝯ ẽt finis Cui ametr ꝓpter se ob bonitem sibi intricam hẽbit raoem ueri finis. Adte uoltem n' dirigere finem Cuius ad finem Cui tamq̃m ad aliqd assequendum (hoc en' hent sola media) sed tamqm ad aliqd magis dilectum. nam in raoe assecutiois sistit uoltas in fine Cuius, et hoc sufficit ut heãnt ueram raoem finis.

Quaer 3º qsnam ex pdictis finibus magis ametr et sit pstantior, q̃ ad calitem! Et magis amari finem Cui. Et qa finis Cuius amatur ꝓpter finem Cui, sequd hic é magis dilectus, qa procurat ultimate bonum sibi: g.º finis cui magis amatr, et é pstantior, q̃m finis Cuius, q lt ametr in se, et immé, attamen adhuc magis

Amatur finis Cui. =

Inst: fidelis p aum spei amat Deum ut finem Cuius, et amat se ut finem Cui, idé amat Deum sibi: sed Crea p aum supnalem n' pot magis se amare qm Deum: g° finis Cui n' é pstantior neq magis amator. R. distqd. min n' pot se magis amare apseatiue, ido, intensiue, ng min Amor apseatiuus é ille q obtum ita amatur ut n' relinqtur p alio illud q aptiatiue amamus, qd n' relinqmus p alio amando. Unde pot stare maior amor d Deo aptiatiue (q solus amor é d pcepto) ꝯ minori intensiue; sigt n' tenemur amare Deum summo amore intensiue. =

Hinc é qd attritio d peccatis ppter pcnas Inferni n' sit illicita, lt p eam magis intensiue timeatur Infernus qm peccatum ipsum, qnuis minus aptitiue, idé si petendus eet Infernus aut peccatum ppter Deum potius peteretur Infernus. = Colliges p aum spei pcindi ab amore aptiatiuo et amari magis Creaturam intensiue q amor phibitus n' é sd solus maior amor aptiatiuus. =

Praeterea qn amamus nobis Deum adhuc tunc refunditur hic amor in Deum ipsum ut finem rote ultimatum. =

Inferes: g° hic amor erit beneuolentiae et n' ꝯcupiscentiae, ac pins erit aus caritatis n' u° spei. R. ngd illaoem. qa aus caritatis tendit in Deum ut finem pximum amando illum immeate ppter eius bonitem sol: aus u° spei tendit in Deum ut in finem nobis idé amando illum pximé put é bonus nobis: aus u° spifantur p fines pximos. Unde ille amor ppter finem pximum ptinet ad spem. =

Diuiditur 2° finis in pximum et rotum: finis pximus é ille q immé intenditur, vg sanitas. finis rotus é ille in qm pximus intenditur, vg studium ad qd

Sanitas ultime ordinatur. =

Replicabis 2. P. Vasq. id quod ordinatur in aliquem finem non est finis sed medium: quod non datur finis proximus. Et distinguo ans. quod ordinatur non est finis sub ratione, quae ordinatur, concedo: sub alia ratione sub quae non ordinatur, nego ans. Unde finis proximus habet duplem rationem alteram honesti et delectabilis, quae intenditur et sub hac est finis. Alteram utilis ad aliquem finem et sub hac non est finis. = Sic Eleemosinam habet suam honestatem et est utilis est ad satisfactionem pro peccatis. Itaque id obiectum potest esse medium et finis: v.g. id cibus aliquando amatur sub ratione delectabilis et sub hac ratione est finis: et et amatur quia utilis ad sanitatem, et sub hac ratione est medium. =

Dividitur 3.o finis in ultimum sive ultimum, et non ultimum sive partale. Finis ultimus, et ultimus est ille ad quem omnia diriguntur et hic est solus Deus. Finis partalis est ille ad quem aliquae actiones partales referuntur v.g. sanitas, ad quam medicamenta, exercitium et alia huiusmodi ordinantur. =

SECTIO. II.

V. Finis sit una causa et quomodo constituatur?

Quaer. 1.o Finis sit una causa? Et affirmat ita Aristoteles C. 2.o Phisicorum Cap. 3.o q. 23. M. S. P. Vasq. P. Fonc. P. Teles d. 29. sec. 1.a Pr. 1.o quia illa est vera causa a qua effectus per se dependet a priori: sed effectus agentis liberi dependent in fieri et conservari a suo fine: ergo finis est una causa. = Pr. 2.o quia illa partalis propter, quae ponitur in definitione finis, indicat rationem unae causae. Pr. 3.o quia movere est causae: sed finis movet ad sui consecutionem, et electionem mediorum ad assequendum ipsum finem: ergo est una causa. =

Contrariam sententiam probabilem tuetur Scotus et alia

Disp. 17. sec. 5ª. Arr. d. 8ª nº 81. et aliq. R.R. pro qq. Arg. 1º
ca é pum p se influens: sed finis n é pum: g. n é vera ca. R.
distgd min. Finis in executiõe n é pum, ido, n é pum in inten=
tione, nq min. Nam Finis in intentiõe é pum á q incipit
series aüum, q ptinent ad ordem executiois. =

Arg. 2º oïs ca reqrit distiõem. Sigd
influit éé in aliud: sed Finis pot éé ca sui, et ostendis hoc, qa
sanas in éé obtiuo pot éé ca sui in éé reali, et qlibet res in
intentiõe cãt se in executiõe. R. Finem n éé uam cam sui
ipsius, qa á se n disguitr. Vnd qn sanas in éé obtiuo se cãt
pot cõsiderari, q in orde ad amorem sui, qm elicit, et rũ huius
é uã cã: q in orde ad se ipsam sumptam in éé reali, et sic rũ
sui n é cã sigd n het distiõem. =

Replicabis illa sanas é uã cã sui amo=
ris, et hic amor é cã ipsius sanitis in éé reali: g. sanas in
éé obtiuo é cã sui in éé reali xª illud plogum — qdqd é cã
cã, é ét cãti cã — R. ngd ctiam, qa ut sanas sit cã sui a=
moris het oia reqsita, n uº ut sit cã sui ipsius, qa deest unum
reqsitum, nrũ distio: et in hoc sũ illigendum é illud plogum
qn sc dentr oia reqsita. =

Quer 2º Finis sit cã realis R.
éé cam realem, put reale opponitr ficto n uº put oponitr
intoali. Pr qa illud é cã realis á q effus realr dependet:
sed effus dependet realr á Fine, et ostendo hoc, qa sumptio
medicamenti realr pendet á sanite, ppter qm sumitur,
neq aliter sumeretr. Vnd Finis é uã cã realis intoalis
n tn é cã phyca, sigd aõ n egreditr imme phyce á Fine;
sigd Finis sape n existit, et tn operatr ut cã. =

Arg. 1º Finis n é qd reale, sigd aliqn n
existit, et si existit n influit realr in effum: g. n est cã realis

Ad distgt ans: Finis n' e reale in essendo, solo, in cando, nq ans. Unde Finis e ca realis, qa ab illo realr dependet effus, et n' p raoem se fictitie. Qre pendere realr n' e id atq pendere phyce, sed n' pendere p raoem. =

Replic. mus operandi seqtr mum essendi: q° si finis n' existit realr et n' cat realr. Ad ans illud plogum n' sp ualere nam Deus existit p existiam indistam et tn operatr p aoem distam. Una illud plogum sol hebit lum in cis phycis q operantr p influxum phycum: n' u° in cis finalibus q operantr intoalr et alliciendo p aoem methaforam. Et declaratr ab explo ca Moralis et Explaris, q realr operantr qn phyce existant. =

Arg. 2° effus n' pot realr pendere a Fine, et ostendis hoc qa n' pot ad illum here relaoem realem: q° neq dependiam realem ab illo, sigt relao seqtr dependiam. Ad negt assumptum. et ad pbaoem illius rondeo plus regrit ad relaoem realem qm ad realem dependiam: effus en dependet realr a ca explari ad qm n' het relaoem realem: neq en relao realis sp seqtr raoem effus sigt n' sp seqtr raoem ca; nam Deus het uam raoem ca realis ru Creura, et tn n' het relaoem realem ad ipsam Creuram. =

Arg. 3° n' magis dependet effus a Fine qm aus ab obto: sed obtum n' e ca realis ru cognois: q° neq Finis ru uoltis. Ad obtum duplr poe summi: 1° ut e tius spifans et tunc ppe n' e ca cognois, qa sol terminiue se het ru illius, ca u° det ee pum mouens. =

Pot summi 2° obtum put e pum cplens poam, aut imme p se ipsum, aut p suam uicariam spem, et hoc mo obtum in raoe pncipii cplentis e ca efficiens cognois se illud existat phyce se sol intoalr p suam spem. Unde si hac existia intoalis sat e ut obtum realr operetr, et sufficiet

Ut Finis realiter operetur alliciendo intentaliter: sed enim ad causam phy-
cam requiritur influxus, scilicet actio physica.

Quæ sit causalitas causæ Finalis?

Quæres 3.º quænam sit causalitas Finis? Conveniunt communiter Autores in eo
quod causalitas Finis sit quædam motio; discrepant tamen in explicanda hac
motione. Quare in hac quæstione procedendum nobis est cum aliqua distinctione.
Resolvo igitur 1.º causalitas scilicet motio Finis non consistit in bonitate ipsius Fi-
nis prout connotat effectum. Hæc resolutio est de mente M. S. et Br.
quia x.ª nostra propria causalitas est dependentia: dependentia vero non ponitur ex
parte causæ, sed ex parte effectus dependentis: quo bonitas Finis cum se habeat ex parte causæ,
non potest esse illius causalitas.

Inst: Causalitas causæ moralis non distinguitur ab
ipsa causa: quo est causalitas Finis. Ad 1.º neg. consequentiam. Diversa ratio est quia
causa moralis est illa quæ sublata perseverat adhuc effectus quæ ad totam enti-
tatem physicam; sublato enim imperio mandantis, adhuc sensetur fie-
ri occisio quæ ad totam entitatem physicam, supposito quod occisor inter-
ficiat non propter mandatum imperantis, sed quia vult occidere: at vero
sublato Fine, et ratione motiva propter quam, non potest perseverare actus
internus quæ ad totam entitatem physicam: quo quæ ad hanc magis depen-
det a Fine. Ad 2.º et melius et causalitatem causæ moralis poni ex
parte effectus, et cum illo identificari.

Replic. bonitas Finis movet per se ip-
sam: quo ab illa non distinguitur eius causalitas. Ad distinguo ant. bonitas Fi-
nis movet per se ipsam in actu 1.º concedo: in actu 2.º nego ant. nam motio
in actu 2.º cum sit dependentia debet se habere ex parte effectus dependentis, et cum eo
identificari, et ideo distingui debet ab unitate ipsius causæ.

Resolvo 2.º causalitas Finis non consistit in
amore, quæ Finis movet voluntatem ad operandum. Ad 1.º quia voluntas
potest amare Finem, et tamen nihil operari propter illum, sed posita

Cãlitate dẽt sp seq effus: g° callitas Finis n' ɔsistit in illius amore. Pr 2° qa callas ɔsistit in dependia effus á cã: sd amor n' é dependiã effus. 1° qa dependia é modus rei dependentis; amor u° n' é modus alior aũm; 2° qa callitas idtificatr ɔ effũ: at u° aus amoris n' idtificatr ɔ aliis actibus seqntibus. =

Inst: callitas ɔsistit in eo p qd cã mouet: sd Finis p sui amorem mouet uoltem ad operandum: g° in hoc amore ɔsistit cãlas Finis. Pl distgd mãy ɔsistit in eo p qd cã mouet tamqm p ɔdiõem, nq; tamqm p dependiam, ɔdo mãi. Finis u° mouet p amorem, tamqm p ɔdiõem, et n' tamqm p dependiam, sicut ẽt mouet uoltem p cognioem ipsius Finis tamqm p ɔdiõem reqsitam. =

Resoluo 3° cãlas Finis ɔsistit in sola aõe q̃ effus pducitr put methaphorice exit á Fine ppter qm fit, et put ~~ut~~ illum rit. ita cois Sn.ª ɔ M. S. C. et aliis. Pr qa callas Finis ɔsistit in fieri effus put rit ipsum Finem ppter qm fit: sd hoc fieri ɔsistit in aõe ut pẽt: g° callas Finis ɔsistit in illa aõe put rit Finem, et ab illo dependet. =

Arg. 1° cãlas Finis ɔsistit in eo qd é immeata dependiã ab illo, sd totus aũs uoltis ellicitus ppter Finem é immeata dependia ab illo: g° totus aũs é cãlas, et n' sola aõ. Ostenditr minor qa totus aus pendet essialr á Fine: totus en' ab eo spifatr. Ut soluas hoc argum adtẽ Finem põe summi dupliciter, 1° ut pum ppter qd uoltas mouetr ad operandum. 2° ut trũm operabit, ad qm tota entitas aũs trancendentalr ordinatr. et in hoc sũ certum é totam entatem aũs pendere á Fine: hæc tn' dependia, n' é dependia effũs á cã, sd relati transcẽntis á trõ: si u° loqmur in 1° sũ n' pendet totus aũs immé á Fine, sd meãnte aõe; et ideo rondebis ad argum disgũendo mĩn totus aũs uoltis dependet immé á Fine ut á trõ, qm transcentalr rit, ɔdo, ut á pncipio mouente nq minorem. =

Replic: tota cl̄o pendet immé á raõe motiua ꝓpter q̄m: et sitr cognio pendet ab obto, á q̄ spifatr: ꝙ id dicendum é d̄ Fine. Ad distgd aīs, tota cl̄o dependet imme á raõe motiua tamq̄m á tro spifante, ꝯdo, tamq̄m á prio, et cā, nq̄ aīs. Eadē soluo applicanda é ad cognioem ru obti: nam duplr pot pendere cognio ab obto: 1º ut á tro spifante, et sic pendet immeate. 2º ut á cā effiua ꝯplente, et sic pendet meante spe, q̄ effiué ꝯcurrit ad cognioem.

Vrg. Si aus uoltis dependet á Fine meante aõe dista, pot fieri indepenter ab ipso Fine: Sicut qlibet effus pot fieri indepenter á cā q̄m pot suplere cam 1am: Id q̄us n̄ pot fieri indepenter á Fine: ꝙ ~~ess~~ Ad distgd mās pot fieri indepenter á Fine tamq̄m á prio, et ca mouente ꝑ aõem, ꝯdo, tamq̄m á tro immé spifante, nq̄ mij: ꝯ en̄ hæc dependia sit immeata et essialis n̄ pot á Deo supleri: Altera uº dependia ꝯ sit meata et ꝯgens, idé ꝑ aõem distam á Deo optimé supleri pōt. Sfinc euidenter colliges cam Finalem reduci ad Efficientem, sigd illius cālitas xª ipsos aduersarios ꝯsistit in aõe, q̄ ēt é calas cā efficientis.

SECTIO. III.

De requisitis ad cam̄ Finalem.

Aduerte pūm ꝓximum q̄ Finis ꝯstuitr in aū 1º ad operandū ꝯsistere in bonite. qa Finis cāt alliciendo uoltem: Voltas uº n̄ allicitr, nisi raõe allicuius bonitatis: ꝯ tn̄ bonas poit ēē aut realis, aut apparens, et ꝯ cognio sit oīo reqsita ad candum finalr, ideo tam á bonite, q̄m d̄ cognioe reqsitis ad finem, nobis hic laconice agendum est.

Quær 1º ꝑ bonas deat realr existere in subto

Ut ia finalr an sufficiat qd sol apparenter existat. Ad sufficere bonitem apparentem ita Cois Sn. 3 M. S. et Vasq. Pr 1o ab experia qa saepe mouemur ad assequendum aliqm finem qa apparet bonus, 3 re ia in se bonus n sit. Pr 2o qa Finis n cat nisi cognitus, sd obtum pot cognosci ut bonum, lt in se n sit realr bonum: go hac bonas apparens pot finalisare.

Instabis ut aus iudicatiuus illus sit uerus, n sufficit sol ueras apparens sd requirit qd obtum in re uerum sit: go et ut aus uoltis sit bonus n sufficit bonas apparens sd naria e realis. Ad rqd 3tiam dicta rao e qa 3 illus sit poa cognosciua tenetr examinare ut obtum tale sit re ia ut faciat uer iudicium de illo: at uo uoltas e poa caca ad qm n ptinet cognio rei et ideo sol tenetr amplecti obtum, put illi pponitr, et n obligatr 3frari 3 illo sp put e a pe rei.

Quer 2o ut cognio finaliset an sola bonas Finis. Ad solam bonitem ppe finalisare. Pr 1o qa Finis 3sistit in eo qd intenditr sd nemo intendit cognioem Finis sed illius bonitem ppter qm mouetr. Pr 1o qa rao Finis 3sistit in motiue, p qm allicitr uoltas sd uoltas n allicitr p cognioem, sed p bonitem Finis, q sola e obtum uoltis. Pr 2o qa Deus odit pecatum qd e obtum et tn amat cognioem ipsius peccati: go n cognio, sd obtum finalisat. Pr 3o qa cognio pmissar n e fralis rao assentiendi conclosioni sd tn 3dio, et sola ueras obtiua pmissar e rao fralis ppter qm illus assentitr: go et sola bonas obtiua e rao fralis finalisandi, et ~~3dio~~ cognio e sol 3dio requisita.

Inst: et cognio d bonite Finis mouet et suadet uoltem repsentando illi bonitem obti: go et rao motiua finalisandi. Ad ans uoltem moueri a cognioe bonitis Finis, tamqm a 3dioe, et n tamqm a raoe frali. Clar en e qd bonitas Finis n poet mouere meam uoltem, nisi sit pus cognita sd

Sed hæc cognio sol. e ꝯdio, q̃ repsentat bonitem obti, q̃ e rao fra-
lis motiua alliciens meum aum uoltis. =

Replic. pseuerante eaꝫ bonite, si tñ ua-
riatr cognio cc.ª illam, uariatr et rao finalisandi: g.º cognio et e
rao fralis finalisandi. Rr qd qn uariatr cognio, et uariatr sal
fralr bonas, qa dirso mo repsentatr in noua cognioe, et ppter hanc
dirsitem bonitis repsentatam uariatr et aus uoltis tendens in il-
lam nouam bonitem dirso mo repsentatam. =

Quer 3.º Rr cognio sit ꝯdio loga ad
finalisandum. Rr affre ita Gabr. Vasq. Scot. et alii qs seqtr
P. Feles d. 29 sec. 2.ª n.º 10. Pr 1.º qa uoltas e poa cæca: g.º n
pot amare finem incognitum x.ª illud celeberrimum axioma
— nihil uolitum, qn pcognitum —. Pr 2.º qa oe bonum e ob-
tum uoltis: g.º sal aparenter det reprari ut bonum ut ametr
ab ipsa uolte, ac p ꝯns, neq dinitus pot amari sine pruia cognioe. =

Contrariam sn.am tenent CC. Sferueus,
Sonsinas, Almainus, et alii p qq Arg. 1.º aus uoltis sol pendet
a cognioe tanqm ab aliq pcipio ꝯplente et mouente, sic Deus
pot suplere hunc ꝯcursum p se mouendo, et detrando uoltem: g.º
cognio n reqritr loge ad amplectendum finem. Rr ad may, cog-
nioem ꝯcurrere ad aiam uoltis in gre ca fralis immé illuminantis,
q ꝯcursus a Deo n pot supleri. Sigd Deus x.ª ipsos aduersarios su-
plere nequit ꝯcursum ca fralis ut pote immeatum et essialr de-
pentem ab ipsa ca frali: sol en ꝯcursus distus et accialis a Deo
supleri pot in gre ca efficientis. =

Arg 2.º n magis rugnat qd ponatr uo-
litio in aia sine cognioe ante, qm qd ponatr in lapide: sol pot
poni uolitio in lapide sine cognioe: g.º et poterit colocari in a-
nima absq pruia cognioe. Rr distqd ꝯns: g.º pot colocari in aia
absq pruia cognioe ita ut reddat aiam uitalr uolentem, nego;

Ita ut reddat aiam sed hentem uolitioem, ꝯdo ꝯtiam. ita q uo-
litio posa in lapide n' reddit lapidem uolentem, sicq hic neq est
cognoscitiuus neque uitalis::: at uo ꝯ aia sit cognosciua n' pot
amplecti obtum p uolitioem qn pus in illud feratr p cognioem:
q modo en' pot amari illud qd plane incognitum est. =

Quer 4o ꝑ sufficiat cognio sensi-
tiua ad finalisandum. Ꝛ nege. Tr qa ad cam finalem requirit cog-
nio attingens ꝯuiam et pportioem medior ꝯ fine: sed cognio sensitiua
n' attingit istas hutudines: go n' sufficit ad finalisandum. Tr qa uol-
tas e appetitus raoalis: go n' pot moueri nisi a cognioe raoali, q e
sola illualis, et n' sensiua. =

Arg. 1o cognio sensiua n' het minorem
pportioem ꝯ uolte, qm cognio illiua nalis ꝯ amore supnali: sed a-
mor supnalis pot moueri ab cognioe nali: go et uoltas pot moueri
a cognioe sensiua. Ꝛ 1o ngd may. qa cognio illualis lt nalis pot
attingere hutidinem et ꝯuiam medior ꝯ fine, et ideo adhuc uoltas
n' fertr extra suum obtum et mum operandi. At uo notitia sensiua
n' pot pponere uoltr has conexioes, et hutudines. =

Ꝛ 2o ngd abse min, qa amor
supnalis numqm excitatr a cognioe nali sed ab Spu Sancto, spi-
alr ꝯcurrente p Gratiam: Vnde qn cognoscimus Deum p cognio-
em nalem n' mouemur ad illius amorem supnalem p hanc cog-
nioem nalem sed p gratiam, et spiale auxilium Spus Sancti,
q nos excitat ad hunc aum supnalem alliciendum. =

Arg. 2o Phasia radicatr in ead
aia ꝯ illu, et uolte: go notitia phasiae pot mouere uoltem ad ample-
ctendum obtum. Ꝛ ngd ꝯtiam. qa obtum uoltis det illi pponi a
pia pportionata, qlis n' e phasia, sed solus illus. Replic
illus ppter radicaoem in aia pot mouere appetitum sensiuum:
go et phasia poterit mouere aum uoltis. Ꝛ ngd ans.

Quia illus numq̃m mouet appetitum, sed sola phasia, q̃ ꝓponi obtum delectabile, ut pet in brutis.=

Arg. 3º Phasma corporeum ꝯcurrit ꝯ illu agenti spuali ad ꝓduoem spei uligibilis spualis: g.º et ꝯcurret ad aüm spualem uoltis. Et ngd ꝯtiam. dirsa rao e, qa ꝯcursus phasmatis ad spem e effiuus, ad qm hēt poam obialem nalem: cognio u.º ad aüm uoltis ꝯcurrit in gre ca fralis ꝓponendo obtum illuminiue: ꝯ u.º cognio malis n' poit attingere connexioes medicꝝ ꝯ fine, sigd sit extra illius obtum, ideo n' pōt ꝓponere uolti tales connexioes ꝯcurrendo fralr.=

Quer 5º Et sufficiat cognio apphensiua ut uoltas amplectatr finem. Resoluo 1º sufficit apphentio ut uoltas nō imꝑfecto operetr ꝓpter finem. Et qa apphentio attingit ꝓportioem et connexioem medicꝝ ꝯ fine: pterea apphentio phasia sat e ad excitandum appetitum sensiuum: g.º sitr apphentio illus sat erit ad mouendum uoltem raoalem ad aliqm finem.=

Resoluo 2º pura apphentio n' sufficit ut uoltas operetr ꝓpter finem nō ꝑfecto. Et qa uoltas n' operatr ꝑfecte, nisi ꝓpter aliqd bonum iudicatum, ut tale: sed apphentio n' iudicat neq certificat d bono: g.º n' pot mouere uoltem, ut ꝑfecte operetr ꝓpter aliqm finem certum. Adte tn' hanc q̃stioem poe ee d nomine. nam ꝯ supra dixerimus bonitem aparentem poe finalisare, ita hic coherenter dicendum e apphentioem q' reprat suum obtum, put illi apparet, poe mouere uoltem ad assequndum finem.=

SECTIO. IIII.

De effibus cæ Finalis.

Dupliciter pount ꝯsiderari aüs q fiunt ꝓpter finem, et put sit imme elliciti, et put sit imperati: Aüs elliciti ꝓpe fiunt a uolte

Aüs imperati dicuntur illi q imperantur ab ipa uolte alteri poe, vg deambulaõ, et sumptio medicamenti. Non e dubium poe aus ee sol elicitos, et imperatos. hic tn sol nobis agendum e d actibus Elicitis prout ab imperatis disguntur. =

Note tn aüs Elicitos et ptinere ad ordem intentiois et ad ordem executiois: aüs q ptinent ad ordem intensiois st oes illi q antecedunt executioem finis et sic ordantur: 1us e simplex amor et qdam complacentia inefficax finis: 2us e desiderium: 3us intentio efficax finis: 4us Imperium q uoltas mouet illum ut pponat media ad finem. 5us tn e Electio mediorum. = Aüs ordinis executiois sic disponuntur. 1us e aus q uoltas se applicat et alias poäs ad exequnda media. 2us e Executio mediorum. 3us e consecutio seu Closetio finis. 4us e fruitio, et gaudium d fine possesso. His psuppositis

Quer 1o. A oes aus Eliciti a uolte sint effus ca finalis? Rs affre ita D. Thoma, et M. S. C. S. L. nº 680. Et qa illi st ppe effus finis q ppe fiunt ppter eius bonitem tamqm ppter raoem motiuam: sed oes aus eliciti a uolte in orde ad intentioem, et execuoem fiunt ppter bonitem finis, tamqm p raoem motiuam: go oes st effus ca finalis. =

Contrariam sn.am seqtr fonc. Vasq. et alii p qq Arg 1o. ppus effus finis det fieri ppter amorem finis: amor uo n fit ppter se ipsum: go n oes aüs amoris eliciti a uolte st effus finis. Rs ad raoem effus ca finalis n requri qd fiat ppter eius amorem, sed sufficit qd fiat ppter eius bonitem. et hoc mo fit simplex amor finis ppter illius bonitem. =

Arg. 2o. sal fruitio et gaudium d fine iam possesso n st effus finis: et ostendis hoc qa adqsito fine cessat oes aus ccaa illum: go ~~eur~~. Rs adqsito fine cessare oes aüs ordinatos ad ipsum finem consequendum, n tn cessare aus q tendunt

In illius bonitem: at fruitio et gaudium et eliciuntur propter bonitem finis q̃ fruimur. Unde isti aus adhuc st propter Finem, idē propter illius bonitem iam possesam. Imo et aus uoltis in patria st propter ultimum finem adeptum, lt illi aüs sint narii. =

Quares 2º. An oës aüs imperati sint effus finis? Resoluo 1º aüs imperati n' st effus phyci ca finalis. Pr qa sumptio medicamenti vg n' pendet in suo ēē phyco a sanite q' illius finis. Preterea idem nº aüs phyci psunt ctinuari ead aöe uariato Fine in spe: vg ead penitentia q' nō fiebat bb uanam gloriam pot ctinuari propter amorem Dei: gº aüs imperati n' hent dependiam phycam a Fine. =

Resoluo 2º aüs imperati st effus morales Finis. Pr qa hi aüs in tantum fiunt propter hunc et illum Finem, in qntum uoltas eos imperat et ordinat: sd hac ordinaõ, sc imperium e tantum aliqd morale in au imperato, et ostendo hoc qa csistit in au uoltis, q. sd e extrice et morallo in re imperata, eo nō q imposio extrice tm et morallo e in ramo, et certus ualor in moneta. =

Quar 3º q̃nam sit callas hoc effuum moralium? An ēē aoēm, q fit aus imperatus ita cois sn. Pr qa oīs callas Finis csistit in fieri effus put peredet a Fine: sd hoc fieri nihil aliud e q̃m ao q̃ fit ipse aus imperatus: q in hac aoe csistit illius callas. =

Inst: 1º illa ao e Phyca: gº n' pōt ēē cālitas aciūm moralium. An ngd ctiam: qa bn' pot ao realis phyca induere moralitem in orde ad Finem extricum; eo modo q entas realis phyca moneta pot induere moralitem ualoris in orde ad uoltem Principis taxantis pratium. =

Inst. 2º oīs callitas det ēē immēata

Dependia essis a sua cā: sed illa ab dependet a Fine meante imperio uoltis: g.º n' e' callas. Et callas aus ut censeatur immeata sufficere qd inr ipsam et Finem n' mediat alius finis, sed mediet imperium uoltis.=

Inst. 3.º callitas e' essialis dependia a' cā: sed deambulaõ ut n' pendet essialr a Fine, qa illo relicto pot continuari ppter alium: g.º ~~etc~~ Et cesante uno fine et ueniente alio uariari agem moralr sed maneat eaõ phyce: et sic uariatur callitas moralr, sicut moralr uariatur Finis, q e' cā

DISPVTAÕ. II.

Q agentia operentr ppter finem & quæ possit exercere radem finis?

SECTIO. II.

De agentibus quæ operantr propter finem

Certum imprimis e' agentia q' carent cognitione n' operari ppter Finem et raõ e' clara qa illa q' n' cognoscunt Finem n' pount illum intendere. Certum 2.º e' tam hoes qm Angelos utpote participes rasis operari ppter Finem. De aliis agentibus e' maur controuertia, et sic

Quær 1.º An bruta animantia operentr ppter Finem. Et n' operari fralr ppter Finem. Pr qa ut aliqs operetr fralr ppter Finem, det disquere et attingere conexioem medium cum Fine sed bruta n' attingunt has conexiones fralr, sicut solo impetu et instincta nā feruntr in media q' a se conexa sunt cum Fine: g.º solum malr, et n' fralr operantr ppter Finem.=

Adte tn' qd sed bruta n' operentur

Actus ē p̄fecte p̄pter finem operari dr aliqñ p̄pter finem tm̄
imp̄fecte ē malū ut notat Torriaga. 1ª 2ª. t. 7. n. 69. qm̄ ne-
gaūt Th. Et ga canis viso baculo n̄ accedit, et accedit viso
pane. g. p̄pter panem accedit, et p̄pter Dei uisam vita. qm̄ intend-
dit, ut finem. Neq dici p̄t q canis n̄ intendat ip̄ Dei uisam
vita, nam ēt hōes aliqñ exp̄sē n̄ intendunt hanc vita Dei uisam,
et tm̄ operant p̄pter finem.

Inst: ut aliqs operet p̄pter finem
dēt attingere conexionem medij ad finē: sed bruta n̄ attingunt
hanc conexionem. g. n̄ operant p̄pter finem. Ad māj patet ex
narium [illegible] conexionem [illegible] operat p̄pter finem
p̄pter ē malū, n̄ vs imp̄fecte et malū. ad hoc ergo dēt ē q at-
tingat hāc conexio exercite et malū, ut re ipa attingit a bruti.
Et in hoc dū coitur illi dicit vsus rōnis et discursus mālis, ac im-
p̄fectus.

Negatur ergo bruta n̄ habent Spēs de habitudine et
conexione medij ad finē: g. n̄ possunt attingere hanc conexionem. Et
ngo ans: qa phasia subministrat tales Spēs in brutis dum illis p̄bet
Spēs exercitas, a qq n̄ distinguit hāc conexio et habitudo mali, qa
hac subministrata Spēi ē oīo nocua ad brutor Dei uisam. et ex
titulo cuius fugit lupum qm̄ numq̄m uidit.

Quer 2º. Deus operet p̄pter fi-
nem. Resolvo 1º. Deus n̄ operatr ad intra p̄pter finem. Ad 1º.
qa entia Dei nulla cālitas p̄t admitti. Sed cālitas dicit de-
pendiam et imp̄fectionem. Ad 2º. qa cālitas finis recipratr ad cā-
litē efficientis. aut vt cām finalem: at in Deo ad intra nulla
dari ao. Ne cālitas efficientis ipsa: g. neq cālitas ad finalem. Ad
qa operatores Dei ad extra possunt sumi qad ee entitatum, et sic n̄ distin-
guntr ab ipso Deo, in q nulla ē cālitas neq imp̄fectio. Et possunt
sumi qad ee extrinsecum et terminorem ad creas, et tunc n̄ Ip̄e Deus
sed

LIVRARIA DA UNIVERSIDADE

Sed aliqd Creatum: nos u° hic agimus d operaoibus ad Intra, q á Deo n disguntr. =

Inst. Cognio Dina et ad Intra het obtum: g° ët uolitio Dina ad Intra hebit cam Finalem. Pr negd Itiam; dursa rao é, qa obtum ex suo Iptu n dicit callitem, acq ind neq imperfectioem. ideo cognio Dina pöt ad Intra here obtum. At u° ca Finalis sp defert secum callitem, q é imperfectio, ideo á Deo remoueri dét. =

Adte tn qd si noie Finis illigatr obtum ultimo amatum pöe in Deo reperiri Finem ad Intra, qa Deus ad Intra ultimo se amat ppter se ipsum. I tn Finis ex cbi aceptioe id ualeat atq ca Finalis, ideo negamus in Deo dari Finem ad Intra ppter imperfectioem callitis, qm secum defert. Unde qn dicitr pductioem Spus Sancti ée ppter Finem illigendum é d obto ultime amato, et n ppe d ca Finali. =

Resoluo 2° operaoes Dei ad Extra st ppter Finem. ita coiter Ch. Ct. I. D. Tho. M. S. et alii. Pr 1° ex Sacra Pagina Prouerbior 20 ibi — Uniuersa ppter se met ipsum operatus é Dnus — Pr 2° ex dña P. P. q coiter docent Deum ée Finem ultimum Creaz oium: sd operaoes Dei ad Extra st Creura: g° riunt Deum ut cam Finalem. Pr 3° qa operaoes Dei ad Extra qtenus efficiuntr á Deo illum riunt ut cam efficientem: g° qtenus efficiuntr ppter Deum, illum riunt ut cam Finalem. =

Arg. 1° operaoes Dei ad Extra dependent a Fine, idé á gloria Dei meante amore ipsius gloriae Dinae: sd hic amor in Deo I sit Dinus n pöt cari: g° neq operoes ad extra. Pr ngd Itiam, qa ut aliqd cetr a Fine, n é narium qd ab eo pendeat meante aliq effu ipsius Finis; sd sat é qd pendeat a Fine lt n sit meante aliquo alio effu ipsius Finis. =

Arg. 2º nulla callas pot dari in operavi=
bus Dei ad Extra rii Finis: sigd oïs cällas e immeata dependia a
sua cä: sd operaves Dei ad Extra n pendent immeate a Fine, sd
meante amore: gº ~~eue~~ A operaves ad Extra pendere ab amore ut
a cä efficiente, n uº ut a Fine. At uº callas sol det ee immeata
dependia in suo gre, ide callas Finis n det pendere finalr ab alio
nisi a suo Fine, ita ut inr ipsam calitem et cam Finalem, n me=
diet alius Finis ipsius cälitis. Sic aüs imperati cantr a Fine
meantibus actibus imperantibus, a qq effiue pendent sal moralr.=

Arg. 3º n datr callas Finis in effu exter=
no, nisi detr ët cca aüm internum: sd in actibus internis Dei n
datr callas Finis: gº neq in externis, sº mediis. Rndt abse mäy,
qa lt hoc sp eueniat in creatis e qa amor creatus pot cäri a
Fine: ut tn abse detr cällas Finis n e nariüm qd amor d tali me=
dio cëtr a Fine, sd sät e qd ille amor pendat ultimo in Finem
et ppter Finem ex eqntr media.=

Quaerit hic obiter Arriaga ut Deus
poit amare creäs ppter bonitem in ipsis reptam, tanqm ppter
raoem fralem? et rindet. affre. qd pbat qa Deus pot cognoscere
creaturas imme in se ipsis ita ut earr ueras creata sit obtum
frale scia Dina: gº ët illarr bonas creata poterit ee obtum frale
uoltis Dina ac pind Dina uoltas pot amare creüras ppter earr boni=
tatem, lt ultimate illas amet ppter se ipsum.=

Replicabis. pfectior Finis agentis e ille
q e maxüm bonum talis agentis: sd maxüm bonum Dei e ipse
sibi: gº sp Deus det operari ppter se. Rndt Itiam, qa Deus e a=
gens liberr pfectissüm et ideo n sp tenetr amare ppter nobiliorem
Finem, sicut n sp tenetr amare maius bonum, ut e Sna Theologorr
plurium: Vnd sol ad summum tenebitr amare creäs altimate
ppter se ipsum, lt illas amet imme ppter illarr bonitem.=

De fine simpliciter ultimo.

Quaer 2º. Ut detur finis ultimus? Dr affe, et Pr ex autorite iam citata Prouerbiorum 1º — Vniuersa propter se met ipsum operatus e Dnus —. Pr 2º. raoe, qa datur unum 1um pum effiuum, q q oia procedunt: gº et dabitur unus finis ultimus, ad qm oia refferantur.

Quaer 3º. Ut Deus potuerit n ee finis ultimus? Dr nege. Pr 1º. ex illo apocalypsis 1º — Ego sum alpha, et Omega pum et finis — q in lo pariter dicit Deus se ee finem atq e pum: sed Deus n pot n ee pum creuraz: gº et n pot n ee finis illarum. Pr 2º. qa Deus aeqr e Dominus, atq finis creuraz, sed Deus n pot desinere ee Dnus: gº et n poterit desinere ee finis. =

Contrariam Sn.am tenet Arr d Beatudine D. 46. nº 5º. p q Arg. 1º. creurae hent sufficientem bonitem propter qm Deus illas amet: gº illa bonias pot ee finis ultimus. Dr ngd Itiam, qa Deus n pot sistere in illa bonite lemitata creuraz, sigd het bonitem Dinam, q e excellentior, et ultimus finis propter qm Deus oia amat. qa sicut oes creurae st propter Oipoam Dinam tamqm pum, ita et amantur propter bonitem Dinam tamquam finem. =

Arg. 2º. Deus libere amat creuras propter se ipsum: gº potuit eas n amare propter se ipsum tamqm finem ultimum. Dr Deum libere amare creuras q ad exercitium n uº q ad motiuum bonitis, ide potuit Deus n amare neq producere creuras, ex supposioe tn qd eas uoluit producere, n potuit eas n amare propter suam Dinam bonitem: sicut ex ead supposioe n potuit n ee illaz Dnus. Vnde lt creuras amet propter illaz bonitem, sp ultimo amabit propter se ipsum. =

Quaer 4º. Ut Agentia creata

Quæ operantur propter finem intendant semper finem ultimum?

Ad 1.º n' semper illum intendere explicete. Et quia agentia sæpe operantur propter fines partes, nihil tunc cogitando de fine ultimo, imo possunt per libertatem suam cogitare de Deo et illum n' intendere tamquam ultimum finem sed solum constituere sibi pro fine ultimo aliquam creaturam, vel propriam voluntatem.

Ad 2.º agentia creata saltem implicite semper intendere finem ultimum. Et quia nullum agens sibi intendit, nisi aliquam bonitatem: sed omnis bonitas est ipse Deus, et aliquid ab eo participatum: quo omne agens quod operatur propter finem, saltem implicite semper intendit sibi Deum, cuius bonitas ab omni creatura participatur.

Replic. quod peccat et odit Deum n' intendit illum tamquam finem ultimum, sicquod deserit bonitatem ipsius Dei: quo ~~eius~~ Ad eum quod peccat adhuc aliquo modo sibi intendere finem ultimum implicite, quatenus intendit aliquod bonum in quo Deus saltem per analogiam et participationem includitur, et hoc satis est ut in confuso intendatur finis ultimus.

SECTIO. II.

Videm effus pöit pendere a duplici fine totali?

Supponendum 1.º finem totalem esse illum, quod se solo et sine consortio alterius est sufficiens ad candum totum effum. Supponendum 2.º finem totalem et pöe sumi in orde ad effum vii cuius est totalis, et quam solus potest producere: vel motivum caritatis vii aus caritatis: et pöe summi in orde ad effum vii cuius est finis partialis, et quam solus n' pöt producere: vel motivum caritatis vii aus quod sit sit caritas et justitia, quam aum n' pot motivum caritatis se solo producere.

Supponendum 3º Finem ꝑ ee intricum idé á q̃ effus intricé, et essialr pendet, ut a rare fiali motiua ꝓpter qm: et ita se hot motiuum caritis vu aus caritis: ꝑ eet extricum idé á q̃ effus essialr et intricé n̄ pendet ut á rare fiali motiua. sd tm extricé, et moralr. et ita se het ois aus imperatus, vg deambulaõ vũ aus interni uoltis eam imperantis. = Supponendum 4º Finem extricum ꝑ poe ee parte nempe illum ad qm aliqua ao detraté et in certo gre refertr. ꝑ poe ee ultimum et ilem, idé illum ad qm oes aoes generalr dirigunt. his prænotatis

Quar 1º ꝑ id nº effus poit pendere á dupli fine totali intrico. Rñ negé. Cr qa si id effus poit pendere á dupli fine totali intrico sublato uno fine adhuc maneret eo effus nº ꝯ sola dependia ab alio. sd hoc ee n̄ pot. qd ostenditr qa illa dependia á fine eimeate et essialis. effus uº n̄ pot ꝑ manere sine sua essia: gº neq dinitus pot pendere q dupli fine totali intrico. =

Arg 1º id effus pot pendere á dupli efficiente totali: gº et á dupli fine totali. Rñ ngd ꝯtiam, dirsa rão é qa dependia effus ab efficiente n̄ é essialis et immeata, ideo tolli pot ꝑseuerante eod effu. At uº dependia effus á fine intrico é essialis, ideo tolli n̄ pot ꝑmanente eod effu nº. Præterea in ꝯcursu duorũ efficientium sol datr supfluas, q dinitus pot uinci: At in ꝯcursu duorũ finium totalium datr implicantia magnifesta, eoqd effus poit manere sine illo á q essialr, et immé dependet. =

Replic: aia vöalis q é essialr indepens pot accialr dependere: gº et aus essialr pendens á fine, pot accialr ab illo fieri indepens. Rñ ngd ꝯtiam, dirsa rão é clara qa ꝑ accialem dependiam nihil tollitr aia essiale, siqd accialis dependia q additr n̄ pugnat ꝯ essiali independia q manet. at uº si tollitr immeata dependia á fine iam tollitr essia effus ꝯpentis. immé

A Fine: ois en dependia immeata e essialis, ac proinde tolli n' pot a re essialiter dependente. =

Arg. 2º id aus pot fieri ob duplex motiuum, vg caritis et Justicia: g.º et ob duplem Finem totalem intricum. Rn ngt Itiam, dirsa rão e qa illud duplex motiuum fit partiale in Ocurrendo ru illius tertii aus Caritatis et Justicia Et sit totale ru cuiuslibet aiis sigulatim sumptum, at uº qlibet ex illis finibus (ut supponimus) e totalis in Ocurrendo, ac proinde tolli pot perseuerante eod effu et qd ind seqtr maneret effus sine sua essia, q e immeata dependia a Fine. =

Quer 3º 4 id effus poit pendere a dupli Fine totali extrico. Resoluo 1º id effus pot pendere a dupli Fine totali extrico si uterq sit partis. ita M. S. Vasq, Vasq, Hurt. Arr. et alii. Cr ab experia qa sepe experimur nos succipere id iter propter duo negotia totalia, quor qdlibet sufficeret ad agrediendum illud iter et cessante uno ex illis finibus adhuc propter aliud capeceretr. et rão huius e a pori, qa effus Finis extrici n pendent ab ollo phyce sd moraliter, put ex imperio uoltis extrico ordatr ad talem finem accialiter: pot uº idem effus ad ples fines totales accialiter ordinari. =

Arg. 1º id effus nequit naliter pendere a dupli efficiente totali: g.º neq a dupli fine totali extrico. Rn ngt Itiam, dirsa rão qa effus phicus dependet phyce ab efficiente, ña uº I abhorreat superfluum sol naliter postulat unum efficiens, et unicam aõem: at uº effus sol moraliter dependet a Fine extrico, qtenus sc. p extricum imperium uoltis pot ead aõ libere ordinari ad ples Fines totales: Vnd uoltas p sua liberte pot bn uelle aliqd superfluum, qd ña n pot facere qa operatr nario. =

Arg. 2º id ho neqt localiter moueri ad duos tros: g.º neq pot intendere duos fines. Rn ngt Itiam,

Diversa ratio est, quia si homo naturaliter moveretur ad duos tres diversos, naturaliter esset in duplici loco quod plane repugnat: At ex eo quod intendat duos fines, cum haec operatio sit intentionalis, et libera, nulla in hoc visitur repugnantia. =

Resolvo 2º id non effectus nec dimitus potest esse sed propter plures fines extrinsecos totales ultimos. Dicitur quia finis simpliciter ultimus est ille qui intenditur solum propter se, et reliqua omnia propter ipsum: sed repugnat quod duo bona intendantur propter se tantum et reliqua propter quodlibet: et ostendo hoc quia si 1um bonum intenderetur propter se tantum, et non propter 2um, iam hoc 2um non esset finis ultimus, quia aliquid non intenditur propter illum. Sed si 2um propter se intenderetur iam non omnia intenderentur propter 1um. Unde cum absolute detur aliquid, quod non referatur ad unum ex illis, illud unum non est simpliciter ultimus finis. =

Arg. 1º potest aliquis ex errore putare esse plures Deos et propter illos intendere aliquam actum: ergo hic actus erit propter plures fines simpliciter ultimos. Respondeo neminem posse concipere plures Deos quatenus sint plures fines simpliciter ultimi, quia de ratione finis simpliciter ultimi est quod propter se tantum intendatur, et omnia alia propter illum: et sic semper debet apprehendi unicus finis ultimus, ad quem omnia alia referantur. =

Arg. 2º potest aliquis fieri quod aliquis intendat duos fines sibi ultimos: ut si quis voluerit audire sacrum, ut placeat Deo, et sit in ea auditione committere aliquod peccatum: in hoc enim eventu intenditur duplex fines ultimos, nempe Deus cui placere optamus, et creatura quam per peccatum intendimus tamquam finem ultimum. Respondeo in hoc eventu non intendi explicite duplicem finem ultimum sed tantum implicite, et in confuso: nam qui peccat non constituit explicite finem ultimum in creatura, sed tantum implicite, et interpretative. =

Arg. 3º potest aliquis offerre sua merita

Tribus Finis Personis quæ sunt realiter distinctæ: ergo intendit tres fines ultimos. Respondeo negando consequentiam, quia tres Finis Personæ sunt unus finis simpliciter ultimus ratione unius essentiæ et oppositæ quam tamen habent. Inst: gentilis conversus ad fidem habuit pro fine simpliciter ultimo suum Idolum quod adorabat et solum Deum verum, quem nunc colit: ergo habet duos fines ultimos. Respondeo negando consequentiam, quia ille gentilis conversus ad fidem solum habet pro fine ultimo Deum verum et iam retractat voluntatem priorem, quam intendebat Idolum, ut finem ultimum.

SECTIO. III.

De his quæ possunt subire rationem causæ finalis.

Supponendum 1º bonum dividi in honestum, delectabile et utile. honestum est illud — quod afert aliquam honestatem — idem illud quod sine ru ad delectationem per se conveniens et decens est naturæ rationali. bonum delectabile sive iucundum est — quod delectationem parit — utilem est — quod utilitatem præstat — idem illud quod non propter se ipsum naturæ rationali convenit, sed ratione alterius boni, quod meante ipso utile obtinetur.

Supponendum 2º bonum honestum posse habere rationem causæ finalis, quia plura fiunt propter bonum honestum consequendum. Supponendum 3º bonum delectabile et posse exercere rationem causæ finalis: et ratio est, quia potest appeti propter se, idem propter delectationem intricam quam secum affert ex parte obiecti: At vero quod appetitur propter se est causa finalis: ergo ~~etc~~.

Inst: natura rationalis debet ordinare bonum delectabile ad honestum: ergo si delectabile non ordinetur ad aliud, non potest trahere aus voluntatis; et si ordinetur solum habebit rationem medii et non finis. Respondeo distinguendo antecedens natura rationalis debet ordinare bonum delectabile ad honestum, sed nego, aliquando

Aliqn̄ 3do ans. Unde uoltas qn̄ operatr ut ca moralis, et 3 deliberaöe morali bona, ordinat delectale ad honestum, n̄ u° qn̄ sol operatr ut ca phyca et attentat sola deliberaoe phyca. Unde bonum delectale duplo pot amare. 1um ut medium ad finem honestum. 2° ut e finis in se capax trandi aus uoltis.

Vtile qua utile, siue medium poit finalisare?

Quer 1° ꝑ bonum utile q̄ utile, idē medium q̄ medium poit exercere raöem ca finalis. Et negē ita cois sn̄a. Cr qa finis amatr ꝓpter se, et medium q̄ medium appetitr ꝓpter finem, et n̄ ꝓpter se, medium en̄ q̄ medium sol het raoem utilis. et utile q̄ utile sol amatr ꝓpter id ad qd e utile, nempe ꝓpter finem.

Arg. 1° aus supnales vg. fidei, caritatis ~~aus~~ st media ad uitam aeternam, et tn̄ appetuntr ꝓpter se: g° medium q̄ medium pöt hēre raöem finis. Et illos aus supnales duplo poe amari, 1° put st honesti in se et sic hēnt raöem finis 2° put st media ad salutem aeternam, et sic sp amantr ꝓpter beatudinem, et n̄ ꝓpter se.

Replicabis illi aüs n̄ st utiles nisi q̄ honesti: sd q̄ honesti amantr ꝓpter se: g° ēt q̄ utiles. Et illam utilitem et honestatem ēē malo, et idtice eand, fralo u° ēē dirsam. Und ead met bonas q̄ honesta pot amare ꝓpter se, et q̄ utilis, se medium e amari ꝓpter finem, et ita se hēnt illi aus supnales q put st in se honesti ꝓpter se appetuntr, put u° st utiles ad beatudem, ꝓpter illam amantr.

Arg. 2° bonum utile e obtum uoltis: g° pöt hēre raöem finis. Et distgd ans: bonum utile est obtum uoltis q̄ ad electioem, 3do, q̄ ad aüm intentiois nq̄ ans: electio u° sol tendit ad media et intentio e ꝓsecutio finis.

Vrgebis uoltas ex duobus mediis pot eligere unum relicto alio:

g.º medium het bonitem distam sm̄ q̄m pot finalisare. Ꝛ unum medium poe elegi relicto alio, ꝑ ꝓpter libertem uoltis, ꝑ qa in illo medio magis relucet bonas finis, ꝑ tand qa ē utilius ad finem ꝯsequendum: et sic numq̄m amatr medium ꝓpter se sd sp in ordē ad finem. =

Arg. 3.º unum medium sæpe eligitr ꝓpter aliud. vg medicus ꝓpter medicamen: g.º medium het raoem finis. Ꝛ ngd aīs. qa lt in executioe unum medium sit ꝓpus alio, in intentioe tn̄ oia amantr ꝓpter finem, et sic tam medicus q̄m medicamen eleguntr ꝓpter sanitem tamq̄m finem. =

Replic. medium q̄ medium et hēt suam delectallitem: ut pēt in eo q ut petat conimbricam elegit potius lecticam q̄m equum: g.º medium q̄ delectalle pōt finalisare. Ꝛ in hoc euentu medium n̄ sumit ut medium, sed ut finem. et in hoc sū pōt finalisare qa ē delectalle. in raōe u.º medii utilis n̄ pōt exercere raōem finis, qa sub hac ꝓpalite sp intenditr ꝓpter finem. Unde ead bonās pot ēē finis q̄tenus amatr ꝓpter se, et pot ēē medium q̄tenus intenditr ꝓpter aliud. =

Arg. 4.º sic se het finis in praticis, ut medium in speculiuis: sd n̄ assentimur cloi vg ꝓpter solam ueritem medii q̄les st ꝑmissæ, sd et ꝓpter ueritem ipsius cloīs: g.º ēt n̄ amamus finem ꝓpter solam eius bonitem: sd ēt ꝓpter bonitem medii. Ꝛ may ēē uaīm q̄ ad aliq̄, n̄ u.º q̄ ad oīa: et ad explum aductum d ꝑmissis et cloe datr dirsa raō, qa clo het ēt suam spialem ueritem distam á uerite ꝑmissar, ꝓpter q̄m illius assentitr ipsi cloi: At u.º medium q̄ medium sol het raoēm utilis, ac ꝓ ins ꝑcindit ab honestate, et delectabilite, q̄ sol amantr ꝓpter se. =

Inferes 1.º: g.º oes electioes ꝯducentes ad eundem finem st eiusd spēi, sd hoc falsum, qd ostendis: qa aīs

fidei ꝺ caritis ꝺducunt ad beatudem: ꝺ tñ st ꝺiꝛsa ꝺgei inꝛ se. ꝺ sēs electiones si humanꝛ ꝺ alio in ꝛsae electiones ee einꝺ ꝺgei: si uo humanꝛ malo ꝺ ipsis actibus ee ꝺiꝛsa ꝺgei, qa hent ꝺiꝛsa obꝺ, ꝺ motiua, ut pꝛet in actibꝰ fidei ꝺ caritatis.=

Inf: 2o gꝺ electio ꝺ executio medioꝝ é einꝺ ꝺgei ꝺ executiue finis. sigꝺ motiuum é id. ꝺ ngt uꝛaꝺem qa motiuum electiois ꝺ é ꝺiuꝛsum ꝺ alio. nam electio é ꝑter bonitem extꝛicam. intentio uo é ꝑter bonitem intꝛicam finis: ꝺeinꝺ electio pendet ab intentione finis ꝑ alio, qꝺ sꝛt ad inuolendum discꝛimen ꝑticulꝛe ꝺgitum.=

Subiungꝛs ꝺ bonas utilis sit intꝛinsica medio: ꝺ assꝛ. ꝺ qa utilas medii ꝺducit in ꝺducentia, gim het ꝺ fine: ꝺ hꝛc ꝺducentia pot ee intꝛinsica medio. ꝺ ostendo hoc qa nꝛ ꝺiguisꝛ a uiꝛtute intꝛinsica medii: ꝺg. calor ex sua intꝛinsica uiꝛtute ꝺuenit ad ligna: ligamentum ex sua natꝛe intꝛinsica ꝺuenit ꝑ tractionem etc. ꝺ qa unum medium ex sua intꝛinsica natꝛe pot ee utilius ꝺ ꝺducibilius alio ad finem: gꝺ utilas pot ee intꝛinsica medii.=

Cꝛg. 1o bonas é in medio, sicut excellentia é in imagine: ꝺ imago nullam het intꝛinsicam excellentiam, imo ꝺ adonatꝛ ꝑter extꝛinsecam: gꝺ medium nꝛ het bonitem intꝛinsicam, ꝺ ꝺ amatꝛ ꝑter extꝛinsecam. ꝺ ꝺistgꝺ may bonitas honestꝛ ꝺ iucunda é in medio sicut excellia in imagine: ꝺ bonas utilis ng may. Unde nulla bonas honesta ꝺ iucunda é intꝛinsice in medio gꝺ talis, ꝺ ꝺ bonas utilis: nam imago sanctitꝛ Virginis ꝺg nullam het intꝛinsicam conexionem ꝺ sanctitate gim ꝛepꝛesentat, medium uo het intꝛinsicam conexionem ꝺ suo fine.=

Cꝛg. 2o si medium het intꝛinsicam bonitem poterit ꝺꝛi ꝛem finalis, sigꝺ oe bonum é cꝛgax finalitꝛ. ꝺ negꝺ assumptum, qa bonas utilis nꝛ sufficit

Ad raoem finis: utile en' n' amatr propter se, sed propter finem ad qm e' utile. = Arg. 1a coëm sn.am in medio sol datr bonas extrica: g.o nullam het intricam. R. illam sn.am coëm illigendam ee d bonite honesta et delectabili, q' sol dantr intrince in fine, et extrice in medio: At u.o bonas utilis e' medio intrica. =

De malo qua malo.

Quar 2.o ⊕ malum q malum poit finalisare. ide ⊕ ille aüs fugae q uoltas recedit a malo finalisetr a malo tamqm a tro a q fugit, an' a bono ɔtrario qd amplectitr. R. fugam n' finalisari a malo sd a bono ɔtrario. ita cõr sn.a ɔ Cm. S. Pr qa finis defitr ille — cuius gratia aliqd fit —, ide cuius amore aliqd intenditr —: sd uoltas n' fugit a malo raõe ipsius, sed gratia et amore boni ɔtrarii: g.o a bono finalisatr et n' a malo: Und aüs fugae het trüm a q recedit qd e' malum et trüm ad qm fugit et e' bonum opposum: et hoc bonum het raoem finis, n.o uo illud malum. Sicut dissensus illus n' e' propter falsum, sd a falso. =

Contrariam sn.am tenet Cardinalis Lugo tomo d paenit. D. 10, n.o 10. P. Arr d aia D. 7.a sec. 1.a et alii ~~RR~~ ~~ff~~ qq Arg. illud finilisat qd mouet sd malum mouet uoluntem ad fugam: g.o finalisat. R. illud finalisare qd mouet uoltem amore sui ipsius: At uoltas n' mouetr amore mali sd sol boni ɔtrarii. = Arg. prosecutio finalisatr a bono: g.o fuga finalisatr a malo. R. ngd ɔtiam dirsa raõ e', qa uoltas mouetr ad prosecutioem amore et gratia boni. At n' mouetr ad fugam amore et gratia mali, sd boni ɔtrarii. =

Arg. 2.o fuga n' e' fatr ad bonum, sd ab malo

Qa sit n' appareret bonum, adhuc uoltas fugeret á malo: g° ~~etc~~. Et ngd ans, qa impossibile é qd n' appareat bonum ad spectum mali oppositi, ut fa negata in sua negaõe, sigd malum constituitur fratro p negaõem boni. = Replicabis dissensus illus n' é ppter uerum sed ppter falsum: g° et fuga é ppter malum. Et ad ans, dissensum nee ppe ppter falsum, sed á falso. =

Arg. 3° ex hoc seqtr oem fugam ee psecutioem et amorem boni ppter qd uoltas recedit á malo. Sed hoc é falsum. 1° qa fuga é odium et amor; 2° qa si fuga eet amor illam experiremur suauem. Et oem fugam in re ee psecutioem boni. et sol in mo tendendi ee fugam: sigd psequmur bonum directe fugiendo á malo. Unde fuga het duos trõs unum á q. idé malum et vñ huius fuga é odium: et hac n' é suauis: alium trüm hét ad qm: et vñ huius é psecutio amor et hét suauitatem. =

Arg. 4° aliq peccant ex mera malitia: deinde appetunt mortem, Venenum, et Silia, q sit mala ñe: g° malum finalisat. Et ngd ctiam qa q peccant sp mouentr ex aliq bonite delectale inordinate: Praeterea q disiderat mortem, Venenum ~~etc~~ n' hac appetit sub raõe mali, sed qtenus illi repsentatr aliqd bonum, idé appetit carentiam mali psentis, et honorem q relucit in morte ~~etc~~. =

Arg. 5° uoltas ꝯ sit pöa libera p sua liberte pot amare malum: g° ~~etc~~. Et ngd ans. qa uoltas n' pot amare nisi obtum amabile: malum u° q malum n' é amabile: ad libertem uoltis sufficit qd poit suspendere aum amoris, et aüm odii. Sigs u° fuerit adeo pteruus ut uelit obtum malum q malum, hic aus erit ineficax, et illusorius. =

Replic: Voltas pöt hére demeritum cca qdlibet obtüm: sed n' pot here obtüm cca malum, nisi illud amando qtale: g° ~~etc~~. Et ngd min. qa uoltas n' pot demereri

Circa malum illud amando, siqd nequit efficaciter diligere malum, qa n' e' illius obtum, pot uo aliqn demereri cca malum, si illud odio heat ex aliq motiuo, et exercitio phibito. =

Adte 1o pbalem ee Sn.am Card. de Lugo et Arriaga, qtenus docent malum q malum poe finalisare n' qd p aus psecutiois, sd p aus fuga. et rao huius e' qa illud dicitr finalisare, qd pot mouere uoltem ad aliqd faciendum: at malum mouere pot uoltem ad fugiendum. Si tn' aliqs tenaciter dicat sp ee narium aum amoris ad finem, tunc malum n' poterit finalisare, sd erit qstio de noie. = Adte. 2o qd qn Daemones cupiunt n' ee Deum, tunc nolunt malum q malum, sd bonum qd illis repsentatr in carentia penar qs Deus illis infligit. =

De obto indriente.

Quar 3o Vt indriens q indriens poit finalisare p aus psecutionis. Et nege. Pr qa obtum indriens qtale n' pot amari, et intendi; siqd e' extra obtum uoltis, qd dsistit in bono in orte ad aus psecutiois; et pr ab explo qa illus n' pot asentiri obto indrienti, ide qd neq uer, neq falsum apparet: go et uoltas neqt amare obtum indriens, qd nec bonum nec malum repsentatr. =

Voltas ppter suam libertem pot uelle obtum indriens: go ~~etc~~. Et ngd ans qa uoltas n' pot ferri extra suum obtum, qd sp det ee bonum. = Replic. uoltas pot eligere minus bonum: go et obtum indriens. Et ngd dtiam, qa minus bonum d' sit abse bonum, manet intra obtum uoltis: at indriens d' nullo mo sit bonum, e' extra obtum uoltis, ac pdns amari neqt. =

Vrg: obtum indriens uolitum ppter exercendam libertatem iam het aliqm raoem boni, siqd exercere libertem

Est aliqd bonum: g° indriens pot finalisare. Rx ngd ctiam: qa nos hic loqmur d obto indriente q̃ indriens e, n u° d illo, q̃tenus pot induere aliqm bonitem: in hoc en euentu iam n manet indriens sd bonum, acqind tollitr supposio, et iam n pcedit qstio de obto indrienti, q indriens est. =

De obtö impossibile.

Quer 4° Ut impoibile cognitum ut impoibile poit exercere rationem finis? Resoluo 1° impoibile cognitum sub raõe impoibilis n pot finalisare aum absum et efficaciter. Pr qa impoibile ut tale n e bonum neq cueniens nae rationali: Deind aus uoltis efficax sp intendit ponere obtum extra cäs: sd implicat qd aliqs uellet ponere extra cäs obtum qd iudicat impoibile: g° ~~eu~~

Resoluo 2° impoibile cognitum ut tale sub raõe tn qd foret cdionate poibile pot care finalr aliqm aum sad inefficacem. ita P. Vasq. et Arr. Pr qa S. Paulus vg cplacebat sibi in amando Deum p infinitum amorem qm sciebat sibi ee impoibilem sub cdione tn qd foret poibilis uellet p illum amare Deum. et rao huius e qa impoibile cognitum sub illa cditione e bonum, et nae rationali cueniens. g° pot finalisare aus uoltis =

Arg. 1° impoibile sub cdione poibilitis n e aü bonum sd foret. g° aü n amatr sd ameretr. Rx distingd ans. n e aü bonum absum cdo n e aü bonum cdionatum, ng ans. Und uoltas pot sibi cplacere auato in au et obtö cdiönato: sicut illus pot aüato assentiri obto u° cdionato, et sic illud obtum sd apparet impoibile absé et n cdionate. Ut u° Deus poit et amare obtum impoibile et in eo cplacere amore inefficaci? Rx affre. Pr qa Deus cplacet sibi in eo qd amaretr amore creato infinito, si iste foret poibilis p g° ~~etta~~ =

Arg. 2° Ut apphendamus Deum ut

Ut corporeum, n' possumus illum amare ut corporeum, ꝯ sciamus implicare Deum corporeum: g° Et obtum impoibile repsentetur poibile, n' possumus illum amare ut bonum. Et ngd ans, qa si Deum, ut corporeum apphenderemus, adhuc illum ut sic amaremus: ideo tn' d' facto illum ita n' amamus, qa illum n' apphendimus ut uere corporeum.

De negaöibus, entibus raöis, & reloibus.

Quer 1° ꝑ negaöes, Priuaöes, Entia raois et Relaöes point here raöem cæ finalis? Resoluo 1° negaöes, Priuaöes et entia raöis sumptas sm' se n' poünt finalisare. Et qa abse n' hënt entätem: g° neq bonitem, siqd hec e' ꝓpetas entis; illa u° q' n' hënt bonitem n' poünt finalisare. Adte tn' qd si appareant ut entia, et bona pöe tunc finalisare, qa ad finalisandum sät e' bonas apparens ut supra diximus.

Arg. 1° ptes amant carentiam doloris, et Priuaoem sui ëë: g° hæc negaöes st amabiles, ac ꝓ ꝯns finalisant. Et illos q amant tales carentias, n' eas amare ut bonum delectale et honestum, sd tamqm utiles ad aliqm finem assequndum, cuius bonas pöt relucere extricé in negaoibus. Et sic q amat suum n' ëë illum amat ut utile sibi ipsi, tantam en' afflictioem experitur qs aliqn', ut iudicet sibi utilius fore n' ëë, qm ëë höem.

Arg. 2° ptes amant famam, æstimäoem, honores ~~eur~~ q' st entia raois: g° hæc finalisant. Et has relaoes raois n' amari ab höibus, qtenus st entia fictitia, sd qtenus st ꝯptus reales aliorꝫ honorificé d' illis sentientes. Replicabis pöt aliqs existimare Chymeram ëë aliqd monstrum reale, et ire ad illius uenäoem: et tn' Chymera e' ens raöis: g° pöt aliqn' sortiri raoem finis. Et in eo euentu poe finalisare ens raöis, qa tunc apparet ut uerꝫ ens et bonum: nostra u° resultao ꝓcedit d' ente raois

Prout é fictum, et carens öi bonitate.

Resoluo 2º relaoes plicamentales poünt finalisare. Pr qa st entia realia et ɔsequnter hent bonitem sufficientem ad finalisandum. Vnd relao Patris, Magistri ~~eue~~ hent uäm raoem finis: neq en narium é ut sint entates phycæ, sd sufficit qd heant entatem realem logam. id á fortiori dicendum é d relaoibus trankentalibus q ɔ n disquantr á rer entitatibus hent eand bonitem ɔ illis, ac pind æqlr finalisant.

DISPVTÄO. III.

De causa Exemplari & cis per accens.

SECTIO. I.

De cä Explari.

Quær 1º qd sit cä Explaris? Pr ita difiri — frä qm effus immitatr ex intentioe agentis detrantis sibi finem — dicitr frä n qa infret intrice, sd qa extrice mensurat et explarisat. parla — ex intentioe agentis — excludit illas frias, qs effus aliqn pter intentioem agentis casualr imitatr, vg. qn aliqs intendit pingere Dianam, furtuito Dilineat Mineruam.

Per illam parlam — detrantis sibi finem — reiiciuntr frae agentium nalium uniuocor, qs effus nalr imitatr vg. filius parentem suum, n tn ex intentioe expla agentis libere detrantis sibi finem, qa Pater generans filium n intendit sibi ut finem fram suam, qm imitetr filius, sd illum pducit ex impetu nali, et n libero.

Colliges 1º Explar & ee externum ide illud qd é extra mentem imitantis explar: vg qn pictor imitatr imaginem D. Antonii, qm het ante occulos: & eet inrnum

Id est illa Idea q̃ e intra illum Agentis dirigens illius aõem. =
Coll. 2º explar inrnum here, magis ppe, et rigurose raoem ca explaris, qa sol p se reqritr, et sine externo sufficit ad dirigendu agens raoale. =

Colliges 3º explar sol dari ppe in agentibus raoalibus operantibus p cognioem. Ad 1º admittendum et sit explar in bractis vg. in Syptacis, et similis hoium actioes imitantibus. Rnge si loqmur d explari ppo, et riguroso: et sicut iam supra resoluimus bracta n operari ppe propter finem qa ppe et fralr n attingunt conexioes medii cõ fine, ita solo dicendum e n operari ppe propter explar, qa n attingunt illius habitudem cõ effu. =

Coll. 4º explar internum poe sumi et qad cõptum obtiuum, ide q ad obtum cõptus, et qad cõptum fralem ide q ad ipsam cognioem. His posis

Quar 2º in qnam ex his cõptibus cõsistat ca explaris? Rn cõsistere in cõptu obtiuo. Ita Scotus, CC. Diuus Thomas, P. Arriaga, et alii. Pr 1º ex autorite Arlis qui docet explar cõsistere in essia rei put e in aia. Pr 2º raoe, qa explar cõsistit in eo ad qd intuendo agens operatr, et qd sibi pponit imitandum, sd agens n intuetr ad cõceptum formalem, sd ad obtiuum, qm sibi pponit imitandum: g. ~~etc~~

Neq instes: Agens intuetr ad cõptum fralem q ad suum ee repsentiuum, in q cõsistit imago explaris. Rn enim ngo instiam qa ut pet experia agens n refleti supra suum cõptum, sed sol attendit ad obtum in illo repsentato, sicut pictor qn imitatr imaginem ante occulos pposam n curat d sua cognioe, sd tm d obto illius. =

Pr 3º qa ca finalis n cõsistit in cognioe finis, sd in sola bonite obtiua illius: g. solo ca explaris. Pr 4º qa explar delineatum n imitatr cognioem, sd obtum ipsius cogniois:

Causa u.º Explaris (x.ª ipsius defioem) consistit in eo qd effus imitatur.

Pro contraria sn.ª stat M. S. in Metha D. 25, sec. 1.ª n.º 10, et alii qs refert P. S. L. in Phyca n.º 769. Pro qq Arg. 1.º x.ª Artem artifex producit effum sillem suae Idaeae; sd effus n. e sillis cptui obtiuo; et ostendis hoc, qa unr id, et se ipsum n. datur sillitudo, sd identitas: g.º effus n. e sillis cptui obtiuo sd frali: ois en. res e sillis suae imagini. R. effum n. dici fralr eund sd sillem c suo explari: nam in Idaea n. repsentatr iste n.º effus; sigd hic n.º detratr a solo Deo, qn ponitr in eë reali: sol igr repsentatur alius sillis huic, qm artifex intendit imitari.

Arg. 2.º ois ca dēt disqui a suo effu: sed cptus obtiuus n. disquitr a re facienda, sd e ipsa res put repsentatr in cptu: g.º explar n. consistit in cptu obtiuo. R. explar consistere in cptu obtiuo dirso a re facienda, sd sili q ad nam, qm cptum imitatr effus.

Replic: explar consistit in eo qd dirigit, et detrat agens raoale ad operandum: sd sol cptus fralis dirigit, et ostendis hoc, qa dirigere e ppum dictaminis, dictamen u.º consistit in sola cognitione. R. explar consistere qd in eo qd dirigit, n. qd actiue, sd passiue, idē pbendo se imitabile alteri: illud u.º a q artifex actiue dirigitr, n. dicitr Explar, sd Ars.

Vrg. adhuc Explar e fra residens in aia, sd solus cptus fralis e q residet in aia, et n. obtiuus ut pēt: g.º in solo cptu frali consistit explar. R. 1.º ngd may abse. R. 2.º distgd eand may, Explar e fra residens in aia obtiue, et intoalr, cdo, fralr, et phyce, ng may. Explar en. in tantum dicitr residere in aia in qntum repsentatr in cptu residente in ipsa aia.

Arg. 3.º Explar includit duplem directioem, alteram actiuam, q ptinet ad cptum fralem, alteram

Passiuam q̃ spectat ad ꝯptum obtiuum: q.º in utroq ꝯptu adeq̃te ꝯsistit, et in q̃libet illoꝝ inadeq̃te. Rᵉ ngd iam pem antis, qa Explar n̄ includit directioem actiuam. hæc en̄ sol ptinet ad Artem, Passiua u.º directio sol fralis spectat ad Explar, qd se pponit imitandum. =

Inst: Intentio agentis exprimitr in defioe: sed hæc intentio e ꝯptus fralis: q.º in illa ꝯsistit explar. Rᵉ distgd may intentio agentis exprimitr in difioe tamqm ꝯdio, ꝯdo, tamqm rao fralis, ng may. Vnd ꝯptus fralis ponitr in difioe ut ꝯdio. Sed mihi n̄ uidetr improbabilis sn.ª q̃ colocat cam Explarem adeq̃te in utroq ꝯptu, tam fralis q̃m obtiuo, qa sic euitantr inꝯuia pr utraq sn.ª adducta, et sic melius iligitr rao adeq̃ta explaris. =

In quo consistat exemplar Diuinum?

Quær 3.º ff ēt Explar Diuinum ꝯsistat in ꝯptu obtiuo. Rᵉ affrē et Pr eisd funtis qq nuper stabiliuimus Explar creatum colocandum ēē in ꝯptu obtiuo. = Subinqres tn̄ ff ille ꝯptus obtiuus ꝯsistat in essia Diua an̄ in creura factenda. Rᵉ ꝯsistere in essia Diua put se pbet imitabilem. ita ꝯ D. Thoma. P. Vasq. et aliis. P. I. L. n.º 581. Pr 1.º ex illo Genesis 1.º — faciamus hoem ad Imaginem et similitudem nostram — ubi essia Diua pponitr tamq̃m explar hoīs eformandi. Pr 2.º qa effus imitatr aliqd a se dirsum, cui fit silis p imitaoem. =

Replic. p Arr. res in ēē obtiuo et in ēē reali het sufficientem distioem ad se cāndum et ostendis hoc, qa sanas in ēē obtiuo pōt se cāre in ee reali: q.º id dicendum e de Explari. Rᵉ ngd ans et illius pbaoem qa sanas in ēē obtiuo n̄ se cāt in ēē reali ob defum distiōis. sed tm̄ cāt sui amorem distum. Imo dato qd id pōit se cāre finalr, hoc n̄ poterit facere Explariter: et dirsa rāo e qa ad cam Explarem reqritr imitāo

Per similitudem: nulla u.º res dicitur hēre similitudem secum, neq imitari se ipsam, sed aliam dirsam. =

Pr 3.º qa ut coiter docent PP. Creuræ mensurantur p ideas et Exploria Diña, et ideo poibilia sunt posiuē, qa Deus ab illis imitabilis ē, q̄ rāo ꝯ antecedat eorū poibilitem, et antecedit eorū cognioem sm' ēē posiuum: at in eo Spori iam illigitur rāo cā explaris in Deo: g.º hæc ꝯsistit in essia Diña, put ē imitabilis ab ipsis Creuris. =

Pro ꝯtraria sn.ª pugnat Cbrr, et allii relati a P. S. L. p qq Arg. 1.º Creūræ in ēē reali imitantur se ipsas, put in mente Diña ꝯcipiuntur: g.º Explar Dinum ꝯsistit in ēē obtiuo Creūrar. Ad ngd ans, qa imitari aliqd Explar ē fieri sile illi. Ois u.º imitāo supponit distioem in re imitabili, qa id n' het similitudem secum, sed idtitatem ppe loqndo. =

Arg. 2.º Supra statuimus Explar Creatum ꝯsistere in ēē obtiuo rei, q imitatur ipsum Explar: et tn eād res n' pōt imitari se ipsam, nec hēre se ꝯ similitudem. g.º Et hic incohærenter phāmur, et n' ē naria distio inr cām Explarem et illius effūm. Ad dari dirsam rāoem in Explari Diño, atq in Creato qa artifex Creatum n' ꝯcipit in mente id artefactum n.º qd n' pōt detrare q̄ad induum, sed aliud dirsum sile effui faciendo: At u.º Deus qn' pducit hunc effūm eund n.º ꝯcipit in sua Diña Idea: Ois u.º effus det ēē dirsus ab explari, qd imitatur. =

Vexplar sit uera çausa, & quæ sit eius çausalitas?

Quær 4.º Vtr Explar sit ua cā. Ad affr ꝯ sn.ª cōe. Pr 1.º qa Explaria, et Idæ Diñæ dicuntur a Thris uera cā: g.º ~~[illegible]~~ 2.º ois cā ꝯstituitur p calitem, sed Explar suam het calitem ut infra uidebimus: g.º ē ua cā. Pr 3.º qa Explari ꝯpetit defio cā, sigd ab illo p se dependet effus

Et aliq̃ mõ influit ee in effu sat intoalr, qd sat e ad Coem ra-
oem ca. =

Arg. 1º Explar n influit ee in effum. sigd n ex-
istit realr et phyce. R. sat ee qd influat intoalr, ad qd suffi-
cit existia intoalis: neq en dicimus explar ee rigurosam cam
phycam, sd sat e ut sit ca, qd ab illa dependeat p se effus sat
tamqm a prio obtiuo. =

Replicabis: Optus obtiuus n disquitr
ab ipso effu: sd ois ca det disqui ab effu: gº Explar n e ca. R.
ngd maj, qa Explar n Consistit in eod effu nº q producitr realr, sd
in alio distõ q in mente Concipitr. Urgebis Explar Con-
currit p mum obti: sd obtum n e pbe ca. gº neq Explar. R. Explar
n Concurrere sol p mum puri obti, sd p mum dirigentis et regulantis
qtenus se pbet imitabile suo effui. =

Quar 5º qnam sit calas Explaris. R.
ee aoem, seu fieri effus put pendet ab Explari, qd rit tamqm dirigens
et detrans agens raoale ad operandum. Dr qa calitas efficientis Consis-
tit in aoe put rit agens: calas finalis colocatr in ead ao put rit
finem: gº et calitas Explaris Consistet in ead aoe put rit Explar, sc
ideam. Hac ao e illa q fit opus externum, hoc en opus e effus, et
Con illo ao idtificatr. =

Inst: calas finis Consistit in aoe aus interni.
gº sitr calitas Explaris Consistet in aoe interna. R. ngd Ctiam. dir-
sa rao e qa aus inrnus, nempe amor, e effus ca finalis, ideo produc-
tio huius amoris inrni det ee calas finis: At uº opus externum
e effus ca Explaris, ideo illius calas det Consistere in aoe aus exter-
ni. =

Replicabis ead ao operis externi pot perseuerare va-
riato Explari inrno, ide ead met ao q intendebatr fieri effigies
S. Petri, pot ee Ctinuatiua Imaginis D. Pauli: gº calas n Consistit

In illa aõe. Rs distgd ans: pot perseuerare ead ao physica, ꝯdo; ead aõ moralis, nq ans. At illa aõ e callas Explaris qtenus e aõ moralis directa, et detracta ab explari. Sicut supra diximus de callite finis, rũ medii. =

Quaer. 1º ad qm cam reduci dẽt cã Explaris. Pondet cois dõa reduci ad Efficientem. et Abat ex Patribus, q coiter docent ideas dñas ee cãs Efficientes Creuraꝝ. qd ẽt ꝯfirmant ex dõa Aõlis asserentis Artem in gre aliq efficientis integrari prio, et idea eius, qd efficitr. =

Arg. 1º finis et ꝯplet. et ultõ ꝯstituit cam Efficientem raoalem; qtenus sine cã finali n operatr: et tn finis n ptinet ad efficientem: gº neq Explar. Pondent aliq nqd may. Rs tn Xa nostra pria nqd min, cã en finalis reducitr ad efficientem, siqd n operatr p callitem dirsam, imo p eand aõem, q Efficiens operatr. =

Arg. 2º Explar e fria: gº ptinet ad cam fialem. Rs n ee fram infiantem, sõ dirigentem et regulantem aões efficientis, p qm ꝯpletr ars in raõe prii actiui. =

Inst: obtum e cã fialis: gº ẽt Explar. Rs ad ans obtum põe ꝯsiderari duplr, 1º put ꝯcurrit effiui ad aũm et sic ptinet ad cam efficientem. 2º put spifat aũm, et sic n e cã physica, sd fialis externa spifans, q n ꝯstituit dirsum gũs cæ physicæ, nisi ad sumum denoiaiue: At uº Explar ꝯcurrit dirigendo p mũm prii, et ideo spectat ad cam efficientem. =

Arg. 3º Explar hẽt dirsum modum cãndi: gº efficit dirsum gũs cæ. Rs nqd ans, qa Explar e ꝯplementum efficientis arteficialis. ꝯplementum uº lt aliq mo sit dirsum reducitr tn ad id gus cæ, qm ꝯplet. Colliges 1º tam cam Explarem qm finalem reduci ad Efficientem, qa hẽnt eand callitem, id est eand aõem methaphoricam. =

Colliges 2.º Explar n' ptinere ad cam malem, qa nia scani vg. e lignum, et n' ipsum scanum put cognitum explarisat. =

SECTIO. II

De Fortuna, & Fato quæ sunt cæ per accens.

Quær 1.º Ad detr Furtuna. Rx affre ɔ Arte, et CC. 2.º phycor. Capite 6.º q. 1.ª Dr qa sæpe dantr effus q. attinguntr ab Agente pter illius intentioe, vg qn' Arator intendens sulcare terram ad seminandum, reperit thesaurum, et hoc dicitr Furtuna, s.e cüs. =

Inst: ca p accens ee illa a q. effus fieret sd q' fiunt a' cu hent alias cas: g n' datr ca p accens. Rx ples dari effus q n' hent cam p se et hos dicimus diriuari a Furtuna s.e a cu, vg qn' pmotus uolter emendi petis forum et ibi inuenis hoem amissum qm aliqn qrebas. Et id dicendum e d inuentioe thesauri ab aratore. =

Replic. oïs effus het silitudem ɔ sua ca: sd nullam het silitudem ɔ Furtuna. g.º n' e illius effus. Rx distgd may: oïs effus het silitudem ɔ sua ca, si fuerit p se, ɔcedo, si fuerit p accens nq may. = Vrg. qd e ordinatum ab aliq ca n' e casuale et furtuitum: sd oïs effus e ordatus a Deo: g.º nullus e a Fortuna. Rx Dnam puidiam raoe sui ordis infallibilis q oia dirigit n' dicit fortunam: cam uo infiorem pöe dici Fortunam, et Cum defu illius ordis q p se n' ordatr ad effum p accens. =

Quær 2.º qd sit Fortuna. Rx sic difiri — Causa p accens — in his q' fiunt sm' ppositum ppter finem in minore pe — dicitr — Ca — qa aliq nio p suam aoem attingit effum: parla — p accens — denotat qd effus seqtr pter intentioem agentis: p parlam — sm' ppositum — eligitr, qd

Fortuna ñ cadat ꝓbé nisi in ẽligens recte, qđ ĩm̃ ꝓpositum ꝺ= perarit finem. Obiit — in minori ꝑé — qa Fortuna ñ é nisi viũ effus raro ĩtingentis. =

Casus dicit — cũ q̃ accens in his q̃ fiunt ꝓter finem eor, q̃ raro contingunt — Cũs differt á For= tuna qa hic cadit in eum q̃ libere operatr. Cus uº in qđq̃ alĩud agens, qđ neq̃ libere, neq ĩm̃ ꝓpositum aliqđ operatr. Ore res ẽ animata: Bruta animantia ꝺ quer ꝺ operantr q̃ accens dicunt ꝓbe operari á cũ, ꝺ ñ á fortuna. =

Quer 3º ⁊ Monstra sint á cũs Dicit affé, ꝺ Chr qa eueniunt ꝓter ordem, ꝺ intentionem cãz, ꝺ ideo dicunt monstra. = Quer 4º ⁊ viũ Dei dicat aliqđ ẽẽ. á Fortuna, ꝺ Casu. Dicit negé. Chr qa nihil accidit ꝓter ordem ꝺ intentionem ꝺna ꝓuidentie: Oẽa en q̃ fiunt aut á Deo fi= unt, aut saltẽ ꝑmittuntr. =

Quer 5º ⁊ Fatum sit aliqđ? Dicit affé ꝺ S. Thoma, ꝺ Cc. Fatum e via superior á q̃ de= ꝓuenit aliqs effus q viũ cax inferiõr é fortunus ꝺ Casualis. Ista hec distinctio ꝓcedit ꝺna ꝓuidentie q̃ in hoc dicit fatum. Qn uº Chatres negant fatum aguntꝫ ista vlos q̃ existimant fatum iuncticem Sidez, cui subiacet libez arbitrium hunũ. =

Obl. recte dicitr fatum á Boetio — Est inhaerens rebus mobilibus ĩmmobilis dispositio q̃ ĩm̃ ꝺna Pro= uidentia suis q̃ nectit ordinibus — parta — dispositio rebus inhaerens — distinguit ꝺnam Praenotionem q̃ é in deo á prudia in Creatis. Vnde hec dispositio in mente ꝺna é ꝓuidentia: at in= ꝺta rebus Creatis dicitr fatum, ñ qđ inest rebus qa ut sit é effus fati, sed qđ é in eis 2ºs seriatim dispositis á ꝺna Pro= uidentia. =

Dicit uº fatum, qa é affatum seu Verbum

Quo Divina Providentia se se explicat. Et l. effus subseqns sit p accens rũ cãr secundar: at rũ Dei e effus p se. Dicitr disposiõ immobilis n' absé sd ordinate, ide ex supposione q Deus talem rer seriem disposuerit: huic fato n' subiiciuntr hũnæ aoes liberæ. liber in arbitrium fato n' subiacet, nam rer fatis prudentia maior.

Hæc p rer ciis et physor liberis sufficiunt: Siqua tn' hic desiderari uideantr in Metha Deo auspice plenori calamo enodabimus. Qdqd uo in hoc opere elaboraui, oe id 1o rer oium cæ religiose sisto et ante Deiparæ Intaminatæ aras uoti reus officiose subspendo, ut sub cuius auspiciis physicum opus initium duxi sub eisd felissime Coronetur.

finis

Index
Quæstionum huius Phÿcæ.

Disp. p'uia.
de natura, et obiecto Phÿsicæ.

Q'res 1.º ꝑ Phÿca sit ūa scia? & affre. 1
Quæres 3.º q̄lenam sit obtūm Attributois phÿcæ? & ēē
Ens nale ꝯplum ꝯstans mā et frā. 2
Q'res 4.º q̄dnam sit obtum frāle sub q̄ Phÿcæ & ēē
scibilitem intricām passiuam q̄m hēt Ens nāle 2
Q'res 5.º ꝑ Phÿca sit scia prāta, & speculiua? Resoluo
1.º Phÿca potissimum ē speculiua. Resoluo 2.º
Phÿca n' ē scia purē speculiua. 2
Q'res tand ꝑ phÿca sit una in spē infima? & affre. 3

Trac. 1.us
de Priis, & cīs in cōi

Tres ꝯdiōes ad rigurosi Prii roēm requuntr. Videantr 4.e.5
Diuisio Principii uideatr, — folhaz 6
Q'res 1.º q̄t sunt Pria Entis mobilis q̄d fit p motum? Res-
pondet vulgaris sn.ª ēē tria. 6
Q'res 2.º ꝑ sit bona difiō Prii tradita ab Arte q̄ sic
hēt — Pria st ea q̄ neq ex aliis, neq ex se inuicem
st, sd ex ipsis oīa. & affre si loqmur d Priis phÿcis. 9
Q'res 3.º ꝑ hæc difiō ꝯueniat Priis ffientibus et Finalibus?
Respondetr negiue. 9

Vtrum Priuaõ sit Prium generaois? Triplo sumitur generaõ 1.º q̃ aõ instantanea. 2.º q̃ conuertio 3.º q̃ mutaõ. Qstio nunc ẽ vtrum q̃ aõ instanea ẽ, sit pum &c. negẽ 9

Vtrum Priuaõ sit prum generois q̃ conuertio ẽ. &c. negẽ. 11

Vtrum Priuaõ sit Prium generaois q̃ mutaõ ẽ &c. ẽẽ prium p accens seu cdio. Videatur hæc qstio 11

Qres 1.º Vtrum Diuina Oipoã q̃ ẽ pum ad Extra sit por q̃m pum ad Intra. Sciendum ẽ dari tres opioes cc.ª pum ad Intra. 1.ª colocat illud in illa, et Volte conotante reloe. 2.ª in illa Volte et Reloe in recto. 3.ª tamẽ Sn.ª colocat pum ad Intra in sola Relatione. Resoluitur in q̃libet ex his opioibus Prium ad Extra sp ẽẽ por po ad Intra 12.e.13

Qres 2.º Vtrum Prium ad Extra sit nobilius po ad Intra? &c. in duabus pmis opioibus supra dictis, Prium ad Intra ẽẽ nobilius po ad Extra. 13

Qres 3.º Vtrum in opioe q̃ colocat pum ad Intra in sola Reloe sit nobilius q̃m pum ad Extra? &c. negẽ 14

De Vniuocaoe porum uideatur Solhas 15.e.16

DISP. 2.ª

de causis in comuni

Qres 1.º in q̃t membra diuidatur Ca? &c. diuidi in q̃tuor X.ª Sn.am coem f. 17. 17

Resoluimus in ctra Coem Sn.am diuidi sol in duo membra 18

Per qd cstuatur ca in aũ 1.º et 2.º? Resol. 1.º cam cstitui in aũ 1.º p entatem causæ, in recto, et in oblico p oes cdiões requisitas ad operandum, q̃ hentur ex pẽ ipsius ca. 19

Resoluitur 2.º cam cstitui in aũ 2.º p callitem in recto, et per callitem in oblico. 20

Qres 2.º Vtrum detrio illa p q̃m Deus detrat cam ad hunc potius, q̃m ad illum n.º effum in parti sit cdio requisita ad csti=

Ad constituendum cam in aü 1º & in 2º? Et si illa [illegible] consistit in aöe [illegible] Deus concurrit [illegible] 2ºs ee [illegible] ad constituendum cam in aü 2º. Si uº consistat in [illegible] Deus hēt [illegible] creatas, tunc dico constituere cam in aü 1º. 20. e. 21
Qres 1º Ut causas ponatur ex pe cae, & ex pe effus? Et ex pe effus. 21
De Existia reposita ad candum, uideantur resoluoes. 21. e. 22

DISP. IIII.

De conexioe causae cum effectu.

Ut cā riat effectus suos effus? Et affre. 22
Ut Dina Oipöa sit rellum transcens ad creuras. Et affre. 23
Qres 2º Ut cā riat suos effus in coi, et in spe, an in parti, et Induo. Et illos rire in Induo. 27
Qres 3º q cae sint nobiliores, et excedant alias. Et sub distioe. et dico 1º si cae comparentur inter se qad entatem, Efficiens, et finalis st nobiliores. Dico 2º si comparentur in mo candi malis e ignobilior. Si comparentur in nobilite cum suis effibus, Dico 3º compum e nobilius qm Ma, et fra distim sumptae. Dico 4º compum n e nobilius qm Ma, et fra sit sumptae. 28.

De Causis Externis

Dico 5º cā principalis aequoca, ide Vuoca e aqlis in pfeöe cum suo effu. 28.
Dico 6º cā principalis efficiens aequoca est nobilior suo effu. 28.
Dico 7º cā efficiens totalis aequoca principalis e nobilior suo effu. 29.
Dico 8º cā principalis efficiens si sit sol pialis poerit ee ignobilior effu. 29.
Dico ultº finis aliqn pōt ee nobilior, aliqn ignobilior suo effu. 29.
Qres 1º Ut duae cae point se ad inuicem care in eod gre, et sm eand existiam qad ium ee? Et nege. 29
Qres 2º Ut sal duae cae dirsi gris point se inuicem care secundum eand existiam? Et nege. 30
Qres tand Ut cae dirsi gris point se mutuo care sm dirsas extias. affe. 32

finis tracti Primi.

TRAC. 2.us

De Ma Prima & Ca Materiali.

Quer 1.o an detur Mä 1.a? Sciendum e p Mam 1.am illigi
cõe subtum expers corruptionis inseruit ad oes mutoes ex q
fiunt corpora physica subialia. Ad qstioem ꝛc affre. 32
Colliges 1.o Mam 1.am ee subiam. Colles 2.o ee subiam incomplam.
Colles 3.o ee Ens corporeum. Colles 4.o n ee generabilem. 34
Quer 3.o Ut Ma 1.a heat suam peculiarem existiam distam
ab existia fra? ꝛc affre. 34
Quer 4.o Ut Ma nalis poit existere separata ab oi fra? ꝛc affre. 35
Ma spoliata ab oi fra conseruaretur p eand aoem, qua
erat sub fra? ꝛc affre. 36
Quer 1.o Ut Ma riat fras sub cptu gerico fraz, an sub
cptu spifico, imo et induali talium fraz? ꝛc illas rire
sub cptu spifo, et induante. 37
Quer 2.o Ut Ma riat fras collective, an singulas diuisiue?
ꝛc rire oes colliue, sed n hendas sed, at succiue. 38
Quer 1.o Ut Mä appetat aeqlr oes fras? ꝛc affre. 38
Quer 2.o Ut hic appetus sit disiderii, an complacentiae. ꝛc
ee simplis amoris sc cplacentiae, qut abstrahit ab ab-
sentia et psentia. 39
Quer 3.o qmo Mä appetat fras psentes? ꝛc illas appe-
tere appetu gaudii, sc cplacentiae. 39
Imo appetat fras absentes? ꝛc appetu disiderii. 39
Quer 1.o Ut Ma appetat fram Qualem iam separatam
et Eqnam iam corruptam? ꝛc affre. 40

Disp. 2.ª

De necitate, et pfeöe mär.

Quær 1.º Ut Ma Cælestis, et Sublunaris sint eiusdem speciei? Et affre. 41

Colles 1.º ët Qntem Cælestem ëë eiusd spei ꝯ Sublunari.

Colles 2.º oes mäs Cælestes ëë eiusd spëi. 42

Oës Mä Sublunares sint eiusd spei? Et affre. 43

Poibilis sit Mä spë diversa? Et affre ꝯ coi. 43

Poibilis sit Mä Capax unius tm̄ fræ Corruptilis? Et affre. 44

Colles ët poibilem ëë mam Capacem unius tm̄ formæ incorruptibilis. 44

Quær Ut Mä q̄ hët maiorem pöalitem, idé q̄ ē capax recipiendi plres fräs sit nobilior illa q̄ n̄ ē capax recipiendi tantas? Et affré. 44

Colles 1.º mam 1.am ꝯ se sp ëë ignobiliorem q̄libet frä licet minima. Colles 2.º mäm 1.am sp ëë nobiliorem q̄libet frä acciali. Colles 3.º essiam alicuius rei Et imperfectissam sp dicere absē pfeöem rü ipsius rei. 45

Poibilis sit mä 1.a fma spuäle? Et affre. 45

Colles essiam mæ absē n̄ ꝯsistere in eo, qd sit Corporea sit tm̄ qd sit 1.um Subtüm frar subiälium, qd pratum heret illa mä 1.a spuälis. 46.

Disp. 3.ª

De aliis quæ ptent ad mäm.

Ma 1.a sit Subia? Et affre. 47

Quaer 2º. Et ma sit Subia incomplecta? Et affre 47

Quaer 3º. Et ma denudata quante maneat adhuc diuisibilis et composita pibus, an sit Entitas simplex? Resoluo 1º. Mā è Ens sx simplicite physica, ille n'è composita ex mā et frā

Resoluo 2º. Mā è composita ex pibus integrantibus 47

Colles 1º. mam sublata quante pōe extendi, fundare distiām, aqlitem et comensuroem, n' uº physicām, et quantiuam, sed Metham et entiuam. 48

Colles 2º. Sed extentioem quantiuam ee repliuam loci p Vbi Circunscriuum, et ab hoc Vbi, et ab impenetrabilite et peruenire exclusioem alterius corporis ab eod lo, qd n' here mā sine quante 48

Q. Ma sit generabilis, et corruptibilis? Et nege. 48

Q. Ma sit pura pōa passiua? Oēs dicunt ee poam passiuam sed oēs laborant frustra ad explicandum in q consistat rāo huiusmi pōe. P. Hurt, et Cont dont ee illam, q ab alio accipit denominaoem. Sed hac Sna n placet. 49

P. Quie. asserit ee illam q p aliud pficitr. Sed et n' placet. 49

P. Arrg. existimat ee illam q se het anter ad aliud superueniens: Sed et n' placet. 49

P. S. L. dicit poam passiuam ee illam in q aliud immeate inest, Sed et n' placet. 49

Tand aliq RR. dont ee illam q e basim et funtum alterius. Sed hac Sna coincidit c opioe S. L. et et impugnatr. 49

Sapientissus Magister arbitratr poam passiuam ee illam q ex nā postulat pati aliqm frām et ad hoc 1rio ordatr. et hac placet. 49

Q. Mā recipiat frām p aliqd a se distum? Et nege. 50

Q. Aduerte tn qd mā n' recipit frām ineante quante neq mediantibus dispositiōibus. 50

Colles mam et here aliqm n' rugniām ad fras, q fundatr in ipsa Entate [illegible] q p suam essiām postulat fras recipere. 51

DISP. 4.ª
De Causa Materiali

Duplex e cã malis, alia dicitr 2ª alia 1ª. Cã 1ª malis e ma 1ª sola q ordatr ad fras subiales. Cã 2ª mãlis e q ordatr ad fras acciales ꝯ qq facit unum ꝑ accẽns. 51

Quer igr 1º ꝟ detr uã cã mãlis? ꝛc affre. 51

Quer 1º ꝟ ma sit cã frẽ malis? ꝛc affre. 52

Quer 2º ꝟ ma sit et cã ꝯpositi? ꝛc affre. 52

Quer 3º ꝟ ma sit et cã ꝯpõsi huni? ꝛc ꝯdistive, et Dico 1º Aia Rõalis nullo mõ cãtr a mã, sigd e creata a Deo.

Dico 2º ꝯpũm hũnum sm ẽẽ unitum pot dici cari a mã. 52

Quer 4º ꝟ q̃ntas immẽ recipiatr a ma? ꝛc affre. 52

Colles hoem denoiari Corpus, et n spũs, qa rao spus explicatur ꝑ tros negiũs, Corpus uº ꝑ posiuos. 53

Q̃lites mãles recipiantr in mã immẽ? ꝛc affre. 54

Quer 1º ꝟ Vna subia poit cãre malo aliam? Dico 1º una subia realis incꝯpta pot cãre aliam ẽt incꝯplectam malo, ita ut efficiat unum per se. 55

Dico 2º subia realis ꝯ ꝯpta, ꝯ incꝯpta pot care aliam malr ita eficiat ꝯ illa unum ꝑ accens. 55

Dico 3º oĩs subia realis pot care malr accia tam realia q̃m modalia. 55

Q̃ unum accẽns põit care malo aliud? Resoluo 1º accens reale põt cãre malo aliud tam reale q̃m modale. 55

Resoluo 2º oẽs mi acciales põunt cãre malr alios nõs accidentales. 55

Note tn oĩs unam Vbicoem n care aliam distam [illegible] 55

Resoluo 3º res pene mi Iuriales possunt care malo alios alios mos Iuriales. 55

Resoluo 4º Accens modale n pot nalo care accens reale. 55

Consulto dixi — nalo — qa dinitus n video ullam rugniam cur mus accialis n poit care accens reale. 56

Quer 2º Accens reale poit care malo sine unione dista instar accentis modalis? Ro negé. 56

Quer 1º Accens Corporeum poit recipi in Subto Spuali, vel accens Spuale, in Subto Corporeo? Ro affré. 57

Quer 2º qnam effus coicet accens Spuale Subto Corporeo, & e contra? Ro sol coicare effus valde genericos, et nunqm Spiritum cuius n fuerit capax Subtum. 58

Quer 1º Deus ad Extra concurrat in gre cä malis? Ro negé. 59

Quer 2º Supposum Dinum exerceat roem cä malis, erga hunitem xpi Dni? Ro negé. 60

Quer 3º In Deo ad Intra admittenda sit aliq cä malis, ita ut Na Dina vie Attributor & Personalitatum poit dici ca malis virtualis? Resoluo 1º si receptio virtualis de se dicit aliqm imperfeoem positiuam in Deo ad Intra n e admittenda raõ cä malis. 61

Si vº hec receptio virtualis (ut probabilius iudico) nullam dicat imperfeoem tunc Resoluo 2º in Deo ad Intra admitti pot raõ cä virtualis. 61

Quer 1º p qd ma cet fram in fieri? Ante resoluoem pnotandum e duplr cari fram a ma, & infieri & in facto ee. Ro ad qstioem fram in fieri cari immé a ma. 62

Quer 2º p qd cetr fra in facto ee a ma? Ro cari p aoem receptiuam in ipsa ma. 62

Quer 3º p qd ma cet Dpum tam in fieri qm in facto ee. Ro ee eand aoem si ma sumatr ut causa. 63

Quar 1º ¶ ad candum mallr regratr ĝntas in ma. ¶ regri tanqm ꝯdioem phycam, et n̄ logicam! — 64

Quar 2º ¶ Existia sit ꝯdio loge regrita ad causandum mallr! ¶ affre ꝯ coi. — 64

Subingres hic ¶ Existia dicenda sit ꝯdio an potius rāo ꝯstitutiua, et fralis candi mallr? ¶ ēē roem frālem cāndi mallr. 64

Quar 3º ¶ Eximitas, s. indistia loge regratr ad causam mallem! ¶ affre ꝯ coi sn̄a. — 64

TRAC. 3.us

UNIVERSIDADE LIVRARIA DA